

Spojené listy „Katolík“ a „Život“

KATOLÍK

List Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) - V Praze 1. ledna 1938

Č.

1

Mužové, musíte vědět, co se od Vás chce!

Ano, ale jste-li především muži, a to muži katolictví. — Není každý muž mužem. Muž znamená pevnost, poctivost, odhodlanost, sílu! Věřící muž znamená totéž, ale podle věčné míry, podle Boha, ne pro ukojení sebe.

Představte si: Jeden z nás — jak se pro vás připravujeme již dlouhou dobu — jeden z nás zajede do menšího města nebo vesnice a mluví ke katolíkům. Všude ho poslouchají. Všude jich přijde dosti. Všude přisvědčují, dokazuje-li, že nelze žít bez Boha, bez víry... Potom jim ukazuje, jak každý jest povinen pomáhati, aby se víra a přikázání církve Páně šířily. Potom vybízí přítomné k spolupráci: Vybízí k práci pro uplatnění víry v místní škole nebo spolcích, nebo tiskem, nebo vstupem do Katolické akce... A tu se ukáže, že všichni uznávají sice potřebu šířiti opět víru a mravnost, ale skoro nikdo nechce spolupracovat!

Víte proč? — Především proto, že byli a jsou katolíci velkou většinou vychováni pouze pro vlastní katolický život, ale ne pro katolickou činnost. Dosud viděli a vidí celou víru, celé své náboženství v tom, přijímají-li jeho nauky a svátosti, ale nejsou ještě přesvědčeni, že právě tak musí také vydat ovoce toho, co přijali a přijímají.

Nuže, mužové, to jest náš úkol: Máme a chceme budít, vést a posilovat ve vás vědomí, že dnešní katolík musí být mužem, činným pro Krista.

Budit, neboť dosud spí.

Vést, abyste správně věděli, oč jde, jak si nutno počínati, co jest správné a která činnost není katolicky dobrá.

Posilovat, abyste neztratili statečnost a vytrvalost a klid v boji o Krista.

CÍRKEV SVATÁ VOLÁ VÁS KE KATOLICKÉ AKCI!

NEHCETE SLYŠETI MATKU? NEHCETE POMÁHATI MATCE, KTERÁ VÁM DÁVÁ RADOSTNOU ZVĚST O KRISTU PÁNU, KTERÁ VÁM DÁVÁ ODPUŠTĚNÍ JEHO, POZEHNÁNÍ JEHO A NADE VŠE JEHO SAMOTNÉHO V NEJSV. SVÁTOSTI?

DOSUD JSTE JEN PŘIJÍMALI OD KRISTA PÁNA A JEHO SV. CÍRKVE! NYNÍ MÁTE I VY VYDÁVATI! — VYDÁVATI ZNAMENÁ, ŽE KAŽDÝ VĚRNÝ KATOLÍK SE MÁ SNAŽITI CO NEJUPŘÍMNĚJI, NEJHORLIVĚJI DÁVATI DOBRÝ PŘÍKLAD, ŽÍTÍ SÁM VZORNÝM ŽIVOTEM, A VŠUDE, KDE MŮŽE, ŠÍRITI, ZAKLÁDATI A UPEVNŮVATI PRAVDY, ZÁSADY A PŘÍKAZY PÁNA JEŽÍŠE KRISTA A JEHO SV. CÍRKVE: V RODINĚ, MEZI ZAMĚSTNANCI A PODŘÍZENÝMI, MEZI PŘÁTELI, SOUSEDY, KOLEGY! A TO RADOU, OCHOTOU, TISKEM, PŮJČENÍM KNIH A POD.

KDO Z VĚŘÍCÍCH MŮŽE BÝTI LHOSTEJNÝM V DOBĚ, KDY TOLIK LIDÍ NEZNÁ KRISTA PÁNA A TOLIK JICH PROTI NĚMU BROJÍ?

Ale ovšem, první je otázka: **Chcete?** Víím, že zde většina hned neodpoví. Ano, musíme počítat s tím, že není každý pln touhy, nadšení, aby zvolal: »Ano, hned, z celé duše — co mám činit?« Mnohý jest opatrný a počká, až co se bude chtít. — Mnohý řekne: »Ale my jsme stále vyzýváni, a vlastně nevíme, co máme dělat!«

Ne tak! — Kdo chce, ví! Kdo chce, pozná! Ale nutno chtít, — čili vzbudit vědomí, že musíme chtít!

Naše články tedy vám budou ukazovat, jak je třeba, aby všichni věřící muži povstali za Krista a jeho církev! Budou ukazovat, kde je toho právě třeba. Budou ukazovat, jak se asi má k tomu pracovat.

Nehleďte tedy v našem časopise obsah pro nekatolíky, pro vlažné. Nikoli. Tento časopis je pro katolíky věřící, aby se měnili v katolíky činné, věrné, nadšené, obětavé. Aby věděli, kam zamířit.

Jakým právem to chceme?

Právem nutnosti. Pomáhá-li odpůrcům Krista Pána kde kdo a kde co, musí státi s ním a za námi kde kdo věří, kde co kdo umí a má.

Právem Katolické akce, která je pro všechny a ke všem musí volati: **Do zbraně Kristovy!**

Oblecte se oděním víry, pancířem spravedlivého života, vezměte přílbu pevné důvěry, do ruky meč slova Kristovy pravdy!

Právem, že naši nejd. arcipastýři nás ustanovili za Kristův Svaz Katolických mužů, a že do tohoto Svatočlávského vojska patří každý věřící muž.

A až vzbudíme tuto svatou touhu po práci pro Krista Pána, povedeme ji v různých pojednáních: Najdete pak návody v článcích o poslání Svazu Katolických mužů, v článcích o Katolické akci, i v jednotlivých pokynech a vysvětleních v příštích číslech.

Nyní jen vám jasně pravíme: **Chceme vás, muže, proměnit ve věrné, činné sluhy Krista Spasitele!**

Kéž Kristus kraluje!

Dr. P. Jan Ev. Urban,
duch. rádce Svazu katol. mužů.

U n d a :

Na prahu nového ročníku.

U všech časopisů bývá zvykem, že na počátku nového ročníku vytyčují sobě práci, kterou mají v běžném roce vykonati. Ohlášená práce někdy se podaří, někdy ne, často se však stává, že z velkého plamenného nadšení nezbude ani jiskřička vznětu. Mnohdy místo kroku v před, uděláme několik kroků nazpět. Tyto smutné zkušenosti nás nutí, abychom nastoupili cestu zcela jinou. Katolíci nepotřebují ani zvláštních programů, jejich jediným programem, neměnitelným a přece věčně časovým, jest pravé a skutečné spojení s Bohem. Nejen spojení duchové, ale i spojení tělesné v Nejsvětější Eucharistii. Z této krásné zásady plynou samy od sebe další naše povinnosti. Neboť naše spojení s Bohem bude pravé a skutečné jen tehdy, budeme-li dokonalí tak, jak si přeje Ten, s Nímž se chceme spojit. Jsme křehcí tvorové, zatížení dědičným hříchem, naklonění ke zlému a proto vždy a za každých okolností, někdy více, někdy méně, vzdalujeme se z náruče Boží. Tím je pro nás spochybnutí v Bohu vždy žádoucím a novým programem. Naše duše i tělo stále bojuje o Boží život v nás. Bojuje s mocnostmi světa, které jsou často jen ve službách zlého ducha. Zápas ten byl od věků, co klesli naši prarodičové v ráji a trvá i dnes. Je stejné intenzity, jen zbraně bývají různé a často tak rafinované, že jen oko Boží milostivě osvicené dovede rozoznati zlo od dobra. A tu bych rád na začátku tohoto roku připomněl všem: Ne nadarmo nazývání jsou věrní zde na zemi církví bojující. I my jsme církví bojující, vydanou nástrahám pekla na každém kroku. Zapamatujme si tuto skutečnost co nejlépe. Jsme-li bojující, není pro nás smíru, nemůžeme nikdy a nikde skládati ruce v klín; i když se nám často zdá, že zachmuřená a bouřlivá obloha se jasní. Bývá to mnohdy předzvěstí nové zuřivosti dábelské, bojující věčně o naše duše. I dnes se nám v tom našem státě zdá, jakoby pro lid Boží svítala jen duha klidu a míru, v němž by se mohl klidně a bezstarostně oddávat duchovnímu životu. Zatím však holá skutečnost — a to pravím u vědomí vši odpovědnosti —

PAPEŽSKÝ PAVILON NA MEZINÁRODNÍ VÝSTAVĚ V PAŘÍŽI.

Náš článek přichází poněkud opožděně, nicméně ti čtenáři, kteří na výstavě v Paříži nebyli, vezmou za vděk — doufáme — i nyní. Ostatně měly o pavilonu včas a podrobně informovati jiné časopisy; nestalo-li se tak, má i tento krátký popis svou zvláštní cenu.

Přední zásluhou francouzských katolíků jest, že tento pavilon byl vůbec postaven. Bývalo by bylo nesmírnou škodou, kdyby na světové výstavě obrovských rozměrů chyběl právě pavilon katolický — papežský. V Paříži ustavil se zvláštní výbor, aby po stránce umělecké, obsahové a hlavně finanční, zajistil postavení pavilonu. Bohužel, nebylo nám možno se dopátrati, jakého obnosu bylo zapotřebí, ale odhadneme-li náklad částkou 1 milion franků, nebudeme asi daleko pravdy. Obnos byl opatřen sbírkami a loterií. Můžeme vysloviti jen dík a obdiv francouzským katolíkům, jestliže dalo se tak krásně podařilo. Pavilon stojí na krásném místě u břehu Seiny, pod nově postaveným palácem Trocadéra. V jeho blízkosti jest pavilon Španělska a Německa, naproti Sovětů. Jest obklopen stromy, jež jinak zdobí seinské nábřeží. Půdorys pavilonu je velmi nepravidelný, což právě je výhodné pro vnitřní uspořádání místnosti a což jej velmi odlišuje od ostatních pavilonů, které v moderním slohu více se podobají krychlím, kvádrům atd. Jeho rozloha půdorysná je též velmi velká, po Německu a Sovětech největší ze všech států; vnitřek však nemá žádných pater, takže výstavní plocha je pak menší. Celková délka je 115 m (asi jako chrám sv. Víta v Praze) a šířka se pohybuje od 27 do 55 m.

Litujeme, že nemůžeme přinésti aspoň jeden obrázek pavilonu. Pokusíme se tedy jej popsat. V čele, od chrámu odděleně, stojí věž, stíhlá to kovová kostra, vysoká 75 m, ukončená sochou Panny Marie, držící na rameni Ježíška se vztaženými rukama. Vedle věže je dvojitá brána, jejíž střední sloup je prodloužen do výše v kříž. Po druhé straně brány jest již výstavní budova, a to její boční stěna, neboť budova se táhne dozadu. Budova pak ve vzdálenosti 38 m připojuje se k chrámu, který je středem pavilonu vůbec; jeho kopule zdvihá se do výše 40 m. Výstavní budova pak obklopuje celý chrám. Projektantem pavilonu je Paul Tournon, šef-architekt státních budov a paláců; projektoval již misijní pavilon na koloniální výstavě (1931) a několik nových kostelů.

Myšlenka a vnitřní uspořádání je dílem jezuity R. P. de Rieviers de Mauny, generálního komisaře pavilonu, který rovněž již uspořádal misijní pavilon na koloniální výstavě. Měla býti znázorněna mateřská péče Cirkve o člověka ve všech obdobích jeho života. Pavilon ukazuje, kterak Cirkve, není-li jí bráněno, proměňuje zemi v Město Boží. V každém oddílu výstavy čteme slova Písma sv. a výroky Sv. Otce, týkající se poslání příslušného období života. Tím jsou připomenuty podstatné části křesťanské nauky v dokonalé souvislosti a v přesvědčivé síle, mezi obrazy současného uskutečňování jich v dnešním životě.

Vejdeme nyní do výstavních místností. V bráně u věže vstoupíme hned do jakési křesťanské kaple, v jejímž středu stojí křtitelnice v podobě kašny. Křtitelnice jest osmiboká, na jejíž stěnách je uveden letopočet pokřtění hlavních národů evropských, jak píše oficiální průvodce. Mezi těmito »hlavními« národy jsou uvedeni Maďaři, ze Slovanů pouze Poláci. Z kaple

ukazuje něco zcela jiného: Dnes náš nepřítel nastoupil zcela jinou cestu, cestu, na kterou Kristus Pán tolikrát poukazoval v podobě hltavém vlku v rouše beránčím. Moji milí čtenáři a spolubratři, kteří mají dobrý styk s denním životem, dají mi jistě za pravdu, řeknu-li: Odvěký nepřítel lidstva, a tedy i nepřítel našeho národa, vyslal do naší vlasti tisíce a tisíce hltavých vlků v rouše beránčím, kteří klamou svým hlasem o náboženské snášenlivosti, o úctě k naší víře. Dnešní naše situace podobá se sopečnému ostrovu, na němž bují příroda ve vší své kráse, pod ní však bezprostředně, zatím tiše a nenápadně, pronikají plameny a horké páry, které ponáhlu spalují živnou půdu, pronikají stále víc a více k povrchu země, až nastane výbuch a z celé krásy rajského ostrova nezбудou než pusté rozvaliny. V celé této strašlivé podobě zjistil jsem tento stav na vlastní oči a uši, po jedné ze svých přednášek. Věci jsou již tak smutné, že vyznavači Kristovi pro věci hmotné spolupracují s jeho úhlavními nepřáteli, s nepřáteli, v nichž již pouhé dřevo kříže budí zuřivost, s níž nelitostně a ukrutně ničí vše, co nese jméno nebo znamení Boží. Tito vlci hltaví u nás dnes oblékli roucho beránčí, aby snáze zlákali ovce z ovčince Kristova a daří se jim znamenitě. K Vám všem, kdož se jakýmkoliv způsobem účastníte veřejného života, a prostým mužům, či vůdcům, obracím dnes pozornost na tento stav. Nebude-li mu rázné a rychle zabráněno, změní se v katastrofu. Abyste lépe porozuměli, poodhrnu poněkud závoj zdánlivé duhy míru několika otázkami. Jste přesvědčeni, vy všichni katoličtí rodičové, že dnešní škola již nepracuje proti Bohu, proti katolické církvi? Byl sice rozpuštěn Svaz proletářských bezvěrců, ale přestaly již různé bezbožecké přednášky a agitace v našem státě? Jeli jste již někdy v neděli vlakem, kdy vyjíždí, anebo se vrací nadějná mládež obojího pohlaví z trampu a výletů? Pozorovali jste »zábavu« této mládeže? Jak se rozvíjí u nás ve městě nebo na vesnici náboženský život, jak se tu pěstují křesťanské ctnosti? Může dnes duchovní správce přes řadu úkolů, jimiž ho obmyslil státní aparát, stačiti k tomu, aby čelil nástrahám, jimž jsou vystaveny děti ve škole, do-

spějí v denním životě? Zmenšuje se počet rozvodů a rozluk, počet kremací? Co dělají naše biografy, co rozhlas, tisk, divadla a pod.? Víte, že ve větších městech bují nejpustší orgie, že pornografie razí si vítězně cestu do nejširších vrstev našeho národa, hrají se soukromě vyložené nemravné filmy? Mohl bych vám položit ještě více takových otázek, ale jsem přesvědčen, že tyto i odpovědi na ně, dostačí k tomu, abychom si uvědomili pravý stav věci a dle toho poznali, že nesmíme skládati nečinně ruce v klín. Časopis náš jest listem katolických mužů. Jim tedy zvláště platila tato slova. Katoličtí mužové musí vystoupiti z dosavadní pasivity, v níž většina jich stála. Musí obléknouti roucho prvých křesťanů a s křížem v ruce — a nikoliv s hvězdou, kladivem a trojúhelníkem — bojovati za království Boží v našem státě. Jedině v tom je záruka nejen existence, ale i slávy československého státu.

Jak užívat

„Klíče k dobré literatuře“ ?

Konstantin Miklík CSSR. vydal na žádost mnohých Klíč k rozoznávání dobré literatury od špatné. Kniha vyšla u Kuncife, nákladem Veřejné katolické Půjčovny knih v Ostrovní ulici, a stojí Kč 30.—. Jest to především a prozatím katalog knih dobrých, a to třeba mít na očích, abychom tam nehledali věci, jichž nám autor nechce poskytnouti. Ačkoli jest tento seznam velmi všeobecný a obsáhlý, podává výběr knih pro lidi všech stavů i pro mládež, přece není a asi nechce nadbíhati pohodlnosti a lenosti křesťanských lidíček. Není to totiž žádný knihkupecký, ani literárně-historický katalog knih, které kdy byly vydány a které kolují na knihkupeckém trhu, tak aby jej mohl vzít do rukou usedlík, který nerad přemýšlí a hledá, a aby hned na první ráz mohl podle abecedního nebo dokonce věcného pořadí seznati, zda dílo některé jest nějakého Háje, zda nějaká Sextánka, zda nějaký spis Haveloka Alice, nebo nějakého Katanna, či známé spisovatelky Vlasty Javorické, nebo dokonce jakési Hovory Karla Čapka jsou dílo dobré, vzdělávající a krásné, a mohl podle toho zaříditi své nákupy knih k svátku, k vánocům atd. Náš katalog není prozatím seznam kdejakých knih s patričným udáním jejich dobroty či špatnosti, nýbrž je to seznam knih dobrých a nejlepších. Hledáš-li tam tedy nějakou knihu, která jest hodně čtena, o níž se hodně mluví, o níž mluví alespoň literární příručky, a nenajdeš-li tam takovou knihu, buď ujisti, že byla v rukou

vystoupíme po několika schodech do oddílu Děti. Je to podlouhlá místnost, uprostřed s umělým záhonem, ozdobeným podstavcem se sochou sedící Panny Marie s Ježíškem, vyřezanou ze dřeva a oblečenou v bílý, vyšívaný šat. Bílé zdi jsou jemně pomalované obrazy mateřství a dětství lidí i Pána Ježíše a Jeho Matky. Na straně oken jsou instalovány pokoje dětské zahrádky, dětského pokoje, pokoj katechismu a dětských spolků. Pokoj nebo sálek katechismu obsahuje vyobrazení o metodách vyučování katechismu a velké množství děmi kreslených a malovaných obrázků, které se vyměňují každých 14 dní, aby všechny přišly na řadu. Celkem je vyobrazena a doložena v tomto oddílu činnost Církve v péči o matky, sirotky (ve Francii 1029 sirotčinců s 48.864 sirotky), dětské kolonie, nemocnice a vychovatelný. Oddíl je ukončen galerií, pod níž vstoupíme do kaple prvního sv. přijímání, ozdobené obrazy papeže Pia X., andělů strážných atd. Následuje oddíl mládeže. Zde vystavují nejprve patronáže a jiné spolky pro výchovu. Fotomontáž ukazuje, čím se děti v 7.320 patronážích zaměstnávají. Dále vidíme děti na prázdninovém pobytu v horách, u moře a na venkově, s těmito čísly: 718 domů, 74.500 dětí, 2.360.000 dnů. Přichází katolické školství; zdi jsou ozdobeny obrazy svatých — patronů školní výchovy. Zde stojíme před jedinečným dílem katol. svépomoci. Čteme, že franc. katolíci dávají ročně státu 800.000.000 franků tím, že si vydrží vlastní školy. Školy národní: 11.996 s 941.152 žáky, střední: 909 s 160.853 žáky, odborné: 14.791 žáků. Hle, toť příklad! Bez subvencí a bez výhod! Vycházejíce ze sálu, projdeme severní galerií chrámu, středu to pavilonu. Pokračujeme však v prohlídce chrámu. Je zde oddíl péče o dospívající mládež. Zde vystavují katol. gymnasisté a studující pěti franc. vysokých škol.

Místnost je ozdobena velkým obrazem »Povolání«, kde umělec ukazuje, že Vira má býti vůdkyní při volbě povolání. Též hnutí J. O. C (mladí katol. dělníci), které v době světové výstavy shromáždilo na svém meetingu plných 100.000 účastníků mladých dělníků, vystavuje zde se svými příbuznými organizacemi (zemědělců, námořníků atd.). Cyklus obrazů končí se opět malbou na zdi, představující zasnoubení Adama a Evy před očima Hospodinovými. Tím jsme se přiblížili oddílu manželství. Je to celkem malá, uzavřená místnost, uprostřed s chrámem lásky, představeným skleněnou bání s křížem, v níž na červené podušce není nic jiného, než dva snubní prsteny, do sebe zapuštěné. Kolem na stěnách čteme citáty z Písma sv., na př. o Tobiaši, který »pravil k Sáře: Povstaň a modleme se, neboť my nemůžeme se spojovati jako národové, kteří neznají Hospodina. Vstoupíme dále do oddílu práce. Je to velký sál, ale nedostačuje na množství látky sem náležející. Tím více zde vyniká velká různost činností Církve na poli sociálním. Důležitou výstavku zde uspořádala ta výrobní odvětví, která Církev přímo vyvolala: stavitelé, umělci a řemesla pro stavbu a výzdobu chrámů. Na čestném místě sálu vidíme diváky stále obležené zábradlí, za nímž je velký plán Paříže (35 m²) s modely nových 101 kostelů na periferii města. Na velké stěně představuje se nám činnost katol. odborové organizace franc. dělníků a zaměstnanců (CFTC) se svými 500.000 členy. Oddíl péče o nemocné a staré lidi podává nekonečnou řadu spolků a círk. ústavů, které se obětují této práci. Celá litání milosrdenství a bdy se zde představuje, neboť připojila se zde i díla o nemocné. Kromě laiků pracuje v samaritánské úloze 80.000 řeholníků a řeholnic ve Francii. Mnoho zajímavého vidíme v následujícím oddílu, který před-

redakce Klíče, a že ji tato redakce neuznala za vhodnou zařadit do seznamu dobrých knih.

Tim vším, co zde jest řečeno, nemá býti odmítáno jakékoli zlepšení Klíče pro jeho budoucí vydání. Redakce má v úmyslu rozšířit své úsilí a vyjítí vstříc i spravedlivým přáním katolických čtenářů, pokud budou žádati informace potřebné, nikoli zbytečné. Neboť ačkoli se bude Klíč snažiti, aby uspokojil svou úplnost, svou úroveň, svou přesnost, přece jeho hlavním zřetelem, jímž se bude řídit, jest morálně-právní katolické stanovisko, věc, které nemůže nahraditi žádná estetika, žádná slovesná tolerance, žádný obchodní ohled. A proto máme za to, že tento Klíč má míti každý československý katolík ustavičně v ruce.

Amicus.

Zprávy arcidiecézního studijního ústavu STUDIUM CATHOLICUM.

Účel STUDIA vyžaduje, aby je všichni katolíci považovali za ústřední semeniště a pramen katolické nauky pro laiky, vychovávající jak k hlubšímu a úplnému poznání katolické bo-hovědy, tak i k praktickému životu a šíření víry. Proto také považujeme za nutné podávati o něm stále zprávy a vyžadovati, aby všichni katolíci na ně upozorňovali všechny, kteří by mohli na něm studovati, — neboť jest ústavem Katolické akce. — Sledujte tedy jeho zprávy i program, abyste mohli buditi o ně věcný a účelný zájem.

Akademikům studujícím i absolvovaným jest STUDIUM CATHOLICUM vhodným a příslušným polem apoštolské činnosti, kde by nejlépe mohli uplatniti své schopnosti.

STUDIUM CATHOLICUM pracuje totiž nejen přednáškami, nýbrž i návodem ke studiu různých oborů k účelům vychovatelským, pro propagaci víry, pro přípravu studijních výsledků k praktickému použití v sociální neb výchovné práci; připravuje recenze cizojazyčných děl a pod.

Z přednášek: V theologickém odboru akademické sekce (přednáší P. Dr. Jan Ev. Urban OFM) staví se na základech sv. víry, které byly položeny v loňských přednáškách, ucelený organismus katolické mravnosti. K úplnému porozumění a přijetí mravních příkazů katolické víry jest třeba míti stálý zřetel na katolické ústřední tajemství, — Vtělení Boha, z něhož jako ze zdroje vyrůstá a k němuž se vrací veškeré vztahy člověka i lidstva v tomto řáde. Teprve účast na vtělení Božím dává našemu životu onu dokonalou dobrotu, jakou Bůh od nás nyní žádá. Katolická mravnost vyžaduje spojení s Bohem milostí, která proměňuje každý dobrý lidský úkon v hodnotu božsko-lidskou. Jest tedy třeba míti zřetel jak ke zdroji činů lidských, tak i k jejich normě. Zdrojem jest život Kristův v nás, normou jest jeho slovo ve zjevení. Potom jest ideálem katolické mravnosti nikoliv jen jednotlivý dobrý skutek, nýbrž vzrůst křesťana v ucelenou osobnost, v plnost věku Ježíše Krista.

stavuje klášter. Přicházíme jako opravdu do zátíši kláštera — do křížové chodby s čtvercovým návořím, kde tiše šplouchá voda v kašně. K chodbě přiléhají klášterní cely některých činných i rozjímavých řádů. Obrazy zakladatelů řádů a kongregací střídají se s obrazy různých jiných námětů. Je zde sakristie, refektář a cely, zařízené přesně podle regulí františkánské, dominikánské, karmelitánské — tato v strohé přísnosti je zvláště prohlížena s pohnutím ve vzpomínce na sv. Terezií Ježíškovu.

Z kláštera přijdeme do krypty, umístěné pod sálem péče o nemocné. Bylo třeba, aby v pavilonu bylo věnováno místo i myšlence na smrt, neboť Církev bojující na světě jest jen částí celé Církve. Středem tohoto oddílu je oltář a po jeho stranách je expozice Svatého rubáše turinského, zobrazeného velkou podrobnou fotografií. Dále je zde připomenuta modlitba za mrtvé, a to obrazy kaplí a kostnic, postavených na bojištích světové války. Není též zapomenuto na zemřelé kněze.

Nyní přicházíme do středu celého pavilonu; jest jím chrám. Osm pozlacených sloupů, vysokých 15 m, a vzdálených od sebe 8 a 5 metrů, tvoří do kruhu podpěru pro dóm, který se zdvíhá do výše 40 m a stupňovitě uzavírá prostor. Z udaných rozměrů vidíme, že je to docela prostorný chrám. Za sloupy kolem dokola je ochoz ve výši 2½ m nad podlahou chrámu, v jehož středu je prostý, ale krásný oltář; 4 schodiště vedou k oltářnímu stolu z mramoru a skla, za nímž na podstavci stojí 3 m vysoký kříž, a po stranách 2 svícny. Obejdeme-li ochoz, ze kterého je všude na oltář viděti, prohlédneme si i připojené kaple a oltáře. Z nich velké pozornosti se těší kaple rakouská, bulharská (východní oltář) a španělská; v této poslední je to hlavně ohromný obraz, představující sv. Terezií Španělskou, která obětuje Ukřižovanému španělské mučedníky z r. 1936. Uchvatná koncepce obrazu, obklopeného temně rudou draperií, zanechává v divákovi opravdu dojem mučednického hrdin-

STUDIUM CATHOLICUM u Sv. Otce. Podle novinových zpráv, které se vynasnažíme hlouběji ověřiti, zmínil se J. Em. nejd. pan kardinál pražský při své audienci u Sv. Otce vedle zprávy o pražských misiích také o STUDIUM CATHOLICUM, jakožto ústav, kde katolíci mohou nabyti hlubšího poznání katolické nauky.

My a různé »fronty«.

Jest třeba říci jasné slovo do nastávajících zmatků: z různých stran a pod různými názvy jsou žádány katolické náboženské spolky neb sdružení o účast a spolupráci na podnikcích, které nesou libivé jméno a pracují k cílům, po kterých každý touží. Prohlašují, že pracují o demokracii, o mír, o spravedlivé mzdy. K této práci vykazují spojení s různými křesťanskými spolky jiných vyznání. Posílají pak dopisy na jednotlivé, — nikoliv ústřední, — katolické organizace, žádajíce o jejich jméno do svého seznamu.

Na mnohých místech katolíci kolísají, někde již uvěřili a chtějí spolupracovat.

Zde hrozí veliké nebezpečí!

Chce-li někdo někoho získat, bude mu nabízet spolupráci k něčemu špatnému? Chce-li někdo někoho získat, bude ho hned zvat k násilím a zločinům? Jistě ne, nýbrž zvolí lákavé heslo.

A zde jest i jednotlivým katolíkům i katolickým spolkům a organizacím dobře pamatovati:

1. Nedávejte nikomu své jméno, koho dobře neznáte. Sv. Otec Pius XI. píše: »Tak na př. vidouce všeobecnou touhu po míru, vůdcové komunismu předstírají, že jsou nejhodnějšími stoupenci a šířiteli obecného hnutí pro světový mír; ale současně štvou do občanské a třídní války, která prolévá řeky krve; a cítíce, že jejich mír je na velmi slabém základě, uchylují se k neobmezenému zbrojení. Podobně pod různými jmény, která ani trochu neupominají na komunism, zakládají spolky a časopisy, které slouží jediné k tomu, aby se svými ideami pronikli do prostředí, do kterých by se jinak nedostali; ba snaží se mnohdy s nasazením všech sil a věrolomně pronikati i do sdružení katolických a náboženských. Rovněž se někdy stává, že nevzdávající se ani těžky svého programu, zvou katolíky, aby s nimi spolupracovali na poli tak zvaném humanitním a charitativním, navrhujíce mnohdy i plány, které jsou zcela ve shodě s křesťanským duchem a naukou Církve. Jinde dále zacházejí v přetváře až tak daleko, že namlouvají národům, že v zemích, kde křesťanství zapustilo více kořeny, nebo kde je vyšší vzdělání, bude komunismu míti ráz jiný, umírněnější, že nebude brániti náboženskému ctění Boha a bude dbáti svobody svědomí. Jsou dokonce i lidé, kteří, dovolávající se jistých změn, v poslední době zavedených v sovětském zákonodárství,

ství v bouřích zmlitané země. Náš československý oltář, umístěný blízko krásné kaple bulharské, jest poněkud zastrčen. Oficiální průvodce věnuje mu ale nejvíce místa ze všech. Oltářní stůl je ozdoben po celé šířce vytesaným velkým státním znakem od J. Wagnera. Nad ním jsou vyobrazení sv. čeští patronové malbou na skle od R. Wiesnera a křížová cesta od Št. Bedřicha. Celex uspořádal Jan Sokol, architekt pražského hradu. Ještě jeden český umělec se zde uplatnil, a to K. Svolinský, barevným oknem, umístěným nad varhanami. — V apsidě chrámu je papežský trůn, kterého též použil papežský legát kardinál Pacelli při své cestě do Lisieux. Proti apsidě pak je malá loď a východ. — V stupňovité kopuli chrámové je 12 dvojítkých oken, malovaných od několika umělců a určených pro pařížskou katedrálu Notre Dame. V chrámu se sloužily každou neděli a svátek tři mše sv., hojně navštěvené výstavními návštěvníky. Z chrámu vyjdeme na nádvoří a blížíme se opět k věži. Zde byl otevřen i malý restaurant »Ve stínu věže«, kde několik umělců zobrazilo »čím vděčí gastronomie (kuchařství) Církvi.«

Vstoupíme ještě do věže, kde katol. misie vystavují krásná díla lidových umělců v zemích misijních. Zde vidíme v malém, co nám v r. 1940 ukáže velká výstava misijního umění ve Vatikaně.

Snad se zdá někomu, že jsme věnovali popisu papežského pavilonu příliš místa. Ale není tomu tak; bylo by velmi užitečné ještě podrobněji se seznámiti nejen s pavilonem, který sám je důkazem obrovské práce a schopnosti franc. katolíků, nýbrž seznámiti se se všemi úseky činnosti, kterou Církev vyvolává nejen ve Francii, ale i na celém světě. Než omezený rozsah časopisu dovoluje jen letmý pohled. Nicméně i z něho vidí čtenář, že takto uspořádaný pavilon důstojně představoval na ohromné mezinárodní výstavě účinnost Církve sv., činnost, jejíž velkou součástí je i činnost laiků — Katol. akce. Emich.

vyvozují z toho, že komunismus začíná poněkud opouštět svůj programový boj proti Bohu. (Encyklika Divini Red.)

2. Cíle a činnost odpůrců Kristových nedá se dělit: jejich snahy o sociální řád jsou totožné se snahou o odstranění Boha. Kdo s nimi pracuje ve věcech sociálních, pomáhá i v jejich boji proti Bohu.

»Zůstává-li socialismus opravdu socialismem, nedá se sloučiti s články víry katolické Církve, . . . neboť společnost, jak on ji chápe, je něco úplně jiného, než jak ji ličí křesťanská pravda. Nikdo nemůže být zároveň řádným katolíkem a opravdovým socialistou. Hlavní úsilí vynakládá socialismus především na to, aby prosákl do smýšlení a do mravů. Je povinností našeho pa-stýřského úřadu upozornit na hrozící velmi těžké nebezpečí: ať všichni jsou si toho vědomi, že otcem tomuto socialismu, prostupujícímu mravy a vzdělanost byl liberalismus, dědicem však že bude bolševismus.« (Encykl. Pia XI. Quadragesimo anno).

3. Katolík znamená ve svém pojmu člověka, věřícího v božství Ježíše Krista, který jest »kamenem úhelným«, »Začátkem i koncem« a tím, jenž řekl: »Beze mne nemůžete ničeho učiniti« (Jan 15, 5) . . . Jsme-li tedy katolíky, zeptejme se přímo: »Co myslíš o Kristu? a podle odpovědi hned víme, s kým smíme a s kým nesmíme jít.

4. Ve výzvách, které jsou posílány katolickým spolkům a organizacím, zahrnuje se, ano se spíláním se odmítají opačné politické směry. Z jakého důvodu máme my katolíci být s jedněmi proti druhým? Proč máme druhé nenávidět? Katolické učení zahrnuje stejně bolševismus i fašismus. Oba jsou krajně nebezpečné a nesprávné směry. Oba jsou násilné a nenávisné Boha i lidí. Oba jsou třídní a rozvratné. Katolictví učí spojení, příkazuje odstraňování překážek a nikoliv odstraňování lidí. Katolictví chce všechny milovat a u obou i u všech nenávidět to, co je zlé. Proto nemůže jít ani s jedním ani s druhým směrem.

5. Katolíci vědí, co řekl Spasitel Ježíš Kristus: »Kdo není se mnou, proti mně jest.« (Mat. 12, 30) . . . A vědí také, co praví sv. Pavel: »Co má mít věřící s nevěřícím společného?« (2 Kor. 6, 15).

6. Katolíci ve svých organizacích mají cíl buď přímo náboženský, ku př. Sdružení Katolické mládeže, a tedy nemohou ani nesmějí spolupracovati s organizacemi buď jinověrečnými nebo politickými. Nebo mají účel stavovsky svépomocný, a pak se musí řídit sociální mravoukou katolickou a nemohou spolupracovati s tou, která jest a musí být, přízná-li barvu, vždycky protikatolická, neboť cíl sociální práce nekatolické jest pozemský a katolické jest věčný. A tento obojí cíl dává oběma smě-rům úplně opačné cesty.

7. Katolíci se musí řídit příkazem Spasitelovým: »Buďte prosti jako holubice, ale chytří jako hadové« (Mat. 10, 16) a pamatovati, že »Když ptáčka lapají, pěkně mu zpívají.«

8. Katolíci, jsou-li katolíky, budou věřit sv. Otcí a svým biskupům a nebudou myslit, že sv. Otec a biskupové lhou a komunisté nebo fašisté že mluví pravdu. Sv. Otec praví: »Komunismus je svou vnitřní podstatou zvrácený a nelze připustit, aby někdo mu pomáhal v jakékoli věci.« (Encykl. Divini Redemptoris o Bezbožeckém komunismu.)

Právě tak přísně mluví sv. Otec proti rasismu a nazývá zákony, »které vylučují přirozenou právní svobodu rodičů v otázkách školy, v jejich nejvčetnějším jádru, nemravnými.« (Encykl. S palčivou starostí o postavení katolické Církve v Německu.) »Na všechny své děti, každé společenské třídy, každého národa, obracíme se s novou a ještě důtklivější výzvou ke svornosti. Ti, kdo pracují, aby zvýšili rozpory mezi katolíky, berou na sebe strašnou zodpovědnost před Bohem a před Církví.« (Z encykl. Divini Redemptoris.)

Katolická akce.

Arcidiecese pražská. Vikariátní konference budou se konati:

pražský vikariát I. 9. ledna o 15. hod. v klášteře Minoritů (u sv. Jakuba) v Praze I.;

pražský vikariát II. 9. ledna o 16. hod. v refektáři františkánského kláštera v Praze II., Jungmannovo nám. 20.

pražský vikariát III. 9. ledna o 15. hod. v kanceláři Svat. Lígy v Praze IV., Hradčanské nám. 8;

vikariát libeznický 9. ledna o 14. hod. v menší přednáškové síni Studia catholica v Praze II., Jungmannovo nám. 20.

rokycaňský 9. ledna o 13. hod. na děkanství v Rokycanech;

příbramský 16. ledna o 14. hod. v klášteře na Sv. Hoře;

zbraslavský 16. ledna o 15. hod. na děkanství ve Zbraslavi;

podřípský 9. ledna o 14. hod. v klášteře kapucínů v Roudnici nad Labem;

českokobrodský 9. ledna o 14. hod. v nemocniční kapli v Čes. Brodě;

brandýšský 9. ledna o 14. hod. u Holubů v Brandýse n. L.;

bořtický 9. ledna o 14. hod. v Katol. domě v Benešově;

hořovický 9. ledna o 14. hod. v klášteře v Hořovicích;

kladenský 9. ledna o 14. hod. na děkanství na Kladně;

kolínský 9. ledna o 14. hod. na děkanství v Kolíně;

kralupský 9. ledna o 15. hod. na faře v Kralupech n. Vlt.;

křivoklátský 9. ledna o 14. hod. na faře v Křivoklátě;

mnichovický 9. ledna o 14. hod. v sekretariátě S. K. M. v Praze II., Vyšehradská třída 26, na Skalce.

novostrašecký (jen farnosti blízké jako poslední, ostatní přijdou do Slaného) dne 9. ledna o 14. hod. na farním úřadě v Novém Strašeci;

černokostecký dne 2. února o 13. hod. na farním úřadě v Sá-zavě;

orešský dne 9. ledna o 14. hod. v emauzském klášteře v Praze II.;

plzeňský dne 9. ledna o 14. hod. ve františkánském klášteře v Plzni;

rakovnický dne 9. ledna o 14. hod. na děkanství v Rakovniku;

votický dne 9. ledna o 11. hod. na faře ve Voticích;

vlašimský dne 9. ledna o 14. hod. na děkanství ve Vlašimi;

slánský dne 9. ledna o 15. hod. ve františkánském klášteře ve Slaném.

Naše práce.

Praha - Podolí 16. XII. byl pořádán v Praze XV.-Podolí pěti místní farní K. a. náboženský večer, na němž promluvil P. Dr. Urban OFM., duchovní rádce Svazu Katol. mužů, na téma: »Boj o Boha«. Kéž plně obsazený sál, živá pozornost zúčastněných a přihláška 12 nových abonentů orgánu K. a. »Katolika« jsou příslibem do budoucna »milému rozséváči, že símě padlo na půdu úrodnou.

Veřejná schůze v Lomnici n. Pop. výstrahou a poučením. V sobotu 18. prosince konala se v Lomnici n. Pop. veřejná přednáška Dra Jandy o událostech v Rusku a Španělsku a o tom, jak mají katolíci pracovati proti komunismu. Přes to, že referát se opíral jen o přesně zjištěná fakta, zvláště o sovětskou ústavu a společný list španělského episkopátu, a srovnal zcela po pravdě učení církve s učením komunistické strany v otázkách nápravy společenského řádu, vzbudil živý odpor u přítomných předáků komunistické strany. Z jejich projevů v pozdější debatě bylo zjištěno, že katolíci v hospodářské a politické spolupráci octlí se na nebezpečné cestě, vedoucí k úplnému jich pohlcení marxistickými živly. V této debatě katolíci se náčerně přesvědčili o tom, jaké nebezpečí jim hrozí ze spolupráce s marxisty.

Film.

(Hlídky katolické kinematografické centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

A) Filmy nezávadné pro dospělé:

Gabriela hledá dobrodružství. Slaviafilm, Němec-ka veselohra s Fröhlichem. V ději, kde si bohatá dívka vymění úlohy se svojí komornou, jest plno zápletek a obě prožijí dobrodružství, že na konec jsou rády, když se opět stanou tím, čím byly dříve. Na počátku filmu by některé scény mohly být zkráceny nebo odstraněny. Pouze pro městské obecenstvo.

***) Poslípček lásky.** Metropolitan. Česká veselohra. Divka, aby získala pro svého zaměstnavatele reportáž, převlékne se za chocha a získá místo poslípka. Hodně komických a přirozených scén. Námět i provedení velmi decentní. Obecenstvo se při tomto filmu dobře baví.

B) Filmy s určitými závadami.

Jeden muž proti všem. United Artists. Americká veselohra z prostředí zámožné rodiny, jak jinak ani v americkém filmu nemůže být. Podprůměrný film.

Panika v západním expresu. Terrafilm. Napínavý děj, zejména při scénách jízdy expresu. Jinak námět jest všední a umělecká hodnota filmu průměrná. Anglická verze.

Cesta bez návratu. Paramount, Praha, angl. drama, 2645 m.

Zajatec na Zeudě. United Artists, Praha, angl. drama, 2990 m.

Klatovští dragouni, Dařa, Praha, česká veselohra, 2820 m.
 Car Petr Veliký, Praha — Paříž, ruské drama, 2965 m.
 Matčina píseň, Moldavia, Praha, něm. drama, 2700 m.
 Skleněný motor, J. Ringler, Praha, něm. technický film, 1615 m.
 Indická záhada, MGM., angl. drama, 2040 m.
 Lízín let do nebe, Kubišta, Praha, č. drama, 2940 m.
 Armádní dvojčata, Nationalfilm, Praha, č. veselohra, 2655 m.
 Královna Viktoria, Metropolitan, Praha, angl. drama, 3020 m.
 Naši furianti, PDC, Praha, č. veselohra, 2500 m.
 Lidé pod horami, Wolfram, Praha, č. drama, 2590 m.
 Sto mužů a jedna dívka, Universal, Praha, angl. veselohra, 2600 m.
 Druhá žena, Slavia film, Praha, něm. drama, 3060 m.

C) Filmy, které pro některé závady nelze doporučit.

*) Gondola rozkoše a snů, Moldavia. Francouzské drama. Prostředí vyšších zkažených vrstev. Nesprávné pojetí života; není starostí vyššího řádu. Název není správný.

Studentka Helena Wilfurová, Slaviafilm, Francouzské drama s pochybným vítězstvím dobra a spravedlnosti. Celkový dojem tísňivý.

Filmy označené *) byly při premiéře znovu přezkoušeny a upravena definitivní jejich klasifikace.

Rozhlas.

Stavba vatikánské vysílačky spěje ku konci. Byly již dohotoveny 2 antény věže a značně zvýšena i síla vysílačky. Vatikánská krátkovlnná stanice je dnes nejsilnější v Evropě a předstihuje technickým vybavením i rudou vysílačku moskevskou. Tím budou znemožněny četné pokusy Moskvy a rušení vatikánského rozhlasu, stále častěji se v poslední době opakující. Vysílací atelier je v zahradním paláci vatikánském, vybudovaném Lvem XIII., kde bývala dříve vatikánská hvězdárna. Vysílání, jak jsme již v č. 24. minulého ročníku oznámili, bylo zahájeno o vánocích.

Z misijních krajů.

Ve 20. čísle loňského ročníku přinesli jsme úryvek dopisu českého misionáře v Ecuadoru fra. Jandy. Tento misionář - salesián, je v stálém písemném spojení s vdp. P. Jahodou CSSR. ze Svaté Hory. Přinášíme opět úryvek zajímavého dopisu, líčícího námahy misionářů v pralesích ecuadorských, děkujícíce dp. Jahodovi za ochotu, se kterou nám dopisy dal k použití.

»Zajisté Vás bude zajímat, jak jsem cestoval do Macasu. Jak jsem Vám již jednou napsal, Macas je doposud ze všech našich misijních stanic našeho vikariátu nehlouběji v pralesích v equadorském Orientě. Tato stanice je přibližně uprostřed vikariátu, osm dní cesty od Cueneni.

Vydal jsem se na cestu v průvodu jiného spolubratra a jednoho Kivara — Jana Pungarja. Dvě hodiny jeli jsme autem až do vesnice Pante. Tam však jsme změnili auto za muly, které budou od této chvíle jediným našim dopravním prostředkem, kde se dá cestovat na mule; kde ne, nezbude nic jiného, než vzítí ranec na ramena a jít pěšky.

Po čtyřhodinové cestě na mule, přijeli jsme z Panto do vesničky El Pan, kde vedou salesiáni faru. Až sem cesta byla ještě dosti dobrá. Zde jsme zůstali až do pondělka. V pondělí časně ráno o 5. hodině vydali jsme se na cestu; musíme dnes udělati asi 45 km cesty do Paylas, kde máme svůj vlastní domek.

Ale jaká to cesta! V těchto částech, asi měsíc před naším příchodem, neustále pršelo. Cesty následkem tolika vody byly v hrozném stavu. Misionář nesmí se lekati žádné překážky, která mu stojí v cestě, ani tehdy, kdyby mu hrozilo nebezpečí ztratit vlastní život. Vždyť tam na druhé straně Kordilier, které musíme nyní překročit, žije tisíce Kivarů, k nimž ještě vůbec ještě nepřišlo Světlo sv. Evangelia.

Vydali jsme se na cestu, ačkoliv pršelo, jak by z konce lil. Před námi stojí nebetyčné kordilierské velikány, přes 4.800 m vysoké, které musíme překročit. Ubohá naše muly se s námi boří výše břicha do bahna, každou chvíli padají, anebo my s nimi. Na temeni Kordilier vítr se sněhem a zmrzlou vodou bránil mulám, že nemohly jinak než krok za krokem pokračovati v cestě. Na štěstí, že v jedné hodině šťastně jsme přešli el paramo Kordilier (nejobtížnější bod, kde často muly podlehly vítrům). Jestli cesta na vrch byla hrozná, sestup byl ještě horší. Na těchto cestách vydrží koně a muly, které již od ma-

lička jsou jim zvyklí. Evropský kůň na každém kroku by zabil jezdce i sebe, ale zdejší koně dříve, než udělají krok, dobře si to rozmyslí a potom s jistotou našlápnou.

O pěti hodinách odpoledne přijeli jsme k našemu domku (el tambo Paylas), který dal postavit dřívější apošt. vikář Msgr. Costamagna. Zde přenocují misionáři a také i ti cestující, kteří jdou do Mendez.

Druhý den jsme pokračovali v cestě, která nebyla lepší od minulého dne, jen s tím rozdílem, že teplota se stupňovala každým okamžikem. Mistry jsme si musili cestu sami raziti, osekávajíc dlouhé ratolsti stromů. V době dešťů v těchto krajích, kde teplota je již dosti citelná, rostlinstvo velmi rychle a bujně roste. Často se stává, že se cesta v těchto pralesích ztratí, kus cesty je zatrasen, a tak cestující sám si ji musí vysekati. Proto, kdo nepozná dobře, kudy cesta vede, snadno bez průvodce se ztratí. Proto na takových cestách vždy nějaký Kivar nebo jiný, který jí velmi dobře pozná, provází misionáře. Kivari jsou za to nejlepší. Kivar má velmi dobrou paměť. Také zrak a sluch má velmi vyvinutý, proto velmi dobře se dovede orientovati v těchto lesích, kde dobře pozná každou pěšinku byt i zarostlou.

(Pokračování příště.)

Rozhledy.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Stříbrné jubileum řádových slibů oslavilo šest sester — Česek v klášteře Nejs. Srdce Páně v Lisle. Byly to sestry Stanislava (Starovská), Martina (Korelská), Klementina (Schánilcová), Vendelina (Spinlerová), Beatrice (Sedláčková) a Koleta (Nováková). Sestry pracují v katolických farních osadách různých amerických států.

Jak pracují naši čeští misionáři z Ameriky v Číně. Sdělili jsme svého času, že česká americká kolej benediktinská vyslala několik svých členů do misijní práce v Číně. Minulé zimy velmi strádali, neboť bydleli v pronajatém čínském domě s papírovými stěnami a spali celou zimu jen na holé zemi. Teď staví prostou misionářskou stanici, jež si vyzádá nákladu 15.000 dolarů.

Zajímavé momentky ze života dp. J. M. P. Neuzila, opata amerických českých Benediktinů. 21. listopadu m. r. slavil dp. P. B. Kvitek, farář osady sv. Víta 40leté jubileum své první mše sv. Slavnostním kazatelem byl dp. opat, který také kázal při stříbrném kněžském jubileu dp. Kvítka a i před 40 roky při jeho primici.

Naši krajané začínali adventní dobu příkladně, neboť ve všech osadách měli první rotáty se společným sv. přijímáním.

LITERATURA.

Papicův kalendář na r. 1938. Vydala Matice Cyrilometodějská v Olomouci.

D. R. W. Hyněk: Meditace na tajemství růžencová, spolu s encyklikou J. S. Pia XI. o posvátném růženci Blahoslavené Panny Marie, Vydal Lad. Kuncič v Praze.

Náboženské pronásledování ve Španělsku. Cena 20 Kč. Vydal Lad. Kuncič v Praze.

Dr. J. V. Martínovský: Katolický skauting. Vydalo Ústředí katol. skautů junáků v zemi Moravskoslezské.

Dr. K. Miklík: Klíč k dobré literatuře. Seznam knih, jež jsou pro katolíky nezavadné, obsahující knihy pro děti, mládež i dospělé. Seznam ten hodí se pro knihovny, vychovatele, vydavatele, knihkupce a nakladatele, je však i dobrým rádcem všem katolickým rodičům pro výběr četby jejich dětí. Seznam je sestaven dle jednotlivých autorů v abecedním pořádku a u každé knihy obsahuje krátký a výstižný posudek. Celkem 235 str. Cena 30 Kč. Lze objednat prostřednictvím redakce »Katolika«.

Sbírka »Životem«. Čís. 282, 283 a 284. Proč nepřicházíte? Působení dáblvo dnes: Dva kněží konvertité z Israele.

A. Hello Podobizny svatých. Ve sbírce »Ver sacrum«, sešit 6.

Vítězové, ročn. IV., čís. 10. K. Chlad, O. P.: Železničář Perazzo.

Z Vatikánu.

Odevzdáváje dne 15./12. novým pěti kardinálům klobouky, dotkl se Sv. Otec i některých událostí posledního období. Jugoslávský konkordát, ovoce námahy a neúporného snažení, sledoval jedině dobro Jugoslavie. Sv. Otec zmínil se též, že vkročil již do druhé poloviny 81. roku svého věku a poznamenal, že svatě kolegium kardinálské má až na jednoho, plný počet členů. Narážaje na svoje vysoké stáří a jakoby v předtuše smrti pravil Sv. Otec k novým kardinálům: »Uprostřed vás stojí ten, jehož vy neznáte. Ale papež má jistotu, že i v budoucnosti bude Kristus při Svě Církvě a jeho učedníci za všech okolností zůstanou Pánu věrnými.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Polsko. Podél polsko-ruských hranic zřídili Poláci s pomocí vojska kříže a kaple. V jednotlivých těchto kaplích se v noci zažehne světlo ve věžích na znamení, že plamen víry v pohraničním lidu katolickém dosud nevyhasl. Pronásledování ruští bratří mají tak býti posíleni ve víře.

Rusko. 280 bezbožníků bylo zvoleno 12. prosince do nejvyšší rady sovětů. Sdělují tak čestně ústřední rada bezbožnických organizací.

První protináboženskou operu »Puč mnichů« na text komunistického básníka Demjana Bedny dokončil nedávno skladatel Muravsev. V operě líčen je boj náboženských živlů proti komunismu. Skladatel použil v operě i melodii starých kostelních písní ruských. Text její bude přeložen do více řečí a opera má se hrát i mimo Rusko. Není vyloučeno, že se s ní shledáme, třeba pod jiným názvem, i u nás.

V Rusku je prý 10 milionů bezbožníků. Tvrdí tak šéfredaktor Bezbožníka Putincev.

Stalinovy pokyny k protináboženské propagandě. Podle sdělení »Církevní služby« z Moskvy přijal nedávno Stalin členy ústřední rady bojujících bezbožníků pod vedením Jaroslava k delší konferenci. Při tom udílel rudý diktátor ústřední radě nové směrnice k protináboženské propagandě. Svaz bojujících bezbožníků musí rozvinouti celou sílu především na venkově, při čemž jest dáti přednost rafinovaným prostředkům propagandy před brutální násilností. Jen ve zvláštních případech jest užití násilí, jakožto posledního prostředku. Jest prý velmi prosté a snadné zavřítí všechny kostely v sovětské unii. To však prý jest bezúčelné, neboť každý sedlák a každá selka by si pak vybudovala kostel v hloubi své duše. Takový kostel se však vymyká kontrole politické policie a proto jest nebezpečnější.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Nový vyslanec Spojených Států v Londýně Mr. Josef Kennedy z Bostonu, otec devíti dětí, je vzorný katolík.

Místokrál ministrantem. Londýnská farnost, v níž jako farář působí známý kanovník Ring, dostala od vicomta Fitz Alana darem veliký pozemek. Při slavnostní děkovné Bohoslužbě naskytl se věřícím dojemný obraz: dárci, 82letý stařec, jediný katolický a poslední místokrál irský, ministroval 79letému faráři.

Belgie. Msgr Heylen, biskup namurský a předseda Stáلهo výboru světových eucharistických kongresů, slavil nedávno 38. výročí biskupské konsekrace. Za královskou rodinu a město Namur blahopřálo staříčkému jubilarovi osobně princezna Josefina.

Protikomunistickou výstavu uspořádali v Lutychu fociisté. Jejím otevření byli přítomni vysokí státní úředníci.

Francie. Katolické organizace různých povolání v Paříži pořádaly nedávno velkou poradou. Organizace mají nyní na 70.000 členů, kteří jsou roztrženi ve 24 jednotlivých svazech. Svaz železničářů sám má 526 skupin, svaz zdravotníků má 85 skupin. Také bankovní oddělení má 550 členů. Ve svazu sociálních pracovníků jest zahrnuto 25 procent veškerých sociálních pracovníků pařížských.

Katoličtí gymnasté se tuží. Letos poprvé rozdily se ve Francii státní diplomy lidového sportu. Svaz katolických gymnastů francouzských získal sám jednu třetinu všech cen.

Irsko. Neutěšeným zjevem v životě irských měst jsou v poslední době hromadně šířené anonymní dopisy, v nichž jsou hanebně podezřívány řeholní společnosti a duchovní. Různé příznaky nasvědčují, že tyto listy nepocházejí od duševně chorých, nýbrž že jsou dobře organizovanou prací jisté společnosti, která chce podkopati důvěru lidu v duchovenstvo a řeholníky. Je zajímavé, že se současně vyskytují v některých pokoutních knihkupectvích špatné knihy, v nichž jsou rovněž zneuctívání řeholníci i světští duchovní.

Itálie. Katolíci milánští umožnili svou dobročinností kardinálu Schusterovi zříditi nový katolický dům a neméně než 14 nových kostelů na periferii Milána.

Německo. Exerciční hnutí se v Německu utěšeně rozvíjí. V mnohých farnostech diecése Münsteru zúčastnila se skoro všechna mládež uzavřených exercicií. V mnohých diecesích se stalo takřka zvykem, že se snoubenci účastní zvláštních exercičních kurešů.

Nové kostely v Německu. Nedávno posvětil kardinál Faulhaber v Mnichově kostel zasvěcený Králové míru. Při slavnostním kazání uvedl arcipastýř, že věřící musí vysílati ke Králové míru trojí modlitbu: prosbu za mír mezi národy, modlitbu za domácí mír a modlitbu za mír duše.

Händel a Bach nevyhovují? Prozatím jen texty jejich nesmrtelných děl. Hermann Burte dostal příkaz, aby k Händlovi oratoriu »Mesiáš« zbsnil nový text, ježto dosavadní »neodpovídá národně-socialistickým názorům«. Händel nechal se prý při tomto díle příliš ovlivnit »konfesionálními« náhledy. I Jan Sebastian Bach nevyhovuje už dnešnímu režimu. Zatím co jeho hudba, podobně jako hudba Händlova, našla milost v očích režimu, neodpovídá text pašiji a kantát »názorům dnešní doby«.

Profesor Raabe, prezident hudební komory, odsoudil však rázně tyto »očistné snahy« prohlásiv, že není možno trhati něco, co je nerozlučně spojeno. Nařídil také, aby »pokusy« nahraditi duchovní text význačných hudebních skladeb textem jiným, nebo znemožniti provozování těchto skladeb v původním znění, byly mu hlášeny. Zdá se, že i v Německu zahajují, podobně jako v Rusku (viz č. 22. »Katolika« m. r.) »očistu hudby«.

Španělsko. Smírná a kající pobožnost konala se 16. prosince před sochou Krista z Ochandiana, kterou rudé milice za svého panství zohavily. Shromáždilo se k ní veškeré obyvatelstvo z Bilbaa, které se též zúčastnilo procesi konaného při té příležitosti. Balkony domů byly vyzdobeny. Mládež španělské tradicionalistické falangy tvořila Kristu z Ochandiana čestnou stráž.

Na konservatoři hudby v Bilbau byl slavnostně zahájen běh za přítomnosti akademických úřadů, žactva a četného publika. Předcházela obřad opětého umístění zakřifixu do místní konservatoře.

Slova malého Lenina. Londýnská revue The Tablet věnuje ve svém čísle z 11. prosince zajímavý článek stanovisku anglických spisovatelů ke španělským událostem. Právě se v něm:

»Španělská revoluce jest revolucí způsobenou lidmi, vycvičenými v Moskvě v umění rozdělovati a ničiti nepřátelské třídy... Largo Caballero prohlásil v říjnu 1934 Eduardu Knoblaughovi, zástupci American Press-u: »V parlamentě dostaneme 265 mandátů. Nynější rád bude úplně zvrácen. Azaña bude hrát úlohu Kerenského, já úlohu Leninovu. V pěti letech bude republika organizována takovým způsobem, že bude jí lze snadno použítí jako stupně k uskutečnění našeho záměru: Unie Sovětských Republik Iberských. Iberský poloostrov bude změněn v jedinou zemi. Portugalsko bude její součástí; doufáme, že se tak stane mírumilovnou cestou, ne-li však, užije se násilí. Lenin prohlásil, že Španělsko bude druhou sovětskou republikou v Evropě. Proroctví Leninovo se uskuteční. Já budu druhým Leninem, který si to vezme na starost.«

A tomuto Largo Caballeroovi svěřil prezident republiky Manuel Azaña, který se prohlašuje za republikána, ministerské předsednictvo!

Kavalíři až do smrti. 21. srpna 1936 bylo zastřeleno ve vězení v Malaze 11 důstojníků posádky torpédoborců »Sanchez Barcaiztegui« a »Charraca«.

Hodiny před popravou prožíval s nimi jesuita P. Garcia Alfonso, který popsal tyto chvíle dojemným způsobem v knížce: »Dva měsíce mého vězení v Malaze«. (Vyšlo v Seville 1936). Citujeme z ní některá místa:

»Všichni seděli v polokruhu kolem mne. Patřil jsem na ně a mohu ujistiti, že z jejich tváří vyzařoval klid, mír a radost, jež prozrazovaly téměř usmívající se rty. Vzbuzovaly můj podiv a zarazely i odsouzence. Jeden z nich se mne zeptal:

»Otče, není všechn tento klid hříchem?«

»Nikoliv, můj synu, odpověděl jsem mu. »Mír je klid pramenící z řádu, a řád dává každé věci její místo. Jest zcela přirozeno, že od chvíle, kdy jste splatili dluh Bohu a vlasti, tím že jste jim dali, co od vás žádali, zakoušíte míru člověka, jenž dá věci na jejich správné místo.«

Velitel Bastarrache pohlédl na mne a na ostatní a pronášel s povzrušenou myslí a pomalu, jak bylo jeho zvykem, tato slova: »Otče, jaká útěcha! Jak je Bůh dobrý! Splnil nám vše, o co jsme Ho žádali: mohli jsme ztráviti celou noc s vámi a já se svými dětmi (ukázal na své podřízené), neboť tyto zde milují a považují je za své syny.«

Usml jsem se s nimi, usmláli se druzí. To bylo naší odpovědí na toto vyznání sympatie.

»A potom, přijde vítězství«, pravil jsem. »Ano, otče«, odvětil Bastillo, »umíráme, ale Španělsko je zachráněno.«

Všichni byli přesvědčeni o vítězství španělské armády.

Poprava byla stanovena na 5 hodin ráno. Barrote hledě na buďička v rohu místnosti, který ukazoval již půl šesté, pravil ke mně s rozhořčením:

»Tihle lidé jsou špatně vychovaní, otče! Oloupili nás již o půl hodiny o nebe!« »Pane veliteli«, odpověděl Araoz pokračuje v žertování, »na to, být šťasten, není nikdy pozdě.«

Když byl rozsudek vykonán, vstoupili do mého vězení dva vězenci a podrobně mne prohledávali, zda mně odsouzení nezanedali nějaký dopis. Pak mne dali dověsti k veliteli. Po cestě řekl mně ten, který mne provázel:

»Viděl jste, otče? Zůstali kavalíry až do smrti!«

(»Occident, 10./12. 1937).

ZE ZAMORÍ.

Amerika, 90.000 dolarů za »Světlo světa«. Washingtonská komise, která byla pověřena sbírkou darů ke zřízení Kristovy sochy ve Washingtonu »Světlo světa«, oznamuje, že celkem bylo až dosud darováno 90.000 dolarů. Počátkem příštího roku bude asi již možno požádati Washingtonskou vládu za přenechání stavebního místa. Žádost má být předložena kongresu.

Protikomunistická výstavu bude uspořádána organizací Trinity Leangue v Novém Yorku. Trinity Leangue potírá komunismus

PRO CHRÁMY

elektrické osvětlení, ventilace, elektr. vyzvánění, zabezpečovací zařízení, zařízení signalizační, elektrické vytápění, varhanní ventilátory, iluminace, požární hlásiče a rozhlasové zařízení provádí

Pavel Heník

elektrotechnický závod,

PRAHA - KARLÍN, KRÁLOVSKÁ TRÍDA Č. 38.

Telefon 351-21.

a bezbožectví. Chystaná výstava, dosud největší v Americe, soustředí všechen bezbožecký materiál komunistů. Přes tři tisíce dokladů z Ruska, Španělska a Mexika podá názorný obraz o rozkladné činnosti Moskvy v celém světě. Na velikých tabulích budou uvedeny všechny komunistické organizace v Americe a jejich spojení s Moskvou. I organizace mládeže a jejich propaganda budou tu vyznačeny. Výstava bude putovní a bude postupně instalována ve všech významných městech. Něco podobného jeví se nutným i u nás.

Afrika. Nenávist všude stejná. Katolický časopis »Southern Cross« (Jižní kříž) sděluje z Kapského města: »Chtěli bychom oznámiti tiskem, že selský svaz okresu Senegal se usnesl, že za žádných okolností nedovolí římskému knězi nebo jeho zástupci návštěvu dělníků na našich farmách. Kdyby však přesto byl kněz přistizen, bude při nejmenším pronásledován jako zločinec.«

XXXIV. světový eucharistický kongres

v Budapešti ve dnech 22.—29. května 1938.

Z ČSR. bude uspořádáno na kongres několik výprav. Výpravu z Čech povede z pověření nejd. episkopátu Katolická akce. Účastníci vyjedou 24. května z Prahy o 20.55, vlak zastaví v Pardubicích, Chocni, Čes. Třebové, Brně, Břeclavi a v Bratislavě. Příjezd do Budapešti v 7.57 hod. ráno. Pobyt v Budapešti, prohlídka města a účast na kongres. slavnostech 25., 26., 27., 28. a 29. V. Odjezd z Budapešti 30. května o 7.52 ráno, příjezd do Prahy v 16.55 hod. Vlak zastavuje v Bratislavě, Břeclavi, Brně, Čes. Tře-

**Prosíme o
vyrovnání
předplat-
ného a ne-
doplateků.**

Pro apoštolát slovem i obrazem
ZONOSKOP
přednáškový diafilmový
přístroj.
Informace: Ant. Doseděl.
tov. výroba elektr. pří-
strojů, Praha - Břevnov,
Boleslavova 34.

bové. Cena (včetně jízdenky, odvozu a dovozu na nádraží v Budapešti, ubytování a stravování, jež počíná snídaní 25. května a končí snídaní 30. května), ve druhé třídě vlakové, v pensioonch a katolických ústavch I. tř. Kč 750.— ve III. tř. vlakem, s hromadným ubytováním Kč 515.—. Bude-li zvláštní vlak, sníží se cena ve II. tř. o Kč 70.—, ve III. tř. o Kč 60.—. Účastníci z Pardubic platí méně pro II. třídu o Kč 17.—, pro III. třídu o Kč 14.—, z Chocně a Čes. Třebové pro II. tř. o Kč 27.—, pro III. třídu o Kč 20.—.

Pro ty, kdo pojedou autem nebo obstarají si režijní lístek, sníží se cena ve II. třídě o Kč 208.—, ve III. třídě o Kč 155.—. Pro ty, kdož nebudou reflektovati na stravování, bude při jízdě III. tř. z Prahy a hromad. ubytování obnášeti cena zájezdu Kč 495.—, včetně legitimace a visa.

Cena kongresové legitimace, odznaku a průvodce a poplatku za obstarání pasového visa, případně hromadného pasu, účtuje se zvlášť a obnáší částku cca Kč 80.—. Na kongres. legitimaci obdrží účastníci ČSR. na všech drahách z místa pobytu do shora uvedené nástupní stanice 33% slevu. Účastníci mohou mít pas vlastní anebo pojedou na hromadný cestovní pas. Vzhledem k tomu, že je očekávána mimořádně velká účast, nutno pro zajištění řádného ubytování zaslati závazné přihlášky nejdéle do konce ledna 1938 na adresu: Katolická akce pro arcidiecési pražskou v Praze IV., Hradčanské náměstí čis. 8.

Zarámované obrazy Madon

v Cyrilo-Methodějském knihkupectví
Gustava Francla

V PRAZE I. NYNÍ NA PERŠTÝNĚ ČÍS. 14.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáží, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. úřadu pošt. spojitelný Praha 208.401, čis. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čis. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohlédací pošt. úřad Praha 11. - Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

Spojené listy „Katolík“ a „Život“

KATOLÍK

List Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) - V Praze 15. ledna 1938

č. 2

CO MOHOU, MAJÍ A MUSÍ VŠICHNI!

Toužíte již dáti se v práci pro Krista Pána. Ptáte se: Co máme dělat?

A co čekáte? Asi čekáte pokyn k nějakému většímu podniku. Čekáte úkol, vésti nějakou skupinu mužů, nebo aspoň vésti nějakou určitou, znatelnou, účinnou akci.

Pánové, předem jasné slovo: Na tuto práci, na práci Kristovu, si musíte změnit dosavadní běžné pracovní názory! — Jest-li je vy nebo my nezměníme, tedy je vše marno, — úspěchu pro věc Boží nedosáhnete!

Tedy: Nespatřujte účinnost ani jádro a smysl práce pro Krista v organizaci. To se stále zaměňuje a většina horlivých katolíků již vidí celou práci náboženskou v organizování! — Práce Katolické akce je duchovní hnutí, a to na prvním místě i v posledním cíli!

Dále: Nehleďte hned něco, »co by stálo za to«. Ne hned veliké a vymezené pracovní pole.

K organizaci a k zvládnutí určitého úkolu jest, pánové, potřebí víc, než jen chtít! K tomu se musíme předem duchovně i prakticky vychovat a vyučit, jinak se více pokazí. Vychovat hlavně k pravé, evangelické, apoštolské pokoře a důvěře, — vyučit zásadám katolického apoštolátu, který jest zcela něco jiného, než běžná politická, spolková nebo kulturní propagace.

Ale co tedy může, má a musí činit každý, kdo má pravou touhu již pracovat pro Krista Pána?

To, co jest vlastně nejučinnější, nejhlavnější, nejpotřebnější v Katolické akci: Modlit se a proměňovat okolí.

Příteli čtenáři, nevím, jak bych ti doložil váhu těchto slov, aby tě chytla za srdce a přesvědčila! Skutečně: Ne velké a veřejné, ne organizované a viditelné činy a akce, nýbrž, kdyby každý tuto dělal nejprve a vedle všech jiných stále, pak skoro možno říci, že by stačila! Kdybychom všechny jiné dělaly, ale tuto opomíjeli, zmůžeme málo nebo skoro nic.

Proč? Protože záchrana lidstva pro víru Krista Ježíše jest zcela věc jeho slitování a bez něho v tom nesvedeme nic. »Beze mne nemůžete ničeho činiti« (Sv. Jan 15, 5).

Protože proměnit okolí znamená rozhazovat stále a všude zrno slova a činu Kristova, kam by jinak nepřišlo! Protože organizujeme, vychováváme, vedeme to, co je již naše! Ale působíme-li ve svém okolí, pak získáváme, co ještě není naše, a to je apoštolát, to je misie!

Co znamená: proměňovat okolí?

Odpovídá Sv. Otec Pius XI.: »Prvními nejbližšími apoštoly dělníků musejí býti zase dělníci; apoštoly pak mezi příslušníky řemesel a obchodu musejí býti lidé z týchž řad.« (Q. a. 141).

Okolí jest naše rodina, domácí, sousedé, příbuzní, přátelé, zaměstnanci, kolegové, nadřízení, i náhodné návštěvy a styky. Okolí jest naše pracovní, obchodní, dílna, ulice, vlak, vůz elektrické dráhy, každé místo. A v tomto okolí záměrně, vytrvale, moudře uplatňovat proti vlivu nevěry vliv Ježíše Krista, — znamená: proměňovat okolí! Kdo má srdce plné víry a lásky a k tomu normální lidský takt, — ví, že není to nemožné ani nesnadné!

A přece jest to vlastní jádro Katolické akce.

P. Dr. Jan Ev. Urban OFM.

Mohou katolíci spolupracovati s komunisty?

Msgr. Serraud, biskup v St. Brieux, líčí dojmy z audience u Sv. Otce, která poskytnuta byla jemu, 3 arcibiskupům a 8 biskupům francouzským. V rozhovoru došlo i na spolupráci katolíků s komunisty, o níž komunisté ve Francii stále usilují, podávajíc k této katolíkům dle vlastních slov »obě ruce«. Svátý Otec pravil: »Můžeme tuto ruku přijmouti? Rádi bychom tak učinili, ale nemůžeme, nechtějíc uškodit pravdě. Neboť pravda, toť Bůh a Boha nemůžeme obětovati. Ti, kdož mluví o ruce nabízející se ke spolupráci, nemluví jasně. V jejich výzvách je mnoho zmatků a nejasností, které bylo by nutno blíže vysvětliti. Přijmeme-li podávanou ruku, pak jedině proto, abychom je získali pro Krista a jeho nauku. A jak je získáme? Budeme-li jim nauku tu vysvětlovati? Nikoliv, ale budeme-li podle této žití a jednati!«

Veliká oktáva modliteb za sjednocení církví.

Od 18. do 25. ledna každého roku koná se velká oktáva modliteb za sjednocení církví. Oč tu vlastně jde? O nic jiného, než o to, za co se modlí katolický kněz při každé Mši svaté, když prosí v kánonu, aby Bůh ráčil svatou Církev katolickou po celém okrsku zemském obdařiti mírem, chrániti, sjednotiti a řídit. Před svatým přijímáním prosí kněz opět Ježíše Krista, aby Církvě své udělil mír a jednotu. Tyto modlitby Církvě svaté, vyjádřené jedním, obsažným a přesným slovem, opakují se v nuancích, jak je vyvolávají potřeby různých náboženských, společenských a národních vrstev lidstva. Pro každý den oktávy jsou ustanoveny zvláštní úmysly a modlitby na tyto úmysly a denní modlitba je obdařena odpustky 200 dní denně, celá oktáva pak podává možnost, dosíci odpustků plnomocných. Je to oktáva světová, jež svolává k modlitbám celé lidstvo a za celé lidstvo se modlí. Je pak povinností každého katolíka, zvláště pak katolického muže, aby

se velmi horlivě připojil k těmto modlitbám Církvě svaté. Nám pak Čechům musí zvláště záležeti na úmyslu druhého prosebného dne, kdy prosíme za návrat všech odloučených Východanů ke katolické jednotě, zvláště však za sjednocení všech odloučených Slovanů podle úmyslu Apoštolátu sv. Cyrila a Metoděje, poněvadž tu jde především o křesťany, kteří jsou nejmenší měrou oddělení od Církvě a mají k ní tedy velice blízko, a za druhé, že jde o křesťany blízké nám rodem. Jde tu hlavně o národy ruský a ukrajinský, dnes hluboko zapadlé do nesmírného neštěstí, v němž jsou nelidsky udržovány svými vládci, pak i o Srby a Bulhary. Kdo by tu váhal, nepřipojiti se vroucími modlitbami k Církvě svaté? Nesmí však účastenství v modlitbách ustati uplynutím oktávy, nýbrž je třeba vytrvalé, horlivé modlitby denní, jak jí svým členům ukládá Apoštolát sv. Cyrila a Metoděje; jde však i o to, aby římská katolíci podali poctivě pomocnou ruku východním křesťanům, zvláště věřícím byzantsko-slovanského obřadu, kteří již pochopili volání Církvě katolické a vstoupili s ní v jednotu, aby se cítili skutečně sloučenými, rovnocennými údy katolické Církvě.

Právě rozdíl v obřadech má vésti obě strany k vzájemné lásce, má všechny slučovati, jak praví antifona oktávy: aby všichni jedno byli. Má býti pobídkou římským katolíkům, aby si katolických obřadů východního ritu vážili tak jako svých, neboť oni mají tutéž duchovní sílu a propůjčují tytéž milosti, jako obřady naše. Nesprávný pohled na ně by zcela odporoval duchu Kristovu, neboť by v sjednocených východních bratřích našich musel vzbuzovati lítost a bolest, v odloučených pak nedůvěru a pochybnosti. Zvláště tu sluší uvážiti, že katolík vyhová 2. příkazání církevnímu přítomnosti při mši sv. východního nebo jiného katolického obřadu, a že sv. přijímání možno přijímati v jakémkoliv katolickém ritu (Can. 866). Tu nejlépe vysvětluje jednotnost Církvě a důležitost druhého dne oktávy.

Než i ostatní dny jsou neméně závažné. Bude se týkati jistě mnohých našich pokrevných bratří úmysl prvního dne, kdy se konají modlitby za návrat všech, kdo jsou mimo Církev, do jediného stádece svatého Petra, tak i šestého dne, kdy prosíme za obrácení všech vlažných katolíků a odpadlíků.

Jistě málokde se jeví všeobecnost Církvě katolické tak jasně, jako v úmyslech a modlitbách tohoto týdne, jež veškerou láskou zahrnují a objímají všechno lidstvo. Nuže, katoličtí muži, na kolena při velké oktávě za sjednocení církví!

C.

REVOLUCE POŽÍRÁ SVÉ DĚTI.

V prosinci r. 1917 započalo v Brestu Litevském německo-ruské jednání o mír. K sovětsko-ruské mírové delegaci, již vedl Joffe, patřil tenkrát i Karachan. Jistě jej tehdy nenapadlo, že on, nadšený bolševik a revolucionář z přesvědčení, bude pohlcen toutéž revolucí, která jej tak vysoko vynesla. Tento otrhaný kdysi Armén byl pokládán (a ne neprávem) za nejlepšího diplomata sovětů. Ve službě komunistických ideí prodělal mnoho těžkých zkoušek a byl Leninem poslán pokaždě tam, kde vyhlídka na rozpoutání revoluce byla největší, kde bylo možno buď něco získati nebo prosaditi. »Schopnosti« jeho i ostatních sovětských diplomatů správně ocenil a charakterisoval již roku 1917 zahraniční ministr hrabě Czernin, zastupující Rakousko na mírovém jednání v Brestu. Píše o tom ve svém denníku: »Tito lidé (totiž Joffe, Karachan a ostatní vyjednavací) jsou bezectní a při tom tak prolhaní, že předstihují všechny i nejprohlanější diplomaty. Byli by ochotni hoditi přes palubu i své zásady, jen když by se jim podařilo rozpoutati světovou revoluci.«

Po míru Brest-Litevském počíná závrtná kariéra Karachanova. Spolupracoval dlouho s Borodinem a Galen-Blücherem, jejichž podzemní práci v Číně kryl diplomatickým dekorem. Potom se stal zástupcem zahraničního komisaře (ministra) a byl až

do dubna r. 1937 vyslancem sovětů v Turecku. Všechny »zásluhy«, kterých si ve službách Moskvy získal, nebyly mu však pranic platny, a je ironií osudu, že on, mistr falše, stal se nakonec obětí těchže method, kterých tak mistrně dovedl ve službách Lenina i Stalina užívat. Moskevský vládce vymazal nyní i jeho jméno ze seznamu »spolehlivých« a Karachan padl, zastřelen na dvoře vězení Lublanky.

Jeho popravou počíná »čistka« mezi sovětskými diplomaty. Zahraniční komisiarát je poslední, který všemocná GPU vzala pod drobnou. Ze Karachan byl poslední její obětí, nevěří po všem tom, co se dosud v Rusku odehrálo, nikdo. V Kremlu dostávají nyní na »odvolané« diplomaty žalobu za žalobou. Při tom jde o osoby, zastávající nejdůležitější místa a těšící se kdysi naprosté důvěře Stalínově. Žaloby operují sice »důkazy« viny, veřejnost jim však nevěří, neboť těžko přesvědčiti lid a stoupence, že na př. Karachan byl zrádcem bolševismu, Lenina a sovětů, nebo tvrzení, že Karachan byl vlastně špiónem ve službách mezinárodní špiónární kanceláře. On, který znal všeobecnou GPU a dobře věděl, že jejímu bedlivému oku by ani sám neušel, byl jistě natolik opatrný, že nepodnikal nic, čím by na sebe »upozornil«.

Karachan není prvou obětí. Celou řadu sovětských diplomatů čeká nyní »vyšetřování«. Dovídáme se teď velmi často, že ten

SVATÍ BOŽÍ,

SVĚTLO A VZOR KATOLICKÝCH MUŽŮ.

(Kalendariium ctností, svatých katolické Církve, jimiž by měl vynikati i dnešní vojín Kristův, podle církevního kalendáře od 16. do 31. ledna 1938.)

16. ledna slaví Církev památku sv. Marcela I., papeže. Od něho bychom se měli učití trpělivosti a pokoře, s jakou snášel útisk římského císaře Maxencia, který jej, hlavu veškerého křesťanstva, ponížil na obyčejného hlídače dravých zvířat, jež musil opatrovati. Světec vykonával tuto ponížující službu při postech a modlitbách. Při tom nezapomínal na svěřené jemu stádo a posílal křesťanským osadám povzbuzující listy.

17. ledna je památka sv. Antonína Velikého, jenž nám může býti vzorem čistoty mravní a pile. Zemřel stár 105 roků a z těch 90 let ztrávil na poušti. Ač ze vznešené a bohaté rodiny, odolal všem nástrahám světa, statečně přemohl tělesné žádosti, učil jiné svatě čistotě a v práci předcházal příkladem všem svým spolubratřím, jichž se u hory Kolzin (nyní hora sv. Antonína v Egyptě) kolem něho shromáždilo na 5000.

18. ledna slavíme nastolení sv. Petra. Z této slavnosti vezměme si příklad věrné a neochvějně oddanosti ke stolci sv. Petra, jenž byl, jest a bude skalou, kterou brány pekelné nepřemohou.

19. ledna si připomínáme sv. Kanuta, krále dánského, který nám jest vzorem horlivosti pro rozkvět náboženského života, v mnohém pak i v mučednické smrti podoben našemu sv. Václavu. Dále připadá památka sv. Maria a druhů (jeho manželky a 2 synů), vzorů neohrožených a statečných vyznavačů víry.

20. ledna upozorňuje nás Církev na mučedníky sv. Fabiána a sv. Sebastiana. Sv. Fabian, papež, může nám býti vzorem moudrosti a statečnosti křesťanské v obraně víry. Sv. Šebastian, vůdce tělesné stráže císařské, září nám příkladem statečného šířitele pravdy Páně, spravedlnosti, poctivosti a věrnosti služby.

22. ledna je sv. Vincence, jáhna mučedníka, od něhož bychom se měli učití neohroženosti ve vyznávání víry, ve vytrvalosti a trpělivosti při snášení našich pozemských křížků, které jsou jen slabým ohlasem strašlivého mučení, které tento světec musil podstoupiti. V týž den připomínáme si dále sv. Anastazia, syna pohanského perského kněze, jenž se ve své neohroženosti podobá sv. Vincenci.

23. ledna připadá památka sv. Rajmunda Pennafortského, z nynější rudé Katalanie španělské, býv. generálního vikáře a kanovníka v Barceloně, později řeholního bratra v řádu sv. Dominika, zpovědníka papežova a pak generála řádu, vzoru to pokory a neohroženého zastánce pravdy a kateřete nepravosti.

24. ledna připomíná se nám sv. Timotheus, biskup a mučedník, průvodce a spolupracovník sv. Pavla, od něhož bychom se měli učití věrnosti a svědomitému plnění povinností nám uložených. Sv. Timotheus byl biskupem v Efezu, kde zemřel ukamenován.

25. ledna je památka obrácení sv. Pavla, apoštola národů, z jehož zázračné proměny v horlivého a neúnav-

neb onen diplomatický zástupce sovětů byl povolán do Moskvy ku „podání zprávy“, či za jinou „příčinou“. Byli to v poslední době: Alexandrovský (Praha), Dotjan (Varšava), Jureneo (Berlín), Bredovský (Ríga), Assmus (Helsinky) a Bogomolov (Nanking). Došlo dokonce i na generálního konsula v rudé Barceloně Antonova Ovsejenka, známého z obchodní mise v Praze. Z uvedených nevrátil se zpět ani jeden; jen o některých pak prošla tiskem zpráva, že na dosavadní působiště se více „nevrátí“. Jejich místa byla zatím obsazena novými lidmi. Nebyly však provedeny změny jen v zahraničním zastoupení; i ze zahraničního komisariátu hlásí se „výměna“ osob. I o všemocném Litvinovu se při této diplomatické čistce hodně mluvilo. Byl sice zvolen do nejvyšší sovětské rady, ale znalci poměrů označují to za t. zv. šibeniční lhůtu, udělenou mu Stalinem.

Při této diplomatické „čistce“ jest nejnápadnějším jeden zjev: Stalin upustil od divadelně inscenovaných veřejných procesů, za asistence celého státního aparátu. Nyní jen stručná úřední zpráva oznamuje veřejnosti, že za zavřenými dveřmi byl odsouzen ten či onen. Dokazuje to, jak slabé jsou důkazy viny obžalovaných. Proto se nejde s procesem na veřejnost, neboť títo „zrádci“ by se nedoznali veřejně k vině, jako tomu bylo v předcházejících procesech. Tresty smrti dokazují však, také, že režim sovětský ani po 20 letech není konsolidován. Budou mít pravdu znalci, kteří dávno tvrdili, že Rusko sovětů je kolos na hliněných nohách. C. P. Breda.

Z holandského pramene přeložil Kk.

Hymnus eucharistického světového kongresu v roce 1938.

Zajásejte v širém světě
všichni v Krista věřící,
velkého tak Krále ctěte
písní Jemu patřící.
Klanějte se, národové
východu i západu,
pějte Kristu chvály nové,
vděčně v myslí soulaďu:
Kriste, skrytý ve Svátosti,
svazek jsi a lásky zdroj,
srdce všech, jež země hostí,
zákon míru tvého spoj!

Zavítal kdys v lidském těle,
jako dítě v tento svět,
na kříž přibit dal se cele
pro nás Otci za obět.
Zde se nám zas objevuje,
vůdce naší cesty je,
hynoucí svět zachraňuje
oděn v úběl Hostie.
Kriste, skrytý ve Svátosti...

Bratrovražednými boji
planou světa obvody,
běda, záští ve příboji
zmítají se národy.
Ukroť víchry rozevláté,
války vzdal, v nichž zkáza je,
nauč nás své lásce svatě,
sladká Eucharistie!
Kriste, skrytý ve Svátosti...

K tobě lásky věčné Králi,
kajicně se ruce pnou,
bychom tebe milovali,
pohni srdcí hlubinou!
Bezbožných vln utiš věni,
odpusť nám, slyš prosby vzdech,
ať jsme v tobě sjednoceni,
jenž jsi středem srdcí všech.
Kriste, skrytý ve Svátosti.

Z latiny přeložil Msgre. Vlad. Hornof.

ného hlasatele Boží pravdy měli by si vzítí příklad všichni dnešní laičtí pracovníci v Katolické akci.

26. leden zasvěcen je památce sv. Polykarpa, biskupa ve Smyrně, mučedníka, jenž byl od židů a pohanů za živa upálen. Sv. Polykarp svítí nám svou vroucí zbožností, trpělivostí a důvěrou v Boha. Krásná jest jeho modlitba, když stál již jako obětní beránek na hranici: Pane Bože všemohoucí, Otče milého a požehnaného Syna svého Ježíše Krista, skrze něhož jsme poznání tebe dosáhli; Bože andělův a mocností a veškerenstva a celého pokolení spravedlivých, jenž žijí před obličejem tvým: velebím Tebe, že's mně ráčil v tento den a v tuto hodinu v počtu mučedníků tvých dáti podíl v kalichu Krista Tvého ku vzkříšení k životu věčnému duše i těla, k nimžto kéž dnes jsem přivtělen před Tebou v líbeznou obět. Proto chválím Tebe za všechno, velebím a oslavuji Tebe i s věčným nebeským Ježíšem Kristem, Synem Tvým milým, s nimžto Tobě a Duchu svatému čest buď nyní a navždy. Amen.

27. ledna slaví Církev památku sv. Jana Zlatoústého, patriarchy cařihradského, od něhož bychom se měli naučiti apoštolské horlivosti, pilnosti, svatému životu a neohroženosti. Sv. Jana Zlatoústého ctí Církev jako jednoho z nejslavnějších spisovatelů a řečníků duchovních.

29. ledna připomíná nám Církev sv. Františka Saleského, biskupa a učitele církevního, hvězdu milosrdenství, poslušnosti, upřímnosti a pravdomluvnosti. Zvláště studující mládež by se měla svěřovati jeho ochraně, neboť světec jako studující na vysokém učení v Padově zachoval si mezi rozmařilými a prostopášnými soudruhy vždy čistotu srdce a zbožnou mysl. Dříve prchlivý a na-

kloněn k hněvu, vytrvalým přemáháním těchto vášní stal se vzorem tichosti, mírnosti a laskavosti. Těchto ctností potřebujeme dnes zvláště mezi veřejnými pracovníky jako soli.

31. ledna připomínáme si památku jednoho ze světců poslední doby, sv. Jana Bosca. O něm jsme se již jistě dočetli jinde. Vyzdvihujeme tedy tohoto světce jen krátce jako příklad pro naši práci v katolické charitě. Podobným příkladem může nám být i sv. Petr Nolasksus, zakladatel řádu »Matky Boží na vykupování zajatců«, od něhož můžeme se učit i poslušností, zbožností a čistotě mravů.

Kus života.

Schůze Odboru Svazu Charity skončena, ale pan farář zadržuje rozházející se členy slovy: »Počkejte přátelé chvíli, povím vám něco pro povzbuzení i pro radost, abyste viděli krásu i sílu křesťanského života. Dnes pochovával jsem člověka, muže víry a ukáži Vám něco z jeho života.

Byl smluvním kresličem v rak. státním úřadě. Byl z patnácti dětí a když v roce ztratil oba rodiče, zůstalo devět nezaopatřených. A tak povinnost starati se o rodinu přešla na něho, tehdy ještě muže velmi mladého. Staral se o sourozence vzorně a v úřadě vynikal tichostí i pracovitostí, že byl jmenován úředníkem.

Týdně přiváděl plavovlasý chlapec k úřadu slepého otce. Zůstal stát před budovou a slepec šel přímo do místnosti, kde náš hrdina úřadoval. Jakmile slepec vešel, vyskočil tento od pracovního stolu, uchopil ho za ruku a vodil po všech odděleních úřadu, sám prose o milodary pro tohoto bývalého úředníka. Pak ho svedl po schodech až před budovu, rozloučil se s ním, předal ho s milým úsměvem chlapci a spěchal ke své práci. Tak se to opakovalo každého pátku po několik let, až do slepovy smrti. —

Vypukla světová válka a s ní stálé odvodů mužů. I pan oficiál musí k odvodu. Má starost — což jestli ho odvedou. Poslední děti nejsou ještě zaopatřeny — kdo bude o ně pečovat a kdo nad nimi bdít? — Ale, vždyť bez vůle Boží ani vrabec nespadne se střechy, tak děj se vůle Jeho. —

Den odvodu: »Schází vám něco?« »Mám srdeční nervosus.« Lékař se sklání — naslouchehá tepotu poplašeného srdce. — Pojednou praví tiše: »Vy jste pan N — hned jsem vás poznal — a já, syn slepce, kterého jste se ujímal.« Hlasitě pak: »Neschopen.«

Buď Pán Bůh pochválen! Jak podivuhodné jsou cesty jeho. —

Později byl přeložen na venkov, kde prováděli nějaké odvodňovací práce. Bydlel ve statku. Zde zaujal jeho srdce příbuzný hospodář, přihlouplý Václav. Rodině byl Václav vhodnou sice pracovní silou, ale nikdo si ho mnoho nevšiml, nebylo na to času a pak, jaké řeči s hloupým Václavem. Pan oficiál ujal se odstranění, denně s ním promluvil, k Pánu Bohu vedl a každé neděle s ním na mši svatou šel. —

Obec postihlo neštěstí. Velký požár půl obce i s kostelem sv. Václava zničil. Vzchopili se, i kostel postavili, jen oltář byl bez obrazu a pan farář nemohl sehnati nějakého dobrodince. Tu přichází pan oficiál: »Důstojný pane, objednejte obraz potřebné velikosti, na ceně nezáleží, ale má to být zavraždění svatého Václava. Dárce jmenovat nesmím.«

Byl jím přihlouplý Václav. —

Dnes když ležel tento muž víry v rakvi usmíval se. Tu přichází stařena a plačíc praví: »Pohleďte jak dobré skutky, jichž bylo tolik, usmívají se z jeho tváře.« Blažená jest smrt spravedlivého.

BUĎ ZAPÁLÍME MY JE OHNĚM BOŽÍM, NEBO SPÁLÍ ONI NÁS OHNĚM CHRÁMŮ

My, kteří jsme největšími odpůrci nepravdy a lžě, podléháme již velice nápadně a často nešťastnému zjevu: Naše korporace pořádají již příliš často s oblibou podniky, slavnosti a projevy, které jsou jen prázdné, vnitřně nepravdivé pózy! Jako jsme se smáli, když nějaký oficír ve frontě a v nejbližším nebezpečí smrti honil vojáky, aby předváděli parádní výstupy a figury, tak si počínáme, jestliže slavnostně mluvíme ve vyjatých slovech o své »práci«, o svém vlivu a pod. — Víme přece, a jest třeba si mluvit pravdu, že o našich podnicích často neví ani sousední dům, kde se pořádají, tím méně ku př. celá Praha nebo národ.

A při tom v sousedství se ruší vše katolické, při tom kousek dál se mučí a vraždí kněží v tisících, při tom hoří chrámy, v Číně se rozpadají misie v trosky, Jako malé děti si hrajeme na projevy a těšíme se, že mluvíme Chceme práci? Chceme opravdu pracovat podle požadavků a potřeb dneška? Tedy nechme mluvení do vlastních řad! Jest snadno stále svolávat jen katolíky a bez jejich odporu jim vykládati své.

Jděte mezi jinověrce! Tam je národ! — Kde jsou studenti, kteří by se obětavě a vytrvale věnovali vyučování víry celých rodin, které po tom touží? Kde jsou studenti, kteří by konali řady přednášek po všech pro vesničany, měšťany, kteří by je rádi měli a neseženou přednášejícího? — Kde jsou katolíci, kteří by šířili eucharistické kroužky mezi mládeží, mezi studenty? Kde jsou katolíci, kteří by pracovali pro exercicie v mládeži jako misionáři, jdouce po všech? Kde jsou studenti, kteří by nadšeně chodili s katolickým náboženským tiskem po svém rodišti nebo po schůzích a tam jej doporučovali? — kteří by tvořili soustavně a nenápadně kroužky kolegů, které by uváděli na naše dobré a poučné přednášky, dávali jim naše knihy a učili je znát katolictví? Ne přátelé Kristovi jsou od člověka k člověku, nedbají slávy a psaní novin. A dávají lidem sliby, nadšení, oheň do žil. . . Co my jim dáme? Ano, my máme oheň, ale sami, ho ještě nepřijímáme! My jim můžeme dávat místo slibů jistotu, místo přepracovanosti čistou nauku a dobré a krásné životní směry, my jim můžeme dáti důkazy z rozumu, z dějin, ze srdce lidského, kam vede nevěra. . . My je můžeme polepšit a potěšit! Ale kdo to dělá a kdo to chce upřímně dělat?

Ale co vidíte? Ti, kteří dnes mluví na schůzi katolíků, kde se jim nemůže nic stát, ti zítra na klinikách, na fakultách, ve spolicích, na schůzích, mezi kolegy, v úřadě mlčí, když se tam jako samozřejmě roztahuje nevěra, zásady komunistické a pod. Proč? Proč?

Protože sami ještě neumějí na podobné řeči odpovědět! Protože sami neznají důkladně svou věru, sami nejsou přesvědčeni o její pevnosti a pravdě a jistotě proti všem jiným názorům! Potřebují se učit a mnoho učit.

Tam, kde je národ skutečně, tam je ticho, tam je slyšet jen sykot nevěry a zla! A katolíci mluví jen statečně mezi sebou! Což ještě nevidíte? Což nejsou již plameny chrámů dosti blízko? Což ještě si budeme hrát na spolky a schůze, když už jde o život pozemský i věčný?

Kdy se probudíme k činu, jednotě, pokoře, práci?

ZPRÁVY ARCIBISKUPSKÉHO STUDIJNÍHO ÚSTAVU STUDIUM CATHOLICUM.

Mají tyto zprávy význam pouze pro Prahu?

Kladná odpověď na tuto otázku by mohla uvést v pochybnost účelnost našich zpráv na tomto místě. Než naopak: Hlubší katolické vzdělání znamená i hlubší práci v celém státě a zprávy, které informují všechny katolíky o tomto vzdělání, jsou nadějí všem. Krom toho jest zájem nejen obyvatel Prahy, nýbrž všech katolíků, ústav, který dodává všem krajům budoucí inteligenci, jak jest tomu i u jiných národů, kde podobné školy jsou zájmem celé katolické veřejnosti a to zájmem prvotním. (Protože umějí hodnotiti věci podle jejich vnitřní ceny a nikoli podle vnější nápadnosti a okamžitého zdání. — Prázdné a vnitřně nepravdivé projevy některých našich katolických korporací ukazují naprostou nutnost, aby se katolíci především učili znáti odborně a hluboce své nauky. Jinak jsou všude nejisti a pozadu. —

Jest potřebí vědět, znát, umět! — To znamená: Proč se všude jako samozřejmě protlačuje a uplatňuje nevěra, její zásady, časopisy, knihy, umění? Proč katolíci na fakultách, ve spolicích, na schůzích, v nemocnicích, klinikách, divadle, obchodě, sportu, mlčí a mlčí a bojí se ozvat, je-li jejich víra urážena? Protože sami nevědí o odpovědi? A v tom je velký smutek dneška: Že to, co učí lži, násilí, nenávisť, rozkladu, to má všude právo, — a ten, kdo stojí na stanovisku dobra, pravdy, nejvyšší čistoty, spravedlnosti, lásky ke všem, že se bojí ozvat! Proč?

Protože sám zná svou vřavu jen z novin a několika přednášek, ale nezná ji hluboce, důkladně, přesně, prakticky! Jen si všimněte, když mluví student o věcech víry, třeba o církvi, o božství Krista Pána! Jak opatrně, jak nejistě! Čtete naše noviny: Jaké tam jsou někdy přímé bludy a jaká tápařina o kulatost vě věcí víry! A přece nejde o nějaké smýšlenky, nýbrž právě o věčné skutečnosti! — A tu jest na místě v Katolické akci jen a jen příkaz: Učit se, učit se, učit se! Důkladně, všestranně, hluboce!

Katolická akce.

Arcidiecése pražská:

Vikariátní konference Katolické akce vikariátů černokostelského koná se dne 2. února 1938 ve 13 hodin v kanceláři farního úřadu na Sázavě.

Katolická akce v Polsku, v arcidiecési hnězdenské, v jejímž čele stojí Jeho Em. Aug. kardinál Hlond, ve svém programu po stránce organizační, pracuje podobně jako Katolická akce v Čechách. J. Em. nejdp. kardinál nařídil totiž, aby v každé farnosti byly vytvořeny sekce katolických mužů, žen, mládeže mužské i ženské a aby žádná farnost nebyla bez farního výboru Katolické akce, dále aby ve všech děkanátech (jež se rovnají našim vikariátům) byla vytvořena děkanátní Katolická akce. Zajímavé jest, že katolické inteligenci ukládá se intenzivnější práce v Katolické akci, a vlastní její vedení — tak, jako již několik let slouží tomuto účelu členstvo Svatováclavské Ligy. Dále uvádí věstník Katolické akce, zvaný »Donesienia Akci katolickiej«, bohatý ideový program Katolické akcie na rok 1938, s řadou konferencí, sjezdů, slavností a přednášek.

K posledního oběžníku Svazu katolických esperantistů v Československu, Praha-Břevnov 514, bylo připojeno oznámení, že informace, jak založit oddíl katolických skautů, zasílá sekretariát Ústředí českých katolických skautů, Praha-Břevnov 314. Aby se předešlo jakémukoliv nedorozumění, upozorňujeme, že podle rozhodnutí a schválení J. Em. nejdp. Karla kardinála Kašpara bylo za jediné organizační středisko katolických skautů ustanoveno Ústředí skautů katolíků, Praha III., Jungmannovo náměstí č. 20.

Film.

(Hlídká katolické kinematografické centrály. Dotazy řídte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída A: Filmy pro dospělé bez závad:

*Černé zlato. Paramount. Americké drama z dob, kdy v Americe se poprvé objevil petrolej. Gigantický zápas farmářů-objevitelů pramenů s koncernem železnic. Skvělá režie Mamoulianova i skvělá hra všech představitelů. Film, který by zasluhoval, aby byl nejen přístupný mládeži, ale i uznán za kulturně-výchovný. Jeden z nejlepších filmů poslední doby.

Děvčátko z venkova. Slaviafilm. Česká veselohra s V. Ferbasovou. Podstatně lepší, než poslední filmy režiséra V. Slavinského. Film pro široké vrstvy. Obecenstvo se dobře baví.

Milionová závěť. Moldaviafilm. Rakouské drama. Mladá šlechtička, žijící se vyučováním tělocviku, zdědí po svém strýci v Americe velké bohatství, o které má být připravena. Film má dramatický spád a je diváky se zájmem sledován.

Pevnost mlčení. Merkurfilm. Francouzské drama s Annabelou z pevnosti Linsk v Rusku, kde byli vězněni političtí provinilci, většinou Poláci. Opět jednou nejen vysoce zajímavý, ale opravdu hodnotný film, dějem přímo nabitý, plný dramatických a dojemných scén. Zkrátka film, jaký být má.

*Královna Viktorie. Metropolitanfilm. Americké historické drama. Správné pojetí života, manželství, stavovských i rodinných povinností. Sociální řád a zákonné autority jsou podány sympaticky. Náboženství, třeba anglikánské církve, jest podáno sympaticky a není zlehčováno. Umělecky jest prvotřídní.

Třída B.) Filmy s určitými závadami:

Bílá nemoc. Moldaviafilm. České drama dle Čapkovy divadelní hry. Film mající tendenci proti diktaturám, ale mající též hodně nepravděpodobností, které soudnému divákovi vadí, i když si uvědomuje, že se jedná o fantazii. Režijně a herecky je prvotřídní.

Jošivara. Merkurfilm. Francouzské špionážní drama z japonského prostředí. Hodně připomíná film Madame Butterfly. Jošivara — město lásky. Žádné obrazy však nejsou neslušné, vše děláno velice decentně, pouze v dialogu jest několik nepatrných náznaků. Skvělá fotografie s mnoha náladovými obrazy.

Saratoga. M. G. M. Americké drama. Poslední film Harlowové z dostihového prostředí. Po smrti této filmové hvězdy byl film dodělán jejím dvojníkem, což i nezkušený divák pozná. Film nemá veliké kvality umělecké.

Děvče se špatnou pověstí, něm. veselohra, MGM, 2680 m.

Přátelé z onoho světa, angl. veselohra, MGM, 2730 m.

Komedie na vsi, něm. veselohra, Meisner, 2515 m.

Postel s nebesy, něm. veselohra, Ufa, 2400 m.

Rozbitý džbán, něm. veselohra, PIDC, 2390 m.

Gasparone, veselý dobrodruh, něm. opereta, Ufa, 2400 m.

Jdeme na filám, angl. opereta, Fox, 2580 m.

Třída C) Filmy s určitými velkými závadami, pro které nelze je doporučit:

Udávač. United Artists. Anglické drama. Závada není v provedení; nýbrž v námětu. Dojem je tísňivý, třeba že námět děje je mimořádný.

Manéž. Slaviafilm. Německé drama z cirkusového prostředí. Manželská nevěra, vražda. Pochybená sociální propaganda.

* Filmy označené * byly při premiéře znovu přezkoušeny a definitivně upravena jejich klasifikace.

Klasifikace úzkých filmů 16 mm.

Přinášíme prvou klasifikaci úzkých filmů, pro niž užíváme téhož označení tříd, jako u filmů normálních.

Třída Ad.) Filmy nezávadné, přístupné i dětem:

Chaplin v Hollywoodu (č. 8001). AD.

On má nové auto. Humoreska. (č. 1639). AD

Harold pradenou. Humoreska. (č. 1660). AD.

Tapetářův pomocník. Humoreska. (č. 9550). AD.

Zázraky časové lupy. (č. 8116). AD.

Byly dvě cirkusové dívky. (č. 9032). AD.

Třída A.) Filmy nezávadné pro dospělé:

O patro výš (s Har. Loydem). (č. 9527). A.

Třída B.) Filmy s určitými závadami:

Hollywoodské hvězdy doma. (č. 8004). B.

Zákon o nekalé soutěži a klasifikace filmů, prováděná Katolickou akcí. V posledních vikariátních konferencích Katolické akce byly učiněny dotazy, zda vyvěšení klasifikace filmů, jak ji provádí Katolická akce, není přestupkem zákona o nekalé soutěži. Upozorňujeme, že klasifikace tato je toliko posudkem po stránce náboženské a mravní. Je-li tato klasifikace vyvěšena v původním znění, t. j. jak je uveřejněna v »Katolíku«, netřeba mít obavy, že by tím byl přestoupen zákon o nekalé soutěži.

Rozhlas.

(Hlídká katolické rozhlasové centrály. Dotazy řídte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Rozhlas smířuje. Pařížský »The Universe« píše o události, sběhnuvši se nedávno v Babyloně nad Seinou. Jistý lékař v Paříži, nekatolík, vydědil před více než 10 léty jediného syna, ježto se též stal řeholníkem a nadto Dominikánem. Všechny pokusy smířiti otce se synem tříštily se odpor otčův. Nedávno meškal otec návštěvou u přítele, rovněž lékaře, jehož paní pravidelně poslouchá nedělní kázání pařížské stanice. Té neděle kázal v rozhlase syn Dominikán o důstojnosti kněžského úřadu. Kázání došlo otce tou měrou, že se druhého dne se synem smířil.

Naše práce.

Naše nové přednášky se světelnými obrazy. Opatřili jsme si opět řadu nových přednášek se světelnými obrazy. Jsou to přednášky doprovázené barevnými obrázky na diapásce. Jest jich celkem 27. Z nich dosud byly opatřeny definitivním českým textem přednášky: Obrazy z Písma svatého. Starý zákon, I. část, 25 obrázků (45 min.), Nový ilustrovaný katechismus, I. část, 50 obrázků (30 min.), II. část, 50 obrázků (30 min.), III. část, 50 obrázků (30 min.), IV. část, 50 obrázků (30 min.). Sv. Pavel, 23 obrázků (45 min.). Ostatní uveřejníme, jakmile bude opatřen text.

Farní konference. Vikariátní ředitel mnichovický měl již konference ve farnostech jilovské — dvě, mnichovické, čestlické, pyšelské. Všude bylo na začátku dosti účastníků, v Jilovém 30, v Mnichovicích 120, v Čestlicích 30 mužů. Tyto konference mají veliký význam a uvádějí katolický život, pravdy a akce teprve přímo do lidu, kde jest jejich vlastní cíl.

Některé odběratelé vracejí »Katolíka« s důvodem, že v něm není »román«, nebo že v něm nejsou zprávy a podobně. Jest ovšem nutno vědět, co chceme! Nechceme sebe ani jiné bavit, nechceme jen referovati, nechceme psát pro jinověrce, nýbrž chceme především učiti katolíky, jak se mají na vše dívat, co od nich žádá dnes svatá Církev, jaké jsou poměry ve světě a co máme podle nich dělati. Dáváme pokyny k práci, upozorňujeme na nebezpečí, dáváme směrnice pro farnosti a podobně. Jen pod tímto zorným úhlem nutno se dívat na tento čas-

pis. Kdo jest tedy vskutku katolíkem dneška a chce býti na svém místě, musí opustiti své touhy po zábavě, a musí se učiti ovládati své zásady a obětovati je tomu, co jest nutno povinností věřícího muže Kristova.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Dne 17. ledna 1938 dožívá se 50 let vdp. P. Th. Dr. Antonín Stříž, spirituál arcibiskupského kněžského semináře pražského. Do dalších dlouhých let přejeme mu hojnost zdraví a Božího požehnání. Horlivě a účinně práci jeho na poli Páně, zvláště jeho snaze o dobrou výchovu našeho kněžského dorostu žehnejž Pán!

Holandští esperantisté v Eindhovenu věnovali J. Ex. ndp. Dr. Ant. Eltschknerovi, světicimu biskupu pražskému jako projev hluboké úcty esperantský překlad divadelní hry »Jozef en Dothan«, jež byla hrána v Haagu o XIX. mezinárodním sjezdu katol. esperantistů. Je to vážné náboženské dílo, pocházející od slavného holandského básníka J. Vondela, jehož jubilea bylo vzpomínáno.

Nový katechismus v esperantu sepsal italský farář Jakob Bianchini z Pordenonne. První katechismus vydaný r. 1922 v Paříži byl již dávno úplně rozebrán. Objednávky vyřizuje Fr. Buhr, Praha-Břevnov 514. Cena 4 Kč.

LITERATURA.

Nový katolický tiskový bojovník pro slovenské ženy. O Vánočních m. r. vyšlo 1. číslo nového katolického ženského časopisu slovenského »Nová žena«. Jde o obrázkový časopis, podobný »Katolické ženě«. Časopis vychází v Bratislavě a řídí jej Dr. Margita Václavíková-Matulayová, Maria Kaššovičová a Anna Tandlerová.

Ferd. Vlček: Světový názor a náboženství. »Časové úvahy« č. 4, roč. XL, v Hradci Králové.

Josef M. Svoboda: Skála útočiště. Vydala Družina Literární a umělecká v Olomouci. Stran 272. Cena brož. výt. Kč 25.—

»K obraně vlasti«, příručka pro brannou výchovu, vydaná SKM. Cena 4 Kč a poštovné. Zaslíla Sekretariát SKM, Praha III., Vyšehradská 26.

»Životopis velebné matky Antoinetty Chotkové«, cena 15 Kč vydalo Vincentinum, Praha-Břevnov.

»Pastýřská vánoční hra z českého baroka.« Pro svoje přátele vydala revue »Rád« v Praze.

»Vánoční poutí do československého vojska na Rusi«, Srdečně psané vzpomínky našeho spolupracovníka E. Dostála. Vydal Zenský svaz Ú. jednoty čsl. legionářů katolíků. Cena neudána.

Z Vatikánu.

Sv. Otec o poměru Církve k politice. V předvečer svátku sv. Tří Králů přijal Sv. Otec zástupce katolických universitních spolků, při čemž pronesl důležitá slova o poměru církve k politice. Projev je velmi významný a je zároveň odpovědí na různé výtky činěné církvi ohledně t. zv. politického katolicismu i na mylné výklady posledních projevů Sv. Otce, jakoby usiloval o sblížení církve s komunismem. Sv. Otec nazval na slova Pisma svatého, že Spasitel nepřišel na svět, aby zřídil zde světskou vládu v obvyklém smyslu. Kristus chce zříditi Boží království v duších, ono království, o němž bylo řečeno, že není z tohoto světa. Spasitel přikázal také apoštolům, aby pro toto království pracovali. I pro ty, kdož ve spojení s církevní hierarchií pracují dnes v Katolické akci, platí ona Spasitelova slova. Papež provádí pouze takovou politiku, která je shodná s onou našeho Pána: chce státu vychovati občany plně si vědomé lidské a křesťanské důstojnosti, kteří jsou si však též vědomi svých povinností a tyto povinnosti, třeba že vyvěrají toliko z lidských zákonů, plní s toužou svědomitostí, se kterou jsou poslušni zákonů Božích, dobře věduce, že ze všeho budou klásti jednou počet věčnému Soudci.

Zdravotní stav Sv. Otce je nanejvýš potěšitelný. Vzpomeneme-li těžké nemoci loňského roku, možno mluvit o zázraku. O vánocích přijal Sv. Otec četné diplomaty, kteří mu tlumočili blahopřání svých vlád. Na svátek sv. Tří Králů přijal Sv. Otec, jako obvykle, římskou šlechtu, která v tento den projevuje novoroční blahopřání. K Novému roku došlo Sv. Otci mnoho blahopřejných telegramů hlav států, vlád, biskupů a katolických organizací z celého světa. Dne 29. prosince m. r. odevzdal ve slavné audienci pověřovací listiny nový brazilský vyslanec u Sv. Stolice De Antrada.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslavie. Smrt chorvatského metropolitě arcibiskupa Dra. A. Bauera (zemřel 7. 12. 1937) oplakal celý chorvatský národ. K hrobu doprovodilo jej 150.000 lidí ze všech končin země. Byl to opravdu královský průvod, který svědčil o tom, jak chorvatský lid miloval svého arcipastýře. Náš přítel Dr.

Jos. Andrič věnoval jemu v 51. a 52. čísle časopisu »Obitelj« krásnou vzpomínku, kterou doprovodil řadou historických snímků z bohaté a plodné činnosti tohoto duchovního vůdce chorvat. národa. I my jsme jej u nás viděli naposledy v r. 1929. Víthal nás opět srdečně, když jsme se r. 1930 zúčastnili eucharistického kongresu v Záhřebu. Modleme se za spásu jeho duše.

Polsko. Ze života Bělorusů. Každoroční podzimní běloruský koncert ve Vlně byl loni zakázán. Jen Spolek běloruských koncertů mohl se svolením rektorátu uspořádati vlastní koncert, který se konal 12. prosince s velkým úspěchem.

Ze existují katolíci Bělorusové, s nimiž by ostatní katolíci národové slovanští měli spolupracovat, nikdo neví. To je patrné z běloruské revue katolické »Kalosse«, již dochází z cizích časopisů jen náš časopis »Katolik« a »Der christliche Orient.«

Rusko. Zahraniční pravoslavná církev ruská pomýšlí svolati letos konferenci, které by se zúčastnili nejen kněží, ale i laické, členové náboženských obcí. Pomýšlí se i na zřízení vlastního bohovědného vysokého učiliště.

Metropolita Plotnikov, pravoslavný arcibiskup petrohradský, zatčený nedávno pro »organizování špionáže«, byl odsouzen k smrti a zastřelen. S ním bylo odsouzeno a zastřeleno ještě devět duchovních.

Další katedrála vyhozena do povětří. E. I. B. sděluje z Moskvy, že v Tobolsku rudí vojáci vyhodili do povětří tamní pravoslavnou katedrálu. Byla již po léta uzavřena a rozpadávala se. Na jejím místě bude postavena vysoká komunistická škola pro Sibiřany a obyvatelé dalekého východu.

Kristus, nepřítel dělnické třídy č. 1. Bylo tak prohlášeno, jak sděluje anglický list »The Fundamentalist« v Saratově na shromáždění bezbožníků. Jeho učení, praví se v oddůvodnění, pozdrželo o staletí světovou revoluci; kromě toho všichni protirevolucionáři kryjí se jeho jménem. Toto usnesení bylo neprodleně oznámeno »přátelům v sovětském Španělsku«.

Rozvod pro křest. Manželství komunistického dělníka Topomikova v Tule bylo soudně rozvedeno, ježto jeho žena nechala děti tajně pokřtiti. Děti dali do státní výchovy.

Polární badatelé - čestnými bezbožníky. Byli jimi jmenováni skupinou bezbožníků v Murmansk. Jsou to Papanin, Krenkel, Šorin a Feodorov. Papanin je bezbožníkem již od r. 1919 a byl po léta aktivně činným.

V Rusku mají »novoroční stromy«. První postavili pro 100 tisíc ukrajinských dětí v Kyjevě. Z městských lesů dovezli 7 metrů vysoký strom, který potom byl postaven a ozdoben. V Petrohradě sešlo se 5000 dětí k novoročnímu stromu. V domě pionýrů (dětská organizace bezbožníků) byla uspořádána dětská slavnost. Děti potom prohlížely si v průvodu dospělých město. Všechny tyto slavnosti sledují účel potlačit každou připomínku vánoce, které mají nahradit novoroční stromy a lidové karnevaly.

Jak komunistická mládež v Moskvě slavila vánoce. Komsomolci (mládež od 14 roků) provádějí pionýry (děti od 7—14 let) protináboženskými musei, kde se konaly potom zvláštní přednášky. Kdo se zúčastnil prohlídky musea, mohl potom do kasáren, kde děti naložily na tanky a pancéřové vozy a vozily je po městě. To byla jejich odměna. Neaktivnější z komsomolců dostali zvláštní vyznamenání a poukázku na bezplatný let v létě nad městem.

Georgijevská inteligence vyvražděna. Tiflisská »Sarja Wostoka« uveřejnila řeč funkcionáře komunistické strany na Kavkaze Beria. Teprve z této řeči zvěděla kavkazská veřejnost, že četní, národně smýšlející georgijevští učenci, básníci, umělci a politikové, o nichž dlouho se nic nevědělo, byli na rozkaz Beriaův zastřeleni. Jsou to: 70 let starý profesor university v Tiflisu Grigoľ Čereteli, jeho bratr Alexandr, profesor historie a sociologie, dále 3 profesori vysoké školy hospodářské, ředitel Pausturova ústavu Eliava, proslulý georgijevský romanopisec Džavachišvili, básník Tabidse, ředitel národního divadla v Tiflisu Achtemeli, inženýr a hospodářský odborník Tšitšmadse, bojovník za nezávislost Georgie.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Filmová produkce náboženská v Anglii stoupá. Po založení společnosti na výrobu náboženských filmů, začíná i kulturní oddělení filmové společnosti »Gaiumont British« zabírat se o výrobu náboženských filmů. Chystá se natočit v nejbližší době 3 filmy s náboženskými náměty.

Francie. Nový primas francouzský o Katolické akci. Arcibiskup lyonský a primas francouzský, nově jmenovaný kardinál Gerlier pravil na poradě diecézní Katolické akce: »Katolická akce není nic malicherného. Žádám Vás, abyste jí zasvětili celý život a všechny síly. Musíte velmi vážně a hodně přemýšlet o svých povinnostech k ní. Nechtějte, abyste patřili k oněm nedůsledným katolíkům, kteří jdou sice za praporem, ale v soukromém životě zbaběle jej zrazují. Budíž Vaší ctizádostí osvědčovat viru skutky. Nebuďte stádem! Ať jste v táboře těch, kteří, zavolá-li někdo: »Pojď!« odpovídají s radostí: »Zde jsem!« Cvičte se ve věrnosti a lásce bliženské a buďte spolehliví!«

Kž tato slova naleznou ozvěnu i u našich katolických mužů!

Tiskaři, knihaři a nakladatelé francouzští uctili sv. Jana Evangelistu, svého patrona, vydáním zvláštního tisku. Na 76 stranách jsou sneseny nádherné ilustrace, vztahující se k životu miláčka Páně. Básníci, historikové a publicisté spojili se tu s grafiky, knihaři a nakladatelé k oslavě svátečové. Úvodní slovo tisku napsal kardinál Verdier.

Katolický rozhodčí soud. Svazy katolických zaměstnavatelů a dělníků dohodly se na ustavení stálého rozhodčího pracovního soudu, který bude se řídití učením církve a papežských sociálních encyklik. Zaměstnavatelé i dělníci zavázali se předkládati tomuto rozhodčímu tribunálu všechny sporné otázky a řešiti je v duchu křesťanské a bratrské dohody, při plném respektování stávajících zákonů a smluv. Dočkáme se něčeho podobného i u nás? A kdy asi?

65letý novosvětec. Ve Strassburgu slavil nedávno primici 65letý otec rodiny, vdovec Antonín Ortello. Vychoval 11 dětí. Když před léty ovdověl, počal studovati teologii a to soukromě, po denním zaměstnání. Potom vstoupil do semináře, kde studium dokončil a byl vysvěcen na kněze. Při jeho primici bylo přítomno 9 na živu jsoucích dětí — z nichž 3 synové jsou Redemptoristy a 3 dcery řeholnicemi. Kázání o primici měl zástupce zaneprázdněného biskupa, generální vikář Msgr. Douvier. Primice 65letého novosvěcence shromáždila velký počet věřících.

Mariánský jubilejní rok ve Francii byl zahájen o svátku Neposkvrněného Početí v katedrále chartresské. Pontifikální Bohoslužby sloužil kardinál-arcibiskup Verdier, slavnostně kázání proslavil biskup chartresský Msgr. Harscouet. »Francie je zasvěcena Matce Boží« pravil kazatel. »Stalo se tak za krále Ludvíka XIII. a bylo opět obnoveno za Ludvíka XV. Ačkoliv velká revoluce chtěla tento akt popřítí, těšila se Francie vždy mocně a zvláštní ochraně přesvaté Panny, což se projevilo v minulém století i zjeveními na La Salette a v Lourdech.«

Holandsko. Sociální zákonodárství v Holandsku. Ministr sociálních věcí Romme, člen katolické strany, předložil před vánočními sněmovně návrh zákona na rodinnou mzdu a úpravu příspěvků na děti. Návrh stanoví, že každá dělnická rodina s více než dvěma dětmi do 15 let stáří, má nárok na příspěvek pro tyto. Pro každé dítě dostával by dělník 3% přídavek k denní své mzdě. Je-li jeho denní mzda vyšší než 8 hol. zl., tu přídavek bude čítán pouze z částky 8 zl. Finanční prostředky k úhradě těchto přídaveků opatří se z příspěvků zaměstnavatelů, kteří podle návrhu zákona budou odváděti 1% z celkové obnosu vyplacené mzdy zvláštnímu, pro ten účel zřízenému fondu.

Holandské katolické dělnictvo zaslalo Svatému Otci tento telegram: »Katolický svaz dělníků v Holandsku se zárukou zvěděl z vánočního poselství Vaší Svatosti o potupách a pronásledování Krista, Jeho Svaté Církve a jejich synů v různých zemích, zvláště pak v Německu. Prosíme s Vaší Svatostí dobrotivého Boha, aby otevřel oči pronásledovatelů pravdě a obměkčil jejich srdce, dítky Církve aby pak v tomto boji sílily.«

Význačná konverse. V Groningen byl nedávno přijat do katolické církve universitní profesor Dr. Buitendijk. Je vynikajícím vědcem v oboru psychologie zvířat a členem papežské vědecké akademie. Stýkal se přátelsky s katolickými vědci Maritainem, Schelerem, Gaurdinim, Picardem a Gemellim a tyto styky přivedly jej posléze do lůna církve.

Irsko. Den irské ústavy. Dne 29. prosince m. r. vstoupila v platnost nová irská ústava. Toho dne De Valera převzal úřad prvního ministra; dosavadní exekutivní rada dostala název vlády. President De Valera a všichni členové vlády v slavném průvodu odebrali se do katedrály, kde byla sloužena votivní mše sv. o Sv. Duchu, I na venkově konaly se toho dne slavné Bohoslužby.

Itálie. Milánská basilika San Lorenzo, nejvýznamnější památka stavitelská ranného středověku, bude opravena. Mussolini uvolnil ze státních prostředků na opravu částku půl milionu lir.

Italský tisk a vánoční poselství Sv. Otce. Římský korespondent amsterodamského listu »Tijd« píše, že vánoční poselství Sv. Otce, zvláště jeho stať o pronásledování církve v Německu, bylo v italském tisku s výjimkou listu Avvenire d'Italia uveřejněno velmi zkráceně. Noviny zvláště zdůrazňovaly onu stať, kde Sv. Otec před celým světem prohlásil, že Církev nezabývá se politikou. Ostrá slova náměstka Kristova, jichž užil o pronásledování Církve v Německu, úplně z komentářů vypadla. Místo toho psaly noviny toliko, že Sv. Otec »zjistil pronásledování Církve v Německu«. Vatikánský list »Osservatore Romano«, v němž poselství Sv. Otce bylo v plném znění uveřejněno, vyšel v dvojnásobném nákladu a šel na dračku. Korespondent sděluje dále, že Vatikánské kruhy očekávají nyní, podobně jak tomu bylo loni na jaře po vydání encykliky »S palčivou starostí«, že pronásledování v Německu zesílí. V některých fašistických kruzích, které o poměrech německých byly dosud jen povrchně informovány, zanechala slova Sv. Otce hluboký dojem.

Maďarsko. Pamětní mince svatoštěpánské. Maďarský poslanec Czermann podal v parlamentě návrhy, aby v jubilejním roce svatoštěpánském byly raženy pamětní mince. Ministerstvo financí návrh přijalo a nechá raziti 600 tisíc stříbrných 5tipengő. Návrh mince vypracoval známý rytec Lajos Berán.

Německo. »La Croix« v Německu zakázán. Vedoucí orgán francouzských katolíků pařížských »La Croix« (Kříž) byl říšským ministerstvem propagandy v Německu na neurčito zakázán.

Obraz Věch svatých, dílo Lukáše Granacha, byl nedávno malezen v Bamberku při obnově kostela. Po vyčištění a zabezpečení bude umístěn opět v kostele.

K událostem v Heede. Děti, jímž o loňském svátku Věch svatých měla se na tamním hřbitově zjevití Panna Maria, byly krátce po této události policií násilně odloučeny od rodičů a dány na pozorování na universitní kliniku v Göttingen. Krátce před vánočními, po zakročení osnabrúckého biskupa Msgr. Berninga, byly děti z kliniky přemístěny do katolické nemocnice v Osnabrúcku. Žádostem rodičů, aby děti byly propuštěny domů, nebylo vyhověno a zdá se, že nestane se tak ani v dohledné době. Úřady totiž prohlásily, že děti budou propuštěny teprve tehdy, podepíší-li prohlášení, že po návratu domů nebudou choditi na hřbitov, což však ony rozhodně a nebojácně odmítají.

Rakousko. Brucknerovy oslavy v r. 1938 budou konány ve dnech 29. června — 4. července v Linci a Sv. Florianu. Budou provedena církevní i světská díla tohoto geniálního, hluboce věřícího skladatele, a sice 3 nejlepší mše, rekviem, Te Deum a mužské sbory, dále studijní symfonie, jakož i prvá, druhá, čtvrtá, osmá a devátá symfonie. Světoví dirigenti příslibili již účast na oslavách. Bude uspořádána i mezinárodní soutěž v improvizaci na proslulých Brucknerových varhanách ve Sv. Florianu.

Apoštolu rakouských katolických mužů, P. Abelovi T. J., jenž zemřel v r. 1926, postavili ve Vídni pomník. Pomník představuje P. Abela na kazatelně, jež byla hlavním jeho působištem, odkud svými plamennými slovy získával duše i srdce posluchačů.

Recko. Něco pro sběratele známek. Nová 7drachnová známka má obraz sv. apoštola Pavla, kázajícího na Akropolis. Další 10drachnová známka zobrazuje vnitřek kostela sv. Demetria ze 6. století a 15drachnová vyhrání mohamedánů z Cařihradu.

Španělsko. Shromáždění Katolické akce. V Salamance se konal s velkým úspěchem kurs pro ženskou mládež Katolické akce. Byly též jmenovány diecézní rady. Přednášky proslavili předsedkyně Ženské rady Katolické akce v Národním španělsku Maria Madariaga, dále diecézní biskup a papežský nuncius Msgr. Antoniutti, kteří byli přijati s nadšením.

Slavnost katolických učitelů. V syndikátu španělských učitelů se konal slavnostní obřad intronisace Božského Srdce Páně s přítomností civilních i vojenských úřadů a universitních i církevních hodnostářů. Účastníci byli přijati arcibiskupem z Granady, který jim udělil požehnání, při čemž pronesl řeč, v níž prohlásil, že novošpanělská škola zahrnuje laicismus ve výchově a materialismus; dodal, že bude-li španělsko opravdově katolickým, dožije se znovu velikosti, po níž všichni touží.

Co praví španělský generál. Generál Varela, jeden z vedoucích generálů národního španělska byl jmenován čestným občanem Segovie. V přeplněné katedrále přijal pak z rukou biskupových medailku Mariánského bratrstva, jehož se stal čestným členem. V promluvě u příležitosti této pocty pravil generál Varela, že se stále modlí, a zvláště, když jest jeho vojsko v boji. A dodal, že podle jeho mínění musilo španělsko v posledních letech proto tolik vytrpěti, že se již dosti nemodlilo. Mnozí myslí, že se ve španělsku příliš málo politovalo, jinak že by vše nebylo došlo tak daleko. Generál Varela však praví: »Nemodlili jsme se dosti!«

Generálové severní fronty před Pannou Marií Zaragozskou. Zpravodaj listu »El Tebib Arrumi«, dlejší v Zaragoze, uveřejnil článek, v němž upozorňuje na pobožnost heroických generálů severní fronty k Panně Marii Pilarské v zaragozské katedrále. Generálové Dávila, Solchaga, Aranda, Moscardo a Yagüe se odebrali s jinými vojenskými osobnostmi do katedrály a modlili se před P. Marií Pilarskou, patronkou španělska. Zároveň byl přítomen v Zaragoze větší počet španělských a cizích žurnalistů.

Umělecké poklady španělska darem Stalinovi. Dle zprávy kanceláře »Dfimoz« uveřejnily sovětské deníky soupis darů, věnovaných zahraničními delegacemi u příležitosti dvacátého výročí SSSR. Většina delegací se spokojila tím, že věnovaly »Matičce Rusi« alba a statistiky. Proti tomu »štedrost« usurpátorů rudého španělska vyvolala opravdu sensaci. Jejím darem byly dva obrazy Goyovy, jeden Murillův a řada obrazů velké umělecké ceny; k tomu báječný unikát prvního vydání »Dona Quijota« a různé umělecké předměty, pocházející ze španělských kostelů. Vše velmi cenné. Sovětský tisk poukazuje na výjimečný význam těchto darů a zaznamenává, že španělská delegace rovněž poslala řadu osob. darů různým činovníkům sovětské vlády; všechny tyto

PRO CHRÁMY

elektrické osvětlení, ventilace, elektr. vyzvánění, zabezpečovací zařízení, zařízení signalizační, elektrické vytápění, varhanní ventilátory, iluminace, požární hlásiče a rozhlasové zařízení provádí

Pavel Heník

elektrotechnický závod,

PRAHA - KARLÍN, KRÁLOVSKÁ TRÍDA Č. 38.

Telefon 351-21.

dary byly vystaveny v domě Syndikátu. Tato událost působila však na ostatní zahraniční delegace opačným dojmem než jaký byl zamýšlen. Viděly v tom jistotu Francova vítězství, před nímž španělští marxisté spěchají, aby vyvezli cenné věci, které by mohly padnout do rukou osvoboditelů Španělska.

Půlnoční mše. Rozhlasová stanice v Salamance učinila opatření, aby španělští vlastenci v rudém území mohli být ve štědrovečerní noci ve spojení se svými bratry v osvobozeném pásmu. Bylo tudíž zařízeno radiové vysílání půlnoční mše sv. z chrámu Božího Milosrdenství v Salamance.

Švýcarsko, 75 let katolického listu. »Freiburger Nachrichten« vyšly poprvé 1. ledna r. 1863, začínají tudíž letos 75tý ročník. Je to vedoucí a významný orgán německých katolíků Švýcarských.

Pašijové hry v Luzernu. Také v tomto městě hrály se ve středověku proslulé pašijové hry. R. 1470 bylo založeno zvláštní bratrstvo, které hry pořádalo a které dodnes trvá. Letos ve dnech 9.—11. září budou pašijové hry opět předvedeny. Hráti se bude na prostranství před dvorním kostelem. Zachovaly se nejen texty her, ale i náčrtky jeviště a scénáře her; jsou to nejstarší doklady divadelního umění středověkého.

Z misijních krajů.

(Dokončení dopisu českého misionáře br. Jandy z Ecuadoru.)

Setkávali jsme se již často s Kivary, kteří buď šli na lov anebo se z něho vraceli. Skoro všichni poznávali v nás svoje přátele, veselé nás pozdravovali svým »pungearch jaum« = jak se máš? Někteří dokonce ruče nám podávali na znamení svého přátelství.

Veledůstojný pane, nemůžete si ani představit jaká převzácná je radost misionáře, když se setká s těmi, které jde obeznámiti s pravdami naší sv. Víry a přivésti je k Bohu. Při takovém setkání úplně zapominá na všechny útrapy, kterých zakusil na tak až k neuvěření špatné cestě.

O čestě večer jsme přijeli na první naší misijní stanici do Mendezu, kde je též sídlo apoštol. vikáře. Zde nás radostně přijali naši misionáři s 24 kivarskými chlapci, kteří jsou chovanci této misijní stanice. Na přivítanou nám pěkně zazpívali kivarsky, španělsky a též italsky, čemuž jsem se velmi divil. Zde jsme zůstali až do čtvrtka, načež jsme pokračovali v naší cestě. Zde však nebylo třeba přelézati tak vysokých vrchů. Ty již byly nižší, ale zato srážnější a pak bláta tolik, že místy se bořila mula se mnou tak hluboko, že bahno mi sahalo až po kolena. V takových místech

**Prosíme o
vyrovnání
předplat-
ného a ne-
doplatků.**

Pro apoštolát slovem i obrazem

ZONOSKOP

přednáškový diafilmový
přístroj.

Informace: Ant. Doseděl,
tov. výroba elektr. přístrojů,
Praha Břevnov,
Boleslavova 34.

kůň, aby vylezl, sebou háže jako kapr na suchu, při čemž nezřídka se stává, že ubohý jezdec se octne pod koněm a nebo i s koněm upadne. Taková koupel zajistí nikomu není milá. Mně se jí dostalo několikrát, ale nepřál bych ji nikomu. Co však je horšího, jsou řeky bez mostů, nebo s mosty, před nimiž je nejlépe vzbuditi dokonalejší litost. Rozumí se, že přes takové mosty nemůže se jíti s koněm. Ten se pošle sám přes řeku, kterou velmi mistrně přeplave. A kde není mostů, nezbyvá nic jiného, než seděti na koni a s ním řeku přeplavati. Takových řek jsme museli přebrodit deset a tři jsme přešli po bambusových mostech »de mala muerte« (t. j. most špatné smrti.)

Do Macasu jsme přijeli v neděli odpoledne, ale v jakém stavu! Já jsem měl roztrhán kabát na kusy od ostrých trnů, jimiž většina zdejších tropických stromů a rostlin se brání a jimž není možno se vyhnouti. Z bot, které po prvé jsem měl na nohou, zůstaly mi vršky bez opatek. A pak všichni jsme byli tak blátem obloženi, že v Macasu nikdo nás zprvu nemohl poznati. Z toho si snadno můžete představit, jakou cestu jsem měl a s jak těžkými obtížemi zdejší misionáři cestují v těchto krajích, aby přivedli jejich domorodé obyvatele ke Kristu.

Ovšem nejsou vždy tak špatné cesty po našem vikariátě. Toho roku, jak všichni misionáři, kteří již pracují mnoho let v misiích tvrdí, nepamatuje nikdo tolik vodních srážek v době deště jako tohoto roku.

Veledůstojný pane, bude se snad zdáti Vaší Důstojnosti neb tomu, jemuž do rukou přijdou tyto řádky, neuvěřitelné, co jsem Vám v hlavních rysech napsal ze své cesty z Cueneni do Macasu. Jsem však jist, že kdyby někdo z ČSR. sem přišel, že by zdejší cestování ještě pesimističtější popsal, než jsem to já učinil.

Nyní něco z Macasu. Na této misijní stanici máme 48 kivarských chovanců a rovněž tolik naše řeholní sestry mají zde kivarských dívek, z nichž většina zná již dosti dobře španělsky. Rozumí se, že misionáři nezanedbávají je cvičiti i ve vlastním jazyku kivarském. Odmyslíme-li si jejich hnědou pleť, mnozí se ničím neliší od evropských hochů. Dříve než jsem sem přišel, všichni Kivari na této misijní stanici mě již znali podle jména. Zvláštnost Kivarů: když se poprvé k novědošlému přiblíží, ihned se jej táží, má-li rodiče, bratry a sestry, kde žijí, jak se jim daří a p. Více pozornosti věnují rodičům a příbuzným došlého, než jemu samému.

Získati si jednoho Kivara, i když malého hochá, zkratiti jeho nepoddajnost, aby se řídil po pravidlech našich ústavů, to není snadné. To vyžaduje někdy i několika roků namáhavé práce se strany vychovatele-misionáře.

Pozn. redakce. V těchto krajích má státi kostel sv. Václava a hlásati štědrost těch, kdož se k němu hlásí. Nezapomeňte ani Vy přispěti! Za vše »Zaplat Pán Bůh!« (Příspěvky s označením: »Na kostel« pošlete bílko-složenkou na účet č. 208-401 — Svatováclavská Liga.

K tomuto číslu přikládáme složenky. Ti, kdož předplatné již zaplatili, ponechají si tuto do zásoby nebo ji použijí ku zaslání daru na vydávání »Katolika«, Ostatní naše odběratele prosíme pak snažně o zaslání předplatného a vyrovnání nedoplatků.

Myšlenka na den.

Napsal P. Marin de Boylesve S. J. — Přeložil Dr. Antonín Salajka. — Kč 15.—, váz. Kč 20.— u knihkupců nebo

v Cyrilo-Methodějském knihkupectví

Gustava Francla

V PRAZE I., NYNÍ NA PERŠTÝNĚ ČÍS. 14.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakážou, kvitovány.

VECHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor J o s e f K o z á k, Praha. - Používání novinových známek povoleno feditelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VIII, ze dne 18. ledna 1936. - Dohledací počt. úřad Praha 11. - Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

List Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) - V Praze 1. února 1938

č. 3

Memorandum biskupů republiky Československé ve věcech rozhlasového vysílání. *)

Na biskupských poradách v roce 1936 byl pověřen »Poradní sbor při Katolické akci arcidiecése pražské pro věci katolického rozhlasu«, aby zastupoval zájmy katolických posluchačů rozhlasu v Československu. Tento poradní sbor vešel ve styk s P. T. Radiojournalem v Praze a uplatňoval od případu k případu katolické požadavky.

Jak jsme se z jeho zprávy nám podané dověděli, bylo jeho přáním z počátku vyhovováno, později však projevena neochota jednati s tímto Poradním sborem, prý z toho důvodu, že existuje zásadní ustanovení, podle kterého není možno, aby jakékoliv externí instituce zasahovaly do redigování rozhlasových přednášek. Stanovisko toto bylo znovu zdůrazněno při osobním jednání deputace Poradního sboru dne 9. června 1937 v presidiu Radiojournalu.

S tímto stavem se nemůžeme spokojiti. Rozhlas, jako jeden z nejmodernějších prostředků vzdělávacích a výchovných v našem státě, musí býti středem pozornosti všech, o duchovní blaho národa dbalých mužů, a proto nelze ani nám, odpovědným správcům duchovního života většiny obyvatelstva tohoto státu, upírati oprávnění, abychom uplatňovali vliv na uspořádání rozhlasové otázky. I pro organizaci rozhlasu musí platiti jako samozřejmost presidentova devise: Spravedlnost všem, tedy i katolíkům!

Ceskoslovenský rozhlas nesmí se řídit jenom a hlavně počtem a kvalitou podílníků (akcionářů), nesmí býti čistě politickou doménou. Jako eminentně kulturně - výchovný podnik patří celému národu a proto na prvním místě katolíkům.

Jakákoliv jeho správa, ať obchodní či státní, jest povinna katolíky respektovati, jim podle práva a spravedlnosti měřiti a varovati se všeho, co by uráželo jejich nábožensko-mravní cit, a to tím spíše, že většinu posluchačů rozhlasu tvoří právě katolíci. Katolíkům nemůže býti vnucován program, jenž obsahem i formou odporuje jejich přesvědčení, jenž zesměšňuje jejich víru. Katolíkům naopak, jak podle práva přirozeného, tak podle dnešního právního stavu platného v ČSR., přísluší nezadatelný nárok na to, aby i tento moderní prostředek vychovávací a vzdělávací stál úměrně jejich kvantitě a kvalitě v jejich službách. Z těchto zásad vycházejíce, nemůžeme se spokojiti s dnešní úpravou rozhlasové otázky v ČSR. a žádáme nápravu v těchto směrech:

1.) Správa čsl. rozhlasu bude napříště dbáti toho, aby v žádné relaci nebylo prvků, které by se urážlivě dotýkaly mravně-náboženského citění katolíků.

2.) Správa čsl. rozhlasu vyhradí katolíkům po způsobu jiných zemí světového kontinentu pravidelné a časově pevně vymezené relace, nejméně dvě hodiny týdně v každé vysílací stanici. Relace ty bude obstarávati Poradní sbor pro věci katolického rozhlasu, jež znovu pověřujeme jako svého zmocněnce ku provedení tohoto memoranda a k dalším případným jednáním s čsl. rozhlasem.

3.) Žádáme zástupce v jednatelském sboru čsl. rozhlasu a nejméně jednoho zástupce v poradním sboru čsl. rozhlasu.

Očekáváme, že těmto našim oprávněným požadavkům bude vyhověno a že nebude třeba, aby katolíci byli donuceni jinak uplatniti svá práva.

† Karel kard. Kašpar, arcibiskup, primas český, v. r.,

† Dr. Leop. Prečan, arcibiskup olomoucký, v. r.,

† Dr. Šimon Bárta, biskup českobudějovický, v. r.,

† Marian Blaha, biskup banskobystrický, v. r.,

† Karol Kmečko, biskup nitranský, v. r.,

† Ján Vojtaššák, biskup spišský, v. r.,

† Dr. Josef Kupka, biskup brněnský, v. r.,

† Dr. Pavel Jantusch, biskup, apošt. administrátor trnavský, v. r.,

† Jozef Čárský, biskup, apoštolský administrátor košický, v. r.,

† Michal Bubnič, biskup, apoštolský administrátor rožňavský, v. r.,

† Pavel Gojdič, episkop, apošt. adst. prešovský v. r.,

† Dr. Mořic Pícha, biskup královéhradecký, v. r.,

† Dr. A. A. Weber, biskup litoměřický, v. r.,

† A. Stojka, řec.-kat. biskup mukačevský, v. r.,

Fr. Svoboda, apoštolský administrátor užhorodský, v. r.

*) Memorandum toto bylo právě zasláno ředitelství Radiojournalu.

Povinnost práce pro Boha.

Apoštolská horlivost a činnost věřících jest snadno pokládána za dobrovolný zájem, osobní náklonnost a soukromou záležitost. Proto je nutno věnovati zvýšenou pozornost otázce, která se přímo dotkne našeho života a svědomí: Jest činnost pro šíření pravdy, mravnosti a milosti Kristovy mravní povinností? Čili jinými slovy: hřeší-li věřící křesťan, jenž pečuje výlučně o spásu své duše a nezajímá se, ani nepříčinuje, o spásu jiných? Odpoví-li nám svatá víra a její zákon na tuto otázku kladně, znamená to, že mnohý věřící i zbožný křesťan by mohl ztratiti věčnou spásu, kdyby této povinnosti nesplnil. Znamenalo by to, že mnoho křesťanů žije v nebezpečném klamu, domnívá-li se, že stačí péče pouze o spásu vlastní duše. Znamenalo by to, že nespasí duši svou ten, kdo vědomě odmítá tuto povinnost. Je proto důležité odpověděti přesně na tuto otázku.

Z čeho plyne tato povinnost?

Zjevení živého Boha není jenom slovem, nýbrž se stalo především v těle ním. Syn Boží přijal lidskou přirozenost z Marie Panny, a přijal z ní své přirozené tělo. Toto tělo ponechal lidstvu v podobě Eucharistie a tvoří z ní třetí podobu svého těla, Církev. Církev jest tajemné a pravé tělo Kristovo.¹⁾ Věřící jsou jeho údů. Tělo jen tehdy prospívá, žije-li a pracuje-li každý úd nejen ke svému rozvoji, nýbrž i pro rozvoj celého těla. Úd, který pracuje jen pro sebe, znetvořuje tělo (hypertrofie, nadvýživa, novotvary). Každý úd musí přijímati a předávati život. Živý úd těla Kristova musí život Kristův i přijímat, i dávat dál. Vzpomeňme na podobenství o vinné révě.²⁾ Spojení s Kristem Ježíšem se poprvé děje při křtu. Křest vtiskuje pokřtěnému především nezrušitelnou podobu s boholidstvím Ježíše Krista. Posláním našeho Spasitele jest nadevše chvála Boží.³⁾ Jsme-li tedy s ním zpodobeni, jsme tím také určeni ke chvále Boží. Pokřtěný křesťan chválí Boha nesmírně jiným způsobem, než nepokřtěný. Jeho chvála nese v sobě podobnost s vtěleným Bohem a Bůh Otec spatřuje v modlícím se křesťanu podobnost svého Syna a proto jest mu tato modlitba nesmírně milejší, než kohokoli jiného, v němž není této podoby. Ale toto znamení čili zpodobení s Kristem je předchůdcem dalšího a hlubšího zpodobení ve svatém biřmování. Zdaž víme, že biřmováním nabýváme podoby s plností věku Kristova a? A plnost věku, kterou se stáváme obrazy dospělého muže, našeho Spasitele, nás také zavazuje, abychom nejen jako dítky přijímali život a vzrůst, nýbrž abychom již také byli činnými, neboť muži sluší pracovati, nejen přijímati. Je tedy svátost biřmování posvěcením na činného křesťana. Avšak jak jinak činného, nežli v řádu milosti? Je tedy každý biřmovaný věřící povinen býti i činným pro Krista a jeho království, čili pro vzrůst jeho Těla - Církev. Avšak vzrůst Církev znamená šířiti slovo a život Kristův i do jiných lidí, aby se stali také údů ke vzrůstu Těla Kristova. A šířiti víru a milost Kristovu značí býti a poštou ský činným. Čili biřmování nás posvětilo a posílilo na laické apoštoly víry Krista Ježíše.

Biřmováním se přibližujeme třetí a nejvyšší podobě

s Kristem Ježíšem, jeho kněžství. Kardinál Faulhaber praví, odvolávaje se na slova svatého Otce Pia XI.: »Biřmování jest kněžské svěcení ke všeobecnému kněžství.«⁴⁾ Každý věřící totiž je účasten kněžství podle slov sv. Petra Apoštola: »Vzdělávejte se jako živé kameny v duchovní dům, ve svaté kněžstvo, k obětování duchovních obětí... Ale vy jste rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, a abyste zvěstovali moc toho, kterýž z temnosti vás povolal v přepodivné světlo své.«⁵⁾ A svatý Otec Pius XI. výslovně praví, že »jen tehdy budeme se moci nazývati kněžstvem královským, lidem svatým, bude-li účastni laického apoštolátu.«⁶⁾

Další závazek k apoštolsky činnému životu plyne z milosti posvěčující. Milost posvěčující je totiž stav, kdy jsme »účastni božské přirozenosti«⁷⁾ a kdy zpodobeni s Kristem Ježíšem, jehož se nám dostává křtem a biřmováním (nezrušitelné znamení zvané), jest živým.

Představme si, že nezrušitelným znamením ze křtu sv. a ze sv. biřmování stává se určitými údů těla Kristova, asi jako na lidském těle jest ruka určitým údem. Milostí posvěčující se stává tento úd živým, asi jako ruka na živém těle jest živá. Ale tento úd neztrácí tohoto znamení čili této podoby, i když ztrácí milost posvěčující, jako ruka zůstane rukou, i když z ní nějakým způsobem zmizí život.

Dostáváme-li sami od jiných údů těla Kristova, od kněžstva, život milosti, jest naší povinností, abychom tento život také sdíleli dále, podle toho, jakými údů jsme: Jsme-li kněžskými, abychom tento život sami silou Kristovou tvořili, jsme-li prostí věřící, posvěcení svatým biřmováním, abychom tento život předávali svou příslušnou apoštolskou činností.

Dosud jsme uvedli důvody pro povinnost k činnosti, pokud plynou ze skutků věcí neb stavů. Ale jsou i důvody, plynoucí z příkazů. Prvním z nich je láska. Nejvyšší a nejsvětější povinností, která je přímo znakem křesťana, jest láska k Bohu. Pravá láska nemůže býti lhostejná k tomu, zda její milovaný jest od jiných nenáviděn nebo milován, nebo je-li lhostejný. Pravá láska touží, aby se stalo vždy dokonale to, co chce milovaný. A Bůh chce a touží, aby byl ode všech milován. Kdo ho tedy miluje, musí chtíti, co chce On, čili musí chtíti účinně, aby Boha co nejvíce lidí milovalo. Účinně značí, že nesmí se spokojiti pouhým přáním, nýbrž také přispěti skutkem, aby se tak stalo. Zavazuje nás tedy naše láska k Bohu, abychom se snažili poznání o něm šířiti.

Ale i láska k bližnímu! Jak mohu bližního jinak milovati, než že mu přeji dobré? A mám-li bližního milovati jako sebe, — a zní tak druhé největší příkazání, — musím mu přáti to nejlepší, co přeji sobě. A to jest věčná spása. A přeji-li mu upřímně, nemohu jinak, než také dělati, kolik mohu, aby se mu jí dostalo. Kdo by si jen přál, ale nepříčinil se, aby i bližní došel spásy, neměl by lásky pravé, a kdo by byl lhostejný k jeho spáse, neměl by lásky k bližnímu vůbec. Vyžaduje tedy pravá láska, abychom měli účinný zájem o spásu bližního.

Ovšem, že tato povinnost lásky se řídí okolnostmi. Nepotřebuje-li bližní mé pomoci nebo má-li ji odjinud, nebo má-li ji od povinných činitelů — od kněží — pak tato povinnost u mne přestává, aspoň do té

¹⁾ Scheeben, *Mysterien des Christentums*, 1932.

²⁾ Jan 15, 1 a další.

³⁾ Scheeben, *dtto* str. 462.

⁴⁾ K Efz. 4, 13.

⁵⁾ U. Will S. J., *Dic. Kath. Aktion*, — str. 111.

⁶⁾ 1 Petri 2, 5, 9.

⁷⁾ »Ubi arcano«, 23. pros. 1923.

⁸⁾ 2. Petri, 1, 1, 4.

míry, že nemusím se starati tam, kde je jinak postaráno. Ale dnes je jisto, že řádná péče od kněží nestačí. Nastala nutnost, aby i laici pomáhali zachraňovati lidi před nevěrou a nemravností, jinak jich pro nedostatek kněžských sil zahyne většina. Je-li zde tedy nutnost, jest tu i povinnost, aby se pravá láska k bližnímu dnes osvědčovala podle velikosti této nutnosti. Kdo by tedy nepomáhal, kolik jest potřebí, neměl by skutečné lásky k bližnímu, čili neplnil by v podstatné věci největšího přikázání lásky.

Tuto činnost pro rozšíření víry prohlašuje za povinnost i sv. Tomáš Akvinský: »V nouzi, přijde-li víra do nebezpečí, jest každý povinen sdílet s druhým svou víru, buď aby jiné poučil nebo posílil, nebo odrazil útoky nevěřících.«⁹⁾ Právě tak učí Lev XIII.: »Nutí-li potřeba, jest každý věřící křesťan povinen, postaviti se veřejně za svou víru před jinými, buď aby jiné věřící poučil a posílil, i aby odrazil zpupnost nevěřících.«¹⁰⁾ A v encyklice Sapiientiae christianae píše mezi jiným: »Mezi povinnostmi uloženými Bohem a Církví jest zvláště vzpomenouti, že každý podle své možnosti má se namáhati šířiti křesťanskou pravdu.«¹¹⁾ Taktéž Pius X. prohlašuje »povinnost práce pro zájmy Boží«¹²⁾ a Pius XI. prohlásil: »Všichni jsme povinni spolupracovati pro království Ježíše Krista, neboť všichni jsme šťastnými poddanými tohoto sladkého království...« Úplná nečinnost jest hříchem opomenutí a může býti i hříchem velice těžkým. Každý má býti činným a pro všechny jest způsob i místo.¹³⁾ Rovněž prohlašuje apoštolskou činnost laiků za povinnost na mnohých jiných místech.

»V naší první encyklice Ubi arcano definovali jsme Katolickou akci jako spolupráci laiků na kněžském apoštolátu a prohlásili jsme, že musí býti považována od duchovních pastýřů za nutnou součást jejich poslání a pro věřící za povinnost křesťanského života.«¹⁴⁾ »Akce katolická«, o které jsme prohlásili, že náleží ke křesťanskému životu a k duchovní správě a kterou milujeme jako zřítelnicí svých očí.¹⁵⁾ »Duchovenstvo má povinnost dodávati plodnou pomoc Katolické akci, podle toho, jak jsme napsali v Naší první encyklice, ustanovivše ji za nut-

nou součást kněžského poslání.«¹⁶⁾ Tedy jako každý katolík má cítiti potřebu a povinnost přiřaditi se podle možnosti k orgánům Akce, jestliže nechce upadnouti do nebezpečí, že jeho práce bude neplodná, ne-li dokonce rozvratná a škodlivá.«¹⁷⁾

Vatikánský koncil pokládal spolupráci laiků v šíření víry za tak účelnou a plodnou, že ji také prohlásil přímo za povinnost.¹⁸⁾ Není zde možno uváděti prohlášení různých biskupů o povinnosti věřících k činnosti na šíření víry.

Jak těžce nás váže tato povinnost?

Je tedy nepochybně, že věřící jsou povinni spolupůsobiti s kněžstvem na šíření víry a milosti Ježíše Krista. Přestoupení povinnosti je hříchem. Tážeme se tedy, jak hřeší, kdo vědomě nebo z nedbalosti nechce spolupůsobiti k této povinnosti?

¹⁰⁾ Card. Gaspari, u Cavagna 343 (2. října 1923).

¹⁷⁾ Dle Lva XIII., u Herder, Rundschreiben Leos XIII.

¹⁸⁾ 1 Joan. 3, 16.

(Dokončení.)

Jak se mluví.

Jednotvárnost kancelářského života je rozvířena. »Víte že p. K. zemřel? Ranila ho mrtvice. Kdo by si to byl pomyslel, když tu včera ještě byl.« »To je hezká smrt, alespoň se netrápil. Tolik lidí umírá náhle; nedávno zemřel můj kamarád. Denně jsme spolu sedávali večer v hospodě, byl to takový milý člověk a také tak zemřel. Jeho paní mi vyprávěla jakou měl lehkou smrt. Ještě se navečeřel a náhle vykřikl, chytl se za srdce a bylo po něm. Bylo mi ho moc líto. Byli jsme stejně staří — a již je tam. Celý týden jsem do hospody nešel — ale rozumně vzato — vzal to zkrátka a bez bolesti« — vypráví pan přednosta. »Ano, je to lepší než taková rakovina, neb jiné dlouhotrvající nemoci. Nemocný se trápí, jíst nemůže a je na obtíž sobě i celé rodině«, míní druzí. Jeden však přece odporuje: »Nu, tak se na to díváte vy. Ale, což jestli to není konec. Což jestli jsme tu skutečně jen na zkoušku, zda budeme žít s Bohem. A jestli ti mrtví žili bez Boha, co potom?« — Ticho! —

»Máte pravdu, pane kolego«, vpadá do řeči pan ředitel — »vždyt já jsem také katolík a vzpomínám, že jsme se modlili — »od hladu, moru a války« — a počkejte, to druhé — »od náhle a nenadále smrti, vysvobod' nás, Pane«

⁹⁾ S. th. 2—2, q. 3, a 2, ad 2.

¹⁰⁾ Cit. dle Will, Die Kath. Aktion, München 1932, str. 112.

¹¹⁾ Dle Civardi, Manuale, I, ed. VII, str. 82.

¹²⁾ Enc. »E supremis apostolatus«.

¹³⁾ List arg. episk. 4. ún. 1931, dle Civ. I, 82.

¹⁴⁾ List z 20. května 1922, Cavagna, str. 22.

¹⁵⁾ Přípis sestřím v Kat. akci It. v únoru 1926, Cavagna, 26.

Hold praž. arcidiecese Kristu Králi. Oslavy sv. Vojtěcha.

Na základě výsledků vikariátních konferencí Katolické akce budou shora uvedené oslavy uspořádány v těchto místech: Kladno 22. května, Benešov 29. května, Kouřim 12. června, Příbram 28. září, Beroun, Stará Boleslav, Plzeň (datum dosud neurčen).

Program bude jednotný: V sobotu večer »Veni Sancte Spiritus«, v neděli ráno od 6 do 9 hodin tiché mše svaté se sv. přijímáním. O 9. hodině slavná mše sv., od 1/211. do 12 hodin shromáždění mužů, žen, mládeže a studentstva, na nichž promluví kněz na téma: »Já jsem cesta, pravda a život«, a laik na téma: »Význam sv. Vojtěcha pro zavedení království Kristova mezi Čechy a Slovany«. O 2. hodině eucharistický průvod, slavnostní promluva pro všechny stavy a svátostné požehnání.

V Praze budou se oslavy konati dne 4. září 1938 s bohatším programem, který bude oznámen později. Jednotlivé farnosti a věřící se zúčastní oslav v místě jim komunikačně nejlépe přístupném. Stravování a jiné technické otázky obstará farní výbor Katolické akce v místě, kde jsou oslavy pořádány. Dotazy se adresují na farní (děkanský, či arciděkanský) úřad. Pro Prahu adresujte dotazy na kancelář Katolické akce pro arcidiecesi pražskou v Praze IV., Hradčanské nám. č. 8.

Pro masopust.

Několik směrnic pro věřící katolíky v době plesů a zábav: Především můžeme být jisti, že zábava neodporuje křesťanské mravnosti, ano, že může být i pramenem skutečného dobra: plyne-li z ní posila pro práci, náhrada vyčerpání, je-li zdrojem přátelství a upevněním křesťanské spolidlosti, pak jest skutečně něčím velice dobrým. Přírozně, že v určitých mezích. Jde tedy o to, které meze to jsou.

Především o d ě v. Obnažená večerní moda není zákonem větším než šesté přikázání. Věřící muž nedovolí své ženě plesových šatů, urážejících křesťanský cit čistoty jako zase spolky, vedené katolíky, mají na to upozorniti hosty již na pozvánkách. Nemůže být ovšem ani řeči o neslušných tancích, jedná-li se o účast věřícího katolíka při zábavě.

Jedinou zásadou jest ohled sociální: nemůže se omluviti od určitého hříchu, věnuje-li kdo na plesový úbor nebo ozdoby příliš velké částky v době takové nouze, jaká jest dnes. Dnes jest luxus snadno hříchem.

Dovolenost zábavy však nepřipouští přepínání: těžko se srovná s duchem víry, protahuje-li se ples do časných hodin ranních, ne-li do pozdních. Zde opět se musí ukázati křesťanská střídmost. Čím bychom se lišili od plesů nevěřících, kdybychom nevěděli, kdy jest zábava dost. A k tomu náleží i požívání jídel a nápojů a zachování úplné střídmosti a vlády ducha nad city a tělem. Jakkoliv zábava má být především duševní, přece bře na ní podíl i tělo, ale ztratí-li duše úplně nadvládu, přestává i oprávněnost křesťanského osvěžení. Musíme prostě pamatovat, že víra naše jest příliš vážná, než abychom se mohli někdy vybatiti z jejího dosahu.

Tato zásada, právě vyslovená, zajídá se již mnohým moderním katolíkům, kteří se domnívají, že ukáží modernost katolictví neomezenými ústupky módní zvlí. Spíš však nutno hledati časovost sv. víry právě v opaku: že jest lékem proti mravní rozvrácenosti dneška.

Myslím, že by se měl ostře pokárati názor některých členů vyšších katolických tříd, kteří myslí, že musí v masopustě prodělati pět až šest plesů. To jest v dnešní době bídy a mučenictví přímo životišná tvrdost a bezmyslenkovitost.

A že právě tyto časté a nekonečné plesy jsou pařením pomluvy a volných řečí, ví každý, kdo si umí říci upřímně pravdu. Zdá se, že střídmosti člověku dnešní doby stačí jeden večer, aby vypověděl všecko, co dnes může být zábavné.

A konečně: Snad nebude nekřesťanským přepínáním, kdybychom řekli, že by měl každý dáti na umírnění bídy a hladu s t e j n ý o b n o s, jaký dá na svou zábavu. A že by se měl věřící katolík právě v době masopustní horlivěji modliti na u s m í ř e n í za všechny hříchy bezudně zábavy, právě nyní páchané. Neboť jest pro náš viru příznačné, že nepovažujeme za přepjaté baviti se někdy celou noc, že bychom však považovali za přepjaté, kdyby nám někdo řekl, abychom aspoň hodinu v noci věnovali modlitbě, to jest rozmluvě se svým Bohem!

Hledme tedy, aby nám zábava nebylo po žádné stránce ani nejmenším hříchem, ale spíš dobrým skutkem. A končíme tím, čím jsme začali. P. Dr. Jan Ev. Urban.

Emil Urbánek

Rád sociálních encyklik.

O rádu sociálních encyklik Sv. Otců se mnoho píše a mluví — méně již však o konkrétních formách tohoto rádu. Nezdá se stává, že jednotlivý úsek myšlenkové stavby papežů Lva XIII. a Pia XI. se vytrhává z celkové konstrukce papežských encyklik a se prohlašuje za podstatnou, esenciální část těchto. Potom není divu, že vznikají nedorozumění. Tak na př., stavovské zřízení encyklik se zhusta zaměňuje s fašistickým korporatismem. Při povrochním čtení encyklik se může ovšem zdáti, že není makavého rozdílu mezi katolickým stavovským a korporatistickou organizací hospodářství v zemích fašistických. Avšak při hlubším studiu a rozboru se přesvědčíme, že nelze vytrhávat stavovství z jeho přírozené souvislosti v stupnici hodnot, jak tuto podávají sociální encykliky.

Stavovský rád není sám o sobě účelem sociálních snah, ačkoliv takového pojetí (samoučelové) má v sobě hodně lákavého, neboť neobyčejně zjednodušuje sociální otázku a filosofii dějin. Mussolini a s ním též rumunský teoretik korporatismu (M. Anoilescu) vidí v našem století éru budování korporatismu. «Bylo-li XIX. století věkem liberalismu, bude XX. století věkem korporatismu» — toť dějinná filosofie fašistických zastánců stavovské myšlenky, kteří spatřují smysl soudobého dění v uskutečňování stavovského státu. Jest až příliš pochopitelné, že stavovská myšlenka encyklik se mnohými uvádí v těsnou logickou a historickou souvislost s fašistickým stavovstvím a že do jednoho ideového bloku se hází katolictví reformátory — Vogel-sang, Kettler a j. — s polopohanem Spannem a zednářem (M. Anoilcescu). «Stavovství» hraje tu úlohu jakéhosi společného jmenovatele.

Avšak metoda »společného jmenovatele« jest chybná. Z dějin lidského myšlení víme, že sofisté v starém Řecku velmi rádi používali této metody, aby dodali logického lesku svým překvapujícím závěrům. Abychom však byli konkrétní: vezmeme-li na př. jako společného jmenovatele protimarxistické smýšlení, pak se octnou v jedné společnosti — brazilští plantážníci, němečtí nacisté, londýnští bankéři, katolictví sociologové a liberální profesori národního hospodářství! Anebo, když německý rasista, pro kterého měřítkem hodnot jest »složením krve« lidských ras, bře jako »společného jmenovatele« — poměr k rasismu, tu se octnou v výslovném sousedství vedle sebe (jak to nedávno vtipně poznamenal rakouský časopis »Der christliche Ständestaat«), co by »židobolševici«: Sovětské lidové komisaři a . . . kardinálský sbor.

Nemůže proto býti známkou totožnosti nějaká náhodná společná črta, a jest vždy třeba důkladně uvážiti všechny souvislosti a okolnosti, abychom neucínilí předčasných závěrů

Ani nejfanatictější přívrženec stavovství nebude tvrditi, že stavovský rád jest ideálem »v sobě« a že nepotřebuje tudíž dalšího odůvodnění. Každý, kdo se vyslovuje pro stavovský rád, má na mysli vyšší účel, pro nějž jest stavovská organizace pouze prostředkem. A právě v otázce účelu stavovství se rozcházejí názory křesťanské nauky o společnosti s názory jinými.

Fašistické korporatistické divají se na stavovský rád se stanoviska vyšších zájmů státu. »Nic mimo stát, nic proti státu, vše pro stát« (B. Mussolini). Stát jest pro ně vrcholným zdrojem veškerého práva a morálky. Jedinec smí požívatí jenom tolik práv, kolik mu přizná stát. Stavovský rád jest pouze prostředkem upevnění moci státu. Sociální protivy není třeba odstraňovati, postačí jejich »oddekretování«. Svoboda dělnických organizací přestává, ježto z odborů se stávají státní orgány, do kterých se funkcionáři nevolí, nýbrž jsou jmenovány shora. Stávky se prohlašují za čin protistátní i tehdy, když požadavky dělnictva jsou oprávněné. Stát určuje směr a ráz hospodářského života, okruh státních zásahů se pořád více rozširuje. Korporativní organizace jest ta nevhodnější forma hospodářství pro totální stát, vyjma snad hospodářství socialistické, jelikož lze snadněji ovládati a řídit organizace nežli jednotlivce. Moc totálního státu nad jednotlivci jest ještě větší, než byla moc asijských despotů, poněvadž moderní totální stát disponuje nejen absolutní vojenskou a politickou mocí, nýbrž i národní výrobou a prací.

Může-li fašistický korporativní stát býti vzorem a příkladem pro rád sociálních encyklik? Jinými slovy: když někdo propaguje fašistický stavovský stát, koná-li tím záslužnou práci pro křesťanský sociální rád? Tu vyvstává ovšem další otázka. Co jest křesťanský sociální rád? A jaký účel sleduje?

Pro věřícího křesťana jest pozemský život přípravou pro život věčný. Tedy i otázka sociálního řádu jest otázkou, jakým má sociální rád býti, aby co nejlépe napomáhal ke spásě nesmrtelných duší. Jest jasno, že ani stavovská organizace společnosti nesmí odporovati křesťanské stupnici hodnot. Musí tedy i stavovské zřízení býti pouze prostředkem k tomu, aby každý člověk mohl nejsnáze dosáti svého posledního cíle.

Avšak marně bychom hledali v celé nepřehledné literatuře o fašistickém stavovském státě alespoň zmínku o tomto účelu stavovství; ale bez tohoto cíle jest stavovský rád pouze mrtvicí forma a přečasto též nástroj útlu. Neboť nelze stavovství vytrhávat z organické souvislosti papežských encyklik, aniž by nebyl zároveň převrácen křesťanský rád hodnot. Sv. Otec Pius XI. v nejedné ze svých encyklik důrazně připomíná účel společnosti a postavení jednotlivce v ní. «Stvořitel chtěl společnost jakožto prostředek, aby se plně rozvinuly osobní a sociální vlohy, které jednotlivce, dáváje a přijímaje, má zužitkovati ku blahu svému i všech jiných.» «Člověk, jakožto osobnost, má Bohem daná práva, jejichž společnost nesmí popírati, rušiti, zkracovati a vůbec jakkoli na ně sahati» («S palčivou starostí», překl. Dr. B. Vaška, str. 64).

V těchto větách jest obsažena celá křesťanská nauka o společnosti. Nikoliv stát jest zdrojem práva a morálky, nýbrž Bůh; nikoliv jednotlivec jest k tomu stvořen, aby byl pouze prostředkem pro vyšší zájmy kolektivu, nýbrž naopak, společnost jest prostředkem pro dokonalý rozvoj jednotlivce. Nemůže proto stavovské zřízení býti a nesmí se státi pouhou pomůckou pro větší moc a slávu totálního státu, poněvadž samotný pojem »totální stát« odporuje katolické nauce o státu a společnosti. «Totální stát« jest jedna z forem moderního pohanství, ježto místo posledního cíle všeho rozumného tvorstva — Boha — staví cíl jiný. «Kdo rasu nebo národ, nebo stát, nebo státní formu, nebo nositele státní moci, nebo jiné hodnoty společenského života, které v rámci pozemského řádu zaujímají důležité a ctihodné postavení, vytrhává z této jejich pozemské stupnice hodnot, čtní z nich nejvyšší normu všech, i náboženských hodnot a modloslužeb-

nicky je zbožňuje, ten převrací a taláše Bohem vytvořený a Bohem nařízený řád.« Tato mocná slova papeže Pia XI. (enc. »S palčivou starostí«) měl by každý katolík — i nekatolík — si navždy zapamatovati a podle nich se řídit, zejména ale státníci a lidé činní ve veřejném životě. (Dokončení.)

Jan Sedliský:

Katolická akce na vesnici.

Náboženský život našeho venkova bývá považován za zchovalejší a nepoměrně lepší nežli náboženský život měst. Snad toto mínění je zhruba oprávněné. Avšak moderní, celý katolík, žijící z plnosti katolické víry, nemůže být spokojen ani s náboženským životem venkova, neboť vidí hloub, nežli aby mu stačila poměrně slušná návštěva chrámu Páně, účast na náboženských průvodech atd. On vidí, co pouhého tradicionalismu je v náboženském životě venkova, co formalismu, náboženského primitivismu, neuvědomění, podvědomí. Jak málo náboženského života vyššího, málo těch, kteří žijí »z víry«. Vidí, že hnutí eucharistické, liturgické, exerciční kvete poměrně víc ve městech, než na venkově. Vidí, co hmotářství, prospěchářství a sobectví je v duších venkovanů, co nelásky často mezi nimi. Křesťanství zůstalo u nich na povrchu, nedotklo se nitra, nepřetvořilo lidí, zůstalo v jádře nepochopeno, není žito. Omezilo se jen na chrám, na formální plnění předepsaných povinností náboženských, ale mimo chrám, v životě, je to křesťanství velmi málo vidět. Náboženské vzdělání, jehož je dnes tolik třeba, je velmi malé. Náš katolický člověk je oproti nepřátelům víry a Církve velmi neuvědomělý, pro veliké úkoly katolictví v naší době nezralý.

Tento nedostatek měly by doplnit katolické spolky. Tyto měly by být školami katolického uvědomění, školami křesťanských charakterů, školami pro výchovu bojovníků za křesťanské ideály, dílnami Ducha Svatého... Než, bohužel, máme zkušenost, že málo kde plní katolické spolky cílevědomě a plně tento svůj první a hlavní úkol. Málokde soustavně vzdělávají, omezují se jenom na činnost zábavní a míjejíce se namnoze úplně svým účelem.

Mluvil jsem shora o poměrech na vesnici, pokud je ještě, bohu-
 dík, poměrně nábožensky zachovalou. A co říci o vesnici, kde různými neblahými příčinami způsoben byl náboženský úpadek úplný, zhmotářství, zpohanštění, odklon od Boha, opuštění chrámu? Tam, kde je všecko zbořeno, kde nutno začít znova, od začátku?

Zde objevují se nám obrovské úkoly Katolické akce na vesnici. Žeň hojná.

Je zapotřebí předně cílevědomě a soustavně práce vzdělávací, výchovné, šíření křesťanské osvěty. Předně v otázkách nábožensko-apologetických. Vždyť nás člověk neumí svojí vírou, pokud jí má, odůvodnit a obhájit ani u sebe, ani proti odpůrcům! Potom církevní dějiny: Náš člověk nezná minulost, slávu, poslání a význam Církve svaté v dějinách lidstva. Dále v otázkách sociálních: Náš člověk smýšlí liberalisticky, sociální zásady křesťanské jsou mu neznámé, v životě je neaplikuje. V náboženském životě, v duchovním, liturgickém životě: Nutno ukazovat mužům, že nestačí přijmout náboženské pravdy a více z nich nežít, že nestačí uznávat, že to »bez náboženství nepůjde«, ale že nutno nábožensky žít! Žít ne vedle Boha, ale s Bohem a z Boha a v Bohu, pít z nadpřirozených zdrojů, a to i muži, nejen ženy a děti, starci a stařeny, neboť náboženský život není věc jenom žen a dětí, starců a stařen, ale i mužů v mužném věku. Nutno vychovat takové, kteří půjdou dobrým příkladem napřed. U žen nutno doplnit primitivní víru pokladem náboženského katolického vzdělání a uvědomění. Nutno doplnit práci kazatelskou, která dnes nestačí, neboť těch otázek, které je nutno řešit, je mnoho, a potom je nuno, aby se nejen přednášelo, ale i debatovalo. Jak cenné by byly takové debatní schůze a jaké výsledky by mohly mít! Mládež je nutno naučit tomu, aby viděla svou zábavu ne v plytkostech anebo dokonce v hříchu, ale v práci pro čest a slávu Boží, pro věc Boží. Nutno zapálit v ní nadšení pro apoštolát, nutno odvést ji od věci malicherných k věcem velikým.

Takové schůze farních odboček Svazu katol. mužů, Svazu žen a dívek, schůze jinochů a schůze dívek oddělené, dle pokynů Katolické akce, jaká by to byla významná činnost! Jaké doplnění duchovní správy! Jaké »Studium Catholicum« na každé farnosti! Jaké soustředění a zjednodušení katolického života, roztráštěného dnes v tolika různých spolicích! Jaké možnosti výchovy a vzdělání!

A k této činnosti výchovné a vzdělávací přistoupila by činnost akční, kterou by podnikali ti nejhrolivější, nejschopnější k tomu úkolu, ti vybraní. Farní odbory Katolické akce, soustavně a dle plánu zpracovávající celou farnost. Odbor na př. tiskový, jehož členové byli by apoštolové katolického tisku zvláště tam, kam

dosud nepronikl. Agitace pro účast na službách Božích v rodinách vlašných, uspořádání veřejných katolických průvodů a manifestací; odbor exerciční, propagující účast na duchovních cvičeních. Pořádání dětských besídek. Péče o pěstění chrámového zpěvu, který je jednak namozé ve stavu velmi ubohém, jednak se skoro nikde neprovádí dle liturgických pravidel a v duchu liturgie. Odbor charity, tolik důležitý, který by měl stálovu evidenci potřebných a ubohých ve farnosti a uplatňoval by prakticky slova epistolů sv. Pavla: »Čiňte dobře všem, zvláště pak domácím víry!«

Co zde úkolů Katolické akce na vsi, co zde možností apoštolátu činu! A k tomu všemu apoštolát dobrého příkladu, zbožného a mravného života pracovníků v Katolické akci, úcty jejich k domu Božímu a k Nejsvětější Svátosti, častého sv. přijímání a sice nejen u žen, ale i u mužů! Svěcení dne svátečního a boj proti jeho znesvěcování!

Jak blahodárné účinky by musila mít všude tato organizovaná, soustavná a cílevědomá práce Katolické akce ve farnostech, když by se více a více farníků zajímal o věc Boží a všichni svorně pracovali s knězem na liše Církve! Duch Boží by vanul nad osadou a tato by se stávala královstvím Božím na zemi!

Svatí boží světlo a vzor katolických mužů.

(Kalendarium cností svatých katolické Církve, jimiž by měl vynikati i dnešní vojn. Kristův, podle církevního kalendáře od 1. do 15. února 1938.)

1. února slaví církev památku sv. Ignáce, mučedníka, biskupa z Antiochie, od něhož bychom se měli učiti **něžné lásce ku Kristu Pánu**, jenž byl jeho útěchou, jeho láskou a jeho životem, **neohrožeností a touze trpěti i tělesně pro Spasitele**. Jeho touha se vyplnila, neboť byl v římském cirku předhozen lvům.
2. února připadá svátek **Očišťování Panny Marie** či Hromnic, o němž by měli nejen křesťanské matky, ale i **křesťanští otcové** prositi Všemohoucího Otce nebeského, aby bděl nad jejich dětmi, osvětloval je světlem svaté víry, rozněcoval je ohněm lásky své a dal jim srdce zbožné, čisté a mírné.
3. února je sv. **Blazeje, biskupa a mučedníka**, jenž nám svítí svou **milou pokorou a milosrdnou láskou k bližnímu**. Tyž den připomínáme si památku sv. Ansgara, apoštola severní Evropy, od něhož bychom se měli učiti **vytrvalosti v modlitbě a postu**.
4. února vzpomínáme památky sv. **Ondřeje Korsini, biskupa Fieolského, vzoru upřímného pokání a pevně a rozhodně vůle**, setrvalující na cestě cnostného života.
7. února připomínáme si sv. **Romualda, opata, příkladu to přísného, zapíravého života a zastánce ustízkovaných**.
8. února vzpomínáme sv. **Jana z Malhy, zakladatele řádu na vykupování křesťanů, kteří upadli do mohamedánského otroctví**. Máme se od něho učiti **pilnosti, neposkvřené mravnosti a dobrotě srdce**. Na ten den připadá i památka **blahosl. Mladý Přemyslovny**, abatyše, od níž i katoličtí mužové by se měli učiti **přívětivosti, dobročinnosti a pokoře**.
9. února slavíme sv. **Modesta**, apoštola korutanského, vzor **apoštolské horlivosti v šíření království Božího**.
10. února vzpomíná církev památky **sedmera blahosl. zakladatelů řádu Semitů** (služebníků Panny Marie), od nichž bychom se měli učiti **službě a úctě k Panně Marii**.
12. února uctíváme sv. **Benedikta Aniánského, opata**, jenž nás učí **laskavostí a pokoře** vůči lidem chybným.
13. února je svátek **25. svatých mučedníků japonských, vzorů to křesťanské trpělivosti v snášení protivensství a horlivosti v hlášení slova Božího**.
14. února slavíme svátek sv. **Valentina, kněze a mučedníka**, od něhož bychom se měli učiti **horlivostí pro čest a slávu Boží a pro spásu bližních a dobročinností**. Tyž den je svátek sv. **Valentina, biskupa a mučedníka**, příkladu to **neomezené důvěry v Boží milosrdenství**.
15. února staví nám církev před oči mučedníky, svaté bratry **Faustína a Jovitu**. Od nich učme se **vytrvalostí v cnostech a hrdinným snášením křížů pozemského života**.

Katolická akce.

Všem funkcionářům diecesních Katolických akcí v ČSR. Prosim znovu a snažně, aby nám byly pravidelně posílány stručné zprávy o činnosti Katolické akce. Rádi je uveřejníme.

Arcidiecése pražská:

Ústředí českých katolických skautů, které bylo ustaveno na valné hromadě dne 16. ledna t. r. v Praze, v Městanské besedě, nemá církevního schválení. Církevně schváleným útvarem je **to-liko Ústředí skautů katolíků v Praze II., Jungmannovo náměstí**

č. 20, jehož náčelníkem je prof. Dr. J. O. Martinovský a duchovním vůdcem P. Ladislav Fučík, profesor. Korespondenci pro toto ústředí nutno adresovat na místonáčelníka V. Hejduka, Praha II., Jungmannovo nám. č. 20.

Vikariátní konference Katolické akce konají:

V neděli 13. února: I. Pražský vikariát o 15. hod. u Minoritů (u sv. Jakuba), **Lánský vikariát** v Novém Strašeci, **Plzeňský vikariát** o 14. hod. na arciděkanství v Plzni.

V neděli dne 20. února: Kladenský vikariát o 14. hod. na děkanství v Kladně.

V neděli 27. února: Bystřický vikariát o 14. hod. na děkanství v Benešově.

Konference vikariátních ředitelů, na níž byly podány zprávy o výsledcích vikariátních konferencí, konala se dne 15. ledna. Příští bude se konati 19. února.

Výsledek posledních vikariátních konferencí Katolické akce. Výsledek lze považovat v celku za velmi dobrý, ač toto pracovní pole je velmi nevděčné a tvrdé. Navykli jsme si katolickou práci pojímatí příliš spolkově a od případu k případu. Katolická akce vyžaduje však práci soustavnou, vyžaduje stálé činnosti a sebezapírání. To je třeba zdůrazniti k zasláným směrnicím pro farní referenty, neboť někteří je pochopili jako dotazníkovou a jiní jako statistickou akci. Tomu tak není. Směrnice byly zaslány k oživení paměti jednotlivých úkolů, které byly uloženy farním referentům k postupnému provádění a podle místních možností. Úkoly ve směrnicích uvedené musí býti sledovány ustavičně a je-li spolupracovníků málo, jeden za druhým a na všechny najednou. Jde daleko o vážnější věc, než o okamžité splnění přání ústředí Katolické akce. Zasláné směrnice nechť si farní referenti pečlivě uschovalí, občas do nich nahlédnou a podle nich ten který úkol provádějí. Ti, kdož je vrátili, aby na nich zodpověděli jednotlivé dotazy, ať se o ně znovu přihlásí. Akce, kterou jsme započali, není akcí, s kterou budeme hotovi za rok, akce tato je na léta. Čeká nás práce svízelná, proto doporučujeme trpělivost a pokoru a častou modlitbu.

Ty důstojné duchovní správce, kteří dosud neoznámili farní referenty znovu prosíme, aby je laskavě vyhledali a nám oznámili. Zdůrazňujeme, že podle daných směrnic farním referentem musí býti muž, poněvadž ukládá se mu úzka a velmi zodpovědná práce se správcem duší. Na vikariátní porady nebudtež tedy vysílány ženy. Kde snad jsou poměry takové, že se nenalezl muž, který by mohl zastávat funkci referenta, doporučujeme, aby duchovní správce zvolil charakterního muže, jehož by individuálně a postupem času vyvolil za farního referenta, neboť získá-li cele tímto způsobem takovou duši, získává pro sebe oddaného a věrného pomocníka, který mu v budoucnosti jeho těžkou a svízelnou práci bude ulehčovati.

Odpovědi na dotazy:

Pokyny pro pořádání přednášek. Chce-li farní referent Katolické akce pořádati přednášku, ohlásí ji buď sám vlastním jménem, nebo prostřednictvím některého místního katolického, či jiného, ovšem nezávadného, spolku, u příslušného okresního úřadu nejméně osm dnů předem. V oznámení uvede se, kdo přednášku pořádá, v kterém místě a o kterém hodině a zda bude přednáška pořádána se vstupným či bez vstupného. Zároveň se uvede téma přednášky a případně jméno řečníka. Nechce-li farní referent sám přednášku pořádati, nebo není-li v místě vhodného spolku, oznámí svůj úmysl, aspoň 14 dnů předem, kanceláři Katolické akce, jež přednášku sama ohlásí prostřednictvím Svatováclavské ligy. V takovém případě nutno pořadatelé Svatováclavské ligy, odvést aspoň hotové výlohy s ohlášením přednášky spojené. Přednášky spojené s určitým zábavným programem nutno dále ohlásiti i u obecního úřadu k případnému vymezení dávky ze zábav. Ohlášení k okresnímu úřadu třeba opatřiti pětikorunovým kolkem. Je-li přednáška spojena se zábavným programem, nutno žádost kolkovati 8 Kč a přiložiti kolek 8 Kč na vyřízení žádosti a zaplatiti za úřední výkon.

Pokyny k založení katolických besídek obdržíte ve Svazu katolické charity v Praze III., Žitná 26, kam byla organizace dětských besídek soustředěna.

K soupisu katolických posluchačů rozhlasu. Soupis je nutno stále prováděti. Soupisové lístky nemusí být vlastnoručně vyplňovány. Stačí podpis. Místo čísla rozhlasové koncese možno uvést číslo lístku, který vydává pošta po zaplacení měsíčního poplatku.

Duchovní cvičení ve Stojanově. Únor: 7.—11. jinoši z Orla čsl., 14.—18. dívky z Omladiny. 21.—25. ženy ze Svazu. — Začátek vždy v pondělí večer, zakončení v pátek ráno. Poplatek Kč 60.—. Přihlášky přijímá Papež. koleje T. J. na Velehradě.

Zprávy arcibiskupského studijního ústavu STUDIUM CATHOLICUM.

Studium Catholicum zřizuje studijní odbor: Katechese návrátů, v němž všichni, kteří mají schopnosti, doporučení svého faráře a obětavou touhu, věnuvati část svého volného času vyučování konvertitů ve své farnosti, nabudou úplného vzdělání a

podrobili se zkoušce, i podrobného vysvědčení o své způsobilosti. Přednášky jsou vždy ve čtvrtek od půl 20. do 21. hod. v místnostech studijního ústavu Studium Catholicum v Praze II., Jungmannovo nám. 20. Přihlášky denně tamtéž v sekretariátě. Telefon 375-75. — Přednášky obsahují studium základních pravd věroučných a mravoučných, kanonického práva, stát. zákonných předpisů i katechetické praxe. — Studium trvá dvě pololetí.

Film.

(Hlídkka katolické kinematografické centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída A) Filmy pro dospělé, bez závad:

***Dítě dvou matek.** Ufa. Německé drama o mateřské lásce a záměně dvou dětí. Film je dělán velice vkusně, místy dokonce dramatický spád. Vhodný pro každé prostředí.

La Habanero. Ufa. Německé drama se švédskou herečkou Zarach Leandrovou. Exotické prostředí ostrova Portorico. Manželské štěstí kalené nezvyklým podněm a žárlivostí. Celkový dojem je optimistický a uslechtilý.

***Ustřicová Lily.** Slaviafilm. Německá veselohra společenského prostředí. Obrazy i dialogy nezávadné. Účelem filmu jest pouze pobaviti. Jest však vhodný více pro německé kraje. České diváky neuspokojí.

***Druhá žena.** Slaviafilm. Německé drama společenského prostředí, v režii W. Forsta. Obrazy a dialog nezávadné, atmosféra vážná. Propaganda správného pojetí manželství. Žena, která se snaží laskavostí a láskou získati své odpůrce, v okamžiku, kdy se zdá, že svůj boj o štěstí prohrává, vychází jako vítěz.

***Otec Kondelík a ženich Vejvara.** Korunafilm. Česká veselohra podle románu Ignáta Hermanna. Film pro menáročně obecnost. Třeba je dělán vkusně a lépe, než jeho němý předchůdce, bylo by na čase, aby ve výrobě takovýchto filmů nebylo pokračováno.

***Velká iluze.** Kinofilm. Francouzské drama ze světové války. Režijně i herecky jest to dílo vysoce umělecké; i námět není všední. Má mnoho dobrých vlastností, ale i zde se režie dopustila několika nelogických závěrů. Poměry v zajateckém táboře jsou líčeny příliš ideálně, velitel pevnosti jest příliš dobyt občan. Naproti tomu výkon povinnosti, i když je tato obtížná nebo protivná, je propagován a podán velmi dobře.

Třída B) Filmy s určitými závadami:

Tajemství 7 perel. Merkurfilm. Francouzské historické drama, které líčí osud perel, z nichž tři jsou dosud na anglické královské koruně. Děj počíná r. 1518 a končí r. 1937. Jest ve třech verzích a má nový způsob podání — ve vyprávění Sašou Guitym. Film jest pro lepší obecnost, znalé dějin. (Na osobnost papeže Klementa VIII. nutno se dívatí očima tehdejší doby.)

Boží mlýny, Gloria, Praha, české drama, 2500 m.

Zorova pomsta, Korunafilm, Praha, angl. drama, 2250 m.

Hudba pro tebe, Wolfram, Praha, něm. veselohra, 2380 m.

Perutě jitra, Fox, N. York, angl. drama, 2490 m.

Borneo, Fox, Praha, přírodní, 2340 m.

Florentina, Lloyd, Praha, videňská veselohra, 2355 m.

Návrat červeného Bedrníka, United Artists, Praha, angl. drama, 2625 m (pokračování filmu Červený Bedrník).

Tygr z Esnapuru, Elektra, Praha, něm. drama, 2640 m.

Uragan, United Artists, angl. drama, 2960 m.

Třída C) Filmy s určitými, velkými závadami, pro které nelze je doporučiti.

***Hordubalové.** Lloydfilm. České drama podle Čápkova románu. Provedení, ani obrazy nemají závad, po stránce mravní. Námět sám jest však takového druhu, že nelze schvalovati, aby byl obecnostu předváděn. Ponurý příběh, který nepřidá životní radosti.

Třída D) Filmy pro katolíky a katolická kina zakázané:

***Car Petr Veliký.** Praha — Paříž. Ruské historické drama. Film je plný drastických scén, není v něm moment lepších vlastností lidské povahy. Brutalita, chlípnost, lakota, násilí a pod. Pravoslavné náboženství líčeno nesympaticky. (Nedopatřením byl tento film v předešlém čísle zařazen do třídy B).

Filmy označené * byly při premiéře znovu přezkoušeny a definitivně upravena jejich klasifikace.

Špatná representace. Katolíci ostrova Honolulu (souostroví Havajské) protestovali proti československému filmu »Extase«. Závadná místa filmu i reklamy k němu byla sice odstraněna, ale katolíci i potom film bojkotovali, ježto s jeho tendencí naprosto není možno souhlasiti.

Rozhlas.

(Hlídka katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Také Američané nejsou spokojeni se svým rozhlasem. Nedávno vysílal americký rozhlas dvojsmyslný sketch »Adam a Eva«, v němž účinkovala herečka Mae West, známá z některých závadných filmů a her. Její vystoupení v rozhlase vyvolalo veliké pobouření mezi americkými katolíky, neboť americký rozhlas zůstal dosud uchráněn umělců pochybné ceny. Rozhořčení bylo tak veliké, že správa rozhlasu uznala za nutné se omluviti a učinila opatření, která vylučují pro budoucnost účinkování jmenované herečky v americkém rozhlase.

Naše práce.

Eucharistického kongresu v Budapešti zúčastní se s výpravou, pořádanou Katolickou akcí pro zemi Českou i Jeho Eminence nřdp. Karel kardinál Kašpar. Lhůta pro přihlášky byla prodloužena do konce února t. r. Informace zasílá: **Katolická akce pro arcidiecési pražskou (Svatováclavská Liga) v Praze IV., Hradčanské nám. 8.**

Konference katolických mužů v Mladé Boleslavi konala se 23. ledna. Referovali P. Dr. Urban a Dr. Janda.

Veřejná schůze katolíků v Ml. Boleslavi konala se dne 23. ledna za účasti 300 osob. Přednášel P. Dr. Urban na téma: Hmota, duch a víra.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Oslavu 80letého výročí zjevení Panny Marie v Lurdech uspořádá z pověření Katolické akce pro arcidiecési pražskou Lurdský spolek v Praze ve dnech 11., 12. a 13. února t. r. V tyto dny bude v chrámu Páně sv. Voršily na Národní třídě kázání a pontifikální požehnání. Zpěvy na kůru provede sbor svatovítský za řízení ředitele O. A. Tichého. V neděli dne 20. února t. r. bude v přednáškovém sále v Emauzích přednáška vdp. spirituála arcibiskupského semináře Dr. A. Striže »O Lurdech«.

Pout katolického studentstva do Říma. Jako jiná léta, i letošního roku pořádá katolické studentstvo pout do Říma o svátcích velikonočních. Program pouti oznámí a ostatní informace poskytně Poutní odbor Ústředí katolického studentstva v Praze III., Strakova Akademie.

XVII. Národní pout do Lurd (církevně schválenou), uspořádá ve dnech 7.—21. července t. r. Lurdský spolek v Praze, za duchovního vůdcovství vdp. P. Dr. A. Striže. Přihlášky přímo na Lurdský spolek, Praha I., Liliová č. 17.

Záslužné práce podjal se dp. P. Jan Filip, administrátor v Nové Vsi nad Popelkou. Sestavil a vydal seznam tři set divadelních her pro katolické ochotníky pod názvem »Katolické jeviště«. V prvním čísle »Katolického jeviště« otiskuje dp. P. Filip dopis J. E. nejdp. biskupa královéhradeckého Msgra Dr. M. Pichy, který o »Katolickém jevišti« prohlásil: »Nechť není ani jediného spolku katolického ani katolického podniku divadelního, jež by neměl Vašeho rádece po ruce«. Seznam tento bude stále doplňován a v nejbližší době má vyjít již 2. číslo. I my upozorňujeme katolické ochotníky na tento věstník, jehož administrace je v Brtnici u Jihlavy na Moravě. Jde o důležitý úsek katolické práce, aby katolíci měli pro svá jeviště obsahově bezvadné hry.

LITERATURA.

Mše svatá řeckokatolického obřadu. Sv. Jan z Boha. »Životem« č. 285 a 286.

Jeřich Lipanský: **Karel Foucauld.** Ve sbírce »Vítězové«, V. ročník, č. 1.

Dr. J. O. Martinovský: **Katolický skauting.** Vyšlo již II. vydání. Cena 6,50 Kč s portem. Zasílá V. Hejduk, Praha II., Jungmannovo nám. 20.

Z Vatikánu.

Papežská akademie věd konala slavnostní zahajovací schůze 30. ledna. Před zahájením bylo slouženo rekviem za členy akademie, loni zesnulé. Na zasedání byla též věnována vzpomínka zemřelému vynálezci Marconi.

Kongregace posvátného officia dala na index knihu Raoula Francé: »Od práce k úspěchu«. Kniha vyšla v Německu, je úplně materialistického obsahu a ničím se její názory neliší od ideje komunistické. Kniha vyšla nyní i v italském překladu. »Observatore Romano« poznamenává, že v poslední době je Itálie přímo zaplavena knihami, propačujícími rasistické názory.

Ve Vatikáně mešká právě **litevský ministr zahraničí** Munter, projedávající úpravu některých ustanovení litevského koncordátu. Rovněž i papežský nuncijs z Rigy dlí v Římě za stejným účelem. Na Litvě bude brzy zřízena nová katolická diecéze.

Generál jesuitů P. Vladimír Ledochowski je těžce nemocen. Stav jeho budí vážné obavy.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Polsko. Židovská otázka v Polsku. Asi 10% všeho obyvatelstva polského jsou židé. Mnoho přišlo jich do Polska teprve po válce, hlavně z Ruska, po r. 1933 také z Německa a Rakouska. Tři čtvrtiny polského obchodu jsou v rukách židovských. V advokacii a lékařství převládají židé naprosto. Ročně přibývá Poláků o cca půl milionu duší. To ovšem vede k určitému napětí. Poláci a Židé tvoří v Polsku dva oddělené světy, nepěstující ani nejmenších styků. Křesťanské vrstvy obyvatelstva znepokojuje také okolnost, že revolučně-komunistickou propagandou v zemi vedou výhradně židé. 90% všech zatčených a pro komunistické rejdy odsouzených osob byli židé. Proto je možno v Polsku nyní pozorovati určité znaky organisovaného bojkotu proti židovského, proti němuž zahraniční židé pořádají protestní akce, pro něž získali i některé katolické osobnosti. Při situaci shora vylíčené, nemůže obrana Poláků nikoho překvapiti, ač episkopát i duchovenstvo naprosto neschvaluje násilí či progromů proti židovských.

Rusko. Cestovní kancelář Intourist zavřena. Totiž její hlavní filiálky: v Berlíně, Londýně a ostatních světových městech. Tato sovětská cestovní kancelář vznikla za veliké reklamy a nákladu před 6 léty. Návštěvníkům Ruska ukazovala ovšem jen moderní »Potěmkinovy vesnice«. Opravdový život ruský zůstal turistům neznám. Ty zavedli podle předem stanoveného, pečlivě propracovaného plánu jen do větších měst, kde byla buď nová klinika, továrna či vzorná škola, navštěvovaná dětmi úředníků GPU, ředitelů továren a funkcionářů strany. Kdo se chtěl bez průvodců na vlastní oči přesvědčiti o skutečném životě ruském (a bylo mnoho takovýchto zvědavců), nedošel daleko. Pečlivá GPU zatrhla mu toto nedodržení společné tury brzy a bludný turista byl rád, skončila-li tato výprava na vlastní pěst bez vyšetřování nebo zatčení. Zájem o výpravy do Ruska za těchto okolností ovšem upadal. Jsou však zaslavěnci tvrdíci, že likvidace filiálek Intouristu má politické pozadí. V Londýně na př. se udržují pověsti, že filiálky Intouristu byly nápomocny »zrádcům komunismu«. Tito »zrádci« jsou ti sovětské úředníky, kteří volání k odpovědnosti, nechtěli se vrátiti do Stalinova ráje a jimž Intourist vyhotovil falešné pasy, ovšem nikoliv k návratu do Ruska, ale k odjezdu do ciziny. Jiná zpráva říká, že s výpravami Intouristu jezdilo do Ruska mnoho špiónů, takže nebylo možno nadále povolovati hromadné zájezdy turistů. Že se z Ruska vrátilo i mnoho »rozčarovaných«, je všeobecně známo. Stačí uvést jen André Gide-ho. A to myslíme byl nejhlavnější důvod, proč Evropa má o jednu cestovní kancelář méně.

Lukačevský, bývalý ústřední sekretář bezbožníků, odsouzen k smrti. Stalo se tak v naprosto tajném líčení, při kterém padl ortel smrti zastřelením. Lukačevského zradili přý zahraniční bezbožníci. Moskevské časopisy nesměly o procesu referovati. Lukačevský byl vedoucí osobností mezinárodní centrály bezbožníků a vedoucím sovětské delegace na kongresu bezbožníků v Praze v r. 1936. Mezinárodní svaz volných myslitelů a zahraniční bezbožníci poslali Stalinovi žádost o milost pro odsouzeného. Lukačevský, jeden ze zakladatelů bezbožnictví v Rusku, byl kdysi i soudcem pověstné Čeky a odsoudil mnoho pravoslavných biskupů i kněží k smrti. S ním byli zatčeni i dva členové ústřední rady bezbožníků, z nichž hlavní pokladník bezbožníků Abdradžez, přý zpronevěřil 40 tisíc rublů a provozoval špiónáž pro zahraniční mocnost.

Pravoslavné vánoce, slavené 7. ledna, proběhly bez zvláštních příhod. Pravoslavné chrámy v Moskvě a Petrohradě, pokud jsou ještě otevřeny, byly i letos přeplněny věřícími, tisíci se i venku. Komunisté pokusili se Bohoslužby rušiti přehráváním gramofonových desek bezbožnického obsahu a zesílovaných tlampačem. Na venkově byly vánoční Bohoslužby vesměs zakázány. V bezbožnickém museum moskevském měli přes vánoce výstavu o způsobu jak potírati náboženství. Vedle hanlivých karikatur Krista, křesťanství a náboženství, byly vystaveny i obrazy ze španělské války, dokazující spojenectví církve a kapitalismu v boji proti proletariátu. Na výstavu přišlo zejména mnoho mládeže a vojáků.

Zatčení ruští pravoslavní biskupové jsou viněni ze spojení s německou tajnou policií. »Provinili se« také tím, že se oddili za zastřeleného maršála Tuchačevského a jiné »nepřátele lidu«, dále že dali souhlas, aby kněží, převlečení za dělníky, docházeli do továren a utvrzovali dělníky ve víře. Také se jim klade za vinu, že jejich podřízení kněží docházeli do kolchozů, kde sedlákům předčítali z bible a nabádali je dodržovat posty. Také se stalo, že policie na př. přistihla i ve vlaku osoby čtoucí z bible! Všechna tato obvinění mimoděk potvrzují jen pravdivost zpráv, že náboženství v Rusku ani za 20 let promáslodování nevyhynulo. **Zatčení prof. Otto Šmidta.** Podle čas. »Chryščianskaja Dumka« byl zatčen GUP prof. O. Šmidt, který stál v čele komise, sestavující sovětskou encyklopedii. Dosud byly vydány 34 svazky a všechny nyní byly z rozkazu Stalinova zabaveny.

PRO CHRÁMY

elektrické osvětlení, ventilace, elektr. vyzvánění, zabezpečovací zařízení, zařízení signálisační, elektrické vytápění, varhanní ventilátory, iluminace, požární hlásiče a rozhlasové zařízení provádí

Pavel Heník

elektrotechnický závod,

PRAHA - KARLÍN, KRÁLOVSKÁ TŘÍDA Č. 38.

Telefon 351-21.

Pro následování křesťanů v Rusku. Podle téhož běloruského časopisu bylo v době 20ti let zabito 40.000 kněží, skonfiskováno 120.000 chrámů a kaplí, z nichž bylo 24.000 sbořeno, ostatní použity za skladiště, biografy, musea a k jiným účelům.

Letošního roku bude tomu 950 let, co východní Slované na Dněpru, Dvině a Volze přijali křest. Podnět k tomu dal křest kijevského knížete Vladimíra.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Londýnský kardinál Hinsley přijal 13. ledna ve slavnostní audienci 300 duchovních své arcidiecése, kteří mu předali holdovací adresu a šek na 500 angl. liber jako dar kněžství. Kardinál poděkoval za obě a prohlásil, že co nejdříve bude v jeho arcidiecési provedena organizace Katolické akce.

Ústup? »Universe« se dovídá, že bezbožnická centrála moskevská pomýšlí odložit světový kongres bezbožníků na příští rok a konati jej v Americe, ježto veřejné mínění anglické protestuje proti zamýšlenému pořádání tohoto v Londýně.

V londýnském předměstí Soho žije nejvíce cizinců. Skorem každá národnost má zde menší kostelík. Probošt katolického kostela sv. Patrika sděluje, že pravidelné Bohoslužby konají se tam pro deset národností.

O svátku sv. Antonína poustevníka (17. ledna) měli letos v Birminghamu pro Angličany nezvyklou podívanou. V městě mešká cirkus, jehož umělci a zaměstnanci (ze tří čtvrtin katolíci) požádali katolického faráře, aby přišel do cirkusového stanu a požehnal jim i jejich zvířatům. Toto zehnění zvířat v den sv. Antonína poustevníka, v Itálii obvyklé, přilákalo do cirkusu přes 1000 osob, které zbožně přihlížely řídkému obřadu v prostředí tak nezvyklém.

Dánsko. Katolické Dánsko oslavuje 300té výročí narození biskupa Nielse Steensena (Mikuláše Steno). Narodil se 1. ledna r. 1638 v Kodani; jeho otec byl duchovním státní protestantské církve. Mikuláš studoval filosofii na universitě kodaňské a potom odejel na další studium do ciziny. Prodlel v Paříži, Římě a Florencii. Zbožný učenec seznal tam učení katolické církve, zatoužil státi se knězem a byv přijat do církve a vysvěcen na kněze, stal se r. 1667 biskupem na dvoře hannoverského vévody Jana Bedřicha, rovněž konvertity, kamž se po biskupské konsekraci odebral z Říma pěšky. Zemřel 6. prosince r. 1686. Na přání rodiny Medicí bylo tělo jeho převezeno do Florencie a pochováno na hřbitově St. Lorenzo.

Finsko. Katolická církev ve Finsku. Křesťanství přišlo do Finska ve 12. století ze Švédska. Posledním katolickým biskupem byl Ericus Svenonis (1523), kancléř švédského krále Gustava

**Prosíme o
vyrovnání
předplat-
ného a ne-
doplátků.**

Pro apoštolát slovem i obrazem
ZONOSKOP
přednáškový diafilmový
přístroj.
Informace: Ant. Doseděl.
tov. výroba elektr. přístrojů,
Praha Břevnov,
Boleslavova 34.

Vasy. Svenonis, když Řím jeho volby neuznal, resignoval. Král jmenoval na to pro Finsko biskupem svého přítele dominikána Martina Skyttu, který se odtrhl od Říma a zavedl v zemi protestantismus. V 16. století nebylo již ve Finsku katolíků.

V r. 1809 připadlo Finsku k Rusku. S ruskou správou přišli do země důstojníci a úředníci, většinou katolíci Poláci a Litevci. Ti stali se jádrem, kolem něhož počal se soustřeďovati nový katolický život. V r. 1869 byla již v Helsingforsu malá farnost s kostelem. Církevní jurisdikci patřili katolíci finští k arcidiecési mohylevské; ve světové válce podléhali přímo Sv. Stolici. V r. 1923 byl Msgr. Buckx jmenován apoštolským vikářem finským, jehož nástupcem od r. 1934 je Msgr. P. B. Cobben. Církev katolická je ve Finsku státem uznána a těší se plné svobodě. Katolíci mohou mít vlastní školy a konati veřejně náboženské průvody. Církevní snátky rovněž stát uznává.

V Helsinkách, kde je biskupská residence, je též katolický kostel se 4 duchovními; další katolické farnosti na venkově jsou: Vippari se dvěma, Terioku a Turku s jedním knězem. V zemi je tudíž biskup a 8 kněží, což ovšem nestačí pro zemi o rozloze 141.167 km² se skorem 3 miliony obyvatel. V r. 1926 byla v biskupském sídle zřízena opatrovna a otevřena obecná a střední škola, do kterých dochází přes 100 žáků. Ježto katolíci žijí roztroušeni po celé zemi, je duchovní správa velmi obtížná. Často musí jeti kněz k nemocnému padesát až sto mil daleko. Roztroušené stádo katolických věřících čítá as 3000 duší. Jsou to ponejvíce chudí lidé, kteří buď jen málo, ponejvíce však ničím nemohou přispívati na církevní účely. Biskup musí vyživovati nejen zmíněných 8 kněží, ale i deset řeholnic, působících v Helsinkách na školách. Polovici nákladů hradí Dilo šíření viry, ostatní doplňují dary ze zahraničí, které biskup dostává. I za těchto těžkých poměrů roste církev ve Finsku stále; nápadným zjevem jsou četné konverse z řad finské inteligence.

Francie. Organizace katolických zaměstnavatelů ve Francii podala celou řadu protinávrhů k připravovanému zákonu o zprostředkování práce, který je pokusem marxistických organizací o získání přednostního práva. Zaměstnavatelé dožadují se zrušení soukromých zprostředkovatelů a zřízení státem kontrolovaného ústavu při uplatnění volnosti dělníků i zaměstnavatelů. Vysvědčení o odborné kvalifikaci vydávala by zmíněná dělnicko-zaměstnavatelská komise. Oboustranná výpovědní lhůta obnáší 2 týdny při jednorozhodnutí, a měsíční při dvouletém zaměstnání. Podpory v nezaměstnanosti necht jsou vypláceny ze zvláštního fondu. Zaměstnavatelé necht se řídí při přijímání dělnictva do práce těmito směrniciemi: zda jde o pracovníka, živícího rodiče, je-li též ženat, kolik je v rodině výdělečně zaměstnaných členů, jak dlouho byl v závodě zaměstnan, je-li to válečný invalida či frontový bojovník a jak dlouho ve válce sloužil. Dělníci stejné kvalifikace, v závodě již kdysi zaměstnaní, mají přednost. Mluvčí dělnictva (důvěrníci) mohou být propuštěni jen ve velmi závažných případech s udáním důvodů.

Francouzští letci připutují i letos ve dnech 17.—20. června do Lurd. Poutníky povede kardinál-arcibiskup Gerlier. **Chof vůdce** socialisticko-komunistické strany ve Francii, paní Blumovou, ošetřovaly v její nemoci katolické řeholnice.

Myšlenka na den.

Napsal P. Marin de Boylesve S. J. — Přeložil Dr. Antonín Salajka. — Kč 15.—, váz. Kč 20.— u knihkupců nebo

v **Cyrilo-Methodějském knihkupectví**

Gustava Francla

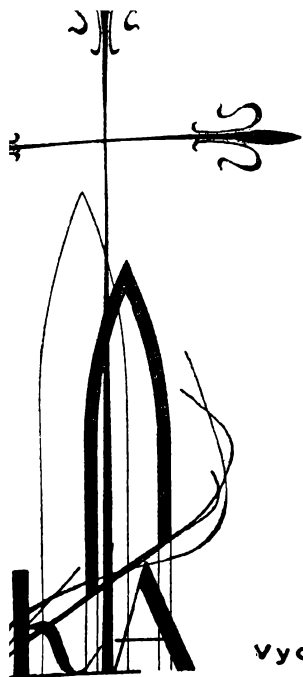
V PRAZE I., NYNÍ NA PERŠTÝNĚ ČÍS. 14.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárce výslovně nezakáže, kvitovány

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. Řídí redakční kruh. Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohlédací pošt. úřad Praha 11. - Vtiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

Spojené listy „Katolík“ a „Život“

KATOLÍK

List Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) - V Praze 15. února 1938

č. 4

PIUS XI.

(K 16. výročí Jeho korunovace dne 12. února r. 1922.)

Když vrátila se vojska národů ze světové války a když byla opuštěna nesmírná, krví napojená bojiště, nastávala současně chvíle duchovní výstavby nového světa. Církvi připadl těžký úkol vyprostiti z trosk světa dobro, které zdálo se býti zcela pohřbeno a ukázati mu nové, jisté cesty.

Je dílem Boží Prozřetelnosti, že v této době dostalo se Církvi vůdce, jenž dostoupiv kdysi sám alpských výšin, bez závratě mohl patřiti do propastí zmatků a mravní bídy; vůdce, zachovávajícího klid a chladnou rozvahu, i když k sluchu jeho doléhá dunění laviny; vůdce, který dovede neúnavně povzbuzovati a je-li třeba i burcovati ty, kdož unaveni chtějí si odpočinouti, neuvědomující si, že byl by to spánek smrti. Vůdce, který kráčí jistě i po neznámých cestách a neustane, dokud se svojí družinou nevystoupí na vrcholky hor, kde po námáhách cesty teprve jsou odměněni čarovným pohledem na krásu veléhor stájejících se v záři vycházejícího slunce.

Tímto vůdcem, Bohem vyvoleným a naší době daným, je Svatý Otec Pius XI. Celý svět shoduje se v tom, že v této době, již schází Bůh a Jeho milost, je toliko jedna skála útočiště, o níž se tříští nápor podzemních mocností: Církev katolická a její hlava, papež Pius XI. V ní je veškerá autorita Ježíše Krista, veškerá jednota a pravda Jeho Božské Církve. Jasně vyslovil to vatikánský koncil: Božský Pastýř našich duší, chtěje zajistiti dílu Svého vykoupění nepomíjející trvání, založil svatou Církev, v níž jakoby v domě živého Boha mají býti navzájem všichni věřící spojeni poutem jedné víry a jedné lásky

Papež je však i skálou pravdy. Tentýž koncil vyjadřuje to slovy: Římský papež je nejvyšší autoritou ve svém úřadě učitelském a neomylný, mluví-li ve věcech víry a mravů.

Chápeme proto úzkost věřících a celého křesťanstva když loni došly zprávy o jeho nemoci. Z milionů úst vznášela se k nebesům modlitba za společného Otce všeho křesťanstva, jehož slova mají znak věčnosti a k němuž jako k majáku jistoty, zářícímu v mlhách zmatků, upírají se zraky celého světa.

Proto je nám letošní 12. únor, výročí to Jeho korunovace před 16. léty, podnětem, abychom spojili se s miliony a miliony Jeho duchovních synů ve vroucí prosbě: Bože, Pia XI., žehnej a dlouho nám ještě zachovej.

J. L.

Na jubilejní pout do Staré Boleslavě.

Naše Stará Boleslav připravuje se na jubileum. »Naše Boleslav«. Snad o žádném z českých měst nemožno užití toho slova »naše«, jako můžeme říci o St. Boleslavi a to v plném slova toho smyslu. Za ty dlouhé, minulé věky — přirostla k srdci celému národu. Vždyť tam jsou nejdražší poklady českého lidu: Palladium — obraz Matky Boží od pradávna uctíváný a mučednictví sv. Václava. Tam nechal český lid své srdce — On Matku Páně a sv. Václava miloval a proto do Boleslavě rád putoval. V dobách slávy i ponížení, v rozkvětu i úpadku — zvláště za dob svého utrpení k Matce Boží svých srdcí odnášel tam břífmě — tam svých srdcí vyléval vždy stesk a odtud útěchy si nosil símě v prsou, v lepší budoucnosti lesk. A nebyly to jenom ženy, byli to i mužové ze všech vrstev národa, kteří k Matce Boží putovali, aby sobě a národu vyprosili pomoc a ochranu Panny Marie a sv. Václava. Ostatně mužům to zvláště přísluší, aby stáli ve službách Královny nebeské. Ženy byly by se zajisté svědomitě postaraly o Marii Pannu po smrti Kristově, ale umírající Spasitel neodevzdal ji ženám, nýbrž mužovi. Sv. Jan to byl, jenž v ochranu a péči obdržel nejdražší odkaz Kristův: »Hle Matka Tvá!« A od té chvíle přijal ji Jan za svou a do smrti se o Ni synovsky postaral.

Ochrana Panny Marie je ctí mužů — a proto i muži musí býti ctí a zdobou své matky nebeské. Všichni světci a velikáni duchem i srdcem stáli ve službách královny a právě v její službě dosáhli své velikosti. Do jejích služeb první nastoupili mužové. Byli to tak zvaní »bratři Panny Marie s vrchu Karmelu«, kteří ještě za jejího života na posvátné hoře Karmelu vystavěli kapličku ke cti královny nebeské a denně ji tam zpěvy a modlitbami uctívali.

I v naší památné a historicky slavné St. Boleslavi již před věky stávala mariánská kaplička, kde náš český lid Matku Páně uctíval, zpěvem chválil a důvěrou a láskou oslavoval. Kaplička nestála, přeměněna na velebný chrám a důstojnou svatyni té, která po Bohu je nejprvnější, které čest a chvála nejpřednější, andělé i svatí vzdávají a královnou ji nazývají. Věky mijely. Na českou zem přišly doby zlé. Ta krásná země naše, ten rajskej ráj na pohled — proměněna v poušť. Lid ozebračen a okraden nejen o své statky pozemské, ale co smutnějšího, oloupen i o dědictví otců — víru svatováclavskou. I Stará Boleslav nebyla ušetřena. Dne 24. února 1632 dva saší rytířští s četou jezdců zajeli z Prahy do Boleslavě, kostely i město vydrancovali a co nejbolestnějšího — památný a svatý obrazek Panny Marie staroboleslavské ukradli a přinesli jej svému plukovníku Vavřinci Hoffkirchovi v Praze, který na staroměstském náměstí

29. března 1632 naše Palladium před šibenicí hanebně potupil. Zaplakala Boleslav, zalkaly české katolické duše — smutek zavládl v zemi české. Tak prázdnou, tak pusto všude, jako když sirotám matku odnesou. Šest let zůstal trůn Panny Marie v Staré Boleslavi prázdný a osiřelý. To bylo v Čechách nejsmutnější. Dětem stýskalo se po matce, matka toužila vrátit se k dětem. Přišel památný den, památný 12. září roku 1638. Lid český za veliké oběti vykoupil svou Matku ze zajetí. Ve slavném průvodu, za jásotu a nadšení lidu z naší stověžaté Prahy provázely zástupy Matku Boží staroboleslavskou do její residence. Bylo vidět slzy, byl slyšet vzlykot a pláč —, ale to nebyl bol, to radost byla nezměrná milujících dětí. To jedině po Bohu útěchám naše, nebeskou Matku, lid měl zase doma — měl její svatý obrazek, na nějž soustředil všecku svou úctu, lásku a důvěru k Matce nebeské.

Letos tomu 300 let. Co všechno se za tu dobu změnilo, ale srdce lidské zůstává stále stejné, schopné lásky i nenávisti, radosti i bolu, zapomnění i stále vzpomínky. Dlouhých 300 let. Co těch milostí, ta milostiplná, co pozhnaní, ta mezi ženami pozhnaná — svým dětem, jednotlivcům i celému národu vyprosila. Tenkrát jsme ji vítali při návratu do svého domova — letos musíme přijít k ní pěkně poděkovat.

Poděkovat a odprosit, za tu urážku, kterou ruce českých mužů na staroměstském rynku spáchaly stržením její posvát. sochy — odprosit za urážky, jichž se jejímu Jménu od mnohých dostává, odprosit a poprosit, aby svůj ochranný plášť rozevřela nad českým národem, aby v těch těžkých dobách svůj český lid chránila a vedla jej k šťastné a pokojné budoucnosti. My muži musíme přijít, my muži musíme chodit a pořádat »mužské poutě« — jako je jinde a u nás už bývalo. Škoda, že už tít to zlaté a planoucí srdce Dr. Josefa Hronka, toho apoštola staroboleslavského — ctitele Matky Boží staroboleslavské a sv. Václava. Ty jeho poutě s Ligou akademickou, které on aranžoval. Vzpomínám na tu památnou pouť 29. června 1914. Vidím tam v kostele mariánském pod praporem mariánským stát a modlit se mladého Schwarzenberga — byl tu mladý Lobkowitz — ti hlásí se k českému národu a na veřejné schůzi mluví. Ta pouť dávala tak slibné naděje do budoucna. A téhož večera zpráva o atentátu v Sarajevě . a ovšem konec. Válka všeho přezkazila. Oba šlechticové tam zahynuli. Dr. Hronek není už mezi námi. Co nám zbývá? Dát se věsti jejich duchem a kráčet i jejich šlépějích. Nenechme zarůst travou zapomenutí tu svatou cestu, vedoucí do Staré Boleslavě. Vztýčme vlajky, rozvíjme prapory, sestavme průvody a v semknutých řadách putujme důvěrně, k té nebeské královně, kterou Ježíš nám zachoval k naší ochraně.

Naše píseň ať to světu hlásá, z Boleslavě, že nám vzejde spása!

Jos. Málek, kanovník.

Karel Kolísek :

SLÁVA LURD.

(K 80. výročí Zjevení.)

Letošní rok — 80. výročí zjevení se nejl. Panny Marie v jeskyni Massabielské v Lurdech prostému, čistému 14tiletému děvčeti, Bernadettě Soubirousové, 11. února r. 1858, jest nejen pro město Lurdy jubilejním ,ale pro celý katolický a vůbec v Boha věřící svět!

Těchto zjevení bylo od 11. února do 16. června 1858 celkem 18. Jím ukázal nám — ubohým tvorům — Bůh svoji všemohoucnost! Lurdy před 80 lety byly menší město s asi 5000 obyvatel ve vysokých Pyrenejích ve Francii, malebně romantické, na březích horské řeky Gávy. Na západní straně, asi 15 minut od města, v boku horské »staré skály« (vieille masse, ostud Massabielle), nachází se nehluboká jeskyně.

První zjevení. Byl »tučný čtvrtek« 11. února r. 1858. Bylo poledne. Bernadetta se svou sestřičkou Toničkou - Marií a malou sousedkou Johankou Abadie, šly sbírat suché dříví na levý břeh Gávy po louce, blízko Massabielské skály. Gáva byla slabá v té době. Mlýnská strouha, odbočující a ústící pak do Gávy, tenkrát neměla mnoho vody, jelikož mlýn stál. Co vypráví sama Bernadetta?

»Když jsme byly u mlýna, žádala jsem děvčátka, by se šla podívat, zda voda ze strouhy spojuje se s Gávou. Řekly mi, že ano. Šly jsme tedy podél strouhy a dostaly se před jeskyni. Nemohouce jíti dále, počaly mé družky přecházeti vodu před samou jeskyní; já jsem zůstala sama na druhé straně. Vidouc, že nemohu přejít vodu, aniž bych si svlékla punčochy, začala jsem svlékat první punčochu. Tu uslyšela jsem šumot, jako prudkého větru. Obrátila jsem se k louce a viděla stromy velice tiché. Pokračovala jsem v zouvání a uslyšela znovu šumot a jakmile jsem pohlédla k jeskyni k výklenku — uviděla jsem krásný oblak zlaté barvy a znenáhla ukázala se překrásná bílá Paní. Byla jsem poněkud rozrušena a domnívající se, že stojím

před přeludem, mnula jsem si oči, ale marně — viděla jsem stále tutéž — Paní. I vyňala jsem z kapsy růženec. Chtějíc udělati znamení sv. kříže, nemohla jsem ruku přiblížit až k čelu; rozrušení bylo silnější než já.

Paní vzala růženec, držíci v rukou a pokřivovala se. Zkoušela jsem tedy po druhé to učiniti a mohla jsem. V té chvíli hned moje vzrušení zmizelo. Poklekla jsem a modlila se růženec u přítomnosti této krásné Paní. Když jsem se domodlila, dala mi znamení, bych se přiblížila, ale já jsem se neodvážila; po té zmizela. Svlékla jsem si druhou punčochu, bych mohla přejít vodu před jeskyní, a pak jsme se vrátily Moje družky neviděly ničeho.« —

Bernadetta popsala onu krásnou Paní takto: Vyhlížela velmi mladá, asi 16—17 roků. Byla oděna bílým rouchem a opásána blankytným pásem, sahajícím až po kotníky. Na hlavě měla opět bílý závoj, zpod něhož se vynořovaly její krásné vlasy. Tento závoj sahal až k zemi. Její nohy byly bosé, bělostné, zakryté posledním záhybem závoje a měly na sobě po zlaté růži. Na pravém lokti měla zavěšen růženec na zlatém řetízku s bělostnými zrny.

Slova nejl. Panny Marie k Bernadettě při zjevení:

Třetí zjevení ve čtvrtek 18. února. Bernadetta, podávajíc Panně Marii péro, inkoust a papír, prosila Ji, aby napsala své přání:

»To, co vám mám říci, není třeba psáti. Chcete dobrovolně sem přicházeti po patnácti dnů?« — (Bernadetta slíbila).

Po té Zjevení: »Neslibuji vám, že budete šťastna v tomto světě, ale na onom.«

Šesté zjevení v neděli 21. února:

»Modlete se za hříšníky!«

Sedmé zjevení v úterý dne 23. února. Panna Maria světila Bernadettě tři osobní tajemství a připojila: »Za k a z u j i vám říci o tom n e k o m u.« Bernadetta jich nikdy nezjevila.

Povinnost práce pro Boha.

(Dokončení.)

Vzpomeneme-li, že každý bude vydávati počet z každé hřivny, kterou přijal a že bude trestán podle velikosti nedostatečné spolupráce s hřivnami, nemůžeme omluviti od hříchu nikoho, kdo vůbec není nějak činným ve prospěch vlády Kristovy, ať už z nedbalosti anebo ať vědomě zájem o ni odmítá. Jinými slovy: Jest důležitou povinností křesťanského svědomí, aby každý nějak pomáhal šíření víry, hájil ji proti nepřátelům a zabraňoval vládě hříchu. Takovou apoštolskou činnost možno konati modlitbou, dobrým příkladem, slovem, hmotnou pomocí, účastí na práci různých náboženských sdružení a pod.

Nelze ovšem zcela přesně určit, kolik kdo je povinen pro víru pracovati, a tedy také nelze říci, jak velká jest vina, nepracuje-li kdo dostatečně. O tom rozhoduje vlastní svědomí.

V určitých případech však nastupuje povinnost náboženské činnosti laiků v takové míře, že kdo by ji neplnil, upadá snadno do hříchu těžkého.

Sem náležejí především všechny případy, kdy jest zachrániti buď něčí duši před věčným zavržením nebo před ztrátou víry a mravnosti nebo zameziti velikou škodu, která by vznikla svaté víře nebo církvi. Podle příkázání křesťanské lásky jest rozeznávati několik stupňů takových případů: Je-li některý člověk v nejbližším nebezpečí spásy, nastává také nejvyšší povinnost mu pomoci. Hrozí-li spásě některého člověka nebo nastává-li Církvi svaté veliká škoda, považujeme tento případ za těžký, jako opět jde-li o menší nebezpečí spásy nebo menší škodu některé svaté věci, jest míti povinnost pomoci za lehkou.

Ve všech těchto případech jde o duchovní potřebu, nebo duchovní nebezpečí, které má přednost i před vlastním nebezpečím tělesným anebo hmotným. To znamená, že křesťanská láska káže, aby chom podstoupili spíše každé nebezpečí hmotné nebo utrpěli škodu hmotnou, než aby chom nepomohli bližnímu v jeho nejvyšší duchovní potřebě, podle příkladu Páně: »I my máme pro bratry život položiti!«¹⁹⁾

Je tedy každý věřící křesťan i za cenu vlastního života povinen pomoci bližnímu, který jest v nejvyšším nebezpečí své spásy, na př.: kdyby umíralo nepokřtěné dítě nebo člověk, který neumí sám vzbuditi lítost, jsa v těžkém hříchu. Nebo zajisté jest ztráta života časného proti ztrátě věčné spásy bližního škodou malou. Kdo by tedy tak neučinil, dopouští se i těžkého hříchu proti lásce. Nejvyšší nebezpečí pro Církev sv. nebo pro víru nastane, chystá-li se nějaký útok na výchovu dětí, na svobodu Církve nebo veřejnou mravnost, ovšem účinným, bezprostředním a nejsilnějším způsobem.

Je-li bližní v těžké (nikoliv nejvyšší) duchovní potřebě, nejsme povinni mu pomoci za cenu těžké škody vlastní, tedy nejsme povinni vydávati život v nebezpečí. Nehřešil by tedy těžce, kdo by bližnímu v takové nouzi nepomohl, kdyby sám měl utrpěti těžkou hmotnou škodu. Avšak naopak, kdybychom mohli pomoci bližnímu v jeho těžké duchovní potřebě s malou vlastní škodou, jistě bychom těžce hřešili, neposkytnuvše mu této pomoci.

V těžké duchovní potřebě jest na př. umírající katolík, který sice zná víru, a ví, že dokonalou lítostí se může zbaviti hříchu, který však pro bolest nebo nezkoušenost těžko dokonalou lítostí skutečně vzbudí. Je také v těžkém duchovním nebezpečí mladík nebo dívka, svádění ke ztrátě čistoty, kteří by si sice mohli

¹⁹⁾ Dle Noldin, Summa th. moralis, II. De praeceptis, 1905, str. 80.

Osmé zjevení ve středu 24. února: »Pokání, pokání, pokání!«

Deváté zjevení ve čtvrtek 25. února: »Jděte pít k prameni a tam se umyjte!« (Vytrysknutí zázračné vody.)

Desáté zjevení v pátek 26. února: »Polibte zemi za hřšňky!«

Jedenácté zjevení v sobotu 27. února: »Jděte říci kněžím, že zde nutno vystavěti kapli!«

Čtrnácté zjevení v úterý 2. března: Svatá Panna žádala opět po Bernadettě, by řekla kněžím, že nutno stavěti kapli na skále Massabielské, a připojila: »Přeji si, by sem přicházely průvody.«

Šestnácté zjevení ve čtvrtek 25. března 1858:

»Já jsem Neposkvrněná Početí!«

Poslední — osmnácté zjevení bylo 16. července 1858. Tehdy však již Bernadetta neklečela přímo u jeskyně, ale na druhém břehu řeky. Bylať jeskyně tenkrát zavřena. Světské úřady se totiž postavily proti Bernadettiným zjevením a proti lidu, houfně již k jeskyni putujícímu. Konečně daly jeskyni úředně zavřítí, odvezše z ní všechny posvátné předměty a peníze, naskládané na stavbu chrámu, jež si tam Panna Neposkvrněná přála míti.

Než zloba lidská nezmohla ničeho proti vůli Boží, a jeskyně byla později opět volná.

Církevní úřady postupovaly — jako i místní farář Peyramale — velmi opatrně. Vyšetřily řádně všechny věci a osobnost Bernadettinu. Přesvědčivše se, že děvče je naprosto věrohodné, nebránily návštěvám jeskyně. Než trvalo to téměř 4 roky, kdy teprve 18. ledna r. 1862 vydal tarbský biskup Msgr Laurence pastýřský list, v němž úředně vyhlásil pravdivost lurdských zjevení. Papežové pak sami projevíli výslovné uznání při různých příležitostech, počínaje rokem 1869, kdy Sv. Otec Pius IX. přijal knihu »Notre Dame de Lourdes« (»Naše Paní Lurdská«)

od spisovatele — zázračně uzdraveného lurdskou vodou ze slepoty, pařížského advokáta, Henri (Jindřicha) Lasserra. — Po celých 80 let jsou Lurdy proslaveným místem, kde Matka Boží divy tvoří! — — —

Do světové války bylo úředně zjištěno — zvláštní vyšetřující a zjišťovací komisí lékařskou — 4445 zázračných uzdravení, s neúředně zjištěnými na 10.000.

Není divu tedy, že Sv. Otec Pius X. u příležitosti 25. (jubilejního) světového kongresu eucharistického v červenci 1914 v Lurdech se vyjádřil: »Lurdy, toť středisko Mariánské a zároveň nejslavnější trůn tajemství Eucharistie v celém katolickém světě.«

Panna Neposkvrněná vede totiž v Lurdech ku Svému Božskému Synu Ježíši Kristu zvláště pokáním, sv. přijímáními a slavnými svátostnými průvody, při nichž se přihází nejvíce náhlých uzdravení.

Z apoštolského Breve Pia X. zaslánoho Svému zástupci při tomto kongresu, kardinálu-legátovi Janvieru Granitu Pignatelli di Belmonte citují ještě:

»Nuže, výborné jest, co se ukázalo způsobem podivuhodným v jeskyni Massabielské. Zde slitovavši se (Panna Neposkvrněná) nad touto společností lidskou, trhající pouta zákazů Božích, zjevila se, zvala lidi ku pokání a pak částími a zázračnými uzdraveními těla chtěla připravit cestu k ozdravení duší; a když naplnila svoje dílo, vidíme Ji, která nemocnému století ukazuje nebeského lékaře samého, jímž jediným může je zbaviti chorob, kterými je stíženo. Nedá se ani opravdu stanoviti, jak velice úcta k Matce Boží přivedla na tomto privilegovaném místě do rozkvětu a záru znamenitou zbožnost k Pánu Našemu Ježíši Kristu, když zázračná uzdravení, která se už dříve děla pravidelně před obrazem (sochou) Panny Marie, dnes přiházejí se častěji při slavnosti ke cti Nejsvětější Svátosti.« — Zde máme tedy nezvratný důkaz samého Sv. Otce o pravosti zázraků lurdských.

pomoci, avšak pravděpodobně jsou příliš slabí. Podobné těžké nebezpečí nastává pro zájmy Církve svaté, jestliže se chystá proticírkevní zákon nebo nařízení.

Jde-li o menší potřebu duchovní, a to bližního nebo Církve svaté, — máme mu vždy pomoci, a hřešili bychom všedním hříchem, kdybychom tak bez příčiny neučinili. Nemusíme mu však této pomoci v menší potřebě poskytnouti, kdyby nás to stálo také i nějakou škodu neb nebezpečí. Pro úplnost ještě podotkneme, že jsme z lásky povinni pomoci bližnímu i v jeho tělesné potřebě, kdybychom měli utrpět proto škodu na vlastních hmotných věcech. Tento případ by nastal, kdyby někdo umíral hladem nebo měl ztratiti zdraví a věřící křesťan by mu mohl svým majetkem nebo vlivem pomoci.

Kdykoliv tedy nastává v jednotlivých případech nebo i v dějinách Církve svaté okamžik, že nás zákon lásky váže, abychom zakročili v nejvyšší potřebě, dopustili bychom se těžkého hříchu, kdybychom tak neučinili.

Tento případ těžké povinnosti křesťanské lásky však nastává jen tehdy, je-li jistá naděje, že naše pomoc dojde účinku, není-li přítomen nikdo jiný, kdo by měl nebo mohl nebo chtěl pomoci, jakož i tehdy, nevznikne-li z něho ještě větší zlo duchovní.

To jsou zákony křesťanské lásky, které v dnešní době mohou mnohého katolíka zavázati, aby povinně zakročil na ochranu duše neb zájmu Božího. A to jest i případ, kdy velice často se stává laický apoštolát povinností pod těžkým hříchem, jak jej měl asi na mysli sv. Otec Pius XI., ve výše uvedených slovech.

Tato povinnost křesťanské lásky postupuje však až na základě spravedlnosti, jedná-li se o věřící s určitými podmínkami.²⁰⁾

Na prvním místě jsou povinnými laickými apoštoly rodiče. Výslovně to praví církevní zákon: »Rodiče nejtěžší povinností jsou vázáni pečovatí o náboženskou i mravní výchovu svých dětí«²¹⁾, takže kdyby dali děti své vyučovatí náboženství nekatolickému, upadají do trestu vyloučení z Církve. Nestačí ovšem, aby své děti pouze posílali ke školnímu vyučování náboženství, nýbrž podle velikosti nebezpečí pro víru a jiných okolností jsou i povinni chrániti je před zkázou, bdíti nad jejich četbou a styky, chrániti je před školní protikatolickou výchovou i za cenu značné škody hmotné, poskytovatí jim příslušnou náboženskou četbu i vzdělání. Zde opět nastupuje těžká povinnost skutečného laického apoštolátu.

Ačkoliv zbyl ze ctihodného zvyku pouhý stín, přece nezmizela povinnost: Myslíme na křesťanů a břířm o v a c í k m o t r y. Obojím ukládá Církev svatá péči o náboženskou výchovu jejich svěřenců.²²⁾ Tytéž vážné povinnosti přecházejí na všechny, kteří rodiče zastupují. Jsou to poručníci a zaměstnavatelé, kteří často budou těžce vinni mravním úpadkem a ztrátou víry svých svěřenců neb zaměstnanců.²³⁾

Laické doplnění kněžského hlásání Evangelia a péče o duše týká se potom učitelů, lékařů, právníků, státních úředníků a poslanců. Co jsme nahoře pravili o povinnostech lásky, platí zde

²⁰⁾ Protože Katolická akce se nemá omezovati jen na činnost v organizacích, nýbrž má zasáhnouti celý křesťanský život, považujeme i apoštolskou práci soukromou za činnost, spadající do Katolické akce, neboť právě její svazy mají k ní naváděti a vychovávatí své členy.

²¹⁾ CJC, can. 1113.

²²⁾ CJC, can. 769 a 797.

²³⁾ CJC, can. 1372, § 2.

v té míře, že povinnost lásky stává se povinností spravedlnosti.

Je tedy na př. lékař těžce ve svědomí vázán, aby přispěl za podmínek nahoře uvedených umírajícímu, to jest vzbudil s ním dokonalou lítost, i kdyby se vydal v nebezpečí posměchu nebo i ztráty místa a povolání. Učitel nesmí učiti způsobem, který by odporoval pravdě. Poslanec jest povinen při debatě o formulaci zákona nebo v příslušných komisích, kde se zákon neb jiná nařízení připravují, zabrániti i za cenu veliké škody osobní, škodě Církve svaté a pod.

Jsou-li tyto povinnosti lásky a spravedlnosti zcela jasné a jisté, nemůže s druhé strany míti za příkaz a nebo povinnost pod hříchem pracovati v určitém oboru nebo některém církevním sdružení, leda by se tato příslušnost stala povinnou podle některých výše uvedených potřeb a nutností. Nikdo není tedy povinen vstoupiti do určitého pracovního pole katolické činnosti.

Pro úplnost budíž připomenuto, že by se mohli mnozí věřící dopustiti ještě dvojí, mnohdy i hříšné chyby proti Katolické akci: kdyby učině slova nebo skutky mařili její činnost nebo kdyby jí výslovně pohrdali. A dopouštěli by se i hříchu těžkého, kdyby jejich skutky neb slova těžce uškodila Akci Katolické, Akci Kristově.

Emil Urbánek:

Řád sociálních encyklik.

(Dokončení.)

Stát nemá tedy mravní práva požadovati od jednotlivců a skupin, aby všechno své svázání usměrnili pro zájmy a blaho státního celku. Stát není posledním cílem jednotlivce, nýbrž prostředkem pro jeho dokonalý rozvoj. Stát nemá nesmrtnou duši, jako jednotlivec; Bůh poslal svého Syna na svět, aby spasil lidi, nikoliv státy. Proto též veškerá činnost státu a vůbec všech společenských útvarů se musí podrobiti vyšším zájmům, t. j. Božskému plánu spásy lidského pokolení. Stát nemá práva na takové zákonodárství, jež by uráželo Božského Původce všeho zákona a práva. Meze zákonů státní moci jsou dány Božským a přirozeným právem jedince.

Jest očividné, že ani stavovský řád nemůže existovati nezávisle na věčném řádě mravním a že musí též býti podřízen nejvyššímu, poslednímu cíli všeho rozumného tvorstva na zemi. Teprve potom bude stavovské zřízení společnosti odpovídati duchu sociálních encyklik Sv. Otců. Papežský řád encyklik jest myšlen, jako společenská forma, jejíž obsahem jest spravedlnost a láska v životě sociálním a hospodářském. Tak přicházíme k poznatku, že stavovská soustava encyklik spočívá v křesťanské sociální a hospodářské politice států, stavů i jednotlivců. Člověk! Strádající a utlačovaný, štvaný nejistotou existence své a své rodiny, zoufale se rvoucí o kousek chleba, ztrácející v džungli života vědomí posledního cíle a vůli dosáhnouti jej, — ten člověk jest středem péče stavovského řádu. Úkolem stavovského zřízení jest zabezpečiti spravedlivé mzdy, zabezpečiti existence jedinců i rodin, odstranění nezaměstnanosti, »trhu práce«, zhoubného konkurenčního boje v hospodářském životě, nastolení slušnosti i morálky v hospodářství, sociální klid. Stavovský řád jest v první řadě řešením otázky dělnické a rámcem pro řešení celé otázky sociální.

Žádné nařízení shora a žádná přinucení jednotlivců i skupin nemůže utvořiti stavů, jak je žádají papežské encykliky, ježto první podmínkou úspěšného stavovského řádu jest — Svoboda. »Lidé mají na vůli vybrati si formu, kterou uznávají za vhodnou, jen když jsou zajištěny požadavky a potřeby obecného blaha.« (Quadr. anno«, př. Dr. B. Vaška, II. vyd., str. 37). A právě ve způsobu utvoření stavovských organizací jest patrný rozdíl mezi encyklikami a fašistickými korporacemi. Tyto jsou nařízeny shora, jsou státními orgány — stavovský řád encyklik se zakládá na svobodných, samosprávných sdruženích lidí, působících ve stejném oboru hospodářství. Fašistický korporatism zakazuje dělnické stávky — křesťanská sociální nauka rozhodně obhajuje právo dělníků na stávku, nepomohou-li jiné obranné prostředky a jsou-li dělnické požadavky oprávněné. Sociální mír má býti zajištěn podle křesťanské nauky, nikoliv zákazem stávek, nýbrž

v důsledku dobré sociální politiky: musí být vytvořeny takové podmínky života a práce, aby dělníky ani nepadlo stávkovati. Fašistický korporatism jest společenská soustava, kde třídní a sociální protivy jsou násilně potlačeny a sevřeny pevným obrucem státní moci — křesťanský stavovský řád směřuje k vytvoření beztřídní společnosti, nikoliv však cestou sespolečenění výrobních prostředků, jak toho žádají socialisté, nýbrž cestou harmonického uspořádání sociálních funkcí, prodchnutím společnosti spravedlností a bliženskou láskou, posvěcením jednotlivců a skupin. V řadě sociálních encyklik nebude mít místa liberalistické ubíjení slabých silnými ani socialistická nivelační a fašistické pohrdání člověkem-jedincem. Stavovské zřízení encyklik jest dobře slučitelné jak s hospodářským plánováním v zájmu obecného blaha, tak i s hospodářskou iniciativou jednotlivce, ba i s hospodářskou soutěží jednotlivců — v mezích daných morálkou a požadavky obecného blaha.

Důležitá otázka: je-li stavovský řád sociálních encyklik slučitelný s demokratickou formou státu? S parlamentarismem, volební mašinerií, soustavou zápasících politických stran? Zajiště. Neboť skutečná demokracie nezáleží jenom v rovném právu každého občana státu voliti do parlamentu, nýbrž v poměru »věčného k věčnému«, podle výroku ř. presidenta-Osvoboditele. »Věčné k věčnému nemůže býti hostejné« — proto nikdo nesmí býti hostejným k bídě nezaměstnaných a polozaměstnaných, špatně bydlicích, špatně placených za svou práci, chvějících se úzkostí o zítřek. Pravá demokracie jest nutně také hospodářskou demokracií. A tuto zaručuje nejlépe řád sociálních encyklik.

Musíme v této věci míti jasno: Církev sv. nikdy se neztotožňovala s nějakou určitou státní formou, jakožto jedině odpovídající duchu učení Kristovu. Avšak Církev vždy rozlišovala s Aristotelem a Sv. Tomášem Akvinským mezi dobrou a špatnou státní formou; měřítkem tu slouží obecné blaho a poslední cíl člověka. Křesťanská nauka proto rozhodně odmítá taková státní zřízení, ve kterých se popírají přirozená a Božská práva jedince a trpí obecné blaho, na př. tyranie všeho druhu. Demokratická forma státního zřízení (u Aristotele a sv. Tomáše »politie«) může se ovšem dobře uplatnit pouze tam, kde lid jest kulturně vyspělý a se zdravou morálkou. Sclže-li někde demokracie a bývá-li vystředána diktaturou, jest to neklamné znamení politické nevyspělosti národa, t. j. jakési politické »testimonium pauperitatis«. Demokracie není odkazem liberalismu, nýbrž hluboce tkví v theokratické starozákonního státu israelského a v křesťanské antice. Proto také některé moderní diktatury spojují boj proti demokracii s bojem proti křesťanství.

Liberalismus nemá žádného práva na patent demokracie; tím méně socialismus, který jest ve svém konečném cílu antidemokratický, nemluví ani o jeho uskutečňovacích metodách. Avšak křesťanská stavovská demokracie jest nejvyspělejší forma společenského a státního zřízení; vyžaduje ovšem kulturně a mravně vysoce vyspělých občanů. Nevěříme proto, že sociální a hospodářská obnova se může uskutečnit pouze cestou obvyklých zákroků v obvodu sociální a hospodářské politiky. Buďte třeba jíti hloub, až na kořeny dnešního mravního a náboženského rozvratu společnosti. »Nejdříve mravně-náboženská obnova!« volá Sv. Otec v encyklice »Quadr. anno«. Jest třeba podrobiti hodnoty sociálního života novému ocenění, se stanoviska hodnot věčných a neporušitelných. Jest třeba nového názoru na účel a úlohu hodnoty statků a služeb, nového principu rozdělení důchodů, zkrátka: přebudování všech sociálních a hospodářských řádů má se státi cílem a snahou věřících křesťanů. Řád sociálních encyklik jest proto zcela novým, nikoliv reformní přišívání nových záplat na staré hadry. Obnoviti duše, rozníti srdce i hlavy, toť úkol našeho sociálního apoštola.

Svatí boží

světlo a vzor katolických mužů.

(Kalendariem cností svatých katolické Církvě, jimiž by měl vynikati i dnešní vojn Kristův, podle církevního kalendáře od 16. do 28. února.)

16. února připomínáme si památku sv. Onesima, biskupa a mučedníka, příkladu to, jak víra v Ježíše Krista má naší nespolehlivost a nevěrnost měniti v jasné svíce víry a lásky v Církvi svaté.

17. února je svátek sv. Flaviana, patriarchy Cařihradského, od něhož bychom se měli učiti statečností a rázností v obhajování svaté víry, pevnosti a živnosti u víře, neposkvrněnosti mravů a posvátné horlivosti pro čest a slávu Boží.

18. února slavíme sv. Simeona Jerusalemského, biskupa a mučedníka, jenž nám svou zmužilostí a trpělivostí při snášení tělesných muk. Bylo mu 120 roků, když byl natažen na skřípce

a i jinak mučen, když nechtěl zapřít Spasitele a když potom podstoupil smrt kříže jako jeho Mistr.

19. února staví nám před oči církev sv. Konráda, poustevníka. Je to vzor toho, jak máme nahrazovati škodu bližnímu svému učiněnou a vzor vytrvalého a statečného přemáhání pokušení.

20. února je památka sv. Nikefora, mučedníka, od něhož bychom se měli učiti smířlivé lásce k bližnímu.

22. únor je zasvěcen památce sv. Lazara, mnicha a malíře. Je to příklad toho, jak máme své schopnosti zasvětit službě a slávě Boží.

23. února si připomínáme památku sv. Petra Damiana, biskupa a učitele církevního. Svátý tento biskup podroboval své tělo tuhé kázní, modlil se a rozjímal pilně, navštěvoval horlivě posvátná místa a pomáhal všemožně chudým a nemocným.

24. února uctíváme svatého Matěje, apoštola Páně, jenž byl zvolen losem na místě zrádného Jidáše a jenž má nám sloužiti za příklad statečného sebezapírání v žádostech těla.

Na 26. února připadá svátek sv. Alexandra, patriarchy Alexandrijského. Byl to muž plný apoštolské moudrosti a horlivosti pro čest a slávu Boží, rozkvět církve a spásu duší lidských, světlo mírnosti, něžné lásky a čistoty mravů.

27. února je sv. Leandra, biskupa, jehož může klásti jako vzor zbožného a ctnostného života a práce pro spásu svých bližních, jenž se nezalekl žádného protivenství, ani se nedal odstrašiti od bohumilé práce bolestným neduhem tělesným.

28. února vzpomínáme sv. Romana, opata, vzor to laskavosti, dobrotivosti, shovívavosti a mírnosti.

Katolická akce.

Opětujeme naši prosbu z minulého čísla o zaslání stručných a výstižných zpráv o činnosti diecésních Katolických akcí v ČSR. Rádi je uveřejníme.

Arcidiecése pražská.

Vikariátní konference Katolické akce konají:

V neděli 20. února: Kladenský vikariát o 14. hod. na děkanství na Kladně.

V neděli 27. února: Bystřický vikariát o 14. hod. na děkanství v Benešově.

V neděli 6. března: II. pražský vikariát, Hořovický vikariát o 14. hod. v klášteře v Hořovicích.

V neděli 13. března: Zbraslavský vikariát na Zbraslavi.

Příbramský vikariát o 10. hod. dopoledne v klášteře na Sv. Hoře.

V neděli 20. března: Brandýsský vikariát o 14^{1/2} hod. v Brandýse n. Labem, u Holubů.

Plzeňský vikariát o 14. hod. v místnosti arciděkanství v Plzni.

Za vzorně pracující možno označiti vikariáty II. pražský a příbramský, jichž všechny farnosti jmenovaly již svoje farní referenty.

Hold Kristu Králi a oslavy sv. Vojtěcha v Berouně budou ve dnech 23. a 24. dubna.

Zprávy arcibiskupského studijního ústavu,

STUDIUM CATHOLICUM:

V historickém odboru akademické sekce (přednáší univ. prof. Th. a Ph. Dr. Jan Kap. Vyskočil OFM) jsou vykládány a rozebírány náboženské poměry v Čechách v době papežského schisma, Husovo vystoupení a vznik jeho učení. Postava Husova je vykreslena psychologicky jasně, srozumitelně a velmi objektivně. Přednášející podává uceleně postavy přívrženců Husova učení, současné poměry a diplomacii hradu pražského i odezvu Husovy činnosti na theologické fakultě university pražské. Není to jen suché podávání historických skutečností, ale i poutavé pronikání do myšlenkového dění tehdejší doby, jak na ně působila vášnivá kázání Husova, lidské vášně a davová sugesce.

V odboru právnickém akademické sekce (přednáší dr. Alfred Fuchs) je pojednáváno o pojmu státu, o sdružování lidstva ve státní celky, jmenovitě pak o státovědě křesťanské. V minulé přednášce podrobně přednášející kritickému rozboru jednotlivé státní formy. Vysvětlil podstatu autority, dovodil na příkladech nutnost a existenci svobodné vůle v právním řádu a vysvětlil, jak dalece si neodporují theokracie a demokracie. Je zde probírán problém požadavky totality (diktatur), kde čím dál, tím více je stírán rozdíl mezi právem soukromým a veřejným a dále důvod srážky totalitních režimů s církví, která též hlásá totalitu, ovšem na zcela jiném základě. Všechny přednášky tohoto pololetí spějí k hlavnímu tématu: Poměr Církvě ke státu.

Film.

(Hlídky katolické kinematografické centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída Ad.) Filmy vhodné i pro mládež.

Líza Irovská (Lízín let do nebe). Europafilm. České drama společenského prostředí. Námět jest celkem všední. Provedení jest však dobré, čímž se i všední děj stává zajímavým. Propaganda správného pojetí úkolů rodiny, která je přesvědčující. Film je kulturně výchovný. Uměl. hodnota II.

***Armádní dvojčata.** Nationalfilm. Česká veselohra. Příběhy vojáků nováčků a zamotaná historie tří zamilovaných lidí. Decentně provedený film, plný zdravého a přirozeného humoru. Dobrá zábava pro nejšířší vrstvy. Divíme se, proč státní censura neucínila film přístupný mládeži, neboť v něm není nic závadného. II.

***100 mužů a jedna dívka.** Universalfilm. Americká veselohra. Dcerka chudého hudebníka sestaví orchestr z nezamestnaných hudebníků a podaří se jí tento uplatnit a proslavit. Nový námět, který zaujme jak dějem, tak i provedením. Správná propaganda sociálního cítění, jakož i vynalézavosti, iak pomoci bližnímu. II.

Třída A.) Filmy pro dospělé bez závad:

***Uragan.** United Artists. Americké drama. Mimořádný námět děje. Režie bezvadně provedla všechno, co působí na nervy i cit. Děj z jihomořských ostrovů. Uragan, jímž jest ostrov postižen, jest naturalisticky znázorněn. Uměl. hodnota I.

Nevěsta v rozpacích. Metropolitan. Americká veselohra všedního námětu. Lehká a veselá historie dcerky bohatých rodičů, která se má provdati proti své vůli. Prostředí filmu je z vyšších zkažených vrstev, ale obrazy toto prostředí neukazují. III.

Třída B.) Filmy s určitými závadami:

Pobřežní hlídka. Metropolitan. Americké drama. Propaganda námořní služby s částečně závadnými dialogy. Život námořníků je zde podáván více se špatně, než s dobré stránky, ale v divákovy vzbudí spíše odpor než chuť k následování. II.

Marieta. Meissnerfilm. Německá veselohra všedního námětu a zpracování, ze života revuálního divadla. Propaganda správného pojetí života i manželství není ovšem dost přesvědčující. III.

Třetí zvonění. Elekta. Česká divadelní veselohra. Obrazy i dialogy bez závady. Manželská nevěra, o které se ve filmu mluví, běže se však příliš lehkovážně. Kdy již přestane filmování divadel? II.

Tajemství lodi Bety Bon. Ufa, něm. drama, 2590 m.

Dábelská rokle. Universal, angl. drama, 1950 m.

Indický hrob. Elekta, Praha, něm. drama, 2630 m.

Filmy označené * byly při premiéře znovu přezkoušeny a definitivně upravena jejich klasifikace.

Z Filmového sdružení čsl. (Upozornění katolické veřejnosti i činovníkům katolických spolků.) Od různých organizací a činovníků katolických spolků dostáváme četné dotazy, týkající se filmů a různých otázek jak obchodního, tak i technického a právního rázu. Milerádi každou informaci poskytneme, ale je nutno vždy přiložit k dotazu Kč 2. — ve známkách na odpověď. Bez známek na odpověď zásadně nemůžeme dotazy zodpovídati. Bez známek odpovídáme jen svým členům.

Nezávadné filmy se vyplácejí. Filmový časopis »Harrison's Report« píše, že hnutím, které bylo vyvoláno na očistu filmu, výrobci jen získali. Před tím domníval se každý filmový výrobce, že film »potáhne«, bude-li neslušný. Čím větší nebo více neslušnosti obsahoval, s tím větším počtem návštěvníků se počítalo. Po akci vyvolané Ligou slušnosti, se poměry od základu změnily. Výrobci vydělávají i nyní, dokonce i více než dříve, ač filmy jsou nyní nezávadné; je to důsledek klasifikace všech filmů po stránce morální i náboženské. Je-li film v každém směru nezávadný, nemají rodiče obavy a dovolí dětem návštěvu kina. A i dospělí jdou nyní čteněji na pěkný film, který jim byl doporučen. A na konec jsou spokojeny obě strany: diváci mají radost z pěkného počítka a příjemný z hojných návštěv.

Rozhlas.

(Hlídky katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Memoranda čsl. episkopátu ohledně rozhlasového vysílání povšimla si i mezinárodní tisková kancelář katolická (Kípa) ve Freiburgu. Otiskuje doslovně požadavky v memorandu obsa-

ženě, označujíc je za minimální; memorandum samo pokládá pak za velmi významný a důležitý zákrok.

Ze přednáškového odboru našeho Radiojournalu nerozumí vážnosti přítomné doby a přes opakovaná krásná ujištění nerespektuje přání katolických posluchačů rozhlasu, toho důkazem bylo 20. ledna vysílání přednášky Dr. Květy Milcové: Rozum nebo cit, ve které nedůstojným způsobem bylo mluveno o matce v tom smyslu, jakoby nebylo prázdnou zásluhou býti matkou. Podobně, do pláště učenosti se halící výklady, mohou nadchnouti snad jen ženy, které s výšin svého domnělého »vědeckého« povznesení nemají o skutečném životě ani ponětí. Takové přednášky naleznou snad ohlas u dam, které svůj životní úkol spatřují ve vyseďávání v kavárnách, v úzkostlivé péči o lesk svých nehtů nebo ve starostech o dobré zažívání svých pejsků. — Myslíme, že podobné relace jsou dnes, při závažném poklesu populace a nebývalém rozvratu rodin, nejméně vhodné. Bylo by na čase, aby přednáškový odbor Radiojournalu vzal na tyto okolnosti zřetel a přizpůsobil se trochu nové orientaci a zařazoval relace posilující správný názor na poslání ženy jako matky a vychovatelky budoucích pokolení. Mateřství v křesťanském pojetí je a zůstane jednou z největších obětí a nejjistějším základem národa, který bude schopen obrany svého státu jen tehdy, bude-li silný počtem a pravou mravností.

Hlaste nám podobné závady s přesným udáním dne přednášky. Jenom vzájemnou a vytrvalou spoluprací možno docílití nápravy tolik potřebné.

Také Svěcaři se brání. V curyšském rozhlasu měl v lednu t. r. jistý Fr. C. Endres řadu přednášek, které list »Neue Züricher Nachrichten« označuje za obratný manévř k pozvolnému odkřesťanění společnosti. »V naší době, kdy se tolik mluví o obraně duchovních hodnot země«, píše zmíněný list, »nemůžeme strpěti, aby cizinec mluvil k nám způsobem, s nímž naprosto nemůžeme souhlasiti, byť jeho řeči měly formu sebe uhlazenější. Curyšský rozhlas nechť vezme na vědomí, že my v blém kříži švýcarského znaku vidíme mnohem více: znamení Syna Božího. Proto nechť nás rozhlas pro přístě ušetří těchto bezobsažných, na pohled uhlazených, ale za to tím nebezpečnějších přednášek, urážejících naše náboženské city. Kdy pak my, českoslovenští katolíci, budeme v našem rozhlasu ušetřeni různých těch »vědeckých« přednášek sledujících tytéž cíle?

Naše práce.

Naše nové přednášky se světelnými obrazy. Již v 2. čísle letošního ročníku jsme oznámili, že jsme si opatřili 28 nových serií přednášek se světelnými obrazy na diapásce. Všechny přednášky jsou již úplně dokončeny a možno si je vypůjčiti. Uvádíme seznam těchto přednášek. Jsou to: **Obrazy z Písma svatého . Starý zákon:** 1.) I. část od stvoření světa až do pobytu Josefa v Egyptě (25 obrázků, 45 min.), 2.) II. část od pobytu Josefa v Egyptě až do příchodu israelců do země zaslíbené (25 obr., 1 hod.), 3.) III. část od doby soudců až do doby krále Saula (25 obr., 40 min.), 4.) IV. část doba krále Davida a Šalamouna a proroka Eliáše (25 obr., 40 min.) 5.) V. část, osudy jidské od zkázy říše israelské až po proroka Barucha (25 obr., 45 min.), 6.) VI. část, zajetí babylonské, od proroka Ezechiela až do smrti Judovy. (25 obr., 45 min.) —

Obrazy z Písma svatého. Nový zákon: 7.) I. část od Zvěstování až do uzdravení náměsíčného (26 obr., 1 hod.), 8.) II. část od podobnosti u milosrdném Samaritánu až do Ukřížování (26 obr., 1 hod.), 9.) III. část od vztyčení Kříže až do vidění sv. Jana (25 obr., 45 min.). — **Nový ilustrovaný katechismus:** 10.) I. díl, část úvodní (50 obr., 30 min.), 11.) II. díl, stvoření člověka, jeho pád, jeho znovuzrození v důsledku vykupitelského díla Syna Božího, Seslání Ducha Svatého (50 obr., 30 min.), 12.) III. díl o církvi, nebi a pekle (50 obr., 30 min.), 13.) IV. díl, Prvé Boží přikázání. Modlitba Páně (50 obr., 30 min.), 14.) V. díl, Druhé až páté Boží přikázání (50 obr., 30 min.), 15.) VI. díl, Šesté až desáté Boží přikázání (50 obr., 30 min.), 16.) VII. díl, O ctnostech, dobrých skutečích a hříchu (50 obr., 30 min.), 17.) VIII. díl, O milosti Boží a svatých svátostech sv. křest, sv. biřmování (50 obr., 30 min.), 18. IX. díl, Nejsvětější Svátost Oltářní, svátost pokání, mše sv. (50 obr., 30 min.), 19.) X. díl, Svátost posledního pomazání, svěcení kněžstva, stavu manželského a svátostiny (50 obr., 30 min.), 20.) Sv. Pavel, apoštol národů (23 obr., 45 min.), 21.) Německé novopohanství s úvodní částí všeobecnou bez obrázků a druhou částí (42 obr., 45 min.), 22., 23., 24., Proč věříme. Jsoucnost Boží. Zjevení, Právě náboženství (90 obr., 45 min.), 25.) Skutky apoštolů (25 obr., 30 min.), 26.) Fabiola (25 obr., 30 min.), 27. 28.) Sociální úkoly misí.

Serie č. 1. až 19. a 22., 23., 24. jsou barevné.

I na horách je zájem o práci v Katolické akci. I v Pasekách n. Jizerou, Pozdětíně to z Raisových »Zapadlých vlastenců« zá-

sluhou horlivého administrátora dp. Doležala, hlásí se katoličtí muži k životu. Přejeme jejich snaze plnost Božího požehnání. Uhlířské Janovice přihlašují 15 mužů do Svazu.

Z domova.

LITERATURA.

»Životem« č. 287: **Vzdělanost ve středověku**, č. 228: **Církev nepřítelkyní vědy a pokroku?**

V. Skála: **Královhradecko a husitská levice**. Casové Úvahy, roč. XLI., čís. 354. Hradec Král.

Rachmanová: **Továrna na nového člověka**. Román studentky-úřednice, zneuctěné, ale silou, stálostí a věrností lásky vítězí. Všemocná GPU zatkne posléze jejího muže, ztroskotavšího se svojí »továrnou na nového člověka«, pro »úchyly«. Život ruského člověka a poměry, v nichž žije, vylíčeny tu výstižně se vším, co hýbe jeho duší a myslí. Spisovatelka jakoby vývoj poměrů a vše to, čemu se dnes v Rusku říká »čistka«, předvídala. Vydala edice Akord, Brno, Klácelova 2. Brož. Kč 36.—, váz. Kč 47.—.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

Papežská akademie věd má nyní 70 členů; jsou mezi nimi i protestanté a dva židé. Z těchto 70 členů jest 11 nositelů Nobelovy ceny a 9 členů královské italské akademie. Členy papežské akademie vybírá sám Sv. Otec. Podle národností je 33 Italů, 6 Američanů, 5 Němců, Francouzů a Belgičanů, 4 Holanďané, 3 Angličané, 2 Rakušané a po 1 členu z Argentiny, Číny, Dánska, Norska, Polska, Portugalska a Československa. **Generál Jesuitů** P. Ledochowski, o němž prošla nedávno zpráva, že je těžce nemocen, těší se plnému zdraví, jak sděluje římský dopisovatel holandského »Tijdu«.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Bulharsko. Pravoslavný metropolita Esteban, hlava pravoslavné církve bulharské, protestoval proti nové vlně pronásledování v Rusku se vzedmuví. V protestu obrací se zejména na Anglii a Ameriku, které ihned diplomaticky zakročily u rumunské vlády, jakmile byl v Rumunsku nastolen Gogův režim, které však jsou hluché k náboženskému pronásledování v Rusku.

Jugoslavie. Pocta zemřelému arcibiskupu Bauerovi. Magistrát zářebský usnesl se přejmenovati třídu Klačonicka na třídu »Dr. Antona Bauera«. Zesnulý arcibiskup Dr. Bauer byl též čestným občanem hlavního města chorvatského, o něž si získal velkých zásluh. Postavil mnoho budov, kostelů a obytných domů a věnoval velké plochy pozemků pro stavbu semináře a lékařské fakulty.

Lublaňský »Slovenec«, orgán ministra preláta Dr. Korošce, má zprávu o domovní prohlídce v Lublani, při které se našly tajné pokyny pro komunistickou propagandu v Polsku. Praví se v nich, aby agenti zdrželi se jakýchkoliv projevů proti katolickému náboženství. Hlavně mají mluvit o demokracii a hlásati heslo: »Svobodná církev ve svobodném státě«, aby tak dostali se mezi katolické kněžstvo »demokraticky smýšlející a s demokracií sympatisující«. Všude nechť je propagována spolupráce mezi dělníky katolíky a komunisty, »směřující k demokraticko-sociální reformě společnosti«. Ve svém nitru ovšem musí všichni propagátoři zůstatí věrnými protináboženským naukám marxismu. Tedy totéž, co pozorujeme i u nás.

Polsko. **President polské republiky** přijal nově ustanoveného ředitele a duchovního asistenta Katolické akce polské, kteří mu tlumočili projev oddanosti všech katolických organizací. President republiky slíbil, že se zúčastní oslavy výročí korunovace Svatého Otce.

Polské opatření. Obchod náboženskými předměty, zvláště vývoz těchto do Ameriky, kde žije mnoho Poláků, byl skorem úplně v židovských rukou. Polský parlament odhlasoval nyní zákon, kterým se stanoví, že výroba, prodej a vývoz náboženských předmětů mohou provozovati jedině křesťané; do dvou roků musí ustanovení tohoto zákona býti všude provedeno. V senátě byl podán proti zákonu protest, dokazující, že zákaz židovské účasti v tomto průmyslovém odvětví bude mít nepříznivý vliv na vývoz, který prý silně poklesne. S katolické strany bylo na protest odpověděno, že morální otázky nelze posuzovati se stanoviska hmotářského.

Rusko. **Pronásledování neustává**. Za rok 1937 bylo v Rusku pro »neplacení daní« zavřeno 1900 pravoslavných a 240 katolických kostelů, 200 mešit, 115 synagóg a 61 protestantských modliteben. Za používání kostelů musí se totiž platit státu a obcím zvláštní daně. Tyto byly v uplynulém roce vyšroubovány

zúmyslně tak vysoko, aby náboženské obce je nemohly zaplatiti a byl tak důvod k zavření kostela.

Pravoslavný biskup v Tambově, Siromjatnikov, byl postřelen komunistkou, když po Bohoslužbě opouštěl kostel. Zraněn bylo smrtelné a biskup zemřel za několik hodin. Útočnice udala, že učinila tak z pomsty nad provokačním, státu nepřátelským chováním pravoslavných kněží. Po výslechu byla propuštěna.

I dopisování s příbuznými v Rusku jest příčinou pronásledování. To dosvědčuje úřední zpráva Červeného kříže, jež varuje příbuzné osob, bydlících v sovětském Rusku, aby neposlali ani dopisy ani zásilky těmto osobám, poněvadž obdržení takových dopisů a zásilek má v zápětí surové nakládání s nimi. **Kristus a apoštolové terčem střelců**. V Tule měli mladí komunisté nedávno branný kurs. Při střelbě bylo jako terčů použito 2 metry vysokých dřevěných postav Krista a apoštolů. Nejlepší střelci byli odměněni volnými listky do kina.

Honorář protináboženské brožury, vydané ve státním nakladatelství »Antigis«, věnoval Stalin bojovnému fondu svazu bezbožníků.

Absolventi vojenské akademie před přidělením k vojenským útvarům musí složit zkoušku z atheismu. Zkušební řád předpisuje zkoušky z následujících oborů: 1.) Stalinova ústava a náboženství, 2. Co učí Marx, Engels, Lenin a Stalin o boji proti víře, 3. Darwinova theorie. Vyžaduje se též zevrubná znalost způsobů boje, který vedou všechna náboženství proti komunismu a sovětskému Rusku. Zvláště přísná zkouška je z tématu: Ruská církev ve službách světové špionáže. Tyto zkoušky skládali dříve toliko vedoucí GPU.; nyní byly rozšířeny i na absolventy vojenské akademie.

Novým sekretářem Svazu ruských bezbožníků stal se po zastřeleném Lukačevském dosavadní redaktor »Bezbožníka« Olešuk. Od něho pochází heslo, že komunismus zvíťazí jen tenkrát, přemůže-li církev. Církve a komunismus nemohou žíti ve státě pospolu; jeden z nich musí býti zničen. Proto komunismus musí všemi prostředky bojovati proti církvím.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Něco o anglickém katolickém tisku. »The Universe«, týdeník anglických katolíků, dosáhl nákladu 119.855 exemplářů. Je nyní nejrozšířenějším náboženským týdeníkem anglickým.

Jediný, z doby před reformací pocházející kostel londýnský, St. Ethel na Ely Place, získali nyní katolíci. Kostel postavil r. 1252 tehdejší biskup z Ely — John de Kirby, kancléř pokladu. Do tohoto kostela chodili k Bohoslužbám »Černý princ« a Jan o' Gaunt. Kostel byl nyní opraven podle směrnic katolického architekta sira Scotta a budí obdiv znalců umění. V kryptě kostelní uchovává se 300 roků stará značka sv. Brigity.

Památník papeži Angličanu bude zřízen ve farnosti Albots Langley v Bedmondě. Bude to kostel na paměť Mikuláše Breaksparea, který byl arcibiskupem ve Stockholmu a v roce 1154, zvolen jsa papežem, přijal jméno Hadrian IV. Jest to jediný Angličan na papežském trůně. — Náklady kostela jsou rozpočteny na 10 tisíc liber.

Šoférem 2 kardinálů jest londýnský Mr. G. J. Clements, který nedávno slavil 25leté jubileum šoférské služby. Za celých 25 let nedopustil se ani nejmenšího přestupku proti dopravním předpisům. Zvláště hrdým je Mr. Clements na to, že v roce 1914 po několik dnů vozil po Londýně Msgr. Rattihou, nynějšího Sv. Otce, který tenkrát dlel v tomto Babyloně nad Temží jako zástupce papežův při oslavách Baconova centenaria.

Sněmovna lordů zamítla 30 hlasy návrh, aby v zimních měsících bylo dovoleno i v neděli konati biografická představení. **Světový kongres bezbožníků**, ohlášený na duben, vyvolal opětně rozpravu v dolní sněmovně. Ministr vnitra Hoare prohlásil na dotaz dvou poslanců, že nemá informací o kongresu; neví také ani o tom, že ruští bezbožníci věnovali na úhradu kongresových nákladů částku 150 tisíc rublů. Je mu jen známo, že společný výbor čtyř anglických spolků pozval do Londýna mezinárodní svaz volných myslitelů, kde v měsíci září má se konati jubilejní kongres volných myslitelů. Ministr slíbil prozkoumati všechny doklady, které mu poslanci v této věci předložili. V bouřlivé debatě, která potom povstala, ozvalo se několikrát jméno jediného komunistického poslance Gallachera, který protestoval proti nafknutí, že je bezbožníkem nebo volnomyšlenkářem. Sir Rivason prohlásil však opětně, že má v rukou pádné důkazy o tom, že kongres bezbožníků jest míněn jako protiakce kongresu protestantských církví, konaného loni v Oxfordu a cílí i proti primasovi anglikánské církve. Dotazoval se dále ministra vnitra, zda hodlá zameziti konflikt, který — bude-li přece uskutečněn — bude mít těžké důsledky, těžší než lze si mysliti. Sir Hoare odpověděl opětně, že o ničem neví.

Belgie. **Vůdce belgických komunistů zemřel jako katolík**. Před dvěma lety zemřel náhle vůdce belgických komunistů, poslanec Jacquemotte. Poslanec jel onoho dne vlakem z Tirle-

PRO CHRÁMY

elektrické osvětlení, ventilace, elektr. vyzvánění, zabezpečovací zařízení, zařízení signální, elektrické vytápění, varhanní ventilátory, iluminace, požární hlásiče a rozhlasové zařízení provádí

Pavel Heník

elektrotechnický závod,

PRAHA KARLÍN, KRÁLOVSKÁ TRÁVA Č. 38.

Telefon 351-21.

montu. Na jedné stanici vstoupil do vlaku redemptorista Seebaret, musil však, ježto vlak byl přeplněn, státi. Konduktér vida stojícího kněze, pravil, že v kupé pana poslance je volné místo, ale vyslovil obavu, zda knězi byla by jeho společnost milou. Páter však nabídku přijal a usedl v kupé poslancově, praviv k průvodčímu žertem, že nemá obavy, že by jej pan poslanec snad snědl. Knězi bylo nápadným špatně vzezření poslancovo a dotazoval se, zda není nemocen. Jacquemotte si stěžoval, že již po dva dny je mu velmi špatně a že tuší nadcházející konec života. Nato vyprávěl knězi o svých dětských letech, o prvním svatém přijímání a jak byl křesťansky vychován, a dodal: »Lituji velice toho, co v posledních dnech jsem dělal.« Po těchto slovech se shroutil a zemřel. Kněz, který měl náhodou s sebou olej nemocných, udělal mu poslední pomazání.

Dánsko. Katolický ženský klášter byl nedávno založen v Kodani a 14 sester benediktinek složilo tamtéž řádové sliby.

Estonsko. Tallin je obávaným místem sovětské diplomacie. List »Waba Maa« vypočítává všechny sovětské diplomaty, kteří kdysi v Revalu úřadovali a jejich osudy. O vyslancích Petrovském a Starkovi se neví ani v Rusku. Pravděpodobně byli popraveni. Obchodní atašé Fukovský byl z Revalu odvolán a zastřelen v Moskvě. Daotjan, kdysi vyslanec v Revalu a později ve Varšavě, je vězněm GPU, rovněž tak poslední vojenský atašé revalský. Jeho předchůdci generál Kozajev a Michailov byli v Rusku zastřeleni, Generál Belenkov zemřel pryč ve vězení GPU.

Francie. Pocta kardinála Gerlierovi. Tento církevní hodnostář byl před válkou advokátem a sekretářem konferencí, které právnické ve Francii každoročně pořádají. Nyní byl kardinál Gerlier požádán o převzetí předsednictví letošní konference, což je v kruzích advokátních největším vyznamenáním.

Itálie, Dne 11. února r. 1939 bude tomu 10 let, co byly podepsány t. zv. lateránské úmluvy, smírující stát a Církev v Itálii. Na paměť tohoto smíru bude, jak oznámil milánský kardinál Schuster, postaven na předměstí Milána »kostel smíru«.

P. Gemelli, rektor milánské katolické univerzity Srdece Ježíšova v Miláně, dožil se 18. ledna šedesátí let. Před válkou stoupenec marxismu a materialistické medicíny, stal se po svém obrácení nejvýznačnější osobností poválečné Itálie. Je prostě úžasně, co vše tento učenec v hábitu sv. Františka vykonal. Jeho vědecké publikace přírodovědecké, činnost publicistická i organizační, zajišťují mu trvalé místo v dějinách náboženské obnovy. Největším dílem jeho je ovšem milánská katolická univerzita, kterou založil a získal jí svými vědeckými pracemi všeobecného uznání. Je to vůdce, kterého možno katolíkům italským záviděti. Kéž jim zůstane ještě dlouho!

Maďarsko. Oficiální řeč každého eucharistického kongresu je podle zvyklostí řeč dotyčné země, kde se kongres koná. Bude tudíž oficiální řeč budapešťského kongresu maďarština. Všechny řeči budou tlumočeny též italsky, francouzsky a německy.

Německo. Mnichovský jezuita P. Mayer byl dne 5. ledna opět zatčen. Je to již druhé uvěznění tohoto proslulého kazatele. Poprvé jej Gestapo zatklo v červnu m. r. (psali jsme o tom v č. 13/14 m. r.), avšak s ohledem na chatrné zdraví byl propuštěn. P. Mayer je totiž válečně invalida; v bojích za světové války přišel o nohu. Za statečnost a neohroženost v bitevních vřavách byl vyznamenán železným křížem I. třídy. Když byl propuštěn z vězení, přestal kázati. Nepřátelě jásali. Zvláště bavorský ministr vnitra Wagner úsměšně rozhlašoval na schůzích, jak postačilo jen několik měsíců vězení, aby tento

Prosíme o vyrovnání předplatného a nedoplatků.

Pro apoštolát slovem i obrazem

ZONOSKOP

přednáškový diafilmový přístroj.

Informace: Ant. Doseděl, tov. výroba elektr. přístrojů, Praha Břevnov, Boleslavova 34.

»černý odvážlivec« umkl. Po Novém roce ujal se P. Mayer opět úřadu kazatele a již po kázání, které měl v neděli dne 2. ledna v arcibiskupském chrámu sv. Michala, byl opět zatčen. Nikoliv však proto, co kázal, ale jediné proto, že vystoupil zase na kazatelnu.

Benediktinský arciopat Rafael Walzer podal Sv. Stolicí zprávu, že resignuje na úřad opata kláštera beuronského. Arciopat Rafael vystoupil nebojácně proti ideologii národního socialismu německého, čímž uvalil na sebe hněv dočasných držitelů německé moci a musil Beuron v roce 1934 opustiti. Od r. 1934 žil v emigraci, ponejvíce v Paříži. Potíže z toho vyplývající přinutily nyní velezasloužilého prelata k resignaci. Arciopat Rafael získal si velikých zásluh o rozvoj beuronské kongregace benediktinské. Mnoho benediktinských opatství, před stoletími zaniklých, slavilo svoje znovuvzkříšení. Arciopat Rafael měl veliký podíl i na zřízení benediktinské větve v Japonsku, jsa k tomu vybidnut Sv. Otcem. — Nový arciopat bude zvolen Sv. Stolicí ze tří kandidátů, které navrhne kapitulo řádu.

Evangelické církvi vyznavačů byl doručen před časem zákaz schůzí i porad. Přesto sešlo se nedávno v konsistorním sále této církve v Berlíně 28 farářů a členů církevní rady. Několik minut po zahájení schůze dostavila se do sálu policie a shromáždění rozpustila. Jeden protestující farář byl na místě zatčen, ostatní účastníci po zjištění jmen propuštěni — Církev vyznavačů je tímto postupem ohrožena existenčně. Její vůdce pastor Niemöller, jest již 6 měsíců ve vězení a nikdo neví, kdy dojde k procesu s ním. Nedávno slavil ve vězení 47. narozeniny, k nimž dostal mnoho blahopřání přátel i čelných osobností vojenských. K novému roku pak přišlo do věznice na jeho adresu ne méně než 1.100 písemných a telegrafických blahopřání.

Sňatky novopohanů v Německu se množí. Svatebčany při vstupu do místnosti, kde se konají oddávky, vítá fanfárami a vířením bubnů. I výměna prstenů děje za břešketu trubek a bubnů. Potom oddávající propouští novomanžele se slovy: »Jděte domů, buďte poslušni vůdce a buďte mu věrni!«

Sensace, která zklamala. Nedávno meškal v Münsteru říšský ministr propagandy Göbbels. Při uvítání na radnici uvedl důvod návštěvy: »Přišel jsem«, pravil ministr doslovně — »abych zvíře uchopil za rohy.« Jinými slovy, aby na veřejném shromáždění znepřátčil tamního neohroženého biskupa v. Galena. K slibované sensaci však nedošlo. Jak se proslýchá, dostal ministr v poslední chvíli příkaz nedotýkati se oblíbeného biskupa, ježto pryč by tím národní socialismus ztratil úplné sympatie, beztak v této části země malé. Tichý odpor stupňuje se tu zejména po zákazu ordinariátního listu a vyhnání kněží ze škol. Na zemi pomoc sešlo se jen nepatrně příspěvků. A tak slibovaná sensace omezila se jen na obvyklé řečnění.

Horní Ammergava chystá pašijové hry. Anglický »Universe« má zprávu, že bylo již utvořeno přípravné komité, ač bude se hrati teprve r. 1940. Komité se také usneslo, aby byl podržen starý původní Daisenberguv text, takže úsilí o »modernisaci« textu nemělo úspěchu.

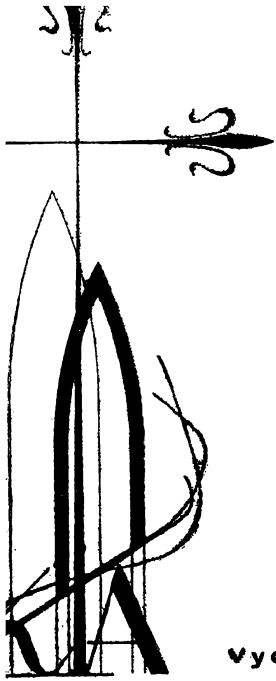
Nový kostel sv. Hildegardy byl posvěcen 9. ledna v západní části Berlína. O vnitřní výzdobu zasloužil se zvláště malř Breinlinger.

Revue »Stimmen der Zeit« vychází dále. Zprávy o jejím zastavení nejsou, jak sděluje nakladatelství Herderovo, pravdivé. **Norsko.** 400 let reformace v Norsku bylo vzpomínáno počátkem února. Je zajímavé čísti články některých listů k tomuto výročí. »Norsk Kirke Blad« píše: »Chápeme, proč oslavy tohoto jubilea jsou tak klidné. S národního hlediska posuzováno, připomíná výročí to mnohé věci, o nichž bychom raději nevěděli. Pouto, pojící národní probuzení a reformaci jest nepatrné a proto není možno výročí toto oslavovati jako církevně-národní svátek.« V »Kristelig Ugeblad« připomíná prof. Olav Moe, že když před 7 lety Norsko oslavovalo 900leté výročí svého pokřesťanění, že to byl svátek celého národa. Také způsob, jak byla reformace v Norsku provedena, budí trapné vzpomínky. A posléze se pisatel táže: »Jaké by bylo Norsko bez reformace?«

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dánce výslovně nezakáže, kvitovány

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Ústředním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. Řídí redakční kruh. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvem pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohledací pošt. úřad Praha 11. - Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

List Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) - V. Praze 1. března 1938

Č. 5

Katolická práce.

Čím více vzrůstá skutečná práce i úspěchy nevěry, která soustavně zachvacuje všemi prostředky širší a širší kruhy, tím pravdivější musí být naše práce. Někdy se o tuto pravdivost nejedná a mluví se o práci, kde jest pouze jednotlivý podnik. Katolická akce nesmí dělati zdánlivou, chlubnou, jednotlivou »práci«, nýbrž musí míti své vlastní známky. A ty jsou:

opravdovost, cílevědomost, soustava, trvalost a jednota.

Nutno tedy varovati všechny činitele v Katolické akci před vábným svodem, který vzbuzují mnohé spolky a korporace, které na sebe upozorňují s velikým hlukem, který jest vlastně tou jedinou prací.

Jde-li náboženským sdružením a spolkům v jednom místě opravdu o úspěšnou práci, pak jest třeba několika **naprosto nutných** přípravných kroků:

Především se musí ve farním výboru **dohodnouti o úseku práce**, buď podle stavů, nebo věků, nebo místa, nebo oborů.

Potom si jasně říci, **oč budou všichni usilovati**, čili, kam zamíří své různé síce, ale v cíli jednotné poslání. Je-li v duších nade vše pevná snaha po úspěchu svaté víry, pak jistě vše překoná. Není-li možno někde sjednotiti mysl katolíků ve spolcích, pak jest to jistou známkou, že nemají katolického ducha nebo příslušných schopností. Mají tedy defekt vůle nebo rozumu. Po těchto přípravných krocích rázu technického, — neboť o přípravě rázu duchovního, která jest nejnemnější a kterou jsme jim mnohokrát zdůraznili, — musí určití každý odbor Katolické akce svým členům jasně jejich úkoly. Tyto úkoly jsou pak vlastní prací katolickou, — ovšem řízenou farním výborem. případně onou dohodou, o které jsme právě napsali.

Jednotlivcům, zvláště schopným, mohlo by se určit, aby každý si získal aspoň za rok pět nových přátel, na které by moudře a nenápadně působil, aby je přivedl ke Kristu. Mohli bychom říci, že by se stal jejich strážcem, andělem strážným. Ovšem, přivést ke Kristu neznamena přihlásiti ho do nějakého spolku, ani ho přivést na pouf. nýbrž, přesně řečeno: způsobiti, aby vstoupil do stavu posvěcující milosti a

aby v ní vytrval! To by byl úkol jednotlivců. Dá se prováděti občasnými schůzkami, darováním náboženského tisku, půjčením dobrých knih, pomocí a radou a podobně.

Spolky, jako členové farního výboru, mohly by si rozdělití území své osady a věnovati celou energii své práce svému úseku: sjednávat tam přednášky, pro přednášky shánět posluchače, navštěvovati jednotlivé rodiny a pod.

Hnutí katolické bylo by možno vyvolati, kdyby se spolky i jednotlivci upřímně a energicky dohodli, že podle tohoto rozdělení místa soustředí se všichni v určitou dobu na rozšíření náboženského tisku a na jeho udržení, potom za čas na zřízení dobré knihovny, půjčování knih s osobní propagandou a se stálým jejich pohybem, — potom opět na soustavnou přednáškovou práci, v níž by v nějakém cyklu pěti až šesti přednášek probral určitý řečník kus katolické nauky. Po čase opět by se mohli sjednotiti, že všichni budou šířiti zájem o exercicie: získavati mládež pro ně, rozdávatí o nich brožurky, vybírati na fond pro chudé, objednáti řečníka, který by pro ně nadchl. Jindy zase by se obrátila snaha spojených věřících katolíků na rozšíření častého sv. přijímání.

Krom toho musí pracovati v osadě několik souběžných a trvalých akcí péče o dobrý kostelní zpěv, o dětské besídky a o řádné vyučování těch, kteří se vracejí do Církve. Zvláště tato činnost jest nesmírně důležitá. Každá osada by dnes měla míti dva nebo tři vzdělané katolíky, kteří by uměli dokonale podle věrouky, mravouky a církevního práva a jejich požadavků vyučiti vracející se jinověrce do Církve svaté. Přijímání mnohých jinověrců nebo odpadlíků do Církve bez řádného vyučení pravdám víry jest samo o sobě přímo zločinem. A nedá se omluviti, že něco znají, že byli katolíky, že není čas, že jest lépe, aby byli aspoň katolíky. To úplně odporuje katolické věrouce i mravouce, která praví, že bez minimální znalosti základů víry nelze ani obdržeti platně rozřehšení ve sv. zpovědi. A vpravdě většina odpadlých katolíků těchto základů nezná.

Jest jasno, že všechny tyto práce jsou pravdivé, neboť

směřují k obrácení jednotlivých lidí ke Kristu. Pamatujme, že obrácení ke Kristu katolicky jest jediné a pouze jednotlivé a osobní. Tedy davové podniky mohou jen připravovat. Nechtějí-li však připravovat a chtějí-li jen budít dojem mohutnosti, pak jsou vůbec nepravdivé.

Jak je však zřejmé, předpokládá takováto práce trochu víc, než pouhé katolické vyznavačství: Předpokládá touhu po slávě Boží a ne vlastní, touhu, aby se vědělo o Kristu a ne o podnikateli, pokoru a naděvše takovou silnou křesťanskou lásku, aby překonala všechny rozdíly názorů a dovedla všechny katolíky spojit. Spojit i jednotlivce i spolky. A nemáme-li ji, nejsme schopni hlásat a nosit jméno Kristovo a jsme jen povinni činit pokání z největšího hříchu z nedostatku lásky k Bohu a duším.

P. Dr. Jan Ev. Urban OFM.

Dr. Mořic Hruban

Dr. František Ladislav Rieger.

(K 35. výročí jeho smrti.)

Dne 3. března uplyne 35. let od onoho dne, kdy celý národ při zprávě, že zemřel Dr. Fr. Lad. Rieger, zatruchlil, když si uvědomil, koho ztrácí.

Rieger, muž velkého formátu, jest jednou z největších postav nejen v našich dějinách politických, nýbrž v celé historii národa v minulém století.

Od svého mládí až do věku kmetského, tedy po více než půlstoletí, zasahoval Rieger do života národního ve všech směrech. Nebyl jen neohroženým zápasníkem na kolbišti politickém, nebyl jen dlouholetým uznaným vůdcem v bojích státoprávních a politických, nebyl jen ohnivě výmluvným tlumočnickem tužeb a snah národa na tribuně parlamentní, on byl všestranně činným ve všech oborech národního života, namnoze byl iniciátorem a průkopníkem.

Všude bylo jeho snahou, aby povýšil národ z ponížení a úpadku, aby jej oslavil. Ať se podíváme do kteréhokoliv oboru národního života, všude se setkáváme se jménem Riegrovým.

V literatuře, v dějinách »Národního divadla« a různých vědeckých institucí, v ruchu národohospodářském. Jeho jméno je spojeno s »Ústřední Maticí školskou«, »Svatoborem«, s českým školstvím průmyslovým, s universitou, s vydáním »Naučného slovníku«. Rieger zasahoval do umění, do žurnalistiky, byl zakladatelem společenského života českého. Od revolučního r. 1848 se pak setkáváme se jménem jeho v předních vůdcích ruchu a zápasů života politického. V politice svými obsáhlými vědomostmi, svým nadáním řečnickým a svojí neohroženou statečností stal se záhy vůdcím činitelem a mluvčím národa v zápasích a bojích národních a státoprávních.

Bedlivě si všímal všech poměrů v zemích českých, ale i na Slovensku, které rovněž jako země české celé procestoval a poznal. Všude navazoval styky s vlasteneckými kruhy a vyhledával i styky s širokým světem slovanským. Byl v Jugoslávii, poznal Polsko i Rusko.

Přesahovalo by to rámcem tohoto článku, kdyby měla být, byl jen letmo, vylíčena obrovská, bohatá a neúměrně všestranná dlouholetá práce Riegrova, jeho pronikavý vliv a význam na celý vývoj věcí veřejných a politických nejen v zemích koruny české, nýbrž v celé říši.

Rieger pomáhal svojí celou činností klásti pevné základy k budově naší národní a státní samostatnosti. Sbíral cenné a plánovitě materiál k dostavbě její a připravoval cesty k dosažení konečného cíle, k němuž jsme řízením Prozřetelství dospěli 15. roků po jeho smrti, památného dne 28. října L. P. 1918.

Proto Frant. Lad. Rieger ač už 35 let mrtev, přece dále žije. Žije nejen v historii našich národních a polit. zápasů a bojů. Žije nejen v tradici a paměti, ale žije a působí svým zanechaným velkým dílem, žije svojí neohroženou statečností a především příkladem své horoucí lásky k národu, lásky, která hory přenáší, a pak příkladem své opravdovosti, povivosti a klasické nezištnosti.

V tom všem jest jeho trvalý význam zvláště pro dnešní dobu. Jest to proto nejen projevem piety, ale aktem vděčnosti k tomu velkému muži, aby nebyl zapomínán, ale aby nejen ve výročí jeho smrti, bylo na něj znovu stále vzpomínáno.

Katoličtí mužové! Jedte s námi do Staré Boleslavi!

Svatováclavská Liga (Svaz katolických mužů) uspořádá v sobotu dne 7. května 1938 noční adorační pobožnost katolických mužů ve Staré Boleslavi s tímto pořadem: Společný odjezd z Prahy asi o 18. hodině. Po příjezdu do Staré Boleslavi společná večeře, po ní adorační pobožnost v chrámu sv. Václava, kde bude kázati J. M. kanovník Málek. Z chrámu sv. Václava bude potom uspořádán světelný eucharistický průvod do chrámu Panny Marie, kde bude pokračováno v adorační pobožnosti a kde bude kázati dp. P. Dr. Urban. Poté o 12. hodině noční mše sv., při níž přistoupí katoličtí mužové ke stolu Páně. Po skončení mše svaté opět společný odjezd do Prahy.

Pro ty, kdož zůstanou ve Staré Boleslavi, bude zajištěn nocleh, nutno se ovšem včas přihlásiti. Cena zájezdu z Prahy a zpět včetně večeře 20 Kč. Poplatek za obstarání noclehu ca 10 Kč. Přihlášky k zájezdu nejdéle do 15. dubna 1938 přijímá Svatováclavská Liga, Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8, telefon č. 617-70.

Svatovojtěšské jubilejní oslavy budou zahájeny v Praze

dne 23. dubna 1938 přednáškou o sv. Vojtěchu se světelnými obrazy. Přednáška je zcela nově zpracována. Místnost a hodinu ještě oznámíme.

abychom se jeho příkladem povzbuzovali a pamětlivi své velké zodpovědnosti, vytrvali po jeho vzoru v práci pro národ a vlast a tak jak on, vždy statečně a obětavě i nezištně hájili svoji obnovenou státní a národní samostatnost a svobodu a křesťanský ráz naší národní kultury.

Zvláště také i my, čeští katolíci, máme povinnost, abychom vzpomínali na Riegra a jeho choť Marii roz. Palackou. Bylať zesnulá pí. Riegrová ženou všestranně vzdělanou, ušlechtilou a obětavou, která snášela se svým mužem břídně dno i horka. Pí. Riegrová, uvědomělá a zbožná katolička, která vykonala mnoho na poli křesťanské charity a cenných zásluh si získala o náboženský život lidu, zvláště zapsána jest v dějinách stavby basiliky sv. slovanských apoštolů Cyrila a Metoděje v Karlíně jako z nejzasloužilejších o stavbu a výzdobu této krásné svatyně, měla značný vliv na svého manžela. Byla jemu po celý život až do své smrti v Římě nejen věrnou pomocnicí, pevnou oporou a obětavou matkou rodiny, ale rádkyní a útěchou radostí jeho života.

Nesmíme činnost Riegrova posuzovati měřítkem dnešní doby a nynějších poměrů a rozrvtvení národa. To by nebylo správným. Musíme oceňovati význam Riegrov a hodnotiti jeho práce a jeho zásluhy dle poměrů doby, v níž žil. Pak teprve se nám ukáže jeho význam a jeho zásluhy v celé monumentální velikosti.

Rieger, narozený dne 10. prosince 1818, byl jediným synem mlynáře Václava R. v Semilech. Byl to muž zámožný a hrdý na tradice starého českého rodu mlynářského. Proto by byl velmi rád viděl, aby i jeho syn se stal jeho nástupcem.

Než touhy a snahy mladého, nadaného a snaživého Riegra směřovaly jinam. Toužil ven od tepla rodinného krbu. šťastně, spořádaně a křesťanským mravem a duchem ovládaně rodiny — ven do ruchu veřejného života. Viděl ve svém vlasteneckém zánícení svůj národ stále ponižovaný a odstrkovaný a zanedbávaný a toužil proto, aby mohl tehdejšími vlastencům pomáhati povznášet národ a dopomáhat mu k právu a spravedlnosti.

Vlastenecké kruhy české tenkrát nedělily žádné rozdíly světového názoru. Náboženských různých a štvanic doby pozdější nebylo. Mezi vlasteneckými pracovníky a buditeli bylo velmi mnoho katolických kněží. Tak se stalo, že Rieger hned jako malý školák ocitl se v ovzduší jeho rodinnému životu přibuzném. v ovzduší křesťanském.

Otec jej dal jako hochu do Vysokého k vlasteneckému vikáři P. J. Kramářovi, který byl kmotrem mladého Franta Ladislava.

Tento pobyt zanechal v nitru Riegerově trvalý vliv. Jako student pak docházel do Libuně k známému buditeli, ušlechtilému knězi Ant. Markovi, kde ve společnosti nadšených vlastenců se jednalo o literaturu, dělaly plány, připravovaly práce a budil zájem pro všecko národní. Po celý další svůj dlouhý život měl Rieger mnoho přátelských styků s katolickým kněžstvem, které v těch dobách bylo spolehlivou oporou všech snah národních. Na mnohých místech pak oporou jedinou a vůdčí. V Praze na akademickém gymnasiu byl jeho učitelem, příznivcem a otcovským přítelem Josef Jungmann, ředitel ústavu a jeho vlivem byl Rieger utužen ve svých snahách po práci národní a veřejné.

Rieger procestoval v dobách svých studií téměř celé Čechy, Moravu a Slovensko. Všude navazoval styky. To vše zanechalo v jeho nitru hluboké dojmy. Všude seznal ponížování českého živlu, odpírání jemu i těch nejprimitivnějších práv a zvláště na Slovensku viděl ten pokořovaný a utlačovaný lid a národ.

To všecko utvrzovalo v něm živelný odpor proti utiskovatelům a snahu pomáhat národu k právu a spravedlnosti a povýšit zase svůj národ z ponižení k bývalému významu a slávě. Těmto svým úmyslům a šlechtěným snahám zůstal věrným po celý život až do své smrti, ba až za hrob, jak o tom svědčí jeho odkaz národu.

Poznal jsem dra Riegra jako posluchač práv na universitě vídeňské. Byly to pro nás české akademiky sváteční chvíle, když jsme naslouchali na galerii prozatímního parlamentu v tak zv. »dřevěnné boudě na Schottenbastei«, řečem Riegerovým. Svoji ohnivou výmluvností, formou i obsahem nás Rieger přímo strhoval a svým žarem v nás utvrzoval odhodlání a předsevzetí, abychom my se snažili pracovat pro národ kde a jak jen možno.

V mé paměti žije Rieger jako jeden z nejlepších řečníků, které jsem kdy slyšel. Vynikal mohutnou postavou, ušlechtilou tvář, zvučným kovovým hlasem, který v zápalu řeči hned zněl tklivě, hned pak se rozezvučel a hromově zaburácel. Vždy bylo poznat, že to není strojený pathos, ale výraz nejlubšího přesvědčení a procítění. Měl jsem i štěstí dostati se do častějšího styku s Riegreem jako předseda »Akademického spolku« a člen pořadatelstva různých společenských podniků. První, co ke mně promluvil, bylo: Nemusím se Vás ani tázat odkud jste. Tož Vy jste Moravan. Tož se tam jen držte a nedejte se! Chvíle příležitostných rozhovorů s Riegreem zůstávají stále v mé paměti.

Riegrův vliv na veřejný a národně-politický život byl rozhodující. Jeho naprostá neodvislost a pevné zdraví mu dodávaly odvahu a směle energie. Nemusil se na nikoho ohlížet a viděl jen svůj národ a jeho práva, za něž bojoval.

Právem byl proto Rieger uznáván za vůdce národa, milovaným a obdivovaným doma a všeobecně ctěným i jinde a respektovaným i obávaným u odpůrců. Ovšem, jak už život to pftináší, dožil se i Rieger dob trpkých a nevďěku. Prožil jsem také doby tak zv. »smiřovaček« čili »punktací« a odporu, které byly vyvolány nejen věcnou kritikou, ale hlavně vybičováním stranických vášní a bojů v Čechách a přenesených i na Moravu. Ještě dnes s trpkostí vzpomínám s odporem na ty boje pro jejich nízkou a osobní úroveň. Rieger se stal terčem osobních pomluv, nezřízených útoků a rozvášněných demonstrací. Nebyl ani ušetřen nejpotupnější nadávky, která mu byla veřejně vmetena do tváře slovem »zrádce«.

Když dnes klidně a věcně se na ty doby podíváme, tak neupřeme Riegrovi, že ani tenkrát neztratil na své opravdové velikosti. I když v důsledku tehdejších událostí a rozvířených agitací ve volbách byl poražen a s ním smetena byla celá mocná strana národní (staročeská) — přece jen zůstal vířící zem nejen čistotou svých úmyslů, nýbrž i další vývoj událostí a politiky české dal jemu za pravdu a brzy jemu vrátil nejen úctu a lásku, nýbrž i bývalou důvěru národa. Přispěla k tomu také smrt jeho drahé choti, která jej po porážce volební doprovázela do Italie, aby se tam zotavil a v Římě po krátké nemoci sama vyčerpána, několik dní po audienci u papeže Lva XIII., zbožně zesnula. Zaopatřil ji tam sv. svátostmi tehdejší vicerektor české koleje Monsig. Dr. F. Zapletal, který zemřel jako probošt vyšehradský před krátkými lety v Praze. Rieger se vrátil do Prahy, aby uložil na Vyšehradě do hrobu svoji nezapomenutelnou ženu —

Změna v nazírání na Riegra a jeho zásluhy o národ byla patrna nejlépe, kdy oslavovány byly osmdesáté narozeniny Riegrovy a kdy se mu dostalo čestného daru v obnosu asi 110.000 zlatých, dle dnešní měny asi dvou milionů korun, aby mohl na stáří žít bezstarostně. Rieger totiž byl i finančně a hospodářsky vyčerpán, poněvadž jako poctivý politik zanedbával sebe a nenabyl jmění ze své politické činnosti. Byl to muž krajně nezištný a nejčistších rukou. Tento dar

však vrátil celý ve své závěti národu k účelům kulturním a národním.

Když Rieger jako 85letý kmet zemřel, zatruchlil celý národ. Pěti města Prahy byl jemu vypraven pohřeb, který účastníkům nikdy z paměti nevymizí. Národ pochovával tohoto »zrádce« jako svého otce, jako patriarchu a nekorunovaného krále. Byl to triumfální pohřeb národní — — —

Odkaz Riegrův, národu rozšířený v den pohřbu tiskem, dal nahlédnouti do duše a do srdce tohoto velikého muže. Jeho rady a směrnic národu, čerpané z moudrosti dlouholetých zkušeností, platí i dnes a mají význam trvalý pro všechny generace a pro všechny doby.

»Národu mému přeji z té duše, aby sebe s a m a nikdy nepouštěl v malomyslnosti ani nezpýchal v domýšlivosti. Radím jemu, aby sice trval na svém právu jasně a nestranně poznaném, ale aby se nikdy nedal svěsti vášni ke křivdění komu jinému. Přeji mu, aby dbaje vždy jen rady mužů ve všem čestných a skutky vlasteneckými osvědčených, nedbal na slova zvučná a hesla jalová jeho samolibosti lichotící, jakáž pronášejí často lidé nezralí, mravnosti pochybné, anebo sobcové zisku, populárnosti a moci politické žádostivi radím mu, aby důvěřoval hlavně vlastní síle, ovšem správně oceněné, aby nepřeceňoval svých sil a nepouštěl se do podniků poštilých, samo jeho bytí ohrožujících, jsa toho vždy pamětliv, že jen poctivou prací duchovní i hmotnou a tu jen postupně sice, ale bezpečně založí si lepší budoucnost.«

»Přeji si dále, aby národ můj nikdy nespouštěl se snah ideálních, křesťanských, věčných to pravidel cti, práva a lidskosti, aby především se držel požadavku práva, aniž se klonil k násilí, jsa toho pamětliv, že obecná mezinárodní úcta před právem je nejpevnější ohradou národů, zvláště národů malých, jimž je zvláště nebezpečno vyjít z této hradby a vydati se na vratkou půdu moci, čili práva silnějšího.«

Tyto rady Riegrovy zvláště dnes, v době mezinárodně tak neustálé, mají zvýšený význam. Také jeho rada, aby národ dusil v sobě všemožné hřích závisti nepozbyla své platnosti. Riegrovo přesvědčení a jeho názory vyplývají z jeho křesťanského názoru světového. Výslovně praví ve své závěti: »Nechť jsme se spouštěti víry ve spravedlivé vyšší řízení osudů národů!«

Konečně platí všem, zvláště pak nám, kteří jsme přesvědčeni o významu náboženství pro život národa a státu a chceme, aby zásady křesťanské ovládaly a pronikaly veškeren i veřejný život náš tato slova jeho odkazu věnovaná jeho rodině, ale mající širší význam: »Dětem svým milým, šlechtěným zetům, jakož i všem potomkům kladu na srdce, aby vždy zůstali věrni svému národu českému, aby vždy snažili se sloužiti všestranněmu jeho blahu, konajíce vždy ochotně povinnosti své k Bohu a lidem, aby v témž duchu vychovávali potomky své, čímž nejlépe uctí památku našeho otce Palackého a dcery jeho, manželky mé, ženy to svaté paměti a zachovali též ve cti paměť jména mého, jež by nebylo nectihodné, kdyby se úspěchy snah mých byly vyrovnaly ceně úmyslů mých.«

Uctíme nejlépe památku Riegrovu, když se budeme řídit moudrými radami jeho odkazu a příkladem jeho života.

Karel Kolísek

Věřit či nevěřit Lurdům?

Člověk zdravého rozumu musí uznati rozličné pravdy:

1) Empiricko-fysické Na př. že žiji, že je kolem nás svět atd.

2) Matematické (početní): Na př.: $2 \times 4 = 8$. Ale již k těmto pravdám je zapotřebí vůle a pile.

3) Historické: Na př. o Juliu Caesarovi, císaři Konstantinovi, sv. Václavu atd.; k těmto je zapotřebí nejen vůle a pile, nýbrž dobré vůle.

4) Mravní. Při těchto je ještě více zapotřebí dobré vůle, vůle mysletí dobře a činiti dobře. Na př. mnozí lidé nechtějí uznati 10 přikázání Božích, které jsou zároveň pravdami náboženskými.

5) **Náboženské.** Tyto jsou historické i mravní, a je k jejich poznání třeba tím více dobré vůle a čistého úmyslu, a to v míře ještě větší, jsou-li to pravdy vyšší, nadpřirozené a zjevené na př., že Ježíš Kristus jest Syn Boží, že Panna Maria je bez poskvrny hříchu počata, že Bůh činil a činí zázraky.

Z toho následuje, že kdo nechce věřit, toho nikdo nepřesvědčí! Kdo tedy nechce věřit zázrakům lurdským, toho nikdy nepřesvědčíme! O těchto platí slova Páně: »To pak je soud, že světlo přišlo na svět, a lidé milovali více tmu než světlo, neboť skutkové jejich byli zlí. Každý zajisté, kdo činí zlé, nenávidí světla a nejde k světlu, aby nebyli usvědčeni skutkové jeho. Kdo však činí pravdu, jde ke světlu, aby skutkové jeho se zjevili, neboť v Bohu jsou vykonány.« (Jan 3, 19). Dle tohoto rozboru jsou vůči nevěrcům marny všechny důkazy o pravdivosti zázračných událostí v Lurdech, jelikož jsou k věcem nadpřirozena zaujati ze — zlé vůle!

Tak se to má i s pověstným románem Emila Zoly »Lurdy«, tak tomu jest i se všemi lurdskými pamfletisty, tak tomu jest v poslední době i s jakýmsi Hadrbolem u nás i jeho knihou »Lurdské divadlo«. Zola byl po zásluze odsouzen slavnými muži vědy lékařské i literáty. Zostudil pouze sebe a Lurdům nejen že neškodil, nýbrž dokonce prospěl, vzbudiv bezděčně pro Lurdy velký zájem! — A pan Hadrbolec? Též se jen — blamoval! — »Povídat něco o autosugesci, hypnose či duševních léčivých silách, ať přirozených nebo okultních (tajných), tof zcela bezcenný, rozpakuplný, ubohý tlach. Stejně nicotným a nesmyslným jest ono nejubožejší východisko z nouze nejvyšší ve frázi: »Však ona věda na to přijde, když ne dnes, tak zítra a vysvětlí vše

Myslím, že již jen slabomyslným lidem dnešní lži-kultury a pokroku v úplné ztrátě rozumu končícího. lze ještě něco podobného vykládati a pokouseti se oblouditi je podobnými těšínskými jablíčky.« (Dr. R. W. Hynek v brožůře: »Věda a zázrak«, str. 65 a 66). »Místo mnoha řečí úplně zbytečných, nechť tedy pp. odpůrci pokusmo, t. j. protiexperimentem něco podobného ukáží anebo docílí. Jedině tím počnou a vyvrátí mimořádnost a zázračnost (t. j. zásah vyšších sil.)

Nechť tedy kdokoliv jiný něco podobného udělá! .. Zde a na místě nutno něco stejného provést! Jedině to dostačí! Jakákoli slova jsou zbytečná, naprosto nicotná! Jen povídačky pro nedospělé děti!

Když věda, tož věda! O lživědu nestojíme!

Pročež, pokud páni skeptikové totožnou věc nepotrefí skutkem, dotud nezbyvá pro ně, leč jediné: Nechť mlčí a jsou zticha!« (Tamže, str. 68). Ano, Lurdy jsou již po 80 let velkolepým, nenapodobitelným divadlem slitování, milosrdenství Božího a láskyplné pomoci nejsvětější Panny Neposkvrněné!

Do Lurd putují ročně ohromné zástupy poutníků, turistů, zvědavců a p. z celého světa. Tam do dnes se dějí velké zázraky, tam byly již tisíce ubožáků náhle uzdraveny tělesně i miliony duchovně!

Tam ve »věčných Lurdech« jest zřejmá moc Syna Božího, o němž platí významná slova evangelisty sv. Matouše (19, 2): »A následoval Ho zástup mnohý, a On uzdravoval je.«

Karel E. Vlček

Až hvězdy budou zpívat,

*v úsměvu nejkrásnějším se zoubky z perleti,
to oči mé již světlo budou pít
a k jesli slaměnému kalichu se v touze rozletí,
kde Tělo Tvé mi ručkou Dítěte vstříc bude kývat.*

*Až hvězdy rozezpívané se potom o půlnoci k lidem
já budu do dlaní je chytat, rozletí.
své srdce jimi hřát
a v duši pokorně, já nehodný, je budu vítat.*

*Po jejich cestách a v rytmu jejich kroků
pak půjdu tam, kde ručka kyne mně,
kde tvář již k polibku se dětsky nebeskému chystá,
kde srdce tluče láskou velikou a přece ztišeně,
jak všeho majitel, jenž nikde nemá místa.*

*A kalich jesli ze slámy
Ti za své srdce změním,
krev jeho smísím s mými slzami
a ohněm očištěným ji zpěním.*

*Pak Lásky ránu zasah, božský Lékaři,
ať vykrváčí srdce pozemské a srdce mé.
A až pak pokořen a oddán budu ležet v prachu
jak hříšník poslední i prvý, na tváři,
Ty, Velké Dítě, přezáračný Lékaři,
mne uzdrav transfuzí svou božskou Krví.*

Svatí, boží světlo a vzor katolických mužů.

(Kalendariem cností svatých katolické Církve.)

1. března připadá památka sv. Albína, biskupa, jenž hledal pravé blaho a pokoj v Bohu a v životě podle zásad Kristových uspořádaném.
2. března vzpomene blahoslavené Anežky české, vzoru pravé a obětavé práce na poli katolické charity a budeme i my mužové prositi Pána a Spasitele Ježíše Krista, aby tuto vynikající Přemyslovnu dal prostřednictvím Svého Náměstka vyzvednouti zde na zemi do počtu našich svatých českých patronů.
4. března oslavují věrní Čechové přenesení sv. Václava ze Staré Boleslavi do Prahy. Nechť památka přenesení drahého těla našeho přimluve u Boha a dědice České země, připomene všem jeho ctitelům celou kytici křesťanských cností a zejména bude pro nás pobídkou, abychom pěstovali právo a spravedlnost v našem státě.
5. března je svátek sv. Kazimíra, králeviče polského, vzácného příkladu pokory a sebezapírání a zbožné a vytrvalé modlitby.
7. března uctíváme památku sv. Tomáše Akvinského, slavného učitele církevního. Ať nad jiné učený, skláněl se pokorně před zjevenými pravdami katolické víry. Vynikal hrdinskými cnostmi křesťanskými, z nichž vyzdvihneme dnes jeho panickou čistotu, v níž setrval za pomoci Ježíše a Marie i přes svody záletné ženy.
8. března svítí nám světlo sv. Jana z Boha, nejprve bludného poutníka, potom pasáčka, později knihkupce, obchodníka dřívím a konečně milosrdného samaritána, jenž ve špitále jím zřízeném a vydržovaném prokazoval svým bližním skutky milosrdenství jak tělesného, tak duchovního. Byl to přítel chudých a nemocných.
10. března si připomínáme 40 svatých mučedníků Sebastijských, jež pohrdli hodnostmi a vyznamenáními tohoto světa a dali přednost koruně mučednické, zástavě to blaženosti věčné.
12. března objevuje se na nebi církve hvězda, sv. Řehoř Veliký, papež a učitel církevní, jenž pohrdl nejvyšší slávou světskou a zaměnil ji za klášterní zátíši. Než z této pokory povolal jej Spasitel na stolec Petrův, který slavně spravoval k rozkvětu a slávě církve, zachovává však vždy skromnost a pokoru a jsa pravým otcem chudých, nemocných, starců a sirotků.
15. března vzpomínáme sv. Longina, mučedníka, svědka muk a smrti Spasitelovy, který slavně uprostřed rouhajících se Židů vyznal: Jistě Syn Boží byl tento! Kéž i my prostřed dnešního rouhání se našemu Spasiteli, slavně a neohroženě vyznáváme Jeho Božství a šíjíme Jeho slávu.

Katolická akce.

Arcidiecése pražská.

Vikariátní konference Katolické akce konají:

V neděli 6. března: II. pražský vikariát o 16. hod. odp. v Praze II., u Františkánů,

Hořovický vikariát o 15. hod. v klášteře v Hořovicích.

V neděli 13. března: I. pražský vikariát o 15. hod. u Minoritů,

Zbraslavský vikariát o 15. hod. na děkanství na Zbraslavi,

Příbramský vikariát o 10. hod. dopoledne v klášteře na Sv. Hoře.

Slánský vikariát o 15. hod. ve Slaném v klášteře.

Novostrašecký vikariát o 14½ hod. v Novém Strašeci, Jarní kancelář.

V neděli 20. března: Brandýsský vikariát o 14½ hod. Brandýse n. Labem, u Holubů,

Kladenský vikariát o 14. hod. na Kladně, na děkanství,

Kolínský vikariát o 14. hod. v Kolíně na děkanství,

Píseňský vikariát o 14. hod. v Plzni na arciděkanství.

Ostatní vikariáty budou mít konference pravděpodobně 27. března t. r.

Hold Kristu Králi a oslava sv. Vojtěcha ve Staré Boleslavi bude v neděli 19. června. Data ostatních jsou: 23. dubna v Berouně, 22. května na Kladně, 29. května v Benešově, 12. června v Kouřimí a 28. září v Přibramí.

Film.

(Hlídky katolické kinematografické centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída Ad.) Filmy vhodné i pro mládež:

***Koncert Beethovenův.** Praha—Paříž. Ruská produkce. Tentokrát se jedná o ruský film, který jest bez jakékoliv tendence bolševické. Jedinou jeho tendencí je dáti mládeži do života hodně optimismu a to v dobrém slova smyslu. I.

***Borneo, ostrov divů.** Fox. Americký přírodní film, poslední manželů Martina a Osy Johnsonových. Film vědecký i dobrodružný zároveň. Zajímavá reportáž z dalekých krajů věčného slunce. II.

Vládkyně oblak. Korunafilm. Francouzské drama z letického prostředí. Přátelství čtyř pilotů a jedné pilotky, znající jen povinnost. Film propaguje konání povinností i za nejtěžších okolností. Propaganda je přesvědčující. Státní censura film pro mládež nepřipustila. II.

Třída A.) Filmy pro dospělé bez závad:

Útěk z ďábelského ostrova. Moldavia, Americké drama nevinně odsouzeného na Ďábelský ostrov. Méně naturalisticky líčené prostředí, než obvykle bývá. Zakoneční děje bude však působiti na diváky neuspokojujícím dojmem. II.

Třída B.) Filmy s určitými závadami:

Bukanýr. Paramount. Americké drama z prostředí námořních pirátů. Ani provedení, ani námět nemá celkem závad. Pouze prostředí je takového druhu, že zločiny proti majetku a životu jsou velmi časté. Film však nesleduje úmysl tyto zločiny chváliti a vítězí právo a spravedlnost. Film byl očekáván s velikým napětím, jako jeden z největších. Není však tomu tak. II.

Žlutá vlajka. B. Heller. Německé drama. Tragedie dobrodruha, který záměnou lékařských nálezů je přesvědčen, že do půl roku zemře. Místa není děj dosti přesvědčivý a je místy dokonce naivní (boj s domorodci v džungli). Je viděti, že jsou to domorodci z atelieru a nikoliv z džungle. III.

Tanečnice a diplomat. National, něm. drama, 2640 m. **Pekelná rokle.** Universal, angl. drama, 1950 m.

Alibaba jde do města. Fox, angl. veselohra, 2260 m.

Křídla nad Honolulou. Universal, angl. drama, 2160 m.

Triumf detektiva Billa. Metropolitan, angl. drama, 2280 m.

Madame X. M. G. M., angl. drama, 2115 m.

V Newyorském přístavu. United Artists, angl. drama, 2585 m

Noc v Grandhotelu. Annafilm, něm. veselohra, 2100 m.

Na divokém západě. MGM., angl. veselohra, 2130 m.

Její pastorkyňa. Lloydfilm, české drama, 2315 m.

Krok do tmy. Lucernafilm, české drama, 2530 m.

Zamilovaná srdce. Elektrafilm, něm. veselohra, 2436 m.

Mamičko vrať se! Wolframfilm, něm. drama, 2430 m.

Elektrické křeslo. MGM., angl. drama, 2590 m.

Jarní bouře. Ufa, Praha, něm. drama, 2665 m.

Mezi dvěma ženami. MGM., Angl. drama, 2525 m.

Třída C.) Filmy s určitými, velkými závadami, pro které nelze je doporučiti:

Slečna a doktor. United Artists. Americké špionážní drama, s často opakovaným hrubým násilím. Některé obrazy jsou závadné. Běžné špionážní drama s nepravděpodobným koncem. II. ***Tygr Ešna puru.** Elektrafilm. Německé drama. Exotické prostředí Indie. Celý námět jest závadný, také provedení má závady, ale ve značné míře jest to obraz skutečného života Indie. Není to film pro obecnostv citově a umělecky založené.

Filmy označené * byly při premiéře znovu přezkoušeny a definitivně upravena jejich klasifikace.

Z činnosti americké Legie slušnosti. Do ledna 1936 byla centrála Legie slušnosti v Chicagu. Koncem ledna 1936 přesídlila do Nového Yorku, kde pokračovala ve vydávání seznamů filmů klasifikovaných po stránce morální. Toto oceňování má čtyři třídy. AI. Filmy pro jakékoliv obecnostv bez námitek. AII. Bezvadné pro dospělé. B. Bezvadné z části či částečně závadné. C. Odsouzené — zakázané.

Nyní tato centrála vydala celkový přehled filmů, které byly posouzeny za dobu od 1. února 1936 do konce listopadu 1937. Za tu dobu posoudila celkem 1.271 filmů. Z těch bylo 1.043 domácích (americké) výroby, a 228 filmů cizozemských. Výsledek třídění po stránce morální jest tento: Do tř. AI. zařaděno 780 filmů, t. j. 61%, do tř. AII. 380 filmů, t. j. 30%, do třídy B. 98 filmů, t. j. 8%, do tř. C. 13 filmů, t. j. 1%.

Z domácích produkce do tř. B bylo zařaděno celkem 74 filmů a ze zahraničních 24 filmů. Na jednotlivé výroby domácí připadá: M. G. M. z 96 je 12, Paramount ze 110 je 10 filmů, R. K. O. a Warner po 6ti, United Artists ze 35 - 8 filmů, Universal ze 40 filmů 4 atd. Ze zahraniční produkce nejvíce bylo do tř. B. zařaděno filmů anglických, výroby Gaumont British a to ze 39 9 filmů a německé 4 filmy.

V třídě C je z domácích (americké produkce) 6 filmů, ze zahraničních 7 filmů. Mezi nimi jest též český film Machatého — Extase. Další český film jest uváděn Jánošík ve tř. AII. a Golem ve tř. B. Tento jest ovšem nesprávně uváděn jako výrobek francouzský, ale netřeba se proto hněvati. Jest lepší se k němu nehlásiti.

Sovětské filmy v Paříži. Loni pronajala si zvlášť pro to ustavená sovětská společnost pařížské velkokino Piggel, kde měly se promítati jen propagační sovětské filmy. Návštěvy kina byly však slabé. Proto spojila se nyní zmíněná společnost se svazem rudých odborových organizací a převzaly společně provoz kina.

Rozhlas.

(Hlídky katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Našemu Radiojournalu do pozornosti a k napodobení. Dánské vysíláčky v Kodani a Kalundborgu vysílaly nedávno katolické Bohoslužby s kázáním. Tyto relace budou co nejdříve jak oznamuje holandská Kat. tisk. kancelář, vysílány pravidelně. Připomínáme, že jde o stát s převážně protestantskou většinou. A přes to se najde v neděli vhodná chvíle pro katolické kázání. Jen u nás je plno výmluv, zatím co dobrá vůle naprosto schází. A nežádáme přece nic jiného, než samozřejmost: aby ke katolíkům v neděli mluvil katolický kněz a nikoliv nekatolici či osoby na hony vzdálené katolickému smýšlení. Pochopí to konečně správa Radiojournalu?

Propaganda bezbožnictví rozhlasem. Ústřední rada ruských bezbožníků uzavřela smlouvu s komisariátem pošt, podle které nová krátkovlnná vysíláčka, jež bude uvedena v květnu t. r. do provozu, bude sloužiti propagaci bezbožectví. Relace budou vysílány německy, anglicky, holandsky, španělsky a francouzsky a budou přejímány těmi zahraničními stanicemi, které jsou ovládnány svazy volných myslitelů. Náklady cizojazyčného vysílání bude hraditi jednak ruský svaz bezbožníků, jednak sovětské odborové organizace.

Katolický rozhlas v Číně. Společnost pravdy (katolická) v Hongkongu dostala od vlády svolení vysílati každou třetí neděli rozhlasem mši svatou. Je to pokaždé slavná mše svatá s kázáním v čínské řeči a gregoriánským chorálem. Hongkongská stanice jest jedinou jihočínskou stanicí, vysílající čínsky.

Kanadská vysílací stanice «CKAC» zařadila do programu »Katolické hodiny« přednášky o papežské encyklice »Divini Redemptoris«. Výklad encykliky je rozvržen na dobu od ledna do května. To udělal kanadský rozhlas. Když náš Poradní sbor loni v dubnu žádal, aby Radiojournal zařadil do rozhlasového programu vysílání autentického znění jak této encykliky o komunismu, tak o poměrech v Německu, nedostalo se mu ani odpovědi.

Naše práce.

Lochovice přihlašují 5 mužů do Svazu.

Tuchlovice. Dne 6. února přednášel u nás p. Dr. Stieber »O Katolické akci«. Na březen chystáme přednášku »O smyslu Katolické akce«.

Lány. 23. ledna konali jsme přednášku »O katolické rodině«, v březnu budeme mít přednášku »O potřebě katolické mládeže«. V Novém Strašecí konají se každých 14 dnů přednášky o Katolické akci; probírá se i katechismus.

Nová přednáška o sv. Vojtěchu. K letošním jubilejním oslavám svatovojtěšským pořídila Svatováclavská Liga novou přednášku o sv. Vojtěchu. Přednášku doprovází 53 původních obrázků a trvá hodinu. Obrázky jsou jednak na diapásce, jednak na skle (diapositivy).

Další nová přednáška o sv. Josefu na diapásce má 29 obrázků a trvá asi půl hodiny.

V Kouřimě bude se konati dne 6. března o 14. hod. v kavárně Prokúpkova domu přednáška Dra. Jandy o událostech v Rusku a Španělsku a pak bude konference katolických mužů.

Z domova.

Výzvy J. E. nřdp. Msgra. Dr. M. Píchy, biskupa královéhradeckého k duchovenstvu diecése, aby spolupracoval při branné výchově, povšimla si i mezinárodní tisková kancelář katolická Kípa ve Freiburgu, uvádějíc doslovně výňatek o povinnostech duchovenstva v této nanejvýš důležité otázce.

Exercicie na Velehradě ve Stojanově. Březen: 2.—6. muži, 7.—11. jinoši, 14.—18. dívky, 21.—25. ženy ze Svazu, 25.—27. duchovní obnova pro zaměstnance závodů.

Duben: 1.—3. duchovní obnova pro zaměstnankyně závodů, 4.—8. obchodníci a živnostníci.

Květen: 30./IV.—4./V. úřednice a dívky z měst, 15.—19. železničáři, 23.—27. členky Mar. družin.

Červen: 20.—24. členky III. řádů.

Poplatek za ubytování a za stravu Kč 60.—, od května 50.—, duch. obnova 40.—. Začátek naznačeného dne večer, ukončení exercicií ráno, obnovy odpoledne. Přihlášky přijímá: Papežská kolej T. J. na Velehradě.

LITERATURA.

Karel Kolísek: **Vítězství Lurd.** Přehledný a pečlivě sestavený přehled všech českých poutí za bílou Madonou Pyrenejskou, s obšírným vylíčením XVI. národní pouti v r. 1937. Cena 15 Kč, s pošt. 16.50 Kč.

V březnu vyjde první český životopis maršála Ferd. Foche od dr. St. Špůrka. Pro ty, kdo se přihlásí do 15. března, bude rozsáhlá kniha za 21.— Kč. Později za 24.— Kč. (Vázaná v plátně o 10.— Kč). Objednávky na adresu: Edice Salus, Obořiště č. 1, p. Dobříš.

Pouť do Říma pořádá Ústředí katolického studentstva čsl. ve dnech 9.—20. dubna t. r. pro katolické studenty a jejich příznivce. V programu je prohlídka měst: Milán — Turín — Florencie — Assisi — Řím (4denní pobyt) — Padova — Benátky. Cena pro studující ve III. tř. z Prahy, Brna — Bratislavy Kč 1.395.—, pro nestudenty ve III. tř. Kč 1.585.—, ve II. tř. Kč 2.035.—. Podrobné programy a přihlášky zasílá Ústředí katolického studentstva čsl., Praha III., Strakova Akademie.

XVII. národní pout do Lurd se bude konati ve dnech 7.—21. července 1938 ve směru Praha — Einsiedeln — Lausanne — Ženeva — La Saletta — Lyon — Ars — Lurdy (čtyři dny) — Nizza — Turín — Milán — Padova — Benátky — Vídeň — Brno — Praha. Pout byla církevně schválena. Duchovním vůdcem je Dr. Antonín Stříž. Ceny: I. tř. Kč 4.000.—, II. tř. Kč 3.070.—, III. tř. Kč 2.320.—. Přihlášky přijímá a programy zasílá Lurdský spolek, Praha I., Husova č. 8.

Kostel na oslavu jubilea svatovojtěšského staví se ve Čtyřech Dvorech u Č. Budějovic. Dary na dostavbu, o něž prosí kostelní výbor, možno poslati na číslo šek. konta 12-658 — Lidová záložna v Č. Budějovicích s označením »Pro kostel ve Čtyřech Dvorech«.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

K 5. kongresu »Křesťanského východu«, který bude konán v dubnu t. r. ve Florencii, zaslal Sv. Otec zvláštní dopis a apoštolské požehnání. Kongres koná se na paměť 500letého výročí florentinského koncilu r. 1438 za papeže Eugena IV., na kterém byla schválena unie s východní církví.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Bulharsko. Zemí nejstarších lidí je Bulharsko. Na milion obyvatelů připadá tam 428 osob ve stáří přes 100 let.

Polsko. Karel Rostworowski, největší polský dramatik přítomné doby, zemřel v Krakově 4. února. Nejznámější z jeho dramatických děl jsou: Jidáš Iškariotský, Kaligula, Antikrist. Vane z nich plně duch Kristův a víry.

Polsko rádo přispěje k tomu, aby bylo odstraněno napětí maďarsko—rumunské, když nastalo již uklidnění v poměru Maďarska k Jugoslávii. I poměr československo—maďarský čeká na řešení. Kardinál primas polský Hlond, který toto prohlásil k novinářům, vyslovil posleze naději, že mezinárodní eucharistický kongres v Budapešti přispěje rovněž nemálo k uklidnění v oblasti dunajské.

Rusko. Další arcibiskup zastřelen. V Irkutsku zatkli loni v říjnu pravoslavného arcibiskupa Mefodije. Byl obviněn ze špiónáže ve prospěch Japonska. Soud odůvodnil toto obvinění tím, že arcibiskup v r. 1936 psal prý jistému popovi a v dopise tom líčil strašlivou situaci církve v Rusku. Na základě tohoto dopisu byl arcibiskup postaven před vojenský soud, odsouzen k smrti a zastřelen. S arcibiskupem byli dále zastřeleni dva vysocí pravoslavní kněží.

Popové a duchovenstvo bude zastřeleno. Sakovský, šéf petrohradské GPU byl nedávno jmenován náměstkem lidového komisaře ministra vnitra. Přejímaje úřad prohlásil Sakovský, že všichni duchovní jsou bandité a musí proto být postřeleni. GPU vyčistí nyní vesnice od náboženských živelů. Ohlásil dále, že budou vydány další zákony na ochranu bezbožníků a jejich propagandy.

Závěť s odkazy pro kostel neb církevní obec je v Rusku neplatnou podle posledního výnosu generálního státního nadvládnictví, podepsaného Vyšinským. Sovětské soudy nesmí závěť s podobnými odkazy uznati. Kdyby nebylo dalších dědiců, připadá příští odkaz, učiněný na kostel neb ve prospěch náboženské obce — státu.

Lékař Kremlu zatčen. Loni zemřel za záhadných okolností komisař těžkého průmyslu sovětského Ruska — Ordjonikidse a byl pochován za velikých poct. Sám Stalin byl na pohřbu. O nemoci a smrti Ordjonikidse nic jsme se nedověděli. Teprve nyní v souvislosti se zatčením profesora Lewineho, ředitele speciální kliniky v Kremlu, pronikly do veřejnosti zprávy, že Ordjonikidse se otrávil, ježto nesouhlasil se Stalinovým směrem a obává se osudu starých spolupracovníků Leninových, odešel sám a ušetřil tak GPU práci. Profesoru Lewinemu a jeho asistentovi klade se za vinu, že věc prozradili. Při tom je Lewine důvěrníkem Stalinovým a »provedl« již celou řadu »obtížných« úkolů. Operoval na př. bývalého komisaře ministra vojenství Frunseho, jehož oblíba ve veřejnosti byla Stalinovi nepříjemnou, na jeho příkaz tak, že pacient zemřel. Lewin je prý také vynálezcem tajného prostředku, po němž obžalovaní učiní doznání podle přání GPU. Těžko se žije ve stínu Stalina a v ovzduší těžkých tajemství Kremlu.

Také Jaroslavský obětí čistky? Na kongresu v Moskvě byly tomuo vůdci ruských bezbožníků činěny tak vážné výtky pro naprostý krach protináboženského boje, že Jaroslavský se rozhodl vzdáti se místa vedoucího a vyčkati soudního rozhodnutí. Jaroslavský byl také obviněn ze spojenj s trockisty.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Albanie. Tato země, obrátivší k sobě sňatkem svého krále pozornost Evropy, má asi 1 milion obyvatelů, z nichž více než polovina jsou mohamedáni. Pravoslavných je as 300 tisíc a patří k samostatné pravoslavné církvi albánské, vzniklé v r. 1929 oddělením od řecké církve pravoslavné. Katolíků je v Albanii as 100 tisíc.

Anglie. Katolická akce v Anglii. Kardinál Hinsley, arcibiskup westminsterský, ohlásil nedávno, jak bude v Anglii organizována Katolická akce. Každá diecése bude mít vlastní výbor. Tyto diecéšní výbory budou řízeny národním komitétem, v němž budou zasedati zástupci všech čtyř církevních provincií anglických. Tyto zástupce jmenuje biskupský sbor, v němž zasedají metropolitové oněch 4 provincií, za předsednictví kardinálova. Základem organizace má být farnost, v níž bude ustavena farní Katolická akce. Národní komitét, diecéšní i farní Katolické akce mají sestávat z laiků a duchovního asistenta. Pro nejbližší činnost stanoveny tyto úkoly: vyřešiti problém odpadu od víry, šířiti víru a rozřešiti sociální problémy. Národní komitét a diecéšní výbory jsou oprávněny pověřiti stávající již organizace provedením některých speciálních úkolů. Jsou to zejména svazy mládeže a dělnictva. Pro průmyslové a sociální otázky bude utvořeno zvláštní komitét.

Angličané neústupní. Celá řada anglických poslanců se spojila, aby bylo zabráněno konání kongresu bezbožníků v Londýně, třeba že v poslední době pořadatelé změnili firmu na mezinárodní sjezd volných myslitelů. Katolíci i protestanté podepisují petice a žádají od vlády zákaz kongresu. Vyskytují se též hlasy, aby byl uspořádán mohutný protiprojev a tak zeslabeny účinky kongresu na veřejnost.

Dánsko. Královská návštěva v klášteře. Dánský král a královna navštívili nedávno nově zřezžený klášter sester Benedikti-

nek v Kodani. Prohlédli si opatrovnu, školu a zatím co král se bavil s nejmenšími dětmi, zavedla představená královnu do klauzury klášterní, jak to dovolují řeholní pravidla korunovaným hlavám států. Nenuceně a nanejvýš přátelsky rozmlouvali královští manželé jak s řeholnicemi, tak s představeným, apoštolským vikářem Msgrem Bremsem o výchovatelských otázkách. »Ani jsem netušil, jak krásnou školu zde máte. Avšak přišel jsem jen proto, abych tyto dobré a znamenitě působící sestry navštívil.«

Estonsko. Estonský jezuita P. Basil usadil se na samých hranicích estonsko-ruských v Esně ještě s jedním knězem a bratrem laikem, aby pracovali pro unii. Pravoslavné duchovenstvo estonské sympaticky sleduje tuto činnost P. Basila; zvlášť pravoslavní bohoslovci zajímají se o unii. P. Basil pomýšlí zříditi v Esně i exerciční dům. Když P. Basil meškal nedávno v Anglii, dotazoval se jej redaktor «Catholic Times» na situaci náboženství v Rusku. Při tom sdělil P. Basil, že ve středním Rusku na př. v jistém kolchoze více než polovice 18letých mladíků nechala se dobrovolně pokřtiti, ač po této věkové hranici je pod trestem zakázáno někoho křtiti. Nepodařilo se náboženství v Rusku vyhubiti a sami bezbožníci doznávají nezdar protináboženské propagandy.

Francie. Dne 11. února, o svátku Zjevení Panny Marie v Lurdech, sloužil v posvátné jeskyni zjevení pontifikální Mši svatou kardinál Gerlier, arcibiskup lyonský, bývalý biskup lurdský. Při příjezdu do Lurd, byl kardinál uvítán starostou města a městskou radou. Na čtyři tisíce lidí čekalo u nádraží a nadšeně zdravili kardinála. Svatý Otec poslal kardinálovi 2 překrásné svíce které sám obdržel o Hromnicích, a požádal, aby v den 11. února byly v jeskyni zjevení rozžaty.

V katedrále rouenské bylo na paměť 100letého výročí vzniku provedeno rekviem slavného skladatele H. Berlioze. Poprvé se toto rekviem provozovalo 5. prosince r. 1837. Hudební kruhy se v názorech na skladbu rozcházejí. Berlioz cenil si však tohoto díla nejvíce z všech svých skladeb a prohlásil kdysi: »Kdyby všechna moje díla byla odsouzena k zničení a ponecháno mi na vůli zachrániti partituru toliko jedné skladby, tu bylo by to rekviem.«

Herečka do kláštera. Francouzská tanečnice a herečka Ida Rubinsteinová, v posledních dvaceti letech hvězda francouzského divadla, přestoupila nadávno do katolické církve. V květnu t. r. bude ještě účinkovati v novém oratoriu Claudelově o sv. Johaně z Arcu, potom však zanechá umělecké dráhy a vstoupí jako novicka do řehole benediktinek.

Italie. Střediskem východního obřadu v Itálii je opatství Grottaferrata, poblíže Říma. Založil je sv. Nilus (zemřel roku 1005). Zprvu poustevník, vstoupil brzy do řádu sv. Basila Velkého, založil četná kláštery tohoto řádu a stal se opatem. Klášter v Grottaferrata vznikl r. 1004. Řád sv. Basila je jedinou ratorlestí mnišského života východní církve. Sv. Basil, který žil v letech 330—379 byl arcibiskupem v Caesarei. V 7. a 8. století vzniklo mnoho basilánských klášterů v Římě a v jižní Itálii. Zachovala se z nich toliko Grottaferrata. Během dlouhých stáletí přijal klášter některá pravidla latinské církve, papež Lev XIII. nařídil však r. 1881 návrat k východnímu ritu. Papež Pius XI. povýšil klášter na opatství nullius, t. j. samostatný celek, nepodléhající žádnému z italských biskupů. Farnosti příslušné ku klášteru spravuje opatství jako samostatnou diecesi. Tímto vysokým významáním stal se klášter střediskem unijních snah v Itálii. Archimandritou, t. j. opatem kláštera, byl Sv. Otcem jmenován Pater Isidor Croce, generální představený italské kongregace Basilianů.

30.000 zemědělských dělníků bude pracovati v Německu. Katolické kruhy postaraly se jim o zajištění nedělního klidu a svěcení zasvěcených svátků, jakož i o možnost splniti o nedělních a svátcích povinnost návštěvy Bohoslužeb.

Litva. Katolickou theologickou fakultu bude míti litevská universita v Rize a sice již v příštím školním roce 1938-39. Dochází tak uskutečnění snaha litevské vlády, datující se od r. 1936. Teprve nyní zvláštní legace litevské vlády, vyslaná za tím účelem do Říma, dojednala vše definitivně.

Maďarsko. Olympijský vítěz kongresovým řečníkem. Při eucharistickém kongresu bude míti shromáždění i maďarská katolická mládež, na kterém promluví i mladý sportovec František Csik, vítěz olympijských her v Berlíně. Prosloví řeč na téma: »Nejsvětější Svátost, prostředkem výchovy k mužnosti. Csik je též činným pracovníkem v maďarském skautingu.

Novopohanská propaganda v Maďarsku. Vůdce maďarských novopohanů Dr. Zoltan Bancsi, vydal nedávno leták, kterým se dožaduje zákazu eucharistického kongresu v Budapešti, kterážto manifestace je prý s to zneřádati Maďarsko s Německem. I radikální pravice, reprezentovaná listem »Uj Magyaraság« označuje Bancsiho a jeho »turánské hnutí« za patologické, stoupence Bancsiho pak za choromyslné lidi.

Německo. Německá branná moc má od 20. února též katolického biskupa. Uvedeného dne byl ve vojenském katolickém kostele posvěcen na biskupa Svatým Otcem jmenovaný P. Fr.

Rarkowski. Obřad svěcení vykonal apoštolský nuncius berlínský Msgre Orsenigo, spolusvětitelými byli biskupové Preysing a Galen.

V minulém čísle psali jsme o resignaci beuronského arciozata řádu Benediktinů, P. Rafaela Waltera. Jeho nástupcem byl nyní Svatou Stolicí jmenován P. Benedikt Baur, rovněž z Beuronu. Nový arcioopat je 61 roků stár; působil dříve jako profesor dogmatiky v Beuroně a na řádovém učilišti St. Anselmo v Římě. Byl též rektorem řecké koleje v Římě a v letech 1924—30 spirituálem koleje v Salzburgu. Je znám též jako vynikající exercitátor a spisovatel mnoha dogmaticko-asketických spisů.

Kolem Ludendorffova skonu. Tento vůdce německých novopohanů byl ošetřován v Mnichovském katolickém »Josefineu«. Zprávy, jakoby se na smrtelném loži pod nátlakem řeholnic obrátil k Bohu, vyvrací ošetřovavší jej profesor Kielleuthner a praví v dopise, zasláném redakci novopohanského orgánu »Am heiligen Quell deutscher Kraft«: »Ošetřující sestry ani po dobu nemoci, ani v posledních okamžicích generálova života nečinily nižádný nátlak na nemocného. Není pravdou, že generál Ludendorff změnil svoje názory. Kříž, který visí ve všech pokojích naší nemocnice, byl ponechán i v pokoji Jeho Excelence, a to za souhlasu jeho choti, která nechtěla, jak se vyjádřila, porušiti katolickou tradici naší nemocnice odstraněním kříže z pokoje, kde umíral její choť.

Události v Hede, o nichž jsme se zmínili ve 24. čísle min. ročníku »Katolika«, zkoumala podrobně zvláštní komise, zřízená biskupským ordinariátem v Osnabrücku. Tato komise dokončila nyní svoji práci a vydala prohlášení, že není důkazu o nadpřirozeném rázu událostí. »Das schwarze Korps«, orgán nár. soc. německých není s tímto církevním rozhodnutím spokojen. Dříve měl pro události v Hede jen pustý výsměch, nyní zase posmívá se církevnímu prohlášení, že nejedná se o nadpřirozený ráz, dodáváje posměšně, že bez církevního dovolení není zázraků. Dělej tedy jak dělej, nikdy se nezachováš!

Rakousko. Rakouský konkordát má také ujednání, že pro Innsbruck-Vorarlberg bude zřízena samostatná diecése. Má se tak státi již v nejbližší době.

Rumunsko. Náboženské rozvrstvení Rumunska. Tato společená země má 12,268.018 pravoslavných, 1,314.641 sjednocených, 1,077.036 římských katolíků, 1,200.000 židů, 655.685 kalvínců, 340.236 luteránů a 161.826 mohamedánů. Postavení katolíků obou ritů se značně zlepšilo od konkordátu z r. 1927. Konkordát ten byl následujícího roku doplněn zvláštním zákonem, který řeší otázku používání kostelů, rozluhu kultovno a otázku smíšených sňatků. Vztahy Rumunska ku Svaté Stoličce možno označiti za nejlepší.

Také rumunský patriarcha zaslal španělskému episkopátu projev, v němž praví: Modlíme se, aby Bůh dopřál armádám generála Franca vítězství. Modlíme se, aby Španělsko, tato ušlechtilá země, dočkala se klidnějších dob a zaujala brzy mezi národy světa ono čestné místo, které jí v dějinách lidstva patří!

Španělsko. Dobrodružný útěk z Madridu prožil kanovník José Artero. Když vypukla občanská válka, skrýval jej ředitel jednoho madridského divadla v zastrčené rekvisitní komoře. Jednou denně donášel mu něco k jídlu; jinak neviděl živé duše a neslyšel sebe menšího hlásku. Úzká, zatuchlá komora bez oken, působila tíživě na duševní náladu nedobrovolného vězně. Rozhodl se proto, že v přestrojení pokusí se vyjít na ulici. Ředitel divadla opatřil mu potřhané hadry, modré brýle a staré housle. Vous vyrostl mu za dobu úkrytu do značné délky. Nyní potuloval se po ulicích jako slepý houslista, vyhráváje pokaždé na jiném rohu ulice. Nikdo jej nepoznal a do klobouku házeli mu posluchači občas trochu peněz. Nabyl odvahy a odvažoval se dále. Co vyhrál stačilo na talíř polévky a nocleh ve společné noclehárně. Jednoho dne se ulekl. K posluchačům naslouchajícím jeho hře, přistoupilo několik rudých vojáků a žádali, aby jim zahrál internacionálu. Leknutím nemohl ani promluvit. Za několik okamžiků se však vzpamatoval a začal laditi housle. »Hned soudruh«, odpověděl a začal hráti, ovšem hrozně falešně, takže vojáci lajce mu, odešli. Aby podruhé nepřišel do rozpaků, poprosil spolunocležníky, aby mu internacionálu několikrátě přezpívali, až její melodie se mu vtiskla v paměť. Ještě jednou zažil nebezpečný okamžik. Bomba z létadla vylučila v jeho blízkosti. Bylo mnoho mrtvých a raněných. Zpozoroval dva umírající, doplížil se k nim, nechal se poznati jako kněz a udělil umírajícím rozhrěšení. Zpozoroval jej však jeden voják a počal se jej vypyatvati. Nic však nezjistil. Kanovník stále čekal na příležitost, aby mohl utéci z města. Podařilo se mu dostati se s transportem civilních osob do Valencie «k přibuzným». Ve Valencii stal se z houslisty nosič zavazadel. Jednoho dne nesl zavazadla na francouzský parník. Skryl se v podpalubí a vylezl teprve, když parník brázdil už vlny moře na cestě do Marseille. Přihlásil se u kapitána lodi a vše mu vyprávěl. Tento hostil jej potom přátelsky a vylodil v Marseille, odkud kanovník odjel na území Národního Španělska.

Španělská sv. Jenovefa. Francouzský vlastenec Roger de Saivre podal návrh, aby »hrdiným obhájcem španělské vlasti« byla projevna solidarita francouzských katolíků a vlastenců tím, že jim vystaví svatyni, jež bude »živoucím symbolem přátelství obou národů, v němž by se vdovy, matky a sirotci osvoboditelů Španělska mohli modlití.« Kostel bude vystaven v malé baskické vesnici poblíže francouzské hranice, »aby se v ní mohli scházeti jak Francouzi, tak i Španělé, vědomi své povinnosti.« Patronkou kostela má být sv. Jenovefa, patronka města Paříže. Svatyně by však byla pojmenována »Španělská sv. Jenovefa.« Časopis »Le National« podává zprávu o velkém úspěchu tohoto návrhu a dodává, že se již ustavil francouzský národní výbor k jeho provedení.

Přísaha nové vlády. V residenci generalisima Franca se konala přísaha ministrů Národní vlády španělské. Ministři přísahali podle pořádku jak jsou uvedeni v ústavním dekretu vlády, a to na památný kříž ze slonoviny a zlata, chovaný jako vzpomínka na bitvu u Las Navas de Tolosa v klášteře Las Huelgas, a na rukopis evangelia ze 13. století. První přísahal hrabě de Rodezno, ministr spravedlnosti, a to těmito slovy:

»Ve jménu Božím a na svatá evangelia přísahám plniti svůj úkol španělského ministra s největší věrností hlavě státu, generalismu našich slavných voják, a zásadám národního režimu, vždy v posvátné službě Vlasti.«

Na tuto přísahu generalisimus Franco, hlava státu, odpověděl těmito slovy:

»Bůh sám Vám odplatí, budete-li tak činiti, a Jemu vydáte počet, nebudete-li plniti svoji povinnost.«

Potom hrabě de Rodezno, ministr spravedlnosti, přijal přísahu ostatních ministrů, kteří pronesli tutéž větu přísahy jako on. **Španělský konsul v Jerusalemě,** señor M. Carrasco, byl rudou vládou sesazen, ježto projevoval jako dobrý katolík, malou horlivost v plnění rozkazů rudé vlády. Rodina konsulova je v Madridě.

Švýcarsko. Anatomický ústav katolické university švýcarské bude otevřen na podzim letošního roku.

Z OSTATNÍCH DÍLŮ SVĚTA.

Čína. **President čínské katolické akce zavražděn.** Prvou obětí řádně tajných společností čínských v Sanghaji stal se president katolické akce čínské, Lo-Pa-Hong, nejznámější katolická osobnost na dálném východě. Byl to bohatý velkoobchodník a velkopřemýslník, jehož jmění bylo zcela k dispozici církvi, misliám a charitě. V r. 1926 byl Sv. Otcem jmenován papežským komořím, první Číňan, jemuž se dostalo tohoto vyznamenání. Za nynější války založil v Sanghaji za podpory obchodních kruhů »Lidový svaz«, organizaci zabývající se dopravou u přehrátek, podporující obchod a průmysl a snažící se o obnovu styků Sanghaje s vnitrozemím, vše to za vědomí a souhlasu japonských okupačních úřadů. Tím upadl v podezření, že sympatizuje s Japonci a je zrádcem národa; tak jedině možno si vysvětliti jeho zavraždění.

Vánoce v Tibetu. Ve výši 4000 m, v Himalajském velehorním pásmu Si-Lah, žijí mniši sv. Benedikta, kteří před několika léty přišli sem ze Švýcar. Letos o vánocích byli rozhlasem spojení s mateřským klášteřem ve Sv. Bernardu a naslouchali půlnoční mši sváté, kterou sloužil rektor P. Bessen. Mniši v Si-Lah mají skvostný radiopřijímač, který jim daroval zesnulý vynálezce Marconi, když se usídlili v Tibetu.

Palestina. **Smutné vánoce ve Svaté Zemi.** Jiná léta přijíždělo do Svaté Země na vánoce mnoho poutníků z Evropy i Ameriky, letos však v důsledku nepokojů, nepřišel nikdo. Všechny ohlášené výpravy byly odřeknuty.

Údálosti v Palestině. Tři významní zovou Palestinu »Svatou zemí«: Židé, křesťané i mohamedáni. Jak Arabové, tak Židé jsou pevně přesvědčeni o oprávněnosti býti panující národem ve Svaté zemi. Anglický plán na rozdělání Palestiny ukázal se naprosto pochybným. Celý svět mohamedánský byl zainteresován pro otázku palestinskou. Židé a světové židovství vynakládá rovněž vysoké sumy peněz na získání Palestiny. Křesťanům hrozí za těchto poměrů naprostý zánik, neboť ani od židovského státu, ani od svých mohamedánských souvěrců nemohou křesťané-Arabové očekávatí nic dobrého.

Afrika. **Vzrůst katolicismu v Maroku.** R. 1908 bylo v této francouzské kolonii toliko 5 kněží františkánů, r. 1931 již 87 kněží. V období 25 let bylo postaveno 125 kostelů a založeno četné spolky mládeže. Ošetřování nemocných a péče o chudé je výhradně v rukou církve a výsledky možno označiti za nejlepší.

Návrat Jakobitů k mateřské Církvi. Dne 29. listopadu m. r. přestoupil ke katolické Církvi metropolita jakobitské Církve Mar Severios, následuje tak příkladu dvou prelátů této církve. arcibiskupa Mar Ivaniose a jeho sufragána, biskupa Theophilose. Oba hodnostáři přestoupili ke katolické církvi před 7 léty. Ježto katolická církev uznává t. zv. apoštolskou posloupnost jakobitské církve, podrželi konvertité svoje hodnosti.

Amerika. **Konvertita biskupem.** Stal se jím prelát Hunt v Salt Lake-City. Je to již dvanáctý biskup z řady konvertitů v Americe. Byl metodistou a studoval na Cornellově koleji a na universitě v Chicagu. R. 1913 byl přijat do katolické církve, studoval teologii a byl r. 1920 vysvěcen na kněze. Za tři roky stal se v Salt Lake-City farářem a r. 1928 generálním vikářem diecese. Při jeho biskupském svěcení byl přítomen i šlechetý jeho otec.

Kardinál prostředníkem. Arcibiskup z Quebecu, kardinál Villeneuve zúčastnil se činné jednání mezi katolickými odborovými organizacemi textilního dělnictva a textilním trustem. Dělnictvo dosáhlo zvýšení mezd o 5—7% a značného novoročního přídatku. Zaměstnavatelé i dělnické organizace poděkovali kardinálovi veřejně za jeho zášah do jednání, jehož výsledek uspokojil obě strany a zabránil velikému konfliktu.

Syrie. **Nálezy v Syrii z doby 2000 let před Kristem** bylo obohaceno britské museum v Londýně. V severní Syrii byly objeveny dvě prastaré osady a při vykopávkách přišlo se na mnoho tabul s různými záznamy historickými i početními, z nichž vysvitá, že již tenkrát Syrie patřila pod vládu Asyřanů.

Nové hlavní město pro Novou Guynou. Hlavní město anglické části této kolonie Rabaul, leží na ostrově a bylo v červnu minulého roku skorem úplně zničeno sopečným výbuchem. Australská vláda vyslala nyní do Guynee dva odborníky s příkazem vyšetřiti, zda by nebylo lépe vybudovati nové hlavní město jinde. Odborníci, (jeden Angličan a jeden Holanďan), doporučují naléhavě vybudovati hlavní město jinde, ježto sopečná krajina nevyklučuje další výbuchy, které by mohly způsobiti ještě větší škody. Navrhují, aby nové hlavní město bylo založeno ve středě anglické kolonie, kde bude nejen uchráněno sopečných výbuchů, ale i dána možnost dalšího rozvoje. Jsou v oně části totiž olejové prameny a mohutné lesy, které slibují prosperitu dřevařského průmyslu.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

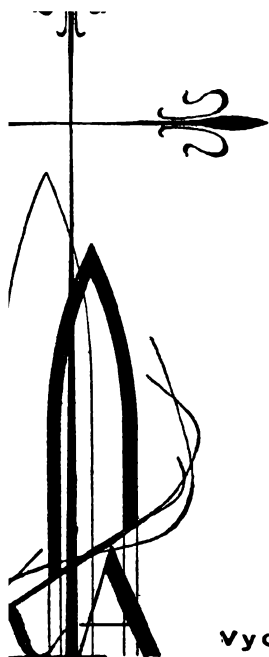
Jubileum 25 let časopisu Bulletin catholique de Pékin. Již po několik roků dochází do naší redakce tento časopis. Ačkoliv vždy vzácný — zaslán je přímo z Pekingu v Číně — stává se nám nyní v době japonsko-čínské války tím vzácnějším. Až dosud dochází pravidelně, poslední číslo z ledna 1938. Vydávající jej lazaristé (řád, jehož členem je i náš drahý krajan P. Zeman) v jazyce francouzském. Přináší zprávy o apoštolských pracích v přítomnosti i minulosti. Vychází měsíčně o 60 stranách. Z obálky se dovidáme, jak čilý je vydavatelstvo, které vydalo spoustu knih filologických, theologických i historických, díla vědecká i populární, většinou francouzsko-čínských vědců, ale také čínských. Je nutno obdivovati jen velkou píli misionářů, kteří apoštolují a ještě vedou tak odborné vydavatelství i časopis po 25 let, často těžce zkoušeni různými obtížemi. — Jestliže vždy byly zprávy časopisu zajímavé — radostné i smutné — tím více je tomu tak nyní: Čteme zprávy z doby válečné. Máme radost ze statečnosti misionářů, kteří neopouští svých oveček v nebezpečí života, máme radost i z mnohých důkazů zvláštní ochrany Boží Prozřetelnosti nad misijním dílem, ale truchlíme též nad mnohou ztrátou v řadách misionářů, zkázy chrámů, škol, nemocnic atd. Protektorát francouzské republiky nad všemi katolickými misemi v Číně je velmi oceňován, i když japonské vojsko zásadně šetří misijní budovy. — Nedostatek místa nám nedovoluje, abychom přetiskovali podrobnosti. Nicméně z jednoho článku vyjímáme několik radostných vět. Je to denník tří misionářů, držených 48 dní v zajetí loupeživou tlupou. Bylo s nimi celkem »slušně« nakládáno, i když museli s nimi cestovati s místa na místo. Tlupa byla pronásledována vojskem, které chtělo osvoboditi misionáře. Proto loupežníci při přestřelkách nutili misionáře, aby stáli vztyčeni na nejnebezpečnějších úsecích, aby tak pronásledující vojsko nemohlo plně útočiti. Na štěstí se jim nic nestalo. Jindy byli přivedeni na čestnou tribunu po bok náčelníka lupičů, aby byli přítomni lupičské slavnosti. Mnoho a silných řečí bylo proneseno. Nakonec byli vyzváni i misionáři, aby promluvíli. Ujal se tedy jeden slova, aby ukázal na krásu katolického náboženství a vysvětlil lupičům, proč přicházejí misionáři do Číny; byl odměněn bujarým a vřelým potleskem, tak se praví do slova v článku. Konečně jednoho dne byli propuštěni a pod ochranou 20 vojáků vrátili se do misie. Jeden z misionářů pravil: »Toto zajetí bylo jako nejlepší exercicie; naučili jsme se tam poslušnosti a spokojenosti s tím, co bylo.« Čtouce takové příklady, vzpomínáme — nikoliv mimoděle — na svaté apoštoly. Jejich oběti vyváží mnohonásobně škody, způsobené válkou. Doufejme v Boží milosrdenství a všemohoucnost, nezůstávající sami v nečinnosti.

Na misijní film zaslal p. E. Hanuš, Olešnice, 10.— Kč. Zaplatí Pán Bůh!

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáží, kvitovány

GYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Lígy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zálohou 6 Kč. - Číslo šek. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. Řídí redakční kruh. - Odpovědný redaktor Josef Kozák. Praha. Používání novinových známek povoleno ředitelstvím naší redakce pod

KATOLÍK

List Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) - V Praze 15. března 1938 č. 6

Církev a politika.

Mnoho nesprávného koluje dosud mezi lidem, na schůzích, v novinách, o poměru Církve k politice. Nesprávného jak z nepochopení, tak ze záměrného zneužívání a znevažování.

Církev přijala od Boha poslání vznešené, ale pevně a nezměnitelné: »Jděte. Učte všechny národy. Hle, Já jsem s vámi až do konce světa.«

A to, co Církev přijala jako poslání učiti, není ani trestní zákoník, ani medicína, ani tělovýchova, ale náboženství a obecná morálka.

A na druhé straně Církev nedostala příkaz obracet několik lidí vynikajících. Nikoliv. Má učiti národy, od nejrafinovanějších Pařížanů až ke kanadským rudochům.

Církev má mluvit ke všem. Je jen jedině právo, kterého nemá, totiž: mlčet k nepravostem.

Z těchto příkazů plyne zvláštní a nádherný postoj: Církev se přizpůsobuje nejrozmanitějším národům a režimům, ale neztotožňuje se s žádným z nich, vychází s nimi se všemi v dobrém, pokud to lze, ale ne-

bojí se konfliktu s vládami a s lidmi, kdykoliv tito podnikají útoky na její učení nebo morálku, které má Církev povinnost učiti a střežiti.

Na příklad: Má-li Církev co dělat s indiánským náčelníkem nebo s Bonapartem, prvním konsulem Francouzů, může sjednat s jedním jako s druhým smlouvu přátelství, jako se to dělo za dob kanadských misí nebo konkordátem z roku 1803.

Ale jakmile chce Indián sníst své válečné zajatce, nebo Napoleon jmenovat nehodné biskupy, okamžitě se situace mění: za chvíli vidíme rudocha, jak mučí a upaluje misionáře, a císaře, jak týrá staříčkého papeže v zámku Fontainebleau.

Historie církevní je řadou takovýchto konfliktů a zápasů s králi, barbary, demokratickými sněmovnami, s Goebelsy a Leniny.

Jakmile chce byzantský císař definovati vztahy mezi Bohem Otcem a Bohem Synem, jakmile chce anglický král Jindřich VIII. nazývati své milostné plotky manželstvím, jakmile chce dr. Goebbels přivésti své Berlí-

Co má dělati Katolická akce ve farnosti?

Víme, že Katolická akce farní chce a snaží se, aby víra a příkazy našeho Spasitele Ježíše Krista vnikly do myslí a srdcí jednotlivých občanů i do celého veřejného života: do obce, do spolků, do rodin, — aby to vše úplně pronikl duch Kristův. — Ale co má k tomu dělati? Tu jest nutno rozdělití práci, neboť nelze vše najednou a nemohou dělati všichni totéž.

Proto zde upozorňujeme postupně, na co by měla Katolická akce ve farnosti obrátiti svou pozornost a snahu.

Katolická akce totiž pracuje jednak jako celek, jednak v jednotlivcích. Práce jednotlivců pro šíření a upevnění svaté víry jest nejdůležitější: Děje se tak, že každý katolík se snaží sám osobně všude, kde jest, aby lidé, s nimiž se stýká, poznali víru Kristovu, zanechali hříchu, přijímali svátosti, — podle toho, jak jest mu možno a kolik lze moudře od různých lidí čekati. — Horlivý katolík na to vše stále dává pozor ve své rodině, v zaměstnání, mezi přáteli, sousedy, kolegy, všude. V této práci jest jádro a hlavní naděje apoštolátu laiků. —

Proto Katolická akce všechny katolíky vřele a snažně vyzývá, aby se rozhodli, že budou tak všude pomáhati svatě víře katolické a šířiti tak její vliv a světlo! —

Snažte se statečně proměnití své okolí a své bližní poznáním víry Kristovy! —

ňany ke kultu Wotana — v tuto chvíli musí Církev — má právo a povinnost — pronést své rozhodné nikoliv. A počíná bitva.

Řetěz takovýchto událostí — to je nejslavnější ze všech historií: a tato historie určuje zásadní rozdíl mezi skutečnou Církví — chotí Boží — a ostatními církvemi — dcerami tohoto světa.

Ruský synod na příklad se ustavičně přizpůsobuje běžným potřebám samoděržaví a denním nápadům vladařů. Luther nalézá omluvu pro všechny manželské pletichy panovníků. Biskup Müller se sklání před Goebelsem. Církevní představení se ochotně stávají výkonnými orgány panovníků nebo vlád.

A těmto církvím nechybí pohodlí, podpory, vlivu, moci. Jenomže netrvalí déle nežli režimy, sdílejíce jejich časný osud.

A zatím Církev katolická si uchovává skvělost svého svatebního šatu, opravdová Církev Kristova zůstává stále tatáž během století a žije a působí pro věčnost. Z toho, co jsme řekli, právě vyplývá, že ten, kdo říká: »Církev se nemá zabývat politikou«, říká současně i hlubokou pravdu a něco velmi nepřesného.

Říká významnou pravdu ten, kdo stavě se na stanovisko teoretické, chce zdůraznit, že Církev se nezabývá politikou jako politikou. To znovu vyzdvihl před nedávnem Pius XI. ve svém novoročním projevu. Nezabývá se politikou, jako se nezabývá medicinou nebo distribucí plynu nebo elektrického proudu.

Říká-li však někdo, že Církev nemá práva zasahovat do politiky každodenního života, říká věc nepřesně.

Je přece zřejmo, že Církev má povinnost a právo postavit se proti nepravdám nespravedlivých útočníků. Má povinnost a právo postavit se proti učení, metodám, praktikám, které odporují jejímu dogmatu. Má povinnost a právo postavit se proti některým výstřelkům společenského řádu, je-li v nesouhlase se zásadami křesťanské spravedlnosti, jak to učinili Lev XIII. a Pius XI. velmi důrazně. V každém z těchto případů se najdou lidé, kteří se táží:

»Do čeho se to Církev pouští?«

Nuže, pouští se do něčeho, co spadá přímo do její působnosti. Zasahuje do morálky, což jest souhrn prostředků, umožňujících člověku uskutečňovati své pravé poslání.

A je to všechno tak jednoduché! Opravdoví státníci: Bonapart na počátku své vlády, Bismarck po kulturním boji, všichni skuteční státníci se vyhnuli zbytečným konfliktům a pochopili, že není úkolem jejich vlád ztěžovati mravní poslání a působnost Církeve.

Je možno klásti otázku: »Nezabývá-li se Církev politikou v theorii, proč do ní zasahuje v praktickém životě?«

Použijme tu srovnání: Slavný vědec Pasteur byl biologem. V theorii se nezabýval ani zemědělstvím, ani pěstěním domácího zvířectva, ale v praxi se zabýval vinicí, aby chránil hrozny před některými houbami, a pečoval o psy a kuřata, aby je uzdravil ze vztekliny a ostatních epidemií.

Pečoval-li tedy o vinici, nedělal to jako hospodář a staral-li se o psy a kuřata, nečinil to jako pěstitel domácího zvířectva: zabýval se všemi těmito věcmi jako biolog aby je chránil před určitými nemocemi.

Stará-li se tedy Církev o dr. Goebelse nebo o komunisty, je to proto, že tyto osobnosti vnášejí mezi křesťany určité omyly nebo nemoci řádu mravního a náboženského. A před tím musí Církev křesťany chránit. Pohledme nyní přímo na tuto její působnost!

Katoličtí mužové!

Jedte s námi do Staré Boleslavi!

Svatováclavská Liga (Svaz katolických mužů) uspořádá v sobotu dne 7. května 1938 noční adorační pobožnost katolických mužů ve Staré Boleslavi s tímto pořadem: Společný odjezd z Prahy asi o 18. hodině. Po příjezdu do Staré Boleslavi společná večeře, po ní adorační pobožnost v chrámu sv. Václava, kde bude kázati J. M. kanovník Málek. Z chrámu sv. Václava bude potom uspořádán světelný eucharistický průvod do chrámu Panny Marie, kde bude pokračováno v adorační pobožnosti a kde bude kázati dp. P. Dr. Urban. Poté o 12. hodině noční mše sv., při níž přistoupí katoličtí mužové ke stolu Páně. Po skončení mše svaté opět společný odjezd do Prahy.

Pro ty, kdož zůstanou ve Staré Boleslavi, bude zajištěn nocleh; nutno se ovšem včas přihlásiti. Cena zájezdu z Prahy a zpět včetně večeře 20 Kč. Poplatek za obstarání noclehu ca 10 Kč. Přihlášky k zájezdu nejdéle do 15. dubna 1938 přijímá Svatojánská Liga, Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8, telefon č. 617.70.

Svatovojtěšské jubilejní oslavy budou zahájeny v Praze

dne 24. dubna 1938 přednáškou o sv. Vojtěchu se světelnými obrazy. Přednáška je zcela nově zpracována a bude se konati v přednáškovém sále v Emauzích o 20. hodině.

Svoboda, zbavená rovnováhy, stává se anarchií a unavené národy demokratických států volají po východisku, volají po záchraně. Na druhé straně tisíce lidí odsouzených jménem rasy, zastřelených jménem obecného blaha, nebo zabitých v občanské válce, nabádají nás úsilovně k rozumu.

Je třeba naléztí střed mezi Leninem a Goebelsem. A tu Církev přichází na pomoc zmateným dětem. Všimněme si jen této zvláštnosti.

Téměř vždy je Církev v opozici k běžným teoriím: R. 1830 byl modou Liberalism.

Tehdejší papež jej označil za delirium.

A obecenstvo křičelo: Jaký to reakcionář!

R. 1930 se karta obrátila. Modou je nyní Síla.

Pius XI. ihned varuje: Státní tyranie je nebezpečím pro křesťanskou civilizaci.

A obecenstvo jme se mysliti: Hle, papež, který se stal liberálem!

Ve skutečnosti je to obecenstvo, které podlehlo blouznění. — A je to Papež, který zachoval rovnováhu.

Christianus.

Klíč k šťastné budoucnosti.

Soustavně pěstovaná nenávisť mezi proletářem a kapitalistou jest jedním z hlavních bodů marxistického revolučního programu. Padesát let je propagována nauka, že námezdný poměr mezi dělníkem a zaměstnavatelem je ve své podstatě nespravedlivý a vede vždy k vyssávání dělnické třídy. Pravý ráj pro utlačovaného proletáře že nastane až po úplném vyvlastnění výrobních prostředků a až jejich správa bude vložena do dělnických rukou. Proto se odůvodňuje nutnost třídního boje mezi vrstvami majetných a nemajetných jako nezbytného a hlavního prostředku k dosažení vytčeného cíle: Revoluce a vlády proletariátu. Kdyby tento způsob navrhovaný marxisty byl skutečně jediný, který by odstranil neblahé postavení milionů příslušníků dělnického stavu, pak bychom my katolíci byli mezi prvními bojovníky za jeho uskutečnění, když uvážíme, že křivdy,

kteř musil člověk sociálně slabší od nepaměti snášeti, byly často hrozně.

Položme však otázku: Je osud dělníka v zemích převážně socialistických a tam kde vláda proletariátu již slaví své dvacetileté trvání skutečně lepší anebo alespoň o tolik lepší, kolik bylo prolito nevinné krve příslušníků majetných, středních i proletářských tříd?

Dnes již není třeba ani nejtvrděmu komunistovi dokazovati, že dělník musí pracovati stejně u nás jako v Rusku. Jsou-li u nás různě odstupňované třídy, jsou v ideálním komunistickém státě třídy pouze dvě: proletáři pracující a neproletáři, ovoce revoluce užívající a stachanovštinu nařizující. Neklamná je zkušenost, že lidé, jichž srdce je plné nenávisti, nemohou ploditi než zase nenávist a odmění se jednou peklem i tēm, po jejichž zádech docílili dosažení svého sobeckého cíle. Příklady a důkazy jsou dnes celému světu známé a není třeba se o nich zmiňovati.

Jedno jest dnes jisté, že se svět dělí na dva tábory: na ty, kdož milují a na druhé, kteří nenávidí. Jedni ve své nenávisti nešetí ani svých přátel a druž, milují i své nepřátele. Na kterou stranu se my postavíme? Zdá se, že v poslední době »ustydla již láska mnohých, takže i spravedliví byli v nebezpečí, že budou svedeni.« I my jsme pro boj proti lidské špatnosti, proti utlačování člověka člověkem, proti jeho chamtivosti, lakotě a nepoctivosti, proti zneužívání moci i síly, ale též proti věrolomnosti a zneužívání důvěry. Chceme ale nápravu při lásce k člověku. I my nenávidíme zlo, ale nikoli člověka. Ideální poměr člověka k člověku jest jen jeden. Jest určen moudrostí Boží přímo matematickou přesností. Jest stanoven rovnicí lásky: »Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.«

Spravedlivý Bůh klade i mezi zaměstnavatele a dělníka znaménko rovnosti. Křivdy na podřízených a padesátiletá propagace třídního boje vytvořily nepřekročitelnou propast mezi lidmi, kteří s ohledem na společné zájmy jsou na sebe navzájem odkázáni. V ovzduší prosyceném nenávistí se těžko dýše a ještě hůř pracuje. Je to stav nezdravý a nepřírozený. Bohu je známo, kdo jej zavinil a člověku nepřísluší právo se mstíti. Je však naší povinností starati se poctivě všemi prostředky o nápravu současných i budoucích sociálních poměrů v duchu křesťanské kázně a apoštolské průbojnosti.

Tēm, kdož páchali po léta nepravosti na svých bližních, bude jednou těžko se zodpovídati před Soudcem, který nepotřebuje ani svědků, ani důkazů, neboť nic pro souzeného nebylo snadnější, než postaviti se v duchu na místo toho, jemuž se činila křivda. Bezpráví bylo vždy a jest hlavně údělem slabých. A slabým byl vždy proletář a dělník a při všech možných paragrafech zůstal jim i podnes, neboť pro některé dobroky jsou zákony jen měřítkem, které jim naznačuje, do jaké míry mohou druhého beztravně znásilnit. Slabost sice neubírá utlačovanému ničeho z jeho lidské důstojnosti, ale tím více volá po spravedlnosti a lásce. Připomíná nám slova Božského Spasitele: »Cokoli jste učinili nejmenším bratřím mým, mně jste učinili.« Věru nemá poctivý dělník lepšího ochránce nad svého Stvořitele. A nemá nespravedlivý pán přísnějšího soudce nad Krista ukřižovaného.

Stalo se kdysi, že přijel v autu jakýsi pán do katolického ústavu za nějakým obchodem a spatřiv opodál sochu zmučeného Krista, ptal se posměšně šoféra, co že to tam je za »panáčka«. Šofér klidně odpověděl: »Ten »panáček« vás bude jednou soudit.« A pán mlčel.

Bůh je hrozný jako soudce a mezi hříchy proti sociálně slabým bývají někdy také i hříchy do nebe volající, které jsou ve stejné stupnici jako vraždy a krvesmlstvol!

Ale Bůh nerad hrozí svým soudem, neboť není jen spravedlivý, ale především milující. Soud je až naposled. Dříve je život, který má býti dobou lásky. Též dobou boje o Lásku, ve kterém ji vyhráváme nebo prohráváme věčně. A Bůh je věčná láska.

Kdysi šel mladý muž zasněženou krajinou a spatřil nad sněhem vyčnívající rostlinu, jejíž plody byly snad poslední potravou přeživajícímu ptactvu. Chtěl také pro svého domácího zpěváčka něco utrhnouti, ale nedokázal toho. Rostlina měla ostré bodliny. Podívil se v duchu, jak příroda je moudře uspořádána. Jak láskyplný a moudrý musí býti její Stvořitel, jenž pečuje o zimní potravu pro skřehlé ptáče. Jakou nepředstavitelnou láskou miluje však člověka, k jehož radosti toto malé ptáče zachovává. A vskutku. Lásku Boha k člověku lze kdykoliv z jeho stvoření dokázati. Jen si v duchu představme svět, ve kterém žijeme, bez lidské zloby a objeví se nám kus ztraceného ráje. Uvidíme, že nebesa skutečně vypravují slávu Boží. Naučíme se také milovati Boha a okusíme nejčistější radost, jako dítě, které se naučilo prvnímu kroku. Zaradujeme se z prvního kroku na cestě k Bohu, našemu jedinému a pravému cíli.

Milovati Boha však neznamená jen tonouti ve sladkých pocitech. Pakliže někoho opravdově milujeme, dovedeme za něho též trpěti a přinášeti oběti. Bůh však na nás neřádá ničeho, co by přesahovalo naše síly. I v tom nám příslovečně lásku, že nám dal svá přikázání, která namnoze lidé nechápou. Snad by jim lépe

porozuměli, kdyby je srovnali se starostlivostí pečlivé matky, která v obavě o život svého dítěte, nedovoluje mu pobíhati a zacházeti až za okraj příkrého úskalí, kde na ně číhá nebezpečí. V rámci Božích přikázání má člověk největší možnou svobodu, jakou mu nedá žádný jiný řád. Čím více lidé budou poslušni příkazu Božích, tím budou šťastnější a svobodnější. Tak jako je samozřejmý policejní jízdní řád, jenž chrání automobilistu a dává mu možnost bezpečné jízdy. Jak by to na silnicích a náměstích asi bez něho vypadalo? Zajisté že asi tak, jako dnešní mezinárodní situace a rozhraný společenský život, který se snaží odvrhnouti řád Bohem stanovený.

Bylo by málo, kdybychom poslouchali Boha jen ze strachu. Jsme povinni jej poslouchati z lásky.

Bůh miluje každého člověka a žádá totéž od nás. Na mocném i poníženém, na bohatém i chudém. Na mocném, aby nebylo ponížených, na bohatém, aby nebylo bídy. Bez lásky k Bohu není lásky člověka k člověku a nemůže ani býti sociální spravedlnosti. Křesťanská opravdová láska jest jediným východiskem ze zmatků přítomné doby. Ona jest jediným pevným a trvalým základem pro nový šťastnější společenský řád. Jiného základu není. Kdo opravdově Boha miluje, nemůže konati zlé. Žádá tedy Bůh od člověka, státníka, zaměstnavatele i dělníka věc zcela přirozenou a jasnou: Žádá od něho lásku. Kéž bychom to pochopili dříve než bude pozdě. — Písecký.

Potřebujeme křesťanské mládeže.

V pátém čísle Obnovy dne 29. ledna 1938 byl článek nadepsaný: »Potřebujeme křesťanské rodiny« a byl napsán P. drem Braitem. Byl to článek výborný a doporučuji jej všem, kdo řídí, zakládají nebo chtějí brzy založiti rodinu, protože tēm ostatním by bylo málo platno jej doporučovati v příliš časném věku. Prosím P. Braita, aby psal o té rodině a o výchově rodinné častěji. Za jednou se to nespraví, věc tak důležitá se musí říkati často, důrazně a přesvědčivě.

P. Braitto praví však také, »že nesmíme přeceňovati pastorační prostředky k získání mládeže«. Jak nesmíme přeceňovati tyto prostředky? Tak, abychom zapomínali, že »hlavní, nejdůležitější, základní práce se musí vykonati v rodinách«. P. Braitto zachytil podstatu výchovy tam, kde se vskutku nalézá, v kořeni, v zárodku, v počátcích. Žije-li kořen zdravě, fyzicky i duchovně, bude zdravé i to, co roste z kořene. Všecky vlastnosti hmotné bytosti, i když jest oživena nejvyšším životním principem, jsou dány v zárodku, a třeba je duchovní žití závislé na principu nehmotném, a nadto ještě na principu nikoli přirozeném, byt i nehmotném, přece jest pravda, že čím dříve přistupuje nadpřirozený princip k přirozenému a čím pečlivěji jsou oba rozvíjeny vedle sebe i v sobě, tím jistěji roste člověk zdravý před lidmi i před Bohem. Konečně i sám počátek zde hraje nemalou úlohu. První zvyk jest totiž zvyk nejsilnější, každý další zvyk jest slabší. Počátky člověka nejvíce určují, byt nikoli neomylně, i jeho konce. To všecko jest dokonale pravda, a mimo to i vše ostatní, co v článku v Obnově bylo řečeno.

A přece bych rád řekl slovo potřebné k docenění pastoračních prostředků na získání mládeže. Bojím se totiž, že tyto prostředky nejsou u nás za dané situace doceňovány, nýbrž že jsou špatně vybírány a aplikovány, čili že potřeba vybírat účinné prostředky k získání mládeže není pocítována, hodnocena a zdůrazňována dostatečně. Zapomíná se na to, že dobrých katolických rodin jest ohromně málo. P. Braitto sám klade řečnickou otázku: »Kolik je takových našich rodin?« A ačkoli zase správně vytyčuje jako hlavní program: burcovati křesťanské rodiny již existující k jejich povinnosti vychovávat ke křesťanské rodině děti rodinného lůna, čili jak se vyjadřuje také jinak: vychovávat již mladé k myšlence křesťanské plnosti života v našich rodinách, nemohl by popřít, že i toto burcování rodin, i toto vychovávání mladých k budoucí rodinné povinnosti, vychovávání doplňující ne-

bo nahrazující nedbalost rodin jest prostředek pastorační k získání mládeže, byť prostředek nepřímý. To, co chci říci, jest však ještě něco jiného. Nečinila-li minulé a nynější generace rodičovská svou povinnost v těchto příčinách — a že to nečinila, ať z nepoučenosti, ať z lajdactví, jest více než jisto! — mělo to za následek, že mládež od takových rodičů vychovaná či lépe řečeno nevychovaná potřebuje býti teprve získána. A musí býti nejprve získána k tomu, aby zlepšila svůj osobní charakter, dříve než na ní budeme žádati, aby se připravila k velikým úkolům rodinným. Tady nelze dělati žádné skoky. Býti schopen vésti rodinu v moderní době, vychovávat silně a pevně křesťanské charaktery v dětech, jest úkol velmi těžký, o jehož těžkosti neměli potuchy rodičové starých generací, kdy bylo vše křesťanské kolem nich a kdy neříhala zkáza ze všech stran.

Ježto jest tedy aspoň v přítomné době téměř veškerá mládež, která co nevidět má převzít úkoly rodin, naprosto nepřipravená k zastání tak velikých povinností, ježto musí býti nejprve sama získána zpět Kristu a utvrzena v pravém křesťanském duchu, jest na pastýřích duších, aby vymýšleli a vnuknutím Božím obdrželi účinné pastorační prostředky k získání právě této od rodičů nevychované mládeže. Povzbuzení P. Braita mohlo by se skoro obrátiti. Vychovejte, získávejte křesťanského charakteru, především k sebevýchově tohoto charakteru mládež, a pak budete mít zaručeno, budete-li se starati o další výchovu této dospělé mládeže k rodině a v rodině nové, že budoucí mládež už bude jiná než dosavadní mládež.

Otázka prostředků k získání mládeže není tedy nikterak bezpředmětná. A nebude, tuším, bezpředmětná ani v budoucnu, pokud potvrzají rafinovaná nebezpečí výchovy v nynějším světě, kde ani sebe lepší rodina, zejména nemají-li rodiče pro hmotné a nutné starosti dostatek času, aby se věnovali svým dětem tou měrou, jaké vyžadují ona zmíněná veliká nebezpečí, nehledě ani k tomu, že nemají často potřebného vzdělání nebo potřebné kněžské autority, aby jim čelili.

A tak pořád vítáme každého, ať laika, ať kněze, kdo přinese nové a hlavně účinné způsoby, jak získati mládež opravdu křesťanskému nazírání, cítění, a opravdovému chtění, neboť toto právě chybí nynější mládeži, i té, která jest zrozena z křesťanských rodičů, že nevědí, co to jest »opravdu křesťanský chtít«. Zejména dobře řízená, katolická škola jest povolána k pěstění vůle a katolického vědomí, a dokud toho nebude, bude se odrazovati školou většina mládeže i z dobrých katolických rodin.

Konstantin Miklík, CSsR.

K myšlenkové linii SKM.

Před časem kdosi definoval jako trojí činnost mladých generací polit. stran: 1. tleskat »vůdcům«, 2. lepiti plakáty, 3. pořádati zábavy. Kdo zná jen poněkud blíže činnost českého Sdružení katol. mládeže, nedopustí se nikdy toho fundamentálního omylu, aby jí prohlášoval za maskovaný politický dorost. Nejen z toho důvodu, že o nepolitickém charakteru hnutí svědčí jasná prohlášení směřovacího činitelů hnutí, nýbrž hlavně proto, že (přes některé omyly trvání dočasně) stále směřovala a směřuje veškerá činnost Sdružení k podchycení a náboženskému vzdělání veškeré mládeže bez rozdílu polit. legitimací. Není možno dvěma pánům sloužiti: není možno tudíž v sobě spojovati služebnou roli politickou s úsilím o všestrannou náboženskou výchovu mladých lidí! Z vůdců katolické mládeže prvý tuto fundamentální pravdu seznal P. Metod Klement OSB a díky úsilí jeho a většiny jeho nástupců byla tažena trvalá čára, dělící hnutí české kat. mládeže od polit. stran.

Jsou mnozí, kteří spatřují nebo snaží se spatřovati v úsilí české katolické mládeže o zachování nepolitického charakteru jen jakési malichernictví a ukazováním na výhody, jež politické strany členům svých mladých generací poskytují (nebo slibují), snaží se odvésti katolickou mládež z nastoupené cesty. Bylo by

osudovým omylem vůdců SKM, kdyby prvenství prodali za čochovici. Proč? Tomu, kdo pročítá organizační rubriky orgánů mládeže nejrozličnějších politických stran, není skryto, že v těchto organizacích bez rozdílu se nevěnuje vůbec pozornost vnitřnímu náboženskému životu, nemluví ani o exerciciích a hnutí eucharistickém. Totéž naprosté zanedbávání tohoto »jednoho potřebného« vyládne i v českých organizacích tělovýchovných s čestnou výjimkou čl. Orla. Právě zde, u mládeže, organizované (i neorganizované ovšem), začíná úkol SKM, spočívající v úsilí a prohloubení náboženského života dorůstajících národních generací, jimž se nikde od dob školní návštěvy nedostane řádného nábož. poučení. Chce-li SKM mladé lidi bez rozdílu legitimaci trvale pro věc katolicismu podchycovati, nesmí se nikdy zaplésti do víření politického a opustiti svou linii! Musí dáti členstvu svobodu názoru politického, ale zároveň je pevně usměrňovati ve smyslu starého »Omnia ad maiorem Dei gloriam«.

Svatí, boží světlo a vzor katolických mužů.

(Kalendariem cností svatých katolické Církve.)

16. března vzpomínáme sv. Patrika, apoštola Irska, od něhož bychom se měli učiti křesťanské moudrosti, vytrvalosti, trpělivosti a lásce k bližnímu. Jeho svatému nadšení podařilo se v době asi třiceti roků obrátiti celý národ irský na víru křesťanskou.

17. března je památka bl. Jana Sarkandera, kněze a mučedníka, který, jako sv. Jan Nepomucký, podstoupil ukrutnou smrt pro neporušenou zpovědní mlčenlivost. Byl to vzor horlivosti a dobrovolnosti, pomocník chudých a spravedlivých, smířovatel rozepří.

18. března slavíme svátek sv. Eduarda, krále anglického, mučedníka, podobného v cnostech našemu sv. Václavu, neboť vynikl zbožností, čistotou, pokorou a dobrotivostí.

19. března vzpomíná církev památku sv. Josefa, pěstouna Páně, příkladu to pro ty, kdo vydělávajíi vezdejší chléb prací rukou svých a jasného vzoru lásky a péče hlavy rodiny o ty, kdož jsou svěření otcovské péči. Jako byl sv. Josef ochráncem Matičky Boží, tak se stal i ochráncem naší společné matky Církve katolické.

21. března ctíme památku sv. Benedikta, patriarchy řeholníků na západě, vůdce a učitele na cestě k dokonalosti.

23. března připadá svátek sv. Serapiona, poustevníka, jenž by nás mohl učiti veliké a živé víře a přísnému kajicím životu a sebezapírání.

24. března připomíná nám církev sv. Gabriela, archanděla, příkladu to, jak máme rádi a ochotně Boha poslouchati a sv. Irene, biskupa a mučedníka, světla živé a pevné víry a příkladné pokory a zbožnosti.

25. března, svátek Zvěstování Panny Marie má nám býti pobídkou, abychom setrvali v pravé bázni Boží a pokoře a podrobovali se ochotně a rádi vůli Boží.

26. března vzpomínáme sv. Haštala, mučedníka, vytrvalého, statečného a horlivého ochránce a pomocníka pronásledovaných věřících.

27. března připadá památka sv. Ruperta, biskupa, světla apoštolské lásky a horlivosti, a sv. Řehoře, nysského biskupa, výmluvného obháje katolické pravdy.

28. března slavíme památku sv. Jana Kapistrána, od něhož bychom se měli učiti zápalu, s jakým bránil církev katolickou, neúnavné horlivosti o spásu lidských duší, jež se nelekala žádných překážek a byla ochotna k sebevětším obětím, pravého to vojína Kristova, který byl vojínem nejen na kazatelně, ale i ve vřavě válečné, když jednalo se o záchranu křesťanství proti Turkům.

29. března slavíme památku sv. Guntrama, krále burgundského, vzoru to upřímné kajicnosti a křesťanského pána a vladaře.

30. března vzpomínáme sv. Acháce, biskupa, od něhož se učme tomu, jak máme s láskou prokazovati svým bližním, přátelům i nepřátelům skutky tělesného i duchovního milosrdenství.

31. března sv. Kvida, opata, jenž by nám měl otevřít oči, abychom poznali marnost a porušitelnost všech statků a požitků tohoto světa a uvažovali, jak nejlépe bychom mohli sloužiti k větší cti a slávě Boží.

Katolická akce.

Pražská arcidiecése:

Hold Kristu králi a oslavy sv. Vojtěcha v Praze byly z rozhodnutí Jeho Eminence přeloženy na 28. září.

Hold Kristu králi a oslava svatovojtěšská v Plzni bude se konati v neděli 19. června. Započne slavnou Mší svatou v kostele sv. Jana Nepomuckého (u Redemptoristů) o 9. hodině, po které vyjde Božítělský průvod ke 4 oltářům. Od 4. oltáře půjde průvod do chrámu sv. Bartoloměje, kde v 11 hodin bude slavnostní shromáždění s promluvou pro všechny stavy. Odpoled-

ne o 1/3. hod. bude v kostele sv. Bartoloměje kázání a ve 3 hod. sv. požehnání. Ve 4 hod. budou zahájeny promluvy pro jednotlivé stavy a to: pro ženy v chrámu sv. Bartoloměje, pro muže v kostele u Františkánů, pro jinochy tamtéž v kapli sv. Barbory a pro dívky v kostele sv. Anny.

Vikariátní konference Katolické akce konají:

20. března:

Vikariát kladenský v 10 hod. dop. v Katol. domě na Kladně.

Vikariát kolínský o 14. hod. na děkanství v Kolíně.

Vikariát brandýský o 14 1/2 hod. v Brandýse n. L., U Holubů.

Vikariát plzeňský o 14. hod. v Plzni na arciděkanství.

27. března:

III. vikariát pražský o 4. hod. ve Svatováclavské Lize,

vikariát berounský: o 10. hod. na děkanství v Berouně,

vikariát českobrodský: o 14. hod. v kapli nemocnice v Č. Brodě,

vikariát bystřický: o 14. hod. v Kat. domě v Benešově,

vikariát kralupský: o 15. hod. na faře v Kralupech,

vikariát křivoklátský: o 14. hod. na faře v Křivoklátě,

vikariát mnichovický: o 14. hod. v sekr. SKM. v Praze II., na Skalce,

vikariát černokostelecký: o 13. hod. na faře v Sázavě,

vikariát ořešský: o 14. hod. v mauzském klášteře,

vikariát sedlčanský: o 11. hod. v Sedlčanech na děkanství,

vikariát vlašimský: o 14. hod. na děkanství ve Vlašimi,

vikariát votický: o 11. hod. na faře ve Voticích.

Obvyklá měsíční konference vikariátních ředitelů Katolické akce koná se v sobotu dne 19. března t. r. o 4. hodině odpoledne u Františkánů.

Farní Katolická akce v Libni pořádala 28. února přednášku se světelnými obrazy »O sv. Josefu a sv. Rodině«. Přednáška se velmi líbila a bude ve vhodné době opakována i pro širší veřejnost.

Důležitý úkol pro všechny farní referenty. K vybídnutí nejdůst. arcib. konsistoře žádáme všechny farní referenty Katolické akce — tam kde dosud jmenování nebyli, všechny důstoj. duchovní správce —, aby nám co nejdříve sdělili **pořádek Služeb Božích v místním farním chrámu Páně.** Došlé dotazy budou zpracovány do zvláštního seznamu, který bude vyvěšen i na pražských nádražích se zvláštním provoláním pro výletníky.

Film.

(Hlídky katolické kinematografické centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Filmy posledních premiér:

Třída A.) Filmy pro dospělé bez závad:

***Boží mlýny.** Gloriafilm. České drama podle románu J. Vrbý. Trest Boží stihl krivopřísežníka i celou jeho rodinu. Místa je děj velice dramatický, režijně není však zvládnutý. Dlouhé záběry a malá dynamika, dále nedostatečná montáž činí děj místy nesrozumitelným. II.

***Klatovští dragouni.** Dafafilm. Česká veselohra. III. Krok do tmy. Lucernafilm. Česká detektivní veselohra. Neří sice úroveň zahraničních, zejména amerických detektivek, ale přes to má celkem dobré zpracování i původní nápady. Hercům nedostává se místy sice detektivní rutiny, ale přes to může film dobře pobavit. Hlubšího dojmu však není. II.

***Román oktávanky.** Moldavia — německá veselohra. Celkem roztomile působící děj profesora, jenž se zamiluje do jedné ze svých žaček, chce tomu uniknouti, ale vrátí se, když ona dokončí studii. II.

Náhodné setkání. Praha — Paříž. Ruské sportovní drama, propagující mateřství a lásku k dítěti. Bez bolševické tendence. Režie má však mnoho vad a chyb. III.

***Naši furianti.** P. D. C. Česká veselohra podle známé divadelní hry Stroupežnického. II.

Milování zakázáno. Česká veselohra, dobře provedená, celkem bez tendence, sledující jedině účel pobavit, což se místy daří, ale nezanechá v divákově hlubších dojmu.

Svět valčíku. Metropolitan. Americká opereta, která uspokojí náročné divadelně vyspělé, zpěv a hudbu milující obecenstvo. Pro širší vrstvy není. II.

Cestou křížovou. Monopolfilm. České drama podle románu J. Š. Baara. Líčí, jak do obce zamořené alkoholismem, přišel za faráře P. Jiří, který bojuje nejen proti alkoholismu, ale i proti utlačování dělníků velkostatkářskými úředníky a dělníků se zastává. Nenachází nikde porozumění a všichni jsou proti němu. Když však odchází na jinou faru, všichni poznávají, co v něm ztrácejí. Štěpánkova hra (P. Jiří) je celkem dobrá, místy však trochu tvrdá. II.

Třída B.) Filmy s určitými závadami:

Mezi dvěma ženami. M. G. M. Americká drama. Prostředí vyšších zkažených tříd je líčeno nesympaticky. Reportáž ná-

boženského úkonu podána sympaticky a bez tendence. Jedině zakončení děje má menší závadu. II.

Zlomená křídla. Ufa. Německé drama. Protějšek francouzského filmu »Velká illuse«. Po stránce logických závěrů a psychologie jest tento německý film lepší. Historie německého letce, který je na francouzské straně fronty sestřelen. Podaří se mu skrývat se u kočovné divadelní společnosti. Pak je prozrazen a postaven jako špion před válečný soud. Jest však osvozen a poslán do zajateckého tábora. Po sestřihu varietního tance může býti klasifikován A. Umělecky I.

Farář z Podlesí. Dafafilm, něm. drama, 2910 m.

Děvče z Terstu. MGM., angl. drama, 2870 m.

Cesta do neznáma. Meisnerfilm, angl. drama, 2255 m.

Detektiv Nick v Novém Yorku. angl. drama, 2650 m.

Včera neděle byla. ABC Praha, čes. drama, 2645 m.

Wells Fargo. Paramount, angl. drama, 2785 m.

Přístav štěstí. Merkur, něm. drama, 2565 m.

V bouři ke Klaudii. Tricolore, něm. drama 2280 m.

Rendezvous v Paříži. Paramount, něm. veselohra, 2460 m.

Třída C.) Filmy s určitými velkými závadami, pro které nelze je doporučit:

Čtyři v ráji. M. G. M. Americká veselohra společenského prostředí, vyšších zkažených vrstev. Manželství je zde pojímáno velmi lehkově; žije se, jak chce. III.

Filmy označené * byly při premiéře znovu přezkoušeny a definitivně upravena jejich klasifikace.

Filmy v této rubrice neoznačené se katolíkům k návštěvě nedoporučují.

Úzký film.

Jak již bylo uveřejněno v č. 2. minulého ročníku »Katolka« je nedostatek úzkých filmů s náboženským obsahem. Jsme proto zatím odkázáni na filmy zábavné a kulturní (z ciziny). Censurní sbor filmový provedl klasifikaci těchto filmů a podává v tomto čísle jejich roztřídění, pro něž užívá stejného označení tříd, jako u filmů normálních. **Poznamenáváme, že tato druhá klasifikace týká se vesměs filmů 9.5 mm.**

Grotesky:

Třída Ad.) Filmy vhodné pro mládež:

č. 600, Beaucitron vynálezcem. 100 m.

č. 638, Ať žije svoboda. 100 m.

č. 670, Chaplin prodávácem. 100 m.

č. 756, Hoří. 100 m.

č. 759, Peníze nebo život. 100 m.

č. 763, Chaplin číšníkem. 100 m.

č. 766, Adrian sportovcem. 100 m.

č. 807, Dynamit. 100 m.

č. 811, Moderní hotel. 100 m.

č. 836, Bláznivá vila. 100 m.

č. 5005, Ber, dej. 60 m.

Třída A.) Filmy pro dospělé:

č. 550, Beaucitron odhadcem. 100 m.

č. 570, Pro Daisiny krásné oči. 100 m.

č. 585, Jednou přijde den. 100 m.

č. 669, Chaplin tulákem. 100 m.

č. 730, Ženy mají rády statečné. 100 m.

č. 760, Chaplin na kolečkových bruslích. 100 m.

č. 761, Chaplin světákem. 100 m.

č. 771, Stále výš. 100 m.

č. 801, Na divokém západě. 100 m.

č. 814, Pozor, lvi! 100 m.

č. 835, Beaucitron petrolejovým králem. 100 m.

č. 3108, Dodo slavným plavcem. 60 m.

č. 5021, Beaucitron bruslařem. 60 m.

č. 5027, Anatol u cirku. 60 m.

Kreslené grotesky:

Filmy Ad.) Filmy vhodné pro mládež:

č. 3132, Jeho veličenstvo Grobián. 60 m.

č. 5025, Bonzo a liška. 60 m.

č. 30151, Strašidelný dům. 60 m.

č. 30149, Mickey jde bojovat. 60 m.

č. 30139, Myšky mají pré. 30 m.

Třída A.) Filmy pro dospělé:

č. 104, Cirkus. 100 m.

č. 30148, Zpět k půdě. 60 m.

č. 30150, Mickey u Zulukafrů. 60 m.

č. 30152, Tanec kostlivců. 60 m.

č. 5019, Bonzo na sevo. 60 m.

č. 10399, Kocour Felix taneční mistr. 30 m.

č. 30144, Mickey plavčíkem. 30 m.

č. 30145, Mickey a klobásy. 30 m.

č. 30136, Koncert. 30 m. (Příště dokončení.)

Podmínky pro půjčování filmů 9.5 mm. Filmy se půjčují ve svících, dlouhých 30, 60 nebo 100 metrů a jsou jednodílné nebo vícedílné. Není-li zvlášť jinak označeno, jsou uvedené filmy ve směs jednodílné. Půjčovní poplatek za cívku filmu CM (30 m) činí Kč 4.50, za cívku M (60 m) Kč 9.— a za cívku SB (100 m) Kč 15.—. Tento půjčovní poplatek se rozumí na tři dny a při zásilkách na venkov na pět dnů. Při zásilkách na venkov platí porto tam i zpět vždy vypůjčova te l. Před vypůjčením filmu nutno složit zálohu, která činí Kč 4.50 za 30 m, Kč 60.— za 60 m a Kč 100.— za 100 m filmu. Filmy si možno na určitá data zamluviti. — Zapůjčení shora uvedených filmu zprostředkuje Svatováclavská Liga v Praze IV., Hradčanské nám. 8.

Rozhlas.

(Hlídky katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Věda promluvila. Kdyby katoličtí posluchači rozhlasu požádali přednáškový odbor Radiojournalu, aby zařadil do svého programu přednášku, na příklad o starozákonních prorocích, víme již předem, že by takovou žádost zdvořile zamítl s pravděpodobnou poznámkou, že se jedná o téma »příliš speciální«. Taková je běžná praxe v rozhlase, takže jsme si již uvykli, aby kněz k nám mluvil nanejvýš o nějakém umění a filosof nebo ateista aby v neděli dopoledne vykládal Písmo Svaté. Tak jsme slyšeli v neděli 20. února přednášku profesora Dra. J. B. Kozáka na téma »Proroci«. Pan profesor uznal za vhodné hned po ránu nás poučiti, že věříme v něco, co on dovede vědecky lehce vyvrátiti. Nejvíce nás upoutal konec jeho závěrečného rozboru, kde pravil, že prorokoval-li prorok Isaiáš: »Aj Panna počne a porodí Syna«, nevztahovalo se to vůbec na Pannu Marii, ale na choť krále Acháza, která byla těhotna a měla mít syna, za kteréhož nastane blažený věk. Omyl byl způsoben nesprávným překladem, který prý správně zní: »Aj královna počne...«

Skláníme se před vědeckou autoritou pana profesora, ale dříve než uvěříme jeho výkladu, prosíme jej, aby nám laskavě objasnil, jak mohl prorok prorokovati »Aj královna počne«, když byla již těhotná?«

Nevezmeš jména Božího nadarmo! Hřích proti druhému příkazání Božímu jsou dnes tak zakofeněny, že se s nimi setkáváme i na místech, kde bychom očekávali, když ne účtu k Bohu, tedy alespoň trochu společenského taktu. Bohudík, začínají si tohoto zlovyklu všimati i katoličtí posluchači rozhlasu. Aby Radiojournal konečně činil rozdíl mezi tím, co je a není dovoleno s ohledem na naše přesvědčení vyslati, zaslali nám naši posluchači tentokrát velmi důrazné stížnosti a výzvy, abychom je vhodným způsobem tlumočili na patřičných místech. Stěžují si hlavně na stále opakovaně vysílání gramofonové desky, na které známý pražský komik v souvislosti s uboze nevkusným žvaněním a profanací národní poesie vyslovuje nejsvětější jména.

K. A. požádala ředitelství Radiojournalu, aby zmíněná deska nebyla již dávana na pořad a aby byla z rozhlasového archivu vyřazena. Radiojournal slíbil sice dopisem z 25. II., že vysílání desky omezí na nejmenší možnou míru, ale krátce na to v sobotu 5. III. v ranním vysílání tuto desku opět reprodukoval. Tím dal najevo, že nemíní respektovati přání ani nejdpp. biskupů, ani protestů katolických posluchačů.

Mezi Poradním sborem, jako tlumočnickem těchto stížností, a Radiojournalem je nyní jasno. Doufáme, že i katolíkům bude jasno, kde mají nastoupiti k činnosti: v Katolické akci. Devisa, že budeme mít tolik práv, kolik si jich vydobudeme, platí tedy dále. Je nám ale současně výzvou k trpělivé, obětavé a soustavné práci pro nápravu v čsl. rozhlase.

Při uzavěrcce čísla dostáváme dopis Radiojournalu, že zmíněnou desku až na další vyřazuje z provozu.

Naše práce.

Naše projevy v neděli dne 6. března. V Košířích promluvili o situaci katolicismu v zahraničí a u nás Dr. Frant. Formánek, dp. V. Chlumský a prof. A. Novák. Doslov měl J. Šolle. — V Kouřimí v Prokúpkově domě promluvil Dr. V. Janda o událostech v Rusku, Španělsku a Německu, za účasti více než 150 osob.

Konference katolických mužů v Kouřimí konala se 6. března za účasti 30 osob.

Vlašim. Katolická akce pořádala 6. 3. 1938 přednášku Dra. Hynka: »Kristova tvář a muka.« Přítomno asi 300 osob. Na neděli 20. 3. 1938 připravuje přednášku P. Dra. R. Dacíka z Olomouce o Petru Jiřím Frassatim se světelnými obrazy.

Z domova.

Jubilejní slavnosti Sdružení katolické mládeže v Čsl. (SKM.) na oslavu dvacetiletého trvání konají se ve dnech 14.—16. května. Ve dnech 14. a 15. května oslava a jubilejní valná hromada v Praze, dne 16. května pouť mládeže do St. Boleslavě.

Rámcový program české sekce eucharistického kongresu v Budapešti.

Dne 25. května 1938 (ve středu): Příjezd do Budapešti o 7.57 hod. ráno. Ubytování. Odpoledne prohlídka města. Večer adorace v přiděleném kostele a účast na slavnostním zahájení kongresu.

Dne 26. května (ve čtvrtek): Ráno mše sv., při níž možno přistoupiti ke Stolu Páně, účast na slavnostním kongresové schůzi. Odpoledne prohlídka města. Večer adorace a účast na eucharistickém procesí na Dunaji.

Dne 27. května (v pátek): Ráno mše sv. Potom společná slavnostní schůze všech účastníků kongresu z ČSR. Odpoledne prohlídka města. Večer adorace.

Dne 28. května (v sobotu): Ráno mše sv. Pak schůze české sekce. Odpoledne prohlídka města. Večer adorace a účast na některém divadelním představení.

Dne 29. května (v neděli): Účast na společné slavné mši sv. a na společném svatém přijímání na mileniárním náměstí. Odpoledne účast na eucharistickém průvodu. Z účastníků půjdou v něm jen krojovaní a deputace. Ostatní budou přihlížeti z vykázaných stanovíšť.

Mše sv. a adorace budou ve zvláštním chrámu, který bude českým účastníkům přidělen. Prozatím byl přidělen kostel sv. Anny. Vyjednává se však o kostel jiný, který by byl blíže místu, kde budou čeští účastníci ubytováni. Sedadla na slavnosti nutno zvláště objednat.

Program staroboleslavských poutí v jubilejním roce 1938:

1. května: Čsl. Orel a katoličtí legionáři.
7. května: Svatováclavská Liga. Večerní a noční adorace.
8. května: Svatovácl. Liga, katolické učitelstvo a studentstvo.
15. května: Pouť z kraje příbramského a berounského.
16. května: Katolická mládež (S. K. M.).
29. května: Diecése českobudějovická a hold dětí.
5. a 6. června: Diecése brněnská.
12. června: Diecése královéhradecká a Mariánské družiny.
19. června: Ostravsko a Slezsko a oslavy svatovojtěšské.
24. července: Choceň a Litomyšl.
7. srpna: Terciáři.
14. a 15. srpna: Arcidiecése olomoucká.
21. srpna: Diecése litoměřická.
- 7.—10. září: Převoz Paladia do Prahy a oslavy v Praze.
10. září: Přenesení Paladia z Prahy do Brandýsa n. Lab.
11. září: Arcidiecése pražská a hlavní den jubilejních slavností.
25. září: Katoličtí železničáři.
28. září: Vděčná vzpomínka na Bohuslava Balbína a ostatní vlastence, zasloužilé o Starou Boleslav. Poděkování P. Marii a sv. Václavu za čsl. samostatnost.

LITERATURA.

F. Tománek: **Život dítěte v milosti posvěcující.** Cena 10 Kč. Vydalo Lid. knihkupectví a nakladatelství v Olomouci.

Exerciční dům v Hlučíně vydal tři nové brožurky: **Bertička, apoštolka kněžské soboty**, č. 289, **Kvatembrová pobožnost**, č. 290, a **Lurdské divadlo**, č. 291.

Iginio Giordani **Znamení odporu.** Kuncifovy nové knihy 5.—7. Cena 45 Kč, váz. 60 Kč.

Spolek sv. Vojtěcha na Slovensku, jenž jest hlavním nakladatelským a vydavatelským katolickým podnikem slovenským, má nyní již 107.600 členů. Za minulý rok vydal jednotný katolický zpěvník, Písmo sv. v obrazech a šest nových učebnic pro slovenské ľudové školy.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

»**Osservatore Romano**« přinesl 27. února ostrý protest proti zabavení 2 katolických týdeníků. Jeden byl zabaven pro článek o poměrech katolíků v Německu, druhý pro zprávu o opět-ném zatčení jesuity P. Mayera a protikatolickém teroru v Německu. »Tyto případy«, píše O. R., »jsou v rozporu s konkordátem. Přinášení zprávy o poměrech v Německu jsou katolické noviny povinny tím více, čím méně se tamní katolíci mohou bránit proti pomluvám a urážkám.« O. R. připomíná, že v jiných italských listů nebyl dosud ani jeden zabaven, ač i ony mívají zprávy o náboženských poměrech spřáteleného národa a obsahují i nezasloužené urážky katolické církve, která je přece (pro Itálii) »spřátelená duchovní moc«.

Generální kapitola řádu Tovaryšstva Ježíšova sešla se v Římě dne 12. března. Posledně konala se řádová kapitola v r. 1915. Porady potvrzují až do velikonoce.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslaviie. Kongres »Pax Romana«, v pořadí již 17tý, koná se letos ve dnech 24.—28. srpna v Jugoslavii. Théma kongresu je: Katolický student a problém komunismu.

Polsko. Blahoslavený Ondřej Bobola z řádu Tovaryšstva Ježíšova, polský mučedník unie, bude prohlášen o letošních velikonicích za svatého. Z Polska chystá se do Říma ke kanonizačním slavnostem národní pouť, jejíž protektorát převzal polský episkopát v čele s kardinálem Hlondem.

Polsko se brání sovětským štvanicím v rozhlase. Na východních hranicích Polska v Baranoviči a Lucku budou postaveny dvě nové vysílací stanice, aby se čelilo bolševické propagandě rozhlasové. Polský rozhlas pomýšlí též na stavbu krátkovlnné stanice pro Poláky, žijící v Americe. V Lodži bude se stavěti též nová administrační budova rozhlasová s 5 vysílacími místnostmi. Síla této stanice má být zvýšena z 1.7 kil. na 8—10 kilowattů. Stožár anteny bude vysoký 52 metry.

Zednáři v Polsku mají 37 loží. Některé jsou výhradně židovské. »Wieczor Warszawski« dožaduje se rozpuštění všech loží, uváděje, že jsou překážkou neodvislé zahraniční politiky a zdravého vývoje národního.

Člen papežské akademie věd, profesor biologie na krakovské universitě, Dr. Emil Godlewski, zúčastnil se zahajovací schůze 30. ledna a byl přijat Sv. Otcem v soukromé audienci. Když r. 1917 meškal nyníjší Sv. Otec jako apoštolský administrátor v Polsku, pověřil prof. Godlewského, aby doručil dopis Sv. Otce Benedikta XV. apoštolskému administrátoru ve Vilně, obsazeném tehdy německým vojskem. Prof. Godlewski provedl svěřený mu úkol a přinesl též odpověď. Při audienci vzpomněl Sv. Otec tohoto poslání, uváděje některé podrobnosti, které prof. Godlewski dávno již zapomněl.

Polská armáda má polního biskupa, jímž jest Msgr. Gawlin, a přes 100 vojenských kaplanů, kteří pečují o náboženskou výchovu vojáků a důstojníků.

Rusko. Rusko — první země bez kněží. Toto heslo snaží se uskutečnit nově jmenovaný zástupce komisaře vnitra Sakovský. V Moskvě, Petrohradě, Kijevě, Charkově, Pemze, Nikolajevě, Feodosii, Tambově, Omsku a Taškentu byli v poslední době zatčeni četní duchovní pro »protistátní činnost« a odsouzeni většinou k smrti nebo do vyhnanství. Některá ruská města jsou již nyní bez kněží.

Osmiletý kluk, Alexandr Sofonov, udal svoje rodiče pro »špatně zacházení«. Rodiče jej totiž potrestali, ježto nechtěl chodit do kostela a nositi na krku křížek. Soud odňal jim proto právo výchovy dětí, ježto prý neposkytují záruky, že by je vychovali v dobré sovětské občany. Nedospělý chlapec byl potom předán ústavu Kláry Zetkinové.

Něco z kartotéky zahraniční sekce GPU. Případ Buděnkův upozornil opět na metody, jimiž bolševismus pracuje. »Anti-Komintern« přinesl nedávno výčet vražd, provedených od roku 1924 na rozkaz zahraniční sekce GPU, z něhož vyjímáme alespoň tyto případy:

24. 7. 1924: J. M. Kališnikov, protibolševický spisovatel, zavražděn v Sofii,

1. 12. 1924: Kark, ministr dopravnictví, zavražděn na rozkaz GPU při pokusu o komunistický převrat v Revalu,

14. 4. 1925: Kosta Georgijev, bulharský generál, zavražděn na veřejné ulici v Sofii,

16. 4. 1925: Vyhozena do povětří katedrála v Sofii. Zahynulo 210 důstojníků a civilistů, zraněno bylo 600 osob. Výbuch organizoval a provedl agent GPU Dimitrov,

25. 5. 1926: Petljura, bývalý hejtman Ukrajiny, zavražděn v Paříži židem Schwarzbartem, který po činu uprchl do Ruska,

2. 9. 1927: Josef Trajkovič, polský občan, vlákán na sovětské vyslanectví ve Varšavě a tam zavražděn.

27. 11. 1927: plukovník Kitorov, bývalý šéf štábu generála Sacharova v jižní Číně, odvezen na sovětský konsulat, potom odvezen do Chabarovska ve východní Sibiři, kde po mučení byl 28. března 1929 zastřelen.

25. 4. 1928 zemřel v Bruselu generál Wrangel. Okolnosti smrti nasvědčují, že byl otráven agentem GPU.

26. 1. 1930: Kutěpov, ruský generál v Paříži, zavlčen agenty GPU do Ruska a tam zavražděn.

7. 12. 1930: Ramišvili, bývalý georgijský ministr vnitra, zastřelen v pařížském předměstí na cestě do schůze,

12. 10. 1934: Jan Pommer, pravoslavný arcibiskup v Rize a hlava pravoslavných v Litvě, v noci zavražděn agenty GPU a jeho dům zapálen.

25. 1. 1937: Dimitrij Nanašin, bývalý hospodářský poradce sovětský, zavražděn v Paříži,

Srpen 1937: A. Nin, »trockista«, zatčen v Barceloně agenty, vzláčen po Valencii, Madridě a posléze zavlčen do Alcalá de Henares a tam pravděpodobně zavražděn.

6. 9. 1937: Ignác Reiss, bývalý agent GPU, zavražděn poblíž Lausanne. Byl od r. 1926 vedoucím GPU ve střední Evropě. Vybidnut, aby se vrátil do Ruska, uprchl nejprve do Holandska a potom do Švýcarska, kde jej přečte dostihli a odstranili. Na vraždě zúčastněný zaměstnanec sovětské obchodní mise v Paříži — Grosovský, byl pařížským sovětským vyslanectvím dopraven do bezpečí.

29. 9. 1937: Evžen Müller, bývalý carský generál, unesen z Paříže agenty GPU. Tohoto vůdce všeruského vojenského svazu stihl stejný osud jeho předchůdce, generála Kutěpova.

13. 10. 1937: Ervín Wolf, sekretář Trockého, unesen z Barcelony agenty GPU a pravděpodobně zavražděn.

4. 11. 1937: Marc Rhein, pisatel zpráv o poměrech v koncentračních táborech v Rusku, odvezen agenty GPU a pravděpodobně zavražděn.

Listopad 1937: Bernini, bývalý komunistický profesor, při pobytu v jižní Francii odvezen agenty GPU.

3. 2. 1928: sekretář Michailov a paní Tamara Solonevičová usmrceni v Sofii výbuchem pekelného stroje. Paní Solonevičová byla známa publikací o svých zážitcích z Ruska.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Anglický dar remešské katedrále. Dne 10. července bude slavnostně vysvěcena obnovená katedrála v Remeši. Britská společnost sv. Jan z Arcu věnovala kardinálu-arcibiskupovi remešskému věrnou kopii praporec sv. Jana.

Také v Anglii podávají komunisté katolíkům ruku ku spolupráci. V »Labour Mouthly« otiskli si na čelném místě výzvu francouzských komunistů ke katolíkům pro spolupráci. Jde tudíž zřejmě o spojitě nádoby.

Bývalý kancléř Dr. Brüning odjede v nejbližší době z Ameriky do Anglie, kde bude na oxfordské universitě přednášet o sociální otázce.

Náboženské filmy v Anglii. Katolický filmový ústav v Anglii natočil nedávno film ze života dělnického spolku, propagující sociální učení církve. Film se velmi líbí.

Dánsko. Msgr. Brems, tit. biskup roskildský, po 16 let apoštolský vikář dánský, podal Sv. Stolici žádost o zproštění tohoto úřadu. Msgr. Brems, člen řádu Premonstrátů, je Belgicán a započal svoji činnost v Dánsku v r. 1923. Toho roku čítalo se v Dánsku na 19 tisíc katolíků. Opuštěje nyní svůj úřad, může Msgr. Brems s radostí pohlížeti na ovoce 16leté činnosti. Počet katolíků dosáhl čísla 26 tisíc osob, počet kněží stoupl z 5ti na 14. Na 17 místech v Dánsku vysvětil nové svatyně. Nyní jest v Dánsku 33 katolických kostelů a kaplí. Katolíci mají též svoje nemocnice, školy, starobince a útulny pro nemajetné.

Ústavy vedou řádové síly a těší se nejlepší pověsti. Všechny čelné časopisy dánské věnují odcházejícímu prelátovi přátelské vzpomínky, hodnotíce s pochvalou jeho záslužnou činnost.

Francie. Papežský pavilon světové výstavy v Paříži dosud stojí a navrhuje se, aby byl zachován pro další výstavy, náboženské slavnosti a literární podniky. V paviloně bude prý z podnětu kardinála Verdiera, uspořádána výstava Mariánského kultu francouzského. Také se navrhuje, aby se před pavilonem pořádaly středověké náboženské hry (mysteria), ježto pavilon svým umístěním a okolím jest vhodným objektem pro podobné podniky.

Zvonici na Montblancu pomýšlí zříditi farář z vesnice Les Ouches, na úbočí této velehory mezi Chamonix a St. Gervaisem, který před léty postavil tamtéž sochu Krista — knížete míru. V podezdívce, na níž socha stojí, je malá kaplička, kde se každoročně modlí sta turistů.

Itálie. Problémy filmu a kina jsou předmětem porad Katolické akce italské. Zásady encykliky Sv. Otce »Vigilanti cura« mají být nyní uvedeny do praxe. V Itálii působí již dlouho katolické filmové středisko, jehož vliv se stále zřetelněji uplatňuje.

Také v předměstích Turina bude na paměť 10letého výročí lateránských smluv postaveno 15 chrámů.

Kolem smrti d'Annunzia. Zatím co vaticánský »Osservatore Romano« měl pouze stručnou zprávu o smrti básníkově, hýřil italský tisk přemírou oslavných článků, líčících d'Annunzia jako národního hrdinu. Katolický list »L'italia« přináší některé drobnosti z posledních let tohoto neklidného ducha. Básník udržoval trvalý styk s místním farářem, jemuž posílal značné obnosy pro kostel a chudé. D'Annunzio pomýšlel vybudovati v rodném městě Pessara kostel na paměť smíru mezi Itálií a Sv. Stolicí a složil na ten účel velký obnos, projeviv současně přání, aby v něm byly pochovány tělesné pozůstatky jeho matky. Když se dostavil záchvat mrtvice, byl ihned povolán místní duchovní, básník nedával však již známky života, takže mohlo mu být uděleno rozhrěšení toliko podmíněně.

Kypř. V »Church Times« podává E. Hood návrh, aby zbytky křesťanských Asyřanů z Iraku byly přemístěny na tento ostrov, který je poměrně málo obydlen. Asyřané jsou dobří rolníci a povznesli by zcela jistě polní hospodářství ostrova.

Maďarsko. Kolem kongresu. Jako přípravu na eucharistický kongres vykonalo 100 maďarských poslanců, v čele s arcivév-

dou Josefem, 3denní exercicie. Exerციატorem byl P. Révay S. J. Na ukončení exercií sloužil mši svatou kardinál Serédi, který podal exercitantiům Tělo Páně a měl k nim po mši svaté promluvu.

Přípravný výbor kongresový uspořádal mohutná shromáždění mužů a žen. Zahajovací proslovy měl kardinál Serédi. Schůzi žen byla přítomna choť zemského správce Horthyho; na shromáždění promluvila též choť ministra vnitra.

Podle nařízení ministerstva spravedlnosti nebude se v době od 26. do 30. května u soudů úřadovati.

Ve dnech kongresu budou mít svoji schůzi katoličtí učitelé celého světa. Jejich mezinárodní svaz má dnes 60 tisíc členů v 35 zemích. Nyní se do Svazu přihlásila i Brasilie, kde byl nedávno založen spolek katol. učitelů, čítající na 20 tisíc členů.

Rímský korespondent »The Universe« oznamuje, že Sv. Otec pověří pravděpodobně funkcí legáta kardinála státního sekretáře E. Pacelliho.

Svoji účast na budapeštském kongresu ohlásil vedle italského spisovatele Papiniho též amer. »radiový farář« P. Coughlin.

Rozhlas na budapeštském kongresu. Bude namontováno na 350 amplionů, které budou obrovským zástupem reprodukovatí řeči kongresových řečníků. Technické přípravy vyžadají si nákladu více než 1 milion pengő.

Spielmannův román »Oběť zpovědního tajemství« byl zpracován pro film, jehož premiéra konala se nedávno v Budapešti a které byl přítomen zemský správce Horthy s chotí, kardinál Serédi a diplomatický sbor. Tisk jednomyslně chválí dobré provedení filmu, natáčeného za režie St. Györgyho. Hudbu k němu složil G. Koudela.

Německo. Nový arcioopat beuronský, Dr. Benedikt Bauer, byl posvěcen na tuto hodnost 24. února arcibiskupem Gröberem z Freiburgu. Svěcení byl přítomen berlínský nuncius Msgr. Orsenigo, biskup rottenburský a mnoho benediktinských opatů, vedle kněžstva a četných věřících.

Generál Fritsch a Rosenberg. Po vánocích pořádal říšský vůdce Rosenberg ve svém domě recepci, které se zúčastnil i generál Fritsch se svým adjutantem. Při rozhovoru u tabule vyjádřil se Rosenberg, že doufá v r. 1938 vyhoditi židovského synka Ježíše definitivně z Německa. Tato beztaktní poznámka způsobila, že generál Fritsch opustil okamžitě s adjutantem Rosenbergův dům. Tím cítil se říšský vůdce uražen a stěžoval si na generála Hitlerovi, který tuto nemilou »příhodu« chtěl urovnati tím, že vyzval generála Fritscheho, aby se Rosenbergovi omluvil, což tento přirozeně co nejrozhodněji odmítl. (Abendland.)

Rakousko. Mezinárodní kongres katolického tisku bude se ve dnech 19.—22. května konati ve Vídni.

Svatoštěpánský dóm bude se opravovati. Náklad jest rozpočten na cca 100 tisíc šilinků. Dosud se sebralo 34 tisíc šilinků, tedy jedna třetina.

Recko. Řecký král svobodným zednářem. Jest jím od roku 1930, kdy meškal v Anglii ve vyhnanství. Byl potom přijat do lože Wallwood č. 5.143, kde se roku 1933 stal mistrem. Při poslední návštěvě Londýna zúčastnil se slavnostního zasedání zmíněné lože.

Španělsko. Po osvobození Teruelu. V krátké době, po kterou měli rudí Teruel v moci, vybila se protináboženská zuřivost i zde. V kostele Ermita del Carmen byly otlučeny postavy andělů, umělecké to dílo, a hlavní oltář úplně zničen. Nad oltářem upevnili nápis: Teruel jest rudý, pod nímž národní vojsko upevnilo nápis: Z Boží vůle nebude od nynějška už rudý. — Když národní armáda vtáhla do města, bylo ve zříceninách katedrály zapěno Te Deum. Na troskách oltáře vztýčili vojáci kříž a vojenský kněz měl k nim promluvu, kterou zakončil slovy: »Ať žije Kristus Král, ať žije nové Španělsko!«

Náboženská svoboda. Spatřili jste toho otrhaného starce, jak nastavuje ruku chodcům po ulicích tohoto velkoměsta? Jděte za ním. Uvidíte, jak bude zvoniti u dveří, u všech dveří. Mnohé se prudce zavrou. Jiné se však otevrou dokofán a ubožák bude pozván, aby si na chvíli odpočinul. Jakmile si sedne, všechny osoby z rodiny, vyjma jednu, odejdou. Začíná první zpověď. Ostatní se budou zpovídati potom. Potom bude sloužena mše svatá. Obřad se skončí sv. přijímáním. A žebrák vezme opět svou hůl a svou mošnu, aby šel zvonit u jiných dveří, aby si šel odpočinout v jiných domech. Už osmnáct měsíců trvá jeho zbožné putování. V roce 1937 rozdál takto devět tisíc sv. přijímání španělským křesťanům, kteří nemají ani tolik bezpečnosti jako křesťané v katakombách.

Švýcarsy. Eucharistický kongres německé části Švýcarska bude ve dnech 20. a 21. srpna v Einsiedelnu. Počítá se s účastí přes 16 tisíc osob.

Církevní hudbě ve švýcarském rozhlasu bylo vyhrazeno stále místo. Budou vysílány obřady pašijového týdne a církevní hudba o velikonocích. Provedení bylo svěčeno chrámovému sboru dvorního kostela v Luzernu.

Z OSTATNÍCH DÍLŮ SVĚTA.

Asie. O zavražděném Lo Pa Hongovi mluví s uznáním protestanté i židé. Paní A. Spencer, působící dlouhá léta v protestantské nemocnici a koleji v Šanghaji, píše v »Arizona Catholic Herald«: »Lo Pa Hong byl především katolickým křesťanem; proto byl zavražděn, poněvadž prováděl prakticky křesťanskou lásku k bližnímu.« Židovský lékař Dr. Löwenberg, činný v nemocnici, založené Lo Pa Hongem, praví, že tento boháč ztratil v nynější válce nejen veškeré jmění, ale i život. Jeho dílo však přetrvá věky.

Čínský státník a spisovatel Ma-Linag-Peh, pracuje již po několik roků na překladu evangelií do čínštiny. Překladatelé jest již 98 roků a nyní svoje dílo dokončil. Překlad byl nedávno církevně schválen, takže zanedlouho budou Číňané mít v rukou evangelia v mateřském jazyce.

Afrika. Sociální nepokoje v území Dolní Volty (střední Afrika, Zlatonosné pobřeží). Přibližně 45% světové výroby kakaa pochází z anglické kolonie Zlatonosného pobřeží; je to 240.000 tun. Z této produkce pak pochází 20.000 tun z apoštol. vikariátu Dolní Volty. Toto bohatství způsobilo rozkvět celého kraje. Avšak r. 1936 skupili spekulanti za zvýšené ceny všechny zásoby kakaa, neboť se domnívali, že válka je neodvratná. Ale válka, na kterou čekali, se nedostavila a obchodníci ztratili na každé tuně 16 liber šterlinků (2.300.— Kč). Jedna společnost ztratila 1 milion liber (143 mil. Kč). Aby čelili krizi, snížili obchodníci nákupní ceny pro sklizeň 1937. Na to odpověděli černí stávkou v prodávání a bojkotem evropských obchodních domů; každý černoch, který by tam koupil něco kromě solí, sirek nebo petroleje, byl ohrožen na životě; obě strany trvaly uprtně na svých rozhodnutích.

K této krizi se připojila hned jiná; černí strážníci bývají totiž příliš přísní a týrají domorodce, své soukmenovce. Šoféři proto zorganizovali protestní stávkou, čímž bylo znemožněno zásobování měst. Strážníci obdrželi tedy rozkaz, aby zacházeli s domorodci zdvořile.

Bohudík ukazují se znaky uvolnění; jedny noviny domorodců přiznávají, že se šlo příliš daleko a vláda uklidňuje.

Všecky tyto události ukazují, že Afrika se hýbe; ještě před 5 lety byli černoši jako hodné děti, dívající se na bělocha, jako na vyšší bytost. Tato krize je ukazem pokroku, docíleného školami, knihami a časopisy. Ale bez těchto škol a tisku nebylo by tolik obrácených a pokřtěných, a zvláště vzdělaných křesťanů. Není pochyby, že pokrok civilisace je zbraň dvoušedná, ale zlo nemůže zabrániti dobru, aby pokračovalo mezi domorodci, a i když se ztratí několik pyšných hlav, je lépe strpěti tuto nevýhodu a tvořiti dále křesťany, kteří dovedou se rozhodnouti mezi církví a revolucí.

Tento optimistický posudek je potvrzován i statistikami. Není pochyby, že misie pocítily hospodářský odraz nepokojů, ale se stanoviska apoštolátu nebyl zastaven postup, neboť rok 1937 viděl 3.400 nově pokřtěných domorodců. (Fides.)

Nový klášter trapistů bude vybudován v Tybarine, 70 km západně od Alžíru, na pohoří ve výši 1000 m. Základní kámen stavby bude položen o velikonocích arcibiskupem alžírským a generálem řádu. Představený nového kláštera, Don Robert, jest stár 32 roky, a bude řídit družinu 30 bratří, z nichž je 15 kněží.

Amerika. Katolická organizace nezaměstnaných tvoří se při »Catholic Worker«. V Americe je celkem 11 milionů nezaměstnaných. Vedle peněžní podpory pro ně chce se organizace domáhati zřízení společných domovů, které by stavěla města, státy a soukromé skupiny. Pomýšlí se i na zemědělskou osídlovací akci se soukromým a společným podílem na budovách a pozemcích. Před léty byla již v Kanadě, v provincii Saskatchewan, vytvořena podobná organizace pro nezaměstnané, velmi početná i vlivná, jejíž zákroky měly u kanadské vlády pokaždé úspěch.

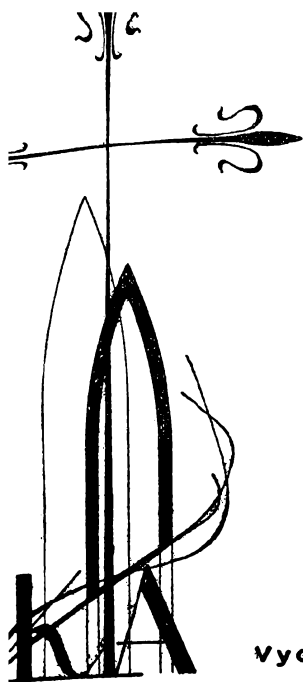
Kolumbovi rytíři v Novém Yorku protestovali u starosty města proti jmenování Simona W. Gersona, známého komunisty, náměstkem prezidenta městské čtvrti Monhattan, a žádají jeho odvolání, ježto on, jako komunist, nedává záruky pro důstojné a demokratické úřadování.

Katolická akce v Argentině určila si pracovní program pro nejbližší období. Bude to zejména propagace směrnic, obsažených v encyklice Sv. Otce o komunismu. Tomu mají napomáhati zejména studijní kursy a publikace k tomu účelu vydané.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány

GYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. Řídí redakční kruh. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Doblédací pošt. úřad Praha 11. - Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

List Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně - Ročník III. (XX.) - V Praze 1. dubna 1938

č.

7

Jsme v soumraku nebo ve světle?

Události posledních dnů jsou dějinného významu. Pro lidi, kteří vidí v životě na této zemi vše, jsou to události věkovité.

Nám však není tento život vším.

Ano, jest nepatrným zlomkem, částičkou celé naší existence, — jimž jest věčnost skutečností. A čím více díváme na všechny, — i největší události časné, pozemské, okem věčnosti, tím se zmenšují, — ano, stávají se zcela, ale zcela vedlejšími.

Ale jsme ještě v tomto životě a ve smrtelném těle, nemůžeme je tedy viděti bez pocitu, že se nás dotýkají.

Jak má tedy asi věřící křesťan viděti přítomnou dobu?

Především ovšem vyvstane důvěrná, ale hlavní otázka: Jak dalece jsi věřícím, živě věřícím křesťanem, jemuž není Bůh, Kristus Spasitel, duše a věčnost pouhou myšlenkou, nýbrž skutečností. Čím více jsou nám tato slova výrazem pro skutečnost, tím pevnější stanovisko můžeme zaujmouti oproti dnešním událostem — čím jest nám víra spíše jen vyznáním příslušnosti, nebo zvykem, — tím méně dojdou u nás její přesné důsledky ohlasu, porozumění a účinku.

Jest snad jasno, že míníme »událostmi dnešních dnů« dějinný převrat v bývalém Rakousku, ovšem ne sám pro sebe, nýbrž jako nejsilnější výsledek celého jednoho mravního a kulturního směru, — a v tomto převratu hlavně nebezpečí, vzniklé bezprostředně vůči nám: nebezpečí přepadu, války, utrpení duševního i tělesného, nejistoty, rozvratu celé dosavadní naší kultury a konečně pro mnohé smrti nebo snad smrti horší další život, v boji o víru katolickou a o vlast i národnost.

Nuže, jak se cítí věřící křesťan tváří v tvář tomuto obrazu?

Slovem »věřící« již jest dána odpověď: Nevidí to vše bez Boha. A vidí-li to vše s jasnou jistotou: »Ale nad vším a při všem jest On, Bůh živý a věčný« — pak právě podle síly víry v něm vyrůstají ještě další a další jistoty: Pak ovšem není to vše samo pro sebe, nemá to smysl jen pozemský, — ano, smysl po-

zemský jest v tom jistě něco vedlejšího. Hlavní v tom bude určitá myšlenka, určitý cíl Boží. Který to asi bude?

Určitý Boží úmysl poznáme až po skončení těchto dějů, — ale některý všeobecný smysl poznáme skoro hmatatelně již nyní.

Je-li člověku, jenž ví o Bohu a Kristu Pánu, jasno, že v životě lidstva jde konec konců jen o spásu jednotlivých lidí a že se tvoří teprve ze spasených lidí konečné Boží království, pak se změní v pravý opak názor lidí bez Boha: Nejde o dějiny národů, jde konec konců v těchto dějinách o jednotlivce. Všechny tyto převraty jsou jevištěm a prostředím, kde nejde v poslední řadě o vítězství té neb oné strany, nýbrž jde o mravní výslednici každého jednotlivce, čili, jak kdo z toho všeho vyjde zralý a upevněný a očištěný v Bohu nebo jako trosečník, ztrativší kompas. A hned po tomto jediném konečném smyslu všech událostí bojuje se o to, jaké vznikne potom prostředí: Zda příznivé pro božský řád v lidstvu, v němž by lidé byli podporováni veřejným životem ve svém vzrůstu k věčnosti, nebo Bohu odbojně, které by pomáhalo k odpadům od Boha, k výchově budoucích pokolení proti Bohu a tím by ztížilo podmínky spásy.

V tomto světle, — jest to světlo jediné úplné a tím také pravdivé, — musíme si všimati, že se mnohé v našich očích může notně změnit. Slyšíme-li na př., že při útiscích, které prodělávají věřící v Německu, Rusku, Mexiku, Španělsku, — víra a život z víry se prohlubuje, že roste vroucnost v lásce a oběti pro Boha a Spasitele, — pak nám snad zableskne jasné poznání, že vlastně pronásledování bylo něco velmi dobrého, protože mnohé duše se vzchopily k větší věrnosti, mnohé se upevnily, mnohé a mnohé touto živější vírou Boha více ctí a milují, mnohé již zde zadostučiní za své viny. A kdo jen tuší, jak přísné jsou soudy Boží na věčnosti, pochopí, že pozemské utrpení je mnohem lepší, že jest vlastně slitováním Božím. A kolik lidí odtrhlo své srdce od náklonnosti k majetku, tělu, slávě, které jim byly vzaty, které právě jim vážně překážely ke spáse. — A což když byla někde víra již hodně povrchní, zvyková, úřední, — ne-

ní pro ni stížená pozemská posice vlastně velikou záchranou?

Ano, přízeň pozemské moci bývá začátkem konce pro život z víry, a pronásledování je mnohdy, — a na čas vždycky, — pro víru a církev velikým dobrodiním.

A tak se zdá, že přítomná doba jest dobou nesmírně úrodnou pro věčnost: zvětšuje slávu Boží, — neboť Bůh je sice ctěn a milován hrdinnou trpělivostí a vroucností, jednotlivci se odpoutají od tohoto života a obrátí se upřímněji k věčnému a národy se třibením a dělením jasně přikloní buď k odpůrci Božímu nebo se probudí a očistí k vnitřnější a vyzkoušenější věrnosti k srdci Boha.

Pak jest ovšem lidem bez Boha toto vše, co se děje, hlavní přítomnou událostí, avšak věřícímu člověku se vše jeví jako služebná funkce pro úmysly Boží.

A že lidské zločiny, hříchy, zničené smlouvy, nelidské a infernální násilnictví — které to vše zlé působí, — Bůh používá ke svým cílům a že výsledky lidské zloby obrací v dobré, jest ještě velkolepější.

Ale tato doba klade právě tak velké úkoly věřícímu člověku, jako velké jistoty mu víra skýtá:

Jest jisto, že právě v těchto utrpeních a nebezpečích mnoho lidí se zlomí. Ztratí i to málo, co měli. Jest to doba právě tak vhodná pro vzrůst velkých hrdinů víry, jako kámen úrazu pro dnešní slabochy a nevěřící.

Proto jest nemožný dosavadní sobecký náboženský život.

Kdo má tedy pomoci, když by i lidé, opření o věčnost, se ukázali neschopnými, — ne naukou a Bohem, kterého vyznávají, nýbrž slabostí a vlažností víry a lásky?

A jest tedy nutností, aby se každý věřící člověk upřímně obrátil od svých špatností, kterými spolupůsobil přítomný stav: a hlavně aby napravil své sociální hříchy: zaměstnavatelé, zodpovědní činitelé u úřadů, zaměstnanci, — všichni musí vážně zpytovat svědomí, zda lakotně neutlačují své zaměstnance, zda nejednají s občany u úřadů tak, že budí vzpurné myšlenky, zda plní každý své povinnosti poctivě. Ale právě tak, zda neuráží Boží svatost bezbožností, nemravností, pýchou .

Dále jest třeba pokorné a důvěrné modlitby za obrácení světa od zla, za zmaření díla satanova.

A konečně jednoty lásky mezi věřícími. Proč již jednou nepochopí všichni křesťané, že jde dnešně o politiku jedné strany, ani jen o jejich náboženskou společnost, nýbrž o vše, co je Bůh, Kristus, právo, pravda?

Jest naprosto nutno, aby katolíci úplně přestali mluvit o věřících protestantech nedůtklivě, nelaskavě, ano, nespravedlivě! I když se nám dostane nespravedlivé výtky z jejich strany, musíme právě tehdy ukázat křesťanskou laskavost, upřímnou vůli, uznati svou chybu a vřelou snahu, získati jejich věřící srdce k důvěře! V tom chybují katolický tisk mnohdy tragicky!

Ale právě tak prosíme veškerý křesťanský věřící svět, aby přece se vynasnažil najíti kladné stanovisko ke katolictví. Přece dnes vědí, že katolictví nemůže ve věcech víry sleviti ani písmenky, ale vědí také, že katolictví má neomezenou lásku a dobrou vůli. Vědí, že všechny nedůtklivosti, které by svědčily o nějakém nedostatku lásky na katolické straně, nelze přece přičítati katolickému učení, nýbrž právě nekatolickému, lidskému způsobu.

Ať tedy najdou, — vezmouce na vědomí naše katolické dogmatické stanovisko, — svůj kladný poměr k nejvyšší možné jednotě lásky, vzájemné pomoci a

Katoličtí mužové! Jeďte s námi do Staré Boleslavi!

Svatováclavská Liga (Svaz katolických mužů) uspořádá v sobotu dne 7. května 1938 noční adorační pobožnost katolických mužů ve Staré Boleslavi s tímto pořadem: Společný odjezd z Prahy asi o 18. hodině. Po příjezdu do Staré Boleslavi společná večeře, po ní adorační pobožnost v chrámu sv. Václava, kde bude kázati J. M. kanovník Málek. Z chrámu sv. Václava bude potom uspořádán světelný eucharistický průvod do chrámu Panny Marie, kde bude pokračováno v adorační pobožnosti a kde bude kázati dp. P. Dr. Urban. Poté o 12. hodině noční mše sv., při níž přistoupí katoličtí mužové ke stolu Páně. Po skončení mše svatě opět společný odjezd do Prahy.

Pro ty, kdož zůstanou ve Staré Boleslavi, bude zajištěn nocleh; nutno se ovšem včas přihlásiti. Cena zájezdu z Prahy a zpět včetně večeře 20 Kč. Poplatek za obstarání noclehu ca 10 Kč. Přihlášky k zájezdu nejdéle do 15. dubna 1938 přijímá Svatojáclavská Liga, Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8, telefon č. 617.70.

Svatovojtěšské jubilejní oslavy budou zahájeny v Praze

dne 24. dubna 1938 přednáškou o sv. Vojtěchu se světelnými obrazy. Přednáška je zcela nově zpracována a bude se konati v přednáškovém sále v Emauzích o 20. hodině.

ovšem, k vzájemné šetrnosti, ano, i sympatiím, aspoň přednějším, než k nevěreckému nebo bezbožnickému světu. Jestliže síla lásky a hrdinná vzájemná trpělivost přemůže v nás nadbytek lidské slabosti, — jistě to nebudou rozdíly víry, které by bránily sblížení a spojení lásky!

A tak jest pro věřícího člověka přítomná doba dobou velikou, kdy může a s milostí Boží má osvědčiti víc než jiní mohli, — velikost víry, věrnosti, důvěry a lásky. Kéž se staneme takové doby hodnými a ukážeme, že »víra naše přemáhá svět!«

P. Jan. Ev. Urban O. R. M.

Křesťané a veřejný život.

Vyložili jsme v minulém čísle Katolíka, jaké je všeobecné a všeobecné stanovisko Církve k věcem politickým. Řekli jsme, že Církev nezasahuje do těchto věcí přímo, že se nestará o to, jaký režim vládne v tom kterém státě, že se prostě nevměšuje do vnitřní i mezinárodní politiky toho kterého státu pokud o všem jsou v něm respektována práva, vyplývající z její existence a z jejího poslání, pokud je respektována křesťanská morálka a zásady křesťanské spravedlnosti.

Proto je nejen neoprávněné, ale prostě směšné, snažili se někteří lidé nebo směry ať už sliby, d o m n ě l ý - m i ústupky, tolerancí atd. anebo naopak zase násilím »přetáhnouti« Církev na svou stranu, učiniti z ní poslušnou služebnici svého světského panování. Proto je také svrchovaně nesmyslné, mluví-li se o Církvi nebo o katolictví jako o opoře demokracie, fašismu nebo jakéhokoliv jiného dočasněho světského systému. Nikoliv, takto by se úplně zvracela hierarchie hodnot. Pravý opak je tu správný: demokracie, fašis-

mus nebo kterýkoliv z budoucích systémů vládních, jak se ještě vyskytnou, musí sloužit Církvi, musí sloužit jejímu poslání na tomto světě; nebudou-li tak činiti, budou-li s tímto posláním ve sporu, pak ovšem budou pro katolíka odporny, bludny a tudíž nepřijatelné.

V tomto postoji Církve není však žádného opatrnictví, není v něm skryta touha býti zadobře s těmi i oněmi směry, začasť se navzájem potírajícími, jak by někdo mohl namítnout (a jak se to také velmi často z nepochopení Církve vytýká), Opět tedy nikoliv: toto stanovisko Církve není založeno na opatrnictví: zakládá se na docela správně pochopeném principu svobody, na vědomí daru rozumu a svobodné vůle, jež Bůh daroval lidem, aby jimi samostatně a odpovědně řídili své pozemské osudy. Církve chápe správně, že různé povahové založení, různý temperament, různý historický vývoj a mnoho jiných okolností vede příslušníky různých národů k tomu, aby vytvářeli podstatně odchylné způsoby vlády a státního zřízení. Ba i v jediném národě vznikají následkem studia a zkušeností rozmanité proudy, jež vidí věci veřejné v různém osvětlení. Proto nemůže býti Církvi vytýkáno, jestliže v tomto ohledu nechce usměrňovat, nechce »glajchšaltovat« ty, jimž byl dán rozum a možnost, aby se rozhodli svobodně.

Stanovisko Církve je tedy jasné a jenom člověk nechápný nebo člověk zlé vůle je může neuznávat. Šlo by tedy nyní o to, jak my, jednotliví křesťané, máme se v duchu těchto zásad stavět k otázkám veřejného života, jaké zásadní stanovisko k nim máme zaujímat. Že se tohoto veřejného života účastnit máme, to je otázka, v níž mezi katolíky už dávno bylo dosaženo jednoty; dochází však dosud velmi často ke sporům, jakým způsobem se to má dít, jak máme při této veřejné práci postupovat. Tu už se mínění velmi často rozcházejí.

Je však možno i v tomto ohledu si velmi lehce zjednat jasno. Musíme si především uvědomit, proč se vlastně veřejného života máme účastnit, proč máme veřejně pracovat. Zajisté nikoliv jen proto, abychom (jako to patrně činí ti, kdož si svého křesťanství vědomí nejsou) si ukrátili chvíli, abychom nějakým způsobem zabili čas, nechce-li se nám právě hrát v karty, abychom dosáhli světské cti a slávy nebo abychom zaopatřili všechny své potomky a příbuzné do páteho kolena. Křesťan, jenž si je vědom svého pozemského úkolu, zasloužití si totiž životem podle víry a dobrými skutky života věčného, a jenž nezapomíná na křesťanské bratrství, jež jej spojuje se všemi jeho bližními (nikoliv jenom křesťany) v jedno duchovní společenství, vidí tedy i v životě veřejném především a poštolat a ve všech institucích veřejného života, ve spolecích, politických organizacích misijnářskou půdu. Křesťan tedy nepěstuje spolky pro spolky, organizace pro organizace, politiku pro politiku: nejsou mu cílem, nýbrž prostředkem.

Z toho všeho plyne, že v této oblasti veřejného života nebude křesťan podléhat přísné organizační, stranické, politické atd. disciplíně, jak je s nesmírnou strohostí a odporností natvořila či spíše naznetvořila moderní doba, zabíjející do posledního místečka lidskou důstojnost, volnost, svobodu. Křesťan si nikdy nesmí nechat vzít právo na svobodnou vůli, na zdravý lidský rozum, nesmí si nechat navléci politický nebo jakýkoliv jiný chomout, v němž by ztratil svobodné rozhodování úplně, nesmí se nechat ohlušit propagandou, jež by mu zabránila svobodně myslet. A s tím opět souvisí, že křesťan nikdy nesmí podlehnout stranické, politické nebo jakékoliv jiné

nenávisti; ani veřejný život mu nesmí býti půdou, na níž by osvědčoval bojovnost (rozumíme jí ovšem úzkoprsou a vášní zaslepenou bojovnost, nikoliv nadšení a ochotu k práci a obětem, průbojnost a pronikavost, jež jsou krásny a zděravý) místo lásky. Nenávist ke zlu, k bludu — ano; nenávist k lidem — nikoliv.

Pokud jde o metodu veřejné práce křesťanovy, zápasí dnes mezi katolíky dva odlišné směry, jistě oba plně dobré vůle. Jeden z nich, dosud mocnější, omezil se na to, že chtěl soustředit všechny aktivní a opravdové katolíky ke společné práci a společnému zápasu za nové pokřesťanění společenského života. Byl to směr, který natvořil množství katolických spolků nejen náboženských, ale i vzdělávacích, odborných, hospodářských a politických a dal jim namnoze formu, přejatou od liberalistických útvarů XIX. století. Nelze popřít, že tento směr vykonal pro obrodu náboženského života mnoho a že jsme mu dnes za mnohé zavázáni. Byl to také směr, který byl v určité době a za určitých okolností patrně jediný možný.

V poslední době množí se ovšem hlasy, které poukazují, a zdá se, že právem, na některá nebezpečí tohoto způsobu práce. Zdůrazňují zejména, že není dobře, jestliže se katolíci separují, oddělují od ostatního světa, jestliže stavějí čínskou zeď mezi sebe a všechen ostatní svět, ponechávajíce ve veřejném životě, ne přímo katolickém, volné pole živlům Církvi nepřátelským. Správně se ukazuje na př. na onu skutečnost, že vedoucí místa téměř všech t. zv. neutrálních institucí, organizací a samozřejmě i úřadů byla obsazena a obsazována jsou dosud lidmi, ne zrovna Církvi nakloněnými — a to z velké části proto, že katolíci sami neměli dost průbojnosti, živosti a schopností uplatnit se vlastní silou, vlastním nadáním a pronikavostí na místech, kam mohli přijít jako občané, za svou vlastní osobu, ale uplatňovat se tam jako katolíci. Onen směr, který toto hlásí a nabývá stále více půdy, který chce pronikat a působit všude, na všech místech, v každém prostředí, za všech okolností, klade tedy větší důraz na práci individuální, na svobodnou a volnou práci jednotlivců.

Jaký způsob si tedy vybere dnešní katolík? Nejlépe obojí. Bude pracovat v institucích vysloveně katolických, bude v nich čerpat sílu a vědomosti pro svou práci a bude dbát o to, aby byly katolické nejen podle jména, ale ve skutečnosti. Jestliže jsme byli nedávno svědky, jak s koncem rakouského státu končili sebevraždou i někteří prý katolictví funkcionáři státu, který prý byl státem křesťanským, je to jen dokladem toho, jak hluboce se vedral laický duch i mezi katolíky, mezi lidmi, kteří si své katolictví píšou na štít. Tito lidé pěstovali patrně politiku pro politiku a s koncem jejich veřejné kariery nastával pro ně i konec jejich smyslu života. Budeme dbát na to, aby tyto názory nenabývaly domovského práva i v našich institucích katolických. Ale musíme si uvědomit, že tyto naše ohrady nám už dnes nestačí. Musíme si uvědomit, že naší misijnářskou půdou je celý svět, celé prostředí, v němž žijeme, celá společnost, s níž se stýkáme. Půjdeme k ní posílení a vycvičení ze svých katolických organizací a spolků, neboť by bylo svrchovaně nebezpečné, abychom posílali do vírů světa lidi nedosti silné a pevné: ale půjdeme k ní, půjdeme do institucí, organizací, spolků, společností, sdružení nepřímokatolických, neutrálních, tam, kde o nás dosud nic nevěděli a neslyšeli anebo se k nám chovali odmítavě. Než ůstane me ve svých ohraďách. Je tam bezpečno, ale mohli bychom tam zůstat nado-smrti!

Christianus.

Lze zlepšit poměr dělníka k zaměstnavateli?

Zadá-li Bůh, aby poměr mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem měl všechny známky lásky k bližnímu, je bezpodmínečně nutno zaříditi vše potřebné, aby tomu tak bylo i ve skutečnosti. Zaměstnavatelé, kteří znají tvrdou praxi přítomné doby, budou namítati, že na naivní náboženský idealismus nemají času, protože by tím nevydělal ani groše. Jsou známa slova kteréhosi ministra z dob císařství rakouského: »Mit der Moral baut man keine Eisenbahnen.«*) Kdyby dnes ještě žil, snad by mluvil jinak.

Skutečnou pravdou však zůstane, že bez mravnosti se nedá nic pořádného vybudovati a ještě méně udržeti. Masaryk má pravdu, když praví, že státy se udržují ideami, kterými vznikly. To platí nejen o státu ale i o každém lidském podnikání.

Co stojí na spravedlnosti a lásce, to se spravedlností a láskou udržuje. Jakékoliv dílo postavené pouze na smrtelné moudrosti lidské se touto omezenou moudrostí sice udržuje, ale jen nějakou dobu. Hmotafsky založený člověk od tohoto světa také více nepožaduje, neboť si hledí pokud je zde, jen sebe. Nechce mít zájem na tom, co přijde po něm. Láska k bližnímu se mu nehodí, neboť neshledává potřeby s někým se dělit. Platí svému zaměstnanci jen proto, aby mu tento neutekl a nemůže-li snad utéci, tedy proto, aby neochably jeho síly, aby se pro další výkony pracovní obnovovaly, asi tak jako musí dolévat benzínu do nádrže svého šestivalce. Dělník je pro něho výrobním prostředkem, jako každý jiný stroj: K čemu tedy lásky, toť pro něho směšné, bez ní to přijde levněji.

Zvýšiti mzdy? Ani nápad. Hlavním účelem podnikání je zisk a zvýšené mzdy by porušily již předem podle prodejní ceny stanovené výrobní náklady. Toť úvaha zaměstnavatele, založená na běžných názorech přítomné doby. Doby ohromného technického rozmachu, ale též doby neslýchaného mravního úpadku. Úvaha člověka, jenž kalkuluje s životem svého bratra jako se šroubovou maticí, která, když má již strhaný závit, se zahodí a nahradí novou.

Materialističtí sociologové, čím chcete nahradit lásku k bližnímu? Babylonskou věží vašich předpisů? Děravou hradbou různých zákonů a nařízení? Bez všeobecného zvýšení mravní odpovědnosti budou jen dostihovými překážkami pro ty, kteří najdou způsob, jak je obejít.

Co tomu říkáš, uděný a vyssávaný dělníku? Že nemají svědomí? Kdo má mít svědomí? »Moderní« věda praví, že pocházíme všichni z opice. A zvířata nemají nesmrtelnou duši, nemají tedy ani svědomí. Pocházíš-li z opice, jak učitel komunista tvé dítě ve škole učí, nemůžeš si vůbec stěžovat, neboť nařízení o ochraně zvířat se na tebe ještě nevztahuje, poněvadž moderní materialistická pavěda nenašla dosud onen poslední, chybějící článek, kterým má býti dokázána hledaná příbuzenská spojitost mezi tebou a orangutanem. Pak prý budeš určitě spasen, dožiješ-li se ovšem toho. Snad se divíš té ironii, ale věř, že již šedesát let se ti to vtlouká do hlavy a ty — mlčíš.

Bylo řečeno, že poměr mezi zaměstnavatelem a dělníkem, jak byl vyvolán třídním bojem, je nepřirozený a nepřináší žádné straně nějakého užítku. Je tedy v prvé řadě na zaměstnavateli, aby onen nezdravý stav vystřídal lepším, který odpovídá požadavkům křesťanské spravedlnosti a lásky. Pravíme, že je to úkolem zaměstnavatele, neboť on jako vzdělanější a silnější jest povinen dělníka dobrým příkladem předcházeti.

Poctivá práce dělníková, moudré řízení závodu podnikatelem a v celku svědomitá služba zákaznictvu nebo veřejnosti jsou tři pilíře, na nichž spočívá každý podnik. Jsou to ony tři sloupy, z nichž každý musí stát tak pevně, aby se společné dílo neshroutilo. Každá trhlina v některém z nich poškozuje celek i část.

Běžná praxe učí, že dělník jako každý jiný člověk, je tvorem nedokonalým. Kdyby byl andělem, nebyl by v továrně; byl by v nebi. Proto minulé doby, kdy dělník byl přijat a byv obeznámen se svým odborným úkolem počal na svém stanovišti ihned pracovati.

Moudrý zaměstnavatel neopomene objasniti zaměstnanci též vzájemný přátelský poměr a z něho plynoucí užitek pro obě strany.

Pokud se mzdy týče, je ideálem poskytnouti každému zaměstnanci rodinou mzdu, která jediné odpovídá pojmu mzdy spravedlivé. To jest takovou mzdu »... aby stačila, aby mohl (dělník, zaměstnanec) užítí sebe i svou rodinu. (Enc. Quadragesimo Anno).

Proti rodinné mzdě se často namítá, že dělníkovi je možno platiti jen tolik, kolik si vydělá. Může prý míti na př. desetičlennou rodinu, některý žije skromně, jiný zase s průměrnou mzdou nevystačí a pod.

*) Morálkou se nestaví železnice.

Křesťanská sociologie odpovídá na tyto námitky toto: Dělník má právo na t. zv. rodinnou mzdu absolutní, t. j. takovou, která stačí na výživu zaměstnance, jeho manželky a dětí za normálních poměrů, není-li rodina příliš četná.

Při stanovení výše mzdy se musí počítati i se situací podniku a podnikatele, neboť bylo by nespravedlivé vymáhati mzdu příliš vysokou, jakou by nemohl platiti podnik, leč za cenu vlastního pádu a z toho vyplývající pohromy pro dělnictvo. Arci má-li menší zisk pro svou loudavost, lenost nebo pro netečnost k pokroku technickému nebo hospodářskému, to se nesmí považovati za spravedlivý důvod ke snížení dělnické mzdy.

Který zaměstnavatel se snažil o zavedení rodinné mzdy, musí přiznati, že se mu postavily v cestu nejen překážky rázu technického neb organizačního, ale že musil též bojovati s neporozuměním svých spolupracovníků. Je na bledni, že nemůže na zvýšenou mzdu dopláceti z rezervních fondů nebo z podstaty podniku, nýbrž musí na ono zvýšení vydělati; jinak by podnik spěl nezadržitelně k úpadku.

Za účelem získání úhrady musí se snažiti o zvýšení cen neb není-li to vzhledem ke konkurenci možné, o zvýšení obrátu při stejných cenách výrobků a při stejném počtu zaměstnanců.

Většího obrátu docílí zvýšenou výrobou, která je dosažitelná zlepšením strojního zařízení, vhodnou výrobní a prodejní organizací a svědomitější pílí zaměstnanců. Některé podniky s vyspělou výrobní organizací a převážně dokonalou strojní výrobou kladou mzdové položky mezi nejmenší částky ve své kalkulaci hotových výrobků. Z toho plyne, že zvýšením mezd při dokonalé strojové nebo pásové výrobě by se zvýšení o 50 až 100% v konečné kalkulaci hotového výrobku ani příliš neukázalo, ale účelu rodinné mzdy by bylo dosaženo. Je proto doporučeníhodno, aby zaměstnavatelé pro zlepšení životní úrovně dělníka se snažili toho dosáhnouti také přiměřeným zdokonalováním svých výrobních prostředků. Pisecký.

Konstantin Miklík:

Kde je vina?

Kdyby všichni katolíci československé republiky, co jich je zapsáno v konfesních matrikách, byli zapsáni do jediné politické strany bez rozdílu národností a kdyby v této straně byli jen katolíci a strana měla opravdu katolický program, takže by žádný katolík po této stránce nemohl míti proti straně námitky, i tehdy by se mohli katolíci, sjednocení v této jediné katolické straně, dožívatí co chvíle velikých a nepříjemných zklamání. Tato zklamání by mohla býti zavinována neschopností a neprozíravostí vedoucích činitelů, zradou, nevěrností a sobeckými úmysly předsednictva nebo většiny předsednictva nebo náčelníkem předsednictva strany, nebo posléze, což ostatně bývá právě příčinou těchto zjevů, rozdílem mezi katolíky matrikovými čili konfesními, a katolíky věřícími byt hřešícími. Jest totiž pro význam a obsah slova katolík nekonečně důležitější, jde-li o skutečného katolíka čili o člověka věřícího upřímně v katolická dogmata, či jen o katolíka podle jména, podle čistě vnějšího pojmenování, o katolíka tak zvaného matrikového, který dávno nepatří ani k duši církve (protože nežije v milosti), ani k tělu církve (protože nevěří v mnohé články nebo v některý článek katolické nauky nebo o některém článku hlasitě pochybuje). Matrikový katolík je vnější pojmenování z minulosti, jsou to trosky někdy katolické tradice, je to můstek velmi chatrný pro návrat k tělu a návrat k duši.

Právě tento rozdíl mezi katolickými věřícími a mezi nevěřícími, kteří ještě neodhodili katolické jméno, jest příčinou, že se tři čtvrtiny katolického obyvatelstva našeho státu neprojevuje v státním životě více než nanejvýš 10% toho vlivu, který by mu patřil, nehledě ani k absolutnímu právu, nýbrž aspoň podle zásad demokratického systému, který tato ohromná většina nechává aspoň podle jména platit. Toto, co zde říkáme, není útok na matrikové katolíky v tom smyslu, aby odpadli i podle jména. Vždyť kromě jména mají, ač tomu většina nevěří, ještě cosi, co s nich žádná moc světa ani podsvětí nemůže a nikdy nebude moci

setřítí a smýti. A právě tento nezrušitelný charakter příslušníků obecné církve Kristovy je nepřetržitě a až do skonání volá zpět, takže my, kteří v existenci matrikových katolíků (jsou přece na vyšším stupni, než úplní odpadlíci od katolického náboženství!) vidíme veliké zlo, tak veliké, že výsledky pro celek jsou horší než kdyby tyto plevy, mající ovšem tutéž přirozenost jako zrní, byly od katolických zrn zřetelně odděleny.

Odpovídáme ihned na námitku těch, kteří nechtíce chápat hloubku a dalekosáhlý význam tohoto našeho rozlišení, ujímají se horlivě, a to při každé příležitosti, matrikových katolíků, jakoby se tito nelišili valně od věřících, kteří podléhají lidské slabosti a pravidla katolického jednání prostě přestupují, aniž je chtěli zneuznávat. Ano, má poctivost se jeví v tom, že vycházím těmto obhájčům matrikových katolíků vstříc. Máte pravdu, matrikoví katolíci jsou hříšníci, jako jsou i mezi katolickými věřícími hříšníci. Ale mezi hříšníky jest přece jeden veliký rozdíl. Hříšníci katolíci vědí o svém hříchu, uznávají jej, jsou jim stíhání, jsou jim mučení. Matrikoví katolíci již nevědí, nechťi věděti o svém hříchu, neuznávají se hříšnými, nic si z toho nedělají, spíše pohrdají těmi, kdo by jim to chtěli vytýkati. Hříšný katolík, pokud neztratil víru a naději, má i při největší hříšnosti ještě pořád dvojí božský habitus, dvě vlité božské ctnosti. Ten, kdo ztrácí naději, má pořád ještě božský habitus víry. Ale matrikový katolík už nemá božské víry, a tím sklusá pod hříšného katolíka nesmírně hluboko.

Vycházím ještě více vstříc obhájčům matrikových katolíků. Pravíte: Hříšníci, nic víc! — Ano, ale v tom právě jest celá pohroma. V tom, že u těchto hříšníků nejde o hříšné skutky, nýbrž o hříšný stav, o totální smíření s tím, co odporuje Božmu zjevení a možná i přirozenému Božmu zákonu, právě v tom jest nejvyšší neštěstí. K tomu neštěstí — a to jest ta koncese, kterou dále činíme — spějí hříšníci katolíci svými opěťovanými a nezačínajícími a nenapravenými zlými skutky, matrikoví katolíci to mají za sebou. Sebe větší slabost hříšných katolíků neolupuje jich o víru, mají-li ustavičnou snahu vyběhnutí z osidel těla, světa a ďábla; matrikoví katolíci to mají za sebou: oni se už nepokoušejí, protože v nebezpečí nevěří. Ale cesta k matrikovému katolictví a ještě dále — k odpadu od katolického jména, jest cesta katolíků, jednajících stále a nepolepšitelně proti pravidlům katolictví a nepoužívajících nikterak prostředků katolické církve, jimiž člověk dostává sílu v boji proti zlu. Není potřebí zatím jíti dále: jest patrné, že jen intensivní katolický život, život z víry církve, ze svátostí církve, z poslušnosti k církvi je s to vytvářeti lidi upřímně, věrně a trvale katolické, a že jen takoví katolíci jsou schopni dobýti svému náboženství těch práv ve veřejnosti, která jim dal Kristus při založení své církve. Ať nás to nepřekvapuje: Kristus žádá na křesťanech, aby dobývali světa křesťanstvím, protože i on dobyl světa svým učením, životem a smrtí.

Svatí boží, světlo a vzor katolických mužů.

(Kalendarium cností svatých katolické Církve.)

1. dubna místo nepěkného zvyku »vyvádění apřilem« vzpomínejme raději na cnosti sv. biskupa Hugona, jeho jemnocitnost, čistotu mravů, střídmost, pokoru a trpělivost, jenž naproti tomu tam, kde běželo o čest a slávu Boží byl neohroženým a rázným. Byl 52 roků svatým biskupem, ač toužil po klidném životě klášterním.

2. dubna je svátek sv. Františka de Paula, zakladatele řádu Nejmenších bratří Františka Paulánského, zvaného krátce Pauláni. Světec ten vynikal hlubokou moudrostí, pokorou a svatou

prostotou, v kterýchžto cnostech nebyl zvklán ani tehdy, když v hodnosti papežského vyslance, zahrnován světskými poctami a pozorností, pobýval na královském dvoře francouzském. Světec celý svůj život nejedl nic jiného než chléb a zeleninu a pil vodu.

3. dubna staví nám církve před oči sv. Richarda, biskupa, vzor to pilnosti a vytrvalosti ve studích, tichosti, pokory, dobrořivosti a svědomitosti u výkonu svého biskupského řádu.

4. dubna slaví církve památku sv. Isidora Sevilského, biskupa a učitele církevního, od něhož bychom se měli učiti každodennímu rozjímání o přehořké smrti Spasitelově, laskavosti, dobrořivosti a trpělivosti.

5. dubna vzpomínáme sv. Vincence Ferrarského z řádu sv. Dominika, jehož sochu máme i na Karlově mostě v Praze. Měl by býti patronem a vzorem všem katolickým řečníkům, neboť byl nad jiné ohnivě výmluvností, horlivým misionářem katolického západu, jenž radil svým žákům: Spofte slovy, jako spofíte penězi. Než měšec otevřete, přemýšlíte, zda a kolik máte vydati. Proto dříve, než svá ústa k mluvení otevřete, vždy bedlivě uvažujte, zda vůbec a kolik mluvíti máte.

6. dubna září na nebi svatých a světíc Božích, hvězda sv. Celestina I., papeže, horlivého a statečného strážce pravé víry, moudrého rozsudího ve sporech a věrného pastýře věřících.

7. dubna vzpomínáme bl. Heřmana Josefa, premonstráta, horlivého služebníka Matky Boží, vzoru to čistoty a pravého duchovního života, jehož mše sv. uváděla do vytržení mysli, v němž setrval i celé hodiny.

8. dubna zařadila do svého kalendáře, naše Matka Církve, sv. Alberta, patriarchu Jerusálémského, z něhož bychom si měli vzíti příklad, jak máme býti k sobě přísní a k svým bližním dobří a mírní, jak každou svoji práci začínati co nejzbožněji modlitbou.

10. dubna vedle sv. Mechtildy připomínáme si památku sv. Terence a soudruhů, světla pro to, jak snáseti statečně a trpělivě protivenství a tělesná muka, jimiž jsme z dopuštění Božího navštěvováni.

Na 11. dubna připadá svátek sv. Lva Velikého, papeže a učitele církevního, od něhož bychom se měli naučiti křesťanské moudrosti, zbožnosti, horlivosti, pokoře a důvěře v Boha. Všichni, kdož chtějí býti vůdci lidu, nebo mají určitá zodpovědná povolání v obci, okresu, zemi a státu měli by se modlíti se sv. Lvem: Slyšel jsem ó Pane, Tvůj volající hlas a hrůza mne pojala; spatřil jsem břímě, které jsi na mne vložil a úzkost pronikla kosti moje. V jakém poměru je toto břímě k mé slabosti, jaký je poměr mezi mou důstojností a nicotou? Co je hroznějšího nad vznešenou hodnost bez zásluhy, nad svatý úřad, když plní jme hříchů? Ty, Pane, jenž jsi na mne toto břemeno vložil, pomoz mi je nésti. Buď mým vůdcem a podporou a uděl mi potřebné síly, když jsi mne povolal ku práci a položil na má ramena toto jho.

12. duben je zasvěcen opět jinému papeži sv. Juliu I., strážci církevní jednoty, pravé víry a útočišti všech nevině pronásledovaných. Týž den slaví Církve sv. památku sv. Zenna, jenž nám měl býti vzorem touhy po vyšším stupni mravní dokonalosti.

13. dubna je svátek sv. Hermenegilda, světla to pevné vytrvalosti ve víře, za nž obětoval ženu, děti, krev i svůj život.

15. dubna připadá památka bl. Petra Gonzaleza, z jehož obrácení měli bychom si vzíti hlavní naučení pro častou svoji nemírnou pýchu a marnivost.

Katolická akce.

Pražská arcidiecése.

Oslavy Krista Krále a sv. Vojtěcha v pražské arcidiecési v r. 1938:

V Praze: Dne 23. dubna o 18. hodině pobožnost u hrobů svatých patronů českých za mír a pokoj pro čsl. národ. Začátek pobožnosti u hrobu sv. Ludmily v basilice sv. Jiří na Hradčanech.

Dne 24. dubna o 20. hodině v sále emauzského kláštera přednáška se světelnými obrazy o sv. Vojtěchu.

Dne 28. září Hold Kristu Králi a průvod s ostatky sv. Vojtěcha na Hradčanském náměstí.

Na venkově: V Berouně: dne 24. dubna. Promluví P. Dr. Urban a Dr. V. Janda.

Na Kladně: dne 22. května: Promluví P. Dr. Schubert, P. Dr. Urban, Dr. A. Birnbaumová, Dr. V. Janda a Dr. V. Ryneš.

V Benešově: dne 29. května. Promluví P. A. Daňha C. Ss. R., P. Dr. Urban a Jan Janoušek.

V Kourimě: dne 12. června. Promluví P. A. Daňha, C. Ss. R., P. Dr. Urban, a J. Sova.

Ve Staré Boleslavi: dne 19. června. Promluví kanovník J. Málek a pí. Běla Dlouhá.

V Plzni: dne 19. června. Promluví P. Dr. Urban a Dr. V. Janda.

V Příbrami: dne 28. září. Promluví P. Dr. Urban a Dr. Macourek.

**Program oslavy Krista Krále a svatovojtěšského jubilea v Be-
rouně ve dnech 23. a 24. dubna 1938.**

V sobotu 23. dubna v 18 hod. Veni Sancte v děkanském kostele, kázání a sv. požehnání.

V neděli 24. dubna: O půl osmé hod. tichá Mše svatá, v 9 hod. slavné služby Boží. O půl 11. hodině schůze členů vikariátní Katolické akce.

Odpoledne o 15. hod. shromáždění katolíků (místnost bude ještě oznámena), na kterém promluví P. Dr. Urban a Dr. V. Janda. V 17 hodin eucharistický průvod z kostela Panny Marie za branou přes náměstí do děkanského kostela sv. Jakuba, kde kázání a po něm sv. požehnání.

Příští měsíční konference vikariátních ředitelů Katolické akce měla by se konati dne 16. dubna. Ježto na toto datum připadá Bílá Sobota, bude se konference konati již dne 9. dubna opět ve 4 hodiny odpoledne v sále Studia Catholica u Františkánů. Dobře si změnu zaznamenejte.

Vikariátní konference Katolické akce konají:
3. dubna:

Vikariát roudnický o 14. hod. v Roudnici, v klášteře Kapucínském.

10. dubna:

Vikariát I. pražský o 15. hod. u Minoritů v Praze I.

Vikariát vlašimský o 15. hod. na děkanství ve Vlašimi.

18. dubna:

Vikariát rokycanský.

Vikariát kladenský o půl 9. hod. dop. v Kat. domě na Kladně.

24. dubna:

Vikariát II. pražský o 18.30 hod. u Františkánů v Praze II.

Valný sjezd Ústředí Skautů katolíků v zemi České koná se dne 10. dubna 1938, ve 3 hod. odpol. v Praze II., Ječná ul. č. 2. Vstup jen na legitimace a pozvánky.

Footballový zápas Sparty s belgickým mužstvem má býti uspořádán na Velký Pátek. Katolická akce požádala, aby zápas, s ohledem na tento pro věřící katolíky významný den, byl odložen na vhodnější datum, bylo jí však sděleno, že žádost dochází opožděně, ježto datum zápasu bylo prý již před rokem stanoveno belgickým mužstvem právě na tento den. — Očekáváme, že příště se podobný případ nebude opakovati, poněvadž katolíci, kteří, pokud víme jsou i členy Sparty, na Velký Pátek ani nehrají kopanou, ani nechodí na footballové zápasy, zrovna tak jako netancují v adventě a v postě.

Arcidiecése olomoucká.

Jak pracuje Katolická akce v arcidiecési olomoucké. V poslední době konají se v arcidiecési olomoucké děkanátní (jako u nás vikariátní) porady Katolické akce, k nimž jsou zváni katolíci-laici. K povzbuzení a informací všech našich čtenářů uveřejňujeme celý text pozvání, které zní:

Církev svatá, Vaše Matka Bohem Vám daná, si co nejdůrazněji přeje, aby se i nekněžští účastníci práce o rozkvět náboženství. Není sice o tom nejmenšího sporu, že v zevnějších postavení náboženství u nás nastalo podstatné zlepšení. Utichla silně víchřice na vysokých horách. Ale, bohužel, pořád ještě nezmizely nebezpečné proudy v nížinách. Mnohé vlivy, rozvracející náboženství a mravnost, pracují potichu plnou parou dále, a zvláště mladá pokolení jsou tím ohrožena. Myšlenka, co bude, až dorostou dnešní děti, působí v myslích lidí mnoho obav.

Směl bys zůstatí lhostejným v době, kdy tolik lidí Boha nezná, bez Boha žije, bez Boha umírá?

Dostals od Krista Pána tolik milostí. Nepudí Tě cosi, abys projevil Mu svou vděčnost? A čím Mu ji lépe projevíš, než když budeš pracovati o to, aby Kristus vládl v duších, v rodinách, v obci, v celém životě?

Je Tvojí touhou, abys byl věrným katolíkem, který má Krista Pána opravdu rád; jistě ochotně z lásky k Němu přineseš i oběti, jichž taková práce žádá.

Právě nynější doba, kdy Bůh nám popřává jakéhosi náboženského příměří, ukládá nám těžký závazek, abychom této příležitosti použili. Neboť příznivé příležitosti mohou zmizeti zrovna tak neočekávaně, jako neočekávaně přišly, a mohou zmizeti pro dlouhou řadu let. Dnes je možno dostati se nábožensky ke mnohým lidem; zda to bude možno za půl roku, za rok, za pět let — kdož to ví?

Bylo by hanbou pro nás katolíky v Československu, kdybychom nábožensky zůstávali v nečinnosti. Katolíci v Belgii, Francii, Anglii prosazují dnes veliké změny ve prospěch katolictví, mnozí katolíci v Německu a Mexiku přinášejí pro víru a pro duše oběti i hrdinské; nutně bychom se v křesťanském světě jevili jako katolíci méněcenní, kdybychom se nepřičiňovali o zlepšení náboženského života u nás.

O nás nesmí platiti trpká výtka: »Každý uznává, že je potřeba šířiti víru a mravnost, ale nikdo nechce spolupracovati!«
Konečně: Nestačí jen nadšení. Je třeba míti přesný program, a

to program proveditelný, podle potřeb kraje. Ten program je nutno vypracovati.

Proto dostavte se laskavě k poradě důvěrníků Katolické akce. Příkladáme některé z otázek, o nichž se bude jednati.

Prosíme: promyslete si jednotlivé otázky a je-li Vám to možno, odpověď si načrtněte písemně.

Při poradách mají účastníci podávati zprávy o rozšíření tisku (časopisů, novin, brožur, knih) o exerciciích, o tom, jak pečují o náboženský život mládeže a konečně o ostatní práci v duchu Katolické akce.

Kněžský kurs na Svatém Hostyně bude letos probíratí téma: Nový hospodářský a sociální řád a úkol Katolické akce při jeho budování, či jinými slovy: Jak prováděti sociální encykliky u nás.

Zprávy arcidiecése studijního ústavu

»STUDIUM CATHOLICUM.«

Počet posluchačů zapsaných v letním pololetí dosáhl čísla 200. V zimním semestru bylo vyučováno po 360 hodin, zapsáni byli 103 posluchači a docentů bylo činnó 9.

V sobotu 10. února přednášel P. Dr. Moenius z Vídně německy na téma »Dante, jeho poměr k Církvi«.

Pro ty, kteří chtějí býti nápomocni ve vyučování náboženství duchovním správcům přednáší v tomto semestru P. Dr. Urban »O katechesi konvertitů«. Přednášky mají část technickou, dogmatickou a mravoučnou. Zápis byl již ukončen; zapsáno je 80 posluchačů, kteří po vykázání řádného navštěvování přednášek mohou vykonati zkoušku a obdrží vysvědčení, opravňující k vyučování náboženství.

Z přednášek: V odboru lékařském přednášel v posledních hodinách P. Dr. Urban »O lékaři a sedmém přikázání«. V minulých přednáškách o dějinách středověké filosofie (přednáší univ. prof. P. Dr. Vyskočil) byla vyložena a rozebírána filosofie středověkého teologa Duns Scotta.

Film.

(Hlídká katolické kinematografické centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Filmy posledních premiér:

Třída A.) Filmy pro dospělé bez závad:

***Florentina.** Lloydfilm. Rakouská námořní veselohra, nenáročná a vkusně dělaná. Milovníkům rakouských filmů se bude líbiti. II.

Její první ples. Lloydfilm. Skvělý francouzský film. Příběh o osudu sedmi tanečnic, kteří se podepsali do tanečního pořádku dívky, která byla poprvé na plesu. Film je ve všech směrech zajímavý a decentní. I.

Třída B.) Filmy s určitými závadami:

***Indický hrob.** Elekta. Německé drama z exotického prostředí Indie. Pokračování filmu Tygr z Ešnapuru. Mimořádná výprava filmu, exotické prostředí a misty napínavý děj činí celé dílo velice zajímavým. II.

Moje paní perla. Annafilm Praha, něm. veselohra, 2400 m. Konec dobrodružna. Universal, angl. drama, 1970 m.

Útěk před smrtí. Jan Reiter, Praha, angl. drama, 2330 m.

Na divokém západě. MGM., angl. veselohra, 2120 m.

Paní Sylvelina, Ufa, něm. drama, 2590 m.

Její husar, Gloria, Praha, něm. veselohra, 2600 m.

Hejdy, děvčátko z hor. Fox, angl. drama, 2570 m.

Rosalie. MGM, angl. veselohra, 3280 m.

Rytíř beze zbraně, United Artists, angl. drama, 3080 m.

Robin Hoods z Eldorada. MGM, angl. drama, 2540 m.

Děti na zakázku. National Praha, česká veselohra, 2155 m.

Příteklyně z mládí. Ufa, něm. drama, 2380 m.

Třída C.) Filmy s určitými velkými závadami, pro které nelze je doporučiti:

***Děvče z Terstu.** M. G. M. Americké drama ze společenského prostředí barů a bohatých lidí, kteří nemají starostí vyššího řádu a kteří žijí jak chtějí. III.

***Má dáma X.** M. G. M. Americké drama společenského prostředí. Námět zastaralý podle předválečného dramatu Bissonova. IV.

***Neviditelný svědek.** M. G. M. Americké detektivní drama ze společnosti vyšších zkažených vrstev. Film na zdejším trhu úplně zbytečný. III.

Třída D.) Filmy pro katolíky a katolická kina zakázané:

***Její pastorkyňa.** Lloydfilm. České drama dle známé divadelní hry G. Preisové. Podání špatných stránek lidské povahy je zde předváděno jako samozřejmost a milostný hříšný poměr je podáván líbivě. Mimo to se režie dopustila blasfemie s kalichem při poutní pobožnosti. III.

***Peckelná rokle.** Universalfilm. Americké drama z divokého západu. Film pro zdejší trh úplně zbytečný, nepřinášející ani jedinou dobrou hodnotu.

*V čera neděle byla. A. B. Lucernafilm. Česká veselohra. Mnohé scény i dialogy jsou naprosto zavrženíhodné. Propaganda nesprávného pojetí života manželského, sebevražda prostoduše přijatá a jiné ještě závady. V poslední době objevilo se mnoho filmů, které jako by byly specialisací nezkrácených lidských vášní. III.

Filmy označené * byly při premiéře znovu přezkoušeny a definitivně upravena jejich klasifikace.

Filmy v této rubrice neoznačené se katolíkům k návštěvě nedoporučují.

Úzký film.

(Dokončení klasifikace filmů 9.5 mm.)

Poučné:

Třída Ad.) Filmy vhodné pro mládež:

- č. 107, Pěstování kakaových bobů. 100 m.
- č. 625, Paříž. 100 m.
- č. 685, V Itálii. 100 m.
- č. 734, New York. 100 m.
- č. 751, Napříč Aljaškou. 100 m.
- č. 774, Zeppelinem do Jižní Ameriky. 100 m.
- č. 793, Lyžařství. 100 m.
- č. 803, Dobyvatelé vzduchu (průkopníci). 100 m.
- č. 804, Dobyvatelé vzduchu (moder. letectví). 100 m.
- č. 30085, Dobývání See Brugg anglickým loďstvem. 100 m.
- č. 30092, Po stopách dobyvatelů Jižní Ameriky. 100 m.
- č. 30115, Na sever od Zanzibaru. 100 m, 2 díly.
- č. 30106, Ze severní Ameriky. 100 m.
- č. 30161, Jedeme za dobrodružstvím. 100 m, 2 díly.

Třída A.) Filmy pro dospělé:

- č. 106, Q-Ships (námořní válka). 400 m, 4 díly.
- č. 841, Autem napříč Asii (Syrie, Irak, Iran), 100 m.
- č. 842, » » (Herat Afganistan) 100 metrů.
- č. 843, » » (Himalaja), 100 m.
- č. 844, » » (Gobi, Mongolsko, Čína), 100 m.
- č. 845, » » (Peking Šanhai), 100 m.
- č. 1351, Indické město. 60 m.
- č. 3105, Rocky Mountains. 60 m.
- č. 5006, Den na Madagaskaru. 60 m.
- č. 5007, Zimní sporty. 60 m.
- č. 5013, Strážci moře. 60 m.
- č. 729, Siegfriдова smrt. 100 m, 4 díly.
- č. 806, Klášter. 100 m.

Dramata, činohry, veselo hry, komedie:

Filmy Ad.) Filmy vhodné pro mládež:

- č. 748, Velký skok. 100 m, 2 díly.
- č. 802, Jižní express. 100 m.
- č. 816, Tommy Atkins. 100 m, 2 díly.
- č. 537, Osud (válečné tažení Napoleonovo do Itálie). 100 m, 3 díly.

Třída A.) Filmy pro dospělé:

- č. 574, Königsmark. 100 m, 2 díly.
- č. 660, Čarovný ostrov. 100 m, 2 díly.
- č. 667, Carův kurýr. 100 m, 3 díly.
- č. 735, Kronika zámku Grieshaus. 100 m, 3 díly.
- č. 742, Svata Hora. 100 m, 3 díly.
- č. 745, Metropolis. 100 m, 5 dílů.
- č. 810, Poslední jízda. 100 m, 2 díly.
- č. 825, Marathonský běžec. 100 m, 4 díly.
- č. 831, Chrabrý voják. 100 m, 2 díly.
- č. 840, Ve jménu zákona (detektivka). 100 m, 4 díly.
- č. 846, Cirkusácká krev. 100 m, 2 díly.

Upozornění katolické veřejnosti! Filmové sdružení čl. v Praze ujednalo s filmovými společnostmi zařadování aktualit katolického života a činnosti katolíků v ČSR. do filmových týdenníků. Prosíme všechny církevní úřady, katolické spolky, funkcionáře katolických korporací o spolupráci v tom směru, že nás na všechny důležité události náboženského, kulturního, sociálního i politického, vždy včas předem upozornili. Zařadovány mohou být pouze události, slavnosti, jubilea a oslavy, které svým uspořádáním, prostředím a účelem přesahují rámec místního významu. Přesný program a uspořádání hlašte na adresu: Katolická akce v Praze IV., Hradčanské nám. 8, jež se postará i o jejich jiné zveřejnění.

Kolik kin je v Evropě? Podle nejnovější statistiky je v 33 státech Evropy 34.178 kin s 15 miliony sedadel. Nejvíce chodí do biografů Angličané, neboť tamních 4.305 biografů navštívilo

loni 864 milionů osob. Československo je v této statistice s 1937 biografy na sedmém místě. Po jednom biografu mají státečky Andora, Lichtenstein a San Marino.

Filmová společnost italská Leonardo chce vyrobti serii barevných filmů italských měst a uměleckých děl. Byl již zhotoven první film z věčného města Říma. Největší jeho část tvoří snímky z domu sv. Petra; při filmování byl vnitřek osvětlován 60 silnými reflektory. Další krásné snímky jsou z Kolossea.

Snahy po lepším filmu možno pozorovati všude. Nedávno podle usnesení biskupů v provincii Quebecké (v Kanadě) bylo utvořeno zvláštní filmové komitě. Má 17 členů a bude pracovat o lepší úroveň filmové produkce.

Rozhlas.

(Hlídky katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Jak zodpověděl Radiojournal memorandum biskupů republiky Československé ve věcech rozhlasového vysílání, seznají katolické posluchači rozhlasu z obsahu odpovědi Radiojournalu na toto memorandum, kterou zde otiskujeme a jež zní:

Radiojournal, Praha.

Praha, dne 31. ledna 1938.

Titl.

Katolická akce v arcidiecési pražské,

Praha IV., Hradčanské nám. 8.

Dovolujeme si odpovědět k Vašemu dopisu ze dne 20. t. m., v němž nás laskavě upozorňujete na memorandum nejdůstojnějšího episkopátu ČSR.

Pokud se týče názorů, projevěných v tomto memorandu, prosíme, abyste vzali na vědomí, že se všemožně snažíme, aby v žádné relaci nebyly prvky, které by se urážlivě dotýkaly mravního nebo náboženského citění kteréhokoliv posluchače. Budeme se o to snažiti i dále, budeme vděčni za jakékoliv upozornění, kdyby kdekoliv nastala závada a ujišťujeme, že učiníme ihned vše, aby se v tom případě neopakovala.

Pokud jde o požadavek zařazení nejméně 2 hod. týdně v každé vysílací stanici pro katolíky a svěření jejich redakce Poradnímu sboru pro věci katolického rozhlasu, litujeme, že bohužel není možno tento bod kladně vyřešiti. Podle zásadních ustanovení jsou dnes všechny relace obstarávány výhradně interně a také počet externích redakcí, vzniklých při počátku rozhlasu, byl postupně omezen. Všechna vysílání československého rozhlasu musí býti přijatelná všem vrstvám posluchačů, bez ohledu na jejich náboženské nebo politické přesvědčení.

K žádosti o zastoupení v Jednatelském sboru československého rozhlasu a ve sboru Poradním sdělujeme, že rozhlas tu není kompetentním činitelem a že o jmenování těchto členů nerozhoduje. Dovolujeme si poznamenati, že v Poradním sboru čs. rozhlasu je zastoupena Lidová akademie a že jistě československý rozhlas bude plně respektovati přání, která tam budou předložena a přijata, pokud je to v jeho moci.

Pokládáme za svoji povinnost, abychom Vám poděkovali za zájem, s kterým sledujete činnost našeho rozhlasu a znovu Vás ujišťujeme, že v mezích zásadních možností velmi rádi vyhovíme upozorněním, která nás dojdou a zvláště v bodě prvním si budeme Vaši spolupráce vždy velmi ceniti.

Používáme této příležitosti, abychom Vám tlumočili

projev své úcty:

RADIOJOURNAL,
československé zpravodajství radiotelefonické,
společnost s r. o.

Dva nečitelné podpisy.

O této odpovědi byli uvědoměni všichni nejdpp. biskupové ČSR.

Rozhlasová přednáška Dr. Kozáka z 20. února, o které jsme psali v předcházejícím čísle, má své pozadí, o kterém jest nutno se zmíniti. Útoky na panenský původ Syna Božího jsou již velmi starého data a byly mnohými a přesnými důkazy odrazeny. Nepřátelé církve shledali, že tato nikdy nebyla a nebude nucena odvolati svých dogmat. A přece v moderní době přichází opět Volná myšlenka, aby z průhledných důvodů obnovila nesprávný výklad prorocství Isaiášova.

Odpůrce dělíme v tomto případě na dvě třídy. Jedni, slepi ve své nenávisti, užívají všech po ruce jsoucích prostředků a neuvažují, že jejich výroky nejsou doloženy. Podléhají dřívě či později dvojsečné zbrani. Sami pak, aniž by to bylo cílem jejich snah, nutí své stoupence k úsilovnějšímu hledání pravdy.

Také jsou na straně našich odpůrců lidé, kteří mají ryzí, opravdovou touhu najíti pravdu a nepoužívají prostředků nečestných. To jsou ti druzí.

Správnost překladu prorocství »Aj, Panna počne« byla již vědecky i historicky dokázána a nelze diskutovati s tím, kdo jsou v bludu, nehledá poučení.

Všem, kdož mají opravdový zájem o pravdu v tomto případě, doporučujeme článek P. Dr. Josefa Miklíka C. Ss. R., v »Časopise katolického duchovenstva« z roku 1916, ve kterém stručně, ale úplně dostačujícím způsobem byly naprosto vyvráceny volnomyšlenkářské názory, se kterými se ještě v dnešní době, jak ukázala přednáška Dr. Kozáka, setkáváme.

Křížkovského pašije sv. Jana bude Radiojournal vysílati přenosem z domu sv. Víta na Velký pátek v době od 8 do 9 hod. Na Hod Boží velikonoční vysílá Radiojournal z domu sv. Víta Vendlerovu Missu solemnis v 9.30 do 10.50 hod.

Katolická mezinárodní kancelář pro rozhlasové vysílání bude pořádati dne 10. května 1938 v Amsterodamu zvláštní studijní den katolické společnosti pro rozhlasové vysílání v Holandsku. Tato společnost trvá již 12 roků a udržuje styky s řadou zemí celého světa, působí pak nejen v Holandsku, ale i v celé řadě misijních krajů.

Rozhlas v Šanghaji. Katolické misie v Číně mají od ledna t. r. vyhrazenou v rozhlase pro sebe 1 hodinu. Jen u nás není v rozhlase pro katolíky místo.

Katolický rozhlas v Americe. Tak zvaná »Katolická hodina v rozhlase« vznikla před 8 roky; vysílalo ji 22 stanic v 17 státech. Dnes ji vysílá 69 stanic v 37 státech, t. j. 82% všech amerických rozhlasových stanic.

Naše práce.

Ustavení odbočky Svazu katolických mužů v Kolíně uskutečnilo se 6. února za účasti 64 mužů. Po referátu vikariátního ředitele V. Šmída a po debatě, ve které promluvili p. A. Šibrava, F. Klusáček, V. Horálek a V. Šindelář, přihlásili se všichni ku práci ve Svazu. Ustavující schůzi řídil p. Fr. Král.

Dnešní bouřlivé a nebezpečné časy zavazují každého katolického muže k horlivým modlitbám za vlast. Každý by si měl uložiti za denní povinnost aspoň jednou takovou modlitbou obrátiti se pokorně k Bohu. Vhodné modlitby obsahuje modlitební kniha »K bohu« (II. vyd., za vlast, str. 457, Za mír, str. 458, V čas velikých převratů a nebezpečností, str. 461), nebo introity některých postních nedělí, jak to doporučoval o 2. neděli postní jeden pražský duchovní svým posluchačům. Bďte a modlete se!

Z domova.

Cím je nám obraz staroboleslavský? Již několikrát jsme zahledli v denním tisku českém i slovenském lokálku: Slavnosti staroboleslavského Paladia. Hle, jedno slovo a nám Českoslovákům dostačí! Máme u nás jedno divuplné místo s jeho záračným obrazem — Paladiem české země — Starou Boleslav, kterou máme všichni rádi! Stačí napsati slovo Paladium a již víme, že je to onen vzácný klenot české země, odkaz sv. Metoděje a sv. Václava, zástíta naše v dobách nejtěžších. Bys jíž, milý čtenáři, ve Staré Boleslavi? Ne-li, nezapomeň a letos jistě přijď!

Před 50 lety byl na vídeňské universitě prohlášen doktorem práv ministr m. sl. senátor Dr. M. Hruban, známá a vynikající osobnost katolického Československa. Tohoto výročí zaslužíleho pracovníka a vzácného příspívatele našeho listu, vzpomínají s ostatními jeho přáteli i čtenáři Katolíka.

XVII. národní pouť do LURD ve dnech 7. až 21. července 1938 ve směru Praha — Einsiedeln — Luzern — Ženeva — La Salette — Lyon — Paray le Monail — Ars — Lurdy — Nizza — Turin — Milán — Padova — Benátky — Vídeň — Praha. Schválena nejd. knížecím arcibiskupským ordinariátem pražským ze dne 29. prosince 1937, č. j. 19.730. Duchovní vůdce ThDr. Antonín Stříž, spirituál arcibisk. semináře v Praze. Cena 2.340.— Kč. Přihlášky přijímá a prospekty zasílá Lurdský spolek, Praha I., Husova č. 8.

Letošní postní pastýřský list J. E. nejd. p. litoměřického biskupa Dr. A. Webera, upozorňuje na nedostatek kněžstva v diecési. Počátkem letošního roku bylo 69 far neobsazeno. V prvním ročníku semináře je toliko 8 bohoslovců, v primě biskupského gymnasia 20 žáků. Kněží ve stáří přes 60 roků jest v diecési 253.

S národně socialistickou propagandou mezi našimi Němci jde ruku v ruce těžá odpadové hnutí. V Čechách, na Moravě a ve Slezsku přestoupilo r. 1937 celkem 4820 osob (oproti 4663 osobám v r. 1936) z katolické církve k protestantismu. Z nich je 4806 katolíků. Cím blíže k německým hranicím, tím větší počet odpadů. Nevice bylo jich ve Falknově. Sděluje tak mezinárodní švýcarská katolická kancelář tisková.

LITERATURA.

St. Jurečka S. S.: **Svatý Don Bosco.** Vyšlo ve sbírce »Vítězové, roč. V., sv. 3. Cena 3 Kč.

Běla Dlouhá: **Anna Půhonná, maminka z kovářny.** Vydal ženský odbor Svazu lid. zemědělců v Č. Práce počtěná II. cenou mezinárodního sjezdu »Matka u krbu« v Paříži r. 1937. Bibliofilský výtisk Kč 15.—, levné vydání Kč 6.—. Zasilá administrace Lidového hospodáře, Praha II., Spálená 15.

Ver sacrum, sešit 9., Hello: Podobizny svatých. Vydává L. Kuncíř, Praha II., Voršílská 3.

Nové brožurky »Životem«: Č. 292: »Proč jsem byl volnomyšlenkářem«, č. 293: Lidový misionář. Eugen Mazenod, č. 294: Obřady Květné neděle. Po 50 hal. Vydal Exerciční dům, Hlučín.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Čeští katolíci z Ameriky vyjedou na kongres v New Yorku 30. dubna. 5. května budou v Gibraltar, navštíví pak Neapol, Řím, Padovu, Assisi, Florencii, Milán, Padovu, Benátky. Dne 23. května přijedou do Budapešti. Zpět pojedou výprava přes Československo.

Hnutí ve prospěch katolického jeviště propagují mezi našimi americkými krajany studentky Akademie Nejsvětějšího Srdce v Lisle, které provedly dne 13. března drama zv. »Temná hodina« (Pašije).

Úspěch české hudební skladby v New-Yorku. Náš krajan Václav Divina, rodem z Olomouce (42letý), nyní virtuos na klavír v New-Yorku, složil na slova básně Slováka Štefána Krčméryho »Osamělost«, hudební skladbu zvanou »Solitude«. 24. února zpívala ji s velikým úspěchem v New Yorku slovenská pěvkyně Marinka Halamová.

Český katolický rozhlas v Americe uctil bl. Anežku. 2. března vysílal dramatický obraz ze života bl. Anežky, obsahující odmětnutí ruky Bedřicha II., potomního císaře, a vstup bl. Anežky do kláštera, jež sama založila. Anežku představovala M. Havlová. Dále účinkovali Jiřina Štěpánková, Marie Horáková a A. Chrumová.

I v Africe pracují české řádové sestry. V kongregaci Bílých sester v Tizi-Ouzon, Kabylije, je Češka, sestra Marie Charlotte. Dovidáme se o tom z dopisu psaného americkému katolickému časopisu »Národ«. V dopise si stěžuje sestra na velkou bídu domorodých žen a dětí, opuštěných bezcitnými muži a děkuje za zaslané dary, jichž bylo použito k zmírnění nouze těchto ubožáků.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

Ku generální kapitule řádu jezuitů sešlo se 162 zástupců řádu z celého světa. Poradám předsedá generál řádu P. Ledóchowski, jemuž, jak se proslýchá, bude s ohledem na jeho vysoké stáří, dán k ruce vikář-koadjutor.

Nový vyslanec belgický u Sv. Stolice Escaile, odevzdal ve slavnostní audienci svoje pověřovací listiny, zdůrazniv ve svém proslvu, že katolický charakter jeho země je nerozlučně spojen s nezávislostí Belgie. Sv. Otec vyslovil naději, že Belgie, jak již jednou v dějinách ukázala, vzepěla by se násilí, které všude nyní proniká.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Polsko. »Ruch katolicki« v č. 2., roč. 1938, uveřejňuje program práce Katolické akce v Polsku. Z něho zajímá nás skutečnost, že Katolická akce má do podzimu seznámiti katolíky ve všech místních jednotkách s tím, že katolické společenské zásady jsou základem sociální přestavby celého světa. Říšská Katolická akce organizuje také účast na mezinárodním eucharistickém kongresu v Budapešti; ve dnech 4.—11. září bude pořádati IV. studijní katolický týden v Katovicích na tema: Právní a mravní význam usnesení první polské plenární synody. Od října bude pak propagováno a uskutečňováno nové heslo: Hlavním úkolem polského katolicismu jest, aby se seznámil a prováděl usnesení plenární polské synody.

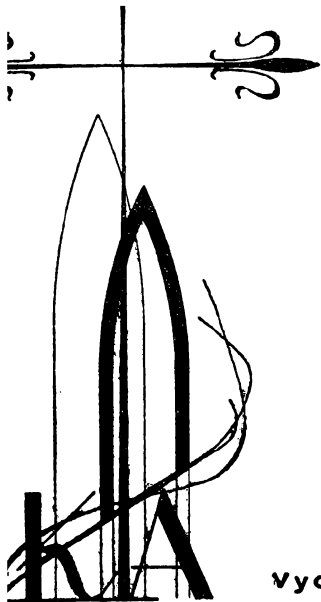
Kongres katolického tisku konal se ve dnech 24. a 25. února ve Varšavě. Zahajovacímu shromáždění byl též přítomen papežský nuncius Msgr. Cortesi.

Zločin, jehož obětí stal se luboňský farář Streich, zastřelený komunistou Novákem v okamžiku, když vystupoval na kazatelnu, pobouřil neobyčejně polskou veřejnost. V celém Polsku konaly se četné projevy protikomunistické, neboť vrah byl známým agitátorem komunistů. Vraha nechtěl hájiti žádný advokát. Dva soudem přikázaní advokáti odrekli. Jeden požádal soud o zproštění proto, že jako praktický katolík nemůže hájiti komunistu, který spáchal vraždu v kostele z pohnutek komunistických. Podle posledních zpráv byl Novák odsouzen k smrti.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakážou, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovním zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. Řídí redakční kruh. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohledací pošt. úřad Praha 11. - Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

List Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) - V Praze 15. dubna 1938 č. 8

Bude vše marné...

Co marné? — Marná snaha, aby svět nepropadl nevěře. Aby nepropadl úplnému šilenství. Už o něm mluví zcela vážně lékaři, kulturní historikové.

My proti tomu děláme projevy, resoluce. Totéž, s přidáním »ostrých protestů« a výhrůžkou »nedozírných následků« dělá i ostatní svět a při tom vyznavači odpadu od Boha klidně drtí vše, co se jmenuje právo, pravda, logika, ušlechtilost.

A u nás? Nejde nevěra pevným krokem, důslednou lží, klidným popřením jistých skutečností ku předu? Pravda, mravní výchova, jediné a skutečně možné a mravné učení Kristovo, svoboda katolického ducha, přesnost katolické vědy, opravdová svatost katolického života, evangelium a oběť kříže, — bude to vše marné?

Nebude, ale otázka zůstává, zda-li to u nás nebude vše marné.

A při pohledu na slabost obrany dobra a pravdy, na mohutnost a mocenské postavení nevěry, při pohledu na všeobecné a samozřejmé přesvědčení, že každá lež o Bohu a Církvi jest pravdou, při pohledu na jepičí štíření a křivé nazírání jednotlivých katolických složek na sebe se zdá, že u nás jest již marná naděje.

A jest tím marnější, že i stoupenci dobra a víry ne-

jsou jednotni, a že staví opěrný bod obrany na falešné místo.

Jest naprosto nutno sjednotit se, jest naprosto nutno budovat plnost ducha Kristova.

Sjednotit se! Máme-li, my katolíci, opravdu na mysli zájmy Boží a vidíme-li, že dnes jde o ně: že jde nikoliv o jednotlivý názor na některou politickou otázku, nýbrž že jde o poslední základy lidství a křesťanství, proč se nesjednotíme?

Proč my katolíci bodáme do jiných skupin věřících lidí v otázkách praktických a mravních, kteří s námi mají tytéž základy a snad také je chtějí zachránit?

Proč vy věřící protestanti a věřící v Krista nenecháte podružných věcí a historických vzpomínek, proč nepíšete ve svých revuích zcela s pozitivní křesťanskou láskou, když již dobře víte, že dnes Církev katolická jest nositelkou nauky dobra a svobody, jako taková?

Proč se nespojíme k postupu a obraně? Buď jsme slepí, zatím co nepřítel vidí, buď jsme lhostejní, a to je hanbou pro lásku Kristovu, která nás nepudí.

Buď jsme malicherní a to je hanbou pro velikost a nekonečnost vtělení Boha.

Svatovojtěšské jubilejní oslavy budou zahájeny smírnou pobožností u hrobu svatých patronů českých

o svátku sv. Vojtěcha v sobotu dne 23. dubna 1938, která započne o 18. hodině u hrobu sv. Ludmily v basilice sv. Jiří. Při pobožnosti budeme se modlití za mír a blaho československého národa a státu! V neděli dne 24. dubna 1938 o 20. hodině koná se ve velkém sále Emauzského opatství v Praze II., Na Slovanech, přednáška se světelnými obrazy o sv. Vojtěchu. Vstupné: sedadlo 2 Kč, k stání 1 Kč.

Nebo jsme z l o m y s l n í a nejde nám o Boha, nýbrž o sebe a pak zasloužíme, co přijde.

Druhou nutností jest budovat plnost ducha Kristova. Prosim, to není fráze. To jest věčný, konkrétní požadavek. Věčný, protože už by se mohlo vidět, že stavět křesťanství z nekřesťanských lidí jest stavět dům z peří. Konkrétní, protože víme, co to jest. Plnost ducha Kristova znamená nehřešit proti pravdě, lásce a přikázání. Plnost znamená snahu, ve všem, tedy i v politice, obchodě, penězích, rodině, — snažit se nikoliv o minimum křesťanství, nýbrž o v z r ů s t k vyššímu chápání a milování a plnění toho, co obsahuje evangelium.

Ale i to je marné. Trvá to dlouho. Není nic vidět. A proto se dělá obrana politická, tisková a všelijaká dřív, než jest vojsko hotovo a schopno. A pak se vidí, že nemá-li člověk k této obraně povolání, v k r v i d u c h a K r i s t o v a, nechá činnosti uprostřed, pro peníze, pro urážku pokazí bezohledně i důležitý podnik, z bázně před nátlakem a před posměchem zradí neb opustí své místo, nemá dostatečné a úplné péče, aby své dobrovolné, ale právě proto zásluhou placené práce konal svědomitě. Bez plnosti ducha Kristova nepocítí zámožný povinnost hmotně pomáhati, opatrný zůstane sobcem, urážlivý rozbije jednotu, nadšený nevytrvá, vedoucí podnikovi nebude chtít sloužit, nýbrž rozkazovat, hněvivý a vášnivý se nepřemůže, nezkrocený charakter bude dávat stále pohoršení, které posílí spíše posice odpůrců Kristových, — a kolik odvrátí od Krista lidí neopravdoví katolíci svým špatným příkladem! A čím jsou více činni, tím horší jest špatný příklad i důvod, přičítati jej vlivu Církve svaté.

Všichni, kteří nechtějí začít opravdovou výchovou k plnému křesťanství, ať se jen rozpomenou, jak často nářikají na nespolehlivost, křivost povahy a jiné a jiné nedostatky takových katolických spolupracovníků!

Obojí — nejednotnost fronty křesťanské, opomíjení snahy po duchovním životě, — běře nadějí, že bychom přemohli odpůrce Božího, který jest vyzbrojen veškerou technikou a na jehož straně stojí vše, co lichotí lidským vášním a pudům.

Nevzpamatujeme-li se, bude vpravdě vše marné.

P. Dr. Jan Ev. Urban OFM.

Katoličtí mužové! Jeďte s námi do Staré Boleslavi!

Svatováclavská Liga (Svaz katolických mužů) uspořádá v sobotu dne 7. května 1938 noční adorační pobožnost katolických mužů ve Staré Boleslavi s tímto pořadem: Společný odjezd z Prahy asi o 18. hodině. Po příjezdu do Staré Boleslavi společná večeře, po ní adorační pobožnost v chrámu sv. Václava, kde bude kázati J. M. kanovník Málek. Z chrámu sv. Václava bude potom uspořádán světelný eucharistický průvod do chrámu Panny Marie, kde bude pokračováno v adorační pobožnosti a kde bude kázati dp. P. Dr. Urban. Poté o 12. hodině noční mše sv., při níž přistoupí katoličtí mužové ke stolu Páně. Po skončení mše svaté opět společný odjezd do Prahy.

Pro ty, kdož zůstanou ve Staré Boleslavi, bude zajištěn nocleh; nutno se ovšem včas přihlásiti. Cena zájezdu z Prahy a zpět včetně večeře 20 Kč. Poplatek za obstarání noclehu ca 10 Kč. Přihlášky k zájezdu nejdéle do 15. dubna 1938 přijímá Svatováclavská Liga, Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8, telefon č. 617.70.

Enos Rehek:

Prázdna mezera.

Kdyby katolíci zapsaní do konfesních matrik tvořili kompaktní živoucí hmotu přesvědčení a odhodlání, nemohla by si mizivá menšina jejich nepřátel dělati co chce. Zatím se děje toto: Zazvoní-li se někde na poplach a ozvou-li se hlasy zoufalé, že katolictví u nás ztrácí posice, hned tu jsou lidé, kteří zatracují takovou řeč. Prý jest katolíků u nás 80%, prý mají katolíci svobodu, prý se děje každému po právu, prý náš stát má katolický ráz a já nevím co všechno ještě. Začnete-li však s druhého konce a stěžujete-li si na to, že naše veřejná škola je vedena pedagogy, kteří do srdcí našich katolických dětí zasívají semeno nevěry, máte od týchž lidí hned po ruce odpověď. Prý je věcí rodiny, aby vychovala děti otužilými proti laické škole. Prý nemůžeme žádat správu všeho škol-

VELIKÝ VZOR TERCIÁŘŮ V ČINĚ — LO PA-HONG, NÁSLEDOVNÍK SV. FRANTIŠKA.

Jak jsme již v 5. čísle »Katolíka« psali, byl v Číně zavražděn známý vůdce Katolické akce v Šanghaji Lo Pa-Hong, jakýmsi svedeným »vlastencem« pod záminkou, že Lo sympatisoval s Japonci. Kdokoliv znal pana Lo, snadno pochopí, že přijal předsednictví v komisi, která byla zřízena v Šanghaji význačnými čínskými osobnostmi, aby spolupracovali s japonskými obyvateli o znovuzbudování zpusťšeného města jedině proto, aby pomohl svým těžce postiženým spoluobčanům. Tento moderní sv. Vincenc Paulánský padl za obět své mimořádné dobročinnosti, jež vyznačovala celý jeho život.

Lo Pa-Hong započal svou dobročinnost jako 22 letý sodál, kdy navštěvoval různé ústavy, řízené Milosrdnými sestrami v Šanghaji a pomáhal »Malým sestrám chudých« katechizováním jejich starších žáků. Později zbudoval tři domovy pro »Malé sestry«, které ho považují za jednoho ze svých největších dobrodinců. Této činnosti byl pan Lo vždy více oddán a r. 1911 založil jednotku Katolické akce, která měla za úkol »trpět a být poslušnou«. Tato společnost vyžaduje od svých členů tříletý noviciát. Denně se koná rozjímání, zpytování svědomí a určitý čas je věnován duchovní četbě. Jejich apoštolská práce podléhá každého týdne přesné inspekci jejich předsedy. Jednou za šest měsíců se shromažďují členové k jednodenní duchovní obnově a jednou ročně konají pětidenní uzavřená duchovní cvičení. Na počátku r. 1937 čítala společnost, jež jest schválena apoštolským vikářem šanghajským — 90 členů a 30 členek.

Činnost této skupiny apoštolských mužů a žen se dělí ve tři obory: 1. přímá evangelisace; 2. činnost charitativní; 3. vyučování.

Výsledky této evangelické práce jsou obdivuhodné. Tak na př. četné vesnice Šanghaje, které před několika léty neměly jediného křesťana, sestávají skoro úplně z nově obrácených křesťanů. Členové této společnosti navštěvují pravidelně asi 25 pohanských nalezinců, kde pokřtí ročně více než 10.000 umírajících dětí.

Tong-Ka-Dou, jak se nazývá tato společnost v rámci Katolické akce, zasahuje svými rozličnými vzdělávacími ústavami i vybrané kruhy svých pohanských spoluobčanů. V r. 1937 byla v plánu velká průmyslová škola pro dívky všech vyznání, která by stačila pro umístění 1000 žáků. Umění, domácí hospodářství, literatura a lékařství jsou hlavní předměty, jimž se vyučuje. Pouhá zmínka o charitativní práci Tong-Ka-Dou uvádí v úžas, uvážíme-li, že nemá pevných příjmů, nýbrž závisí na almužnách dobrých lidí.

Zmíňme se všeobecně o její práci pro chudé; pouze v Šanghaji pečuje denně o víc než 6000 chudobných osob kteréhokoliv věku, z nichž 3200 jsou umístěny v hospici sv. Josefa, Pu-Yu-Dang, či »město chudých« jak jej nazývají Číňané. Jest ve správě Milosrdných sester. Jako sv. Josef Cottolengo a jeho Dům Prozetelnosti v Turíně, vedl zemřelý pan Lo podobné ústavy v Šanghaji s naprostou důvěrou v pomoc Boží. Nejen že stále vyčerpával své vlastní bohaté příjmy, ale budil zájem o své dobročinné ústavy i mezi čínskými a cizími úředníky a obchodníky. Pan Lo vždy raději žebrał u bohatých pohanů a nekatolí-

ství, protože jsme malou politickou stranou. Prý jest třeba, aby politická strana katolíků byla napřed silná; čili: napřed musíme být silni politicky, abychom se politickou silou učinili silnými politicky atd.

Právě tento způsob uvažování působí, že upadáme. Odtud vskutku nekyne žádná spása, ani náprava. Ta může vyplynouti pouze z úvahy, že mezi katolíky matrikovými a katolíky živoucími jest veliká mezera. Tak veliká, že živoucí katolíci tvoří deset nebo dvacet procent katolíků matrikových, a to jen tenkrát, bereme-li pojem životných katolíků dosti široce. Kdybychom chtěli, jak by bylo slušno, nazývati živoucím katolíkem pouze toho, kdo žije v milosti posvěcující, našli bychom snad, že takových katolíků jest v národě ještě méně. Za to bychom našli mnoho katolíků, kteří by nám řekli, že by nechápali, proč je v Církvi sedm svátostí, kdyby šli ke zpovědi, ať jednou za rok, ať častěji, a neměli na svědomí žádné těžké viny, ba hezkou řadu pořádných vnitřních nebo tajných zločinů. Oni považují svátost pokání ne za prostředek k napravení života, nýbrž za prostředek k pokračování v neřádném životě. Představují si to tak: My máme zpověď, a tou je nám umožněno užívat radostí hříchu, opomíjeti povinnosti, ale čas od času se z toho ze všeho, pokud se týče minulosti, obmyjeme, a tak jsme vždy zase znovu čisti.

Jak při tom pochodí účinná lítost a účinné předsevzetí, bez nichž se ve zpovědi nic, ale zhoła nic neodpouští, o tom titu ubozí katolíci nepřemýšlejí. Je-li tato jejich nevědomost odpustitelná před Bohem (jako že není odpustitelná pro lidský rozum!), možná že na konci života dosahují přece milosti odpuštění a pravé kající, která je s pomocí očištky očistí ke spáse. Ale co znamenají tito lidé v celé délce křesťanského života pro své bližní, pro vyvýšení a zvelebení Církve, pro slávu křesťanského jména, pro Boží čest a pro vítězství Kristova učení ve veřejném životě? Nic, leda že jsou spíše překážkou než pomocí, spíše vzýváním Boha o seslání časného trestu na ně a na lidi ještě horší než jsou oni, než oněmi desíti spravedlivými, pro něž by chtěl Hospodin ušetřiti Sodomy, města neřestného, zpupného a zavrženého?

Mezeru mezi mrtvými a polomrtvými mohou vyplňovati pouze lidé živí. Čím silnější a bohatější jest život těch, kteří žijí katolícky, tím jsou schopnější silovovati k životu polomrtvé, ano křísiti mrtvé. Dnes

jsou ty tam časy, kdy se mohl katolík kojiti nadějí, že činí dosti, zachová-li nejmenší míru katolických povinností, tu míru, jež by byla právě nutna, aby neztrácel milost svatého Ducha. To by byl ostatně vždycky ještě katolík živoucí. Ale to jest dnes, kdy jest ohrožena duše celého národa a kdy každý jednotlivec jest ohrožován tisícírovnobně, skutečně a opravdu málo. Minimum opatnosti, přičinění a horlivosti nás nemůže ochrániti, ani pokud jde jen o nás samé jako jednotlivce, před maximem nástrah, pokušení, ba útoků zlého. Jest třeba, aby se z hrstky věřících stala hrstka apoštolů, kteří obrátí teprve nové zástupy, aby vytvořili nové a horlivé věřící.

Toto slovo jest řečeno k těm, kteří se s úzkostí hotoví zachrániti nakládající se koráb. Není nespravedlivé, aby se právě od nich žádaly větší oběti a větší heroismus. Právě proto, že vidí pronikavěji blížící se pohromu, mají užívati prostředků obrany hojněji než jejich slepí nebo málo vidoucí bratři. Mýlí se, myslí-li si, že to vytrhnou nějakou vnější dobře organisovanou akci. Nic nevytrhnou, protože síla katolíkova pramení především a nehlavněji z nadpřirozena. Hledejme nejprve království Božího, a všechno ostatní nám bude přidáno. Přesila lidských prostředků proti nám není dvojnásobná, nýbrž stonásobná. Lidsky počítajíc, nemůže býti ani dvojnásobná přesila zdolána, počítali se přesně matematicky. Doufání v pouhé lidské prostředky jest tedy marné a opovázlivé.

Myšlenka katolická musí býti ve svém druhu uchopena aspoň tak, jako jiné myšlenky lidské, které ač byly falešné nebo povrchní, přece zvítězily. Příklady máme na ideji komunistické, rasistické, volnomyšlenkářské, které zaplavily svět, ač nevydrží ani logické ani praktické zkoušky. Bylo by zahanbující, aby myšlenka obecná, platná dnes jako včera, platná pro Asii jako pro Evropu, aby tato myšlenka nedovedla naplniti naši zemi a dáti jí krásu a bezpečnost věčnou. Ptáme-li se však, jak se to může stát, jiné odpovědi není, než že se to musí uskutečnit intensivním životem z Kristovy milosti, a oním ustavičným rozmlouváním s Hospodářem národů, které se tolik podobá rozmluvě Mojžíšově s Bohem na hoře Sinai. Toto obcování a vyjednávání Mojžíšovo se Jsoucím více zveličovalo, utvrzovalo a zajišťovalo nepatrný židovský národ než všechny jeho boje hmotné, všechna jeho spojenectví a všechna jeho překypující bohatství zlatých let.

ků, neboť byl přesvědčen, že Bůh odmění jejich dobročinnost tím, že jim udělí milost víry aspoň před smrtí. Tato důvěra pana Lo byla podivuhodně odměněna v případě sedmi jeho nejlepších a nejbohatších podporovatelů, které všechny sám pokřtil na jejich smrtelném loži.

Když pan Lo Pa-Hong navštívil Chicago v r. 1926 za eucharistického sjezdu, měl jsem potěšení ho přivítati jako hosta v klášteře chudých klarisek. Jelikož mluvil plynule anglicky (také francouzsky), dorozuměli jsme se snadno a tu vyprávěl o svém nebeském »bankéři« — svatém Josefu.

»Důvěřuji bez výhrady sv. Josefu« pravil, »ještě nikdy mne nepustil v mých potřebách. Mnohdy musím platit účet a když píši šek, jsem zvědav, odkud se mi dostane peněz. Když však je šek předložen v bance k proplacení, jsou tu vždycky peníze. — Někdy přinese nějaký neznámý přítel přesně částku, které potřebuji. Říkám, že je to sám sv. Josef — Bůh ví, kdo je to skutečně.«

Jedna věc byla nápadná každému, kdo se setkal s panem Lo: jak stále myslel na jiné a úplně dovedl zapomínati na sebe. Všechno jeho zájem byl soustředěn na jeho ubohé bližní, a když byl chválen pro svou obdivuhodnou práci, odpovídal pokorně: »Všechna dobrá díla, která jsme vykonali, jsou právě tak mnohé dary z rukou Božích. Poděkujme tu tedy za velké dobrodiní, která až dosud prokázal katolické charitě v Číně.«

Loňského roku v lednu slavila Tong-KaDou (Společnost Katolické akce v Sanghaji) své 25. výročí. Mezi jinými dobrými díly v této poměrně krátké době bylo uvedeno více než 300.000 křtů

sv. Nikterak se však nenamáhal počítati miliony dolarů, které byly vydány v tomto požehnaném apoštoláti mezi chudými a pohany.

Za svého pobytu v Sanghaji po eucharistickém sjezdu v Manile jsem navštívil nejnovější ústav, založený panem Josefem Lo —: první nemocnici v Číně, která byla zcela vyhrazena duševním a nervovým chorobám, pro muže i pro ženy. Byla otevřena v červenci 1935, deset mil od Sanghaje. Patnáct až dvacet velikých, zcela moderních dvoupatrových budov slouží pacientům, personálu, úřadům, laboratořím, kuchyni a prádelně. — Pacienti jsou z velké většiny pohané, avšak pan Lo pamatoval i na to, aby se katolíkům dostalo náboženské posily. Zbudoval tedy uprostřed výstavného bloku budov kostel ke cti Panny Marie Slitovné, který obsáhne 1500 osob. Takto jest poslouženo nejen katolíkům tohoto ústavu, nýbrž i celého okolí, kteří nemají jiného vlastního kostela. — Ještě jiná nemocnice — ke cti Neposkvrněného Srdce Panny Marie — byla založena Společností Katolické akce v Sanghaji. Jest dokonale zřízena a ve správě ct. sester salesiánek. — Mimořádně poznamenávám, že činští katolíci měli vždy zvláštní úctu k Neposkvrněnému Početí a nejstarší kostel v Sanghaji z r. 1640 byl zasvěcen k její cti.

Na počátku nynější války čínsko-japonské byl pan Lo Pa-Hong hluboce zarmoucen, když byla bombami zničena nemocnice Srdce Páně, svěřená správě sester Františkánek — misionářek, kterou založil v r. 1924. Stručná statistika této nemocnice vám vysvětlí, že tento zármutek byl oprávněný, a jakou ztrátu utrpěli sanghajští chudí, když tento ústav lehl popelem: v r. 1936

Katolické jeviště.

Jest třeba vědět, že dnes se smýšlení doby přerouzuje. Přetváří. Naši nepřátelé bojí se zbrani, kterých sami používali proti nám. Ztrácejí půdu, na které pevně stáli. Hrouť se jim pod nohama. Mnozí přestali nám býti nepřáteli. Ale nestali se také dosud našimi přáteli. A co jim chybí? Utvrzení v pravdě s naší strany. Potřebují o naší nebojácnosti v hájení těchto pravd nejen slyšet, nýbrž ji vidět, potřebují mít tyto pravdy takřka zhmotněny. Potřebují, aby dobro, které v nich začíná klíčit, bylo zaléváno. A to se má dít způsobem jim přístupným. Ten jest v různých formách. Nebudu mluvit o všech. Zmíním se jen o jednom: Dobrá katolická hra.

Dnešní doba je předivadlovaná. Tak napsal kdosi nedávno. Ano. Ale čím? Jaké jsou to hry? Jaký mají účel? Jaký užitek z nich má divák? Ne-li zhoubný, dobrý jistě ne. A zde je onen problém. Dobrou, katolickou, tedy mravně a nábožensky nezavadnou hrou paralyzovat hry špatné. A v nich a jimi obhajovat to, o čem většina tak málo ví. Nedat se a bojovat otevřeně proti nepravdám, jež chrlí tisk. Jež vykřikují kameloti večerníků a tisknou rotačky.

Jest jisté, že právě tam, kde bychom měli bojovat nejvíce proti zlu a lžím, tam máme, přiznejme si to, ohromně málo možností. A je rovněž jisté, že nemůžeme hned očekávat od jistého druhu lidí, že budou chodit na naše kázání, do kostelů, že budou chodit na nenáviděné přednášky, aby slyšeli pravdu. Na to jsou dost pohodlní a to je pro ně přísné a nezvyklé. Ale rozhodně můžeme mít naději, že přijdou alespoň na hru, na divadlo. To jest forma pro ně snadná a více respektuje jejich, třebaš bezpředmětné, ohledy. A zde se mohou klásti první semínka dobra, první rány v základy lži.

Proto ve výběru her musí býti ta největší opatrnost. Chesterton napsal, že na díle katolického spisovatele se musí poznat, že spisovatel je katolíkem. Tím spíše to musí platit o činnosti našich ochotnických katolických scén. Musí ukázat, že to jsou scény opravdu katolické. Nekatolických a t. zv. bezbarvých her je hráno dost jinde, na č r o z m n o ž o v a t j e j i c h r e p r i s y j e š t ě u n á s ?

A jako jest velkou zásluhou, jedinečnou myšlenkou a výtečným opatřením třídění filmů, a snahy o více katolického v našem rozhlase, byla by to nedůslednost, kdyby se totéž v rámci Katolické akce neprovádělo i co se týče divadelních her. Proto musíme uvítat, že i u nás jsou snahy, tento nedostatek odstranit. Vzniklo loni na podzim »Katolické jeviště«, časopis obsahující seznam dobrých her účelně uspořádaných a svdomitě volených. První číslo obsáhlo kromě mnoha informačních článků na tři sta her. Druhé číslo, které se připravuje a vyjde v nejbližší době, bude obsahovat další hry.

Podobnou věc mají již od dřívějšíka v Lublani. Vychází tam časopis podobného druhu »Ljudski oder« (Lidové jeviště), kde rovněž se třídí divadelní hry. Lublaňský biskup J. E. Dr. Řehoř Rožman přijal tento podnik s nadšením. A projevil přání: »... aby se duch Katolické akce šířil také v o b o r u d i v a d e l n í m a a b y s e j e v i š t ě s t a l o o p ě t e m i n e n t n ě k u l t u r n í m p r o s t ě d k e m v e v š e c h f a r n o s t e c h.«

A nadšená slova J. E. Dra. Mořice Píchy, biskupa královéhr-

deckého o »Katolickém jevišti« uvedli jsme ve 3. čísle »Katolíka« letošního ročníku.

To však by nebylo všechno, kdyby se takováto publikace vydávala, a kdyby naši ochotníci se z á s a d n ě podle ní neřídili. Na vás tedy záleží, katolíctví režiséři, režiséři orelští i skupin mládeže, na vás pracovníci v katolických dramatických odbo-rech, dokonat a přivést až k cíli toto započaté dílo.

»Katolické jeviště«, rádcem katolických divadelních ochotníků, zasílá se z d a r m a všem jednotám a spolkům, které si o ně napíší (Katolické jeviště, Brtnice na Moravě); jednotlivě číslo za 3.— Kč.

Tak jako bojujeme proti špatným filmům, zahajme boj i proti špatným divadelním hrám. Čeká nás mnoho a mnoho práce. Budeme-li však prováděti tuto akci do důsledků, musí být brzo patrný výsledky. Nebudou-li se špatná, nemravná a protináboženská divadla hrát, nebudou se ani vydávat a nebudou se psát. A uskuteční se to, co dnes se zdá ještě nesnadné.

»Katolické jeviště« bude vám rádcem v tomto boji. Odpovědným činitelům ukazuje, jaké kusy mají hrát a obecenstvu, na které má chodit.

—kev—

Co se děje v Rusku?

Události, které se sběhly v poslední době v SSSR zavdávají podnět ke všemožným dohadům. Každý je posuzuje podle svého, ale také asi v každém vzbuzují odpor a podiv. Pomíjete je však mlčením není možno, jelikož mají význam nejen pro SSSR a Rusko vůbec, ale i pro celý svět a zvláště pro Evropu, která již dávno měla příležitost se přesvědčiti, že na poměrech v Rusku značně závisí její další vývoj.

Tak co se děje v Rusku?

Sotva lze popírat, že největší zájem na tomto dění mají samotní Rusové, ať již žijí v samotném SSSR anebo v cizině. Jejich mínění však v ČSR je velmi málo známo. Zde krátce uvedeme, jak se projevuje ruské mínění v ruských zahraničních časopisech a to ve vedoucím ruském nacionálním tisku (viz čas. »Vozrožděnije«, »Meč«, »Za Rodinu«, »Golos Rossiji«, »Rolnické Rusko« a jiné).

V jmenovaných časopisech, mimo článků a projevů ruských emigrantských činitelů, jsou často uveřejňovány i projevy těch, kteří právě odjeli anebo uprchli z SSSR a dokonce i těch, kteří ještě jsou tak nebo onak vázání na SSSR.

Celkový názor na 20leté události v Rusku jest, že komunistický pokus naprosto se nepodařil a nic kloudného nestvořil. Nepodařilo se vybudovati socialismus v jedné zemi a také se nepodařilo vychovati tak zvanou »komunistickou generaci«, která by byla schop-

přijal více než 5000 nemocných, z nichž čtyři pětiny zdarma. Kromě toho bylo provedeno na 1262 větších operací, z nichž mnohé byly případy dobročinnosti. Na 600 dospělých umírajících zde bylo pokřtěno v r. 1936.

V naleznici připojeném k nemocnici bylo přijato 933 dětí, z nichž bylo 841 pokřtěno a biřmováno, než odešlo do nebe. Polyklinika, družící se k nemocnici, ošetřuje průměrně 20 lidí denně a dispensář pečuje o více než 350 nemocných denně. V r. 1936 byl v těchto dvou ústavech udělen křest více než 3005 osobám v nebezpečí smrti.

Dvě sestry z nemocnice jsou denně vysílány, aby navštěvovaly tovární čtvrt Yanzepoo. V roce 1936 poskytl pomoci 5220 osobám a registrovaly 1513 křtů sv. Nemocnice má krom toho obecnou školu s 163 žáky, z nichž 19 bylo pokřtěno. Konečně udržovaly sestry veřejnou kapli, kde byla vystavena Nejsvětější Svátost od rána do noci. V r. 1936 navštívila sta a tisíce osob tuto kapli a 45.352 sv. přijímání zde bylo uděleno.

A všechny tyto ústavy pro chudé a nemocné lehly popelem, když bylo město bombardováno, a sestry musely prchnout. Není divu, že pan Lo tak dychtivě přijal povinnost předsedy komise pro obnovení města, když tolik se snažil pomoci trpícímu obyvatelstvu.

J. Ex. biskup Pu-Yin, domorodý apoštolský vikář v Nankingu, dle právě v Chicagu, když došla zvěst o násilné smrti pana Lo. J. Em. kardinál Mundelein, který měl pana Lo v největší úctě a ustanovil ho jedním z nosičů baldachýnů při eucharistickém sjezdu v Chicagu, ihned žádal biskupa Pu-Yina, aby sloužil pon-

tifikální requiem za duši zesnulého v katedrále Nejsvětějšího Jména dne 3. ledna t. r. Msgr. Morrison, duchovní správce katedrály, který se setkal s panem Lo na eucharistickém sjezdu v Manile, proslavil dojemně kázání.

Jelikož pan Lo pocházel z rodiny, jejíž katolicita byla upevněna již po mnoho generací, a jež čítala mezi svými členy mučedníky a vyznavače, jsem jist, že ve svých modlitbách prosil nejen, aby směl vyznati svou víru, nýbrž, bude-li třeba, za ni i zemřít. V každém případě bude zachováno jeho jméno v dějinách katolické církve v Číně jakožto jednoho z oněch mučedníků milosrdné lásky, na něž jest sv. Matka Církev právem hrdá.

Josef Lo-Pa-Hong, jako všichni praví následovníci Kristovi, miloval chudé a potřebné pro Krista. Jako sv. František, po jehož stopách kráčel věrně, rostl v lásce Boží, čím více miloval lidi. Nechť sv. Josef, který byl jeho vůdčí hvězdou ve všech jeho skutcích charitativních, jest i nadále jeho nebeským »bankéřem«, aby Josef Lo zůstal hlavním vůdcem obdivuhodné šanghajské Tong-Ka-Dou, společnosti Katolické akce.

Fr. Giles. — Z angl. přel. — ra.

Msgr. Domingo Comin, apoštolský vikář vikariátu de Mendez a Gualaquiza v Equadoru, děkuje členům Ligy svatováclavské, kteří projevíli takový zájem o misii sv. Václava v Mendezu, a žehná všem ze srdce. Chovanci této kivrarské misie sv. Václava, modlí se s misionáři denně za všechny členy, jakož i za celý svatováclavský národ.« Tento vzkaz, tlumočený nám misionářem - salesiánem br. Jandou, jest podepsán i apoštolským vikářem Msgr. Cominem.

nou kladné práce. Část ruské mládeže, která se přece nakazila komunistickým smýšlením, jest schopna pouze ničit a tuto svou schopnost prokázati tím, že zničila i samotný komunismus spolu s jeho zakladateli. Komunismus jako takový v SSSR prokázal, že na jeho základech nic není možno vybudovati. V posledních létech se o tom přesvědčila i řada komunistických vůdců, zvláště těch, kteří měli co dělati s hospodářským životem země a její obranou. Pod vlivem těchto lidí se r. 1933—34 prováděly některé reformy, které pak zavdaly cizině podnět domnívati se, že sovětská vláda se přerodí a stane se nacionální. Avšak velmi brzy se ukázalo, že tyto reformy jsou pouhým začátkem a vyžadují dalších reforem, které by však v případě uskutečnění přivedly pád celého sovětského systému. Jakmile se to stalo zřejmým vedoucím komunistických kruhů, které by pak po pádu sovětského systému byly nuceny skládati účty ze své činnosti, strhl se kolem státní moci zoufalý boj. Tento boj vyplňuje r. 1937 a padly v něm mnohé hlavy předních komunistických vůdců. Z moskevských procesů vysvítá, že tito lidé se zabývali myšlenkou zachrániti svoji moc za cenu zrady komunistických zásad. Tato jejich myšlenka by je však jistě nebyla zachránila. Boj o státní moc rozleptal a zničil komunistickou stranu v SSSR; většina schopných členů je pryč. Nyní v SSSR neexistuje komunistická strana, nýbrž skupina stoupenců panujících osob, která ví, že při každé změně režimu by prostě zahynula. Tato okolnost je nutí držeti se svého vedení i přes osobní nebezpečí, jež skýtá soudobý stav.

Ruský národ v celku stojí stranou boje, odehrávajícího se uvnitř komunistické strany. Vítá trestání komunistů, ať již je trestá kdokoliv. Nenávidí je všechny nepopsatelnou nenávisť a nedočkavě čeká na jejich shroucení.

Hospodářské poměry v SSSR se vyvíjely v posledních letech tak, že od r. 1932 počet obyvatelstva poklesl ze 164 milionů přibližně na 153 mil. Je to vypočítáno na základě jednotlivých údajů sovětského tisku v »Hospodářském kabinetu« prof. Prokopoviče v Praze. Ruský národ houževnatě se snaží změnití stav věcí v SSSR a podle doznání samotného nár. komisaře vnitra Ježova v posledních měsících bylo zatčeno 26.000 osob a bylo prozrazeno přes 800 kontrarevolučních organizací. Atentáty na představitelí státní moci jsou v SSSR na denním pořádku a sovětská vláda sama to již doznává (viz procesy). Režim ruský jest v úplném rozkladu a poslední surovosti jsou jeho agonii.

Co se týče náboženské otázky v Rusku, tu žádné pronásledování nemohlo zničití víru. Lid více a více se vrací k víře, ale vzhledem k zostřenému pronásledování všechen náboženský život se stahuje do podzemí a je velmi těžko ne-li vůbec nemožno nezastřeným lidem jej sledovati.

E. Kalikin.

Svatí boží, světlo a vzor katolických mužů

(Kalendarium cností svatých katolické Církve.)

16. dubna vzpomíná církev sv. Benedikta Josefa Labre, vzoru to sebezáporu a odříkání a usebrané modlitby a rozjímání. Byl tak ve cnostech utvrzen, že stačil mu jediný pohled na kříž, aby všem pohoršením odolal. Jeho životopis měl by být dáván i za čtení dnešní mládeži, jež se otravuje náruživou požívačností, smyslným rozkošnictvím a vášnivou touhou po penězích a světské slávě.

17. dubna upněme svůj zrak na sv. Petra Kanisia T. J., světlo církve v době protestantských zmatků i v naší stověžaté Praze, vzor všestranné a neúmorné činnosti na prospěch pravé víry a spásy duší lidských.

18. dubna je sv. Apolenia, mučedníka, z něhož bychom si měli bráti příklad v přesném plnění všech Božích příkázání.

19. dubna slavíme památku sv. Lva IX. papeže, jenž horlivě napravoval porušené mravy, bděl nad čistotou a neporušeností víry.

21. dubna vzpomínáme na sv. Anselma, učitele církevního; uvědomněme si jeho zbožnost, sebezápor, pilnost v pravém poznání Božských pravd a otcovskou laskavost k podřízeným.

22. dubna září na nebi církve sv. Epipod a sv. Alexandr, mučedníci, vzory to čistoty, střídmosti, dobročinnosti a zbožnosti.

23. dubna vyniká ve sboru českých našich patronů sv. Vojtěch, o němž činíme zvláštní zmínku na jiném místě tohoto listu. Od něho bychom se měli zvláště učiti apoštolské touze a skutečné práci na poli obrácení co největšího počtu duší k našemu Spasiteli.

24. dubna je svátek jednoho i u nás velmi oblíbeného světce, sv. Jiří, pravého vojína Kristova, jenž jsa vojákem v povolání, zachoval si cnotný a bohobojný život. Je vzorem bojovníka za víru a křesťanskou cnot proti nevěře a hříhům.

25. dubna vzpomínáme sv. Marka, evangelisty Páně, k němuž by se měli utíkati o pomoc ti, kdož bloudí v modlářských pověrách.

26. dubna slaví církev památku sv. Fidelise Sigmaringenského, jenž nám září zvláště svou zbožností, skromností a čistotou mravů.

27. dubna vedle sv. Zity je i svátek sv. Sávy, arcibiskupa a srbského patrona, světce života tichého, pokorného a horlivého pěstitele četby duchovní.

28. dubna připomínáme si sv. Pavla z kříže, jenž vynikl vroucí láskou k ukřižovanému Spasiteli, rozjímá rád o Jeho utrpení, a zapíral se bděním, postem a bičováním.

29. dubna upněme svůj zrak k vzoru pilnosti, zbožnosti, vědyčtivosti a nevinného srdce sv. Robertovi, opatu a zakladateli řádu cisterciáků.

ZAJÍMAVÉ USNESENÍ POLSKÉHO EPISKOPÁTU O POVINNOSTECH KATOLÍKŮ-LAIKŮ.

Jak jsme již v minulém roce oznámili, konala se v Polsku plenární synoda polská, jež projednávala nejdůležitější církevní otázky v Polsce a mimo jiné učinila důležitá usnesení pokud jde o věřící. Uveřejňujeme tato usnesení proto, že se v mnohém hodí i na naše poměry.

Usnesení 54. § 1. Plenární synoda vyzývá věřící, aby bez ohledu na lidské zájmy statečně vyznávali svoji víru v soukromém i veřejném životě, zvláště tehdy, když by mlčení mohlo buditi dojem zapírání víry, nebo vyvolati zhoršení. — § 2. Věřící jsou povinni stále doplňovati svou znalost pravd sv. víry slyšením slova Božího, čtením Písma svatého ve vydání církvi schváleném, náboženských knih a spisů, účastenstvím na přednáškách náboženského obsahu atd.

Usnesení 55. § 1. Věřící budou opatrovati a rozvíjeti v sobě nadpřirozený život lásky účastenstvím na Oběti Mše sv., přijímáním sv. svátostí, modlitbou, zpytováním svědomí, návštěvou misí, duchovních cvičení, církevními slavnostmi nebo jiným zbožným způsobem. § 2. V oděvu, zábavách i v hovoru musí zachovávatí zásady křesťanské skromnosti.

Usnesení 57. § 1. Katolíci jsou povinni ve všech oborech společné práce kulturní, osvětové, v povolání, či jiné, zachovávatí v usneseních učiněných podle stanov, nauku Kristovu a starati se o to, aby v nich byl duch a zásady katolické. — § 2. Katolíci jsou povinni shodně s příkazem apoštolské Stolice vzdalovati se neutrálních podniků, jež s hlediska náboženského znamenají pro věřící nebezpečí oslabení ducha víry. — § 3. Nesluší se býti příslušníkem, podporovati ani spolupracovati se sektami, se zednářstvím, se socialisty ani s jinými organizacemi, ať veřejnými, či tajnými, které jsou nepřátely církve i společenského řádu, anebo rozšiřují náboženskou lhostejnost. — § 4. Plenární synoda zvláště vyzývá katolíky, aby se bedlivě střežili komunismu, nejhroznějšího moru světa a aby vším způsobem bojovali proti jeho zchytralé propagandě a jeho zhoubným heslům namířeným proti ná-

boženství, šířícím nenávist a ničícím všechnen společenský pořádek.

Usnesení 58. Katolíci mají se vystříhati důvěrných styků s odpadlíky od víry a s těmi katolíky, kteří žijí v nezákonném svazku manželském — (nezákonný myslí se tu ovšem sňatek odporující právu církevnímu).

Usnesení 59. Plenární synoda vybízí rodiče i opatrovníky, aby denně modlili se společně s dětmi »Otče náš«.

Usnesení 60. Věřící mají považovati za povinnost i čest podporovati a pomáhati farním podnikům a akcím.

Usnesení 61. Věřící se vybízejí, aby se činně účastnili práce v katolických dobročinných organisacích.

Usnesení 62. Povinností věřících je, aby spolupracovali s duchovenstvem o zachování víry i dobrých mravů. Za tím účelem katolíci: a) budou šířiti zásady katolického učení a zároveň pracovati především proti bezbožectví, volnomyšlenkářství, náboženské lhostejnosti, sektářství, laicismu, boji s církví a její hierarchií;

b) budou brániti slovem i písmem křesťanskou etiku, a stavěti se proti snižování mravnosti v soukromém a veřejném životě, i proti propagandě etiky odporující Božskému právu a také potírati nemravnost v literatuře, divadle, kinematografii a radiu;

c) budou chrániti nerozlučitelnost manželství, čistotu manželského života, svatost rodiny a odporovati všemu, co buď i protiví se rodině, zvláště špatnému pojetí manželství, propagandě eugeniky nakažené hmotářstvím, nemravnému omezování potomstva, jakož i teorii zákonů, které chrání nebo dovolují vyhnání plodu; d) budou podle katolických zásad podporovati hnutí bojující proti nemírnému požívání alkoholu a omamných prostředků.

Katolická akce.

Pražská arcidiecése:

Oslavy Krista Krále a svatého Vojtěcha v pražské arcidiecési v roce 1938:

Dne 24. dubna v Berouně. Promluví P. Dr. Urban a Dr. V. Janda.

Dne 22. května na Kladně. Promluví P. Dr. Schubert, P. Dr. Urban, Dr. A. Birnbaumová, Dr. V. Janda a Dr. V. Ryneš.

Dne 29. května v Benešově u Prahy. Promluví P. A. Daňha, P. Dr. Urban a Jan Janoušek.

Dne 12. června v Kouřimí. Promluví P. A. Daňha, P. Dr. Urban a Jan Sova.

Dne 19. června ve Staré Boleslavi. Promluví kanovník Jos. Málek a pí. Běla Dlouhá.

Dne 29. června v Plzni. Promluví P. Dr. Urban a Dr. V. Janda.

Dne 28. září v Příbrami. Promluví P. Dr. Urban a Dr. Vl. Macourek.

Dne 28. září v Praze. Eucharistický hold a průvod s ostatky sv. Vojtěcha po Hradčanském náměstí.

Vikariátní konference Katolické akce konají vikariáty:

Dne 18. dubna:

rokcanský:

kladenský: o půl 9. hod. v katolickém domě na Kladně

Dne 24. dubna:

II. pražský: o 18.30 hod. u Františkánů,

bystřický ve 14 hodin na děkanství v Benešově.

Dne 1. května:

hořovický: ve 14. hodin v klášteře v Hořovicích.

Dne 8. května:

plzeňský, ve 14 hod. na arciděkanství v Plzni,

sedlčanský v 11 hodin na děkanství v Sedlčanech.

Hold Kristu Králi a oslavy svatovojtěšské pořádá též vikariát sedlčanský dne 15. srpna v Sedlčanech.

Arcidiecése olomoucká.

Katolická akce na Moravě velmi úsilovně pracuje na pevném a řádném vyškolení především kněží v základních otázkách doby. Program letošních kursů Katolické akce pořádaných ve dnech 22. až 25. srpna pro kněze na Sv. Hostýně je téma: **Nový hospodářský a sociální řád a úkoly Katolické akce při jeho budování.** — Jednotlivé přednášky: I. V čem je dnešní hospodářský řád neudržitelý. — Proč nelze v hospodářském životě čekat záchranu od socialismu; — od komunismu; — od kapitalismu. — Základní zásady nového hospodářského řádu. — Jakých zevnějších reforem je potřebí k vybudování nového hospodářského řádu. — II. V čem je dnešní sociální řád neudržitelý. Jednotlivec, rodina, stavy, stát, mezinárodní společnost ve správném sociálním řádě. Církev a politika; kněz a politika. — Jak má pracovati katolický laik a zvláště kněz o správný řád hospodářský — o správný řád sociální. — Úvodem k přednáškám: Jaké místo zaujímá sociální akce v Katolické akci.

Prof. Dr. B. Vašek praví k tomu v »Našinci« mezi jiným: Kněží moravští nechtějí ani v této věci zůstat bez jasného programu. Jim nestačí ledabylé, povrchní, frázevitě a velkohubě volání po »novém hospodářském řádě«. Chtějí jasně viděti, co na dnešním hospodářském řádu je špatné. Chtějí jasně poznati, proč kapitalism, fašism, socialism, komunism, nemohou vytvořiti správného hospodářského řádu. Chtějí znáti aspoň základní podmínky, jimž musí vyhovovati správný hospodářský řád.

A proto za předmět porad svého letošního svatohostýnského kursu zvolilo si moravské kněžstvo otázku: »Nový hospodářský řád a úkol Katolické akce o jeho uskutečnění.« Na váze sociální nauky chce zvážiti dnešní hospodářské proudy a vyvoditi z toho důsledky pro svou pastorační práci.

Arcidiecésní rada Katolické akce v Olomouci, Komenského 13, vydala působivý leták, vybízející k sv. zpovědi a sv. přijímání v době velikonoční. Cena 10 výtisků 1.50 Kč, 50 výtisků 5.— Kč, 100 výtisků 8.— Kč, a 500 výtisků 35.— Kč.

Film.

(Hlídku katolické kinematografické centrály, Dotazy řídte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Filmy posledních premiér:

Třída Ad.) Filmy vhodné i pro mládež:

Pád Kartaga. Merkurfilm. Italské historické drama. Mohutný a význačný film o tažení sicilského konsula Scipiona Afrického do Afriky. Pustošení Itálie Hanibalem. Obrovské komparsy, mistrná režie, zajímavá fotografie. Film plný životního optimismu, sebedůvěry a obětavosti pro národ. Film byl uznán za kulturně-výchovný vzhledem k dobré propagandě pro brannou výchovu.

Třída A.) Filmy pro dospělé bez závad:

***Dobrodružství na kolejích.** MGM. Anglické drama ze zbrojařského prostředí, kde novinářští reportéři sledují cestu zbrojařského krále v domnění, že připravuje válku. Napínavý děj, dobré montáže i vyspělá technika. Zábava i dobrodružství. II.

***Děti na zakázku.** Nationalfilm. Česká veselohra velmi slušné úrovně. Mladí muži snaží se moderní dívku, nenávidějící muže a děti, přivést na správnou cestu, což se po mnoha komických situacích podaří. Film sledující pobaviti široké lidové vrstvy, což se také daří. Obchodní, zvláště na venkově a menších městech bude tento film též. II.

***Návrat červeného Bedrníka.** United Artists. Anglické drama z francouzské revoluce. Pokračování filmu Červený Bedrník.

Palte! Francouzské drama. Espofilm. Kapitán francouzského torpédoborce je zamilován do ženy, která je v tajném spojení s podlouhákem. Po prozrazení prchá se svými pomocníky na loď a je stíhána torpédoborcem, jemuž velí onen kapitán. Tento ví, že jeho milovaná žena je na oné lodi, ale koná svoji povinnost a loď s podlouhákem potopí. Přesvědčující propaganda konání občanských a vojenských povinností. II.

Třída B.) Filmy s určitými závadami:

Jdeme na flám. Fox. Americká operetní veselohra. Jen pro hudebně vyspělé obecenstvo. II.

Tři v kruhu. Meisnerfilm. Americké drama. Zločinec dopravený policií do San Franciska, zamiluje se na loď do dívky na smrt nemocné. K vůli ní nepoužije příležitosti k útěku a ač oba vědí, že se nemohou sejtí, umluví si schůzku. Některé scény jsou zdoluhavé. Milostné scény působí groteskně. IV.

Tajemství vynálezce. Excelsior, Brno, anglic. drama, 2040 m.

Dovolená na čestné slovo, Ufa, Praha, něm. veselohra, 2500 m.

Španělská vyzvědačka, MGM, angl. drama, 3630 m.
 Svatba jen z lásky, Tricolore, angl. veselohra, 3030 m.
 Sňatkový podvodník, Elekta, něm. veselohra, 2650 m.
 Panenka, Pošusta, Praha, česká veselohra, 2490 m.
 Ponorka N 9 volá, Moldavia, angl. drama, 2320 m.
 Tajemství starého domu, National, němec. drama, 2400 m.
 Milenci slečny Haničky, Moldavia, němec. drama, 2400 m.
 Charlie Chan v Monte Carlu, Fox, ang. detektivka, 2.200 m.

Třída C). Filmy s určitými velkými závadami, pro které nelze je doporučit:

*Detektiv Nick v Novém Yorku. MGM, americká veselohra. Tento detektiv, žijící rozmařilým životem, vypátrá pachatele záhadných vražd způsobem pravdě nepodobným. Některé scény ve filmu jsou odporne. III.

*V newyorském přístavu. United Artists. Americké drama. Pro časté návštěvníky kin klasif. B.
 Podvodnice. United Artists. Americká veselohra. Hodně hrubých scén i dosti hrubý humor. III.

Filmy označené * byly při premiéře znovu přezkoušeny a definitivně upravena jejich klasifikace.

Filmy v této rubrice neoznačené se katolíkům k návštěvě nedoporučují.

Oprava. V předcházejícím čísle byl film »Indický hrob« zařazen do třídy B, patří však správně do třídy C.

Rozhlas.

(Hlídká katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Radiojournal vysílá na Hod Boží velikonoční přenosem z dómu sv. Víta Vendlerovu Missa solemnis od 9.30 do 10.50 hod.

Jak vyhověl Radiojournal našim požadavkům: Pro červen oznámil, že z dómu sv. Víta bude dne 5. června (Hod Boží svatodušní) vysílati Treglerovu Missa jubilaei, dne 19. června z chrámu sv. Mikuláše svatováclavskou mši Adama Michny (v rámci výstavy pražského baroka) a dne 26. června od Křižovníků velkou mši od Ludvíka Poppeho.

Katolíčtí posluchači rozhlasu povšimli jste si, že všedního dne hlásí nám Radiojournal: Dnes je pondělí tolikátého a tolikátého dne v měsíci, kdežto v neděli hlásí nám pouze datum a slovo neděle důsledně vynechává? Proč? Zajímalo by nás to, jako to zajímá již také jiné posluchače, kteří se nás dotazují po příčině.

Naše práce.

Valná hromada Svatováclavské Ligy bude se konati v sobotu dne 11. června.

Exercicie členů Svatováclavské Ligy a Svazu Katolických mužů konají se v Hájku od 3. července večer do 7. července ráno.

Exercicie pro katolické muže v klášteře na Svaté Hoře budou se konati od 27. srpna večer do 31. srpna ráno.

Z domova.

Byli jsme tisíc let! Před 9 lety jsme světu ukázali městečko, kde před tisíci lety vykrvácel nejlepší syn české země — vévoda náš — sv. Václav. Již z tohoto důvodu a ještě více, že ve Staré Boleslavi se uchovává záruka a ochrana naší vlasti, vzácný obraz Matky Boží — upírali jsme po tisíc let své zraky k tomu místu. Tim spíše je k Boleslavi upíráme v dnešních bouřlivých dobách. Proto pojedeme do Staré svaté Boleslavi — načerpatí sílu a nadšení vlastenecké!

Ve františkánském klášteře v Hájku se konají letošního roku tato duchovní cvičení:

od 16. května večer do 21. května večer pro pracovníky v katolických spolcích,
 od 27. června večer do 1. července ráno pro kněze,
 od 18. července večer do 22. července ráno pro kněze,
 od 23. července večer do 1. srpna ráno osmidenní pro kněze a řeholníky,
 od 12. srpna večer do 16. srpna ráno pro terciáře muže,
 od 28. srpna večer do 1. září ráno pro kněze.

LITERATURA.

Robert Mäder: Zpět ke Mši svatě! Cena 12 Kč.

Manuel Gálvez: Mamerto Esquí, řeholník a biskup. Cena 25 Kč, v plátně 32.— Kč. — Obě knihy vydal G. Franci, Praha I., Na Perštýně 14.

P. S. Baudot T. J.: »Radostná zvěst«. Rozjímání o životě Ježíše Krista podle evangelií. Edice »Smřu«, Přerov-Sřava.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

Svatý Otec zřídil ústřední kancelář Katolické akce a prezidentem kanceláře jmenoval kardinála Pizzardo. Kancelář má sídlo v paláci římských kongregací v San Calisto.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslavia. Slavia catholica. V těchto dnech byl doručen všem účastníkům posledního kongresu »Slavia catholica« v Lublani spis pod názvem »Vzajemnost katolických Slovanů«, který obsahuje podrobnou zprávu o kongresu konaném v Lublani od 19. do 22. července 1937. Zpráva vyšla nákladem Slovanského klubu v Lublani, je velmi obsáhlá, podrobná a přesně seznamuje s průběhem jednání tehdejšího kongresu. Jsou v ní zejména uloženy všechny referáty na kongresu přednesené, spolu s resolucemi.

Polsko. Předsedou Katolické akce v Polsku (Naczelnego Instytutu A. K.) byl jmenován po odstoupení hr. Bninskim, nynější předseda Svazu katolických mužů polských Ks. Dziembowski.

Bezvěří a totalismu a nebezpečí z nich plynoucímu, je věnován pastýřský list polského episkopátu, vydaný na začátku letošního postu.

Polský tisk upozorňuje na soustavnou protipolskou kampaň v zahraničním tisku komunistickém, kterou jsou ovlivňovány i nekomunistické časopisy. I anglický »Daily Herald« měl nedávno článek, líčící Polsko jako fašistickou zemi, což veřejnost polskou nemile překvapilo a čemuž polské listy odporují, tvrdíce, že vliv radikálů a socialistů je prý dnes v Polsku větší než kdy jindy.

Okresní sjezdy katolických pracovníků ducha konaly se v měsíci února a března t. r. v 10 městech. Účast na každém sjezdu byla 200—400 osob. Sjezdy měly tato témata: Katolická církev a společné otázky. — Soukromé vlastnictví ve světle nauky církve. — Možnosti zavedení korporativního systému v Polsce. — Úkol katolické inteligence na poli společné výchovy národa. — Kapitál, práce a soukromé vlastnictví ve světle katolické nauky.

Rusko. Poučná statistika ze sovětského Ruska. V posledních 10 měsících bylo vyneseno 6.258 rozsudků smrti a z toho připadá 72% na členy komunistické strany.

Dozvyky voleb v SSSR. »Chryscijanskaja dumka« sděluje, že v době voleb do zákonodárných sborů SSSR. bylo GPU posláno do vyhnanství přes 2.000.000 lidí.

5 běloruských bezbožníků bylo moskevským vojenským kolegiem odsouzeno k smrti a zastřeleno. Weinstein, Reichel, Wolfsohn, Bondar, Kravický. Až na poslední dva snad samí židé. Udržovali prý styky s náboženskými skupinami a sabotovali protináboženské příkazy bezbožnického ústředí. Také prý navázali spojení se zahraničními stfedisky špionáže, což je nyní přečin, s nímž se shledáváme v všech obžalovaných.

Kontrola kázání v Rusku provádí se z rozkazu šéfa GPU Ježova. Duchovní nesmějí kázati o válce a míru, nýbrž jen na témata, související s biblickou minulostí. Církevní pacifismus nelze prý dále trpěti. Také o socialismu a křesťanství nesmí se kázati.

Tovaryš Jevgenij Jemeljanovič Jaroslavský, profesor atheismu na moskevské universitě, prohlásil: V okrese Ivanovo-Vozněnském jest nyní 660 náboženských obcí s 174.300 členů, a pouze 13 klubů bezbožníků s 200 (!) členy. Jeden místopředseda klubu bezbožníků dokonce prý ministruje v kostele.

Titulem profesora atheismu byla vyznamenána 38letá komunistka Wasilčuková za svoji vědeckou práci »Církev — podpora světového imperialismu.«

Jak to vypadá na ruské vesnici. V »Komsomolskaja Pravda« z 1. března stěžuje si jistá komsomolka Marinjani, že ve vesnici Agejevšina pokřtil potulný kněz 18 dětí ve stáří od 1 do 15 let, a to dokonce se svolením rodičů. Potom se veřejně předčítalo z bible, což prý působilo na sedláky silným dojmem. Tito potulní kněží mají prý na venkově a zejména v kolchozech neobyčejný vliv, píše komsomolka dále, a žádá, aby úřady proti těmto »nepřistojnostem« zakročily. Jistě výstižný obrázek, jak to přes všechno náboženské pronásledování na ruském venkově vypadá.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Pocta kardinála Hinsleyovi. Klub »Atheneum«, středisko anglické vědy, literatury, umění a veřejného života, zvolil kardinála Hinsleye čestným členem. Jeho obraz byl zavěšen ve slavnostní síní klubovní k obrazům ostatních, touto hodností poctěných osob, mezi nimiž jsou i tři předchůdci kardinálové na stolci westminsterských arcibiskupů, kardinálové Manning, Vaughan a Bourne.

Zákazu kongresu bezbožníků, který se má konati v Londýně v měsíci září t. r., dožaduje se apelem, adresovaným vůdcům anglického národa, biskup belfastský.

Tak zvané **oxfordské hnutí**, hlásající spolupráci všech křesťanských církví a těšící se velkým sympatiím katolíků, zejména ve Francii, zachází do některých omylů. Tak na př. hlásá, že všechna náboženství jsou stejně dobrá. Ježto stoupenci oxfordského hnutí dokládali se i sympatiemi kardinála Hinsleye, projevených prý dopisem tohoto církevního hodnostáře, oznámil kardinálův sekretář, že tvrzení toto neodpovídá pravdě, ježto kardinál nikdy podobného dopisu nepsal. Kardinál prohlásil dále, že katolíci nemohou býti stoupenci oxfordského hnutí.

Protestanté a anglikáni o bibli. Duchovní baptistické církve v Londýně uveřejnil nedávno výroky některých protestantských duchovních o bibli. Tak praví:

Anglikánský biskup londýnský Dr. Ingraham: »Za nynějších dnů v Anglii pouze jedna církev uznává písmo svaté za neomylné Slovo Boží, a touto církví je Církev katolická.«

Anglikánský duchovní Dr. De Costa: »Církev římská je všem protestantům i celému světu, kde se mluví anglicky, známa jako neohrožená obhájkyně bible.«

Anglikánský farář O. J. Nelson z Bellinghamu: »Upřímně řečeno, jsou to dnes jedině katolíci, kteří věří v pravdivost bible, takže jen oni jsou vlastně pravověrnými křesťany.«

Angličan Charles Butler píše ve svém díle: Biblické hodiny: Vulgata je neúplnější a nejlepší a nejnějnější podání Písma svatého.

Belgie. Posvátná hra »Sanguis Christi« (»Krev Kristova«) bude letos z rozhodnutí magistrátu města Brugge provedena v tomto městě. K úhradě nákladů s hrou spojených a odhadovaných na 175 tisíc belg. franků, povolilo město obnos 55 tisíc franků. Ostatek uhradí náboženské spolky, sbírky a ministerstvo dopravy. Hráti se bude v druhé polovici srpna, a sice pětkrát na velkém náměstí, kde bude zřízeno 2500 sedadel. Text hry, původem velmi staré, byl nově přepracován P. Boonem.

Francie. 122 poutní vlaky jsou hlášeny pro letní období do Lourd. Z Anglie přijede 8, z Irsku 4; mimo těchto početných výprav oznámili svůj příjezd poutníci z Alžiru, Československa, Holandska, Belgie, Lucemburska, Švýcarska, Itálie a Jugoslaviie.

Holandsko. Nový druh bezvěří — psychiana — dere se k nám z Ameriky a ukázal se již v Holandsku. Jeho činnost projevuje se přednáškami pro »vybrané« obecnstvo. Na rozdíl od »badatelů bible« je novému hnutí Písmo svaté »ďábelským dílem«, křesťanská vyznání vznikla z pohanských pověr; teprve prorok tohoto nového hnutí »Psychiany«, Dr. Frank Robinson, syn amerického kazatele, hlásá pravé náboženství. Hnutí má i svůj list, vyplněný útoky na křesťanské církve a křesťanství. Spolupracovníci ohrazují se proti názvu popěračů Boha. Kdo chce, dostane celou nauku ve 20 písemných lekcích, přímo na psací stůl. Čistě americký způsob obsluhy »zájemců«.

Itálie. V Římě, jehož obyvatelstva přibývá ročně o cca 36 tisíc duší, byly v posledních letech na předměstí zřízeny 34 nové farnosti.

Arcibiskupem janovským byl po zemřelém kardinálu Minoretii Sv. Otcem jmenován kardinál Petr Boetto, kardinál diakon Svatého Kollegia, narozený r. 1871.

Ve hřbitovním kostele v Predappio, kde je pochována matka Mussoliniho, bylo nedávno slouženo slavné rekviem u příležitosti 33tého výročí jejího úmrtí za účasti manželky Mussoliniho, vysokých úředníků a vedoucích fašistické strany.

Irsko. Svátek sv. Patrika, národního světce (17. III.), byl letos slaven velmi okázale. Vláda a státní úřady zúčastnily se průvodu do katedrály dublinské, kde byla sloužena pontifikální mše svatá. Ve všech kasárnách konaly se vojenské Bohoslužby. V Portobello zúčastnil se jich ministr války a generální štáb. Bohoslužby z dublinské katedrály byly přenášeny rozhlasem.

Dne 12. června posvětil biskup z Downu a Connora, Msgr. Dr. Magelan, 13 metrů vysokou sochu sv. Patrika na hoře nad Strangfordem, nosoucí jméno tohoto světce, kde sv. Patrik v 5. století poprvé vstoupil na irskou půdu.

Maďarsko. Katolíci a protestantští studenti oslavují sv. Štěpána. Svaz katolických studentů »Foederatio Americana« a maďarské národní sdružení protestantských studentů pořádaly 3. dubna v universitní aule společnou oslavu sv. Štěpána.

Německo. Německým katolíkům byla, jak známo, zakázána účast na eucharistickém kongresu v Budapešti. Budou proto ve všech farnostech v říši v době kongresu uspořádány zvláštní eucharistické slavnosti.

Prof. Dr. Fr. X. Wutz †. V biskupské rezidenci eichstättské zemřel profesor teologie Dr. Fr. X. Wutz. Byl to jeden z nejlepších znalců hebrejštiny a aramejštiny, těšící se světovému věhlasu. Zesnulý učenec byl rodinným přítelem rodiny Neumannovy v Konnersreuthu. On to také byl, který spolu s jinými učenými zkoumal věty, které Teresie Neumannová při svých vytrženích v aramejštině pronášela. Jeho působením konvertoval potom známý Dr. Gerlich, který o událostech konnersreuthských vydal obsáhlé 3 svazky. Byl zavražděn dne 30. června r. 1934. Teresie Neumannová meškala u lůžka Dr. Wutze a zatlačila rodinnému příteli také oči k věčnému spánku.

Rakousko. V Linci byl zatčen diecéšní předseda Katolických tovaryšů Mairanderl.

Pro velezrádnou činnost byli zatčeni vedoucí redaktor listu »Linzer Volksblatt« Putz a generální ředitel Katolické akce v Linzi Dr. Ohnmacht. List potíral ostře ideu národního socialismu.

Quadragesimo anno na jevišti. Řád Kalasantinů pořádá každoročně v postě divadelní hru. Letos byla předvedena 4aktová hra »Ve čtyřicátém roce« od Jana Brucknera. Děj jest vzat z tovaryšské a tlumočí zásady a požadavky papežské encykliky.

Španělsko. Španělští katolíci, žijící na rudém území, splní podle zvláštního privilegia Sv. Otce svoji nedělní povinnost, naslouchají-li přenosu mše svaté v rozhlasu. Tak četli jsme nedávno v novinách. Zpráva je naprosto mylná. Svatý Otec svolil pouze, aby ve zvláštní, k tomu zřízené místnosti národní vysílací stanice v Salamance, směla se každé neděle sloužit mše svatá a bylo tak lece možno vysílati ji rozhlasem a tím zprostředkovati náboženskou útěchu těm věřícím, kteří v důsledku dnešních poměrů ve Španělsku nemohou býti Bohoslužbám přítomni. Povinností býti v neděli osobně přítomen Bohoslužbě nebyl tím tedy nikdo zproštěn ani ve Španělsku, ani jinde. Tolik pro správnou informaci našich čtenářů.

Rozvody v Národním Španělsku zakázány. Stalo se tak vládním výnosem, čímž došlo ke zrušení rozlukového zákona, vydaného levicovou vládou v roce 1932.

Přísaha španělských akademiků zní takto: Výzva presidenta akademie: »Přisáhejte při Bohu a Vašem andělu strážném, že budete vždy věrným synem Španělska, že budete se hlásiti povždy k španělské tradici, ztělesněné katolicismem a představené zachránce vlasti!« Odpověď: »Přisáhám!« President: »Bůh necht vás odměni, vytrváte-li a necht vás tresce, pakliže přísahu zrušíte!«

Ovideo, město asturských mučedníků, vzpomnělo nedávno velkou náboženskou slavností všech padlých za občanské války. Slavnosti bylo přítomno přes 60 tisíc věřících a 25 tisíc vojáků. Na prostranném náměstí, kde zaujali místo zástupci úřadů, raněných a válečných invalidů, bylo slouženo slavné rekviem. Obhájce Ovidea, generál Aranda, zaslal k slavnosti poselství, které bylo shromážděným přečteno. Slavnost zakončila vojenská přehlídka.

Utrpení španělského kněžstva. Kardinál Segura, arcibiskup sevillský, oznámil, že připravuje vydání dokumentární knihy o kněžích, zavražděných rudými. Všichni děkanové v diecési dostali příkaz, aby vyslechli všechny svědky. Ve všech kostelích, jejichž kněží byli rudými povražďeni, budou zasazeny pamětní desky.

Švýcarsko. Svaz švýcarských protestantů intervenoval u německého vyslance v Bernu ohledně dalšího věznění pastora Niemöllera, kterým se protestanté všech zemí cítí velmi dotčeni ve svých citech.

Na kostel sv. Václava v Equadoru dobrotitivě přispěli: Nejmenovaná z Prahy 50 Kč, B. Bašková, Č. Lípa 10 Kč, V. Mašek, Praha 100 Kč, V. Rón, Břevnov 5 Kč, F. Šafář, Brno 8 Kč, Konvent Kutná Hora 10 Kč, A. Rathouský, Mory 20 Kč, P. Korach, Dříví 5 Kč, K. Málek, Račistov 10 Kč, Celkem Kč 218.—. Všem dárčům Zaplat Pán Bůh! Další příspěvky na čís. složenky 208.401 přijímá a předem za ně jménem krajana-misionáře děkuje Svatováclavská Liga.

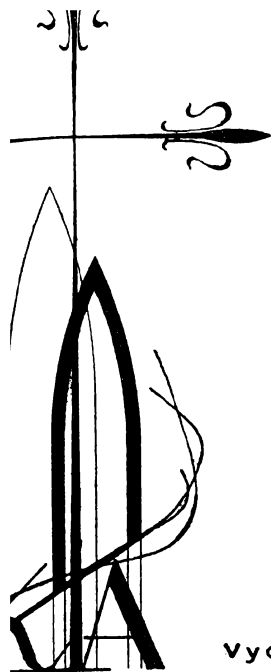
Na vydávání »Katolika« dobrotitivě přispěl p. M. Zejbrlík, Praha XII., Kč 44.—. Zaplat Pán Bůh!

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vřány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakážou, kvitovány

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zálohou 6 Kč. - Číslo pošt. spojitelný Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. Řídí redakční kruh. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohledací pošt. úřad Praha 11. Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

Spojené listy „Katolík“ a „Život“

KATOLÍK

List Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) - V Praze 1. května 1938

9
č.

Památce apoštola střední Evropy.

(K 23. dubnu.)

23. duben — den blažené smrti sv. biskupa Vojtěcha — býval za starých časů národním svátkem našich křesťanských předků zároveň se svatováclavským dnem 28. září. Na oba tyto dny směli biskupové klásti vladařům naší vlasti královskou korunu na hlavu při slavných bohoslužbách. A těsné spojení kultu obou velkých světců pozorujeme i na českých mincích, počínaje prvou čtvrtinou 12. století, v záznamech Kosmovy kroniky, i na onom památném symbolu českých vítězství, jímž bylo v době románské i ranní gotiky svatováclavské kopí, opatřené svatovojtěšskou korouhví.

Jestliže se ve svatováclavské úctě snaží převládati stránka národní, byl svatovojtěšský kult od svých počátků výrazem vítězství Kristova nad dušemi našich předků, byl důkazem, že se ze značné části podařilo Kristovým učedníkům překonatí přežitky dob pohan-
ských.

Více než 950 let bdí velký syn Slavníkova rodu nad náboženským a mravním životem slovanských krajů a střeží bedlivě dědictví víry. A podle míry vážnosti a úcty, již se v naší vlasti dostává tomuto posvátnému dědictví víry katolické, stoupá či klesá u nás i kult svatovojtěšský.

V letošním roce, jak zřejmo ze studie univ. prof. V. Chaloupeckého, (otištěné v 3. dílu »Dějin lidstva«, tedy nikoliv v r. 1939) vzpomínáme 900. výročí slavného přenesení ostatků svatovojtěšských do naší vlasti. Zápis Kosmovy kroniky o této události, tak radostný, naznačuje, jak velkého stupně v roce 1038 dosáhla svatovojtěšská úcta v srdcích našich předků. Kéž bychom dovedli býti podobní svým předkům v tomto ohledu, kéž by v našich duších vládla stejná oddanost otcovské víře jako tehdy, když se ve Hnězdně před náhrobkem sv. Vojtěcha naši předkové slavnostně odřekli všech neřestí, proti nimž sv. biskup po celý život bojoval.

Je-li s památkou sv. Vojtěcha v naší vlasti spojeno po celá staletí úsilí o uskutečnění Kristova království v životě soukromém i veřejném, jsou-li jeho snahy v podstatě tím, co dnes nazýváme »Katolickou akcí«, nelze zde přece upříti význam i po stránce národní. Vojtěchův tragický konečný rozchod s vlastí, jímž bylo započato jeho památné misionářské působení v řadě středoevropských národů, byl z největší části důsledkem onoho krutého násilnictví, jemuž při sjednocování země české padla na Libici v oběť poslední kmenová knížata — sourozenci to

Modlitba Balbínova k sv. Václavu z roku 1673.

Ty, jenž jsi nejpřednější ochránce české země, Václave, budiž nám Vratislavem: Vrať slávu bývalou Čechám Svým! Na ono místo, odkud jsme se zřítili vlastní nečinností a zločinnou mstivostí jiných, znovu nás postav, ač toho nezasluhujeme. Věrně až do skonání chceme sloužiti Tobě a svatě víře. Ty národa našeho zástíto a oporo, zahyneme-li, Tobě zahyneme! Od nových obyvatelů marně bys očekával pocty, kterouž Tě Čechové od tolika věků velebí a milují. Tudiž úpěnlivě znova voláme: Nedej zahynouti nám i budoucím! Neráčíš-li snad vyslyšeti nás, synův zvrhlých, slyš a vyslyš prosby předků. Ti prosívali za potomstvo své a v nebi na Tebe hledí. Svatý Václave, Mučedníku Kristův, jediný Dědici země české, oroduj za nás!

Vojtěchovi. Vojtěchova osobní tragika z toho vyplývá jící je protihodnotou, jíž bylo splaceno ono velké dobro, jehož se našemu národu dostalo ztmelením všech slovanských kmenových území v Čechách v jediný celek, v celek tak pevný, že ani výheň desítek válek nebyla s to jej zničit. I v těchto dnech věříme v přímluvu sv. Vojtěcha, že nedopustí, aby byla náporom rozvášněných nacionalismů rozbita jednota a celistvost naší vlasti, jež stála tolik obětí.

A stejnou měrou doufáme i v přímluvu tohoto velkého našeho světce u Nejvyššího, v mocnou přímluvu, aby náš národ byl zpět přiveden ke kořenům svého bytí, jež tkví v úsilí o opravdové, důsledně žité křesťanství.

Dr. V Ryneš.

Jací jsou?

Dějí se divné věci: na vesnici je v kostele odpolední požehnání. Pan farář oznamuje, že se koná po pobožnosti náboženská přednáška v místním hostinci. Nedůvěřuje jí. V osadě se koná totiž zároveň veřejná slavnost, snad ples nebo něco kulturního. Jistě nepřijde skoro nikdo. Však také hned po skončení pobožnosti zatřepe se vzduchem vřeštivý hlas trubky hasičské, zvoucí ke slavnosti. Rečník, mající mluvit o věcech víry a o věcech Božích, čeká trpělivě, a hle, lidé hrnou se skutečně do sálu k přednášce náboženské, — ano, iněkteří z těch, kteří právě vykonali svou výzvu pro světskou oslavu, odešli za nimi. Náboženská přednáška přitáhla skoro všechny. To je ovšem divná věc na naše zkušenosti.

A ještě divnější je, že podobné zprávy jsou časté a častější.

Přijdeme v neděli dopoledne do vesnického kostela, který zeje prázdnotou. Při mši sv. pět, šest lidí, v kostele hluché ticho nebo pouhý hlas varhan bez zpěvu. Odejeme v zápětí do vsi sousední, kde je mše sv. později a najdeme kostel dobře zaplněný, děti před mřížkou rozdělené, zpěv nacvičený.

Jak to vysvětliti, když v obojí farnosti působí horliví kněží a jsou téměř stejné mravní podmínky i sociální poměry?

A ještě dále: V jedné osadě, kde po třicet let nebylo náboženského projevu trvalejšího, kde na mši svatou docházelo několik lidí, nebylo jediného náboženského sdružení, — daří se při prvním pokusu velice dobře dětské besídce, shromažďující za silného odporu jiných spolků přes 50 dětí, utvořil se na první vyzvání místní Svaz žen o čtyřicetipěti členkách, kostel jest téměř plný.

Opět jinde schází se k náboženským přednáškám, pořádaným Katolickou akcí, velký počet osadníků, jejichž značný zájem o věci svaté víry.

Naproti tomu však slyšíme stížnosti a nárek: vesničtí lidé jsou úplně lhostejní, ano, odumřelí všemu, co není zisk a zábava. O věci duše, o věčnost, o Boha nemají vůbec zájmu. Tvrdí, vysušení jako půda po tříměsíčním suchu. Vláhá? Děšť? Vše po nich splyne, aniž by rozpustilo zaschlý povrch. Plno soudů, machičerností, sváru a pomluv, pohoršení a nečistoty, plno zábav, toulek...

A abych doplnil tyto obrázky, ještě jeden: Rada žen, které chodí na mši sv., vidí po prvé film, předvádějící život Spasitelův. Jsou dojaty. Snad uchváčeny. Ptají se dychtivě svého faráře: »Odkud se to však všecko o Kristu ví?« Farář, že z Evangelia. A ženy: »A co jest to Evangelium?« — Chápete, co to mluví z té otázky? Jaká nemožná nevědomost!

Ale chápete, že z ní mluví i o d p o v ě ě ku předcházejícím obrázkům?

Ano, n e v ě d o m o s t. Jedni proto jdou, běží, táhnou se blíž a blíže k Bohu, protože se o něm d o v í d a j í. A dnes, kdo by netoužil po něčem jiném, po jiných zprávách, než stále jen po zprávách o zbrojení, zlobě, nebezpečí?

A druzí jsou proto meteční, lhostejní, tupí, — protože o něm n e v ě d í.

Mají srdce ve hmotě, mají je ve svém poli, obilí, kapse...

J a c í t e d y v l a s t n ě j s o u ?

Ale co z toho? Co z toho?

Zcela jasně jedno: D o t o h o ! J í t k n i m ! Mluvit, ukazovat!

Že to bude marné? Snad u mnohých, snad. Ale jistě se ukáže i pšenice! Jistě se najdou mnozí, kteří jsou ještě lidmi. To znamená, že se v nich probudí touha, všelidská touha po věčnu, klidu a Bohu. A l e k d o t a m p ů j d e ?

To je pole Katolické akce. Tam se zaseje tiskem jedno slovo, návštěvou dvě, přednáškou tři, besídkou, Svazy mužů a žen další. Tak to mnohde půjde, jako tam, kde pan farář se obával, že mu nepřijdou ani na přednášku a zatím řada mužů, — kolem patnácti, — se přihlásila sama k měsíčnímu sv. přijímání, a chodí věrně stále, až překvapený farář slzel radostí...

Proč ten článek? — Jest pohledem do zmatků dnešních lidí, pohledem do protichůdných názorů a tvrzení a povzbuzením, abychom nelenili a horlivě a důvěřivě usilovali o Katolickou akci, ať už jsou naši spoluobčané schopni nebo neschopni přijmouti víru a spásu.

P. Jan Ev. Urban OFM.

Náměty

pro nejbližší práci Svazů v Katolické akci ve farnosti.

Farní odbočky jednotlivých Svazů Katolické akce musí vyvinouti velice silnou činnost. Nesmí jim jíti pouze o to, aby vykonaly předepsanou schůzi, nýbrž aby každou schůzí stály stále pevnější hráze bezbožectví. Proto musí sledovati stále dvojí cíl:

Vzrůst a prohloubení vlastního náboženského života členů a cílevědomou a účelnou činnost.

Proto musí míti jejich schůze buď pokaždé nebo střídavě tuto dvojí povahu.

Protože však mnozí vedoucí Svazů nemají hned jasno, kam mají svou činnost zaměřiti, podáváme zde řadu námětů, které nutno jednak v přednáškách a schůzích vyložit, jednak podle nich zaříditi nejbližší práci.

1) Pro všechny Svazy je stále důležitou věcí šíření tisku. Tohoto úkolu nesmějí nikdy pustiti se zřetele a všechny Svazy musí mu sloužiti. Jedná se o to, aby se náboženský tisk dostal do všech rodin farnosti.

2) V konferencích žen může se jednati ku příkladu o těchto předmětech: Jak odnaučiti děti klení a zneužívání jména Božího, o dětech a jejich touze po barevných obrázcích a časopisech, o vlivu špatného tisku, hlavně novin, které mnohdy muž nosí do rodiny, o zavedení duchovní četby při jídle, o společné večerní modlitbě a podobně. — K tomu by se mohlo čísti mnoho sešitků ze sbírky »Životem« (vydává Exerciční dům v Hlučíně po 50 hal.), nebo kniha »Bůh — rodina« (zašle Apoštolát v Praze II.-753), nebo »Šťastná pout životem« (dodá též Apoštolát).

V konferencích mládeže mohlo by se jednati o pramenech bezbožectví, jimiž nejsou jen nevěrecké noviny, nýbrž i výkladní skříně, kino, surové řeči, spolky, volné mravy, móda, — mohlo by se jednati o strážci proti špatným filmům, a zamezení nemravných řečí mezi kolegy, o pořádku dobrých zábav, o pomoci potřebným druhům, o prohloubení znalosti některých náboženských pravd, o pořádku a zpěvu v kostele.

V konferencích mužů měl by se projednávat problém neúčasti mužů při bohoslužbách, otázka zamezení špatných novin a filmů v obci, veřejného klení, politického štvání a zne-mravňování veřejného života, při čemž by se ovšem nade vše dbalo, aby ani v jednání, ani v usnesení nebylo ani stopy po nekřesťanských způsobech, urážejících úctu a lásku k bližnímu. Dále by konference mužů měla jednati o náboženských

přednáškách ve farnosti, poučovati členy o křesťanském rodinném životě, o společné modlitbě a podobně.

3) Jest ovšem nutno, aby se vědělo, jaké cíle mají míti tato sebevýchovná a pracovní pole. Bylo by smutným omylem, kdybychom v nich hledali pouze jakási spolková usnesení. Musí v nich planouti pravda. Musí v nich vládnouti láska a mírnost. Musí z nich vznikati **skutečný život**, skutečná, uvědomělá a obětavá snaha šffiti a upevňovati v sobě i v jiných nauky Krista Pána. O to jde a o nic jiného. Vše ostatní, i celý veřejný život, jest nanejvýše **prostředkem** k tomuto cíli.

A proto jsou cíle všech konferencí soustředěny na **proměnu** sebe i celého okolí v lidi podle ducha Kristova. K této proměně pak hlavně přispívá: Rádná návštěva kázání a mše sv., stavovské pobožnosti, které mohou Svazy pořádati a k nim zváti každého, koho dosáhnou, misie a kázání, někdy pouti, vždycky však exercicie, a konečně vrchol všeho, časté svaté přijímání. To jsou cíle.

Jsou-li před těmito cíli nějaké překážky, ku příkladu neplatné manželství, odpad od Círke nebo podobné, pak ovšem jest nejbližším cílem upravit tyto překážky řádným návratem do Círke svaté, úpravou manželství v platný církevní sňatek před Bohem.

4) Vedoucí činitelé jednotlivých svazových odboček musí se upřímně snažiti, aby jim svěšená skupina **vzrůstala**. Musí vzrůstati **duchem** — a proto ať neustrne nikdy v nudné jalovosti. Stále musí opatřovati dobré knihy ke čtení, obstarávati pobožnosti a vůbec duchovní činnost, aby duchovní život členů se prohluboval.

Musí vzrůstati **činností**, aby skupina nezůstala prázdnotou formou, aby členové neztratili zájem, ani aby farní osada neztratila zájem o jejich Svaz, kdyby byl nečinný a bezvýznamný. Musí vzrůstati **počtem**, jako vše, co jest živé. Budou-li členové svým Svazem dobře vedeni, budou i nadšeni. Budou-li nadšeni přivábí i jiné.

K tomu všemu jest potřeba trojího: Především jest nutno **modliti se**. Bez opravdové modlitby klesne duch, činnost, počet. Modlitba živí ducha, nutí k činnosti, milost přitahuje další. Všichni členové ať jsou nevtíravě, ale pevně vybízení k časté upřímné a vnitřní modlitbě.

Potom jest **potřebí jedné důležité věci: Učiti se!** Neklamme se, své víry dobře neznáme. Věřte, kdybychom ji znali, nebylo by tolik nevěry. Kdybychom ji dobře znali, kveťli by vroucí život Boží. Nevědomost plodí tupost k Bohu. Proto i naše spolky, i naše skupiny a podniky jsou mnohdy ztuhlé, prázdné, nevědí, co mají dělati, protože nevědí, co víra obsahuje života a krásy. Proto neďte na nic a hleďte ve schůzích číst dobré a poučné náboženské knihy. Stačilo by pročísti celou sbírku knihovny »Životem«, psanou tak živě, zajímavě a účelně.

Ještě třetího jest potřebí: **Vytrvalosti!**

Stále musíme dbáti, abychom dříve, než na svých členech i na jiných, které chceme získati, něco chceme, jim **něco dali**. Musíme jim dáti poučení, radu, pomoc, útěchu, posilu, zkrátka něco, co neměli. Hlavně poučení.

To jsou asi celkové směrnice pro naši práci. Jednotlivé pokyny ovšem dává vedení Katolické akce důvěrně, podle místních potřeb. Ale vše by bylo marno, kdyby nás hnal nebo vedl duch nenávisti, pýchy, ctižádostivosti, kdyby nás nevedl duch trpělivé, odpouštějící, věrné a obětavé lásky Srdce Kristova, Duch Svatý.

P. Jan Ev. Urban.

Chybí odvaha a vůle k činu.

Podnikatel, jemuž leží na srdci blaho jeho pracovníků stejně tak, jako jeho vlastní a dovede-li svoji lásku k nim také skutkem prokázati, nemusí se obávati třídního boje. Stalo se jednomu nám známému zaměstnavateli, že jeho zaměstnanci, když je požádal, aby si ze svého středu zvolili důvěrníka, zdráhali se jeho přání vyhověti s oddůvodněním, že mají plnou důvěru k zaměstnavateli a že volbu důvěrníka nepokládají proto za nutnou.

Na prospěšnost třídního boje nevěří dnes již ani kovaní socialisté, oni by již ani nepřísahalí na neomylnost Marxova »Kapitálu« a cítí se někdy dokonce nemile dotčeni, nazývá-li je kdo marxisty. Zajisté že mají pro to své důvody. Má-li v Božím řádu zákon lásky k bližnímu svoji platnost pro věčné časy, vykazuje ryze materialistická doktrína Marxova již po krátké době svého života značné trhliny a slouží některým poctivým socialistům jen ke cti, že se tím nikterak netají. Hlavní svorník v socialistické výstavbě lidské společnosti se zlomil. Technický pokrok a nečekaný vývoj stroje výroby postavil Marxovu teorii o nadhodnotě práce jednou pro vždy na hlavu.

Bylo by pošetilé se domnívati, že socialismus přinese ještě něco nového. Patrně se bude hledati nová náplň pro starou formu. Bylo by také zbytečné a neúčelné bojovati ještě dnes

Definitivní program pouti katolických mužů do St. Boleslavi

dne 7. května 1938.

O 18. hod. (6 hod. večer) odjezd z Prahy zvláštním autobusem z Náměstí Republiky. (Přednost mají ti, kdo se písemně předem přihlásili.) Jinak pokud bude místo. Ostatní mohou použití normálního autobusového spojení.

O 19. hod. (7 hod. večer) společná večeře ve Staré Boleslavi.

O 20^{1/2} hod. (8^{1/2} hod. več.) adorace »Ve šlépějích sv. Václava« v kolegiálním chrámu sv. Václava ve Staré Boleslavi s promluvou kanovníka J. Málka.

O 22. hod. (o 10. hod. večer) světelný eucharistický průvod z chrámu sv. Václava do chrámu P. Marie. (Opatřte si svíčky!)

Pak **pokračování v adoraci** v chrámu P. Marie s promluvou dp. P. Dra. Urbana.

O 24. hod. (o půlnoci) mše sv. se společným sv. přijímáním.

Dne 8. května 1938:

Así o 1/2. hod. ranní odjezd do Prahy pro ty, kdo se nemíní více ve Staré Boleslavi zdržeti.

Dopoledne libovolná účast na mši sv.

O 10^{1/2} hod. dopol. společné shromáždění (místnost bude oznámena při adoraci) katol. mužů, učitelstva a studentstva, na němž promluví dp. P. Dr. Urban na téma: Posláni katolických mužů v národě, JUC. Frant. Kolmann,

na téma: Úctou mariánskou k obrodě národa, prof. A. Novák na téma: Sv. Václav, vzor výchovy.

Odpoledne libovolný odjezd účastníků do jejich domovů.

proti samotnému socialismu. Socialismus jest pouze reakcí na nemravu starého liberalismu, a s touto hospodářskou oblodou, která natropila nesčetně zla, bude v budoucnosti nutno se bezohledně vypořádati.

Rozhodně nebudeme očekávati valných úspěchů od složitých a přirozenou skutečností nepodložených plánů, z nichž se snad dá vykouzliti učená přednáška, ale které by současnému a neblahému stavu nepomohly. Prostředky pro ozdravní hospodářských a sociálních poměrů musí býti tak jednoduché, jako krajíc dobrého domácího chleba, a tak průzračné, jako horský pramen křišťálově čisté vody. Nebudou míti nic společného s matematickými výpočty technokratů, kteří mají pravdu jen potud, pokud nezaměňují živého člověka se svobodnou vůlí a nesmrtelnou duší za traversu nebo železobeton.

Pohnutky k rozumné spolupráci nemají a nemožou míti také nic společného s krasořečněním některých politických štváčů, kteří ku škodě národa i státu, svými gramofonovými frázemi po léta rozleptávají přátelský poměr lidí ve svém povolání vzájemně na sebe odkázaných.

Křesťanská sociální nauka přiznává sice právo na sdružování, dokonce i na spravedlivé stávkování, ale rozhodně tím nemíní řádně bezohledných řemeslných podnikatelů, kteří se domnívají, že musí stále na někoho nadávat, aby pro vybrané příspěvky měli nějaké oddůvodnění.

Kdyby lidé místo každého planého povídání na politických táborech a schůzích vykonali alespoň jedno opravdové zpytování svědomí, musela by se přitomné situace změnit k nepoznání. Jak ubohým tvorem před Bohem je lenivý dělník nebo kterýkoliv člověk v podřízeném postavení, který svůj drahoceňný čas, který má věnovati poctivé práci, pokládá za dostatečný důvod k získání spravedlivé mzdy. A jak ještě ubožejším tvorem je člověk zaměstnavatel, jenž svoje přátelství se spravedlivým Bohem, porušuje nepochopením svého poslání býti ochráncem a milujícím otcem svému poctivému i snad někdy méně poctivému zaměstnanci.

Kdybychom chtěli oběma postaviti před oči nejlépe promyšlená pravidla o vzájemném přátelství, poslušnosti, lásce a spolu-

práci, nedokázali bychom vytvořit ani miliontý díl nejkrásnějšího vzoru, jaký skýtá jediný pohled do chudého tesařova domku v Nazaretě. Kouzlo šťastné spolupráce mezi zaměstnavatelem sv. Josefem a dělníkem, jímž je sám Bohočlověk Ježíš, musí každého, kdo touží po svém i jiném štěstí tak zaujmouti, že se rozhodne k jeho následování.

Jak by se změnila sociální poměry pracujících vrstev, kdyby každý zaměstnavatel viděl ve svém podřízeném svěřence Boží dobrotivosti. A podřízený ve svém představeném nazaretského zaměstnavatele. Bylo by domýšlivé a opovržlivé, míti o sobě mínění, jakoby vznešený příklad života a práce v nazaretské dílně neměl nám moderním lidem co říci. Nešťastím přítomné rozervané a nespokojené společnosti lidské je právě ona domýšlivost, která si myslí, že nepotřebuje ani vzorů ani rad. Neupíráme, že bude státi často dosti velké sebezapírání viděti v nehodném zaměstnavateli nebo v nesvědomitém zaměstnanci jeden z obou vznešených vzorů, ale bylo by také pošetilé se domnívati, že by někdo tak vysoký stupeň dokonalosti dosáhl. Jde však hlavně o to, aby se každý z nás pokud možno s pomocí Boží a vlastním spolupůsobením k této vytčené ideální metě co nejvíce přiblížil. Přestaňte již konečně obviňovati stále jeden druhého z viny na neblahém stavu dnešních rozvrácených sociálních poměrů, ale starajme se také každý o nápravu sám u sebe. Vidíme-li však podle svého postavení povinnost někomu něco vytknouti, číňme tak podle okolností buď přátelsky nebo ve formě prosby, jak toho společný cíl a příkaz křesťanské lásky vyžaduje. Získá se tím obyčejně více než vzájemným vyhrožováním a měřením sil.

Konečně kde nevystačíme ani s prostředky, které nám poskytuje občanské právo, svěřme své zájmy Boží Prozřetelnosti a prosme jeden za druhého, aby harmonické vztahy se poznenáhlu staly skutečností. »Proste a bude vám dáno.«

Máme každý ze své vlastní zkušenosti mnoho dokladů o tom, jací jsme byli smolaři, když jsme ve všem spoléhali jen a jen na sebe. Zapomínáme, že dává-li moudrost Boží také věcem hmotným podle svého plánu přesné určení, že nezapoměla ve své lásce ani na nás a svěřila každému z nás určitý úkol v tomto životě. Přiznejme si, jak často jsme křížili plány prozřetelnosti Boží, jak jsme opomíjeli dobrou vnuknutí a jak často jsme neústupně překáželi, když křesťanská spravedlnost a láska měla vykonati své poslání. Člověk bývá hoden obdivu dbá-li při veškeré své činnosti obezřetnosti a křesťanské rozvahy v rámci přikázání Božích. Ale ztratí-li toto spojení s absolutním zdrojem všeho dění, se svým Stvořitelem, pak jeho činnost je vysvědčením, že je zcela obyčejným hudlařem. A přece hlavní chybou, proč se v uskutečňování krásných ideálů křesťanské sociální nauky tak málo postoupilo ku předu, je nedostatek odhodlanosti k činu. Žádný světový názor nemá tak spravedlivě a svědomitě propracovaný sociální program, jaký nám státi před očima encykliky Sv. Otců Lva XIII. a Pia XI. Encykliky obětavě rozšiřují mladí horlivci, což je velmi chvalitebné. Konají se o nich kursy a přednášky, což je velmi potřebné, ale nebudou-li se jimi alespoň katoličtí zaměstnavatelé, dělníci a ostatní činitelé v praktickém životě řídit, k čemu bude ta předchozí úmorňá práce a námaha. Plakali bychom někdy, když vidíme hrubé přestupky proti křesťanské spravedlnosti a lásce u činitelů, kteří podle svého přesvědčení blahovolně uznávají sice nutnost nápravy, ale sami ve svém okolí tuto nutnost připustiti nechťejí. Vůle k činu! Toť onen čarovný proutek, kterého tak mnohému i z našich řad se nedostává. A nyní si ještě připomeňme napomenutí božského Spasitele, kdo že má býti »solí země? A co se stane se solí jestliže se zkaží? Petr Písecký.

Svatí boží, světlo a vzor katolických mužů

(Kalendárium cností svatých katolické Církve.)

1. května vzpomíná církev svatých sv. Filipa a sv. Jakuba Mladšího, apoštolů Páně. Svět učinil z tohoto dne svátek práce, křesťané by však měli vzhlížeti k těmto svatým vzorům věrných vyznavačů Kristových. Sv. Filipa měli bychom následovati v jeho celém se odevzdání Pánu Ježíši, když na Jeho slova: »Poď za mnou?« okamžitě uposlechl, všechno, ženu i děti opustil, přidal se k Spasiteli a stal se jeho učedníkem. Sv. Jakub nám září opět panickou čistotou, ustavičnou kajicností a zdrženlivostí.

2. května září na českém nebi sv. Sigmund, král a mučedník, a český patron, jenž je vzorem, jak máme činiti tuhé pokání za své hříchy. Českým patronem stal se z popudu Otce Vlasti Karla, který jeho ostatky uložil ve velechrámu Svatovítském.

3. května slaví církev Nalezení sv. Kříže. Z této převzácné církevní slavnosti měli bychom se učiti stále vzpomínce na »Poslední soud Páně«, neboť znamení sv. Kříže ukáže se na nebi až Pán k soudu přijde. Ze sv. kříže měli bychom jako sv. apoštol čerpati sílu pro šíření království Božího v našem národě.

4. května je zasvěcen sv. Floriánu, mučedníku, plukovníku, cí-

sařského vojska z počátku IV. stol., s nímž bychom se měli modliti: »Pane Ježíši Kriste, naděje má a spásu všech doufajících v tebe tebe doufám, nezapřu tebe, ale budu pro tebe bojovati a obět chvály tobě obětovati. Ostříhej mne pravici svou a uděl mně trpělivosti. Přijmiž mně do počtu svých bojovníků, kteří přede mnou svatě jméno tvoje vyznávali, oděj mne bílým rouchem síly své, utvrz ducha svého nade mnou a nedopouštěj, aby ďábel smýšlení moje převrátil. Dobrý pastýři, vezmi štít ochrany své a pospěš ku pomoci mé, jenž jsi pozeňhaný na věky.«

5. května je svátek sv. Pia V., papeže, jenž nám je příkladem zdrženlivosti, pokory a otcovské lásky k podřízeným.

6. května je památka bl. Jana Kř. de Lasalle, zakladatele křesťanských školských bratří, od něhož bychom se měli učiti starostlivé péči o duchovní blaho dětí a uvědomovati si, že budeme jednou klásti Bohu počet za výchovu dětských duší, jež nám byly jako rodičům svěřeny.

7. května vzpomínáme sv. Stanislava, biskupa a mučedníka vzoru čistoty, pokory a dobročinnosti. Po jeho příkladu čítejme též rádi Písmo sv.

8. května od sv. Athanasia Velikého učme se moudrosti, prozíravosti křesťanské a vytrvalosti u víře. Sv. Athanasius byl 45 let arcibiskupem v Alexandrii, zakoušel mnohá pronásledování a útrapy a pětkrát byl pro svoji pravou víru ve vyhnanství.

9. května při památce sv. Řehoře Nazianského, biskupa a učitele církevního, učme se od tohoto světce pilné a zbožné modlitbě a bedlivosti nad čistotou svého srdce.

10. května staví nám církev před oči sv. Isidora, madridského oráče, od něhož by se měli všichni pracující učiti poctivosti a věrnosti a dobrým mravům křesťanským, jež zavrhnou klenu, zlořečení, neslušné a nemravné řeči a pilnému svěcení dne nedělního a svátečního. Týž den slavíme památku sv. Antonína, arcibiskupa Florenckého, jenž by nám měl býti vzorem, jak zakročovati proti neslušnému ústroji v chrámu Páně.

11. května připadá svátek sv. Mamerta, světlého to příkladu učivosti, zbožnosti a horlivosti pro čest a slávu Boží.

12. května je sv. Pankrác, o kterém dnes víme jen, že náleží k t. zv. »ledovým mužům«, zatím co ve skutečnosti šlo o kvetoucího jinoha, jenž ve stáří 14 roků statečně a odhodlaně prolil svoji krev za Krista. Naše mládež by si měla od něho zapamatovati krásné vyznání. Když stál před pohanským soudem, pravil: »Jsem sice věkem mlád, ale duch můj již uzrál. Stal jsem se křesťancem z přesvědčení a zůstanu jím na věky.«

13. května je sv. Serváce, biskupa, jenž nám svítí jako příklad věrnosti k pravé víře a otcovské starostlivosti o spásu duší jemu svěřených.

14. května vzpomínáme sv. Bonifáce, mučedníka, z něhož září příklad pravé kajicnosti a hrdiné víry, která obrátila mnoho pohanů a pro kterou podstoupil muka i smrt.

15. května slavíme svátek sv. Pachania, jenž jako poustevník věrně plnil příkaz: modli se a pracuj a jenž byl zakladatelem proslulých klášterů Thebských a pravým vůdcem pokory.

Katolická akce.

Pražská arcidiecése:

Oslavy Krista Krále a svatého Vojtěcha v pražské arcidiecési v r. 1938:

Dne 22. května na Kladně. Promluví P. Dr. Schubert, P. Dr. Urban, Dr. A. Birnbaumová, Dr. V. Janda a Dr. V. Ryněš.

Dne 5. června v Benešově u Prahy. Promluví P. A. Daňha, P. Dr. Urban a Jan Janoušek.

Dne 12. června v Kouřimí. Promluví P. A. Daňha, P. Dr. Urban a Jan Sova.

Dne 19. června ve Staré Boleslavi. Promluví kanovník Jos. Málek a pí. Běla Dlouhá.

Dne 15. srpna v Sedlčanech.

Dne 28. září v Příbrami. Promluví P. Dr. Urban a Dr. Vl. Macourek.

Dne 28. září v Praze. Eucharistický hold a průvod s ostatky sv. Vojtěcha po Hradčanském náměstí.

Hold a oslava v Plzni byly přeloženy na neděli 26. června t. r. Vikariátní konference Katolické akce konají vikariáty:

Dne 1. května:

I. pražský: o 15.15 hod. u Minoritů v Praze I.,

III. pražský: o 15.30 hod. ve Svatováclavské Lize, Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8.

hořovický: o 14. hod. v klášteře v Hořovicích.

Dne 8. května:

plzeňský: o 14. hod. na arciděkanství v Plzni,

sedlčanský: v 11 hodin na děkanství v Sedlčanech.

podřípský: o 14. hod. v Roudnici v klášteře.

Dne 22. května:

příbramský: o 10. hod. dop. v klášteře na Sv. Hoře.

Dne 29. května:

brandýsský: o 14.30 hod. v Brandýse u Holubů.

Konference sjezdového výboru v Kladně koná se 1. května 1938 o půl 9. hod. v Katol. domě. Účast vikariátních a farních referentů z vikariátů kladenského, slánského, kralupského, podřípského a novostrašeckého nutná. Referenti obdrží sjezdové informace a tisky.

Všem vikariátním a farním referentům. Všechny porady nutno nyní věnovati propagaci oslav Krista Krále a sv. Vojtěcha v pražské arcidiecési. Farní referenti jsou povinni zúčastniti se všech vikariátních porad a konferencí, nebo vyslati na ně své zástupce. Dále je nutno, aby farní referenti konali informační farní konference.

Vdp. děkan Rudolf Bouška, farář ve Zdislavici, vikariát vlašimský, daroval Katolické akci obnos Kč 100.— na úhradu výloh spojených se zájezdy vikariátních ředitelů Katolické akce. Zaplať Pán Bůh! Hodno následování!

Zprávy arcidiecésního studijního ústavu

»STUDIUM CATHOLICUM.«

V zimním semestru bylo vyučováno po 360 hodin, zapsáni byli 103 posluchači a docentů bylo činnů 9.

V týdnu od 21. do 27. února konala se v přednáškových místnostech ústavu škola dra Noska pro katolické zemědělece-družstevníky, kteří se zde školili a vychovávali pro práci v hospodářských družstvech v intencích zesnulého ministra dra Noska. V sobotu 19. února přednášel na ústavě P. dr. Jiří Moenius z Vídně. V německé přednášce vylíčil poměr básníka Dante k církvi římsko-katolické.

V sobotu dne 19. února sešlo se při zahajovací přednášce P. dra J. Ev. Urbana »O katechesi konvertitů« 92 posluchačů. Ti, kteří řádně absolvují přednášky a vykonají přísnou zkoušku, obdrží vysvědčení, oprávnující k vyučování náboženství těch, kteří se vracejí nebo vstupují do církve. Takto budou moci býti nápomocni duchovním správcům.

Dne 3. března přednášel dp. dr. Jan Merell, adjunkt bohoslovecké fakulty Karlovy university »O nejnovějších rukopisných nálezech Nového zákona«.

Přehled zápisu v letním semestru: Zapsáno bylo celkem 166 posluchačů, z toho 72 řádných, 94 mimořádných.

Film.

(Hlídká katolické kinematografické centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Filmy posledních premiér:

Třída Ad.) Filmy vhodné i pro mládež:

***K o n e c d o b r o d r u h a.** Film z námořního života, slušného obsahu, dobrodružný, místy napínavý. Podání přijatelné, bez závad, děj z části vleklý.

Třída A.) Filmy pro dospělé bez závad:

***S v a t b a j e n z l á s k y.** La Tricolore. Historie zpěvačky, která při svatbě odmítne snoubence, kterého si má vzít pro kariéru. Přidruží se ke společnosti džezových hudebníků a do jednoho se zamiluje. Po překážkách a dobrodružstvích se vezmou. Ve filmu je mnoho komických scén.

***E l e k t r i c k é k ř e s l o.** M. G. M. Americké drama, které líčí rozdílné cesty dvou mladých přátel, různých povah a nesporných názorů na život. Děj vrcholí vnitřním bojem státního návladního a guvernéra státu mezi láskou, přátelstvím a povinností k zákonu a spravedlnosti.

J e n V á m z p í v á m m a d a m. Jan Reiter. Detektivní komedie. Frimlova hudba. Tenorista se stane obětí lupičů, dopomůže však policii pachatele dopadnouti, současně se zamiluje do dívky a vše končí svatbou. II.

Třída B.) Filmy s určitými závadami:

P ř í s a h á m e. Praha — Paříž. Odmyslíme-li si částečnou propagandu komunistické ideje, je film pozoruhodnou reportáží vojenské branné moci SSSR.

N a s t o p ě z l o č i n u. Universal Praha. Cowboy a pěvec trampských písní jest v podezření pro vraždu šerifa a jest proto uvězněn. Aby dokázal svoji nevinu, vydává se před bandity za jednoho z nich, uprchne z vězení a přiláká bandity do rukou policie.

L á s k a j e s l e p á. United Artists. Americká veselohra. II. **Z á k o n p r é r i e.** Universal. Americké cowbojské drama. Vysoce senzáční a dobrodružný děj z Texasu. Obávaný cowboy je úřady pověřen aby v prérii zamezil stálé přepadávání pošty, což se mu skvěle podaří. II.

S v a t b a j e n z l á s k y. La Tricolore. Americká výpravná hudební veselohra. Pouze pro hudebně vyspělé obecenstvo. **S p r a v e d l i n o s t v A r i z o n ě,** Universal, angl. drama, 1700 m.

Třída C. Filmy s určitými velkými závadami, pro které nelze je nedoporučiti.

***R o s a l i e.** M. G. M. Dcera dětinského a směšného vladaře je inkognito chovankou v americkém pensionátu. Zamiluje se do ní mladý kadet. Princezně se nelíbí jeho malá útočnost v lásce a proto se mu vysmívá. Je povolána do své vlasti — do Evropy. Mladý kadet si vypůjčí vojenské letadlo a letí za ní. Po návratu do Ameriky se vše urovná a šťastně skončí.

Filmy označené * byly při premiéře znovu přezkoušeny a definitivně upravena jejich klasifikace.

Filmy v této rubrice neoznačené se katolíkům k návštěvě nedoporučují.

Rozhlas.

(Hlídká katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Novou katolickou vysílací stanicí v městě Hilversum vysvětlí 10. května arcibiskup utrechtský Msgr. Dr. De Jong.

Velikonoční rozhlas. Vedle některých rozhlasových relací, navržených Katolickou akcí, vysílal čsl. Radiojournal z vlastní iniciativy i jiné, jimiž nás příjemně překvapil. Pokládáme proto za povinnost tlumočiti čsl. rozhlasu písemně i ústní projevy díky, jež nás došly z řad katolických posluchačů. Děkujeme zvláště za pěkný a následování hodný příklad, který umožnil i nemajetným bezplatný a přímý poslech Dvořákova oratoria »Stabat Mater« Souhlasíme s čsl. rozhlasem, že opravdové umění a jeho ovoce má býti přístupno všem, tedy i vrstvám, jimž na ně i při největší šetrnosti nezbyvá.

Naše posluchače též potěšilo, že jim byla dána možnost vyslechnouti v rámci předvelikonočního regionálního vysílání proslov nejp. biskupa českobudějovického Dra Š. Bárty.

I Kašparova trilogie »O třech podivných svatých« mile překvapila naše katolické posluchače, jak svědčí pochvalné příписy nás došlé.

Náš rozhlas a opice. Méně spokojeni jsme však s přednáškovým odborem čsl. rozhlasu. Ten nejen že naše návrhy trvale přehlídí, ale ani na ně již neodpovídá a měří zcela jinak zastáncům názorů církvi nepřátelských. Nenamítali bychom nic proti tomu, kdyby na př. pí. Majerová pronášela své názory v úzkém kruhu komunistických bezbožníků, anebo kdyby pí. Dr. Milcová uplatňovala své názory na mateřství v kruhu svých známých. Nechápeme také proč p. Dr. Kozák svými výklady Písma sv. poráží sám sebe. Ale navždy nám zůstane záhadou, proč přednáškový odbor přichází s odbytými domněnkami o původu člověka.

Domnívá-li se někdo, že jeho praotcem byl na př. magot bezocasý nebo orangutan, přejeme mu té radosti. My však tímto, ničím nedoloženým přibuzenstvem, nejsme nijak nadšeni a mrzelo by nás platiti měsíčně Kč 10.— za rozhlas, kdyby proti našemu přesvědčení nám (v přeneseném slova smyslu) byla přes hlavu navlékána opičí kůže. Myslíme, že drahocenný čas a nynější pohnutá doba by měly býti v rozhlase vyplněny prospěšněji. Doporučovali bychom přednáškovému odboru, aby se zeptal některého generála naší branné moci, jaké by měl raději vojáky? Zдали takové, kteří, jako vítězný maršál Foch, věří že ve všech bitvách nad nimi bdí věčný Bůh, jenž káže brániti do posledního dechu ohroženou vlast? Nebo že by mělo pro některého vojevůdce větší cenu přesvědčení jeho vojáků, že v jejich žilách koluje opičí krev?

Protestujeme znovu co nejrozhodněji proti prosazování takového názoru v rozhlase a varujeme před nepřijemnými důsledky.

Naše práce.

Valná hromada Svatováclavské Ligy bude se konati v sobotu dne 11. června t. r.

Exercicie členů Svatováclavské Ligy a Svazu katolických mužů konají se v Hájků od 3. července večer do 7. července ráno. Přihlášky na kancelář spolkovou.

Exercicie pro katolické muže v klášteře na Svatých Hořech budou se konati od 27. srpna večer do 31. srpna ráno.

Dne 8. května 1938 pořádá se z Českých Budějovic opětně pouť katolických mužů k Matce Boží na Svatou Horu u Příbrami. Jména členů přihlášených do O. L. K. budou toho dne položena na oltář Panny Marie.

V Deštně konala se za veliké účasti (asi 300 osob) přednáška na téma »Španělsko v plamenech«.

Oslavy Krista Krále a Svatovojtěšské byly zahájeny smírnou pobožností u hrobu svatých českých patronů, odpočívajících v basilice sv. Jiří, chrámu Věch svatých a ve velechámě Svatovítském dne 23. dubna. Pobožnost vedl J. M. kanovník Dr. O.

Švec. Byla ukončena u hrobu sv. Vojtěcha a pak litaniami k svätým českým patronům Třebízského modlitbou za vlast a svätostným požehnaním na hrobě sv. Jana Nepomuckého. — V neděli 24. dubna v sále emauzského opatství přednášel Dr. Janda o sv. Vojtěchu. Přednáška byla doprovázena svätelnými obrazy.

Hold Kristu Králi a oslavy sv. Vojtěcha v Berouně byly opravdovým náboženským triumfem berounských katolíků a širokého okolí, jež bylo velmi slušně zastoupeno. Viděli jsme tu i účastníky z Příbrami a Rakovníka. Již dopolední Bohoslužby a sväté přijímání ukázaly, na jakém krásném vzestupu nalézá se eucharistické hnutí. Odpoledne naplnily se zcela prostory velkého sálu hotelu na Plzence, kde k shromážděným katolíkům promluvil P. Dr. Urban na téma: »Já jsem cesta, pravda a život« a Dr. Janda na téma: »Význam sv. Vojtěcha pro zavedení království Kristova mezi Čechy a Slovany«. Shromáždění předsedal místní dp. děkan Chaloupecký. Referáty, jež trvaly celkem asi 1½ hod. byly sledovány s neobyčejnou pozorností a byly neobyčejně vhodnou přípravou pro krásný aucharistický průvod, který se pak rozvinul městem od hřbitovního kostela k děkanskému chrámu. V průvodu byla školní mládež, katolíčtí skauti, Orelstvo, S. K. M., muži a ženy. Průvod vedl J. M. vdp. kanovník Pavlíček za četné asistence místního i okolního duchovenstva. Město bylo vyzdobeno četnými rapory a průvodu přihlíželo mnoho obecnstva. Slavnosti vyvrcholily pak v děkanském chrámu. Zde před Svätostným Spasitelem vyslechli věřící hluboce založené a lásku vyznařující kázání dp. P. Dr. Urbana o lásce, které způsobilo, že srdce všech v hluboké pokoře a s celou vroucností modlila se s kněžstvem litanie k Božskému Srdci Páně, prosila sv. Vojtěcha o přfmulu, pak jásala v krásném »Tě Bože chválíme«, skláněla se s celou láskou při požehnaní s Nejsvätější Svätostí Oltářní, se zbožnou úctou modlila se s chorem velebnou píseň svatováclavskou a pak nadšeně ukončila eucharistický triumf 3 slokami písně »Ježíši Králi«. Kdo viděl ono nezvyklé soustředění účastníků, kteří, ač pobožnost se protáhla do 1/27 večer, všichni vytrvali a velmi neradi se loučili se svätostným Spasitelem, musil přiznati, že berounské slavnosti byly krásným počátkem duchovních hodů pražské arcidiecése, jež přispějí k mocnému rozmachu eucharistického hnutí. Kéž po příkladu Berouna volají i ostatní věřící pražské arcidiecése: »Ať žije Kristus Král!«

Nejbližší oslava Krista Krále a sv. Vojtěcha koná se na Kladně ve dnech 21. a 22. května. Další oslavy uvedeny jsou v rubrice »Katolická akce«.

Obranná liga katolíků čsl. (O. L. K.). V kritických dobách křesťané volali k Matce Boží. Vzpomeňme Moravanů na Hostýně, jak Matka Boží se jich ujala. V nebezpečí tureckém křesťané modlili se růženec a dobyli skvělých vítězství. I my očekáváme pomoc Boží v nynějších neutěšených dobách a vyzýváme všechny opravdové katolíky k horlivé modlitbě. Zakládáme »Obrannou Ligu katolíků čsl.«, schválenou již nejsp. biskupem Českobudějovickým. Účelem jejím je: 1.) Vyprositi ochranu Církvě katolické v naší vlasti, 2.) Vyprositi vlasti zevnější mír a vnitřní jednotu, 3.) V nutné sebeobraně vyprositi přispění Boží. P o v i n o s t i 1.) Po celý rok až do 25. března 1939 denně modliti se růženec, 2.) Dle sil dbáti, by se plnila mezi katolíky modlitba Kristova: »Aby všichni byli jedno«, 3.) Snažiti se vzorným životem křesťanským zajistiti vlasti pomoc Boží, 4.) Alespoň jedno sv. přijímání (mimo povinné velikonoční) a účast alespoň na jedné Mši sväté ve všední dny. Stanovy tyto neváží pod hříchem. Do O. L. K. mohou vstoupiti katolíci kterékoliv národnosti. Kdo tak chce učiniti, nechť se přihlásí na adresu: Mariánský kostel, České Budějovice.

Z domova.

10 let od úmrtí kanovníka Dr. Josefa Hanuš. Dne 20. dubna před deseti lety zemřel vynikající český kněz lidumil Msgr Dr. Josef Hanuš, kanovník u sv. Víta, docent theologické fakulty Karlovy university, horlivý a významný propagátor styků československých katolíků: s celou kulturní cizinou, zejména s Francií, Belgií, Holandskem, Anglií a Amerikou, na kterémžto poli získal si veliké zásluhy. Byl stálým dopisovatelem cizozemských časopisů, napsal řadu vědeckých pojednání zvláště v oboru srovnávací vědy náboženské, působil v mnoha institucích jako čelný pracovník. Jeho bohatá a pestrá činnost je vylicena ve sborníku, který péčí Hanušova komitétu vyšel v nakladatelství družstva »Vlast«.

Zádušní mše svätá za v Pánu zesnulého byla sloužena dne 27. dubna u sv. Jiljí (u Dominikánů). Zájezd k jeho hrobu v Ohnišťanech koná se v neděli dne 22. května. K jeho počtě bude zasazena v ohnišťanském kostele pamětní deska, věnovaná Lurdským spolkem a spolkem Amitiés françaises de Prague. **Nezapomínejte na španělské spolubratry!** Tak jsme nadepsali noticku v 21. čísle loňského ročníku »Katolika«, ve které jsme

tlumočili podnět řeholního kněze, aby katolíci českoslovenští alespoň nepatrným způsobem projevíli zájem o španělské spolubratry. Koncem září byly od nás do Národního španělska poslány obrázky Pražského Jezulátka, Jeho růženečky a obrázky sv. Václava. Dnes přinášíme výtah z obsáhlého dopisu ze španělska, který bude jistě zajímat naše čtenáře. ». . . V prvních dnech měsíce ledna dostali jsme zásluku, kterou jste nám poslali. Slo to pomalu, není-liž pravda? Zdržela se dlouho na hranicích Portugalska. Dostali jsme o tom oznámení, abychom si vyžádali svolení k dovozu, o což jsme se pokusili. Můžete si představit, že tato vše vyžaduje mnoho času a trpělivosti, poněvadž úřední věci se rády protahují. Jednoho krásného dne chtěli na nás prohlášení o zaslaných věcech v balíku a my jsme nevěděli, jak vhodně udati obsah. Ale ku podivu! Nazítří, aniž jsme zvěděli jak a proč, balík přišel sám, bez hřmotu, »bez bubnu a trumpet«, po dlouhé cestě a pobytu na hranicích portugalských. Jezulátku a sv. Václavu se podařilo přejíti všechny hranice, překonati všechny úřední překážky. Naši juvenisté jsou spokojeni a vděční za dárky, který jste jim poslal. Budou mít pro vždy krásnou upomínku na Vaši lásku a pomodlí se růženeček k Božskému Dítku za Vás. Přijměte náš nejvřelejší dík! Počal jsem svůj dopis před několika týdny a končím jej radostnou zprávou: Teruel jest náš pro vždycky! Viva!!! Modlete se za nás a naše spolubratry v rudém pásmu, za naše nešťastné španělsko, abychom se dočkali brzkého vítězství. Budu se také modliti za Vás a Vaši vlast, budu Vám dále psáti a posíláti noviny a propagační věci, abyste mohl šířiti a brániti ušlechtilou věc naší křížové výpravy.«

Rámcový program české sekce eucharistického kongresu v Budapešti. Dne 25. května 1938 (ve středu) příjezd o 7.57 ráno. Ubytování. Odpoledne prohlídka města (večer adorace v předěleném kostele a účast na slav. zahájení kongresu. Dne 26. května (ve čtvrtek): ráno mše sv., při níž možno přistoupiti ke Stolu Páně, účast na slavnostní kongresové schůzi. Odpoledne prohlídka města. Večer adorace a účast na eucharistickém procesi na Dunaji. Dne 27. května (v pátek): ráno mše sv., potom společná slavnostní schůze všech účastníků kongresu z ČSR. Odpoledne prohlídka města. Večer adorace. O 20. hod. ve velkém sále hudební akademie v Budapešti varhaní koncert Josefa Kuhna, varhaního virtuosa a ředitele kúru smíchovské basiliky ve prospěch fondu pro svatořečení blah. Anežky. Dne 28. května (sobota): Ráno mše sv., pak schůze české sekce. Odpoledne prohlídka města. Večer adorace a účast na některém divadelním představení. Dne 29. května (v neděli): Účast na společné slavné mši sväté a na společném svätém přijímání na Mileniárním náměstí. Odpoledne účast na eucharistickém průvodu. U účastníků půjdou v něm jen okrojovaní a deputace. Ostatní budou přihlížeti z vykázaných stanovíšť.

Mše sv. a adorace budou ve zvláštním chrámu, který bude českým účastníkům přidělen. Prozatím byl přidělen kostel sv. Anny. Vyjednává se však o kostel jiný, který by byl blíže místu, kde budou čeští účastníci ubytováni.

Dovolená státních zaměstnanců a zaměstnanců státních ústavů a podniků na eucharistický kongres v Budapešti. Ministerská rada ve schůzi konané dne 8. dubna t. r. se usnesla, aby státním zaměstnancům a zaměstnancům státních ústavů a podniků, kteří se hodlají zúčastniti kongresu v Budapešti, byla udělena — pokud to nezbytné zájmy služby dovolí — na dny 25. až 29. května t. r. dovolená nezapočítatelná, pro ostatní dny potřebné k účasti pak dovolená započítatelná do jejich normální dovolené na zotavenou.

LITERATURA.

Knihy MUDr. R. W. Hynka: **Umučení Páně** Kč 14.—, **Kristova Tvář a muka** Kč 30.—, váz. Kč 40.—. Vydal Apoštolát Třetího řádu sv. Františka, Praha II.-753.

Mattoška O. F. M.: Misijní pamiatka, Prvá a poslední sväté přijímanie, Katolícke dievča vo svete. Vydal autor. Cena neudána.

Nové brožurky: Životem» č. 295: Zsvětěte dítky P. Marii, č. 296: Vstal Kristus z mrtvých?, č. 297: Kdo k nim půjde? Každá po 50 hal.

Obrazy Turinského plátna. Jednotlivě: Záložka Kč 0.30, Tvář Páně Kč 0.50, Turinské plátno, pozitiv a neg. Kč 0.80, pův. velká fitografie Enriova Kč 50.—; v celuloиду Tvář Páně Kč 3.50, zvětšená Kč 5.—; při 10 kusech včetně porta: záložka Kč 3.—, Tvář Páně Kč 5.—, Turinské plátno, pozitiv a neg. Kč 8.—; při 100 kusech záložka Kč 25.—, Tvář Páně Kč 40.—, Turinské plátno, pozitiv a neg. Kč 65.—.

»Jsou to obrázky Božského Spasitele — lze říci — nejkrásnější, nejdokladnější a nejmilejší, jak si je jen můžeme představit.«

Pius XI.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

Novým nunciem pro Jugoslavii byl jmenován Msgr E. Felici, dosavadní nuncius v Chile.

Generální kapitola řádu Jesuitů zvolila vikářem - koadjutorem P. Mořice Schurmanse, Belgičana, narozeného r. 1901.

U příležitosti svatořečení nového polského světce Ondřeje Boboly pořádal polský vyslanec u Vatikánu velkou recepci.

Rakev s ostatky sv. Ondřeje Boboly zachránil americký jezuita Dr. E. Walsh, místoředitel georgetownské university. Když v r. 1924 meškal v Rusku jako ředitel vatikánského pomocného díla, byl Sv. Otcem pověřen vypátrat, kde rakev s ostatky bl. Boboly se nalézá. Rusové totiž po útěku z Polska v r. 1920 ukradli v katedrále vitebské rakev s tělem světcovým a odvezli ji do Ruska, kde ji schovávali v jednom moskevském domě. Po tříletém vyjednávání podařilo se posléze vymoci svolení sovětské vlády k vydání rakve, která byla potom odvezena do Říma.

Mezinárodní kongres křesťanské archeologie bude se konati letos ve dnech 2.—9 října v Římě v Lateránském paláci. Je to v pořadí již 4. kongres. Předěšlý konal se v r. 1930 v Ravenně.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Polsko. Na katolické universitě polské v Lublíně vyučuje 55 osob, z nichž jsou 2 honorární, 27 řádných a mimořádných profesorů, 4 habilitovaní a 7 nehabilitovaní zástupci, 2 profesori zvlášť určení, 9 asistentů a 4 lektori. Posluchačů má universita celkem 1201, z toho 891 studentů a 310 studentek.

Rušení bohoslužeb v Polsku neustává. V kostele v Myslenicích rušil komunisti neustálými výkřiky mši svatou. Ježto byly obavy, aby se neopakoval případ do Lubně, kde komunisti zastřelili v kostele kněze když vstupoval na kazatelnu, byla povolána policie, která výtržníka ihned zatkla. U zatčeného byl nalezen rovněž revolver.

Ludendorfovův novopohanský měsíčník »Am Heiligen Quell Deutscher Kraft« byl v Polsku zakázán.

Zajímavý detail z polsko-litevského napětí. »Przewodnik katolicki« v 15. čísle sděluje, že v době, kdy celá Polska s napětím čekala na obnovení styků s Litvou, udělali židé ve dnech 17.—19. března útok na záložny a vybrali celkem 52,000,000 zlotých. Časopis připojuje poznámku, že se tak ukázalo, kdo miluje Polsku a kdo má peníze.

Rusko. Tajné náboženské společnosti množí se v Rusku neobyčejně. V Turučansku na Sibiři rozpustila a zakázala nedávno GPU náboženské sdružení »Christos voskres«. Sdružení mělo dokonce vlastní vzdělávací ústav a klášter. 129 členů bylo zatčeno, vůdce sdružení Sergej Koltušin pro odpor při zatýkání byl pak na místě zastřelen.

Zákaz stavby kostelů z kamene a cihel obcházel se na venkově tak, že sedláci stavěli je ze dřeva. Při tom nelišil se takový kostelík vzhledem od ostatních selských stavení. Nyní byla zakázána stavba i těchto kostelů a obce, které podobnou stavbu povolily, mají na krku vyšetřování. Někde bezbožníci po uveřejnění zákazu tyto dřevěné kostely zapálili. Bylo tak zničeno na 600 kostelů.

Zloba bez hranic. Předseda petrohradského sovětu rozhodl, že v případě leteckého útoku nesmí se kněží uchýlit do protiletadlových krytů, nýbrž zůstatí na ulicích a ukázati, že Bůh je chrání.

Duchovní, kteří nejsou sovětskými státními občany, musí opustiti Rusko, jinak budou zavěni do koncentračních táborů. Tímto výnosem GPU jsou zejména postiženi evangeličtí duchovní německé republiky Wolga a i někteří katoličtí kněží, čímž počet duchovenstva se v Rusku ještě více snížil.

Vynalézavost vskutku ďábelská. V Tambově onemocněla těžce žena jménem Kramařuková. Cítíc konec života žádala rodinu, aby zavolali kněze a nechali ji zaopatřit. Kněz jménem Pavlov se skutečně přes protesty rodiny dostavil a nemocnou zaopatřil. Krátce nato žena zemřela. Členové rodiny udali nato kněze státnímu nadvládnictví, které nařídilo prohlídku mrtvol. Komise pak udala, že žena byla otrávena krysím jermem. Kněz byl potom obžalován, že k oleji nemocných přimíchal jedu, odsouzen a zastřelen.

Smutný úděl běloruských historických muzeí v sovětském Rusku. Podle časopisu »Sovětskaja Belorusia« historická musea na Bílé Rusi v sovětském Rusku upadají den ode dne. Z 15 muzeí zbylo jich jen 7. Mnohá jsou rozvalena, v některých se ztratily nejvzácnější vystavené předměty.

Formula jmenuje se protináboženská komedie, sepsaná z podnětu svazu bezbožníků a lícící špiónážní činnost kněžstva. Bude prý také zfilmována.

Proč se přiznávají obžalovaní v moskevských procesech? Na tuto otázku odpovídá článek polského katolického časopisu »Przewodnik katolicki« nadepsaný »Moskevské procesy«. Jistý sovětský úředník, který utekl z Moskvy do Paříže zmínil se o

tom, že obviněný podrobuje se ve vyšetřovací vazbě strašným mukám, které zlomí oběti a zakalují i ničí jeho vlastní úsudek. Čteme-li líčení těchto muk, máme dojem, že se vrátily hrůzná doba Neronovy a Diokleciánovy. Obžalovaného svěřují Čína nům nebo Mongolům, staví jej ve věžeňské cele ke zdi a při kovávají železnými skobami. V určitých časových obdobích spouštějí na oči takto přikované oběti slanou vodu a připravují tak nevyprovoditelná muka. Potom přijde studená, na to za: horká voda, dále žíravá kyselina na jiné části těla, pak při paluje se obět ohněm atd. atd. Takto připravená obět volí raději se ke všemu přiznat, je ochotna raději vzít na sebe jakoukoliv vinu, žaluje na sebe všechny možné zločiny, zradu, vyvědačství, jen aby co nejdříve zemřela a tak naráz ukončila své mučení. O mukách pomocí hladových krys pouštěných na přikované vězně se nechtěl zmíněný úředník podrobněji šifiti aby nebudil u čtenářů hnus. A proto se nedivíme, když »Przewodnik katolicki« mimo jiné praví: »Proces u bolševiků nesetkává se s žádnými překážkami. Prokurátor stává se všemohoucím pánem. Obviněný se netoliko k vině přizná, ale sám se kaje, žaluje na sebe a — prosí o smrt jako o vysvobození..« Přiznávám se — mluvím starý tvrdý revolucionář Rakowski — »že jsem zrádce, že jsem spiklenec, trockista, vyzvědač tyjící z žolodu anglického a japonského!«

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Vysoká škola Katolické akce byla anglickým episkopátem založena v Liverpoolu. Bude sloužiti duchovnímu vzdělání a výchově budoucích vůdců Katolické akce. Učebné předměty jsou: Církevní dějiny, liturgie a církevní hudba, apoloogie a křesťanská dogmata, sociální učení, všeobecná a speciální etika, organizační formy Katolické akce. Po každé přednášce následuje rozhovor.

V katedrále westminsterské byla sloužena zádušní mše svatá za padlé katolíky v nynější válce čínsko—japonské. Pontifikální rekviem na pozvání kardinála »Hinsleye složil« Msgr Pavel Ju Pin, apoštolský vikář nankingský. Byl přítomen čínský vyslanec londýnský a Dr. Sun, syn zakladatele čínské republiky, který, stejně jako jeho otec, je křesťanem. Byli přítomni i členové čínské kolonie, zástupci diplomatického sboru a členové řádu a kongregací, působících v čínských misiích.

Katolický pavilon výstavy britské říše v Glasgowě, postavený na nejkrásnějším místě výstaviště, bude vysvěcen 14. května glasgowským arcibiskupem Msgrm Mackintoshem.

Kněz kresličem poštovních známek. Je jím misionář P. Fr. Weleh, který již v r. 1933 navrhl celou serii známek anglické kolonie Slonhó Pobřeží. Nyní pracuje na návrhu nových anglických známek s obrazem krále Jiřího VI.

Belgie. Bruselská katedrála ohrožena? Nedávno zjišťovala technická komise možnost výstavby podzemní dráhy, která by spojovala obě bruselská nádraží. Při tom se též zjistilo, že je ohrožena proslulá gotická katedrála sv. Guduly, v jejímž podzemí byly konstatovány veliké trhliny.

Britský dar katedrále ypernské. Dne 21. května bude posvěceno nové okno katedrály ypernské, věnované tam britskou armádou na paměť belgického krále Alberta I. Malba na okně představuje postavu oslaveného Spasitele. Pod oknem bude umístěna pamětní deska. Slavnosti účastní se belgický král a oddíl britské armády.

Další dar katedrále ypernské. Některé rodiny, které prožily světovou válku na této části německo-belgické fronty, věnovaly katedrále 3 okna s malbami vojenských světců, totiž: sv. Martina, sv. Mořice a sv. Michaela. Také tato okna budou posvěcena 21. května.

Francie. Oslavy národní světice sv. Jany z Arcu budou letos zahájeny 1. května v Demremy, rodišti světice. Loni byl protektorem oslav remešský kardinál Suhard. Zakončení bude 29. května v Rouenu. Letos převzal protektorát oslav kardinál-arcibiskup Verdier.

Holandsko. 1200 let od smrti sv. Vilibroda, apoštola Holandska, případně na 1. listopadu příštího roku. Středem jubilejních slavností bude staré biskupské město Utrecht, kde světec postavil první kostel. Z Utrechtu také vycházel na misijnářskou činnost mezi pohanské Frýsy. V létě příštího roku bude uspořádána též svatovilibrordská výstava.

V Holandsku šíří se hnutí, dožadující se zavěšení křížů do zasedacích síní radnic. Prvenství patří obci Wonw, jejíž rada se usnesla, aby do radničního sálu byl zavěšen kříž a zasedání byla zahajována křesťanským pozdravem.

Maďarsko. Kolem eucharistického kongresu. Papežským legátem pro budapešťský kongres bude pravděpodobně kardinál-státní sekretář Pacelli.

Z Holandska účastníci se eucharistického kongresu v Budapešti arcibiskup utrechtý Msgr Dr. De Jong a 3 biskupov. Dosud je na kongres přihlášeno 17 kardinálů, 71 arcibiskupů, 227 biskupů a na 2 miliony účastníků.

Německo. Proč se tak stalo. Holandské listy osvětlují nyní, proč věci v Rakousku dopadly tak žalostně. Označení »katolic-

ke Rakousku« bylo asi též ceny jako »katolické Španělsko«. Převážná většina obyvatelstva hlásila se sice formálně k církvi, opravdových katolíků bylo však žalostně málo. K této menšině, žijící podle víry, patřili i Dr. Schuschnigg a zavražděný Dr. Dollfuss. Oba ze všech sil snažili se o vybudování státu na podkladě papežských encyklik, bojovali o to, ale neměli za sebou dostatek stejně smýšlejících, spolehlivých a obětavých spolupracovníků. Nebylo také možno najednou odstraniti z vedení státu všechny nezpůsobilé a podezřelé živly. Proto při prvním nárazu sesulo se vše jak domek z karet.

V Rottenburgu, sídle biskupa Dr. Sprolla, který v neděli 10. dubna nezúčastnil se hlasování, odehrály se před biskupským palácem veliké výtržnosti. Z řad demonstrantů, ponějvíce mládeže, se slyšely nadávky: lump, velezrádce, na galeje s ním! Silným sochorem tloukli demonstranti do vrat, snažíce se vniknouti do paláce. Všechna okna byla kamením vytlučena. Dav zpíval před palácem potupnou píseň: Postavte je, černé, ku zdi! Policie vůbec nezakročila.

Bývalý místokancléř Fey byl zastřelen? Luzernský list »Vaterland« sděluje: Syn bývalého místokancléře navštěvoval tereziánskou vojenskou akademii. Po obsazení Vídně žáci akademie se rozešli do svých domovů. I mladý Fey vrátil se k rodičům. Druhého dne po návratu obklíčilo 130 SA mužů obydlí místokancléře, vnikli do domu, kuchařku zavřeli do kuchyně a zastřelili potom místokancléře, jeho paní i syna.

Katolická universita, jejíž zřízení po léta v Salzburgu se připravovalo, pravděpodobně nyní po připojení Rakouska k Německu se neuskuteční. Alespoň rakouský ministr vyučování prof. Menghin prohlásil, že pro ústav podobného druhu není nyní v Rakousku místa. Já sám, prohlásil ministr, jsem odpůrcem každé vysoké školy a tím i katolické university, která není vybudována na podkladu naprosté věrnosti k národu. Universita salzburžská byla pak myšlena jako duchovní tvrz proti třetí říši. **Němečtí vojáci nesmí ministrovati.** Zákaz týká se i vojenských Bohoslužeb a pohřbů, k nimž musí býti zjednány civilní osoby. Ani o dovolené není dovoleno ministrovati.

Španělsko. Svatý týden ve Španělsku. Svatý týden byl po celém Španělsku slaven s neobyčejnou okázalostí a horlivostí. Obvyklé průvody se konaly velmi skvěle; zúčastnily se jich nesmírné davy lidí i mnoho osob z ciziny. V průvodu šla rozličná bratrstva, zejména Bratrstvo večere Páně, a byly neseny sochy rozbité marxisty, ale teď opravené. Generalisimus Franco je údem tohoto bratrstva a byl zastupován v průvodu generálem Queipo de Llano.

Jak svět různě soudí. Nepřestává se mluvit o bombardování Barcelony, aby se vzbudilo dojetí těch, kdo se ukázali ledově netečnými, když rudí bombardovali Salamanku, Zaragozu, Toledo, Talaveru, Pampalonu, Alfaro nebo Valladolid. Svět přešel mlčením skutečnost, že Zaragoza byla bombardována více než padesátkrát, a že některé dny se rudá létadla až pětkrát za den vrátila s nákladem bomb. Běželo o tisíce obětí. Nikoho to nedojalo a nikdo neprotestoval proti bombardování veřejné promenády ve Valladolidu v době, kdy si tam hrály děti, jež byly pobity. A když národní armáda bombardovala po několik dní vojenské objekty, jichž bylo v centru napočítáno přes 80, jest svět vzrušen.

Zkáza historické památky. Ze slavného sigenského kláštera, který pochází z XIII. století, nezbývá než několik opálených kamenů. Než vládní ustoupili před nátlakem nacionalistů, zapálili klášter, když byli z něho odnesli umělecká díla. Sigenský klášter, považovaný za historický památník, byl skvostem románské architektury Španělska.

Jak byl zavražděn biskup barbastroský. Když národní vojsko vtáhlo do Barbastra, bylo zjištěno, že biskup dr. Asensio byl zatčen v prvních dnech měsíce srpna, odveden do koleje otců sv. Josefa Kalasanského a tam ohavně mučen. Potom bez jakéhokoliv soudního řízení byl na hřbitově zastřelen. Krátce před smrtí pronesl biskup křesťanská slova, jimiž odpouštěl svým katanům. Vzplanulo pronásledování proti kněžím a řeholníkům. 46 otců z řádu sv. Josefa Kalasanského bylo zastřeleno i mnoho jiných z rozličných kongregací, jakož i všichni světskí kněží z Barbastra.

Svátek sv. Josefa státním svátkem Národního Španělska byl prohlášen výnosem ministra vnitra. Tím chce Národní Španělsko, jak praví výnos, dokázati, svoji katolickou tradici. Povýšení svátku ochránce katolické církve na státní svátek děje

se zároveň na počátku velkých sociálních reforem dělnického zákonodárství Národního Španělska. I zde chceme zdůrazniti katolickou tradici, praví výnos.

Švýcarsko. Kapucín P. Hilarin Felder, který loni jako visitátor Sv. Otce meškal i u nás, byl Sv. Otcem jmenován titulárním biskupem gerským (kdysi biskupství v Egyptě). Při svých visitačních cestách používal P. Felder letadla, začež dostalo se mu názvu »létající kapucín«.

Otevřená řeč. Jako v jiných zemích, tak i ve Švýcarsku zvou komunisté katolickou mládež »k bratrské spolupráci«. O neodvislost Švýcarska mají přý komunisté stejné obavy jako katolíci a proto je vyzývají, aby společně s nimi stavěli hráz proti hnědému moru. K této výzvě odpovídá svaz katolické mládeže: »V komunismu vidíme velkého a nesmiřitelného nepřítele švýcarské svobody a neodvislosti. Jako katolíci a synové Švýcarska nemůžeme přijmouti pravici ku spolupráci s vámi a nemůžeme bráti účast na vašich mírových projevech a manifestacích na obranu svobody a švýcarské neodvislosti. Duch křesťanského Švýcarska a komunistický světový názor, švýcarská svoboda a sovětská propaganda, křesťanství a bolševismus jsou v stejném poměru jako voda k ohni.«

Z OSTATNÍCH DÍLŮ SVĚTA.

A s i e. Generál Čenkajšek, jak sděluje oficiální orgán švýcarské velkolože »Alpina«, jest členem zednářské lože »Padoga«. stojí pod ochranou bostonské lože Massachusetts. Také Dr. Sun-Jat-Sen, »zakladatel nové Číny«, byl zednářem.

Socha sv. Kryštofa byla nedávno posvěcena arcibiskupem Msgr Robertsem v jeho sídelním městě Bombaji s úmyslem, aby Bůh na přímluvu tohoto světce chránil všechny ty, kdož pečují o bezpečnost při dopravě v tomto městě, zejména řidiče autobusů. **Maharadža z Cochinu**, podporující všechna křesťanská vyznání svého státu, daroval nedávno dřevo potřebné na stavbu nových katolických kostelů a klášterů, které se na území jeho říše budují.

Amerika. I v Americe nabízejí se komunisté ke spolupráci, prohlašujíce, lživě ovšem, že sám Svatý Otec radí katolíkům chopiti se ruky, kterou jim komunisté podávají. V americkém orgánu komunistů »Daily Worker« byl článek, dokazující, že francouzský episkopát vybízí katolíky ke spolupráci s komunisty. V Mexiku tvrdil na veřejném projevu Angel Urrutia, že papež Pius XI. za jistých podmínek schválil přijmouti nabídku ke spolupráci s francouzskými komunisty. Ovšem zapomněl citovati příslušné »schválení« a udati ony »jisté podmínky«. Důkaz, že masám svedeného lidu možno tvrditi i ty největší nehoráznosti.

Nádherný dar amerických katolíků pro osmý národní eucharistický kongres. V měsíci říjnu bude v New Orleans La konán osmý národní eucharistický kongres. Přípravný výbor obrátil se na katolíky, aby k tomuto kongresu pořídili monstanci. Výzva měla neobyčejný úspěch, neboť více než 5.000 osob přispělo darem různých šperků ze zlata, stříbra a drahokamů v ceně ca 100.000 dolarů.

K a n a d a. V Aklaviku, 200 km od severního polárního kruhu, buduje se kostel »Všech Svatých«, katedrální kostel polární diecése a nejsvětější kostel světa. Za dva roky má býti dostavěn. Chrámy bude vyložen dubovým dřívím z Anglie věnovaným. Pro chrámová okna bylo věnováno sklo z 13. století z nálezů v Salisburu.

Zvláštní zjev opakuje se již po 60 roků (někteří tvrdí dokonce že již po 162 roků) v misijní stanici Sv. Jana Kapistrána v Kalifornii. Na svátek sv. Josefa vrací se do této osady každoročně vlaštovky, které pak zase každého roku přesně dne 23. října o svátku sv. Juana odlétají. I letos vrátily se vlaštovky dne 19. března.

500 šoférů bylo nedávno v Pittsburgu přítomno primici jejich kolegy, nyní P. Raymonda Heintze, který po 17 let byl šoférem a vstoupil potom do semináře, byl po dokončení theologického studia letos vysvěcen na kněze.

Brasílie hlásí se ku křesťanství. V některých státech této země nevyučovalo se dosud na školách povinné náboženství. Nedávno provedeno bylo hlasování o tom, zda rodiče přejí si povinné vyučování náboženství na školách. Ze 111.753 osob jenom 17.675 osob prohlásilo se za »neutrální«, t. j. pro dosavadní stav, 3.686 protestantů vyslovilo se pro náboženské hodiny svých církví a 90.932 osoby, t. j. 80,88% žádaly výslovně zavedení vyučování náboženství římsko-katolickému.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakážou, kvitovány

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. Řídí redakční kruh. Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohledací pošt. úřad Praha 11. Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

Líst Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) - V Praze 15. května 1938 č. 10

Trojí patronace sv. Jana Nepomuckého.

I.

Po třikrát a trojím způsobu zasahuje svatý Jan Nepomucký do osudů tohoto národa, jenž si jej vymodlil a jemuž byl dán za ochránce stálého a věrného. Vy-dává především svědectví Bohu a víře jeho svou mučednickou smrtí r. 1393, umíraje po hrozném trýznění jako mučedník tajemství zpovědního a zároveň jako neohrožený obhájce práv svaté Církve proti zvůli světského — králova násilí. O něm tedy píše životopisec Jana z Jenštejna, jenž roku 1401 vydal svědectví o svatém životě a heroické ctnosti velikého arcibiskupa: »Ctihodný Jan, generální vikář, milostí Boží stal se mučedníkem, byv pálen, nohama šlapán, posléz utopen, načez zářícími divy oslaven jest; což, poněvadž nedávno se stalo a beztoho celé zemi známo jest, tuto pomímám, ač je to pamětihodné a pak, myslím, již i jinde zaznamenáno jest.« Čteme-li tato slova, napsaná osm let po hrdinské smrti oslavencově a díváme-li se na ně a přemýšlíme-li o nich ve světle toho, co se za několik let později odehrávalo v těchto zemích, nemůžeme se ubrániti dojmu, že snad proto byl dán národu našemu svatý Jan, aby uprostřed klíčícího kacířství zaplanul oslnivě jako světlý maják víry, ukazující lidu, jenž se krokem tápavým, ale s myslí plnou vášnivosti pouštěl na cestu bludu, ukazující tedy tomuto lidu a zejména těm, kdož se přece jenom ohlédali nazpět, kde je kruh, jehož by se měli držeti pevně a neohroženě. A tento plamen neuhasíná, byť byl očím mnoha zbloudilých zastřen záplavou ohnivou a krvavou, plane dál do temnot, které se hrnou na český národ z chladného severu, vlasti Lutherovy a dodává naděje, síly a vytrvalosti hloučkům věrných, kteří zbyli, aby připravovali cesty příští.

II.

Když v první polovici století sedmnáctého je v Čechách dokonáno vítězství věrných a praporec svatého Václava může opět vláti volně a vesele, zasahuje svatý Jan Nepomucký do osudů země této po druhé. Ne-přichází již svítit zbloudilým a tápajícím, přichází ja-

ko »velectěný vlastenec« — abychom užili slov písně lidové, přichází mezi své, mezi svůj národ, svůj lid, jenž se k němu hlásí radostně a s odevzdáním. A mučedník zpovědního tajemství — ochránce před hanbou světskou, přichází, aby sňal se svého národa potupu kacířství, jíž byl zahrnován český národ nejenom od těch, kdo milovali Církev katolickou (a to bychom chápali) — ale i od těch, kdo nenáviděli naši vlast. Přichází, obklopen hvězdami, aby očistil tento národ, aby jej vrátil jeho pravému poslání, aby mu — jako by ve zpovědnici — dal rozhřešení ze všech jeho vin, aby mu znovu ukázal jeho pravý úkol v plné jeho skvělosti a kráse. Přichází, aby po dlouhé vládě temnot rozsvétlil a rozehrál tuto krásnou zemi, aby jí vdechl novou lásku a naději, aby ji smířil se všemi těmi, jejichž ochranou tato země tak dlouhou dobu pohrdala, aby ji vrátil opět do jejich stop. Přichází do této země, aby mohl napsati historik Josef Pekař ve století dvacátém o době jeho panování v této zemi, že to byla »doba, kdy nejen pražská města ožila podivuhodnou krásou baroka, ale kdy celý národ až do poslední vsi, do poslední chatrče, do posledního vzorku krajky a do poslední melodie lidové písně naplnil se životní radostí barokové kultury, pronikající, tvořící, budující novou společnost, nový národ, týž národ, z něhož vyšlo naše obrození, z něhož vyšly naše generace. A kult svatojánský byl více než půldruhého století pravou missa sollemnis náboženského a při tom jaksi český — náboženského citění této doby. A co v něm bylo estetického půvabu! Co byla Praha 16. května!« Přichází tedy svatý Jan Nepomucký, aby svou zemi a svůj národ vytrhl z drápů cizinců, přichází jako by poslán svatým Václavem, aby vyplnil prosbu, s níž se k dědici české země obraceli neochvějně a vytrvale její synové: O d p a n o v á n í k a c í ř ů v y s v o b o d n á s ! Přichází, aby vdechl novou radost do žil této země a nový zpěv vložil do jejich úst, aby rozezpíval děti i slávky a slávu svou a slávu této země vtěsal do

jejích kamenů, z nichž vyrostly sochy a chrámy. Za mnoho musíme být vděční svatému Janu Nepomuckému. I za to, že dnes žijeme v této zemi a že z našich úst se ozývá řeč nade vše sládká a okouzující a že v této řeči smíme chválit Boha, jak to činili naši předkové.

III.

A opět se zatmělo nad touto zemí, mraky ze severu i ze západu se nad ní nakupily a pod jejich těžkou clonou počaly vadnouti květy a umlkal zpěv dětí a slavíků. Filozofové, pohrdnuvše osvícením Božím, s pýchou počali stavěti na oltář kahánek mdlého rozumu, jejich rozumu, falešní proroci přítomnosti hlásali falešnou slávu svých mrtvých předchůdců. Přestávali vůdcové tohoto národa volati o pomoc k Dědici této země, přestávali se modliti k svatému Janu Nepomuckému, mučedníku slova i mlčení. A když svrchovaná milost Boží darovala tomuto národu vykoupění z pout, která vlastní nedbalostí na sebe uvalil, bylo jedním z prvních činů vůdců národa — na místo, aby se přišli poklonit u nohou toho, jehož světlý zjev posiloval a chránil ty, kdo připravovali cesty národu vítěznému — že káceli a ničili památku toho, jež miloval český lid, že se snažili vyhladiti myšlenku na něho z mysli pokolení budoucích. Takto tedy zasahuje po třetí svatý Jan Nepomucký do osudů tohoto národa, zasahuje opět jako obránce práv Církve utiskované a pronásledované, jako štít a patron těch, kdo nepřestali doufat a věřit. A tímto ochráncem a vzorem je nám i dnes, kdy mraky houstnou, kdy bludy mnohem nebezpečnější se množí a působí mezi námi i mimo nás uprostřed nás i proti nám. Světec, k jehož hlasu nebyl národ dosti pozorný v době, kdy dal mu svou smrtí příklad bezprostřední, světec, v jehož jméne národ znovu povstal a rozkvetl novým životem, tento světec přichází k nám tedy dnes po třetí a hlasem stále naléhavějším ukazuje nám cestu pravdy. Žádá na nás, abychom jako on dovedli být hrdiny slova i hrdiny mlčení, hrdiny činu i hrdiny obětování. Vybízí nás, abychom čekali důvěřivě a věrně, připravovali statečně a neohroženě den, kdy si přijde pro své vítězství.

Ladislav Jehlička.

I my, nevidíme-li, pomáháme největšímu zlu!

Dívejme se dobře! Dnes musíme míti dobré oči, vlastní oči!

Komunismus vidí ve všem stát a má za nejvyšší věc věci hospodářské.

Novopohanství vidí ve všem rasu, krev a půdu a má za nejvyšší věc prospěch rasy a národa.

Politika vidí smysl lidstva a života v moci. — Umění, pokud bylo duchové, stále více se naplňuje smyslovostí: K vylíčení slovem se přidává vždy více obrazů, v kinematografii nestačí již obraz, nýbrž nutno i sluch zaměstnat zvukovým filmem. Věda dnes u největších národů slouží diktátu politické moci a poslušně konstatuje to, co jest jí nadiktováno, nebo podléhá předsudkům, jako málokdy. Dnes nelze již s jistotou věřiti, že některý doklad ve vědeckém díle neb přednášce odpovídá opravdu věcně nebo dokonce i původem skutečnosti.

Co s tím?

Hledejte v tom, co je společné!

Najdete, že v tom je čím dál tím méně ducha a že vše to směřuje jen a jen k službě hmoty. Jen ne myslet! Jen ne směřovat k neviditelnému!

V životě národů, umění, ve vědě, zábavě a kultuře

vůbec, — všude jest duch a vše, co je duchové, utlačováno.

Lidstvo v této době se stává vědomě jen a jen živočišným.

A to je hlavní otázka dnešní doby, jaké bude: zda bude opět člověk bytostí duchovní nebo jen hmotnou! Zda bude mysliti duchem, nebo pouze jednat podle pudů, citu, tělesného hnutí. Kdo umí viděti, vidí to, — v malém i velkém!

Jen katolictví neuhýbavě hlásá skutečnost a nadvládu ducha. Nikdo jiný již doopravdy a důsledně.

Hlavním úkolem dneška je zachrániti ducha. Co to je duch? — Není to jen Bůh a duše, jest to i vše, co z toho plyne: Jest to poctivost ve smlouvách, ve slově, jest to pravdomluvnost, láska, spravedlnost, dobro, — ale i vzdělání a cnost, jsou to vyšší zásady, pravidla, zájmy a závazky, než pouze hmotné, náhodné výhody!

A tu my katolíci nemáme již často dobré oči: I my často podléháme již ubjšení ducha. Jak to?

V čem vidíme naději na vítězství víry? — V politické moci a viditelném úspěchu!

V čem vidíme náboženský život? — V projevech, sjezdech, manifestacích!

V čem vidíme náboženskou činnost? — V prostředcích téhož druhu, jako nepřítelé: v tisku, organizaci, moci. V tom jsou jisté nutné prostředky, ale mnohým a mnohým katolíkům jsou začátkem i cílem a vším.

Kam přijde více katolíků: na veliký sjezd a manifestaci, nebo na exercicie a do pracovních neb studijních odborů, kde jest nutno pracovati skrytě a vytrvale?

Není v tom také již nadvláda hmoty? Kde je vzrušení smyslů, mohutnost, nápadnost, tam jest náš celý zájem a míra úspěchu. Kde jest skutečná a důležitá práce, obyčejně jediné pravá a nutná práce, tam se tak těžko shánějí pracovníci.

Zde již zachraňujeme ducha! Katolík musí dávat přednost vnitřní pravdě a nutnosti před vnějším zjevem. Více jest třeba obracet jednotlivce než mluvit na sjezdech. Více jest třeba studovati dobře katolickou pravdu než pořádati projevy. Jest třeba více znát, než mluvit. Více vědět a přijímat, než vydávat z ničeho. Více získávat než přemáhat. Více laskavosti a skromnosti než pýchy a sebevědomí, protože katolictví vítězí tím, co učí a dělá a ne tím, co mluví. A je-li podstatou katolické mravouky pravda, láska a pokora, pak nepřemůžeme nepřítelů násilím a pýchou.

A to jest začátek.

A pak teprve všude, kam katolík přijde, musí uplatňovat vládu ducha, to jest pravdu a pravdomluvnost, čistotu, obětavost, poctivost, slušnost proti násilí, lži, falši. Především zase mezi svými a pak teprve mezi jinými.

Jinak? Jinak jsme oběma nohama v táboře nepřítelů a co děláme ve jménu Páně, pomáhá výborně nepříteli, protože to zabíjí ducha. A o to jde odpůrci Kristovu nadevše.

P. Jan Ev. Urban.

MUŽŮM O MUŽNÉ AKCI.

Rozvířili jsme nedávno akci v důležité věci, která musí býti provedena do důsledků: boj proti klení a zneužívání jména Božího.

Víme všichni, jak náš národ je zamořen tímto zlem. Na každém kroku slyšíme, jak se nadarmo bere jméno Boží, jak lehkomyslně se vyslovují nejsvětější jména, zneužívána i ve všelijakých nejapných rozprávkách, slyšíme, jak se kleje, hlavně mezi pracujícím lidem — jsme v národě zamořeni dokonale. Pronikavá akce, kterou zahajujeme, musí býti provedena ve

všech vrstev. V rodinách jsou to matky a ženy, které vykořeňují toto býlí. My muži musíme však bojovat na jiné oblasti. Jsou to hlavně místa všední práce, dílny, kanceláře, pole, stáje, tam všude budeme uplatňovati úctu k Bohu a jeho čest. Zafidíme už v personálu, aby byl dokonale poučen o tom, co nemá dělat. Při důslednosti a dobré vůli se musí podařiti tato záslužná práce. Pán, k jehož oslavě se to děje, poskytnete nám jistě zduar a požehnání za naši námahu. Budeme brániti urážkám Boha také na veřejných shromážděních a energicky zakřikneme urážce kdekoliv, ve vlaku, v elektrice, na cestách, v zábavních místnostech, všude, kam chodíme a máme možnost promluvit. Jen žádnou bázeň, docela energicky nestrpěti urážky Boha a nedati se ani vysmívat! Náš muž musí míti tolik statečnosti a respektu, aby nebyl utlačen protivníky. Hrdě se hlásiti ke Kristově praporu a nepovoliti! Uskutečniti společnou frontu a hájiti ji za každou cenu!

Pracujeme k tomu, aby učitelé a katecheti ve školách čelili zlořádu u dětí. Zaměstnavatelé podniků nechť dohlížejí pečlivě na personál! Hospodáři nechť dohlédnou při těžké práci, jejíž obtíž zvláště dráždí některé lidi ke klení a brání jména božího nadarmo!

Vy, kdož pořádáte podniky, jako divadla, přednášky atd., dohlížejte přesně, aby v textech přednášených nebylo sprostot a urážek. I z dětských divadel nutno toto odstraniti. Nepovolovati v ničem, bítí nad přesným výběrem! Do kanceláří a dílen bude vhodno zavěsiti výzvy proti zlořádu. Na příklad může býti použito těchto nápisů:

Nezatežujte své svědomí urážkami Boha!

Nevyslovujte zbytečně svatých jmen! Je to znesvěcení, urážka Boha!

Užívejte svatých jmen jen v modlitbě!

Po smrti se budu odpovídati na věčnosti z každého nadarmo vysloveného jména Božího!

Nezvětšujte utrpení Kristova na kříži zbytečným vyslovováním jména Božího!

Neurávejte přečistě, pokorné Matky Boží, jejíž rukama procházejí všechny dary síly, milosti a odpuštění!

Když vedli Ježíše na Kalvarii, plivali mu do obličeje. Nečiním to i já, když vyslovím lehkomyšlně Jeho jméno?

Z každého zbytečně řečeného slova budeme na věčnosti souzeni!

Neurávejte Boha sami, nedejte ho urážeti jinými! Budete odměněni za svou statečnost již na zemi!

Slyšíte-li urážku jména Božího a nemůžete jí zabrániti, chvalte v duchu nejsvětější jméno Ježíšovo! Bude to na smír za urážku!

Hlásejte slávu jména Božího, uslyšíte-li jeho urážku!

Ukažte hrdinství v boji proti zlehčování jména Božího!

Nedejte urážet svého Boha a Spasitele!

Slyším-li urážku jména Božího, vzpomenu si na strašné utrpení našeho Pána!

Ježíši, tichý a pokorný srdcem, jenž jsi prosil za ty, kdož tě hanbili, nedáme tě urážet!

Podobně výzvy jistě by se neminuly účinkem. Pracujme tedy každý ve svém oboru, kde jen můžeme a uvidíme záhy, jak naše snaha je požehnána.

Všecko pro čest a slávu Boží!

V. Kašpar.

Zkáza studu.

Podle zpráv mají o všesokolském sletu jíti v průvodu Prahou středoškolsí studenti a studentky. Studenti polonazí, studentky skoro.

K tomu jasné slovo: Komu na tom záleží, aby naše děti byly povinny jíti tak, že se tím uráží stud, který jim pořádné matky hleděly zachovati?

Hned se řekne: Není v tom nic proti studu. — Tedy: Komu se zdá, že v tom nic proti studu není, ať tak jde. Ale u koho to stud a lidskou vážnost uráží, proč a podle kterého diktátu tak musí jít?

A dále: Vy řeknete: Není v tom nic. My: Jest to zkáza studu. Tedy se rozcházíme.

My řekneme: Ať jdou vkusně a slušně oblečení. Co vy na to můžete říci? Nepopřete, že jíti slušně, není závadou v žádném směru. Tedy v tom jsme zajedno. Proč nechcete býti zajedno v tom, v čem my ustoupiti nemůžeme a v čem vy ustoupiti můžete? Jasně řečeno Moresy nahoty zavádí ve svých tělocvičných kroužcích zcela podle svých zásad komunismus. Jen člověk politicky zaslepený nevidí, jak se dnes v kultuře a ve výchově a i sociální

práci zavádějí soustavně zásady a chvály bolševismu. I mezi jeho odpůrci. Slepci nevidí a nechtějí viděti, že co je bolševické v duchu a v zálibě, bude jím přes noc i politicky.

Ale o to nám nejde: Jde nám jako katolíkům o to, že jsme nuceni pustiti své děti polonahé do pražských ulic. Své děti! Děti, které učíme slušnosti, varujeme hrubostí, smyslných vtipů, pornografie ulice, tyto děti musí na povel svých vychovatelů na ulice jen v trenýrkách.

Katolíci, zde jde o zásadu mravnosti: Buď víme, že člověk jest bytostí duchovou, anebo mlčíme k tomu, že se v něm vychovává bytost jen živočišná.

A čí jest z toho prospěch?

Řekněte nám jen, pánové vychovatelé, správní činitelé — proč se musí choditi po ulicích a v průvodu polonahý? Proč? Je v tom tradice krásných českých krojů, je v tom zdraví, je v tom vkus, je v tom síla, proč?

Nevíte-li sami proč, pak podléháte nevědomě diktátu nudity, pak pěstujete v mládeži úpadek duchovosti a posilujete tělesnost. Ale úpadek duchovosti nese s sebou úpadek poctivosti, čestnosti, vůbec úpadek hodnot nad tělesných. Tím i věrnosti a sebevlády. Tím i rozpoutání pudů. Tím i úpadek jistoty a spolehlivosti tam, kde tělo žádá proti duchu! Ku př. v oběti sebe pro vlast a stát a službu...

Tímto činem se projevuje nedostatek světového rozhledu a ustrašenost příslušných činitelů, kteří neuměli říci klidně: Ne, když v nějakém výboru někdo tuto nevkusnost navrhl.

Ale není pomoci, jest to ostrý náraz na křesťanské cítění, jest to úder do jemnocitnosti a úcty k člověku i proti rozumu. Jest to proti klidné kultuře. Byly již takové směry, byly a zašly a díváme se na ně jako na méněcenné období.

Katolictví vždy musí hájiti klidnou úvahu, rozumnost, odůvodněnost, nepřekotnost.

Ale nade vše musí hájiti mravní čistotu! Kdo se vzpomátuje a pomůže? P. Dr. Urban.

Svatí boží, světlo a vzor katolických mužů.

(Kalendariium cností svatých katolické Církve.)

16. května vzpomínáme sv. Jana Nepomuckého, statečného mučedníka zpovědního tajemství, jehož Bůh oslavil tolika zázraky a dopustil, že tento mučedník po svatých apoštolech došel největší úcty po celém světě. I národ náš jej ctil a miloval a z jeho úcty čerpal sílu v nejtěžších dobách národního ujařmení. Slavné svatojanské pouti pražské byly národními poutěmi, kde se scházeli čeští vlastenci, lid líbal neporušený jazyk světcův a za to Bůh na přímělu sv. Jana zachránil český jazyk před záhubou. Jaký nevděk přichystal však český lid tomuto velikánu našich dějin. Kácel jeho sochy, zohavoval je a zapomněl na úctu svatojanskou. Jeho hrob, u něhož se vystřídal statisíce Čechů, je dnes skoro opuštěn. Katolictví mužové musí jeho úctu vzkřísiti, přivésti ji do nového rozkvětu, právě dnes, kdy je tolik třeba duchovní síly a pomoci našich světců, aby orodovali za náš národ a všemohoucího Boha, aby se poznal a vrátil k bohobojnosti a k mravům křesťanským. Jež jedině mu mohou dáti sílu lví a slávu mezi národy.

17. května je svátek sv. Paschala Baylona, bratra Františkána, jehož by měli vzývatí všichni, kdož propadli lhářství, klení a nečistotě srdce, aby jim svou přímělu vyprosil nápravu. On je příkladem milosti Boží, jež i z lidí prostých, bez doktorských titulů a studii, tvoří křesťanské mudrce.

18. května připadá svátek sv. Felixe z Kantalicia, bratra Kapučína, jenž nám ukazuje svatý Kříž jako nejlepší knihu života. 19. května uvádí nám církev před oči sv. Petra Celestina, papeže a poustevníka, vzor to příkladně nevinnosti a dobrotivosti. Ten den slavíme svátek sv. Ivona, patrona právníků.

od něhož bychom se mohli učit **nezištnosti a spravedlivému rozsuzování.**

20. května jest památka **sv. Bernardina Sienského**, od něhož se učíme, abychom si při sebezáporu a přísném životě zachovali stále veselou mysl a spokojenost.

22. května vzpomínáme **sv. Jana Vladimíra**, krále dalmatského, mučedníka, z něhož září **spravedlivost, mírumilovnost a rozšafnost.**

23. května je svátek **bl. Ondřeje Boboly**, mučedníka z Tovaryšstva Ježíšova, jenž byl právě svatořečen. Je to patron polský, ale zajímavé je při tom, že pocházel z českého rytířského rodu, který se usadil v Polsku. Od něho se učme **apoštolské horlivosti v pinění úkolů nám svěřených.**

24. května připadá památka **sv. Augustina Kanterburského**, apoštola Anglie, světla to **vřídnoti, moudrosti a opatrnosti křesťanské.**

25. května září nám ctnosti **sv. Řehoře VII.**, velikého papeže, jenž **neúnavně a neohroženě pracoval pro čest a slávu Boží**, zvelebení Církve, ochranu pravé víry, obrácení hříšníků a vyhubení nepravostí.

26. května jest **sv. Filipa Neri**, vzoru to **pokorné a nezištné služby** spolubližním a **andělské čistoty.**

28. května staví nám Církev za vzor **sv. Germaina**, biskupa, jenž vynikal **hlubokou zbožností a láskou k bližnímu.**

29. května zahanbuje všechny rozmařilé, choulostivé, vrtkavé a lhostejné křesťany **nezlomná statečnost** u víře **svatého pacholika Cyrila Cesarejského**, jenž ve 12 letech radostně položil svou hlavu za Krista.

30. května svítí nám jako světlý vzor **živé víry, jako vděčný a něžně oddaný syn, choť, otec a moudrý a spravedlivý panovník, sv. Ferdinand**, král španělský.

Katolická akce.

Arcidiecése pražská:

Vikariátní konference Katolické akce konají vikariáty:

Dne 15. května:

kladenský (současně s přípr. výborem eucharistického holdu) v 9 hodin na Kladně v Katolickém domě,

Dne 22. května:

příbramský v 10 hodin v klášteře na Sv. Hoře.

Dne 19. června:

hořovický o 14^{1/2} hod. v Hořovicích v klášteře.

Dne 26. června:

rakovnický: o 14. hod. v Rakovníce na děkanství.

Zúčastněte se **Holdu Kristu Králi** a oslavy **svatovojtěšské** v dnech 21. a 22. května na Kladně!

Hold Kristu Králi a oslava **svatovojtěšská** v **Benešově** přelozeny pro volby z 29. května na den 5. června 1938.

Tatáž slavnost v **Kouřimi** z téhož důvodu překládá se na **neděli 18. září 1938.**

Obvyklá **měsíční konference** vikariátních ředitelů **Katolické akce** koná se v sobotu dne 21. května v 16 hod. v Praze II., u Františkánů.

Film.

(**Hlídká katolické kinematografické centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.**)

Třída Ad.) Filmy vhodné i pro mládež:

***Klášteřní růže.** Koruna-film. Film chce býti oslavným filmem **sv. Terezičky**. Chce předvésti ve zkratce hlavní období jejího života, její svatost a vnitřní žár lásky ke Kristu, a účinnost její pomoci těm, kdož se k ní utíkají. Místy jest děj rušný a hra téměř dokonalá. Celkem nevybočuje z mezí ušlechtilého pokusu a lze ji přirovnati k ušlechtilým náboženským hrám ochotnických jevišť. Pro ušlechtilou náboženskou tendenci hodí se dobře pro venkovské prostředí.

***Heidi, děvčátko z hor.** Fox-film. Shirley hraje veselé děvčátko, které změní svého dědečka v dobrého člověka a vlivem své roztomilé povahy uzdraví svým chováním i nemocnou dceru boháče.

Třída A): Filmy pro dospělé bez závad:

***Muži ve tmách.** National-film. Mladý úředník podzemní dráhy se zamiluje do sestry lupiče a zachrání jí život.

***Spravedlnost Arizony.** Universal-film. Děj mezi policejními jezdci a bandity v Arizoně. Po dlouhém odloučení umírá Willkins v náručí svého syna a je šťasten, že ho považuje za dobrého člověka.

***V bouři ke Claudii.** La Tricolore. Románek z leteckého prostředí o lásce a věrném přátelství. Krásné snímky velkých letišť a moderních cestovních letadel.

Neznámá melodie. Espo. Dirigent jazzového orchestru uzdraví svého přítele — chudého hudebního skladatele, který

ztratil ve válce pamět tím, že mu předvede jeho vlastní skladbu, složenou ve vojenském zátiší. Uzdravený vstupuje pak do služeb svého přítele.

Třída B.) Filmy s určitými závadami:

Tajemství lodi Betty Bonn. Ufa. Drama z námořnického života se vzrušujícími momenty.

Noc v plamenech. Dafa-film. Drama podle námětu L. N. Tolstého, které se pokouší vyřešiti kritický stav manželské dvojice, vyvolaný nevěrou manželky.

Leopardi žena. Metropolitan. Mladý učence se chce oženiti se svojí sekretářkou. Při golfu se však seznámí s rozpustilou dívkou, která se snaží překaziti jeho svatbu a získati jej pro sebe. Mnoho veselých příhod, v nichž se uplatňuje také mladý, ochočený leopard.

Zbraň v ruce. M. G. M. Děj líčí marný boj dvou milujících srdcí a mravní záchranu mladého muže, který se po návratu z války stal gangsterem. Konečně vítězství spravedlnosti jest jisté.

Třetí se směje. Fox. Majitel kabaretu a rozhlasový hlasatel zápolí mezi sebou o uvedení mladé zpěvačky na veřejnost. Tato si však mezitím oblíbí a vyvolí chudého skladatele písní.

Díky, mister Moto! Fox. Mister Moto opět vítězí nad tlupou mezinárodních lupičů, kteří usilují o získání cenných starých čínských svitků a zachraňuje též život dvěma mladým milencům. Obsah je druhem zábavy, kterou vyžaduje určité obecenstvo, jež se dívá nejráději na filmové umění přes hromadu mrtvol, jichž bylo tentokrátě napočítáno 7.

Třída C. Filmy s určitými velkými závadami, pro které nelze je doporučiti.

Rozbitý džbán. PDC-Film. Nedbalý a povedený soudce je nucen soudně projednávatí žalobu, podanou na venkovského mladíka pro rozbití džbánu. Během přelíčení vyjde najevo, že škodu způsobil při nezdařeném záletu soudce sám, za což jej lid potrestá. Režie dala až příliš vyniknouti sprostému vtupu, hrubé neomalenosti a násilí.

Ulička hřichu. Kinofilm. Drama nezkušené dívky, která neklesne a uniká všem nástrahám zkaženého světa, i když trpí hladem a bídou. Po jejím osvobození z nespravedlivého nachezení se na ni konečně usměje štěstí. Stává se totiž ušlechtilého muže, který si ji oblíbil pro její hrdinství, počestnost a krásnou povahu. Přes celkově dobrou tendenci děje, nelze film pro vážné závaty v provedení lépe zařaditi. Sestřihem závadných míst by srozumitelnost dějového pásma nikterak neutrpěla, ale vynikla by tím více umělecká i morální hodnota, kterou autor libreta sleduje.

Filmy označené * byly při premiéře znovu přezkoušeny a definitivně upravena jejich klasifikace.

Filmy v této rubrice neoznačené se katolíkům k návštěvě nedoporučují.

Rozhlas.

(**Hlídká katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.**)

Doslov.

Vědecké přednášky o původu světa a člověka jsou skončeny. Totéž by místo celého kursu rozhlasového (vzhledem na poskytnutá poučení) byla obstarala zcela krátká kursívka. Při této příležitosti musíme opět zdůrazniti okolnost, že přednáškový odbor čsl. rozhlasu pozval k přednáškám převážně zastánce čirého materialismu, což nám jasně naznačuje, jaký účinek byl tím sledován. Toto, velmi velmi mírně řečeno, nespravedlivé počínání čsl. rozhlasu, bude nám jen další pobídkou, abychom vytrvali v práci za uskutečnění požadavků, jichž se katolíci ve smyslu memoranda nejdpp. biskupů domáhají.

Naše práce.

Duchovní hody Staroboleslavské.

V sobotu dne 7. května t. r. sjeli se do Staré Boleslavi katolíci mužové, aby pod vůdcovstvím Svatého Knížete Václava složili svůj hold Královně máje a oslavili památné jubileum přenesení Paladia země České. Byla to pout nezvyklá, ale pout, jež se proměnila v pravé duchovní hody. Duchovní tento hodokvas začal v památné kryptě sv. Kosmy a Damiana, kde o 20^{1/2} hod. vykonal k shromážděným mužům přípravnou promluvu nadšený apoštol staroboleslavský J. M. kanovník Málek. Krásná májová noc snesla se nad chrámem sv. Václava, a kouzla jejího použil kazatel, aby s místa mučednické smrti

rozlil v srdce účastníků oheň lásky k Svátostnému Spasiteli, který v chrámu P. Marie měl poutníky nasytiti Svým přesvatým Tělem. Když se příroda uložila ke spánku a s ní chystali se na lože i naši spoluobčané, katolickým mužům nastávala duchovně jasná a krásná noc, kterou tolik Bůh povýšil, když v ní přišel na tento svět, slavně z mrtvých vstal a sestoupil na apoštoly. V stichlém chrámě, shromáždění kolem původního hrobu sv. Václava, se stajeným dechem přijímali katoličtí mužové v sebe slovo Boží z úst věrného ctitele P. Marie a sv. Václava. Promluva byla ukončena chorálem Svatováclavským, za jehož zpěvu vykonán pak průvod do presbytáře chrámu sv. Václava, kde započala adorace »Ve šlépějích sv. Václava«, kterou měl duchovní rádce katolických mužů dp. P. Dr. Urban. Po adoraci se konal potom průvod s Nejsvětější Svátostí do chrámu P. Marie. Byl to průvod světlý, nejen zevně, neboť všem hořela jistě srdce, jako učedníkům Emauzským. Mužové šli ukázněně, a s celým usebráním zpívali vítěznou píseň »Ježíši Králi«. V průvodu, který vedl probošt kapituly Staroboleslavské J. M. Msgr. Hrdlička, kráčelo vedle Orelstva a katolických skautů, 246 mužů. Ač byla již pozdní hodina (22 hod.), přece na ulicích přihlíželo průvodu velké množství jiných věřících, kteří pak za průvodem věšli i do chrámu P. Marie. Zde za účasti asi 500 osob byly duchovní hody dovršeny. Na kazatelnu vystoupil dp. P. Dr. Urban, aby ve své na tři části rozvržené řeči vtiskl do duší posluchačů tři hlavní znaky vojína Kristova: Ducha pravé lásky, dokonalé poznání víry a skutečnou přítomnost a působení Spasitele v nás, prostřednictvím co nejčastějšího sv. přijímání. Skoro plné dvě hodiny trvala tato další nezapomenutelně krásná duchovní příprava, protkávaná jsouc hlubokými a vroucnými prosbami k vystavenému svátostnému Spasiteli a písněmi: »Máti Páně přesvatá«, »Sv. Václave« a »Hospodine, ulituj nás«. Přes to nikdo nepocítoval únavy z nočního bdění, celý chrám lpěl na ústech kazatele, nikdo, kdo nemusil, kostel neopouštěl, a takto připraveni ponořili se pak všichni do nesmírné krásy Oběti Nejsvětější, která započala o 12. hodině noční. Byly to nezapomenutelné okamžiky, jež vyvrcholily pak přijetím Svátostného Spasitele. Svátého přijímání zúčastnila se většina přítomných. Tím skončila vlastně pout katolických mužů, z nichž většina se vrátila ještě v noci do svých domovů.

V neděli dne 8. května bylo pokračováno ve slavnostech. Hned zrána přijely sem četné výpravy poutníků z Ronova, ze Zbraslavic a z Prahy, mezi nimi zvláště Mariánská družina z Vinohradského dívčího gymnasia, a pak výprava katolického studentstva a chovanci učitelského ústavu ze sv. Jana pod Skalou. Po 9. hodině kázal v chrámu P. Marie dp. P. Alofns Daňha. V chrámu sv. Václava měl pak promluvu J. M. kanovník Málék. O 3/410. hod. začala pontifikální mše sv. v chrámu Panny Marie, kterou celebroidl J. M. strahovský opat Dr. M. Zavoral, a o 1/211. zahájeno v sále katolického lidového domu společné shromáždění katolického studentstva, inteligence a učitelstva za účasti 350 osob, na němž promluvil dp. P. Dr. Urban o poslání katolického muže v národě, JUC. Fr. Kolman o věrnosti studentstva k tradici staroboleslavské, k svatováclavské víře a státu, a prof. A. Novák o sv. Václavu, jako vzoru výchovy. Odpoledne byla slavnostní akademie katolického učitelstva ze Sv. Jana pod Skalou, slavnostní přijetí nových členů Č. L. A. a nových mariánských sodálek v chrámě P. Marie — jejichž krásný průvod z chrámu sv. Václava do chrámu P. Marie budil nemalou pozornost — svátostné pozhřebání, a pak se jednotlivé skupiny vrátily do svých domovů. Chovanců učitelského ústavu bylo 150, katolických studentů a studentek vysokoškolských asi 120, z Vinohradské Mariánské družiny asi 100 účastnic a katolických skautů asi 50.

Z domova.

Valná hromada Svatováclavské Ligy bude se konati v sobotu dne 11. června t. r.

Exercicie členů Svatováclavské Ligy a Svazu katolických mužů budou se konati v Hájkou od 3. července večer do 7. července ráno. Přihlášky na spolkovou kancelář.

Jubilejní slavnosti Sdružení katolické mládeže v ČSR. konají se ve dnech 14.—16. května t. r. v Praze a ve Staré Boleslavi s tímto programem:

V sobotu 14. května: V 7 1/2 hod. večer ve velkém sále paláce »Charitas«, Praha II., Karlovo nám. č. 5: Přátelský večer.

V neděli 15. května: Dopolnedne: Ve 1/48. hod. ráno mše sv. se společným sv. přijímáním u sv. Ignáce v Praze II., Karlovo nám. Po mši sv. průvodem na Slovanský ostrov, kde bude o 1/210. hod. ve velkém sále XX. jubilejní valná hromada a slavnostní projev: »Československo svatováclavské náš cíl«.

Odpoledne pout na Hradčany ke hrobu sv. Jana Nepomuckého. Průvod vyjde o 1/23. hod. odpo. od kostela sv. Vojtěcha, Praha II. — Večer: Účast na svatojánské oslavě na Karlově mostě. V pondělí 16. května: Společná pout do Staré Boleslavě.

LITERATURA.

St. Špůrek **Maršál Foch.** Cena 25 Kč brož., 35 Kč vázané. Nákladem autora. Vydala Čsl. akc. tiskárna. Kniha, kreslící do detailů postavu vítěze světové války a vzorného křesťana. Nelze než nejvšeji doporučiti. Spolky, provádějící brannou výchovu, naleznou v knize mnoho námětů pro svoji přednáškovou činnost.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

Na Hod Boží Velikonoční mělo býti v německé koleji římské Santa Maria del'Anima zapěno Te Deum u příležitosti oslavy připojení Rakouska k Německu. Pozvání, které k této oslavě bylo rozesláno, mělo mezi německým duchovenstvem v Římě usedlým jen nepatrný ohlas, což odpovídá také výsledku hlasování v Gaeta, kde bylo odevzdáno nejvíce hlasů s »ne«. Slavnost, která měla tento nepříznivý dojem zahladiti, byla pak vůbec odřeknuta.

Bude Evropa za padesát, sto, nebo dvěšest let ještě křesťanskou? Nebo bude to jiný světadíl? Tak promlouval Svätý Otec k zástupcům ústřední rady papežského díla šíření víry. »Mnoho je těch, kteří buď neznají, nebo nechťejí znáti přikázání Božích. Mnoho je také těch, kteří žijí bez Boha a jsou popěrači Boha. Nevíme, jaká bude budoucnost, utěšujeme se však, že vše jest v ruce Božích.«

Papežským zákazem bylo ve Vatikánském městě zapovězeno vyvěšovati vlajky s hákovitým křížem na klášteřích, kostelích a studijních ústavech.

Rudé pavučiny. V římském »Collegium Russicum« jest umístěna protibolševická výstava, obsahující i přehled komunistického tisku na celém světě. Směrnice bolševického tisku určuje »Correspondence Internazionale«, vycházející ve formě týdeníku v několika jazycích v Paříži, Londýně, Praze a Valencii. Týdeník má pečlivě volený a ve všech vydáních stejný obsah. Dostávají jej všechny redakce komunistických novin a časopisů.

Z SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Polsko. Basilika ku cti nového polského světce sv. Ondřeje Boboly bude postavena ve Varšavě. Tělo světce, nalézající se v Římě, bude v nejbližší době převezeno do Polska. Stane se tak za velikých slavností církevních i státních.

V katedrále vilenské byl zřízen památník biskupovi Banduskiemu, bývalému faráři první divise polských legionářů. — V témže městě konaly se misie pro dělníky za účasti 5000 osob, které skončily společným sv. přijímáním. — V dělnických čtvrtích Varšavy byly zřízeny čtyři nové farnosti.

Rusko. Velikonoční ples konal se v paláci kultury pro zaměstnance Stalínovy automobilky. Zúčastnilo se ho na 3.000 osob. Program plesu doplnil o půlnoci bezbožnický film a přednáška na téma: »Náboženské zázraky a jak se dělají«. Na konec byla přednáška: »Význam velikonoce se stanoviska třídního boje.«

Pravoslavný metropolita petrohradský Platonov, který přešel k bezbožníkům, bude v Moskvě říditi natáčení propagačního bezbožnického filmu pod názvem »Proč jsem se rozešel s církví!«

»Bezbožník« s rozhořčením oznamuje, že na Ukrajině vypátrala GPU tajný katolický klášter »Cercano«.

Honoráře bezbožnických řečníků byly centrální radou stanoveny následovně: místa do 10.000 obyvatel 25 rublů, města do 50.000 obyvatel 75 rublů, do 100 tisíc obyvatel 50 rublů. Milionová města platí 100 rublů, Moskva pak 150 rublů.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Nové opatství benediktinské. R. 1913 o velikonočních přestoupili anglikánští benediktini kláštera v Caldey do katolické církve. Anglická veřejnost přijala jejich rozhodnutí hodně nevlídně. Ti, kdož klášter podporovali, odřekli další pomoc, takže konvertité musili zakrátko Caldey opustiti a přesídlili do Prinsnah. Do Caldey přišli potom francouzští cisterciáci. V Prinsnah klášterní obec utěšeně vzrostla a tak se upevnila, že s povolením Říma bylo dosavadní převorství povýšeno nyní na opatství a Dom Wilfried Upson byl zvolen prvoopatem. On to také byl, který v největší tísní kláštera vydal se do Ameriky, kde sbíral milodary na udržení kláštera.

Belgie. Střediskem komunistické propagandy v Belgii jest přístav v Antverpách, kde rozvíjejí svoji činnost odjinud vyhnaní agenti a organisátoři. Ti »zpracovávají« posádky lodí, kotvicích v přístavě způsobem, který vyvolal již protesty zahraničních loďařských společností a vedl k řadě rázných protipopatření.

Za rektora university v Gentu byl liberálním ministrem vyučován Hoste vyhlédnut židovský emigrant z Ruska, profesor

Gunsburg, získavši vlivem zednářů belgickou státní příslušnost. V Belgii vzbudilo to bouři odporu, zvláště ve vlámských kruzích.

Francie. Ku slavnostnímu **vysvěcení obnovené katedrály remeské**, které se bude konati 9. a 10. července, jest přihlášeno 52 biskupů z různých zemí. Také mladý Rockefeller, největší mecenáš katedrály, prý přijede na slavnost. Anglická delegace přiveze přesnou napodobeninu praporce sv. Jany z Arcu, který světičce nesla při korunovaci krále Karla VII. v Remeši.

Na Velký Pátek v r. 1918 byla Paříž bombardována Němci. Jedna ze stříel zasáhla i kostel sv. Gervase, dopadla na střechu, která se sřítla, při čemž bylo usmrceno 91 a zraněno přes 200 osob. Letos byly v témže kostele konány smuteční Bohoslužby za tyto oběti války.

Holandsko. **Exercicie diplomatů**, pověřených u holandské vlády, konaly se v Amsterodamě. Exerčítátorem byl francouzský jezuita P. de Vauplaire, bývalý vojenský kněz.

Irsko. **Irské hlavní město Dublin** nemá dosud katolické katedrály. Původní katedrála je od anglické reformace v rukou protestantů. Dublínský arcibiskup získal nedávno velký pozemek na stavbu nové katedrály; se stavbou bude však možno začítí teprve později.

Itálie. **Kolem Hitlerovy návštěvy.** Původní program stanovil, že uvítání kancléřova na nádraží v Ostii zúčastní se i diplomatický sbor. Když vešlo ve známost, že Hitler nenavštíví Sv. Otce, odřekl stařešina diplomatického sboru u Kvirinálu, Msgre. Borgognini-Duca účast na uvítání. Podle zvyklostí nemůže diplomatický sbor brátí účast na slavnostech, na nichž odřekl účast jeho stařešina. Proto v posledním okamžiku byla oficielní účast diplomatického sboru při uvítání odřeknuta.

Hákovitý kříž nad Římem. Když Svätý Otec Pius X. za jedné vycházky ve vatikánských zahradách poprvé spatřil nad Římem létadlo, pozvedl ruku a požehnal je, vysloviv přání, aby nový vynález přinesl lidstvu štěstí. — Tyto dny po příjezdu Hitlerově, viděl Řím zvláštní divadlo. Nad městem manévřovala eskadra létadel, vytvořivši ve vzduchu hákovitý kříž. Mnoho Římanů vzpomnělo okamžitě události z doby císaře Konstantina, jemuž za bojů s Maxentiem ukázal se na nebi kříž s nápisem: »V tomto znamení zvítězíš!« — I v těchto dnech plul nad věčným městem kříž. Nebylo to však znamení našeho Vykupitele, nýbrž kříž národního socialismu. Byl vytvořen z vojenských létadel a měl býti znamením vítězství. Událost, nutící k úvaze.

Od zabrání Říma v r. 1870 hlavy všech států, ba i ministři, navštívili-li Řím, vykonali návštěvu i u Sv. Otce. Dějiny znají jen jeden případ porušení této diplomatické zvyklosti: v roce 1904 nedovolilo zednářstvo, aby francouzský prezident Loubet navštívil Sv. Otce Pia X. Bezprostředním důsledkem této pohany bylo vypovězení napoleonského konkordátu a kulturní boj ve Francii.

Pařížský »La croix« upozorňuje na tři události poslední doby, vrhající nové světlo na italské poměry. Když přijel do Říma na návštěvu polský ministr Beck, »dvojnásobný odpadlík víry a sňatku«, jak pařížský list píše, byl ve Kvirinále oficiálně přijat. Italský tisk shledal to zcela v pořádku. Druhý případ je sňatek albánského krále Zogy, kdy Itálii při svatebních slavnostech zastupoval mi istr zahraničí hr. Ciano, jsa dokonce svatebním svědkem. Třetí událostí je Hitlerova návštěva a jezd hákovitého kříže do metropole křesťanství, jejíž význam uznávají lateránské smlouvy slovy: »Pokud jde o posvátný ráz věčného města, biskupské sídlo nejvyššího pastýře, středisko katolického světa a cíl poučníků celého světa, bude italská vláda pečovatí o to, aby Řím zůstal ušetřen všeho, co by odporovalo jeho svatému rázu.« A náměstek Kristův opustil nyní město, topící se přímo ve výzdobě a odejel do albánských hor. To je více než protest, to je trpká výčitka Itálii. Hitler pomínil Vatikán! Provinění proti duchu věčného města, hřích, jehož ani král afganistanský nechtěl se kdysi dopustiti! A dnes učí ila tak hlava státu, udržující s Vatikánem diplomatické styky!

Maďarsko. **Něco čísel z příprav na eucharistický kongres.** Do 1. dubna t. r. bylo prodáno 800 tisíc kongresových odznaků; 540 tisíc exemplářů kongresové hymny rozešlo se do světa a 264 tisíce pohlednic a zpěvníků. Prospektů bylo rozeasláno: 93 tisíce francouzských, 105 tisíc německých, 119 tisíc anglických, 30 tisíc maďarských a 310 tisíc v ostatních řečech. Plakátů bylo expedováno: 23.480 německých, 26.565 francouzských, 25.610 anglických, 100.860 maďarských a 90.980 v ostatních řečech. Obrázků s modlitbou rozešlo se do světa 1,873.000. Majitelům bytů byly poslány 193 tisíce výzev k ubytování účastníků, 700 tisíc propagačních letáků a 100 tisíc výzev k účasti na kongresu.

Kongresové zajímavosti. Když vešlo ve známost, že Sv. Otec jmenoval kardinála Pacelliho svým legátem pro eucharistický kongres v Budapešti, blahopřál zemský správce Horthy kardinálovi k tomuto vyznamenání a prosil současně, aby kardinál

legát prokázal mu čest a byl po dobu kongresu jeho hostem v královském paláci. Kardinál poděkoval za blahopřání a pozvání přijal.

Napodobeninu kříže z mamertinského vězení přivezou do Budapešti italscí účastníci eucharistického kongresu. Kříž, který posvěti Sv. Otec, bude odevzdán kardinálu Szeredimu.

Maďarští poslanci vyzvali francouzské kolegy, aby k eucharistickému kongresu vyslali co možno četnou deputaci do Budapešti. Jsou zvaní i zástupci městských a státních úřadů.

Apoštolský delegát z italské východní Afriky Msgre. Castellani zúčastní se rovněž eucharistického kongresu.

Pojedou Rakušané na eucharistický kongres? Přímého zákazu dosud není, byly však zabaveny jak seznamy účastníků, tak obnosy složené před březnovými událostmi u diecézních výborů.

Maďarští evangelíci vydali k eucharistickému sjezdu provolání ku svým náboženským obcím, v němž se praví: Naši římsko-katoličtí bratři z celého světa přijdou v květnu do hlavního města našeho království, aby holdovali Kristu, vtělenímu ve Svátosti oltáře. Přejeme si, aby slavnost našich spolubratří se zdařila a jsme přesvědčeni, že nic rušivého nezkalí její průběh.

Německo. **Mezi knihami**, které v sobotu 30. dubna byly v Salzburgu před arcibiskupským palácem spáleny, byla také kniha bývalého kancléře Schuschnigga »Dreimal Österreich« a různé publikace jesuity Muckermanna.

Sekretářem německého vyslance Papena ve Vídni byl pravuk slavného biskupa Kettelera, průkopníka sociální nauky Církve v Německu. Již 30. června r. 1934, kdy Německo bylo dějištěm krvavého potlačení »odboje«, šlo o jeho život. Byl však zachráněn a šel s Papenem jako jeho sekretář do Vídně. Dne 13. března zmizel beze stopy, a podle posledních zpráv byla nyní nalezena jeho mrtvola.

Rytíř Lama, syn známého publicisty a obhájce Konnersreuthu, byl zatčen. Sděluje tak »Italiek«, uvádějíc, že otec, bydlící v Mnichově, byl zatčen.

Jezuita P. Muckermann byl zbaven německé státní příslušnosti na základě zákona z roku 1933.

Katolický studentský dům ve Vídni, nesoucí jméno velkého sociálního dobrodince vídeňského v poválečné době — kardinála Pifflla, byl přejmenován na dům Horst-Wesselyho.

Farář Niemöller nachází se opět v koncentračním táboře v Sachsenhausen. Před tím v Moabitech navštívila jej dvakrát jeho manželka se třemi dětmi. Doufalo se, že k narozněním Hitlerovým udělená amnestie bude se vztahovati i na něho, ale nestalo se tak.

Španělsko. **Apoštolský administrátor** Msgre Lauzirika, o jehož odvolání a internování noviny nedávno psaly, je na svobodě a pokračuje ve visitaci v Baskicku.

Na Velký Pátek, podle starého zvyku, udělil generál Franco 25 osobám, odsouzeným k smrti, milost.

Dvě dcerušky britského zástupce v Barceloně, Mr. J. Leche, byly v Perpignanu pokřtěny tamním biskupem.

Bývalý nuncius vídeňský, arcibiskup Cicogniani, bude papežským vyslancem u Francovy vlády v Burgosu.

Jak umíral vrah kněží. »El Castellano Burgos«, list národního Španělska, píše: Luis Fernandez Espinar byl ředitelem věznice v Almeria. Pocházel z vážené rodiny andaluzské. Již od mládí pil tolik, až pro opilství propustili jej ze služby. Když v červenci r. 1936 ovládl Almerii rudí, přišel i Espinar opět k moci. Jeho pomstychtivost a krvelačnost nezcala nyní mezi. Každodenně opilý docházel do vězeňských cel a za pochvalných výkřiků svých »podřízených« odšťeloval vězně a rukojmí. Mnoho kněží, významných osobností, politických vězňů i prostých dělníků a sedláků tímto způsobem odpravil. Trestající ruka Boží dopadla však i na něho. Pocítil, že je nemocen a přivolal lékař zjistil rakovinu. Rekl mu též, že bude ještě jen asi půldruhého měsíce živ. Trpěl strašlivými bolestmi, ježto nebylo morfia ani jiných utišujících prostředků. Dostával záchvaty zuřivosti, pěna vycházela mu z úst a řval přímo, chtěje přehlušiti výčitky svědomí. »Já to nebyl! Nutili mne k tomu! Nikoho jsem nezavraždil!« Smrt se blížila. V posledních dnech volal: »Chci se zprovidati! Jsem katolík! Přiveďte mi kněze!« Jeho žena musila mu ovšem říci: »Nemohu ti přivéstí kněze, neboť již všechny povraždil!« Pak skonak a pět jeho podřízených pochovalo jej do chladné, neposvěcené země.

Z OSTATNÍCH DÍLŮ SVĚTA.

Asie. **První kostel** ke cti anglických světců sv. Jana Fishera a Tomáše Mora, byl postaven v Indii, v katolické osadě Talacherunu, ležící na úbočí pohorí, kde byl nalezen proslulý diamant »Koh-i-noor.«

Amerika. **Na dvoji stanovisko** americké vlády poukázal nedávno baltimorský arcibiskup Msgre. Curley. Když byli v Mexiku vraždění kněží a rozeňány církevní instituce, ne-

podnikla americká vláda pranic, aby tomu zabránila. Zdráhala se dokonce protestovat proti událostem v Mexiku. Když však byl vyvlastněn majetek petrolejářských společností, vláda Spojených států ihned protestovala a v odvetu zakázala nákup sifibra v Mexiku.

Austrálie. Svaz poplatníků-katolíků vyložil svým spoluobčanům požadavky katolíků, týkající se katolického školství v Austrálii. Katolíci se dožadují, aby i jejich školy stát financoval, podobně jako financuje školy ostatních vyznání. 38 rozhlasových soukromých stanic australských tlumočilo v jeden den katolické požadavky školské.

Ani na poli katolického tisku australských katolíci nezahálejí. Nový arcibiskup hobartský, Msgr. Simonds, zakoupil starší čtrnáctidenník a přeměnil jej v diecéšní list. Listy »Advocate« a »Record« přesídlily do nových budov, kde mají nejmodernější tiskárenské zařízení. Dvanáct týdníků se spojilo na získání nejlepších literárních příspěvků. I denní zpravodajství, úprava časopisů i obsah byly zdokonaleny.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Roztříštěnost Černochoů a Dílo šíření víry.

V civilisovaných křesťanských zemích vše směřuje k tomu, aby rozšířilo obzor zájmů všech lidí; nejsou to jen technické profese, jako železnice a tisk, ale i celá křesťanská nauka a filosofie. V Africe naproti tomu zas vše sesiluje roztříštěnost Černochoů a osamocenost jednotlivých národů a kmenů; mnohá různost jazyků, nesmírné lesy, nedostatek ducha filosofického a pohanství. I u křesťanů najdou se stopy takového smýšlení. Jedna z pravd víry, které velmi těžce porozumí Černochoi opravdově, jest všeobecnost, světovost Církve. Jistý misionář z Bikoro (Belgické Kongo) vypravuje na důkaz toho dva příklady. Černochoi pokřtěný v Kongolu opustil svou rodnou zem; když procestoval celé Kongo, usadil se v Lukolele, kde onemocněl. Misionář-lazarista, upozorněn na něho, přišel ho navštívit. Nešťastník byl v největší bídě, nikdo se o něho nestaral, poněvadž byl cizinec. Misionář chtěl ho vyzpovídati, neb byl ve stavu umírání; odepřel, ačkoliv jinak byl docela dobře připraven: zapudil ženu, s níž žil protizákonně a předložil misionáři svůj křestní list, který pečlivě střežil mezi svými skrovnými papíry. Na všechny domluvy misionářovy odpovídal: Byl jsem pokřtěn v Kongolu a to nejste Vy, kdo mne pokřtil a vychoval. Nejste můj otec a já nejsem Váš syn, můj misionář je v Kongolu, kdyby byl zde, hned bych se mu vyzpovídal, ale já nejsem dítě Vaší misie a proto nemůžete pro mne nic učiniti. Misionář píše, že takovéto smýšlení je tam dosti rozšířené. Za jedné návštěvy v Yumbi, když gong vyběl křesťany do kostela, pracovali na jednom poli černoši, jakoby se jich to netýkalo; byli to z kmene Bondži. Druhý den stejná neúčast při mši sv. a stejně večer, když všichni ostatní domorodci přišli do kaple na požehnání. Bondži dali se dokonce do tancování a feklí: Otec přišel na návštěvu ke svým dětem; naši otcové zde však nejsou.

Tyto skutečnosti ukazují nutnost každého díla, které připomíná novokřtěncům hluboké spojené celé Církve a učí je žít ve všeobecnosti katolické.

Právě proto připravili misionáři z Bikoro pečlivě sbírku pro Dílo šíření víry. Ať už sebráný obnos je jakýkoli, je zajímavé pozorovat ten výsledek, že černoši považují nyní za svého bližního každého člověka, nejen příslušníky své vesnice. Finanční výsledek je značně převyšuje výchovným významem díla. Po kampani ve všech misijních stanicích, ve které misionáři a katechisté vysvětlili věřícím povinnost všech křesťanů přispět k evangelisaci světa, všichni pokřtění i čekatelé (katechumeni), dospělí děti, přinesli svůj příspěvek.

(Podle Fides.)

Postup katolicismu v Japonsku. Úspěchy misionářské práce jsou pomalé, ale pravidelné. Ve vlastním Japonsku se zvětšil počet katolíků za léta 1936 až 1937 pouze o 2.791 osob, dosáhnou celkového počtu 111.870. Pokřtěno bylo 1.736 dospělých a 3.217 dětí; úmrtí nejsou počítána. R. 1927 bylo 87.581 katolíků; přírůstek 24.289 osob dává roční průměr 2.500. Všech obyvatel je 66 milionů.

Japonsko je rozděleno na 1 arcidiecési, 5 diecézí, 2 apoštolské vikariáty, 6 apošt. prefektur (jednu z nich spravuje krajan Msgr. Ceska) a 1 neodvislou misií; arcidiecése (Tokio), 1 diecese a 1 prefektura jsou svěřeny biskupům a kněžstvu domorodému.

V Korei jsou úspěchy větší; za léta 1936/1937 přibýlo 6.068 nových křesťanů, takže celkový počet jejich činí 143.212. Za posledních 10 let přibýlo 45.273, t. j. 4.500 ročně. Korea jest rozdělena na 3 vikariáty a 3 prefektury, z nichž 1 je svěřena domorodému kněžstvu světskému. Obyvatel je 20 milionů.

V apošt. prefektuře na Formose bylo pokřtěno za poslední 2 léta 115 dospělých a 362 dětí. Katolíků je tam nyní 9.040.

Průměrný roční přírůstek v posledních deseti letech činí 330 osob. Obyvatel je 5 milionů.

V celém císařství japonském bylo v roce 1937 264.122 katolíků a 16.588 katechumenů, z nich ve vlastním Japonsku 2.801, na Korei 12.780 a na Formose 1.007. V zemích pod japonským mandátem (Mariany, Karolíny a ostrovy Marshallovy) bylo dále ještě 20.907 katolíků. Celkově dosahuje počet katolíků pouze 0.2% ze všeho obyvatelstva. (Fides.)

Maršál Čankajšek píše apošt. delegátovi v Číně. Válka japonsko-čínská trvá již přes 6 měsíců. Hned spočátku byly nacionálními živly obviňováni misionáři v Číně za spoluvinný vpád Japonců. Podíváme-li se na svrchu uvedené číslice katolíků v Japonsku, vidíme již z nich nesmyslnost takového tvrzení. Ale nepřítel Církve vždy svaluje každé neštěstí na Církev; to je známo již od Nerona (požár Říma) až po dnešní dobu (světová válka, krize, nezaměstnanost). Misionáři však v Číně brzy přesvědčili celou veřejnost o svém pravém smýšlení, když hrdinně setrvali na svých místech (ovšem katolíci misionáři) a dali se do služeb lásky a milosrdenství. Celý svět mluví dnes o jesuitovi Jaquinotovi, který zřídil ochranné území pro uprchlíky v Sanghaji, kde zachránil na 200.000 Číňanů.

Velmi příznivý dojem způsobil apošt. delegát Msgr. Zanin nařízením, že 18. ledna t. r. ve všech kostelích a kaplích Číny mají být v tutéž hodinu slouženy mše sv. za zemřelé a za mír v Číně. Za tento popud obdržel nespočetné přípisy děkovačí. (Apošt. delegát je hodnostář diplomatický, asi jako nuntius u nás.) Též maršál Čankajšek poslal dopis, z něhož vyjímáme: »Pohled a uvažuj moudře, ó arcibiskupe Zanine, co Ti píše. Čínští katolíci, rozšíření po celé zemi, pod Tvým vedením a řízením, ctihodný apošt. delegáto, již dlouho vykonávali skutky milosrdenství, díla výchovy a mnoho učinili v minulosti. Dnes mnoho vůdců a vojáků padlo, aby bránili Čínu, připraveni na smrt pro vlast a s vlastní umírající, zatím co nevinný lid je ponořen v hořkost. Z tohoto stavu věcí chtěl jsi ze slitování dáti vstupovati k nebesům modlitbu ve slavné bohoslužbě na vzpomínku za mrtvé a za mír pro živé. Je to upřímné a spravedlivé! Je to láska a milosrdenství, které nepřestanou se skvítit mezi nebem a zemí. Já, co nejvyšší vůdce, musím věsti armády na frontě a mé starosti mi nedovolily účastnit se těchto bohoslužeb osobně; je mi toho srdečně líto a tato neúčast zanechává v mém duchu nepokoj a smutek. Chtěl jsem utivě otevřít své srdce vděčnosti a poděkovati Tobě, arcibiskupe Janine, ve jménu všech vůdců a vojáků a všeho lidu republiky. Žádám si pro Tebe a přeji Ti výtečné zdraví.« Podepsán: »Čank-Kai-Sek.« (Podle Fides.)

Český misionář píše z Equadoru.

(Dopis, zasláný Salesiánem br. Jandou dp. P. M. Jahodovi CSsR. na Svaté Hoře.)

Veledůstojný Pane!

Opět po delší pomlce se Vám ohlašuji. Promiňte, že tak dlouho nechal jsem Vás čekat na můj dopis.

Děkuji Vaší Důstojnosti za pěknou fotografii obrazu sv. Václava, který jest určen pro kostel v Mendezu. Ndp. apošt. vikáři se velmi líbí. Říká, že to bude něco pro Kivary. Doufá, že sv. Václav bude mocným magnetem, který přitáhne mnoho duší Kivarů ke světlu sv. evangelia, ke Kristu. Vaší Důstojnosti, jakož i tomu obětavému panu Šafaříkovi, autoru toho obrazu ze srdce děkuje a žehná.

Vyprávěl jsem mu historii blanického kraje, znázorněného na tom obraze. Velmi jej to zajímalo. Pravil, že ji bude vyprávěti obyvatelům Mendezu.

Plán kostela již pracuje náš staříček, 81letý spolubratr-laik, inženýr, señor Jacinto Panquiere, který radostí slzel, že samým biskupem byla mu svěřena tak vznešená práce. Kostel bude 30 m dlouhý a 15 m široký a asi 12—14 m vysoký. Bude v podobě latinského kříže. Materiál se již též začal svážet ke stavbě, takže jsme doufali, že na svátek sv. Václava bude svatyně dokončena. Tuto práci překazila krutá rána, která zasáhla naši nejvíce kvetoucí misií Macies. O půl třetí hodině ranní v neděli 9. ledna t. r. celá misie shořela do základů. Škoda se odhaduje na 1 milion suerů zdejší měny.

Abyste si udělal jasnější pojem o rozloze misijních budov této residence, zhruba Vám ji popíši. Celá misie (čili misijní stanice v Makasu) byla postavena

na nevysokém pahorku nad vesnicí Makas, asi 15 minut vzdáleného. Stanice sama tvořila samostatnou vesnici v podobě kříže, jehož hlavní osou byl pěkný kostel, 56 m dlouhý, 20 m široký a 18 m vysoký, vystavěný ze dřeva a krytý zinkovými plotnami, jako ostatní budovy. Po pravé straně kostela bylo obydlí pro misionáře a pokoje apošt. vikáře, které mu sloužily po čas jeho pobytu na této stanici. Biskupské pokoje byly dosti pěkně zařízeny: ložnice, koupelna, šatna, úřadovna a knihovna. Za touto budovou byla jiná, jednoposchodová, pro naše chovance Kivary. V přízemí byly řemeslnické školy: truhlářství se všemi potřebnými stroji, zámečnictví a řezbářství. Stroje byly poháněny elektrickou silou z naší vlastní elektrárny, asi 15 minut vzdálené. V prvním poschodí byla veliká ložnice pro chovance, kde spalo 56 chlapců.

Za tímto stavením bylo jiné s hospodářskými stroji a s obydlím pro misijní služebníky a dělníky. Škola pro mužskou mládež je vzdálena asi 200 m od pahorku a proto byla ušetřena plamenů.

Po levé straně kostela byla stavení misijních sestersalesiánek, kde byly též šatny celé misie, jak našich spolubratrů, tak i sester a kostelní. Za tímto stavením byla veliká jednoposchodová budova, ještě úplně nedokončená, pro chovanky Kivarky, kterých mají též přes 50. V přízemí byly pracovny a učebny pro ženskou mládež a nahoře ložnice, rovněž pro ně. Po pravé straně stála škola pro dívky; jedna pro kivaršké a druhá pro bílé makabejské (z vesničky Makasu). Za kostelem byla rozsáhlá sakristie a za ní ihned jídelny; po pravé straně pro naše spolubratry a chovance, po levé straně pro sestry misionářky a jejich chovanky. Tyto jídelny dělila kuchyně. Za ní pak byla prádelna. Asi 15 m odtud byla misijní nemocnice pro 100 nemocných s pěkně zařízenou lékárnou, která sloužila pro celý veliký okruh misie Makas. Na štěstí v době požáru nebylo tam ani jednoho nemocného. To všechno bylo postaveno během desíti let z milodarů, zaslaných našemu staříckému ndp. biskupovi. Stát nám dával velmi málo na obrovské výdaje, spojené s vydržováním tak rozsáhlé misie.

Tato celá misijní stanice v půlhodině (od dvou do půl třetí) lehla do základů popelem. Zachránit nebylo možno nic. Bohudíky a nejsv. Panně Marii všichni, jak spolubratři se svými chovanci, tak i sestry se svými chovankami, se zachránili bez úrazu. Právě tam též dlel ndp. apošt. vikář, a chudák byl skoro zhrouten, když viděl svoji drahou misií celou v ohni. V tu neděli 9. ledna měl míti pontifikální služby boží a tak celá jeho biskupská výbava shořela. Ani Nejsvětější z kostela nemohli zachrániti.

Nyní ubozí naši spolubratři-misionáři, s 56 chlapci a rovněž tak naše sestry se svými chovankami, žijí roz-

troušeni po domech Makabejců. Z obleků mají jen to, v čem se zachránili před požárem.

Zpráva o tomto požáru vyvolala v celém Equadoru veliký rozruch a soucit s námi. Všude se sbírají milodary, aby naši ubozí spolubratři mohli si postavit alespoň dočasné obydlí a menší kapli. Ovšem nejvíce dávají ubozí lidé, kteří sami mnoho dáti nemohou. Přece však doufáme, že s pomocí Boží, přispěním našich přátel znovu budeme moci alespoň zčásti shořelé budovy postavit.

Msgre Comin před týdnem jel do Quita prosit vládu o pomoc. Na cestě se zastavil zde ve Quaraquila a nařídil mi, abych napsal tuto smutnou zprávu Vaší Důstojnosti a prosil Ji v jeho jménu za prominutí, že započaté práce ke stavbě kostela sv. Václava v Mendezu prozatím musel přerušiti, dokud nepostaví něco v Makasu, aby spolubratři nemuseli žebrot po vesnicích. Práví však, že ten kostel vystaví v Mendezu a milodarů došlých pro kostel nebude se dotýkati. Má pevnou naději, že Makas bude moci postavit z milodarů sebraných jinde. Kostel sv. Václava chce míti ve svém biskupském sídle, témuž světcu zasvěceném v Mendezu. Pro Makas prosí jen o vroucí modlitby.

Touto krutou zkouškou jeho slabé zdraví se značně zhoršilo. Vypadá jako 80letý stařec, ačkoliv má jen 64 roků.

Bude-li možno Vaší Důstojnosti něco napsat o této tak těžké zkoušce, která náš vikariát stihla, v některém časopise, aby českoslovenští katolíci poznali, že Bůh nešetří někdy ani svých služebníků misionářů různých zkoušek a aby byli povzbuzeni podporovati katolické misie vůbec.

Příčina požáru není doposud známa. Soudí se však, že oheň byl založen zločinnou rukou, neboť všechny misijní stavení byla v ohni současně, ačkoliv v tu noc nebylo větru. My vinníka nebudeme souditi a prosíme Boha, aby i On mu odpustil.

Račte, prosím, vyříditi upřímný dík Lize sv. Václava, která si vzala na starost misii sv. Václava v Mendezu za svoji a že všem jejím členům ze srdce žehná. Chovanci této misie se svými představenými misionáři se denně za všechny modlí.

Ze srdce zdraví Vaší Důstojnost a všechny Její spolubratry, jakož i všechny přátele české misie sv. Václava v Mendezu,

v nejsv. Srdcích Ježíše a nejbl. Panny Marie oddaný
Vincenc M. Janda, S. S.

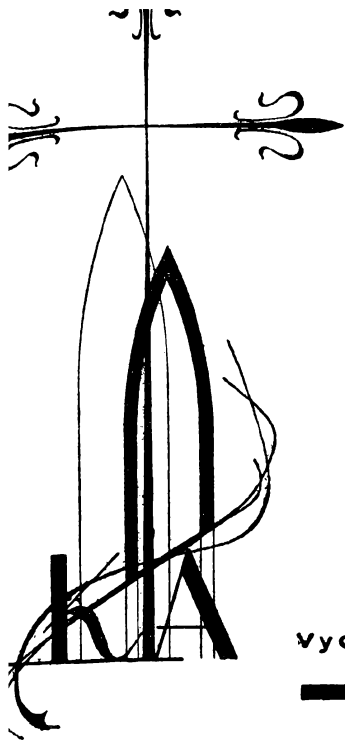
Na kostel sv. Václava v Equadoru darovala pí. Šimová, Dejvice, prostřednictvím Msgre. Dr. J. Berana, Kč 50.— Zaplat Pán Bůh!

Kdo by mohl postrádati čís. 10. »Katolika« z roku 1936 a č. 6., 7. a 19. z roku 1937, nechť nám je vrátí; potřebujeme je ku doplnění celých ročníků, po nichž se zájemci dotazují.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dánce výslovně nezakáže, kvitovány

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. Řídí redakční kruh. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohlédací pošt. úřad Praha 11. Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

List Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) - V. Praxe 1. června 1938

č.

11

Na prahu nové epochy.

V jedné ze svých posledních úvah upozorňuje nejvýznačnější myslitel soudobé katolické Anglie, Hilaire Belloc, jak nesmírný význam pro všechnu lidskou činnost, jak individuální, tak kolektivní, má požadavek, aby všechna tato činnost vycházela ze správného rozpoznání skutečnosti, z toho, co skutečně existuje, co jest, a nikoliv z toho, co se nám jenom zdá nebo co bychom měli rádi, ale čemu ve skutečnosti tak není. Domníváte-li se — praví Belloc — že okno vašeho pokoje vede do přízemí — a ono je zatím ve čtvrtém poschodí — a vyskočíte-li, zlámete si bezpochyby vaz.

Jednou takovou skutečností, kterou by si dnes měli uvědomit všichni katolíci, je fakt, že v těchto chvílích, právě před našima očima se uzavírá a končí jedna epocha lidských dějin, či lépe, že stojíme vlastně již na samém prahu epochy nové. Nemůžeme za dnešní orientace lidského ducha, ve chvíli, kdy celou evropskou civilizaci před našima očima počínají zmítati vážné otřesy a výbuchy, tak jako kdybychom byli na sopečné půdě, nevzpomenouti názorů Osvalda Spenglera nebo Mikuláše Berďajeva, že celé dějiny lidské společnosti se rozvíjejí v jakýchsi vlnách, kde období, které nastupuje, je přímým protikladem a popřením období předešlého. Jsme dnes na počátku takové nové vlny. Jsme na počátku období, o němž s pronikavou bystrostí již před léty předpověděl Josef Pekař, že bude náboženské a že bude přímým protikladem a popřením oněch ideálů, zásad a tužeb, k nimž se hlásilo století devatenácté a počátek století dvacátého. Belloc v úvaze, o které jsem se již zmínil a jež vyšla v belgické »Katolické revui myšlení a činů« s případným názvem »Nedorozumění« vykládá tyto věci se zřetelem k otázce sociální. Ukazuje především, jak je morálně (a brzo bude i fakticky) v lidské společnosti vyřízen kapitalismus, kořenicí v myšlenkových základech liberalistických a jak stejného osudu se co nevidět dožije (a vlastně už dožívá) socialismus, toto sociální řešení, které z kapitalismu vyrostlo, postavilo se jen zdánlivě proti

němu a zklamalo nakonec na celé čáře. A zatím už v celé Evropě počínají vyrůstati směry, které tuto sociální otázku řeší neodvisle, v celistvosti a — s úspěchem. Tyto směry jsou přímým popřením a protikladem i kapitalismu i socialismu, proti jejich atomisující, rozleptávající, drobečkářské tendenci (nezáleží na to, že socialismus tyto volné, rozběhlé lidské atomy opět nahodile spojuje) budující na celcích organických, přirozených, zejména na společenství národa — a v této snaze zacházejí mnohdy do nebezpečného extrému, že totiž nemožným, nedovoleným a mravně nepřípustným způsobem podvazují a poutají lidskou osobnost, důstojnost člověka. V praxi ovšem vychází i z tohoto zápasu člověk, jenž má — abych tak řekl — větší cenu, jenž je více ceněn nežli v ovzduší světa liberalisticko-kapitalistického nebo liberalisticko-socialistického. Stačí si přečíst takový román nositele Nobelovy ceny, Roger Martina du Garda »Jan Barois«, jenž vyšel v těchto dnech v českém překladu, román psaný sice již před válkou (světová válka jednak zarazila, jednak jinde opět uspíšila vývoj, jehož předpoklady byly tu už před ní), ale vystihující výborně právě dnešní stav, abychom poznali, jak všechno to dychtění po »pravdě«, rozumovém poznání atd. v minulém období zanechávalo nakonec v lidech jen nepokoj a zmatek a vedlo vlastně k protikladu, zatím co ideály nových generací, ideály řádu a kázně i myšlenkové, vycházejí právě od člověka a směřují k jeho nejlepšímu příští — ovšem za cenu některých obětí.

Musíme si tedy uvědomit, že tento vývoj je dnes hotovou věcí a že ním budou brzo zasaženy i ty země, kde se dnes ještě neprojevuje, poněvadž ty národy, jež se budou chtít bránit nátlaku národů jiných, budou nuceny reagovat na určitý tlak vývojem téhož druhu. Otázka by tedy dnes zněla asi tak, jak ji položil biskup Alois Hudal, ředitel papežské koleje »Anima« v Římě, ve své nedávné knize »Nietzsche a moderní svět«: Boj se dnes nevede o okrajové oblasti theologie, ale o poslední zbytky křesťanské kultury. Jest otřásající otázkou přítomnosti, kdy ve

všech velkých státech vyvstávají a budují se národní kultury, zda je vůbec ještě možno, tyto nové kultury přivést k setkání s křesťanstvím, národní uvědomění evropských národů řídit křesťanskými zásadami, či zda jest na to již pozdě, zda nový vývoj znamená zároveň odkřesťanění a tím ovšem — zánik křesťanské civilizace, zánik západu.

Teď bychom si měli uvědomit jednu věc: boj s liberalismem a katolicismem jsme my, katolíci, ve skutečnosti prohráli. Vyhráli jsme jej vskutku v oblasti myšlenkové, v oblasti ducha, obrovským úsilím papežů, jejich encyklikami, skvělými díly katolických myslitelů, především z řad hierarchie a kněžstva, a katolických spisovatelů jako Léon Bloy. Ale prohráli jsme jej ve skutečnosti: ovzduší téměř dvou století bylo tímto duchem zcela proniknuto, bylo jím zcela prosáklé, zcela otrávené. Ráz alespoň půl druhého století byl určován těmito směry, nikoliv myšlením křesťanským. Miliony duší byly v těchto stopadesáti letech odvedeny od Kříže Kristova. Největším pohoršením tohoto století nazval Pius XI. skutečnost, že Církev ztratila dělnictvo. Dva světy byly vytvořeny, světy, které skutečně existují: svět víry, lásky a naděje — a svět, který vědomě nevěří, vědomě nemiluje, vědomě popírá Boha.

A dnes stojíme v počátcích nového zápasu, v počátcích zápasu, jenž bude zápasem ať už pro ti svět, který se vytvořil a tvoří, nebo spíše zápasem o tento svět, jak je to více v duchu křesťanství. Jedno je jasné, z toho, co jsme právě řekli: že bude potřeba vésti tento zápas jinak, jiným způsobem, jinými metodami, než jak byl veden boj dosavadní, boj, který nás vedl k prohře. To ještě ukážeme: dnes šlo o to, říci, že prožíváme skutečně přelom, že jsme skutečně na prahu nové epochy. Běda nám, jestliže si to neuvědomíme! Ladislav Jehlička.

Jak se myslí.

Asi takto: mluvili se o Španělsku, posuzuje se podle Ruska. Diktaturu měří dnešní člověk demokracií. Jednání jednoho biskupa, ku př. vídeňského, jednáním jiných biskupů, ku př. italských neb německých. Akci jednoho národa akcí druhého. V jednání Svatého Otce vidí politické vlivy a úmysly. Akci jedné strany politické posuzuje akcí druhé strany. Činnost jednoho spolku přijímá neb zamítá podle názoru jiného spolku.

Čili jednu událost soudí jinou událostí, jednu věc opačnou věcí.

Jsou katolíci, kteří v rozhodování svaté Stolice vidí politické vlivy, ve vojenské ochraně Sovětského svazu nehodnotí nebezpečí bezbožectví, tvrdí, že u nás není bolševismu, soudíce podle politického stavu a nedbají skutečnosti komunistického smýšlení mládeže, dělnictva, úřednictva, ve společenském poměru vedoucích činitelů k církevním hodnostářům vidí úspěch náboženství a nedbají vnitřní morality. V politických akcích neptají se na jejich katolickou mravnost, nýbrž jen na úspěch, který získají proti druhé straně. A katolík při tom myslí: soudím katolicky, jestliže přijímám to, co odporuje mému odpůrci nebo co vyhovuje prospěchu mé strany, mého spolku. Pravdu tohoto tvrzení můžeme ihned vyčísti z pocitu, jaký jistě má vedoucí některé skupiny, zeptáme-li se ho: Kdyby nějaký podnik byl na škodu tvému spolku, ale prospěl Církvi svaté, co bys dělal? Kdyby nějaký podnik přinesl tvé straně úspěch nebo slávu nebo zisk, ale při tom poškodil spásu duší nebo čest Církve, co bys volil?

To to smýšlení není katolické. Jest stranické, jest částečné, pozemské. Věřící člověk soudí vše na prvním místě podle Boha a podle Církve svaté. Neboť nejvyšší mírou není demokracie ani diktatura, umění ani moda, strana ani její tisk. Nejvyšší mírou a nejvyšším soudem každé věci, akce, strany, umění, knihy, — jest odpověď k otázce: Jaký vztah má tato věc k nejvyššímu smyslu života.

To jest jedině úplná míra všeho, A tou jest Bůh. Ve všem tedy dobré a správné jest to, co jest dobré a správné před Bohem a Církví, a nikoliv podle opačného názoru neb strany.

V tom se jeví život nebo smrt naší víry. Buď jest nám opravdu nejvyšším soudcem všeho zákon Boží, duch Ježíše Krista a úsudek sv. Církve, nebo není ničím. Vztah čehokoli k Bohu nemůže býti na druhém místě. Jest tedy věřícímu člověku prospěch Boží vůle a vlády na zemi nejvyšší mírou všeho, podle níž se ke všemu staví a chová. P. Dr. Jan Ev. Urban OFM.

Petr Písecký:

KOMU NÁLEŽÍ RODINNÁ MZDA?

Často se mezi katolíky vyskytují debaty o tom, zda rodinná mzda přísluší i dělníkům svobodným a mladým. Při řešení této otázky je nutno přihlídnouti k různým okolnostem. V každém průmyslovém neb podobném podniku jsou zaměstnání lidé různého stáří a často i obého pohlaví. Přihlédněme zatím k mužům starším, kteří jsou již delší dobu v podniku zaměstnání. Někteří z nich pamatují první počátky závodu. Zažili v něm dobré i zlé. Když podnik prodělával své dětské nemoci, starali se s napětím všech sil o jeho udržení a záchranu. Ba jsou známy případy v některých závodech, že když bylo zle, počkali se mzdu, a ač sami potřebovali uhraditi svá nejnnutnější vydatí, souhlasili s výplatou po částech, podle toho, jak peníze docházely. Věnovali práci v podniku své mladé síly a často v něm i sestarali. Tvoří starou gardu na níž je možno se kdykoliv spolehnouti. Tito starodružiníci práce by měli svému zaměstnavateli přirůstí nejvíce k srdci. Je spravedливо jim měřiti jinak než mladým nováčkům. Některým již odrůstají dítka a rodiče se i při větších příjmech stále nemohou dopočítati.

Zde poznáváme, že jen láska sociálních papežů k dělnictvu mohla stanoviti normy jaké nám představuje rodinná mzda. Právě-li se v encyklice Quadragesimo anno, že rodinná mzda se má zabezpečiti každému dospělému dělníku, pak tento mravní příkaz sociální spravedlnosti platí v prvé řadě o mzdě v podniku nejděle zaměstnaných pracovníků. Oni mají nárok na nejvyšší rodinnou mzdu. Pro ně a jejich zaměstnavatele jsou ve zmíněné encyklice určena tato slova: »Nebude od místa zde vzdáti zaslouženou chválu těm, kdo důmyslně a s úspěchem budovali plány a zkoušeli různé cesty k tomu cíli, aby, přibýlo-li rodiny, rostla i mzda; a v případě, že by došlo k mimořádným potřebám, aby se čelilo i jim.«

Takový mimořádný případ může nastati, když věrného zaměstnance stihne delší choroba a příspěvky sociálních ústavů nestací krýti životní potřeby rodiny zaměstnancovy. Zanikne-li pojistný nárok a podobné jiné nečekané události.

Zde platí: »Věrnost za věrnost«. A zaměstnavatel se nemá nechati od nikoho předstihnouti ve šlechtnosti.

Jak často se však v přítomné době stává, že ryze obchodně uvažující zaměstnavatel, když pozoruje, že starší dělník již nemůže podati očekávaný výkon, sedne a napíše krásné vysvědčení, plné pochvalných frází o věrnosti a pracovitosti, o odborných a vzácných znalostech, a propouští svého věrného druhá, aby za něho přijal smlu mladší a levnější, nestaraje se dále o jeho osud. Snad znáš tyto propuštěnce, milý čtenáři. Vidáme je někdy, když nesměle přicházejí k oknu kuchyně charitního odboru, a nastavují svoji plechovku, aby se trochu zahřáli teplou polévkou. Poznáš je určitě: někteří mají ještě modré blůzy a zamaštěné čepice od oleje. Snad již prodali vše z toho, co měli lepšího. Nebo je tyto chudé uniformy těší, asi tak jako vojenský kabát starého vysloužilce? Zeptáš-li se jich kde pracovali, můžeš slyšeti jména firem a známých podniků, u nichž milion znamená asi tolik, kolik u tebe pětikoruna. Rádi by ještě pracovali, ale byli předstíženi mladými, jimž vzhledem k ustanovení kolektivní pracovní smlouvy může zaměstnavatel platiti méně. A pak zručnost je menší, zdraví neslouží, síly ochably, zkrátka byl by čas jíti na odpočinek, neboť zracionalisované metody a moderní tempo pracovní zanechalo své následky. Dokud jsou podpory, žije se snadněji, ale i ony jednou přestanou docházeti a člověk, kterému z celé životní námahy zbyly

jen uprasované ruce, poznává, že na práci je již stár a pro odpočinek, na který si dlouho platil, je ještě příliš mlád. A kdyby do věkové hranice šedesátí pěti let, po níž počíná nárok na důchod ze starobního dělnického pojištění, scházelo jen pět hubených let, pak těchto pět let utrpení a bídy úplně postačí, aby se starý veterán práce svého pojistného případu nedočkal. To je ukrutné. Je to obraz dnešní doby, která má sice velmi vyspělou pojistnou matematiku, ale nemá srdce. Její reprezentanti jsou: akcionář a ředitel továrny, ředitel sociálního ústavu a politický předák, všichni s pohádkovými příjmy a vedle nich ode všech zapomenutý šedesátiletý dělník s plechovkou polévky z kuchyně chudých.

Tato pozoruhodná disharmonie by měla být dostatečným důvodem pro zákonodárné sbory, aby se brzo postaraly o nápravu, aby totiž věková hranice starobního dělnického pojištění byla alespoň o 5 let snížena.

Na konec dlužno připomenouti více lidskosti oněm průmyslovým a obchodním kruhům, které stále ještě vězí po krk v bahnitých zásadách liberalistického kapitalismu. Necht si vezmou k srdci slova knihy Sirachovy: »Neubližuj služebníkovu, který věrně pracuje, aniž dělníkovi, který je ti z duše oddán. Služebník rozumný budíž ti milý jako tvá duše, neodjímej mu svobody, aniž opouštěj ho v nouzi.« (Sirach 9, 22—23.)

Obrátme svoji pozornost k rodinné mzdě mladých. Sv. Otec praví, že rodinná mzda přináleží každému »dospělému dělníku« a má proto jistě nezvratné důvody. Každý člověk touží po štěstí, proto není ani přirozené, aby člověk chtěl být vědomě nešťastným. I člověk, který se chce násilným způsobem zbavit svého života, činí tak v domnění, že tím unikne životu, který pokládá za nešťastný. Jestliže i sebevrah touží po štěstí, tím více po něm prahne mladý člověk, který si přeje žít. Všichni si přejeme prožívat svůj život radostně. Proto pracujeme, za to se i někteří modlíme. Když je člověk mlád, je pln růžových snů a odvážných plánů.

Staromládenecký život nemůže zdravého a mladého muže trvale uspokojit. Mladý dělník se těší, že se jednou ožení. Jak rád se zbaví toho stravování po hostincích a přespávání u cizích lidí. Dočká se snad, že bude mít jednu také svůj vlastní domov? Myšlenka na vlastní krb jej blaží. V době kdy ještě sprádá svoji budoucnost, myslí rád na své chudé štěstí, které mu ozařuje chvíle oddechu. Vidí v duchu úsměv mladé ženy vítající jeho večerní návrat z práce na prahu nového domova. V její milé společnosti bude trávit své tiché večery. Mladému muži, který neničil své budoucí manželství nečistou minulostí, je sňatek vstupní branou k novému životu plnému skrytých radostí a vřelému sebedarování milované bytosti. A dálí pak Bůh a přijdou-li děti, rád bude jako starostlivý otec pro ně pracovat. Jeho péče nedovolí, aby měly v něčem nedostatek. Se svojí ženou se chce rozdělit i o její strasti. Až se pak bude v sobotu navracet domů, budou zářivá očka dítek pozorovat jeho tajemné kapsy a očekávat, z které mladý tatínek něco dobrého vyloví. Šťastí spořádaného a Bohem požehnaného domova, je něco neskonale krásného. A to je také jeden z hlavních důvodů proč si mladý člověk za svoji poctivou práci zaslouží takovou mzdu, aby měl nejen na svoji obživu, ale aby si též mohl ušetřit nějaký obnos pro založení své budoucí rodiny. Kdo by mu toho nepřál?

Enos Rehek :

Katolické stanovisko.

S tímto heslem se tropívají rozmanité kousky. Falešní přátelé katolíků říkávají: To co tvrdíte, je s vašeho katolického stanoviska dobré; my ovšem máme stanovisko jiné, a nežádáme od vás nic, než abyste i vy respektovali naše stanovisko. Jest ku podivu, jak velký počet katolíků jest u vytržení nad snášelivým stanoviskem svých falešných přátel.

Katolíci, kteří (jako Papež) nepochopili, že náboženství jest moc zcela universální, která se dotýká všeho a zasahuje všechno, říkají skromně: Jako katolíci usilujeme o to, aby nám nebylo bráněno ve vykonávání náboženství; chceme svobodně chodit do kostela, chceme se svobodně modlit ve své komůrce, chceme svobodně memorovat katechismus; zachováváme si čistě katolické stanovisko, aniž se mícháme do věcí, které patří rozhodovati a spravovati jiným mocnostem nežli Církvi; zejména nepletme náboženství s politikou, protože podle samého učení Církve jest Církve neomylná pouze ve věcech víry a mravů. Každý

ví, jak znamenité ovoce nese toto »katolické stanovisko« Papežovo.

Nynější nepřátelé Církve mají své úlohy rozděleny. Jedni pokračují v zdánlivém vyvracení katolických dogmat, nebo v jejich sesměšňování; toto poslední má větší úspěch, protože národ jest duchovně mrtev a okolí jest duchovní poušť. Druzí však říkají: Nebere-me vám víru v Trojici, ani ve Vtělení, ani v Papeže. Věřte si konečně, co chcete; víra je beztoho (podle bádání modernistů) věci citu, a čím nemožnější (podle ubohého rozumu) tajemství, jež tušíte, tím silnější máte se svého stanoviska víru. Respektujeme vaši víru, ale žádáme, abyste vy stejně respektovali vědu. Věda pak, filosofie totiž a všechny vědy teoretické, nám dokazuje, že není objektivní pravdy. Tím jest vaše stanovisko zachráněno; nechtějte nám haněti našeho stanoviska.

Z tohoto předeslání můžete uhodnouti, v čem asi záleží katolické stanovisko a nač se toto stanovisko vztahuje. Katolické stanovisko je stanovisko objektivní, to jest, před rozumem existující pravdy. Objektivní pravda jest obecně, na všech místech a ve všech časech, platná; jest to pravda »katolická« v původním smyslu tohoto slova, v tom smyslu, který je základem náboženského smyslu slova »katolický« (všeobecný). Odkud čerpáme objektivní pravdu? Kde ji nacházíme a odkud ji musíme přijmouti, aby zaujala náš rozum, aniž se můžeme vzpěčovatí jejímu objektivnímu diktátu? — Nalézáme ji v přirozenosti věcí a v otevřených, mluvících ústech Božích. Přirozenost věcí a Zjevení Boží jsou pramenem pravd, jež jsou obecně platné čili katolické.

Neomylný učitelský úřad Církve jest nemylným nejenom v definování dogmat, nýbrž i v hájení přirozených pravd, protože mnohé z těchto přirozených pravd jsou základem, na nichž dogmata spočívají. Říci: neexistuje objektivní pravda, není možno s jistotou poznati jakoukoli pravdu, není kacířství; ale jest to věc horší než kterékoli kacířství, ďábelštější než úplný odpad od katolické víry.

Protiví se katolickému stanovisku nejen to, co odporuje dogmatu; nejen to, co odporuje církevnímu názoru, byť i nebyl tento názor ještě dogmatem. Každý jistý požadavek přirozenosti, každá jistá, přirozená pravda patří ke katolickému stanovisku. Každá úchylka od mravního diktátu přirozenosti (tento diktát jest přirozený zákon Boží!), každá teorie, která podlamuje přirozený řád věcí a vede k ohrožení důležitých pravd ať přirozených ať nadpřirozených, vše to musí být předmětem pozorů katolického oka, proti všemu tomu se musí ozývati katolický hlas, katolické stanovisko. Uznání nejprve veškerého přirozeného řádu a potom uznání celého řádu nadpřirozeného — toť předmět úsilí katolického stanoviska!

Lze však jíti ještě dále. Každý čin, každé opomenutí, každá metoda a každá praktika, která škodí katolickému náboženství, spásy nebo posvěcení duší, hned nebo později, jistě nebo p r a v d ě p o d o b n ě, vše to má mít na zřeteli člověk, který chce posuzovati svět a jeho dění s katolického hlediska. Není pravda, že některé z těch věcí může ponechávati dobrozdání jiných lidí. Tímto způsobem vzalo za své náboženství v mnohých zemích. Není pravda, že nesmíme vyšetřovati věci jen p r a v d ě p o d o b n ě nebezpečné a škodlivé. I p r a v d ě p o d o b n ý m nebezpečím musíme čeliti včas, jsou-li veliká a ohrožují-li statky, jichž nesmíme ztratiti za nic na světě. Zde není podle katolické mravouky dovoleno užiti pravděpodobnosti, že se neštěstí n e s t a n e. Třeba se zabezpečiti v š í m m o ž n ý m z p ů s o b e m, aby se opravdu n e s t a l o.

ZA SVATOVÁCLAVSKÉ ČESKOSLOVENSKO.

(K jubilejním oslavám SKM.)

Ještě uprostřed zápasů světové války, na jaře roku 1918 bylo z iniciativy nejdůst. českého episkopátu založeno české Sdružení katolické mládeže. Ustavující valná hromada byla na svátek sv. Jana Nepomuckého v Praze.

Letos o svatojanských dnech vzpomínala česká katolická mládež spolu s moravskou Omladinou dvacátého výročí Sdružení. Oslavy byly uspořádány jako hold národním českým patronům, pod jejichž ochranu mládež staví veškeru svoji práci.

V sobotu dne 14. V. byly oslavy zahájeny. V neděli přistoupili účastníci při mši sv. u sv. Ignáce ke stolu Páně a poté v pěkném průvodu odebrali se na Slovanský ostrov. XXI. jubilejní zemská valná hromada konala se tam ve velkém sále, jejíž zcela naplnila mládež z valné většiny v krojích a v svérázech. Při valné hromadě zastupoval J. Em. nejdp. kardinála J. M. kanovník Dr. O. Švec, duchovní rádce OSKM Velké Prahy. Zakončením a spolu vyvrcholením jednání byl veřejný projev: »Svatováclavské Československo — náš cíl.« Svatováclavské Československo jako silný stát, opírající se i o sílu armády, o mravní hodnoty občanstva, vylíčil ve svém referátu Jan Sova. Zemský předseda JUC. Frant. Kolman zdůraznil že Čsl. stát tak, jak si jej mladí katolíci představují, musí být spravedlivým ke všem vrstvám a musí uskutečňovat zásady papežských encyklik. Náboženské a kulturní požadavky katolického mládí ve svém referátu rozvedl kulturní referent SKM Vít Šorm. Slova mladého řečníka volající důrazně po uskutečnění katolického Československa setkávala se s neutuchajícím nadšením shromáždění.

Odpoledne od kostela sv. Vojtěcha kráčeli »eskamáci« průvodem na Hrad pražský »k pramenům české národní síly« — k hrobům českých světů. Krásně se vyjímalý bílé svérázy členů a členek SKM, když mladí bojovníci pochodovali »vítěznou alejí katolické reformace« — po Karlově mostu. U kostela sv. Mikuláše nabyt průvod rázu církevního a tak vstoupil do svatovítského velehrámu, kde krásným kázáním oslovil mládež J. M. prelát Dr. O. Stanovský.

Večer zúčastnili se »eskamáci« svatojanské pobožnosti na Karlově mostě a představení »Hvězda z Lisieux«.

V pondělí na svátek sv. Jana Nepomuckého, ve šlépějích svého ochránce, putovala katolická mládež do Staré Boleslavě, aby v městě vzpomínajícím 300. výročí návratu Paladia vzdala hold Tě, která se právem zve Ochránkyní země České, Královnou Svatováclavského Československa. Po mši sv. a kázání P. Aloise Daňhy ČSsR v mariánském chrámu, zakončila mládež své jubilejní oslavy na místě z nejposvátnějších v této zemi, u mučednictví sv. Václava, v svatováclavském kostele. Zde posvětil J. M. kapitulní probošt Hrdlička nové prapory SKM, zde mládež pozdravil J. M. kanovník Málek, zde ústy svého generálního duchovního rádce P. Dr. Fr. Kruse T. J. složila mládež při drahocenné krvi sv. Václava slavný slib věrnosti Církvi, náměstku Kristovu, nejdůstojnějšímu episkopátu, Čsl. státu a českému národu.

Zde přislíbila mládež, že se zvláště ze všech svých sil vynasnaží, aby ve svém národním státě uskutečnila řád sociální lásky a spravedlnosti a proměnila tak svou milovanou vlast v silné, sociálně spravedlivé, katolické, svatováclavské Československo. Sjezd SKM., jenž byl tímto slavným slibem zakončen, byl projevem statečnosti katolické mládeže, jež ani hrozbami, ani poehlebnictvím nedá se odvrátiti od ideálů katolické obnovy naší vlasti. Kéž nadšení, jež z účastníků v některých chvílích přímo sálalo, vytrvá a mladí »eskamáci« jako předvoj Katolické akce přispějí svojí hřívnou k obrodě svého národa na všech místech a ve všech povoláních, kam je Bůh postavil. vrš.

Boj s náboženstvím v SSSR trvá.

Již několikrát komunistická propaganda prohlašovala, že náboženská otázka v SSSR. je definitivně vyřešena. Zahraněční veřejnosti se vštěpovala myšlenka, že víra v Rusku upadla tak, že touto otázkou se tam již nikdo nezabývá, anebo snad nanejvýše malé zbytky náboženských fanatiků ze staré generace. Aby byla potřena víra, bylo sáhnuto k tak ostrým opatřením, že původci těchto opatření mohli skutečně doufat v úspěch, neboť posuzovali otázku víry výhradně ze svého nevěrecko - materialistického stanoviska. Toto stanovisko však nepřipouštělo možnosti, že víra v Boha jest přirozeným citem člověka a právě tato okolnost rozhodla. V roce 1937 komunisté byli však nuceni přiznati, že bylo poraženo nikoliv pronásledo-

vané náboženství, nýbrž favorisovaná nevěra. Tak na příklad psala »Komsomolská Pravda«, že v Malorusku bylo r. 1925 2,500.000 bezbožníků, ale r. 1938 není tam již ani jediné bezbožnické buňky! Existovala jen ústředí, která místo protináboženské propagandy se zajímala o spekulaci.

Někdy se zdálo, že komunisté se chtějí smířiti s porážkou v otázce víry a připustiti větší volnost pro náboženství. Leč tato domněnka se zakládala jen na nedostatečných informacích, při čemž se též přehlížela opravdová podstata komunistického režimu, při kterém rozhodují nikoliv pro veřejnost přístupné zákony a nařízení, nýbrž tajné instrukce komunistické strany. Tyto instrukce pak se řídily vždy heslem: »Komunismus a náboženství jsou nesmiřitelný.«

R. 1937 ostrý boj proti náboženství opět vzplanul. V sovětském tisku se začaly otevřeně projednávatí otázky, proč i mládež se často uchyluje k víře. Tak časopis »Sovětskoje studenčestvo« v březnu min. r. píše: »V řadě vysokoškolských bytů možno najíti ikony, před kterými jsou rozsvíceny lampy. Setkáte se tam i s maličkými ikonami, zavěšenými nad postelemi. U některých vysokoškoláků najdete na krku kříže« . Dozvěděli jsme se i o vzrůstu vlivu duchovních osob, které se dovedly přizpůsobiti sovětskému životu a pracovati za nejtěžších podmínek. Lid věří svým duchovním vůdcům a chrání je. I komunistické úřady jsou nuceny s tím počítati.

Takový stav velmi znervosnil ústřední komunistické úřady a tyto rozhodly provésti nové ostré pronásledování věřících a sice proto, že prý duchovní vůdčové lidu jsou záškodníci, špehouni, sabotážníci a vůbec nepřátelé lidu. Proti samotným věřícím se nic nenařídí, ale škodlivou činnost duchovních není možno nadále trpěti. Jak je známo, bylo na základě uvedených obvinění zatčeno a potrestáno již mnoho věřících. A právě nyní byla zase zatčena řada duchovních osob a podle všeho se připravuje proces s duchovními osobami, jehož účelem bude zkompromitovati duchovenstvo, které má býti přinuceno veřejně doznati svou vinu před soudem, podobně jako tomu bylo při předešlých procesech s bývalými sovětskými předáky. Není ovšem známo, podaří-li se čekistům »připraviti« podobný proces s duchovními osobami, ale podle zpráv v sovětském tisku (viz na př. časopis »Trud« 24./IV., článek Kandidova), má býti veřejnosti ukázáno, že duchovenstvo vedlo kontrarevoluční, špehounskou a sabotážnickou práci společně s Trockým a trockisty. Dokonce se bude dokazovati, že Trocký podporoval zesnulého patriarchu Tychona a tento Trockého. Komunisté zamýšlejí dokonce obviniti duchovenstvo, že provádělo anebo aspoň podporovalo všechny běsy revoluce. Kandidov ve svém článku v časop. »Trud« mluví i o tom, že ruské duchovenstvo provádělo špehounskou činnost již před revolucí a stálo již tenkrát v cizích službách. Přinutiti lid, aby uvěřil těmto nesmyslům, není ovšem snadné a proto celý komunistický aparát propagandy se snaží nyní zvyknouti sovětského obyvatele na podobná tvrzení. Casopis »Pravda« popisuje mezi jiným práci bezbožnického musea v Moskvě. Do tohoto musea jsou nyní stále komandováni sovětská dělníci v doprovodu zkušených instruktorů, a tam se jim ukazují obrazy, malované jediné za tím cílem, aby dokázaly různé »hříchy« věřících a také i to, že Trocký byl člověkem nábožensky založeným a spolu s patriarchou Tychonem bojoval proti sovětské vládě. Všechny tyto zjevy jsou neklamným důkazem toho, že komunisté boj proti víře prohráli a že jsou si toho vědomi. Víra je nyní na postupu a ohrožuje je; proto

se rozhodli k pokusu zdiskreditovati duchovní vůdce a prostě je odstraniti. Za nimi stojí totiž lid a jsou proto nebezpeční
E. Kalikin.

Zkáza studu.

(Protest zaslaný Svatováclavskou Ligou ministerstvu školství a národní osvěty ve věci cvičebního úboru středoškolského žactva.)

V Praze, dne 11. května 1938.

U příležitosti X. všesokolského sletu má být uspořádáno též vystoupení středoškolského žactva. Žactvo má vystoupiti v cvičebním úboru, zavedeném pro tělocvik na středních školách a má snad i ve veřejném průvodu hlavním městem Prahou jíti v tomto tělocvičném úboru.

Není nám známo, zda tělocvičný úbor středoškolského žactva byl jednotně normován pro všechny tyto školy v ČSR. Pokud víme, užívá se tu někde u dívčí mládeže krátkých kalhotek, trička a cviček, u hochů pak zhusta zůstává horní část těla obnažena. Jsou-li naše informace správné, má středoškolské žactvo při uvedeném veřejném vystoupení cvičiti a dokonce i v průvodu pochodovati právě v takovém úboru. Tento úbor nelze naprosto pokládati za vhodný pro veřejné cvičení, tím méně za přípustný pro průvod městem.

Lze důvodně pochybovati, zda výnos ministerstva školství a národní osvěty ze dne 29. října 1927, č. 104.971 (Věstník 1927, č. 117), pojednávající o zavedení cvičebního úboru středoškolského žactva, měl při tom na mysli zároveň též úbor pro veřejná vystoupení. Výnos ten svědčí právě o opaku, neboť ustanovuje výhradně, aby se užívalo zvláštního cvičebního obleku při vyučování tělocviků, žádaje výslovně, aby cvičební oblek vyhovoval všem potřebám zdárného vyučování tělocviků a byl po stránce estetické i mravní zcela nezávadný.

To je důležitě konstatovati, neboť z toho vychází, že cvičební úbor středoškolského žactva byl koncipován se zřetelem na potřebu vyučování tělocviků, t. j. v uzavřených místnostech nebo školních hřištích bez přístupu veřejnosti, při čemž vyučování tělocviků se děje samozřejmě odděleně podle pohlaví.

Že tomu tak je, a že tělocvičný úbor středoškolského žactva nikterak není při nejmenším vhodný pro vystoupení veřejné, tím méně arci pro veřejný průvod městem, tomu svědčí výnos zemské školní rady v Praze ze dne 19. prosince 1930, č. III B 113/27, č. 117.561 ai 30, v němž se výslovně praví: »Na místech přístupných široké veřejnosti a při veřejných vystoupeních budou všechny žákyně nosivati kromě spodků také skládané sukénky«, jakož i výnos zemské školní rady v Brně ze dne 13. června 1935 č. 26.808, v němž se praví: »Pořádá-li se průvod mimo cvičiště, nebudiž dovoleno, aby se ho účastnily dívky ve cvičebním úboru. Cvičencům vůbec budiž zabráněno choditi ve cvičebním úboru mezi obecnostem.«

Ostatně ani ve školních budovách není dovoleno dívkám, aby jdouce do tělocvičny, nebo na školní hřiště, šly po chodbách pouze v cvičebním úboru, nýbrž musí přes tělocvičný úbor býti zahaleny svrchním pláštěm.

Není zajisté zapotřebí věcně podrobně zdůvodňovati, že tělocvičný úbor středoškolského žactva pro veřejné vystoupení není nikterak vhodný a že je arci naprosto nepřipustný pro veřejné pochodování ulicemi města. Stačí zajisté odkázati na fakt, že žačky vyšších tříd škol středních a učitelských ústavů bývají

zpravidla tělesně již velmi vyspělé, a že úbor — má-li takový býti, jak je uvedeno — je tu pro veřejné vystupování nemístný. Ostatně uvádíme, že ani vedoucí naše spolky, jako právě Sokol, cvičebního úboru pro průvody vůbec neužívají, omezující používání cvičebních úborů jen na příslušná tělocvičná vystoupení.

Poněvadž zpráva o tomto způsobu oděni středoškolského žactva při jeho chystaném veřejném vystoupení a při průvodu vzbuzuje již nyní značné pohoršení, zejména též u mnohých rodičů těchto žáků, a provedení, je-li skutečně o něm uvažováno, by musilo vzbuditi mravní pohoršení a roztrpčení u jistě značné části veřejnosti, dovolujeme si snažně žádati: 1.) aby ministerstvo školství a národní osvěty bedlivě uvážilo, je-li tělocvičný úbor středoškolského žactva vhodný pro veřejné vystoupení vůbec, a co by bylo v tom směru zaříditi, jednak pro toto vystoupení středoškolského žactva u příležitosti X. všesokolského sletu (použití jiného úboru, nebo aspoň přísné omezení na příslušné tělocvičné vystoupení a oddělení podle pohlaví i na nástupišťích), jednak pro příště vůbec;

2.) aby ministerstvo školství a národní osvěty zakázalo pochodovati středoškolskému žactvu při průvodu městem v tělocvičném úboru.

Svatí boží, světlo a vzor katolických mužů.

(Kalendárium cností svatých katolické Církve.)

1. června vzpomíná církev sv. Pamfila a soudruhů. Je to celkem 11 mučedníků, kteří nám září jako ušlechtilé vzory neohrožené víry.

2. června je sv. Blandiny a spolumučedníků Lyonských, od nichž bychom se měli učiti nadpřirozené trpělivosti a neohroženosti ve víře.

4. června slavíme památku sv. Kvirina, biskupa a mučedníka, příkladu to veliké lásky a horlivosti ve správě duší a víry ve všudypřítomnost Boží.

5. června připadá svátek sv. Bonifáce, arcibiskupa a mučedníka. Je to hvězda zářící nám všestrannou vzdělaností, moudrostí, zbožností, neúnavnou horlivostí a čistými mravy.

6. června je památka sv. Norberta, zakladatele řádu a českého patrona, jehož blesk omráčil, otevřel mu oči a osvětlil jeho duši, že si zošklivil rozkoše tohoto světa, přišel se kál a stal se pak horlivým apoštolem úcty Nejsvětější Svátosti Oltářní. Jako zvláštní milovník pokoje a smířovatel rozvaděných protivníků měl by zvláště dnes námi býti vzýván, aby nám u Boha vyprosil svornost a mír.

7. června staví nám církev za vzor sv. Filipa, prvojáhna, jenž nás vede k tomu, jak máme pečovat o chudé, vdovy a sirotky.

8. června zahleďme se na vzor zbožnosti a milosrdného přítele chudých a nešťastných sv. Medarda, biskupa.

9. června připomínáme si sv. Primusa a sv. Feliciána, bratry mučedníky, kteří nás učí jak se prokazují trpícími skutky duchovního a tělesného milosrdenství. Zapamatujme si dobře tato slova sv. Primusa, která pronesl, když byl mučen: Vše, co jest na světě, potrvá jen krátký čas, a co Bůh nám připravil, potrvá na věky. Žádný nepřítel neodejme nám Spasitele, v nějž věříme a jehož milujeme a ctíme. S radostí snášíme bolesti, abychom byli hodni zaslíbení Jeho.

11. června připadá svátek sv. Barnabáše, apoštola Páně, jenž nebyl sice přímým apoštolem Kristovým, ale dostalo se mu tohoto čestného názvu za to, že byl horlivým pomocníkem sv. apoštolů. Jaký to vzor pro nás katolické muže, jež volá sv. Otec k laickému apoštolátu. Vzávejme tohoto světce, aby nám vyprosil u Boha vlastnosti, jimiž vynikal: milou povahu, řečnický dar, dobrotu a plnost Ducha svatého a víry.

12. června je sv. Jana z Fakunda. Od něho si pamatujme slova: nevím ani dne, ani hodiny, kdy povolá mne Pán, aby činil počet se mnou. Vidím, jak brzo ten, brzo onen umírá zbaven jsa smyslu, a proto hledím, abych na osudnou chvíli byl připraven. Zpovídám se často, ježto často také hřešívám.

13. června mluví k nám sv. Antonín Paduánský jako vzor poslušnosti, pokory, tichosti, čistoty a nábožnosti. Prosme světce, aby nám vyprosil, aby i o nás mohlo býti řečeno to, co řekl o jazyku sv. Antonína sv. Bonaventura: Ó požehnaný jazyku,

jenž jsi povždy velebil Boha a učil lidi ho oslavovati, aj nyní se osvědčuje, jak veliké jsou zásluhy Tvoje u Boha!

14. června vzpomínáme sv. Basila Velikého, arcibiskupa cesařejského a učitele církevního, a vezmeme si za vzor jeho neochvějnou věrnost k pravé církvi, nezlomnou statečnost a vážnou důstojnost.

15. června slavíme svátek jednoho ze svých patronů sv. Vít, který ač mlád osvědčil velikou pevnost a stálost u víře, jež mu vynesla korunu mučednickou. Když jeho otec jej přemlouval k odpadlictví a tvrdil, že setrváním ve víře křesťanské vrhá se do záhuby, pravil mu 12letý světec: Neběžím do záhuby, ale chvátám do sboru spravedlivých vyvolenců Božích.

Katolická akce.

Arcidiecése pražská:

Vikariátní konference Katolické akce konají vikariáty:

dne 6. června:

I. pražský o 15. hod. u Minoritů v Praze I.

dne 13. června:

II. pražský v 18.30 hod. u Františkánů v Praze II.

dne 19. června:

hořovický: o 14. hod. v Hořovicích v klášteře.

dne 26. června:

rakovnický: ve 14 hod. na děkanství v Rakovníku,

plzeňský: ve 14 hodin na arciděkanství v Plzni.

Film.

(Hlídka katolické kinematografické centrály, Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Třída A): Filmy pro dospělé bez závad:

Bandité préríí. La Tricolore. Drama z dějin amerického osadnictví. Předvádí boje s Indiány, vedenými zločinným bělochem a vítězství osadníků, získané za velkých obětí a po houževnaté vytrvalosti. Děj je protkán jemným vlákem čisté lásky. II.

Dozněla melodie. Ufa. Mladá dívka prožije v poušti dobrodružství s mužem, jemuž po zachránění projeví svoji lásku. Zachránce přízeň dívky neopětuje, ale uchází se o ni teprve po letech, kdy dívka jest již provdána. Ona však vytrvá a svoji rodinu neopustí.

Únos do Petrohradu. Koruna. Dcera přednosty stanice ujeďe s mladým důstojníkem do Petrohradu. Starostlivý otec dceru vyhledá a varuje ji před důstojníkem, který se však vzdá své kariéry a s dívkou se ožení. Otec je pak též spokojen, když vidí štěstí své dcery. II.

Jarní bouře. Ufa. Napínavé filmové drama podle stejnojmenné povídky L. Ganghofer. Mladý námořník se vrací do rodné víscky v horách. Doma se zamiluje do přítelkyně z dětství. Dívka je však zasnoubena s jeho přítelem. Dochází k rušným scénám. Vítězí však upřímná láska a obětavé přátelství. II.

*Milionáři. Ringler. Společenská komedie s jiskřivým humorem »videňského zrna«; jemně a hupebně dobré vločky splývají harmonicky se zajímavým dějem. II.

Třída B.) Filmy s určitými závadami:

Velké dobrodružství. Dafa. Německý inženýr se v New-Yorku seznámí s pouliční prodavačkou novin, již zachráni před násilím opilého bratra. Po druhé setká se s dívkou v Berlíně, kde jejím zásahem je sprostěn podezření z vraždy odhalením pravého pachatele.

Tajný rozkaz. Paramount. Špionážní drama ze světové války, líčící osudy dvou mladých lidí nestejně národnosti, jejichž lásku nezlomí ani nepřátelství, ani nebezpečí válečné špionážní služby. II.

Trigger Bill. M. G. M. Krvavý román divokého západu. Trigger Bill je starý darebák, který vraždí a přepadává poštovní dostavníky. Podle ulopených věcí poznává, že okradl i vlastního syna, jehož v mládí opustil. Syn se stane vládním komisařem a bandity potírá. Trigger Bil jej při jeho úřední činnosti chrání a pomáhá mu, nedá se však poznati. Je na svého syna hrdým a těší se tajně z jeho štěstí.

Londýnské noci. M. G. M. Londýn je vzrušován nevysvětlenými vraždami a přepadeními, která páše tajemný muž s deštníkem. Policie marně pátrá, ale žurnalista-detektiv přijde pomocí svého psa věci na kloub. I když v závěru vítězí spravedlnost, může film svým podáním vzbuditi u mládeže tendence opačné. II.

Útěk před smrtí. Reiter. Anglický důstojník uprchne z německého zajetí. Ujeďe do Berlína, kde jest po něm pátráno. Tam pozve si jej k sobě dívka, která je ve službách policie. Oba se však do sebe zamilují a uprchnou z Německa. II.

Postel s nebesy. Ufa. Německá groteska z ovzduší výstřední společnosti. Režie sleduje snahy zesměšnití t. zv. falešnou morálku, ale částečně se sama dopouští téže chyby, kterou sama jinak dovedně potírá. II.

Pět milionů hledá dědice. Slavia. Americká veselohra, ve které podmínkou dědictví je důkaz o šťastném manželství. Důkaz se po překonání mnohých úkladů podaří. II.

10:0 pro nás. Fox. Americká veselohra ze studentského prostředí. Potrhly humor. křepčící tance a surové hry bezstarostného mládí.

Třída C. Filmy s určitými velkými závadami, pro které nelze je doporučiti:

Na hý model. M. G. M. Známý námět podle libreta W. Reische: Maškaráda. Drama plné věrolomnosti, kterou nevyváží ani imponující prostota nezkušené dívky. II.

Třída D). Filmy pro katolíky a katolická kina zakázané:

Když hvězdy svítí. Slavia. Německá filmová revue počínající chvalo zpěvy na město Berlín, vyplněná bez určité dějové souvislosti nevkusnými popěvkami a tanci, jež jsou pro způsob zastřené propagandy, působící na smyslovou i smyslounou stránku divákovu, naprosto nevhodné pro české prostředí. II.

Změna klasifikace filmu Včera neděle byla. Poněvadž akciové filmové továrny A. B. Barrandov vyhověly požadkům Poradního sboru a provedly požadovaný sestřih filmu, přeřazuje Poradní sbor shora uvedený film z třídy D do tř. B.

Filmy označené * byly při premiéře znovu přezkoušeny a definitivně upravena jejich klasifikace.

Filmy v této rubrice neoznačené se katolíkům k návštěvě nedoporučují.

Rozhlas.

(Hlídka katolické rozhlasové centrály, Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Nová katolická rozhlasová stanice v Holandsku byla vysvěcena 10. května v městě Hilversum za přítomnosti zástupců církevních a státních úřadů. »Katholieke Radio-Omroep« je její úřední název a jest pozoruhodným dílem rozhlasové techniky. Nová stanice má 17 mikrofonů, 11 hracích stolů, 450 signálových lamp a délka položených kabelů obnáší 16 km. Obřad svěcení za přítomnosti papežského internuncia vykonal arcibiskup utrechtský Msgr. de Jong. Odpoledního zahájení provozu stanice zúčastnil se vedle jmenovaných již hodnostářů též ministr vnitra, jakož i další dva členové holandské vlády, zástupci zahraničních rozhlasových společností a katolické centrály rozhlasové. Pozdravných telegramů došlo velké množství; z příkazu Sv. Otce zaslal blahopřejný telegram i státní sekretář kardinál Pacelli. Dále blahopřáli: prefekt kongregace Propaganda Fide kardinál Biondi, kardinál-arcibiskup von Roy, kardinálové Verdier, Kašpar, Szerédi, Hlond a četní biskupové ze zahraničních misí.

Naše práce.

Hold Kristu Králi a oslavy sv. Vojtěcha v Kladně dne 22. května t. r. dokázaly pohotovost a obětavost katolíků, kteří se tu sešli z pěti okolních vikariátů. Ač byla právě doba mimořádná a krajně nepříznivé počasí, přece přišli účastníci ze všech stran. Zvláště překvapovala četná účast mužů, kteří v biografu Korso vyslechli hodnotný referát P. Dr. Urbana, který přednesl prof. Pavelka, a Dr. Jandy, jež promluvil na téma: Význam sv. Vojtěcha pro zavedení království Kristova mezi Čechy a Slovany, Dra. Stiebra, který řídil shromáždění a nadšeně volal muže do jednoho šiku lásky a pravého spojení se Spasitelem. J. M. gen. vikář Dr. Opatrný pozdravil účastníky jménem ndp. kardinála. Nemělo zdařilá byla schůze mládeže, na níž mluvil dp. P. Dr. Schubert, a Dr. Ryněš, a schůze žen, která byla nejčetněji navštívena a kde promluvil opět dp. Dr. Schubert, a pí. Dr. Birnbaumová.

Slavnou mši sv. celebroidl J. M. gen. vikář Opatrný u zvlášť postaveného a pěkně ozdobeného oltáře před hlavním vchodem do děkanského chrámu. Krásný zpěv, doprovázený orchestrem, řídil chvalně známý ředitel kůru p. Hoffmann. Ač po dobu mše sv. silně pršelo, přece jen zástupy věřících vytrvaly až do konce bohoslužby. Odpoledne měl eucharistické kázání dp. P. Dr. Jarolímek, načež se konal průvod s Nejsvětější Svátostí Oltářní, jež vyzněl jako mohutný hold Kristu Králi.

Další hold Kristu Králi a oslava sv. Vojtěcha bude 5. června v Benešově u Prahy.

České výpravy na Eucharistický kongres v Budapešti. Z Čech účastnilo se přes 200 poutníků, z Moravy a Slezska přes 300

poutníků. Výprava česká odejela z Prahy 24. V., moravská 25. V. z Brna. Z ČSR. bylo na kongresu asi 11.000 poutníků, většina z nich ze Slovenska. Účastníci z Čech, Moravy a Slezska měli svoje zvláštní pobožnosti v chrámu Teres Város a i svůj vlastní program. Z Budapešti vrátili se 30. května.

Z domova.

Program poutí staroboleslavských v měsíci červnu.

5. června: Pout' z diecése brněnské.
6. června: Pout' z kraje čáslavského.
7. června: Poutní zájezd Svazu katolických žen a dívek.
Začátkem června je projektován zájezd Svazu úředníků hospodářských družstev z Prahy.
12. června: Pout' mariánských družin z Prahy a Ml. Boleslavi.
19. června: Svatovojtěšské oslavy a pout' z Nové Paky.

Na legitimaci k slavnostem staroboleslavským obdrží se sleva 50% na železnici a 25% na státních autobusech. Sleva platí každou neděli a svátek (16. června, 5. července, 15. srpna a 28. září) vždy dva dny před a dva dny po. Jízdenku zakupte si buď do Brandýsa n. L. (z jižních a západních Čech) nebo do Staré Boleslavi (z východních Čech, Moravy a Slovenska). Cestu do Staré Boleslavi i zpět možno jednou přerušiti. Legitimace, odznak a informativní letáček stojí i s poštovním pouze 7 Kč. Objednejte u Přípravného výboru, Stará Boleslav.

V klášteře Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Třeboni lze bydleti a stravovati se v letních měsících. Na letní pobyt přijímají se i rodiny nebo jednotlivci; děti mají tu pečlivý dozor a pěkná zotavení v zámeckém parku. Krajina skýtá mnoho překrásných procházek a výletů, je tu hojnost koupališť v rybnících, lesů a luk, posilující a osvěžující vzduch. Informace v klášteře Milosrd. sester v Třeboni, zámek.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

Mezi hlavami států, které navštívily Sv. Otce dosáhl rekordu švédský král Gustav XI., který vykonal Sv. Otci návštěvy v r. 1927, 1929 a 1930. Po něm následuje belgická královna vdova Alžběta, která se svým chotěm Albertem byli v r. 1922 prvými z panovníků, kteří Sv. Otce Pia XI. po jeho zvolení papežem navštívili. Pro zajímavost uvádíme, že byli to rovněž královští manželé belgičtí, kteří po zabrání papežského státu navštívili r. 1870 Sv. Otce. Z dalších návštěv hlav států uvádíme: presidenta brasilské republiky r. 1922, anglického krále Jiřího V. s královnou r. 1923, Eas Tafariho, císaře habešského r. 1924, presidenta irského státu Cosgraveho r. 1925, egyptského krále Fuada a presidenta republiky Liberia M. Kinga v r. 1927, krále afganistanského v r. 1928, italského krále Viktora Emanuela s královnou r. 1929, velkovévodkyni lucemburskou, prince monackého a bulharského krále Borise r. 1930, presidenta irského státu de Valera r. 1933, říšského správce maďarského Hortyho s chotí r. 1936.

Doktorská zkouška za přítomnosti Sv. Otce konala se 19. května v Castel Gandolfo. Po smrti kardinála Bisletioho převzal Sv. Otec úřad prefekta studijní kongregace a v této hodnosti předsedal doktorské zkoušce z biblické vědy, což je velmi vzácný příklad hodný zaznamenání.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Ceští novosvětcenci v Americe. 20. dubna t. r. vysvětil kardinál Mundelein 46 kandidátů. Byl mezi nimi i Čech P. Václav Čálek, nar. r. 1912 v Chichagu. Primici měl v chrámu sv. Cyrila a Metoděje.

Dne 22. května v semináři sv. Prokopa v Lisle byl vysvěcen dp. Dlouhý a 29. května měl tamtéž první mši sv.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslavie. Chorvatský film o Svaté Zemi, který pořídilo »Družstvo sv. Jeronýma« v Záhřebu došel velkého úspěchu v Záhřebu. Nyní se hraje na venkově. Ukazuje však katolickým svatá místa, filmovaná u příležitosti chorvatské pouti do Svaté Země.

Polsko. Polská výprava k budapeštskému kongresu čítala 4000 osob v čele s kardinálem Hlondem a 22 biskupy. Kardinál Hlond posvětil také v Pécsi nový hlavní oltář klášterního chrámu Paulánů, kteří před léty přišli do tohoto města z Polska.

Jak nás v účt k sv. Vojtěchu zahanbují Poláci. Když letošního roku před svátkem sv. Vojtěcha pořádala Svatovácl. Liga pout' k hrobům svatých českých patronů, jež končila u hrobu sv. Vojtěcha, sešlo se tu stěží na 300 osob. Za to do Hnězda — kde je též v katedrále uložena část ostatků sv. Vojtěcha, sjelo se z celé Polsky na 20.000 poutníků.

Svaz katolických mužů v Polsce čítá asi 150.000 členů, z nichž 30% připadá na dělnictvo. Proto uspořádal v březnu letošního roku kurs, věnovaný dělnickým otázkám.

Sjezd duchovenstva a učitelstva arcidiecése hnězdenské a poznaňské, konaný v březnu, obíral se spoluprací těchto složek ve školách.

Katolická universita lublínská měla v r. 1936/1937 891 studentů a 310 studentek.

Exercicie pro farní vůdce Katolické akce v diecési plocké byly uspořádány na 6 místech za účasti 78 osob.

Rusko. Osudy obrazu Matky Boží z Kurska. 7 století ctil ruský národ obraz Matky Boží v Kursku a vyvěšován v každé obci. Tehdy zachránil jej před zneuctěním arcibiskup Teofan z Ruska, který s obrazem uprchl do Jugoslavie. Nyní je vzácný tento obraz (malovaný na dřevě se stříbrnou ornamentikou) v Londýně.

»Bezbožník«, který vychází měsíčně, dostane druhá stejného jména, který bude vydáván týdně a vyvěšován v každé obci. V místech, kde je zavedeno elektrické osvětlení, budou tyto vývěsní tabule na obecní náklad v noci osvětlovány.

Bývalá katedrála sv. Izáka v Petrohradě bude prý přeměněna v komunistický a bezbožnický pantheon.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Eucharistického kongresu v Budapešti zúčastnilo se z Anglie přes 500 poutníků. Výpravu vedl kardinál-arcibiskup westminsterský.

Londýnský neutrální »Daily Mirror« přinesl nedávno na první straně obraz Sv. Otce s nápisem: »Přestaňte tohoto muže okřikovat!« V dlouhém článku praví se dále: »Mlčí-li papež, je posuzován jako slaboch, mluví-li, je označován za vtíravce. Jestliže se však do duchovních oblastí jeho 320 milionů věřících vtírá politika, je jeho věcí zakročiti. Kdyby naše náboženství (t. j. anglikánské) bylo ohroženo parlamentem či jinými vlivy, myslíte, že by arcibiskup canteburský mlčel? Papež nedělá nic jiného, než že varuje, vybízí k modlitbě a odsuzuje barbarství. Jako vůdce je papež rozvázný, důsledný a neohrožený. Můžeme tak říci o onom systému, který papež kritisoval, nebo o lídech, kteří papeže kritisovali?«

Také anglické duchovenstvo spolupracuje na letecké protiborně. V sále westminsterského arcibiskupství konala se nedávno porada duchovenstva za předsednictví kardinála Hinsleye. Kardinál prohlásil, že byl o spolupráci duchovenstva v protiletecké obraně požádán ministrem vnitra.

Belgie. Katolictví skauti v Belgii slaví letos 25leté výročí svého založení. V neděli 15. května defiloval v Bruselu před králem a kardinálem-primasem 15 tisíc katolických skautů. Potom na náměstí Poelart byla sloužena mše svatá a slavnost skončila projevem na stadionu v Ucele.

Francie. Na pařížské Sorboně dosáhl po sedmiletém studiu doktorátu čínský jesuita Pater Chang Cheng-Ming.

Lyonský svaz soudců, čítající na 200 členů, daroval kardinálu-arcibiskupovi lyonskému Gerlierovi sochu sv. Iva, patrona právníků. Kardinál Gerlier, bývalý právník, jest členem jejich svazu. Každodenně bude z nařízení biskupa ze St. Dié sloužena v jeho diecési mše svatá na vyprošení míru a to podle stanoveného pořadu pokaždé v jiné farnosti.

Holandsko. V neděli 19. června budou se svolením episkopátu ve všech kostelích uspořádány sbírky na vydržování pracovních táborů pro nezaměstnanou katolickou mládež.

Irsko. Irský prezident nastoupil 1. června svůj úřad. V katedrále byla toho dne sloužena slavná mše svatá, které byl přítomen ministerský předseda De Valera se členy vlády; prezident Dr. Hyde, který jak známo jest protestant, zúčastnil se bohoslužeb v protestantské katedrále, načež v bývalém zámku irských místokrálů složil ústavní přísahu.

Dozvuky římské návštěvy. Korespondent »Catholic Herald« sděluje z římských církevních kruhů německých, že Hitler žádal o audinci u Sv. Otce, při čemž Sv. Stolicí kladla tyto podmínky: Znovuzřízení katolického školství v Německu a respektování rakouského konkordátu. Ježto Hitler tyto podmínky odmítl, nedošlo k návštěvě u Sv. Otce.

Lucembursko. Stejnomené hlavní město této země chová v mariánské katedrále 300 let starou sochu Matky Boží »Potěšení zarmocněných«. Každoročně v měsíci květnu po celý oktav je katedrála cílem nesčetných poutníků. Od nejčasnějšího rána až do poledních hodin slouží se v katedrále mše svatě. Odpoledne ve 14 hodin je po čas oktávy denně pobožnost nemocných, kteří připutovali se svými neduhy k Matce Boží. V 16 hodin je pak denně slavná pobožnost k patronce země, za kterou Lucemburčané v r. 1666 Matku Boží si zvolili. Oktávu zakončuje slavné procesí, které letos za ohromné účasti se konalo v neděli 22. května.

Maďarsko. Nový ministerský předseda maďarský Béla v. Imrády je katolík a jeho jmenování bylo katolíky této země přijato velmi radostně.

N ě m e c k o. **Ostatky sv. Eberharda**, který před 700 léty žil jako biskup v Tüntenhausen u města Freising a byl v tamním chrámu pochován, byly mnichovským kardinálem Faulhaberem vyzdviženy z hrobu.

Německý protestantismus před těžkou zkouškou. Jak oznamují anglické časopisy, mají do 31. května všichni pastoři složit přísahu věrnosti vůdci a podrobiti se tak státním zákonům, jinak pozbudou svého úřadu.

Křesťanská tisková centrála ve Vídni byla nedávno úřady zrušena. Tím pozbyla i Katolická akce rakouská své tribuny.

Norsko. O letošních prázdninách bude ve známém letovisku poblíže Troutheimu umístěn letní tábor katolických studentů různých národností. Studenti pomýšlejí postavit v Troutheimu kapli pro misijní katolickou stanici.

Portugalsko Přes 200 tisíc poutníků ze všech končin Portugalska meškalo v neděli 22. května v mariánském poutním místě Fatimě. Mimo kardinála-patriarchy lisabonského dlelo tu též 12 biskupů. Byla to dosud jedna z největších národních poutí.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Japonsko a katolicismus.

Jest tragické nazývati se »zemí slunce« a nevědět o záři světla. Japonsko jest zemí této tragiky.

Jeho císař jest »vtělením boha slunce«. Slunce jest základem jeho náboženských kultů. Erbem státu jest žhavě rudá sluneční koule.

Avšak »Světlo ze Světla«, »Slunce spravedlnosti«, Krista, životní záření Evangelii, ohnivé prameny křesťanských svátostí, jsou velkému Japonsku téměř neznámy.

Na krásné, úzké ostrovní říši se rozprostírá svět o — 70.000.000 lidí. Ročně se narodí 960.000 dětí. V tomto mnohotvárném, činném a uchvacujícím množství lidu žije jen 109.000 katolíků. Prchavá vlna na širém moři. Máme proto nad Japonskem zoufat? Nikterak! Cím více tento vysoce inteligentní národ sám bloudí, tím vyšší může být naše očekávání. Japonsko potřebuje Říma více než Řím potřebuje žlutou rasu.

Duše japonského národa stále ještě hledá správný poměr k svému Tvůrci. Není ještě s Bohem tak »hotova«, jako se v Evropě domnívají, že jsou s ním »hotovi«.

Moderní japonská politika sleduje tři velké vnější cíle: Zdolání bolševismu, Filipinské ostrovy a vystěhování do Brazílie. Při takovýchto cílech zanedbávají užší vztahy ke katolické církvi by znamenalo škodit sobě samému.

Politikové a filosofové dějin se obávají, že Japonci kdysi ovládnou zemi a budou jejími pány. Nebylo by správnější říci: Jestliže vůbec které náboženství, pak bude katolicismus náboženstvím budoucnosti Japonska; neboť neúspěchy misijní práce na dálném východě jeví dobré předzvěsti.

V čase od roku 1932 do roku 1937 se rozmnožilo veškeré obyvatelstvo o 7 procent; za stejnou dobu však vzrostl počet katolíků o 14%. Roční počet křtů sv. se udržuje v posledních letech na výši 3000.

Připustíme-li, že široké vrstvy národa ještě nejsou zachyceny, přece ze vzdělavců padá plod za plodem do lůna katolické církve: studenti, profesori, ženy a dcery vysokých a nejvyšších úředníků, jako ku příkl. dcera zavražděného ministerského předsedy Hagasaki.

Předsudky proti katolickému duchovenstvu a řeholnímu stavu zřejmě mizí. Vedle 280 evropských kněží pracuje již 100 kněží japonských. Kromě 110 evropských misijních bratří řeholních, čítáme již 112 domorodých řeholních bratří a z 914 katolických sester jest 470 Japonek. Domorodý klášter trapistů a nové opatství benediktinské nalézají největší porozumění a ochotnou pomoc.

Japonské studentstvo jest zachyceno konferencemi sv. Vincence. Katolický student začíná odkládati kastovnickou třídní pýchu pro lásku Kristovu, sestupuje ku pomoci prostého lidu a žebra v palácích boháčů o almužnu pro své nejchudší krajany.

V díle obrácení národů vždy hrály ženy významnou úlohu. Japonská žena chce patrně zůstatí věrnou této tradici. V roce 1930 byl založen Svaz žen »Nippon Shimai Kai«. (P. Gemeinder, SVD.). 5000 Japonek, křesťane ki pohanek, se spojilo v »japonsko-Mariánský« orientované Lize. Lilie a hvězda jsou veřejně nošenými odznaky a symboly jejich snah: sloužití čistotou mravů a pevností charakteru budoucnosti Japonska.

Ducha tohoto hnutí vystihuje zřejmě zpráva o svěcení úderné čtyry tohoto sdružení. (Steyler Missionsbote, 36.37, No. 3).

20 mladých dam složilo do rukou apoštolského delegáta Msgr. Marelly slib pracovatí od této chvíle pro Japonsko a Katolickou akci. Ve svých pestrých šatech, v bílých křesťanských závojech, přehozených přes černé vlasy, stály před zástupcem Sv. Otce. Msgr. Marella volal každou jménem a každá odpověděla: Hle, já, služebnice Páně!

Nato slavnostně vyslovily slib věrnosti: Pokorná služba pro Krista a Jeho Církev! Obět sebe k vybudování říše Boží v jejich vřele milované japonské vlasti. Vysoký prelát zažehl na »věčném světle« před svato-stánkem svíci a podal jí dívce před ním kléčící se slavnostními slovy: »Tvé světlo, o Pane, nechť vzpláve v lidských srdcích!« Slibující však na to odpověděla: »Hle, jsem navždy služebnicí Páně!«

Vpravdě, neúspěchům japonských misionářů se dostává příznivých předzvěstí! B. Freiss, S. V. D.

Valná hromada Svatováclavské Ligy bude se konati v sobotu dne 11. června v 19.30 hodin ve spolkové místnosti Praha IV., Hradčanské náměstí čís. 8.

Exercicie členů Svatováclavské Ligy a Svazu katolických mužů budou se konati v Hájku u Prahy od 3. července večer do 7. července ráno. Přihlášky na spolkovou kancelář.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárci výslovně nezakážou, kvitovány.

GYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. Řídí redakční kruh. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohlédací pošt. úřad Praha 11. Výtiskla knih. J. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

Líst Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) - V Praze 15. června 1938 č. 12

Křesťan ve válce.

Ani v největším vzrušení nesmíme ztratiti křesťanské oči a srdce. Ano, právě tehdy ne, i kdybychom viděli a cítili vše jinak, než celé okolí. Právě tehdy ne, neboť vzrušení spíše oči kalí a srdce mate, než aby je vyjašňovalo.

V českých srdcích to vře a zdá se, že každý Čech má plnou chuť k válce. Všude jest nadšení. Všude chuť k boji.

Zde jest třeba rázně postavit jasné, protože věčné a nikoliv nervové hledisko. Mohlo by se stát, že by se obrana proměnila v nenávist. Že by to, co na svých odpůrcích odsuzujeme, vzniklo, vzrostlo, zmohutnělo v nás: zpupnost a nenávist. Stalo by se, že bychom byli stejní. Že bychom nezůstali lidmi, ale stali bychom se na obojí straně nerozumnými dravci. To se stát nesmí. Proto musí katolík rázně postavit do tohoto vzrušení jako pevný kůl pohled podle věčného Boha.

Jaký jest to pohled?

My se chceme a musíme bránit. Bránit se jest i křesťanskou povinností a věřící katolík, který ví, že smrtí neztratí vše, bude brániti podle vůle Boží své právo věrněji a oddaněji, než člověk bez Boha.

Ale smyslem života jest láska, nikoliv nenávist. Válka je zlá, válka je nenávist, válka boří a ničí dobré, dělá z lidí živočichy, v ní se hrouť jemnost, právo, zkrátka vše. Proto válku nesmíme milovati, válku musíme odsuzovati, k válce smíme být jen donuceni, válku smíme chtít pouze pro obranu, nikoliv válku pro válku. Nikoliv válku pro jiné cíle, tím méně válku pro vítězství některého politického směru. Křesťan bojuje nadšeně pro právo, ale ne z nenávisti!!

Křesťan musí viděti ve válce úpadek lidství. Protože lidstvo odhodilo ony dorozumivací prostředky a základny, jakými jest láska k bližnímu, láska Kristova, spravedlnost všem, dohoda v lásce mezinárodní, proto musilo se chopiti jiných dorozumivacích prostředků, a to jsou války. Lidstvo odhodilo Evangelium a proto musilo přijmouti děla a bomby. Buď jedno nebo druhé. Třetího není nic. A my katolíci nemůžeme než toto kázání hlásat celému světu. My však jsme je nehlásali životem. Láska naše byla v Evangeliu napsána, ale my jsme nechali zmizet víru, s vírou zmizela láska a spravedlnost, s láskou a spravedlností zmizel společenský řád jejich, nastoupil nemožný společenský řád sobectví a násilí, který neumí uživit lidstva. Jestliže jsme spoluzavinili smrt Evangelia a lásky v lidstvu, pak jsme nejdříve povinni tuto lásku oživovat.

Proto dívejme se na válku odhodlaně jako na jasnou výstrahu, kam se dojde bez lásky, ale i smutně u vědomí, co se z lidí ve válce stává.

A i kdybychom byli považováni za slabochy, nepodlehněme okolnímu vzrušení a nadšení pro válku, protože jsme hlasateli lásky v lidstvu!

Každé vzrušení se zdá ve svém okamžiku rozumným a kdo mu odporuje, hloupým. Avšak každé vzrušení po vystřízlivění se musí stydět i a opět pravdy a vážnosti nabude klidná rozvaha a věčné zásady Boží, věčně pravdivé zásady Evangelia, neboť »Kristus dnes i včera, On i na věky.«

P. Dr. Jan Ev. Urban OFM.

Tváří k budoucnosti.

Jsme tedy svědky oné otráasající a nepochopitelné skutečnosti, že právě ve chvílích tak nedozírných převratů, jež se dnes dějí v lidské společnosti, věnují se katolíci s úžasou chutí a pochopením planému

a marnému hašteření, malicherným a zoufale prázdným polemikám, jalovému vyseidávání po schůzích, konferencích a komitétách a nekonečným debatám nanejvýš nevýnosným. Co horšího: jsme svědky i toho, že si katolíci vzájemně roztloukají hlavy pro »ideály« (můžeme-li tomu tak říkat), zásady a názory,

kteří konec konců nejsou ani jejich, které nepatří k jejich duchovnímu dědictví a bohatství, které pro život z víry jsou vůbec nepodstatné a druhořadé a které pro křesťana nemají ani tolik důležitosti, aby jen pro ně hnul prstem. A zatím tedy, co si katolíci navzájem spílají a tlukou se po hlavách, umírají miliony (a omezíme-li se jen na Československo, tedy desetitisíce) lidí, aniž se smířili s Bohem, rodí se miliony a v Československu desetitisíce lidí, kteří zůstávají nepokřtěni a žijí jako skuteční pohané a v životě soukromém i veřejném mísí se pravda s bludem, lež s omylem a poblouzením a celý ten život se stává jakýmsi beztvárným a nestvůrným kompromisem dobra a zla, při němž zlo stále zřetelněji převažuje a naklání miskou vah na svou stranu.

Příkladem až příliš konkrétním a ilustrací velmi názornou by bylo, kdybychom tu shromáždili všechny doklady o tom, jak slepě a omezeně a mnohdy jak úzce stranicky se mezi českými katolíky uvažovalo a psalo o některých událostech, dotýkajících se přímo katolíků a Církve, o událostech, jež následovaly po připojení Rakouska k německé říši a jež měly i silnou odezvu a vzbudily určitou reakci i mezi německými katolíky v Československu. Nevycházeli jsme z podivu, všímali-li jsme si, jak všechno to, co se mluvilo a psalo, utkvívало tak nepochopitelně na povrchu, všímalo se věci podřadných a méně významných, jak se hledaly teorie a formulky, jak se debatovalo a polemisovalo — a jak nikdo se vlastně nepokusil sestoupit až na sám kořen věci, zeptati se na věci základní a podstatné. U kořene všech těch (a ovšem velmi mnohých jiných) událostí bychom totiž našli asi tuto otázku: jak je možné nebo jakým způsobem se stalo, že dnes, ve dvacátém století, miliony a miliony lidí se nasycují a napájí všelijakými a všemi možnými ideologiemi a zrůdami myšlení, že tyto ideologie úplně ovládají a uchvacují jejich mysl, že jsou směrníci všeho jejich konání a snažení a udávají tak vlastně ráz všemu životu — a že při tom a právě za těchto okolností, přesto, že žijí dosud miliony katolíků, kteří věří a snaží se řídit své činy podle své víry, přece se dosud nestalo, aby toto myšlení a tyto jejich snahy převládly někde a třeba jen na omezeném území jednoho národa tak dokonale, jako jinde převládly myšlenky zla? Proč se dosud v tomto století nestalo, aby sémě dobra vydalo takové plody, vzbudilo tolik obětavosti, oddanosti a vášnivého přilnutí — tu bychom snad mohli vyjmouti z obecného pravidla jen hlouček španělských requetes, kteří dovedli pochopit, čím jsou povinni své víře — jako sémě zla?

Odpovídali jsme zde, v Katolíku, vlastně již mnohokrát na tuto otázku. Je to jen tím, že je dnes příliš mnoho katolíků, kteří si ulehčují svůj úkol, kteří si ulehčují svůj život tím, že se příliš snadno dají oklamati zdáním, že se příliš lehce spokojují povrchem věcí, pozlátkem — a že se konec konců stále a stále ohlížejí po světských prostředcích, po kdejákových spjencích a pomocnících, že se stále a stále ohlížejí po berlách, majíce obě nohy zdravé a stále a stále touží napájet se sodovkami — zatím co jsou na pokraji studnice vody živé, takže by jen stačilo sklonit se a pít.

V knížce »Nietzsche und die moderne Welt« charakterisuje biskup Alois Hudal takto německý protestantismus 19. století: »Byly asi tři směry, v něž se rozštěpilo protestantské křesťanství v německém národě: Především pietistická skupina s citovou zbožností z ženštilých rysů. Náboženství bylo tu řízeno do světa podvědomí. Již Spinoza oddělil svým politicko-theologickým traktátem náboženství od života. Onerbeck

dokončil tuto spiritualisaci křesťanství, když jakoukoliv spojitost křesťanství se světem, kulturou a politikou označil za porušení jeho nejhlubší podstaty. Cílem moderních lidí mělo být vzdělání a kultura, jež by nebyly řízeny křesťanstvím. Věda bez sepjetí s theologií. Druhou skupinou byla liberální německá katedrová theologie, v níž staré pojmy zjevení a biblické inspirace se stále více rozplývaly vlivem srovnávacího dějepisu náboženství. Theologie se tu stala dějepisem, křesťanství relativní hodnotou. Proti oběma těmto směrům stálo jakési zmeštláctví náboženství, jež se zastíralo jakousi pštroší politikou, statistikami, ročenkami a mocenskými politickými skupinami hrozící odkřesťanění německého národa. Částečně to bylo i neprodušné uzavření v jakém si ghettu (jež si sami vytvořili), co přispívalo, aby byli spokojeni sami se sebou. Křesťanství bylo pro tuto třetí skupinu jen něčím zvykovým, společensky potřebným. Chyběl jí zápal a výbojnost, mužský bojovný heroismus«. Nezdá se vám, že v této charakteristice německého protestantismu 19. století (poměry mezi německými katolíky byly celkem obdobné), najdete i velmi mnohé rysy českého katolictví století dvacátého? Srovnání je tu tak snadné, že se o tom ani nemusíme rozepisovat.

To tedy by si měli uvědomit katolíci, chtějí-li vybrednout ze všeho toho bahna, jež se jim navěšelo na nohy: katolictví především. Nestarat se zbytečně o věci, které nám jsou celkem cizí, nechat stranou všechny podružnosti, vnějšnosti, všechno, na čem tolik nezáleží, co není bytostně sepjato s životem křesťana. Ve století rozmachu tolika totalit, komunistických a fašistických právě tak jako demokratických, měli bychom si uvědomit, že existuje jedna totalita, jež je totalitou (totus — celý) opravdovou, skutečnou, poněvadž organickou, přirozenou: totalita katolická. Dokud nebudeme totalní, celí křesťané, dokud nebude toto křesťanství kolovat všemi našimi cévami, dotud budeme stále odsuzováni k ústupu. To je asi — v náznacích řečeno — smysl událostí nedávno minulých, i těch, jež ještě přijdou.

Ladislav Jehlička.

B. Valský:

Apel ke křesťanskému svědomí.

Otázka trvalé nezaměstnanosti statisíců lidí u nás vstupuje do stadia, kdy blahodušné čekání, až se to všechno nějak samo sebou urovná, se stává těžkým hříchem proti elementární spravedlnosti. Jest to základní problém, jež bude sotva možno rozřešiti bez přebudování všech dnešních společenských a hospodářských řádů. Prožíváme dnes období t. zv. hospodářské prosperity, jež se konečně dostavila po hubených letech krise, avšak nezaměstnanost nepoklesla podstatně, zejména v její t. zv. »strukturální« složce.

Když továrník zavírá závod a propouští dělníky z toho důvodu, že banka mu vypověděla úvěr nebo proto, že ztratil odbytiště pro své zboží, říkáme, že jest to zjev »konjunkturální«; sežene-li totiž zaměstnavatel nový úvěr a pod., zaměstnává lidi dále. V tomto případě jest nezaměstnanost dělníků dočasná, přechodná. Avšak něco jiného je, když podnikatel propouští část zaměstnanců v důsledku racionalisace provozu, kdy lidská práce je z větší části nebo úplně nahražována automatickými stroji. Takoví zaměstnaní jsou zpravidla na vždy vyřazeni z daného oboru výroby. Mluvíme v tomto případě o »technologické« či »strukturální« nezaměstnanosti. Nešťastníci vyřazení stroji z práce a výdělků jsou obyčejně odkázáni na trvalé živoření z podpor a na nahodilý výdělek při nějakých nouzových pracích. Při tom však nemají ani naděje, že jednou se vrátí k svému bývalému zaměstnání. Jsou to lidé násilně deklasováni, vymřštění šilicím liberalistickým prospěchářstvím z hospodářského a společenského života; není již pro ně místa u »veliké tabule přírody«.

Co má počítí takový 45, nebo 50letý nezaměstnaný otec rodiny, jež stroje připravily o práci, a obživu, ačkoliv tytéž stroje tvoří pro majitele báječné zisky, o nichž čteme ve výkazech

bursovních a bankovních, v bilancích průmyslových podniků, v statistikách zahraničního obchodu, ve zprávách akciových společností? Do starého zaměstnání se už nedostane, ježto práci, již dříve vykonával, dělají ocelové roboty, které nestávkují, dělají třeba od rána do rána, nevyžadují nemocenského a sociálního pojištění, neznají únavu a chrlí přímo neuvěřitelné množství výrobků. Jako sluhu či nádeníka nikdo jej nechce, neboť je již »starý«. Avšak pro sociální pojištění jest tento nezaměstnaný »mladý«, ježto nedosáhl ještě věkové hranice, kdy má nárok na pensi, třebaže po mnoho let platil příspěvky. Tento nezaměstnaný není nemocný, nemá tedy práva na nemocenskou podporu; není invalida; jest na živu, proto jeho rodina nemá nároku na vdovský a sirotčí důchod. Jest však člověk jako každý z nás, a proto dostává týdně . . . celých 20 Kč a tu a tam nějaký »melouch«. A tak to trvá léta a není žádné naděje na nějaké pronikavé zlepšení .

Nevíme ani, kolik lidí ve věku 40—60 let takto živoří; nejsou o tom přesné statistiky. Bezpochybně však je, že počet těchto »strukturálně« nezaměstnaných otců rodin jde do statisíců. Toť hrozná obžaloba dnešního hospodářského řádu!

Zůstaneme my křesťané lhostejní k této bídě? Spokojíme se s pouhým konstatováním skutečnosti a s poukazem na nějaké »železné zákony hospodářství«, existující leda v hlavách liberalistických národohospodářských augurů? Anebo přijdeme k těmto pariům života s kázáním o škodlivosti komunismu, zapomínajíc na slova andělského učitele, že když bližní má hlad, dejme mu najísti a nedělejme mu kázání? Chceme bojovati s nebezpečím bezvěrectví a komunismu a při tom neuděláme nic, abychom podali přesvědčivý sociální důkaz Boží existence? Ne! My katolíci musíme býti v první řadě bojovníků za nový, spravedlivý, společenský řád! Není-li možné trvale odstraniti hrozný zjev nezaměstnanosti v rámci stávajícího hospodářského řádu, musí býti tento řád přebudován. Nestačí-li soukromopodnikatelská činnost pro poskytnutí práce a slušného výdělku všem, musí mezeru vyplniti společnost dokonalá — stát, i kdyby toto vyžadovalo revise všech dosavadních šosácko-liberálních názorů na vlastnictví, na peníze a jejich funkci, na organizaci a řízení výroby i odbytu, na zásady rozdělování důchodů a pod. Otázka nového hospodářského řádu není problémem pouze hospodářským či technickým — jest to otázka našeho svědomí, otázka naší mravní povinnosti vůči Bohu a lidem!

Bylo by třeba jmenovati několikačlennou komisi — čím méně lidí by bylo, tím lépe —, která by měla za úkol studium otázky trvalé nezaměstnanosti a návrh řešení. Musela by býti stanovena přesná lhůta, ve které komise měla předložiti svůj plán vládě republiky. Jest ovšem třeba býti připraven na to, že snad tyto plány nebudou hned na poprvé způsobilými pro uspokojivé řešení problému — nevdá, na chybách jedněch se učí druhí. Jen nebýti lhostejní, jen přestati s čekáním, až se to vše nějak samo urovná!

Křesťanské svědomí, probuď se!

Konstantin Miklík:

Přirozený stát.

Největším neštěstím člověka jest, musí-li žiti v státě, který neodpovídá lidské přirozenosti. Tato věta jest samozřejmá, nelze o ní pochybovati. Více nás může zajímati zjištění, že skoro všechny státy na světě nedosahují úrovně přirozeného státu a za druhé: že přirozený stát jest požadavek, za nímž musí katolík v politice jíti bezpodmínečně a nad nějž nemusí skoro chtíti a předpokládati více.

Stát jest totiž mnohem základněji věc přirozenosti než milosti. Jest věc přirozenosti, nikoli libovůle nebo společenské smlouvy. Stát jest zřízení pro vezdejší dobré člověka, milost a církev jest pro získání budoucího dobrého bytí člověka. Cíl státu jest jiný než cíl církve. V prostředcích vedoucích k časnému cíli není stát přímo závislý na církvi. Ale poněvadž cíl, k němuž vede člověka církev, jest věčný a nadřaděný cíli časnému, jest stát i ve věcech časných nepřímou závislý na církvi. Tím se nestává stát podstatně věcí milosti; zůstává věcí přirozenou, tak jako zůstává lidská přirozenost věcí přirozenou.

Aby stát byl státem aspoň přirozeným, musí uznávati lidskou přirozenost. K tomu patří ovšem také, aby uznával fakta, jež se vymykají přirozenému řádu a jsou tudíž nad lidskou přirozenost, a aby takto na-

cházel styčné body se světem nadpřirozeným a s představitelkou nadpřirozeného řádu, již jest církev. Stát, který neuznává nadpřirozených fakt, jež se udála před očima všech, nedosahuje úrovně přirozeného státu, protože uznati holý nadpřirozený čin jest věc přirozeného rozumu. Stát přirozený musí dojíti až k tomu, že uznává Církev jako moc nadpřirozenou a jako povolanou učitelku nadpřirozených věcí.

Přirozený stát uznává, že člověk jest tvor rozumný, živočišný a společenský, a stará se o společnost rozumných živočišných tvorů pokud jde o dosažení jejich přirozeného cíle. Přirozený stát se nemůže stavěti proti nadpřirozenému cíli člověka. Spíše patří k jeho přirozené povinnosti, aby nadpřirozenému cíli člověka vycházel vstříc, aby napřirozené společnosti umožňoval její duchovní působnost. I co do přirozeného cíle člověka pečuje stát toliko o celek, nikoli přímo a bezprostředně o dobro kterýchkoliv jednotlivců.

Tím, že předmětem státní péče jest člověk jakožto tvor rozumný, živočišný a společenský, jsou naznačeny veškery obory či oblasti svrchovaného státního zasahování a státního vlivu. Stát musí pečovati o veřejnou službu a poctu Stvořiteli jakožto původci a Otci lidské společnosti, nejvyššímu Vladaři a absolutnímu Pánu. Rozumná duše vyžaduje na státu, aby přispíval k správné výchově rozumu a vůle u lidí nedospělých i dospělých, aby podporoval správné poznání a jednání člověka podle norem alespoň přirozeného božího zákona. Společenský charakter člověka vyžaduje vlády, správy, soudu a státní obrany. Živočišný znak člověka vyžaduje péče o zdraví lidu či státu, o jeho výživu, o prostředky, jimiž jest trvale postaráno o veškery živočišné potřeby člověka, pokud to není na újmu jeho druhé, vyšší a nesmrtelné podstatě.

V přirozeném státě nelze totiž nikterak považovati lidskou duši za pomíjející nebo hmotnou. Rovněž stát, který by ignoroval nebo veřejně dopouštěl popírati Boží existenci, nebo který by neuznával desatera v celé jeho šíři, hloubce a interpretaci, nebyl by stát přirozený, nýbrž hluboce podpřirozený a protipřirozený. Modlitba přirozeného státu k Stvořiteli, která neobsahuje ještě nic specificky křesťanského nebo katolického, jest Otčenáš; ona jest vyjádřením přirozeného postoje státu k právům Božím a k pozitivnímu Zjevení, ona je styčným bodem přirozenosti k nadpřirozenému světu, v němž již nevládne stát, nýbrž jiná, vyšší, duchovnější společnost.

O totalitě státu lze ovšem mluvit, ale jen o totalitě relativní, nikoliv o totalitě absolutní. Stát jest totalitní v tom smyslu, že předmětem jeho péče jest to t u m, celek, a že má svrchované právo ukládati zákony, jež zajišťují blaho celku ve shodě s přirozeným mravním zákonem. Stát však není totalitním v tom smyslu, že by byl svrchovanou hodnotou, že by byl nadřaděn přirozenému zákonu nebo dokonce Církvi.

Stát nejenom není nadřaděn Církvi, nejenom nemá práva měniti předpisy přirozeného zákona; on není ani tolik jako jediná rozumná duše, pokud představuje tato princip spoluvěčného života. Stát může zaniknouti, aby ustoupil jinému, a jednou aby ustoupil věčnosti; považovati stát za nejvyšší moc není vina státu, nýbrž vina lidí, kteří se zmocnili vedení státu a kteří zapoměli, že jako rozumná individua nemají moci ani nad Původcem svého nebo cizího bytí, ani nad jinými rozumnými individuy, jimž jsou toliko rovni. Rozum nelze přemoci součtem a počtem jiných rozumů.

Nikdo nemůže býti nucen k přijetí veškerého nadpřirozeného řádu, protože k tomu jest potřebí vnitřní

se nedá vynutiti. Může být však každý ochoty, jež nucen k úplnému zachování vnějšího přirozeného zákona, počítaje v to povinnost uznávati skutkem nevysvětlitelná fakta nadpřirozená a svobodu bližního, jednati podle nadpřirozeného řádu, jenž jest opřen o takovéto nepopíratelné historické pravdy. Patří k přirozenému míru ve státě, aby byli co nejpřísněji trestáni rušitelé přirozeného pravidla a rušitelé práva bližního k veřejným projevům života nadpřirozeného, protože jak povinnost přijmouti nadpřirozený řád, tak právo i povinnost jej zachovávatí vyvěrají z přirozeného zákona, zavazujícího člověka vůči Tvůrci. Státu náleží právo upravovati jisté všeobecné závazky přirozenosti, které Stvořitel přirozenosti ponechává blíže určití státu. Od prohlášení Krista Zákonodárce nemá přirozený stát právo rušiti platný manželský svazek, dovolovati mnohoženství, obcházeti přirozená práva rodiny a rodičů. Mnohem hlouběji však porušuje stát důstojnost přirozenosti, jestliže dovoluje nebo netrestá zneužívání manželství, vraždění nemluvňat, euthanasii, neznabožství a pohlavní převrácenosti. Takový stát stojí hluboko pod úrovní přirozeného státu.

Ustanovení, zákony a opatření, jež činí stát proti zákonům a právům přirozenosti, nemají žádné, ani přirozené platnosti, a nesmějí býti vůbec zachovávány. Zákony, k jejichž vydávání je stát příslušný podle přirozeného zákona, zavazují nejenom zevně, nýbrž i ve svědomí, leda že by jejich závaznost byla rušena pozitivními ustanoveními božského práva přímého nebo nepřímého. Stát, který nekoná státní povinnost, který se prohřešuje podstatně proti svému fundamentálnímu účelu, který dokonce páše zločiny tam, kde by je měl stíhati, pronásledovati, trestati a stavěti, nemůže činiti nárok na to, aby byl uznáván, respektován, hájen nebo restaurován. Ať chce či nechce, zahyne svým vlastním vnitřním morem, rozkladem a shroucením!

Byli jsme v zemi sv. Štěpána...

Jestliže již déle dvaceti let nekonal se ve střední Evropě světový eucharistický kongres, je přirozeno, že tato jedinečná manifestace víry ve svátostného Spasitele, jež byla uspořádána ve dnech 25.—29. V. v Budapešti, přivábila desetitisíce příslušníků evropských národů. Ani my jsme neodolali, abychom nenavštívili při této příležitosti hlavní město království maďarského . . . i když v oné době mezinárodní situace nijak nelákala k cestě do ciziny

Jaké jsou naše dojmy? Křesťanství zjevně nepřátelský kurs nejednoho evropského státu nebyl s to, aby zabránil, aby eucharistický kongres nabyl charakteru jedinečné manifestace světového katolictví. Velkolepost a možno říci jedinečnost kongresu, jak sejevila na př. při zahájení kongresu, při pohádkovém průvodu eucharistickém po Dunaji, při slavné mši sv. papežského legáta a při zakončení sjezdu, byla zdůvodněna zvláště tím, že této mezinárodní manifestaci se dal cele k dispozici maďarský národ a stát, v čele se zemským správcem, vládou a armádou. Ač je v dnešním Maďarsku jen něco přes 60% katolíků, vystupovalo toto při kongresu jako stát význačně katolický a naplnilo tisícíhlavými davy, zvláště selského lidu, rozsáhlé prostory mileniového náměstí a jeho okolí. Že jde o kongres významu světového, uvědomovali jsme si potkávajíce katolíky barevné pleti z nejrůznějších končin světa. Avšak převahu — jak přirozeno — měli mezi hosty Evropané a mezi nimi snad největnější delegací byl zastoupen náš stát.

Hlavním centrem eucharistického sjezdu bylo »Náměstí Hrdinů«, rozkládající se kol pomníku mileniového, v 90. letech minulého století zbudovaného a představujícího vedle Arpáda a jeho družiny, též 12 uherských panovníků. U tohoto význačně nacionálního pomníku byl vysoko nad náměstím zřízen oltář, krásná kopie římského oltáře svatopetrského, u něhož se soustředily všechny hlavní obřady sjezdu. Statisíce lidu naslouchaly z těchto míst vážně promlouvajícímu legátovi sv. Otce kard. Pacellimu, oči statisiců vyhledávaly oltář nad krajinou se týčící, u něhož byla celebrována nejsvětější Oběť. Vedle jedinečných shromáždění na »Náměstí Hrdinů« zaryl se v naši paměť nesmazatelně onen večer 26. V., kdy světlem hýřící průvod lodí po Dunaji provázel Nejsvětější svátost Oltářní, již rozžehnutými pochodněmi zdravili po březích rozestavení maďarští vojáci. A za nimi tísnily se opět tisícovky věřících.

Mezi pěkné sjezdové vzpomínky náleží i hold maďarské dívčí mládeže protektorce kongresu — manželce zemského správce (gubernator regni), hrab. Horthyové. Královský hrad budínský zapestřil se národními kroji maďarskými, aby pak z úst mládeže za přítomnosti vladaře a jeho choti opětovně zaznívalo vítézně »Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat«. Jaká byla československá účast při sjezdu? Byla krásná, obzvláště však svou početností i půvabem svých krojů vynikli Slováci, kteří si též uspořádali svůj samostatný průvod, jenž se ubíral pěštskými ulicemi s výkřikly »Ať žije Kristus Král«, »Ať žijí katolíci Slováci«. Všichni účastníci z ČSR měli jedno společné shromáždění, jež bylo velmi krásně navštíveno. Shromáždění zahájil a všechny v jazycích našeho státu oslovil J. Em. nejpd. Dr. Karel kardinál Kašpar. Z jeho proslovu k německým účastníkům shromáždění vryla se v naši paměť nadšeně aplaudovaná věta, »že našim Vůdcem je jedině Kristus.« Též čeští účastníci kongresu měli jedno své shromáždění. Současně se pak konalo shromáždění Slováků.

Jaké jsme si odnesli z Budapešti dojmy? Ač je nesporné, že kongres pořádaný v duchu hesla »Eucharistia — vinculum caritatis — Eucharistie, pouto lásky«, přispěl k uklidnění rozbouřeného světa, přece nemůžeme se vzdáti dojmu, že národ hostitelský vtiskl sjezdu svůj nacionální ráz více než snad bylo vhodné. Poslouchajíce na břehu Dunaje při slavnostním průvodu téměř neustávající přívál maďarštiny, uvědomovali jsme si mimochodem, že jedním z důvodů rozkladu velkých Uher bylo, že státní národ zapomněl na radu zakladatele své říše sv. Štěpána, varujícího před vynucovanou jednotou státního jazyka: »Fragile et imbecille est regnum unius linguae . . .«. Jaký byl poměr Maďarů k čsl. účastníkům kongresu? Nevzbuzovalo v nás právě příjemné pocity, že mezi nejrůznějšími znaky na »Náměstí Hrdinů« nemohli jsme naléztí náš státní znak, i když tam nechyběl ani pruský orel s hakenkrajcem. Povznášející nálada kongresová nebránila maďarskému tisku, aby o našem státě nepřinášel »tatarské« zprávy, čerpané téměř výlučně z nepříznivých nám pramenů. Avšak vedle přčetných projevů nesmiřitelného maďarského revisionismu, vedle opěťovaného »Nem, nem, soha«, vedle záplavy map starých Uher, vycitovali jsme v hovoru s některými svými maďarskými hostiteli náladu jinou, našemu státu ne tak nepříznivou. »Strach padl na střední Evropu« a tento strach probudil v Maďarech (aspoň některých) přesvědčení, že náš boj o neodvislost ČSR je bojem též o neodvislost její ch státu.

V neděli 29. V. odpoledne byl XXXIV světový kongres eucharistický zakončen za bouře, jež se rozburá-

cela, avšak nezabránila tomu, aby tisícové davy vytrvaly před oltářem v modlitbě a ve zpěvu krásné kongresové hymny, jejíž třetí sloka, volající k sladké eucharistii, aby utišila zuřivost vichrů, uchránila nás od smutných válek a naučila nás své lásce, je právě v dnešní době tak aktuální.

Když jsme se v pondělí ráno shromažďovali na nádraží k odjezdu, chystalo se hlavní město »království bez krále« k novým oslavám. Na eucharistický kongres navazovaly oslavy 900. výročí úmrtí krále sv. Štěpána, jež se soustředily u oltáře, vybudovaného u jedné stěny maďarského parlamentu.

Plně oceňující půvaby města, jež nás po 5 dnů hostilo, odjížděli jsme přece naplněni touhou po domovu, jehož osudem se naše myšlenky po celou dobu nepřestaly zabývat. Svatováclavským chorálem pozdravili jsme hranice našeho státu, když jsme přejížděli hraniční říčku Ipolu. A jen vzpomínkou na to krásné, co jsme v uplynulých dnech uviděli, jevil se nám z našeho břehu Dunaje na druhém břehu vystupující nádherný chrám Ostřihomský, katedrála to maďarského kardinála a arcibiskupa primase . . . Posléze zmizel i chrám krajině vévodící a my ujížděli k hlavnímu městu slovenské krajiny, k Bratislavě . . .

Dr. V. Ryneš.

Svatí boží, světlo a vzor katolických mužů.

(Kalendárium cností svatých katolické Církve.)

16. června připadá památka sv. Bennona, biskupa, z něhož září nám jeho pokora, poslušnost, vlídnost, trpělivost a čistota srdce.

17. června světime svátek sv. Marciana a Nitranda, mučedníků, kteří i jako důstojníci pohanského císařského vojska zachovali si živou víru v Ježíše Krista a neporušené srdce.

18. června je svátek sv. Leoncia a spolumučedníků, od nichž se naučme být rozhodnými, cnostnými a zbožnými vyznavači Kristovými.

19. června vzpomínáme sv. Gervasia a Protasia, bratří mučedníků cnostného života a neporušené čistoty srdce.

20. června staví nám církev před oči sv. Silvera, papeže a mučedníka jako vzor statečnosti při hájení pravé víry a trpělivosti, při snášení nespravedlivého protivenství.

21. června je sv. Aloise Gonzagy, jenž skvěl se pokorou, zbožností, čistotou srdce a podivuhodnou kajčností.

22. června vzpomínáme sv. Paulína, od něhož vezměme si příklad, jak je užitečné pohrdat marnostmi a statky tohoto světa, jež nám mají být jen prostředkem k naší spáse a nikoli modlou.

23. června je památka sv. Eberharda, arcibiskupa Solnohradského, který nám může být vzorem, jak moudře, mírně a shovívavě máme si počínati ve svém veřejném životě, zvláště tam, kde je nám svěřen určitý úkol, úřad nebo poslání.

24. června upozorňuje nás církev na sv. Jana Křtitele, předchůdce Páně, od něhož bychom se měli učiti pokoře vůči Bohu a opakovati si proto jeho výrok: Prve než jsem byl já, onť byl, a nejsem hoden padna rozvázat řemínky u obuvi jeho«, a na sebe vztáhnouti jeho výzvu: »Připravujte cesty Páně«.

25. června vzpomeňme si na prvního českého poustevníka bl. Ivana, který pohrdnul leskem trůnu a všemi požitky tohoto světa a sebezáporem a modlitbou sloužil Bohu.

26. června je svátek sv. Jana a sv. Pavla, bratří mučedníků, mužů to čistých mravů, plných pokory a dobrotivosti.

27. června je sv. Ladislava, bohobojného, ušlechtilého a spravedlivého krále uherského a chorvatského.

28. června září nám příklad sv. Irene, biskupa a mučedníka, který vynikal nadšenou horlivostí při práci na spáse duší, a který slovem i skutkem rozněcoval lásku k Bohu.

29. června je zasvěcený svátek svatých apoštolů Petra a Pavla, jichž vlastnosti dobře známe. Je prosme, aby za nás orodovali u Spasitele, aby i nám dal nyní statečného, horlivého a apoštolského ducha, abychom vskutku a pravdě byli dobrými pomocníky v šíření království Kristova v našem národě.

Katolická akce.

Arcidiecése pražská:

Vikariátní konference Katolické akce konají vikariáty:

Dne 19. června:

hořovický o 14.30 hod. v Hořovicích v klášteře.

sedlčanský v 11 hod. v Sedlčanech na děkanství.

Dne 26. června:

rakovnický o 14. hod. v Rakovniku na děkanství.

plzeňský o 14. hod. v Plzni na arciděkanství.

líbeznický o 14. hod. v Praze II., ve Studium Catholicum (u Františkánů).

Dne 10. července:

podřípský o 14. hod. v Roudnici v klášteře.

Obvyklá měsíční konference vikariátních ředitelů Katolické akce koná se v sobotu dne 18. června o 16. hodině u Františkánů v Praze II.

Hold Kristu Králi a oslava sv. Vojtěcha v Plzni dne 26. června 1938. Přípravou k vlastní slavnosti jest triduum k úctě Božského Srdce Páně, které koná se každoročně v arcid. kostele. Na den 24. června připadá letos slavnost Božského Srdce Páně. Ve dnech 23. a 24. června budou večerní promluvy (arcid. Havelka) a sv. požehnání v 7 hod.; v sobotu pak (25. VI.) bude kázání v 8 hod. večer. V pátek (24. VI.) bude v 9 hod. zpívaná mše sv. před vystavenou Velebnou Svátostí. Po mši sv. zázvětná modlitba. — Program nedělní slavnosti: Ve všech plzeňských kostelích obvyklý nedělní bohoslužebný pořádek. — V kostele arcid. jsou tiché mše sv. (s lidovým zpěvem) o půl osmé, o půl deváté a půl dvanácté. Exhorta jest v 7 hod. V 9 hod. bude mít kázání vdp. Dr. P. Jan Urban, Ord. Franc. V 10 hod. bude obětována slavná pontifikální mše sv. (arciděkan Havelka). Po mši sv. vystaví se velebná svátost (zázvětná modlitba!) až do odpoledne. — Odpoledne ve 2 hod. budou konány stavovské promluvy a to: 1.) v kostele sv. Anny pro muže a jinochy, 2.) v kostele františkánském pro ženy, a 3.) v kapli sv. Panny Barbory (u kostela Františkánského) pro dívky. Ve tři hodiny v kostele arciděkaněm bude adorační pobožnost do půl čtvrté. Po té vyjde průvod s Nejsvětějším z kostela kolem náměstí k soše Panny Marie. Cestou bude se zpívati »Ježíši, Králi . . .« u sochy krátká pobožnost, Te deum a požehnání. Po odnesení Velebné svátosti do kostela zůstanou účastníci na náměstí, aby vyslechli závěrečný projev (Hol Kristu Králi a sv. Vojtěchu), který pronese předseda Svatováclavské Ligy Dr. Janda.

Evropská konference nových sdružení Katolické akce. Na pokyn Sv. Otce Pia XI. byla svolána na 21. a 22. května do města St. Gallen ve Švýcarech konference nových společností, které se »z povolání« věnují práci v Katolické akci. Má-li totiž Katolická akce nabýti světového rozmachu, musí mít řadu pevných akčních ohnisek a středů, jejichžto členové nemají jiného zaměstnání a povolání než sloužiti Katolické akci jako jednotlivé, laičtí misionáři, tajemníci, řečníci, vychovatelé, ošetřovatelky a pod. Z Československa byl povolán P. Jan Urban jakožto zástupce Apoštolátu Třetího řádu sv. Františka. Na konferenci bylo zastoupeno jedenáct rozličných evropských sdružení, která, jak se ukázalo, jako by byla přímo vedena Duchem svatým při svém vzniku: Neboť, ač o sobě navzájem nevěděla, vykazují tolik shod i v jednotlivostech, že nelze bez vděčnosti k Božimu vedení si jinak shody ty vyložit. Při tom však mají na druhé straně takovou bohatost vlastní a rozdílné duchovnosti, že nesou i tímto znaky Božího působení. Tak ku př. vykazovala konference jakožto základnu duchovního života i apoštolských cílů jednotlivých společností hloubku spirituality benediktinské, dominikánské, františkánské, z nichž jedni mají za vůdčí duchovní ideu vnitřnost duchovního života, jiní panenství, jiní tajemství Těla Církve a jiní tajemství kněžství. Konference měla vytvořiti návrh na společnou církevněprávní základnu, na níž by tato i jiná sdružení mohla organicky vyrůstati. Nejširší společná idea všech těchto společností jest dvojí prvek: úplné sebeobětování službě apoštolátu a Katolické akce s dokonalým vnitřním životem, avšak zachováním vnějšího světského a společenského způsobu života v bytě, stříhu šatů a pod. Při referátech jednotlivých zástupců vládla tak hluboká vnitřní láska, že se všichni cítili jako apoštolové ve večeradle. Ukázalo se, jak pronikavý účinek mají tato apoštolská sdružení pro obnovu katolického života a pro výstavbu pevných opěr pro Katolickou akci. Apoštolát Třetího řádu sv. Františka, ač ve všech nejmladší, jest vedle italské skupiny nejsilnější a ústavně nejhotovější.

P. Dr. Jan Ev. Urban OFM.

Film.

Filmy posledních premiér:

Třída A): Filmy pro dospělé bez závad:

Neohrožený Gassidy. Paramount. Obsahem děje jsou hrdinné činy Gassidyho, správce ranče, který všude bojuje za právo a spravedlnost i s nasazením vlastního života. III. 2290 m. Statečná malá Mitsuko. Slaviafilm. Mladého Japonce vychovaného západní kulturou přijímá opět rodná vlast do své náruče, kde na něho čeká jemu určená nevěsta. On chce však po evropském způsobu svoji manželku svobodně si zvoliti. Kouzlo domova a vliv starého učitele zapůsobí na něho tak mocně, že upustí od svého úmyslu a podrobí se zděděné tradici. Filmo-

vé dílo vysoké kulturní hodnoty, pečlivě propracované, skýtající vedle ušlechtilé zábavy též poznání života a mravů starého i moderního Japonska. I.

V ohni stěel. Universal. Dva zpravodajové podniknou cestu do Arabie, aby filmovali vůdce tamních povstalců, při čemž zažijí četná dobrodružství. III. 2135 m.

Alice Adams. Radio. Románek lásky chudého děvčete k muži ze zámožné rodiny se šťastným koncem. II. 3010 m.

***Hudba pro tebe.** Wolfram. Historie líčící osudy mladého studenta a jeho přátel, kterými jsou tři drobní živnostníci a jejich obětavou snahu k vzájemné pomoci. II. 2380 m.

Ruce vzhůru. Kinofilm. Americké cowbojské drama o řádění tlupy vyděračů a zlodějů dobytka a o jejich potrestání dvěma dobrými přáteli: Starým farmářem a jeho společníkem, jímž je sběhlý student. Některé partie filmu páchnou až příliš kořalkou. III. 2200 m.

Ducháček to zařídí. Metropolitan. Veselohra, v níž Vlasta Burian v roli ředitele advokátní kanceláře, chrání svého zamilovaného šéfa před pošetilostmi, napravuje chyby a léčí zatvrzelou domýšlivost staré šlechtické rodiny. II. 2530 m.

Týden milionáře m. Universal. Něžná americká veselohra sestavená většinou z tanců a varietních výstupů, podložena příhodami mladého člověka, který si hraje na milionáře. III. 2385 m.

Jeho pravá ruka. Fox. Americká veselohra ze života vynikajícího chirurga, který je milován dvěma ženami. II.

Zneuctěná. Merkur. Francouzský inženýr je pověřen provedením velké komunikační stavby v asijské poušti, ale jeho dílo je domorodci úkladně zničeno. Zklamán vrací se s manželkou do Paříže, kde je po čase postaven před porotu pro podezření z vraždy čínské velmože. Během líčení vyjde na jevo, že čin spáchala choť inženýrova, aby unikla nízkému úsilí velmože, do jehož sítě upadla svojí lehkomyšlností a hráčskou náruživostí. 2690 m.

Černá kavalerie. Merkur. Historické filmové dílo nadprůměrné umělecké hodnoty, technicky výpravné, pečlivě propracované, líčící heroické episydy z bojů za sjednocení Itálie. Líčení děje, kterak vlada světská používala moci duchovní, nelze jinak klasifikovati. I. 2700 m.

Třída C. Filmy s určitými velkými závadami, pro které nelze je doporučit:

***Husaři jedou.** Dafa. Komika založená většinou na dvojsmyslných ošepaných vtipech. Celková náplň myšlenková se pohybuje na úrovni povídek z vojenských kalendářů. III.

Den před popravou. Universal. Herec sympatického zjevu spáchá rafinovaným způsobem úkladnou vraždu ze msty. Shodou okolností jest však zatčen jeho svěženec. Policie pozná teprve těsně před popravou pravého pachatele, jehož vlastnímu přiznání nechťela do poslední chvíle uvěřiti. II.

Nad stěchami velkoměsta. Universal. Režie se snaží dokázati, že staré klasické umění ztratilo v přítomné době dřívější půvab a zájem. Důkaz se musil samozřejmě zdařiti, neboť se v něm předvádí jakási karikatura Hamleta s hudbou unuděné společnosti amerických boháčů, kteří nacházejí zalíbení jen v slágrovitém křepčení. Bezduchý americký filmový výmět. IV.

Cesta do neznáma. Meisner. Letecké drama. Celek působí těsným dojmem. III.

Filmy označené * byly při premiéře znovu přezkoušeny a definitivně upravena jejich klasifikace.

Filmy v této rubrice neoznačené se katolíkům k návštěvě nedoporučují.

Zástupce Mexika v mezinárodní katolické filmové centále »OCIC« předložil generálnímu sekretariátu návrh, v němž se usiluje o užší spolupráci států latinské Ameriky v rámci mezinárodní katolické filmové centrály. Předseda mexické »Ligy slušnosti« očekává od tohoto plánu silnou vzpruhu k společné práci na poli katolické kinematografie.

V Římě byla založena společnost »Unione Nazionale Esportazione Pellicole (Unep)«, která bude spolům, faráz a katolickým školám v cizině půjčovati italské filmy, schválené italskou katolickou filmovou centrálou. (Centro Catholico Cinematografico).

Machatého »Extase« v USA opět zakázána. Nejvyšší soud Spojených států zamítl stížnost dovozní firmy proti zákazu »Extase« vydanému americkou censurou. Proti filmu brojily jak známo hlavně americké ženské organizace.

Rozhlas.

(Hlídka katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Naše požadavky na čsl. rozhlas pro měsíce červenec - září.

Pro měsíc červenec:

4. Na svátek sv. Prokopa: Dějiny sázavského kláštera a staroslovanská liturgie (univ. prof. Dr. Vašica).

5. Na sv. Cyrila a Metoděje: Idea cyrilometodějská (univ. prof. Dr. Dvorník) a přenos pouti na Velehrad.

16. Panny Marie Karmelské: Působení karmelitánského řádu v Československu. Bl. Marie Elekta, zakladatelka našich prvých klášterů karmelitánek (Msgr. Dr. A. Stříž).

26. sv. Anny: Úcta sv. Anny v českém lidovém umění (inž. V. Bitnar). Svatyně zasvěcené sv. Anně.

Pro měsíc srpen:

4. Sv. Dominika: Řád dominikánský a jeho kulturní poslání v naší vlasti (P. Dr. S. Brait).

15. Nanebevzetí P. Marie: »Pod ochranu Tvou se utíkáme« pásmo hudby z poesie o Matce Boží (text red. Běla Dlouhá, hudební část O. A. Tichý se svatovítským sborem).

25. Přenesení ostatků sv. Vojtěcha: Poslání sv. Vojtěcha k národům středoevropským (Jar. Durych).

Pro měsíc září:

1. sv. Jiljí: Dějiny kostela sv. Jiljí.

8. Narození P. Marie: Přenos ze slavností ve St. Boleslavi.

16. sv. Ludmily: Sv. Ludmila, ideál českých matek (red. Běla Dlouhá). O hrobě sv. Ludmily (univ. prof. Cibulka).

19. Panny Marie Lasalettské: Styky českých a francouzských katolíků, ctitelů mariánských (Msgr. Dr. A. Stříž).

28. Sv. Václava: Přenos z dómu sv. Víta: Korunovační mše od J. A. Koželuha.

II. Dále bylo navrženo zařazení těchto **nedělních úvah**: Smysl života. — Člověk tělesný, člověk duchovní. — Vítězové. — Politika a morálka. — Je pravda pojem relativní? — Věda a náboženství. — Naši národní světcové. — Náboženská idea v dějinách. — Pravá a nepravá mystika. — Obrana lidské osobnosti. — Náboženské cítění českého člověka. — Smysl utrpení. III. Konečně byly navrženy tyto časové přednášky: 3. července (IV. neděle po sv. Duchu): O sebezáporu.

5. července (sv. Cyrila a Metoděje): Slovanská vzájemnost ve světle víry:

10. července (V. neděle po sv. Duchu): Odpust nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům.

17. července (VI. neděle po sv. Duchu): Chléb náš vezdejší dejž nám dnes.

24. července (VII. neděle po sv. Duchu): Zlý strom, zlé ovoce.

31. července (VIII. neděle po sv. Duchu): Učiňte si přátele z manony nepravé.

7. srpna (IX. neděle po sv. Duchu): Kdo se domníváš, že stojíš, hleď, abys nepadl.

14. srpna (X. neděle po sv. Duchu): Fariseus a celník.

15. srpna (Nanebevzetí Panny Marie): Maria a Marta (život činný a život rozjímavý).

21. srpna (XI. neděle po sv. Duchu): Uctívej Pána dary z majetku svého.

28. srpna (XII. neděle po sv. Duchu): Milosrdný samaritán.

4. září (XIII. neděle po sv. Duchu): O vděčnosti.

11. září (XIV. neděle po sv. Duchu): Hleďte nejprve království Božího.

18. září (XV. neděle po sv. Duchu): Co kdo bude sít, to bude i žítí.

25. září (XVI. neděle po sv. Duchu): »Když budeš pozván, nesedej na místo první«.

28. září (svátek sv. Václava): Nedej zahynouti, nám ni budoucím.

Naše práce.

Skvělý hold Kristu Králi a oslavy sv. Vojtěcha v Benešově.

Na Boží Hod Svatodušní slavil Kristus Král pravý triumf v Benešově. Již při ranní mši sv. bylo přítomno na 2000 lidí. Referáty P. Alf. Daňhy a Dra. V. Jandy vyslechlo na 700 osob v přeplněném sále hotelu »Pošta«, kde pozdravil účastníky i pan starosta města. Schůzi řídil dp. děkan P. Kurc. Odpoledne šlo v eucharistickém průvodě na 2.500 osob v čele s okresním hejtnanem, vl. radou Tomsou, město zastupoval Dr. Haas, berní úřad vrch. taj. Novotný, okres p. Fulín. Dále v něm šlo 16 důstojníků, 4 zástupci četnictva, starosta místní jednoty sokolské p. Mareš, 61 duchovních, 260 družiček a 40 mládenců. Průvod vedl Msgr. V. Tichý, vikář a farář v Poříčí

n. Sáz. Další účastníci holdu mimo průvod bylo asi 2000. Po skončení průvodu byla adorační promluva dp. P. Urbana o lásce a častém sv. přijímání, kterou vyslechl naplněný děkanský chrám a dalších 2000 osob stojících na náměstí před chrámem, jimž bylo kázání přenášeno zesilovacím rozhlásem. Nejmohutněji působil slib věrnosti Kristu Králi, jež shromáždění hlasitě po kazateli opakovalo.

Příští hold Kristu Králi a oslavy sv. Vojtěcha budou se konati v neděli dne 19. června ve Staré Boleslavi a 26. června v Plzni. Valná hromada Svatováclavské Ligy konala se dne 11. června t. r. Podána jednatelská zpráva, jejíž stručný obsah bude uveřejněn v příštím čísle, dále schválena účetní uzávěrka a zvolen nový výbor.

Exercicie členů Svatováclavské Ligy a Svazu katolických mužů budou se konati v exercičním domě v Hájků u Prahy. Započnou dne 3. července večer a skončí dne 7. července ráno. Poplatek Kč 70.— za osobu. Přihlášky na adresu spolkové kanceláře, Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8.

Z domova.

Sjezd katolických žen a dívek ze země české konal se v Praze ve dnech 4.—6. června 1938. V sobotu 4. června o 17. hod. za účasti J. Em. nd. kardinála Kašpara bylo v chrámu sv. Mikuláše slavné vzývání Ducha sv. Pak následoval v Obecním domě seznamovací večer. Na Boží Hod Svatodušní byla v 8 hod. ve velechrámu sv. Víta mše sv., při které přistoupilo hojně účastnic k sv. přijímání. Po mši svatě vyšel z velechrámu sv. Víta do chrámu sv. Mikuláše malebný průvod, jenž zaplnil Nerudovu ulici po celé délce. V chrámu sv. Mikuláše následovalo pak slavnostní zahájení sjezdu, jemuž byl přítomen Jeho Eminence a celá řada významných hostů. Odpoledne byla prohlídka ústavu, schůze Svazu charity, čtenářek revue »Na Hlubinu« a večer slavnostní představení v Národním divadle, kde dávano Smetanovo »Tajemství«. V pondělí Svatodušní byla v 8 hod. mše sv. v klášteře bl. Anežky a po ní vlastní pracovní jednání sjezdové v budově gymnasia v Dušnické ulici. Nejvíce byla navštívena pracovní schůze žen - matek, jež musela být rozdělena do dvou místností. Dále měly schůze a porady ženy - učitelky, intelektuálky, studentky, pracovnice v domácnosti, ženy zemědělské a ze živnostenského stavu. Na všech těchto poradách pozdravil účastnice jménem Katolické akce Dr. Janda. Odpoledne byla závěrečná slavnostní schůze v chrámu sv. Mikuláše, pobožnost u hrobu sv. Ludmily v basilice svatojiřské a v úterý 7. června byl uspořádán zájezd do St. Boleslavě.

Návštěva kardinála Verdiera v Československu. Ve dnech 31. května až 2. června t. r. prodel v ČR. na zpáteční cestě z eucharistického kongresu v Budapešti pařížský kardinál Verdier. Ač jeho návštěva měla jen soukromý ráz, změnila se v triumfální hold občanů našeho státu tomuto vysokému církevnímu hodnostáři. Počátek byl učiněn na Slovensku hned při příjezdu kardinálově na čsl. hranice. Zástupy lidu všech stavů, bez rozdílu politického přesvědčení vítaly všude vznešeného hosta. Slavobrány, družičky vítaly bývalého papežského legáta katol. sjezdu, hodnostáři duchovní i světské předstihovali se v uvítacích proslovech, a nesčetné množství kytic a květin hlásalo úctu, lásku a oddanost k osobě kardinála pařížského, v němž čsl. lid viděl současně zosobněnou Francii. Skvělé uvítání v Nitra, kde byl kardinál hostem J. E. biskupa Kmeťka, pokračovalo na Moravě, na Velehradě, Kroměříži a v Olomouci, kde kardinál hostil arcibiskup Dr. L. Prečan. Přání a ovací bylo tolik a tak upřímných, že příjezd kardinálův do Prahy zpozdl se skoro o 2 hodiny. Přes to zástupy pražského lidu, které přišly kardinála uvítat, trpělivě čekaly a pak i ony osvědčily, že nezapomněly na jeho pobyt v Praze při katolickém sjezdu. V Praze byl kardinál Verdier hostem kardinála Kašpara. Byl přijat prezidentem republiky Drem E. Benešem, u něhož byl i na obědě, vzdal mu hold ministerský předseda Dr. M. Hodža, Národní Rada čsl., navštívil Staroměstskou radnici a výstavu pražského baroka. Při odjezdu shromáždila Katolická akce na Hradčanském nám. četné zástupy Pražanů zvláště všechno žactvo katolických škol pražských, Arcibiskupský palác od vjezdu počínaje, po schodišti až ku komnatám kardinálovým, vrbubily řady družiček, jež v počtu několika set nadšeně mu holdovaly provolávající: »Ať žije Francie, ať žije kardinál Verdier!« Kardinál Verdier s balkonu paláce rozloučil se se shromážděnými zástupy, které ani krátká bouře s lijákem nerozptýlila a odjel na Wilsonovo nádraží, aby pokračoval v cestě do Paříže. Jako on, ani my nezapomeneme nikdy této vzácné návštěvy.

Na cestě z budapešťského kongresu navštívil Československo jiný vzácný host: šéfredaktor vatikánského denníku »Osservatore Romano« J. E. hrabě Dalla Torre. Vzpomínali jsme při této návštěvě záslužné jeho činnosti o uskutečnění světové

výstav katolického tisku a srdečné spolupráce při instalaci československé expozice. Škoda jen, že Svatováclavské Lize nebyla poskytnuta možnost projevit vzácnému hostu osobně dík za veškerou podporu a vzácná slova uznání v době výstavní spolupráce.

Časopis »Katolické misie« oslavil 26té výročí svého založení zvláštním slavnostním číslem. Časopis vychází nyní v nákladu 10.000 exemplářů.

Spolupracovník našeho listu, vdp. P. Dr. Antonín Stříž, spirituál arc. semináře byl Sv. Otcem jmenován monsignorem. K zasluženému vyznamenání srdečně blahopřejeme.

Katoličtí studenti z Čech a Moravy sjedou se ve dnech 27. až 29. června t. r. v Kroměříži, aby tam XXV. jubilejním sjezdem, spojeným s výroční valnou hromadou Ústředí katolického studentstva čsl. oslavili čtvrtstoleté jubileum svého hnutí.

V úterý 28. června po mši sv. bude se konati pracovní konference, ve středu 29. t. m. (na svátek sv. Petra a Pavla) po pontifikální mši sv. bude konána XXV. valná hromada UKSČs., na nž účast přislíbil J. Exc. nejd. arcibiskup Prečan.

XVII. Národní pout do Lurd koná se ve dnech 7.—21. července 1938 ve směru Praha — Einsiedeln — Luzern — Ženeva — La Salette — Lyon — Paray le Monial — Ars — Lurdy — Nizza — Turin — Milán — Padova — Benátky — Vídeň — Praha. Duchovní vůdce pouti Th. Dr. Antonín Stříž, spirituál arcibiskupského semináře v Praze. Cena 2.340 Kč. Přihlášky přijímá a prospekty zasílá Lurdský Spolek, Praha I. Husova 8.

LITERATURA.

Mladý katolík. Příručka Sdružení katolické mládeže. Praha II., Vyšehradská tř. 26. — Stran 156, Kč 6.—. Sdružení katolické mládeže k dvacátému výročí vydalo právě rozšířené druhé vydání dárno už rozebrané příručky. Pro pracovníky mládeže a besídkáře je to vítaný soubor praktických pokynů pro spolkovou činnost.

P. Dr. S. Špůrek, C. SS. R.: **Stará Boleslav.** Průvodce po jejích památkách. K jubileu přenesení milostného paladia vyšla v pěkné úpravě stručná, avšak obsažná knížička o náboženských památkách staroboleslavských. Cena 3 Kč.

Vilém Ondráček **Bl. Jan Lohel.** Vydáno v Olomuci ve sbírce »Vítězové«, roč. V., číslo 6., cena Kč 3.—.

Exerciční dům v Hlučíně vydal tři nové brožurky »**Znáte kněžský seminář?**« (Životem č. 298, cena 50 hal.), »**Karel IV.**« a »**Nejslavnější doba českých dějin**« (č. 299 a 300).

Rozhledy.

Z Vatikánu.

Generální kapitola řádu kapucinského, konaná tyto dny ve věčném městě, zvolila generálem řádu Belgičana P. Donata a Welle, rektora habešské koleje v Římě. V Římě byl také posvěcen k úřadu biskupskému Msgr. Hilarin Felder, »létaující kapucín«. — Řádovou kapitolu konal v Římě i řád Služebníků Panny Marie.

Novým ředitelem papežského ústavu pro církevní hudbu byl jmenován Španěl P. Jiří Sunol, benediktin, kdysi řeholník opatství montserratského. Studia církevní hudby konal v proslulém opatství Solesmes ve Francii. Sepsal již více vědeckých pojednání o gregoriánském chorálu. Předchůdce P. Sunola — Don Feretti — zemřel náhle, raněn mrtvicí, na cestě k eucharistickému kongresu v Budapešti.

Ostatky o letošních velikonicích kanonizovaného světce sv. Ondřeje Boboly byly vyzdvíženy z římského kostela Al Gesù a převezeny do Polska. Stalo se tak zvláštním vlakem, který byl z Varšavy do Říma vypraven. S vlakem přijelo i mnoho poutníků, kteří tvořili doprovod ostatků při návratu do vlasti. **Papežským legátem** ku kanadskému národnímu kongresu eucharistickému, který se bude konati ve dnech 22.—26. června v Quebecu, byl sv. Otcem jmenován tamní arcibiskup kardinál Villeneuve.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

2 američtí čeští misionáři v Číně, P. Veselý a P. Skonka O.S.B. museli býti dopraveni zpět do Ameriky, neboť vážně onemocněli.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Polsko. Jaké úkoly si vytkli farní referenti (předsedou) **Katolické akce v arcidiecési hnězdenské a poznaňské:** Vzpůsobit náboženský život ve farnostech svědomitou účastí na obřadech církve, častým sv. přijímáním, čtením písma sv. a účastí na uzavřených exerciciích, které nazývají školou apoštolů. Dále budou usilovati o to, aby duch evangelia zavládl v rodině i ve společnosti, budou uváděti v život heslo episkopátu: »Katolická myšlenka sociální« a provádět usnesení I. polské plenární synody, o nichž jsme se zmínili již v předešlých číslech našeho časopisu.

Obecný katolický sjezd arcidiecése hnězdenské a poznaňské bude se konati ve dnech 28. a 29. června v Nazle. Na sjezdě budou předneseny referáty rázu kulturně sociálního a jeden referát na téma: »Kristův mír v Kristově království.«

Nový ředitel Načelného Institutu K. a. v Polsce. Biskupská konference usnesením z 10. května jmenovala ředitelem N. J. K. a. dp. P. Františka Marlewského, býv. gen. sekretáře Svazu katolických žen a ředitele Katolické akce pro arcidiecési poznaňskou.

Rusko. O letnicích se v Rusku všude plně pracovalo. V předvečer pořádali bezbožníci všude »letní slavnost« s protináboženským programem.

Paběrky z moskevské »Pravdy«. »Proč nejsou na prodej sklenice?« »Čekáme jejich zásilku každého dne«, tak zní odpověď obchodníků. Toto čekání trvá však již měsíce. Váz v ceně od 100—200 rublů je dost, ale obyčejných sklenic nelze dostat. Také aut se vyrábí stále méně. Již v roce 1936 vyrobila automobilka »Molotov« o 14.000 nákladních aut méně, než určoval pracovní plán, loni pak o 10.300 méně. Proč? V automobilce kvete fašistické záškodnictví! »Traktory nejsou k ničemu!« píše se v téměř listě. »Jsou kolchozy, kde 20, 30, ba i 50% dodaných traktorů není k potřebě, buď že byly špatně obsluhovány, nebo neodborně opraveny. V okolí Kurska bylo 35 vedoucích kolchozů sesazeno. Na pole vůbec nedocházeli, všechny pracovní rozkazy udíleli telefonicky.

Tajná vysílačka, informující ruskou veřejnost o pravém stavu věcí v Rusku, nebyla dosud vypátrána. Po krátkém přerušení ve vysílání zavládo miněni, že její majitel byl vypátrán, ale za nedlouho zahájila svoji činnost ještě důrazněji, přes to, že státní rozhlas její vysílání všemožně ruší. »Černou« vysílačku je dobře slyšeti nejen v celém Rusku, ale i Finsku, Polsku, okrajových státech ruských a východním Německu.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Kongres bezbožníků v Londýně přece bude! Dne 11. května žádalo 70 anglických poslanců ministra vnitra, aby kongres bezbožníků, připravovaný na měsíc září, zakázal. »Přes to, že sdílím plně důvody žadatelů, není zákonného důvodu pro zákaz kongresu« odpověděl sir Hoare žadatelům, neboť není prý důkazů, že kongresu mohlo by býti zneužito ku propagaci komunismu.

Skotsko a kongres bezbožníků. Na žádost unie katolických spolků arcidiecése glasgowské, aby státní úřady bedlivě kontrolovaly osobní průkazy zahraničních účastníků kongresu bezbožníků, slíbil skotský státní návládní Mr. Reid, že tuto žádost předloží radě ministrů. Poslanec Barr, protestantský duchovní, upozornil v parlamentu na okolnost, že lidé, kteří ve svých zemích znásilňují náboženskou svobodu, přicházejí do Anglie, aby zde propagovali bezbožnictví.

Angličanky a veřejný život. Na výročním shromáždění svazu katolických žen v Liverpoolu bylo poukazováno na okolnost, že většina žen pracujících ve veřejném životě, je vesměs t. zv. levé orientace. Byla proto zdůrazněna povinnost katolických žen zajímat se více o veřejný život a prosazovat v něm katolické stanovisko.

Ředitelem listu »Catholic Worker« (Katolický dělník) byl jmenován J. R. Kirwan z Oxfordu. Náklad listu stoupil v posledních letech z 20 tisíc exemplářů na 53 tisíce exemplářů.

Belgie. Senátor kanovník Broek, vůdce katolických dělníků v provincii Limburg, slavil nedávno 25. výročí činnosti mezi dělnictvem, které svému vůdci nadšeně holdovalo.

Profesor církevních dějin na theologické fakultě pražské university, vdp. Dr. Frant. Dvorník, byl jmenován členem belgické královské akademie.

Před 50 lety přistáli belgičtí misionáři v Scheutě, na území dnešního belgického Konga. Belgické noviny vzpomněly této události, která položila základ k rozšíření belgického panství a přispěla hospodářskému rozkvětu státu.

Francie. 4. národní mariánský kongres francouzský bude se konati ve dnech 20.—24. července v Boulogne sur Mer. Při kongresu budou uspořádány dvě výstavy: starého a nového mariánského umění a výstava poutních míst mariánských ve Francii, spojená s výstavou o činnosti mariánských kongregací.

Holandsko. Eucharistický hold a smírná pobožnost konala se v neděli 29. května na sportovním stadionu v Haagu. Holdu se zúčastnil papežský internuncius Msgr. Giolbe, dva ministři, úřady a více než 30 tisíc katolíků.

Lichtensteinsko. Ve Vaduzu, hlavním městě tohoto evropského státěčku, konal se 29. května za přítomnosti prince vládaře, církevních i státních úřadů, sjezd katolické mládeže za účasti více než 5000 osob. Četně bylo zastoupeno Švýcar-

sko, s jehož svazem lichtensteinská mládež po léta již spolupracuje. Slavnost byla zakončena slibem věrnosti mládeže církvi, Sv. Otcí a knížecímu domu.

Litva. Před 550 lety přijala Litva křesťanství, kterážto jubileum bude důstojně oslaveno. Časopisy chystají zvláštní slavnostní čísla, v nichž bude jubilea vzpomenu.

Maďarsko. Drobnosti z eucharistického kongresu. Kolem trůnu papežského legáta bylo připraveno 17 křesel pro kardinály, oznámivši účast na kongresu. Dvě z nich, určená pro mnichovského a vídeňského kardinála, zůstala prázdná. Také tisk, jak německý, tak rakouský, nevěděl nic o budapeštských slavnostech. Při recepci, pořádané na počest kardinála legáta, byli přítomni všichni v Budapešti akreditovaní vyslanci. To-liko jeden se nedostavil: německý vyslanec.

Jubilejní oslavy Svatoštěpánské zahájil v pondělí 30. května kardinál-legát Pacelli. Den 30. května byl státním svátkem Maďarska. Před budovou parlamentu byl postaven oltář, u něhož kardinál-legát sloužil pontifikální mši svatou. Vedle oltáře na vyvýšeném místě byla vystavena ruka sv. Štěpána v nádherném relikviiři. Po mši svaté započal průvod od parlamentu na Náměstí Hrdinů. V úterý a ve středu byl relikviiř svatoštěpánský odvezen do Ostřihomé a Stoličného Bělehradu, bývalých do sídel krále-světce. Potom bude ruka sv. Štěpána putovati ve zvláštním vagoně, upraveném na kapli, po celém Maďarsku.

Kde budou příští světové eucharistické kongresy? Msgr. Heylen, biskup namurský, předseda stálého výboru mezinárodních eucharistických kongresů, sdělil po návratu z Budapešti, že příští kongresy (vždy po dvou letech) budou konány: r. 1940 v Nize, r. 1942 v Polsku a r. 1944 ve Španělsku. R. 1946 bude světový eucharistický kongres v Belgii na paměť 700letého výročí zavedení svátku Božího Těla papežem Urbanem IV. Z dosud odbyvaných 34 kongresů konalo se 10 ve Francii

Význačný a i u nás svými spisy známý profesor Dr. Tihamer Toth, byl Sv. Otcem jmenován koadjutorem vesprámského biskupa s právem nástupnictví.

Německo. Letošní svátky Nejsvětější Trojice a Božího Těla mají po přání biskupů býti dny, o kterých německá katolická mládež má veřejně vyznati svoji příslušnost ku kříži Kristovu. V porýnských provinciích bude tak o svátku Nejsvětější Trojice, v diecési vratislavské o Božím Těle. »Kristus zkouší svoji mládež«, tak praví se v příslušném provolání, »zda tato má sdostatek síly a odhodlanosti nésti Jeho kříž. Je povinností každého pravého křesťana, aby dnes učil se nositi Kristův kříž. Musíme se tomu učiti a velmi mnozí se tomu již naučili.«

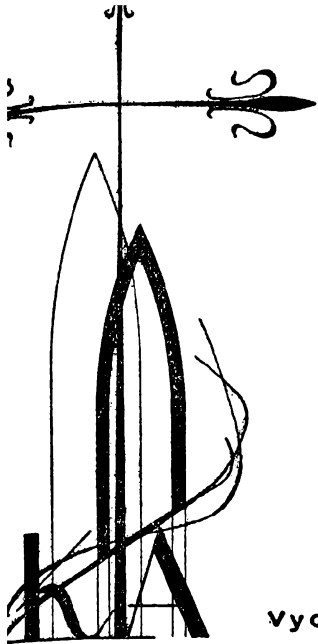
O těchto dnech složí německá katolická mládež zvláštní slib věrnosti, jehož autorem je arcibiskup Gröber z Freiburgu a který obsahuje hlavní náboženské pravdy, tolik dnes v Německu napadané. Mládež bude přísahati: »Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země! Jsem však více, než věřící. Jsem křesťan! Věřím v Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího. Tím přiznávám se též k Bohu a není mi třeba označení »věřící v Boha«. Věřím i v Krista a jsem římsko-katolický křesťan, jímž zůstanu, děj se cokoliv! To vyznávám a to čestně a odhodlaně vyznám a napíši, kdykoliv budu tázán. Čím více církev římsko-katolickou dnes potírají, tím odhodlaněji budu jí hájiti. Žádá to ode mne můj Spasitel, moje víra, moje svědomí, můj charakter, blaho mého národa a památka mých rodičů a předků. I na můj hrob nechť postaví kříž, na znamení mé věrnosti ke Kristu a na záruku vzkříšení a věčného vítězství. Tak věřím a tak přísahám, k čemuž mi dopomáhej Bůh!«

Evangelický farář Martin Niemöller, jehož proces upoutal před časem pozornost celého světa, je stále v koncentračním táboře v Sachsenhausen. Nesčetní jeho přátelé, jmenovitě pak proslulý chirurg Dr. Sauerbuch, marně se namáhají vymoci mu návrat k rodině. Úřady totiž žádají, aby Niemöller podepsal prohlášení, že nebude v kostele prováděti sbírky na církevní účely a s kazatelnou ohlašovati ty, kdož vystoupili z církve. Niemöller však odepsal prohlášení podepsati, uváděje, že tyto zákazy jsou zásahem do církevních záležitostí. V třetí říši kolují také letáčky, ku kterým patří i Niemöller. V letáčcích se praví: »Co žádá dnešek od nás? Abychom si uvědomili, že v osobě Martina Niemöllera byla do žaláře uvržena celá naše církev a všichni, kdož bojují dnes v Německu za svobodu evangelia. Doba žádá, abychom neustávali v modlitbách za Niemöllera a všechny příslušníky církve, kteří jsou pronásledováni, vězněni nebo jinak trpí. Žádá, abychom nemlčeli jak němi psi, ale mluvili, jak Bůh prikazuje a bojovali za svobodu naší církve a právo evangelia v Německu. Uvězněním Niemöllera dostala se v Německu do zajetí i církev Kristova. Niemöller dal nám všem příklad: »Věřím, proto mluvím!« Proto i my pravíme s apoštolem: »Neboj se, nýbrž mluv a nemlč!«

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárci výslovně nezakážou, kvitovány

VECHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovním zásilkou 6 Kč. - Číslo pošt. spofitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. Řídí redakční kruh. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohlédací pošt. úřad Praha 11. - Výtiskla kniht. J. Bartl, Praha VII. Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

Líst Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) - V Praze 1. července 1938

č. 13

Zpět k Srdci!

Přátelé, schází nám srdce! — Máme rozum, máme programy, máme pravdu. Ale nemáme-li srdce? K čemu? Srdce k Bohu, ke Spasiteli, k lidem a jejich bolesti a spáse! — Jest nutno, abychom v sobě vychovali srdce! — Srdce citlivé, nadšené, statečné, dobrotivé, trpělivé, věrné! Srdce nadšené! — Jestli se nezapálíme touhou býti v tomto rozpadajícím se lidstvu záchranci, světlem, útěchou, silou, vůdci, — jestli budeme jen studeně mluvit, uvažovat, poslouchat, o potřebách církve, o povinnostech a možnostech práce pro Boha, — bude to k ničemu, nezahoříme-li! K apoštolátu, ke Katolické akci, jest třeba nadšeného srdce! Srdce citlivé! Komu jest jedno, že tolik lidí hyne bez Boha, že je jich tolik nešťastných, kteří potřebují jen uvedení do blízkosti Boží, aby dovedli svůj kříž nésti radostně, komu je jedno, že láska a pravda jediná nemá dnes vlivu na svět, — komu je to jedno, kdyby patřil do všech katolických podniků a kdyby i v nich pracoval, mnoho nezmůže, necítí-li tuto bídu! Srdce statečné! — Kdyby to šlo samo! Kdyby nebylo těžkostí! Ale jsou překážky: žena, okolí, představený, přátelstvo, zvyky, postavení, jiné zájmy, po-

vaha, — to vše nutno překonávat! Ke všemu je třeba vzít na sebe nějaký kříž! Jest třeba se zříci svého času, pohodlí, vážnosti, jest třeba snést mnoho tvrdosti tam, kde by člověk mohl a měl právo čekati vděk a pochopení! — Bez statečnosti nemožno zachrániti nic, tím méně duši lidskou, hlídanou celým peklem, vášněmi, politikou, uměním, zákonem, veřejností... Srdce dobrotivé! Opak minulého? ne opak, v harmonii! Statečnost jest ve věci, ale v provedení musí být dobrota jako zlato a sladká jako nebe! Jinak od nejkrásnější pravdy člověka zapudíme. Dobrota přemůže každou tvrdost. I bezbožeckou! Dobrota otvírá, studenost zatvrzuje, odpuzuje. Srdce trpělivé! Ke komu? K sobě, k vlastním lidem, k odpůrcům. K sobě, protože jsme obyčejně dřív hotovi s prací pro Boha a víru, než jsme začali. Víte, kdy jsme začali. Ne, když jsme něčeho dosáhli, když jsme už něco udělali, — ne, když jsme začali také pro věc Boží trpět! A teprve trpělivostí zaléváme své slovo a činy! Proto není úspěchu na tolika katolických podnicích, že v jejich kořenech není obětí. Jest třeba trpělivosti k vlastním spolupracovníkům. Nedoufejme, že si musíme rozuměti!

Jak může a má každý katolík pracovati jednotlivě a sám pro Katolickou akci?

Věříš v Krista Pána. Miluješ Krista Pána, jeho nejsvětější Matku, miluješ Církev. — Jest Ti jedno, že nejsou ani uznáni, ani milováni? — Není Ti to jedno, ale pak musíš, musíš pomáhati!

Jak?

Nejprve sám. Umiň si před Pánem Bohem, že dáš svědomitě pozor, kde bys mohl něco vykonati pro rozšíření vlivu sv. víry na své bližní: že dáš dobrý příklad poctivé práce, trpělivosti, přátelství, odpuštění... že rád pomůžeš svému spolupracovníkovi, že se nebudeš hádati, že upozorníš, aby nekleli, nebrali jméno Boží nadarmo, že jim rád poradíš, že jim ukážeš soucit v neštěstí, že jim dáš přehled něco zajímavého o Pánu Bohu, že jim nabídneš k četbě dobrou knihu, že je poučíš, budou-li chtít, o katolickém učení...

Jak by již mnohý nevěřící byl jiný, kdyby měl vedle sebe dobrého a vzorného katolíka, který Krista Pána jen nevyznává, nýbrž ukaže celou svou osobností, smýšlením a skutky!

Nečekejme vděk. Čekejme, že jsme lidé a že tedy máme každý svůj názor, způsoby, cestu. A tu je třeba srdce trpělivého. Trpělivost v práci. Každý člověk myslí trochu jinak. Lidé bez Boha myslí hodně jinak. A neumějí hned myslet podle nás. Neumějí domýšlet, musíme znovu a znovu se vracet a opakovat, co jsme stokrát vyložili. Stokrát napomínat jako poprvé.

Máme taková srdce?

Jen muži takových srdcí jsou katolickými muži dneška a zůstanou muži i zítřka!

Protože na úpadek srdce lidstvo hyne a srdcem opět povstane.

A tu stojí před námi náš Spasitel! — Stojí tak, jak se zjevuje svým Srdcem!

Protože Jeho Srdce jest jak vzorem, tak i zdrojem pro vzrůst takových nadšených, citících, statečných, dobrotivých, trpělivých srdcí.

Vzorem! Vzpomeň si, jak obyčejně jednáš, myslíš! — Vzpomeň, jak podle toho stojíš v království, kam tě Bůh postavil, abys je šířil a hájil! Jak si počínal Kristus Pán k apoštolům, tak nechápavým, pozemským? Jak si počínal k farizeům, tak vychytralým a lstivým a nenávisným, jak k nevědomým? Jak k ubohým? Nebyl vzorem dobroty, statečnosti...?

A katolický člověk slyší i dnes spíše vybízení k boji nenávisti, k ponížení druhých, ke vzrušení a zlosti... To není nauka podle Srdce Ježíšova, tedy není katolická!

Zdrojem! — Jak pak se má člověk v dnešním světě udržet podle tohoto vzoru? Kam dojde s takovým srdcem? Ale jaká pomoc, my nemáme svět zničit, my jej máme získat a proměnit! Jsi-li plný bázně a ostychu, jsi-li plný vášně a prudkosti, jsi-li lhostejným a studeným a bezcitným, jsi-li nelaskavým a neumíš v sobě vytvořit jiné srdce, pohleď na Srdce Spasitelovo a tam pros! Tam ohřej svou lhostejnost, jinak jsi již ztracen. Tam posilni svou statečnost, kde ti jde vstříc Srdce, které stálo klidně před soudci své smrti. Tam si vypros nadšení, trpělivost, kde hoří láska i k tak odporným nepřítelům, jak je vidíme dnes kolem sebe!

A takovým srdcem potom, které se přetvoří podle Srdce Páně, s takovým srdcem potom pochopíš, co to je oběť, co je to apoštolát, co je to Katolická akce!

Příteli, muži, to byl nejen hlas měsíce června, ale hlas všech období a okamžiků Tvého života.

P. Dr. Jan Urban, OFM.

Ku dni 4. července.

V měsíci červenci dvakrát slaví se v privilegovaných našich chrámech mše svatá staroslověnským jazykem: jednak ve svátek původců staroslověnského písma i vědecké úpravy literární staroslověnského jazyka, sv. Cyrila a Metoděje dne 5. července, jednak ve svátek jejich věrného následovníka, sv. opata Prokopa v den 4. července.

Dva vynikající katoličtí kněží, nad všechny jiné vynikající vřelou láskou k slovanským národům, jimž s oddaným srdcem chtějí hlásati Kristovu nauku, podnikají se celou duší mohutného díla, jehož výsledkem je překlad knih tak čistým a dokonalým jazykem, že je hned s počátku úplně působivý pro bohoslužbu i jiný literární výkon.

Dva svatí muži až do úmuru věrně oddaní Kristově službě pro lid, jež si vyvolili, ale i pokorně poslušní náměstkovi Kristovu v Římě, k němuž konají svízelnou

cestu, aby tam obhájili své dílo a došli pro ně nejvyššího schválení, jistě zasluhují to, co o nich píše v introitu o jejich svátku církev katolická: Ijereji tvoji, Gospodí, da oblekut sa v pravdu...

A když pak odpůrci sv. Metoděje na něho vkládají své nenávisné ruce a on po tři leta snáší jejich týrání a pak ještě najde sílu, aby obhájil a uhájil svou věc před papežem, zda platí o nich výmluvná slova offeratoria: Diven Bog vo svätých svojih?

A jakého následovníka měli svatí bratři ve sv. Prokopu! Jak o něm píše v introitu církev katolická? Usta pravednago poučat sa přemudrosti i jazyk jeho vozglagoljet sud: zakon Boga jeho v srdci jeho. Moudrosti se učil sám, jak o něm praví legenda, když se kanonickým řádem vyučil knihám slovanským a moudrosti té učil i jiné, učil a radil, jsa poustevníkem; stal se rádcem knížete, a když s jeho pomocí zřídil klášter, shromáždil kolem sebe bratry a byl jejich opatem. Překypuje horlivostí u víře, myslí lidské užitečně vzdělával. Jazyk jeho mluvil, co pravé jest, když radil knížeti, aby, váže si starého dědictví Metodova, svolil k založení slovanského kláštera. A že »Zakon Boga jeho v srdci jeho«, kdož by o tom pochyboval?

Právem proto Církev o něm píše v stupňovém zpěvu: Položil jesi na hlavě jeho věnec ot kamene draga.

K počtě těchto slovanských mužů vzácné svatosti slouží se mše svatá staroslověnským jazykem. Nelze dosti vypovědět, jak si máme vážiti této výsady, že se můžeme prastarým, téměř rodným jazykem, při mši sv. dovolávati přímluvy a pomoci světců svého rodu.

Katoličtí muži čeští, zúčastněte se zbožně s veškerou horlivostí mše svaté, konané způsobem, jímž se náš rodný jazyk dostává do posvátné blízkosti pravého liturgického jazyka, jímž sloužili mši svatou naši tři světci blahé a vděčné paměti.

Kdo vidí dnes do budoucnosti, kdo ví, nestane-li se liturgický jazyk staroslověnský tak touženým mostem mezi církví západní a východní? Kéž to dá Bůh!

Václav Černý.

Sokolstvo a katolíci.

Především je nutno říci, že zásady, které jsou mohutné organisaci sokolské myšlenkovou základnou, jakýmsi filosofickým a ideologickým podkladem, zásady, které této organisaci vštípil profesor esthetiky Dr. Miroslav Tyrš, jsou rázu pantheistického — »novopohanského«. Říkám »novopohanského«, to jest ve smyslu onoho směru, který se nestará o zjevení náboženství, o křesťanskou dogmatiku a morálku, ale který za to věří v množství bohů a bůžků, model a modliček, které uctívá a velebí.

Za druhé je nutno říci, že dosavadní běžná praxe sokolská byla vskutku velmi málo příznivá věcem víry a věcem Církvě. I když už necháme stranou přímé vystupování proti náboženství a proti katolíkům, ať už v dobách předválečných, kdy sokolové stáli pyšně v prvních řadách Volné Myšlenky, ať už v prvých dobách republiky, kdy se stejně svévolně včlenili do tábora »novohusitů«, je to stále mnoho věcí z denního života sokolského a ze systému sokolské výchovy, které nás nemohou zanechat chladnými. Jde tu především o příkazy křesťanské morálky a katolické, to jest obecné, to jest přirozené slušnosti a křesťanského studu, na něž nebyl vždy v Sokole brán příslušný a žádoucí zřetel.

K prvému lze ovšem opět podotknouti, že žádná svět-

ská ideologie a t. zv. světový názor nejsou věcmi, které by trvaly neomezeně a nepřetržitě a o nichž by po čase, až vychladnou a vyvětrají, nebylo možno se dohovorit. Nejde tu tak ani o víru v určité věci, ale o m í r u této víry. Říkáme-li »ve zdravém těle zdravý duch« a tváříme-li se při tom jako by na celém světě mimo to tělo neexistovaly žádné hodnoty, lze zajisté mluvit o nás jako o tvorech velmi málo rozumných. Pečuje-li však někdo o své zdraví, aby mohl lépe vykonávat své povolání, svou práci a své povinnosti a nezapomíná-li při tom na duši, která je nesmrtelná, nemáme příčin mu to vytýkati.

Nejsme také lidé nesmiřitelní a dovedeme zapomenouti b ý v a l ý c h výstřelků, jež vyplynuly z horké nálady bouřlivé chvíle a již nejsou pro určitý organismus tak podstatné, že by je tento organismus nemohl vyvrhnouti. Je vždycky lépe zapomenout na stará provinění, jež mohou být odčiněna, je-li tu dobrá vůle, než se stavěti do nesmiřlivého postoje, jenž brání dorozumění i pro budoucnost.

Z toho by tedy plynulo asi toto: nelámeme úplně hůl nad sokolstvem. Je dnes, v době, kdy tak mnoho věcí nabývá nových forem a mnohé staré problémy, které znepokojovaly lidské mysl i a byly příčinou nesvárů a rozbrojů, se dostávají na smetiště, ú p l n ě v j e h o r u k o u, zda budeme moci my, katolíci, zaujmouti k němu jiný postoj a poměr, nežli v letech minulých. Sokolstvo samo si musí býti vědomo, že jsou pro nás katolíky určité mravní příkazy (mluvil jsem o nich nahoře) závazny natolik, že se budeme houževnatě přičiňovat, aby jich bylo dbáno i tam, kde k tomu není, či alespoň v minulosti nebylo chuti. Sokolové sami musí pochopit, že se nás bolestně dotýká, konají-li své průvody a cvičení, proti nimž jinak nic nemáme, v době služeb Božích, nebo vodí-li své cvičence na výlety o Božím Těle. Stejně stíznosti slyšeli jsme před časem i od evangelíků. Jistě není také svrchovaným zájmem Sokolstva, aby na těchto věcech trvalo a neodstraňovalo je. Toto vše by si měli uvědomit ti katolíci, kteří jsou členy Sokola a v Sokole pracují a kteří přes to nezapomínají na svou víru a na její příkazy. Víme, že jich je mnoho. Není také příčin, abychom proti jejich členství v Sokole zakročovali ať už způsobem jakýmkoliv a stavěli se proti němu. Ale prosíme je, aby toho, co zde bylo řečeno, nezapomínali, aby pamatovali, že jsou p ř e d e v š í m katolíky a aby toto katolictví hlásali a rozšiřovali i ve svém prostředí sokolském. Bude to jen ku prospěchu sokolstva a všichni katolíci jim budou v této práci nápomocni.

Byl kdysi čas, kdy vůdce národa, Dr. František Ladislav Rieger nazval Sokoly při svěcení sokolského praporu v Chotěboři bratrstvem novověkého rytířstva. Myslíme, že za dvacet let republiky se ukázalo dostatečně, že tradice našeho národa je už taková, že kdekoliv se budou Čechové stavěti do šiku, nebudou moci toužiti po ničem jiném, než po tomto čestném názvu. Nechtě však nezapomínají ani Sokolové. Že teprve tehdy půjdou dobře, až i v jejich čele bude kníže a pán této země, Svatý Václav! Christianus.

Sovětský tisk o školských otázkách v SSSR.

»Problém výchovy v SSSR je rozřešen«, hlásal francouzský časopis »La Voix du Peuple« z 2. července 1937. Samotní bolševici mluví ještě rozhodněji a orgán Komisaríátu národní osvěty v Moskvě »Učitel'skaja gazeta« 7. listopadu 1937 prohlašuje, že »sovětská škola zanedbávaná před revolucí, zaujímá nyní první místo v Evropě.« Dále předseda sovětu národních komisařů SSSR Molotov prohlásil na slavnostní

schůzi na oslavu 20letého trvání sovětského režimu v Rusku 6. listopadu 1937 (dle referátu v »Journal de Moscou« 16. listopadu 1937), že v SSSR je nyní 163.700 škol a 38 milionů žáků, kdežto v roce 1914 bylo pouze 130.000 škol a jen 4.7 mil. žáků.

Podívejme se nyní, co o školských otázkách píše sovětský tisk.

Již když si všimneme prohlášení Molotova, zarazí nás nepoměr mezi vzrůstem počtu škol a počtem žáků. Molotov tvrdí, že ve školách je 38 milionů žáků, ale před rokem »Izvestie«, 1. listopadu 1936, psaly, že ve školách se učí 26 mil. žáků. Odkud se vzalo 12 milionů nových žáků během jednoho roku, když roční přírůstek sovětského obyvatelstva, i podle úředních sovět. údajů, činí jen 3 miliony?

Podle sovětského plánu mělo býti v r. 1933—36 postaveno 16.700 škol (viz čas. »Industria« 7. XI. 37), tedy 4.200 ročně. Kolik jich bylo ve skutečnosti postaveno, není známo. Jak se stavělo v roce 1937, o tom píše »Za kom. prosvěščenie« 25. VIII. 37: »K 20. srpnu bylo v ruských krajích dostaveno pouze 13 škol z 563 a na Ukrajině 3 ze 166.« K tomu poznamenáváme, že carská vláda od r. 1908 do r. 1914 stavěla průměrně 10.000 nových škol ročně a všechny byly včas dohotoveny.

Bolševici již dávno hlásali, že nemají negramotných, ale podle časopisu »Izvestie« z 15. X. 1937 v okolí Moskvy z každého tisíce voličů bylo 120 zcela negramotných a 240 polovičně negramotných. Na venkově je podle časopisu »Molot« z 21. X. 1937 situace v tomto směru ještě horší. A konečně úřední časopis komunistické strany »Pravda« z 3. I. 1938 přiznává, že ve školách pro dospělé provádí se vyučování tak špatně, že i po třech letech žák takové školy neumí čísti.

V dřívějších letech sovětský tisk byl vždy přeplněn stesky, že sovětské škole chybí pro pravidelné vyučování dostatek školních budov. Ty, které existují, nevyhovují často svému účelu. Střechy jsou dřevé, okna rozbitá, ve třídách je zima a pod. Z učebných pomůcek chybí sešity, tužky, pera, knihy, mapy, celkem všechno. Tato situace se nezměnila ani v posledním školním roce a »Za kom. prosvěščenie« z 25. VIII. 37, »Izvestie« z 21. a 22. VIII. 37, »Več. Moskva« z 25. XI. 37 a jiné potvrzují nedostatek učebních pomůcek i v tomto roce. Při tom kvalita toho, co je přece k dostání, je často velmi špatná. Na příklad příručka pro studium ruské řeči neobsahuje pravidla pravopisu (»Izvestie« z II. IV. 37); učebnice geometrie je špatně sestavena a je přeplněna hrubými chybami (»Pravda« z II. VI. 37); na mapě Evropy, která byla vydána nějakým profesorem Budanovem ve 100 tisících exemplářích, octl se Petrohrad na Onežském jezeře, Atheny v Turecku, Paříž v Německu a Berlín se stal hlavním městem Polska (»Pravda« z 2. VI. 37).

Co se týče sešitů, tužek a per »Komsomolská pravda« z 16. VIII. 37 píše: »Situace škol, pokud jde o zásobování učebnými pomůckami, jest katastrofální.« Miliony žáků marně hledají ke koupi učebnice, sešity, tužky, pera. V některých krajích není možno obdržeti ani jediného sešitu. Mnohdy případně na dva žáky jeden sešit« Totéž konstatuje »Več. Moskva«: »Rok 1938 nepřinesl žádného zlepšení.«

Důsledek všech těchto nepořádků, zaviněných ovšem jen celkovým sovětským režimem, bylo to, že dlouholetý komisař nár. osvěty, soudruh Bubnov se octl ve vězení pro »sabotáž«. (»Pravda« z 19. III. 38). Když nový komisař, soudruh Turkin začal uvažovati o nápravě, dozvěděli jsme se, že některé učebnice jsou

sice připraveny k tisku, ale není možno je tisknouti, ježto schází papír. (»Pravda« z 19. III. 38).

Tak to vypadá v »nejlepší« škole Evropy se školními pomůckami. Co se týče školních učitelů a profesorů, těm schází patřičné vzdělání. »Pravda« z 22. I. 38 prozrazuje, že ze 304 tisíc učitelů pouze 26.720 (t. j. 5.3%) má žádanou kvalifikaci. A »Pravda« z 15. II. 1938 tvrdí, že ze 4.500 ředitelů středních škol pouze 800 jest definitivních, ostatním zase chybí patřičná kvalifikace. Vyskytly se dokonce případy, že ředitelem střední školy byl jmenován člověk, který sám tuto školu nedostudoval a dostal se na toto místo jen proto, že byl spolehlivým stoupencem režimu.

Ještě několik slov o školní výchově. První zásada, jež se vštěpuje dětem v sovětské škole, je ta, že musí nenáviděti nepřátele sovětské vlády a udávati je příslušným úřadům, i když by to byli nejlepší přátelé, nebo dokonce rodiče (viz čas. »Partijnoje strojitelstvo« z 15. I. 38). Druhou zásadou jest bezbožectví. »Vychovávejte v dětech ducha svazu bezbožníků«, píše »Kom. Pravda« z 11. V. 37. . . To se ovšem projevuje zlobně na dětské duši. »V ulicích poblíž školy chovají se žáci sprostě: urážejí chodce, shazují jim čepice, házejí po nich kamením«, tak naříká »Za kom. prosvěštění« z 3. I. 38. »V Moskvě banda školáků ve stáří 13—16 let znásilňuje menší školačky. Správa školy není s to, učiniti konec tomuto skandálu«, rozhorčují se »Izvěstie« z 26. V. 37. A konečně »Za kom. prosvěštění« z 12. III. 38 přináší krátkou zprávičku: »Mladá učitelka byla zavražděna žákyní 7. třídy za špatnou známku. . .

Děti se učí ovšem velmi špatně. »V Moskvě 110 tisíc žáků muselo opakovati třídu. Na venkově je to ještě horší«, smutně poznamenává »Pravda« ze 17. I. 38. Dokonce není v sovětské škole ani rovnost v chování učitelů k žákům, ač bylo to vždy jedním z nejdůležitějších požadavků správné výchovy. »Kom. Pravda« z 20. III. 37 popisuje, jak učitelé nadávají a spílají žákům a poznamenává, že jedině s dětmi vysokých úředníků se zachází slušně. . .

Jen zběžně jsme zde uvedli řadu výňatků z denního sovětského tisku o školní výchově. Bylo by možno uvést i jich ještě velmi mnoho. Při posuzování opravdového stavu sovětské školy je nutno k nim přihlížeti, nikoliv k slavnostním prohlášením, určeným pro komunistickou propagandu. Tedy shrnuto: sovětská škola není nejlepší v Evropě, jak píše »Učitel'skaja gazeta«, ale, bohužel, snad nejhorší, jelikož jí chybí vše, co je nevyhnutelně nutné k řádnému vyučování.

E. Kalikin.

Máme důvod ke spokojenosti?

Máme my, katolíci, za dnešních časů důvod ke spokojenosti?

Ríká se nám se všech stran, že ano, že ten důvod máme. Ustaly prý všechny boje popřevratové, kdekdo nás chválí, kdekdo nás dává za vzor, kdekdo jsme milí a vítaní přátelé a spojenci, noviny o nás pochvalně píší, všude se o nás s uznáním mluvjí, chválí se naše rozvaha, naše obětavost, náš smysl pro pořádek a počestnost, zkrátka, není prý lepších lidí na světě. Ale je tohle všechno důvod ke spokojenosti? Více než kdy jindy musíme dnes pamatovati, že nejde vše od srdce, co zní a vypadá srdečně. Leckdy se leckdo octne v nouzi, v okamžité tísní a nejistotě, leckdy leckdo musí opustit práci, třeba milou a naplňující uspokojením, aby se mohl s větší pílí a prospěchem věnovati práci jiné, na ten čas důležitější. Leckdy leckdo se musí »odpoutat od nepřítelů«, za-

stavit boj na jedné frontě, aby se mohl bezpečněji postavit na frontě jiné, na ten čas nebezpečněji ohrožené.

Na tom všem nezáleží. Není zajisté třeba, abychom si dělali jakýchkoliv ilusí, abychom viděli bílým, co je docela zřejmě černé, ale na druhé straně není ani třeba, abychom viděli jako černé vše, co přece jen docela černým není. Sitauce jest na ten čas taková, že nám, katolíkům, byla v těchto dobách přece jen dopřána jakási chvíle oddechů, chvíle, kdy nejsme vystaveni dešti střel, kdy nejsme vystaveni útoku nejprudšímu. Ať už se to stalo z dobré vůle oněch druhých nebo jen z jejich dočasné slabosti, na tom celkem nezáleží, o to nejde, to není hlavní otázka. Především musí záležeti na tom, abychom této chvíle nepoužili k odpočinku libému a neplodnému, ke spánku nebo kratochvílím, abychom si nepočínali jako obráncové nemoudří, kteří se opili na hradbách po odraženém útoku, zatím co nepřítel se připravoval k útoku novému a mocnějšímu.

Vítají se způsobem slavnostním představitelé zahraničních katolíků, slavně se rehabilituje období baroka, období, které kdysi bylo nazýváno temnem a je muž se dnes podivují a jež vynášejí lidé, kteří je ještě před nedávnem hanobili. Mnohé se musilo stát, u nás i za hranicemi, abychom dospěli k tomuto hodnocení věcí. Mnohé se musilo pokazit, abychom konečně počali stavět.

Ale na tom všem stále nezáleží. Půjde spíše o to, dovedeme-li my sami, my katolíci, použití této přestávky, ať již dobrovolné nebo nucené, abychom utvrdili sami sebe, abychom vyzkoušeli a utužili sami sebe, abychom z vlastních sil a vlastním přičiněním dokončili dílo, jež dosud čeká na své dokončení.

V přestávce mezi dvěma útoky jde vždy o to, která z obou stran dovede lépe posílit své řady, utužiti kázeň, rozmnožiti počet svých vojáků, připravit plány a postup. Nezáleží na tom, že se nebojuje, nezáleží na tom, že je příměří.

A jen se neoddávejme falešné spokojenosti! Spokojenost s sebou samým, to je vždy počátek konců!

Jiří Marek.

Svatí boží, světlo a vzor katolických mužů.

(Kalendarium ctností svatých katolické Církve.)

1. července vzpomínáme sv. Theobalda, vzoru to dobrovolné chudoby, sebezáporu a nezištnosti.

3. července je svátek sv. Ottona, od něhož bychom se měli naučiti horlivosti misionářské, skromnosti a pokore.

4. července si zapišme zvlášť do svých srdcí. Je to svátek našeho patrona sv. Prokopa. Prosme jej, aby nám vyprosil u Boha věrnost k církvi a k vlasti, odříkání, kajícnost, horoucí lásku k Bohu a účinnou a milosrdnou lásku k bližnímu, kterýmižto ctnostmi zážil tento od nás tak pomíjený a přece slavný světec.

O 5. červenci platí totéž, co řečeno při sv. Prokopu. Záříť nám s našeho českého a slovanského nebe ctnosti našich věrozvěstů a apoštolů slovanských, sv. Cyrila a Methoděje. Učme se od nich lásce k Bohu, jež neleká se žádných překážek, lásce k nesmrtelným duším, již nutno obětovati i vlastní prospěch a pohodlí, věrnosti a svědomitosti, trpělivosti a pokore, a neochvějně oddanosti k svatě matce Církvi a jejímu učení.

6. července vyznačuje na nás trpělivost v soužení a tichost sv. Godoleva (Bohumila), přísnost života a obětavost sv. Oldřicha.

7. a 8. července neúnavná apoštolská horlivost sv. Vilibalda a sv. Kiliána.

9. července zbožnost, sebezápor, ohnivá výmluvnost a misionářský zápal sv. Vavřince z Brindisi, jenž působil i v Praze a skvěle tu obhájil učení církve katolické proti protestantskému kazateli.

11. července otcovská péče o duše svěřených sv. papeže Pia I.

12. července odpouštějící láska sv. Jana Gualberta.

13. července apoštolská statečnost a láska sv. Eugena.

14. července dobrota a shovívavost, pokora a dobrota sv. Bo-naventury, učitele církevního.

15. července vzpomínáme sv. Jindřicha, vzoru vládařské mou-drosti, a sv. Vladimíra, jenž slynul bohabojností a byl lásky-plným otcem svých poddaných.

A nyní pro omezený rozsah našeho časopisu a vzhledem k to-mu, že příští číslo vyjde až 15. září, vzpomeňme jen krátce:

16. července pokory a trpělivosti bl. Hroznaty.

17. července trpělivosti v nemoci sv. Kamila.

18. července milosrdné lásky sv. Vincence de Paula,

23. července pilnosti sv. Libora.

24. července křesťanské statečnosti sv. Jakuba staršího, apo-štola Páně.

27. července vzorné lásky k rodičům sv. Pantaleona.

28. července pastýřské a vůdcovské obezřetnosti sv. papeže Innocence I.

31. července vzoru zbožnosti, prozřavosti a obětavé horlivosti o spásu lidských duší sv. Ignáce z Loyoly.

2. srpna ohnivě výmluvnosti, dobroty a laskavosti sv. Alfonse z Liguori.

4. srpna mistra v ovládnání smyslů, v mlčenlivosti a v postu, sv. Dominika.

7. srpna muže velké víry a důvěry v Prozřetelnost Boží sv. Kajetána.

10. srpna věrnost, nezištnost a obětavost sv. Vavřince.

16. srpna čistoty srdce sv. Hyacinta.

17. srpna skromnosti, poslušnosti a dětinné zbožnosti sv. Rocha.

20. srpna ušlechtilé prostoty, srdečnosti a uchvacující výmluv-nosti sv. Bernarda.

25. srpna krále příkladného křesťanského života, sv. Ludvíka.

28. srpna příkladu pravé kajícnosti, zanícené zbožnosti, stateč-ného a věrného učitele a obháje církve, sv. Augustina, s nímž bychom měli volati: Ježíši Nazaretský, synu Davidův, Bože a člověče! Duše lidská pokoje nemá, dokud nespočívá v Tobě, jenž jsi pramen milosti a slitování!

Katolická akce.

Arcidiecése pražská:

Vikariátní konferenci Katolické akce koná vikariát podřípský v neděli 10. července o 14. hod. v Roudnici v klášteře.

Měsíční konference vikariátních ředitelů Katolické akce v let-ních měsících nebudou konány. Datum příští konference bude oznámen opět v Katolíku.

Nížbor. V měsíci květnu měli jsme u nás přednášku dp. P. Aloise Daňhy o Staré Boleslavi a staroboleslavském Paladiu. Májové pobožnosti byly u nás letos velmi krásné a účast vě-řících četnější než v jiných letech. V krásných kázáních o má-jové pobožnosti promlouval k nám dp. administrátor Koula. Matka Boží byla letos oslavena též pěkným zpěvem chrámo-vého sboru a školními dětmi přednesem mariánských básní. Velečtělá rodina p. továrníka Rückla obětavě se stará o vý-zdobu chrámu Páně a všemožně podporuje snahy farní Kato-lické akce, jejímž všem příznivcům ze srdce děkujeme.

Film.

Třída A): Filmy pro dospělé bez závad:

Matčina zpověď. Dafa. Slovenský film podle dramatu »Súmrak nad Detvou« od Josefa Hobla jest čistým uměleckým a kulturním přínosem, který svojí poctivou opravdovostí pří-jemně osvěžil naši tuzemskou filmovou tvorbu. Zaslouhuje proto, aby byl doporučen a navštíven všemi, kdož chtějí shlédnouti hodnotný film. I. Slovenská verze.

Bláznivá historika. M. G. M. Vesele příhody mladé, bo-haté dědičky, která opovrhne penězi a provádá se za chudého umělce, jehož snahou je býti originelním a nepřizpůsobovatí se názorům lidí, kteří jeho práce kupují. III.

Námořní kadeti. M. G. M. Drama a částečná reportáž z vojenského a sportovního života americké námořní akademie. II.

Os palý Theodor. Gloria-film. Zfilmovaná divadelní fraška o ujařmeném manželci a jeho tajném mecenášství. II.

Vítězný běh. M. G. M. Průměrný americký film, líčící zá-kulisní intriky koňských dostihů. III.

Třída B.) Filmy s určitými závadami:

Tanečnice a diplomat. National. Žačka baletní školy, toužící po slávě a úspěchu, zamiluje se do mladého diplomata. Po prvním uměleckém vystoupení se však s ním rozloučí a věnuje se tanci. II.

Pozor na lásku. Moldavia. Veselá a čilá advokátní úřed-nice zmaří nástrahy svého mladého záletného šéfa a oblíbí si

jeho konkurenta, mladého doktora, jemuž získá též první ob-chodní spojení s významným klientem. III.

Pít či nepít? Fox. Remeslně sestavená veselohra o sestárlém herci, který svoji dovolenou utápí v alkoholu. Pochybený vkus, nechutné scény. III.

Žena v tajné službě. Dafa. Romantický příběh z doby Napoleonovy. Hudba podle motivů skladatele K. M. Webera. Verse anglická. II.

Kapitánův poklad. Kino. Námořnické dobrodružství a honba za zlatým pokladem, ukrytým v potopené německé po-norce. Verse anglická. II.

Skleněná koule. Monopol. Historie ze života artysty. Přes některé závady je konečné vítězství dobra a spravedlnosti jisté. Verse německá. II.

Třída C. Filmy s určitými velkými závadami, pro které nelze je doporučit:

Milenci slečny Haničky. Vídeňská veselohra o třech nápadnících mladičké konservatoristky. Provedení kusé. Nedů-slednost v detailech, odporující dějové i povahové pravděpo-dobnosti. III.

Svět kde se žebrá. A-B-film. Komedie o muži, který si vyzbral na činžák a snaží se zajistiti šťastnou budoucnost své schovanky, milované mladým nezaměstnaným právníkem. Smut-né vyřčení mravního stavu světa kde se žebrá, s morálně nalo-menými vztahy. Česká verze. II.

Na obzoru pláďta bílá. Praha—Paříž. Ruský film s patrnými znaky tendenční bolševické propagandy. I.

Upozornění. V předcházejícím čísle vypadlo při tisku ve filmo-vé rubrice nad filmem: »Ruce vzhůru« označení: **Třída B):**

Filmy s určitými závadami, do které tudíž zmíněných 6 filmů (Ruce vzhůru, Ducháček to zařídí, Týden milionářem, Jeho pra-vá ruka, Zneuctěná, Černá kavalerie), patří.

Filmy v této rubrice neoznačené se katolíkům k ná-vštěvě nedoporučují.

Rozhlas.

(Hlídká katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Pařížská stanice »Radio 87« vysílá od svatodušních svátků kaž-dou neděli mši svatou v 8 neb v 9 hodin. U naší rozhlasové správy by se toho francouzští katolíci asi sotva domohli, neboť náš rozhlas »ze zásadních důvodů nezařazuje relaci, kterých se domáhají »externí instituce«.

Katolickou rozhlasovou hodinu přenášelo ve Spojených státech v měsíci květnu 74 stanic, z toho 2 krátkovlnné. A u nás?

Naše práce.

Výňatek ze zprávy generálního sekretáře přednesené na valné hromadě S. L., konané dne 14. června 1938:

Organizační činnost S. L. dostalo se v uplynulém období nového zdůraznění jako složky Katolické akce tím, že rozhodnutím J. Em. nejđ. p. kardinála Dr. Karla Kašpara byl vđp. P. Dr. Jan Urban, OFM, dne 18. listopadu 1937 jmenován duchovním rád-cem Svazu katolických mužů, když nedlouho před tím byl Svaz katolických mužů schválen i pro diecéšní královéhradeckou J. Ex. nejđp. biskupem Dr. M. Píchou.

I v uplynulém období dvou let vyvíjela se organizační činnost S. L. ustáleným směrem. Ve venkovských střediscích byly pořá-dány obvyklé konference, jako zejména v Jičíně, Ml. Boleslavi, Lomnici n. Pop., Příbrami; k nim obvykle se připojila veřejná přednáška a po ní informativní schůze mužů o Svazu katolic-kých mužů. Bylo tomu zejména v Louňovicích p. Blaníkem, Be-nešově u Prahy i jinde. Velmi účinně pracují vikariátní ředitelé Katolické akce, kteří připravují půdu pro zakládání Svazů Katolické akce v jednotlivých farnostech.

Oblíbeným a silně se vzmáhajícím úsekem pracovním jsou před-nášky se světelnými obrazy, ať již diapositivy nebo diapáskami. Dosavadní přednáškový archiv byl na podzim r. 1937 rozmno-žen 28 seriemi nových, většinou kolorovaných přednášek na dia-páskách, zakoupených v Paříži. K diapositivům nově přibyla přednáška o sv. Vojtěchu, kterou S. L. má i v 5 kopiích na dia-páskách. V době od 1. června 1936 do 31. května 1938 konalo se s našimi diapositivy a diapáskami celkem 413 přednášek, z to-ho s diapositivy 206, s diapáskami 207. Filmových představení bylo ve stejné době 271.

Dne 30. dubna 1937 byla ve Vatikánském Městě uzavřena světo-vá výstava katolického tisku, jejíž čl. expozici organisovala a

uskutečnila S. L. Ve dnech cyrilo-metodějského jubilea (4.—6. VII. 1936) pořádali jsme z pověření Katolické akce pout na Velehrad, ve dnech 27., 5.—3. VI. 1937 zájezd do Říma, ve dnech 25.—29. VI. 1937 zájezd na kongres Krista Krále v Poznani. Ve dnech 1.—22. VII. 1937 konal se v Lublani kongres Slavicae Catholicae, jehož v zastoupení českého seniorátu zúčastnil se předseda Dr. Janda. S. L. byla též pověřena organizací zájezdu na kongres bývalých válečníků ve Vídni ve dnech 25.—27. VIII. 1937.

Značný zájem vzbudil zájezd na XXXIV. světový eucharistický kongres v Budapešti, ve dnech 24.—30. května 1938.

Byly konány obvyklé pobožnosti u hrobů svatých patronů českých v předvečer svátku sv. Jana Nepomuckého a sv. Václava; též pobožnost byla uspořádána letos na zahájení svatovojtěšských oslav dne 23. dubna; k ní se pak pojila přednáška o sv. Vojtěchu v sále opatství emauzského dne 24. dubna. Do souhrnu oslav jubilea 900. výročí přenesení ostatků sv. Vojtěcha z Polska do Prahy nutno zařadit Holdy Kristu Králi; dosud se konaly v Berouně (23. a 24. dubna), na Kladně (21. a 22. května) a v Benešově u Prahy (5. června). Připravují se ještě ve St. Boleslavi, Sedlčanech, Praze, Kouřimi a Příbrami.

Z podniků pořádaných našimi členy mimo Prahu nutno uvést od r. 1936 pravidelné pouti katolických mužů u Českých Budějovic na Svatou Horu. Krásná byla naše pout ve dnech 7. a 8. května do St. Boleslavě.

Pravidelné každoroční exercicie po oba předcházející roky konaly se v Hájků u Prahy. Vedl je dp. P. Dr. Urban.

Slibně se rozvíjí naše činnost v Katolické akci. Dne 28. září 1937 složili do rukou zástupce J. Eminence slib jim ustanovení vikariátní ředitelství i Katolické akce. Tito konají pravidelné konference s farními referenty svého vikariátu a sami scházejí se k měsíčním poradám každou třetí sobotu v měsíci. Tak přenášejí se činnost Katolické akce do nejvlastnějšího jejího působení — do farnosti. Je to práce průkopnická v pravém slova smyslu a přináší mnoho cenných poznatků.

Počátkem r. 1937 bylo započato s akcí na zjištění katolických posluchačů rozhlasu. Akce vzbudila velký ohlas a vykazala velmi krásné výsledky. Pokračuje se v ní. Poradní sbor rozhlasový snaží se účinně uplatňovat naše požadavky.

Činnost filmového poradního sboru při Katolické akci projevuje se rovněž velmi účinně a prakticky. Všechny význačnější filmy jsou s hlediska katolického hodnoceny a posudky jsou v denním tisku pravidelně publikovány, aby katolíci byli řádně informováni.

Na podzim loňského roku uvítal filmový poradní sbor v Praze dvě vzácné návštěvy z Belgie: dp. P. Moreiona a kanovníka Brohé s jeho sekretářem P. Bernardem z Bruselu, kteří na své okružní cestě vešli obdobně jako s ostatními středisky katolické kinematografie, i s naším poradním sborem ve styk, jehož důsledek byl přijetí poradního sboru do Mezinárodní katolické centrály kinematografické se sídlem v Bruselu, jejímž předsedou je kanovník Brohé a sekretářem P. Bernard.

Došla pošta vykazuje za dobu od 1. VI. 1937 do 31. V. 1938 celkem 3.902 jednacích čísel, odeslaná korespondence za stejnou dobu 3.938 jednacích čísel, v čemž nejsou zahrnuty hromadné zásilky došlých sčítacích lístků rozhlasových, u odeslané korespondence pak členské oběžníky a různé cirkuláře a dopisy redakční, zájezdové a různých podniků, jež činily více jak 50.000 zášilek.

Nový výbor S. L. zvolený o valné hromadě dne 11. června t. r. je složen následovně: Předseda: Dr. Václav Janda, místopředsedové: J. M. Dr. O. Švec, metropolitní kanovník, prof. Dr. Viktor Reinsberg, generální sekretář: Dr. A. Kliment, jeho náměstek: Dr. Jan Saic, pokladník: Emil Dostál, zapisovatelé: prof. Antonín Novák, Josef Jelínek, členové výboru: Jan Kryšpín, pí. Marie Freiová, ing. Frant. Havlík, dp. P. Dr. Jan Urban, Arnošt Holoubek, Ladislav Jehlička, Jan Janoušek, Dr. Boh. Borovský, Josef Kozák, Antonín Doseděl, pí. Em. Schmutzerová, ing. Václav Keclík, Dr. Václav Plocek, ing. Jan Rosůlek, Jaroslav Goldmann, Dr. Josef Sklenář, náhradníci: dp. P. M. Jahoda, Bohuslav Lisický, Dr. Vladimír Macourek, sl. Marie Hrubá, sl. Zdenka Lobkowiczová, Josef Zvoníček, revisoři účtů: Dr. Tomáš Hrobař, Vojtěch Šmíd, předsedové odborů: umělecký: Jar. Cuhra, literární: Dr. Václav Renč, finanční: Josef Boura, pořadatelský: Dr. Josef Malý, zahraniční: Jan Jelínek, dopravní: ing. Jindř. Lutýn, ubytovací: Antonín Bartoníček, církevní: J. M. Dr. Josef Čihák, hudební: Mšgre Jan Boháč, zásobovací: Alois Tetour, zdravotní: MUDr. Frant. Dedek, rodičovský: ředitel Antonín Smíšek.

Holdy Kristu Králi a oslavy sv. Vojtěcha v Plzni, konaly se v neděli dne 26. června t. r. za účasti asi 1000 osob. Oslavám předcházelo triduum. V hlavní den byla v arciděkanství chrámu Páně promluva dp. P. Dr. Urbana, načež celebroidal nejdp. arciděkan Havelka slavnou mši svatou a po ní vystavil Nejsvětější svátost. Odpoledne o 14. hod. konaly se v chrámech sv. Anny, františkánské a v kapli sv. Barbory stávoyské promluvy pro

muže, jinochy, ženy a dívky, na kterých promluvil dp. Dr. Urban a dp. P. Saip. O 15. hod. byla v arciděkanství chrámu adorační pobožnost, kterou vykonal opět dp. P. Dr. Urban. Po pobožnosti vyšel z arciděkanství chrámu eucharistický průvod, obešel náměstí a zastavil se u sochy Panny Marie, kde bylo požehnání. Když byla odnesena Nejsvětější svátost do chrámu, promluvil k shromážděným katolíkům se stupňů sochy Dr. Janda o sv. Vojtěchu. Tím byly slavnosti ukončeny. Menší účast byla zapříčiněna tím, že se současně konala řada jiných podniků, z nichž největším bylo zahájení plzeňské výstavy v sobotu večer, jež se neobešlo bez nahotin a prodloužilo se do ranních hodin nedělních. Jinak účastníci pobožnosti vykonalí tuto velmi vzorně a jistě k velikému užitku svých nesmrtelných duší.

Z domova.

Trochu statistiky. V r. 1935—37 změnilo v Praze 21.607 osob svoji náboženskou příslušnost. Do církve katolické vstoupilo 4.478 osob. z počtu 7.380 osob bez vyznání vrátilo se jich do církve 4.689.

Čeští katolíci v Trutnově před válkou a po válce mívali své bohoslužby v soukromé pronajaté místnosti. Roku 1902 si založili družstvo, jehož účelem bylo a jest »postavit v Trutnově katolický chrám pro české bohoslužby z milodarů a členských příspěvků«. Nejdůstojnější pan biskup Brynych jim na svůj náklad opatřil pozemek. Nastřádaný obnos, který jest nyní na stavbu kostela mimo pozemku k dispozici, je ještě nepatrný. Po válce se stavba kostela odložila, když bylo Čechům povoleno mít jednou za týden, v neděli, bohoslužby v arciděkanství kostele. České obyvatelstvo jsou většinou úředníci, železniční a jiní státní zřizenci, dělníci. Většina z nich jsou nábožensky vlažní, málo probuzení, ale značně citliví národnostně. Těžko se probouzí náboženský život u vlažných nebo mrtvých katolíků — natož tam — kde si zavírají bránu do kostela závorou národnostní zaujatosti, říkajíce, že do »německého« kostela nepůjdou. České bohoslužby jsou jen v neděli a ve svátek a je jim vymezena necelá hodina (8.30—9.20). Mnohým se tato hodina zrovna nehodí, na jiné bohoslužby ale jít nechtějí, protože jsou »německé«. Z těchto důvodů jest opravdu svrchovaně potřebno přistoupit v době co nejbližší ku stavbě druhého katolického kostela v Trutnově, který by byl tak žádoucím domovem pro Čechy z Trutnova a okolí. Stavební družstvo se tedy rozhodlo uspořádati sbírku na nový kostel. Koncem roku 1937 byla tato sbírka povolena nejdůstojnější biskupskou konsistoří v Hradci Králové. Češi v pohraničí tlukou, obrací se na srdce vlastní, aby se pro ně v lásce rozbušilo. Pokud můžete, přispějte jim. Dary možno poslati na číslo šekového účtu 11477 — Občanská záložna v Trutnově s označením: Pro český katol. kostel.

LITERATURA.

Radostná zvěst od Abbé B a u d e t a S. J., II. díl. Vydala Edice Smíru v Přerově. Cena II. dílu 27.— Kč, I. dílu 25.— Kč.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

Svatý Otec daroval polské delegaci, meškající v Římě při odvozu ostatků sv. Ondřeje Boboly, velkou, nádherně zdobenou svíci, která hořela v dómě svatopetrském při kanonizační slavnosti tohoto světce o velikonočních.

Boží Tělo ve Vatikáně připadlo na závěrečný den diecévního eucharistického kongresu, konaného na paměť kongresu budapeštského. Poprvé zúčastnila se průvodu hudba vatikánské palácové gardy. Zvlášť slavné bylo Boží Tělo v Castel Gandolfo, letním sídle Sv. Otce. Ulice byly nádherně vyzdobeny květinami věnovanými správou papežského letohrádku.

Protest, který pomohl. V květnu t. r. byl uveřejněn operní program letní sezony, do něhož bylo zařazeno na den 23./6. provedení Verdiho opery »Aida« v Koloseu, »pohádkově osvětleném«, jak program uváděl. Vatikánský orgán »Osservatore Romano« protestoval ihned proti úmyslu použití kolosea k operním představením, ježto je to místo mučednické smrti nesčetných hrdinů křesťanské víry a místo zbožných modliteb, kde se svolením fašistických úřadů byl vztyčen veliký kříž. Tento protest pomohl a opera »Aida« bude provedena jinde.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Kolik věnovali čeští a slovenští katolíci v Americe na katolické misie! Podle časopisu »Národ« z 22. května české a slovenské osady v Americe sebraly 243.536 dolarů.

KATOLÍK

Líst Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně - Ročník III. (XX.) - V Praze 15. září 1938 č.

14

Slovo katolíka k tomuto týdnu.

Jest třeba právě nyní nejvyšší jistoty a živosti víry. I my toneme ve zmatených proměnách denní situace. I my jsme ztratili jistotu, že nade vše je Bůh ředitelem všech věcí a čekáme také dychtivě na rozhodování diplomatů jako na všemohoucí zásah do dějin národa, lidstva.

Tím jsme ztratili katolickou půdu pod nohama. Právě nyní s pevnou jistotou vzpomeňme, že všechny věci pozemské, i ty největší, jsou stále ničím proti těm, o které jde stále a o které se přece tolik nebojíme, jako o tyto: že běží vždy a nade vše o cestu každého člověka k věčnosti a že pozemské osudy národů a poměry míru i války jsou jen jevištěm, na kterém se tvoří věčnost. Pak také zůstaneme daleko klidnější v celém kolotání názorů a změn.

Nemysleme povrchně, jako by novináři byli našim celým rozumem! Pamatujme, že noviny musí zaznamenati denní život, ale že nemohou a nechťejí ani říci neb opakovati vlastní a nehlubší příčiny dnešních poměrů. A těmi příčinami nejsou politické zápletky a jednání! Ty jsou jen povrchovým projevem hlubších a vlastních příčin. Vlastní příčinou válečného a dravého myšlení dnešního týdne a těchto dnů je ztráta Boha, jakožto pevného bodu a ředitele lidstva. Odpad od Boha jest vlastní příčinou dnešního zvířecího smýšlení těch, kteří hlásají, že válka jest nutným životným prvkem národního života. Či řekněme to opačně: Kdyby Bůh řídil lidské myšlenky a plány, mohlo by se pomýšlet na řešení sporů tímto dravým způsobem? A opačně: Jestliže se odmítne Bůh a jeho vliv, může se čekati jiný způsob řešení vzájemných sporů než násilím a vražděním? Konečně jest nutno pochopiti, co nám Bůh praví tím, že nechal lidstvo klesnouti na tento stupeň nízkosti a úpadku! Jistě abychom viděli, že bez něho není možný ani obyčejný lidský život a že potřebujeme Boha nejen pro věčnost a pro duši, nýbrž i pro politiku, obchod a národní život. Jistě zaznívá v dnešní době silný hlas Boží: Hle, jistota pomíjí cno-

sti a bezcennosti všeho pozemského a jediná jistota a cena věčnosti!

A nemysleme, že dnešní poměry se zrodily za posledních dvacet let! K této vražedné mentalitě a že vůbec jest možno předstoupiti před lid a svět s takovými slovy a zásadami, jako se před něj dnes předstupuje, bylo potřebí zbavit lidstvo důkladně Boha a všeho jeho vlivu, bylo třeba je důkladně převychovat zase zpět ke stavu barbarství. A to se dalo všemi způsoby, které známe z činnosti nevěrců a liberálů celého světa posledních staletí. První, kdo porazil jistotu Boha a jeho zjevení, snad Luther, byl také prvním průkopníkem nízkého stavu lidstva dnešní doby. Všichni nevěrci a všichni, kteří leptali na jistotě víry a učení Kristova svými mátožnými fantasiemi, všichni spolupomáhali tvořiti lidskou mysl k dnešnímu stavu.

A konečně musí se právě katolík povznést vědomě a mohutně nad novinové smýšlení politické, národní a osobní a umět mysliti podle Boha. Bůh a Kristus Pán jest jedinou mírou správnosti a zla. Proto jest známkou velmi chabé myšlenkové síly mysliti ku př., že když se dnes vrháme jen a jen na odpor proti německému pohanství, že můžeme již sympaticky hleděti na bezbožnický komunismus. Jestliže Svätý Otec odsuzuje dnes výslovně rasismus, nesmíme dětinsky hned mysliti, že odvolal jen poněkud ostří svých slov proti bezbožectví. Jest naivní si mysliti, že v Rusku povolil tlak proti Bohu! Povolil-li, pak to mohlo býti jen taktické, ale jen člověk nemyslí zásadně si může mysliti, že komunismus může zmírniti svůj odpor proti Bohu. Komunismus jej má v sobě jako podstatnou součást a kdyby povolil, povoluje proti sobě samému. A jest možno již proto s ním sympatisovati nebo s jeho stoupenci a nositeli, že na okamžik snad, — ač tomu tak není, — by zmírnil svůj protibožský boj, zvláště když víme, že lež rovněž patří k podstatě jeho mravnosti? A není jasné, že celý rasismus žije jen z komunismu a že by celého německého vzepjetí nebylo, kdyby nebylo komunismu? Ale mírou jest Kristus! A proto katolík si nemyslí, že je-li proti rasismus, musí již proto býti

spojencem komunismu, nýbrž ví, že nad oběma jest první strana, jest střed všeho, jest jistota zjeveného Boha a jen u něho jest pravda a spása!

Měříme vše Kristem a Církví a nikdy jen opakem mezi lidskými proudy!

A co jest tedy jádrem katolického postoje dnes?

Po těchto úvahách jest jasno:

Jest třeba tím důkladněji se dáti do obnovy světa k Bohu, oč hlouběji klesl. Katolík nesmí pracovati na zlepšení stavu lidstva a národa jen povrchně a pouze na důsledcích, protože by tím skoro nic nevykonal a katolického v ů b e c nic! Katolická práce sestupuje ke kořeni, nedá se svěst příjemným úspěchem politiky a jiných úsilí podobných, nýbrž jistě a pevně se obrací ke kořeni. Pracuje tedy klidně a jistě na duchovním obrácení svém i okolí, třebaš ani úspěchu brzo neuvidíme. Kdo kope hluboko, nemůže brzo chtít viděti výšky!

Dále zachovejme v dnešních věrech pevný klid opřený o věčnost! Teď právě se musí ukázati, kolik máme víry a jistoty ve slově a zjevení věčné pravdy, Ježíše Krista!

Nyní právě se staňme lidmi, kteří žijí již více v Bohu, než na tomto světě, protože jest nad slunce jasnější, jak již jen Bůh zůstává, jak pomíjí tento svět a celá jeho naděje. Při vzpomínce na rozbořené domy a města, při vzpomínce na strašné způsoby, které vymyslelo moderní lidstvo na vzájemné mučení a zabíjení, jest jasno, že tento svět stojí za lásku a že jen Bůh a věčnost jsou hodny lidského života, lásky a úsilí! Žijme tedy již více duší než tělem, více ve věčnosti než na zemi!

Modleme se! Jest jisto, že osud světa není jen v rukou diplomatů, ano, ani ne na prvním místě, nýbrž že jest v rukou Božích. A srdce Boží jest v rukou toho, kdo se umí božsky, to jest co nejvíce zbaven sebe a s největší důvěrou ve vyslyšení, modlití! A víme-li, jak působí rozvratně války na víru a spásu duší, pak se jistě můžeme modlití s celou důvěrou a úpěnlivostí o míra odvrácení války!

Zachovejme pevný postoj ke zmatkům názorů a stůjme pevně při Svatém Otcí! Nedejme se zlákatí výhodami spojenectví se státem, který jako takový jest vysloveným nepřítelem Božím! Jsme dnes mezi dvěma kameny, které nás oba chtějí rozdrtit. Jest možno se přidati k jednomu proto, že jest proti druhému? Komunismus jest sám v sobě zlý a špatný, je jen podle toho, jak se mění jeho taktika podle politických poměrů.

Ai čím čistěji si zachováme mezi všemi směry čisté katolické pojetí doby a lidí, tím pevněji stojíme nad kletbou zničení, protože vše zanikne a zase jen zůstane Evangelium Kristovo a Jeho Církev, po všech vládách zase jen tu zbude římský biskup.

Učme právě dnes každého tomuto katolickému názoru. Dnes právě jest vhodná doba, kdy jsou mnozí zvlášt schopni, přijmouti poukaz na Boha, na lásku a pravdu Kristovu a na jistotu katolické pravdy. Dnes právě můžeme býti vítěznými apoštoly. Dnes jest právě doba Katolické akce!

To jest postoj toho, kdo ví, že »je-li Bůh s námi, kdo proti nám?«

»Kristus včera i dnes, Kristus na věky.« (K Žid. 13, 8).

P. Dr. Jan Urban, O. F. M.

Kníže náš.

Ukázalo se tedy během necelého jednoho roku velmi zřetelně, že žije-li národ v klidu a pokoji, v dostatku a hojnosti, může se podle libosti a podle chuti klanět modlám, vyrábět si do sytosti pozemské velikány a vyvyšovat do omrzení falešné proroky: zařinčí-li však meč, přijde-li den, kdy se zatáhne obloha a z mraků vteřin za vteřinou houstnoucích počne šlehati blesk a ozve se dunění hromu, je rázem zapomenuto na pochybnou slávu model a velikánů a proroků a v paměti národa zapomínajícího oživne jakoby zázrakem a zaskví se v celé své zářivé kráse ti, kdož jsou jeho skutečnými sloupy a podporami, kdož jsou jeho jedinou a pravou útěchou a oporou v dobách dobrých, ale především v dobách zlých. Oživnou především v paměti národa jeho svatí. A kdo by z nich měl oživnouti dříve, stanouti na místě vyvýšeném a světlou tvář k národu, tak, aby jej viděl všechen lid a mohl ssáti z jeho nebeského zjevu důvěru a naději, nežli svatý Václav, kníže a pán této země, vládce její jediný?

Ještě v roce tisícileté památky své smrti mučednické musil svatý Václav slyšeti z úst nevděčných synů národa zapomínajícího leckterá slova z ducha zlého a myslí naduté. Ještě tenkrát, a není tomu tak dávno, domnívali se mnozí, že je možno národu obejít se bez jeho přimluvy, bez jeho pomoci a ochrany na nebesích. Ale »právě tohoto roku jsme poznali, že naši republiku chrání nejenom pušky a kulometry a zbraně a železo a beton, že jí víc než tato nezbytná hradba, kterou chceme zesilovati, chrání vůle a statečná odhodlanost synů této země právě tak, jako spravedlivost její věci, tedy síla duchovní a síla mravní. Odkud bychom přesvědčivěji uslyšeli svědectví této své prvotní jistoty než z chorálu svatováclavského? Který hlas může pevněji semknouti Čechy i Moravany i Slezany i Slováky, které slovo může pevněji spojití naši současnost s věčným společenstvím národa? Ach, které slovo a který hlas? Chorál svatováclavský!«

Takto tedy v dědictví a příkaze chorálu svatováclavského vidí dnes přítomnost i budoucnost svého národa básník František Křelina. A hned na to slyšíme, jak mu odpovídá jiný český básník, Jan Zahradníček: »I když se sebe více změní vnější okolnosti a způsoby života, i když se města ještě několikrát, obrátí v prach a meč bude procházet našimi kraji, i když zmatek nad zmatek zatemní srdce a hráze zloby se protrhnou, slyšte přece i z té nejvzdálenější budoucnosti, jako jej slyšíte z dávné minulosti, chorál svatováclavský, slyšte »zpěv staletími bloudící«. Náš národa bude trvat jenom jako národ svatého Václava, jenom když bude zpívat jeho chorál. Ve chvíli, kdy by na něj zapomněl, přestal by být národem, rozpadl by se možná ve strany, z nichž by každá pošilhávala do jiného úhlu světa, až by se v něm ztratila.«

Není tedy divu, že právě v této chvíli, právě v těchto dnech slyšíme jméno svatého Václava častěji ještě než v roce milenia, že modlitba k svatému patronu tohoto národa se chví ústavičně na rtech těch, jimž osud této země leží v skutku na srdci. Není divu, pravíme, vždyť opět právě v těchto dnech jsme poznali, co znamená opora a jako by oživená přítomnost celé slavné katolické minulosti národní; ne nadarmo prožíváme právě a jsme svědky slavné obnovy úcty k oné epoše českých dějin, jež celá žila a dýchala jedině katolictvím, jedině svou vírou, k epoše baroka. Musíme se tu ovšem vyvarovat jednoho omylu: katolická minulost tohoto národa, k níž se dnes rádi vracíme, již uctíváme a již se podívujeme, bude nám zajisté

oporou a posilou; ale nesmíme si myslet, že ona už za nás vykoná vše, že v jejím stínu budeme klidní a bezpeční, že se už nemusíme namáhat a pracovat bojovat. Nikoliv: musíme přímo navazovat na tuto minulost, to jest zkoumat vše, čím žila tato minulost a co bylo příčinou její velikosti a slávy. Jen tak jí budeme právi, jen tak bude pro nás tato minulost plodná. A tak je tomu i s odkazem svatého Václava. Byl dán zajisté svatý Václav národu našemu jako pomocník a ochránce v staletém běhu dějin, ale byl mu dán především jako příklad. Nejenom k úctě a radosti, ale i k napodobení. A tak nám je tento svatý Václav dostatečným a dokonalým vzorem ve všem a ke všemu, čeho potřebujeme: je nám především vzorem v hloubce své víry katolické, v oddanosti k ní a v životě podle ní; je nám vzorem v lásce k bližnímu, to jest především v lásce k svému národu; je nám vzorem v lásce ke své zemi a v neposlední řadě vzorem i v tom, jak tuto zemi vést, jak ji řídit, jak ji spravovat; je nám tedy vzorem a příkladem náboženským, národním, sociálním i politickým. Bojíme se, že na tento příklad velmi často bývá zapomínáno. Velký francouzský spisovatel. Georges Bernanos stěžuje si, patrně právem, ve své poslední knize, jak často se zapomíná právě na tento příklad světců i od těch, kdož je uctívají. Nač bychom uctívali chudobu, říkají v Bernanosově knize ctitelé svatého Františka, uctíváme-li jejího zástupce? Toto zajisté musíme mít dobře na paměti. Nejde o to, velebít a ctít svaté, jde o to, napodobovat je, žít jako žili oni.

Toho si tedy musíme býti vědomi my, ctitelé svatého Václava, toho si musí být vědom celý český národ. V závěru své nádherné knihy o svatém Václavu upozorňuje správně velký historik Josef Pekař, že národ, který si staví své ctitele a žádá o jeho přímluvu, ochranu a pomoc, potvrzuje tím přímo, že chce, aby jeho věc byla čistá, čestná a spravedlivá. A to je možno jen tehdy, bude-li čistý, čestný a spravedlivý i celý ten národ. Náboženský, národní, sociální, politický příklad svatého Václava nám tu musí být vzorem; poznávejme jej, učme se z něho, řídme se podle něho. Ano, pomůžte nám, ochráněte nás, nedá nám zahynouti Dědic této země, ale jen tehdy, budeme-li toho hodni!

Ladislav Jehlička.

Jeden z největších mužů dějin.

Dne 28. srpna byl svátek sv. Augustina. Duchovní zjev sv. Augustina vysoko se vypíná nad ostatními světci všech dob. Úžasný plamen jeho genia září přes staletí až do naší doby. Bylo jistě správně řečeno, jak praví vynikající francouzský myslitel Hello v knize »Podobizny Svatých« — hlava XXVII., str. 288, že sv. Augustin byl z nejvýznamnějších lidí, kteří kdy žili. Narodil se v africkém městečku Tagaste 13. listopadu r. 354 z otce pohana a matky, horlivé křesťanky, jevil od mládí touhu po vzdělání a poznání, po slávě a skvělém životě radosti.

Prvních úspěchů získal v Karthagu, v Římě a v Miláně jako učitel řečnictví; byl skvělým organizátorem, duchaplným řečníkem hluboké myšlenkové koncepce a jemným znalcem lidské duše.

Třebaže svým vnějším životem dovedl upoutati a rostl k výšinám slávy, ve svém srdci necítil se spokojen. Však zatím co žil životem, v němž uplatňovaly se nejprotichůdnější vlivy, byl zajatcem vášní a krve, vznášel se vonný dým modliteb jeho horlivé matky Moniky k Bohu, aby Bůh dal Augustinovi milost. Bůh Augustinovi milost dal.

Augustin seznamuje se v Miláně s biskupem sv. Ambrožem, od něhož v r. 387 přijímá sv. křest. Tím nastává obrat mimořádného významu v Augustinově životě. V r. 391 se stává knězem a brzy na to biskupem v Hippo, kterýžto vznešený úřad zastává 35 let. Když ve stáří 75 let umírá, zuří již kol hradeb hipponských boj s Vandaly a ohlašuje příchod nové doby.

Sv. Augustin je myšlenkovým a duchovním vůdcem středověku i novověku. Doba, v níž žil je v mnohém podobná naší době; jeho život jest podobný životu věřícího křesťana; jest to ustavičný boj o duši. Sv. Augustin, vášnivý obhájce Církve proti bludařům, hluboký rozjímač o tajemstvích božích, nadšený kazatel a slavný syn Afriky, je nám velmi blízko. »My v něm tušíme přítele, důvěrníka« (Hello). Ano, mezi sv. Augustinem, jenž byl dítětem IV. stol. po Kristu a mezi námi, křesťany XX. stol., není propasti. Z časového odstupu 15ti století, jež dělí nás od doby Augustinovy, jeví se nám tento poslední z velkých metafysiků antických a první z moderních psychologů (Papini) jako muž, který mohl si říci: »Jsem člověkem, nic lidského není mi cizím.« A právě tento rys ve složitě duchovní harmonii Augustinovy osobnosti chci zdůraznit. Poznal lidstvo v plné intenzitě, jeho pozemskosti, v jeho mravní bídě, v jeho nejtragičtějších chvílích. Ve svých »Vyznáních« — první velké autobiografii světových dějin, otevřel sv. Augustin své srdce, duši, celé své nitro, celému světu, lidstvu všech dob i národů, aby tak veřejně dokázal, jak žil, jak bojoval proti sobě, jak nakonec zvítězil. Hle, jak píše sv. Augustin: »Pozdě jsem si Tě zamiloval, ó Kráso, tak dávná a přece tak stále nová. A hle, Ty byla jsi v mém nitru, já však jsem byl venku a venku jsem Tě hledal i ve své nicotnosti vrhal jsem se na krásné věci, jež Ty jsi stvořila; Ty byl jsi u mne, já však nebyl u Tebe«.

Svatý Augustin, vzorný typ křesťana, velkého srdce a úžasné inteligence, sláva Církve a chlouba biskupů, byl z nejlidštějších bytostí, které zazářily v našich tmách a rozehrály naše smutky. Snažme se, jak vyzývá katoliky celého světa Svátý Otec Pius XI. v oslavné encyklice na sv. Augustina, »abychom honosice se mužem, který jakoby záznakem přičleněn k mystickému Tělu Ježíše Krista, nebyl snad nikdy a u žádného národa převýšen nikým ve velikosti a hloubce, hleděli proniknouti jeho nauku a živili se jí a napodobovali příklad jeho svatého života.«

Katolická akce.

Arcidiecése pražská:

Vikariátní konference Katolické akce konají vikariáty:

hořovický: v neděli 18. září o 14. hodině v klášteře v Hořovicích,

podřípský: v neděli 18. září o 14. hodině v klášteře v Roudnici nad Labem.

Konference vikariátních ředitelů Katolické akce koná se v sobotu 17. září o 16. hodině v Praze II., u Františkánů (Studium Catholicum).

Pravidelné vikariátní konference Katolické akce budou zahájeny v měsíci říjnu. Podle nového rozhodnutí budou se konati jen konference několika sousedních farností, nebo jen jednotlivé konference Katolické akce, na nichž vikariátní ředitel sdělí pokyny pro další činnost. S konferencí může být spojena i veřejná přednáška se světelnými obrazy. Hlaste se včas, aby program schůzí a konferencí mohl být dobře uspořádán.

Přednášky se světelnými obrazy na nejrůznější náměty a pro všechna období církevního roku má Svatováclavská Liga, jichž seznam každému na požádání zašle.

Hold Kristu Králi a oslavu sv. Vojtěcha pořádají katolíci vikariátů kolínského, českobrodského a černokosteleckého v neděli 18. září v Kouřimi s tímto pořadem: Od 6 hod. ráno sv. zpověď a tiché mše sv. V 8 hod. Veni Sancte a mše sv. se společným

sv. přijímáním. V 9 hod. kázání vdp. P. M. Schallera z Emmau a slavná mše sv., kterou bude sloužiti J. M. Msgr. Ot. Vošahlík, kanovník vyšehradský. Po mši sv. průvod se svatými ostatky po malém náměstí. O půl 11. hod. v děkanském kostele shromáždění mužů, žen a mládeže, na kterém promluví dp. P. Alf. Daňha Cs. Ss. R., a p. Jan Sova. Odpoledne ve 2 hodiny slavnostní eucharistický průvod ze hřbitovního kostela do děkanského chrámu Páně, kde bude kázání vdp. provinciála P. Dr. J. Urbana O. F. M., pobožnost k B. Srdci Páně a sv. patronům českým, Te Deum a požehnání.

Oslava Krista Krále a sv. vojtěšského jubilea v Příbrami koná se o svátku sv. Václava dne 28. září s tímto pořadem: V 9 hodin slavná mše sv. na Sv. Hoře, po ní kázání; po kázání v ambitech přednáška p. Dr. Vl. Macourka, profesora: O významu sv. Vojtěcha. Ve 13 hodin výstav Nejsv. Svatosti v děkanském chrámu Páně. Ve 14 hodin eucharistický průvod z děkanského chrámu Páně na Sv. Horu, kde po příchodu bude kázání vdp. provinciála P. Dr. Urbana, Te Deum, požehnání a svatohorský Zdravas.

Můžeme podchytit učňovskou mládež? Tak se táže mnoho dobrých katolíků. Těto odpovědné práce se ujala Jednota katolických tovaryšů v Praze a zřídila jako odbor učňovskou besídku. Jednota se snaží, aby v besídce se dostalo hochům křesťanské výchovy, praktického poučení a zábavy. Hoši mají k dispozici bohatou knihovnu, kulečník, ping-pong a stolní hry. Na vánoce dostávají podle píce a účasti v besídce nadílku. Mnoho chlapců vědí besídce za to, že se nezkažili. Upozorněte na besídku zvláště hochy, kteří přijdou z venkova a potřebují v Praze podpory, aby se ve špatném prostředí velkoměsta neztratili. Pošlete je do besídky nebo sdělte jejich adresy, aby je besídka mohla pozvat. Právě nyní, kdy přicházejí noví hoši na učení do Prahy, pomozte nám, abychom každého učedníka mohli vychovat v uvědomělého, křesťanského dělníka. Besídky se konají každou neděli odpoledne od 3/2 do 6 hodin.

Adresa: Katolická Besídka Učňů Jednoty katol. tovaryšů, Praha I., Anenské náměstí čís. 4.

Film.

(Hlídká katolické kinematografické centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Filmy posledních premiér:

Třída Ad: Filmy vhodné i pro mládež:

Sestra Agata. Monopol. Francouzský reportážní film, ke kterému byla zhotovena česká i německá verze. Snaží se umožnit opravdové poznání života za klášterními dveřmi. Natočen byl v klášteře řádu Dobrého pastýře. Krásné snímky z klášterních zahrad a klidných zátiší.

Třída A. Filmy pro dospělé bez závad:

Vysílačka v pancéřovém voze. R. K. O. Dějem jest zápas reportérů mezi sebou a mezi gangstery, v němž se významává hrdinka filmu Gibsonova. III.

Koncert v Tyrolích. Elekta. Doporučení hodný film s oblíbenými vídeňskými zpěvačkami, významný putavým dějem i ušlechtilým jeho podáním. Verse německá. I.

Vyzvědač kavalír. Námět poněkud odlišný od řady obvyklých špionážních filmů. Líčí souboj mezi anglickou a německou tajnou službou za světové války. Verse anglická. II.

Na slunné farmě. Foxo. Americká veselohra, soustředěná kol malé Shirley. Její něžná hra, dětská, prostinná písnička o sluněčku, o malinách doje i příjemně pobaví. Některé menší morální nedokonalosti ve scenariu jsou vyváženy celkovou ušlechtilou tendencí a roztočilou hrou malé umělkyně. Verse anglická. I.

Vlci velkoměsta. Universal. Detektivní drama, líčící osudy přátel z mládí v jejich rozmanitém povolání. Úloha kněze ve styku se zločineckým posvětím je poněkud nezvyklá, ale jako zachránce sympatická. Verse anglická. II.

Slečna matinka. AB. Děj veselohry točí se kol vtipného reklamního nápadu, který má zachrániti modní závod před úpadkem. Mnoho komických zápletek. Scenário podle známé operety »Pařížanka«. Verse česká. I.

Svatá lež. Slavia. Nesprávný název filmu mluví o podvodné lži, které se dopustila matka z velké, ale nesprávné lásky k lehkomyslnému synovi, jenž hazardní prohru zaplatil nekrytým šekem. Verse německá. II.

Raskolnikov. Moldavia. Podkladem filmu je Dostojevského román »Zločin a trest«. Umělecký výkon Petra Loore jest vynikající. Verse anglická. I.

Útěk z Dábelských ostrovů. Moldavia. Film kreslíci tragické osudy dvou vyzvědačů. Věrné, mistrně režirované scény z trestanecké kolonie na Dábelských ostrovech, útěk a pronásledování v džungli, činí děj velmi zajímavým.

Třída B. Filmy s určitými závadami:

Její poslední případ. R. K. O. Jedna ze serie amerických her z prostředí novinářských zpravodajů. II.

Ostrov vdov. Metropolitan. Manželské drama, vrcholící náhlu krizí, vzniklou objevem utajeného zločinu muže, který ve světové válce úmyslně zanechal na bojišti svého těžce raněného kamaráda, aby se pak mohl oženiti s jeho snoubenkou. Vítězí obět, ne však spravedlnost. I.

Tajemství starého domu. National. Motivem veselohry je sázka, uzavřená v 17. století mezi majitelkou krásné vily a jejím stavitelem, která po 200 letech založí štěstí zamilované dvojici posledních potomků z obou rodů. Verse německá. II.

Scotland Yard nařizuje... Fox. Americký film o detektivu, jemuž připadl úkol zatknouti ženu, již miloval. Prostředí španělské revoluce. Anglická verze. II.

Černý vládce Sahary. Lloyd. Film líčí černochoův útěk z nesvobodné civilizace k primitivnímu životu ve volnější přírodě. Verse anglická. III.

Marseillaisa. Excelsior. Historie marseillského pluku ve francouzské revoluci. Verse francouzská. II.

Tajná stezka. Universal. Historie bojů chovatelů dobytka s bandity, organisovanými zločinným ranchem. Všední námět. Anglická verze. II.

Korálová princezna. National. Historie lásky slečny z bohaté rodiny (korálové princezny) k leteckému kapitánovi. Též úryvky ze života chudých lovců korálů. Verse něm. III.

Sňatkový podvodník. Elekta. Průměrný film říšskoněmecké produkce o osudné ženské důvěřivosti a jejím zneužití podvodnými praktikami neznámých mužů. Mnoho stínů a lidské slabosti. Verse německá. III.

Mlčení lesa. Moldavia. Námět ze života horských myslivců a jejich pánů. Verse německá. II.

Nejšťastnější manželství světa. Wolfram. Lev Slezák v úloze amerického zbohatlíka hledá po návratu do své vlasti nejšťastnější manželskou dvojici, aby ji štědře obdaroval. Zjistí však, že šťastní manželé byli bez jeho peněz spokojenější. Verse německá. II.

Indická záhada. M. G. M. Americká detektivka. Spiritismus se nabízí jako prostředek k vypátrání vraha. Záměrně se sleduje mocné vzrušení naivního návštěvníka biografu. Verse anglická. II.

Záhadné léta dlo. Moldavia. Drama z prostředí americké pohraniční srážce. Vítězství spravedlnosti jisté. Verse angl. II.

Zamilovaná srdce. Elekta. V Československu vyrobený film s německou versí, podle veselohry J. Skružného: »Falešná kočička«. II.

Tarzanova pomsta. Fox. Dívka, zúčastnivší se lovecké výpravy do afrických pralesů, zanechá po vzrušujících dobrodružstvích svého snoubence a podlehe lásce pána lesů Tarzana, s nímž zůstává v džungli. Děj velmi plochý; jedině krásné přírodní snímky odškodní poněkud diváka za zklamání. Verse anglická. III.

Neznámý troubadour. Fox. Veselohra z písniček a tanců v rámci komického soupeření rozhlasových společností o přízeň obecnosti. Děj dosti nepřehledný, umělecky nenáročný. Verse anglická. III.

Černý korsár. Lloyd. Výpravny bohatýrský děj ze 16. století. Až na hlavní motiv pomsty celkem bez závad. Skvělá režie námořní bitvy. Dílo umělecky hodnotné. Verse italská. I.

Dáma v šedém. Lepka. Detektivní hra s Sherlockem Holmesem, který řeší případ mladého technika, jehož snoubenka upadla do podezření, že odcizila plány jeho nového vynálezu. Verse německá. III.

Poslední cikánský tábor. Praha-Paříž. Romantický příběh ze života ruských cikánů. Snaha režie jest obrácena k realizaci myšlenky, jak upoutati v rámci sovětského zřízení kočující cikány k půdě a vychovati z nich řádné kolchozníky. Děj má samozřejmě zabarvení komunistické. Umělecká hodnota filmu převyšuje průměr. Verse ruská. I.

Vandiny trampoty. Moldavia. Základem děje jsou veselé i krušné příhody prosté dívky, která se snaží býti méně hezkou, aby se uchytila v řádném zaměstnání. Verse česká. III.

Dobrodružství Marca Pola. United Artists. Benátský obchodník poslal svého syna Marca Pola na obchodní výzkumnou cestu do Číny. Po překonání mnohých nebezpečností získá Marco Polo též přízeň dcery čínského velmože, kterou ochrání od úkladů úskočného vetfelce. Verse anglická. II.

Její husar. Gloria. Německá veselohra o rozmáfilém husarském důstojníku a jeho lásce k pracovitě dceři bohatého statkáře. Verse německá. II.

Čtyři nepokojná děvčátka. Moldavia. Veselé i tragické příběhy cymtř nezkušených dívek, které po ukončení studií na reálném gymnasiu se počnou statečně probíjeti životem, ve kterém nechybí ani zklamání ani nebezpečných úskalí.

Třída C. Filmy s určitými závadami, pro které je nelze doporučit:

Kariera s překážkami. Fox. Bezduchý děj ze života kabaretních zpěvaček. Verse anglická. III.

Záhadný pan Pitt. Lepka. Dobrodružný děj plný hrubého násilí. Podvodný sňatek, uzavřený ze ziskuchtivosti otce nevěsty a jiné závady. Verse německá. III.

Ohnivá polibky. Půjčovna AB. Závady v přílišném vzdvižení smyslných složek skoro přijatelného námětu, který však ve skutečnosti má s reklamním názvem filmu málo společného. Verse francouzská. II.

Slečna spisovatel. Fox. Americká filmová směs tanců, popěvek a až na některé výjimky plochého děje. Verse angl. III.

Vládkyně džungle. Paramount. Filmová fantazie o dívce, vychované v džungli a ztroskotané pilotu. Primitivní, pravdě nepodobný děj. Verse anglická. II.

Veselá honba za slávou. La Tricolore. Hudební komedie s pěveckými výstupy. Lehké epizody. Film, počítající s obchodním výsledkem. Verse anglická. II.

Goldwyn Follies. United Artists. Hollywoodská filmová revue v přírodních barvách. Děj je nevinný a je soustředěn na úlohu prosté dívky, kterou filmový výrobce angažuje, aby mu přispěla radou, jak zhotoviti film, aby se líbil širokému obecenstvu. Negativní stránkou jsou balety, jichž choreografická dokonalost nevyvážá závadnost některých gest a nedostatky úboru sborových tanečnic. Verse anglická. II.

Třída D. Filmy pro katolíky a katolická kina zakázané:

Král se baví. Elekta. Francouzská komedie, kde si unuděný monarchista a demokratický státník v morálně pochybených činech nemohou nic vyčítati. III.

Filmy v této rubrice neoznačené se katolíkům k návštěvě nedoporučují.

Rozhlas.

(Hlídka katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

P. L. H. Perquin, Ord. Praed., zakladatel a předseda mezinárodního katolického rozhlasového střediska, zemřel v Rotterdamu dne 5. srpna ve stáří 73 let. Jeho dílem je holandská katolická stanice rozhlasová, vybavená nejmodernějším zařízením.

Sčítání katolických posluchačů rozhlasu stále se provádí. Prosimé, aby naši přátelé v této akci neochabovali.

Posílejte nám přání a stížnosti pro rozhlas, abychom je mohli dle tlumočiti. Nestačí jen vyplniti sčítací lístek, musíte nás i tímto způsobem podporovati. Bude-li vysílání námi stále a dobře kontrolováno, a závady neprodleně hlášeny, můžeme dočiniti nápravy.

Naše práce.

V této hlídce budeme uveřejňovati zvláště zprávy týkající se činnosti Svazu katolických mužů (Svatováclavské Ligy), proto prosíme, aby čtenáři zprávy zde uveřejňované bedlivě sledovali.

Do práce za rozmach hnutí katolických mužů!

V některých časopisech byly uveřejněny zprávy, z nichž jsme seznali, že katolická veřejnost mylně chápe poslání Svazu katolických mužů (Svatováclavské Ligy), považujíc jej za novou organizaci spolkovou. Tomu tak není, neboť Svaz katolických mužů jest jen vzdělávacím a výchovným střediskem mužů pro práci ve veřejném životě. Svaz sám, kde toho není zapotřebí, ani jako organizovaná jednotka nevystupuje. K němu se mohou přidružiti nejen jednotlivci, ale i celé spolky, sdružující muže, jimž se ponechává plná volnost jednání a činnosti, omezené jedině ve směru nábožensko-mravním. Od členů Svazu žádá se totiž stále prohlubování náboženských vědomostí, trvalé a soustavné cvičení se v ctinostech křesťanských rytířů prostřednictvím společných vzdělávacích schůzek a pobožností. Členové Svazu i Svaz sám nemůže nikomu překážeti, katolickou práci netříští, naopak jí prospívá tím, že vychovává pro ni dobré a křesťanské charaktery.

Je třeba, aby každá farní osada v Čechách měla aspoň několik mužů v skutku a pravdě katolických. Svaz katolických mužů je sice schválen nejen v diecích českých, ale i na Moravě a na Slovensku, chce však nyní vyvinouti intensivnější činnost napřed v Čechách. Žádáme proto odběratele našeho listu, kteří o věc mají zájem, aby se přihlásili. Jsme ochotni poskytnouti buď bližší informace písemně, nebo ústní ve formě místních konferencí a přednášek.

Všem farním obcím katolických mužů. Za účelem oživení a prohloubení činnosti místních obcí katolických mužů vysílá ústředí Svazu ochotně svého zástupce, který promluví s členy o možnostech vlastní duchovní obrody a činnosti katolických mužů. Poněvadž takové zájezdy budou dosti nákladné, doporučuje se s konferencí katolických mužů spojit i uspořádání veřejné přednášky se světebnými obrazy, kterou by absolvoval v místě zástupce ústředí. Každá konferencce bude uspořádána vždy tak, aby byla vzorem pro další činnost katolických mužů v místě, i když nikdo z ústředí přítomen nebude.

Exercicií Svatováclavské Ligy v Hájku účastnilo se 35 osob.

VÝHODNÉ KNIHOVNÍ KOLEKCE PRO KATOLICKÉ KNIHOVNY A SPOLKY.

I. Svatováclavská Liga ve snaze opatřiti katolíkům levnou vzdělávací a hodnotnou katolickou četbu, sestavila z knih, které má k dispozici, zvláštní výhodný soubor (37 až 39 knih, mezi nimi jsou na př. Vondruškovy »Životopisy Svatých« (5 dílů), Fáberův Betlém (2 díly), Bittnarův Průvodce Prahou Svatováclavskou (2 díly)] náboženské a vzdělávací četby a připojila k tomu 50 různých pohlednic velechrámu sv. Víta, ze Staré Boleslavi a různých námětů Svatováclavských, vše za cenu Kč 315.—, mimo poštovních výloh s dopravou knih spojených. Seznam bude zaslán na požádání proti náhradě 1.—Kč v pošt. známkách. Knihy se zasílají buď na dobírku, nebo po zaslání shora uvedeného obnosu předem. Kolekcí je velmi omezený počet. Je proto třeba se ihned přihlásiti.

II. Vedle těchto kolekcí možno obdržeti »Životopisy svatých« za cenu Kč 75.— mimo poštovního, Bittnarova Průvodce Prahou svatováclavskou za 10.—Kč a brožuru o sv. Václavu od Dvorníka za Kč 5.—. Objednávky a přihlášky řiďte na Svatováclavskou Ligu v Praze IV., Hradčanské nám. 8.

Z domova.

K úmrtí P. A. Hlinky a Dra. J. J. Rückla. V době, kdy jde o bytí a nebytí našeho státu, odešli na věčnost dva význační pracovníci katolického života, kteří svým působením podstatně ovlivnili osudy Československé republiky. Význam jejich byl dostatečně zhodnocen v denních i ostatních časopisech. Upouštíme proto od obvyklých nekrologů a prosíme jen čtenáře našeho listu, aby se za ně vroucně pomodlili, aby Všemohoucí Hospodin byl jim soudcem laskavým a milosrdným.

Padesátí let dožil se dne 27. srpna J. M. nejdp. Dr. Otakar Švec, metropolitní kanovník, český referent apoštolské nunciatury, obětavý předseda Spolku sv. Rafaela a místopředseda Svatováclavské Ligy. Do dalších let přejeme ze srdce nejhojnějších milostí a Božího požehnání.

K belgickému vyznamenání vdp. prof. Dr. Dvorníka přibýlo nedávno jmenování tohoto kněze učence členem Královské akademie rumunské za vědecké výzkumy v oboru ranné byzantské kultury. K zaslouženému tomuto vyznamenání i my srdečně blahopřejeme.

Nový německý katolický večerník počne v Praze na podzim vydávati nová nakladatelská společnost. Redaktorem listu bude bývalý šéfredaktor »Egerlandu« Walter.

Obvyklá pouliční sbírka Svazu katolické charity v Praze bude provedena v neděli 2. října t. r. Přispějte k jejímu zdaru hmotně i sběratelskou výpomocí.

Paladium Čechů v Praze. Pro malý rozsah našeho časopisu a vzhledem k časovému rozpětí ve vycházení, nemůžeme vypisovati celý průběh slavnosti a proto sdělíme s našimi čtenáři jen několik dojmů, z nichž si učiní správný úsudek o významu této vzácné slavnosti. Národ český, zastoupen hlavně Pražany, prokázal Matce Boží v těchto dnech tolik úcty a projevil takovou zbožnost, jakou jistě nečekali pořadatelé slavnosti. Již příjezd Paladia byl v pravdě triumfální, bez zvláštního okázalého lesku, ale zato srdce všech hořela vstříc láskou k Panně Marii. Láska ta projevila se hned prvý den, když divotvorný obraz byl podáván shromážděnému lidu k políbení. Přes 2 hodiny vycházel proud zbožných Pražanů z Týnského chrámu za zpěvu mariánských písní a uctival svoji Orodovnici u Boha. Po všechny dny již před 5. hodinou ranní plnil se chrám, množství lidu stále vzrůstalo a večer návštěva vyvrcholovala. Chrám byl v pravém slova smyslu nabit — to není novinářská nadsázka — neboť lidé stáli i venku. Slova kazatelů, kteří jakoby přimluvou Matky Boží zvláště omilostnění — hřměla ke křesťanským duším. Celý kostel často dojetím slzel, zvláště když si všichni uvědomovali, v jakých to žijeme vážných dobách. Matka Boží se svého čestného trůnu zřídila nám tu jako mocná zástíta před hrozcím nebezpečím. Nejvzácnějším zjevem a nejkrásnějším projevem víry však byla veliká účast na sv. přijímání. Již od časných hodin podávalo se Tělo Páně a v některých okamžicích nával

komunikantů byl takový, že několik kněží muselo podávat každou. Nebyly to jen ženy, ale i muži, nejen staří, ale i mladí, nejen prostý lid, ale i inteligence všech stavů a povolání. Jak se asi radovalo z toho vzácné srdce bývalého dlouholetého strážce Paladia kanovníka Málka. Bylo to na něm vidět hned první den, kdy k slzám dojat kráčel za milostným Obrazem Mariánským. A což ona krásná, spontánní procesí! Jak dojemně to projevily zbožnosti našeho národa! Ani nejzatvrzejší srdce jistě nezůstalo bez pohnutí, když pražskými ulicemi šel průvod mrzáčků z Vincentina, všichni na vozíčcích, aby naši vlasti vyprosili na Matce Boží pokoj a mír.

Naše účast při oslavách Paladia. Zprávy denního tisku doplňujeme tím, že členstvo S. L. účastnilo se horlivě denního sv. přijímání v chrámu Týnském, že v sobotu dne 10. září šlo v průvodu z Vyšehradu hned za Paladiem pod votivní vlajkou svatováclavskou a že tato vlajka jediná doprovodila Paladium z Týnského chrámu na Staroměstské náměstí při jeho odvozu do St. Boleslavi v neděli dne 11. září.

LITERATURA.

Podzemní Velehrad. Napsal B. Boček T. J. 96 str. 8°, Papežská kolej T. J. na Velehradě, cena Kč 5.—. Hojně ilustrovaná a svěže napsaná dokumentární knížka o historii a archeologii velehradského kláštera, jak se dnes jeví po vykopávkách r. 1937. Frant. Maria Horák **Nová kniha příkladů.** (P. L. Czermin, O. Praem.) Vydal Kropáč a Kucharský, Praha II., Spálená ul. čís. 23. Cena Kč 12.—.

Jubilejní kalendář na r. 1939 vydalo »Vincentinum«, Praha-Břevnov, Boleslavova ul. č. 32. Cena Kč 6.80.

Pěkný dopisní papír velkého formátu, s obrázkem sv. Terezičky a blah. Anežky, jak na papíru, tak i na obálce, za Kč 12.— (10 papírů a 10 obálek) a menší dopisní papír s Pražským Jezulátkem za Kč 6.— (10 papírů a 10 obálek), vydaly Školské sestry O. S. F., Praha XII., Korunní třída č. 4. Vydaly též krásné nálepky s Pražským Jezulátkem, různobarevné, 100 kusů Kč 2.—.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

37 národností je zastoupeno v římské koleji Propagandy. Ze 233 studentů je 39 Čiňanů, 33 Australců, 28 Indů, 14 Japonců a 14 studentů z Indočíny. Ostatní jsou příslušníci všech končin světa. Z bývalých studentů koleje dosáhli v přítomné době 2 hodnosti kardinálské, 2 jsou arcibiskupy a 28 bývalých chovanců je biskupy.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Dva podjáhni východního obřadu v koleji sv. Benedikta. Recko-katolický biskup, Basil Takač, vysvětil na podjáhny řeckého obřadu dva české benediktiny, br. Mich. Přířka a Mikuláše Pavlíka. Budou pracovat na získávání slovanských nesjednocených bratří řeckého ritu v Americe.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslaviae. Nový apoštolský nuncijs pro Jugoslavii, Msgr Felici, nastoupil již v Bělehradě svůj úřad.

Den slovinských katolických dětí konal se 24. července v mariánském poutním místě v Brežje za účasti 12.000 osob.

Mezinárodní kongres katolických esperantistů konal se v polovici srpna v Lublani.

Příští kongres Krista Krále bude se konati v r. 1939 v Lublani.

Kolik bylo účastníků eucharistického kongresu z Jugoslaviie? Podle časopisu »Bogoljub« bylo Slovinců 400 a Chorvatů 2000. Časopis ten chválí velikou účast z Československa; praví, že účast z Československa byla největší a vyzdvihuje významnou řeč J. E. kardinála dra Karla Kašpara.

Slovinští novokněží. V lublaňské diecési bylo vysvěčeno letos 16 bohoslovců a v lavantinské diecési 15 bohoslovců.

Abrahamoviny chorvatského katolického spisovatele Dra V. Deželiče. 28. května dožil se 50 let chorvatský katolický spisovatel Dr. Velimír Deželič. Jest jedním z prvních katolických chorvatských seniorů, který řídil před válkou katolický studentský časopis »Kriješ« jako byla svého času naše »Studentská Hlídká«. Náleží dnes k nejlepším dramatickým spisovatelům a zvláště v duchovním dramatu vyniká. Deželič napsal i text nádherného oratoria sv. Cyrila a Metoděje, jehož hudbu složil vynikající chorvatský skladatel dr. Božidar Širola. Oratorium toto sklídilo pravý triumf na mezinárodním hudebním festivalu v roce 1926 ve Frankfurtu. Od něho pochází i text k oratoriu sv. Jeronýma. Jeho vynikající román »Sofia odabra« jest přeložen i do češtiny. Přejeme tomuto vynikajícímu synu bratrského chorvatského národa hojnost Božího požehnání v tak krásné práci na obrodě národa.

Prvé katolické kino v Záhřebu posvětil 21. května t. r. arcib. D. Stapinac. Vlastní jej Dominikáni a jest umístěno v Kažotičově dvoraně.

Vzácné jubileum arcibiskupa Dra J. Šariče. Letošního roku je tomu 30 let, co na arcibiskupský stolec v Sarajevě byl povolán Dr. Jan Ev. Šarič, vzorný pastýř svěřeného Kristem stáda, který šíří slávu Boží a Přesvaté Matky Boží překrásnými svými básněmi.

Také v Záhřebě měli krásný hold Kristu Králi, který se konal před katedrálou 29. května, současně s eucharistickým kongresem v Budapešti.

Polsko. Konference polského episkopátu bude se konati 26. a 27. září v Čenstochové.

Polská kolej v Římě — jako naše Nepomucenum — předána do opatrování polského episkopátu. Dosud se o ni staral 72 roků zvláštní kněžský spolek.

950té výročí pokřtění Ukrajiny bude oslavováno celý rok, který začal 15. srpna 1938 a skončí 15. srpna 1939. Utvořil se zvláštní výbor, který vydal již zvláštní svolání k národu, v němž se zvláště zdůrazňuje význam křesťanství pro národní rozvoj a kulturu. Vyjde i pamětní spisek z pera dp. P. A. Stan-kieviče.

Kolik je pravoslavných v Polsku? 4,165.000, nejvíce na Volyni, v Polesí a na Bílé Rusi.

Rusko. Pronásledování arménské církve v Rusku. Počátkem května t. r. byl doslova vyrabován a zničen čekisty a rudými proslavený arménský klášter Ečmiadzinu. Arménský patriarcha zvaný »Katolikos« byl při tom tak ztýrán, že brzy zemřel. Dále zabiti dva biskupové a 1 mnich. Ostatní byli uvězněni, nebo rozeznáni.

Co čeká církve v Rusku? Nic než úplné vyhlazení, neboť podle Stalina všichni kněží jsou špioni trockismu a nepřátelé státu. Je nutno pracovati k tomu, aby ty kostely a modlitebny, které nebudou zrušeny, byly jen pomníkem zašlých časů.

Smutná, ale poučná statistika. V r. 1937 bylo v Rusku zastřeleno 9 ministrů, 8 členů generálního štábu, 50 komunistických vůdců, 1140 členů komunistické strany a státních úředníků.

Jaký trest stihl vrahy carské rodiny? Sverdlov, který žil po vraždě v Moskvě, zmizel beze stopy. Jurovský se zbláznil a byl dopraven do ústavu choromyslných. Od té doby není o něm zpráv. Medvědov byl chycen Kolčakovým vojskem a zastřelen. Bělorodova zbavili se bolševici procesem, při kterém byl odsouzen k smrti. Vojkova, povýšeného na vyslance ve Varšavě, zastřelil r. 1927 na nádraží běloruský emigrant Koverda, mstě tak smrt carovu. Jakolov pak se zabil při jízdě autem; příčina nehody nebyla zjištěna. Mlýny Boží melou pomalu, ale jistě.

Co se děje v Rusku? Poslední číslo bělorus. časopisu »Chryšcijanskaja Dumka« přináší zprávu o bolševickém teroru na Bílé Rusi, Ukrajině a v Gruzínsku. V poslední době G. P. U. zjistila, že v lesích u Minska existuje tajná vysílací radiová stanice, jež vede propagaci boje všech národů v Rusku s dnešním bolševickým režimem. Byly zatčeny celé stovky lidí, než stanici se přece nepodařilo zničit. Mezi zatčenými v Minsku je i běloruský prezident Natalevič, který se ujal svého úřadu teprve 13. listopadu m. r. V Ukrajině zatkli též presidenta Piatrovského »skalního bolševika«. V Gruzínsku byla odhalena tajná protibolševická organizace. Současně s presidenty republiky zatýkají se řady menších místních pracovníků a klade se jim za vinu, že jsou vrahy národa. Zatýkají se i ti komunisté, kteří projevují trochu lidského citu se zatčenými »vrahy národa«. Podle sekretáře komunistické strany ukrajinské, říká se o těchto nešťastnících, že se jim »řtcosou nohy«. —Sovětský komisař komisariátu vnitra na Dálném Východě Lustrov utekl za hranice i se ženou. K Japoncům utekl i velitel 36. sovětské divise. Útek se stal ze strachu před bolševickým terorem. — V Minsku byl zavřen poslední pravoslavný chrám. Naproti tomu z politických důvodů chrámy na polsko-ukrajinské hranici jsou otevřeny a věřícím je dovoleno v nich se modliti.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Smírná pobožnost za přítomnosti 20 anglických arcibiskupů a biskupů konala se v zahradě kláštera Hove a Londýna z důvodů mezinárodního sjezdu bezbožníků. Při pobožnosti kázal arcibiskup Goodier S. J. a zúčastnilo se jí mnoho duchovenstva světského i řádového.

Paní Dollfussová, vdova po zavražděném rakouském kancléři mešká nyní v Londýně a jakmile obdrží povolení, hodlá odcestovati do Spojených států.

Stále stejný duch. Anglický rozhlas obsazoval místo vedoucího ředitele. Měl se jím stát jeho dosavadní zástupce, avšak nedošlo k tomu jedině proto, že týž je katolík. Katolická veřejnost anglická, zejména nelibě nese, že ve věci se silně angažoval anglický primas.

Belgie. Obrovský projev křesťanských odborářů belgických na oslavu 50letého trvání konal se za účasti více než 90 tisíc osob v Gentu. Po Bohoslužbě následoval slavnostní průvod a poté shromáždění ve sjezdovém paláci, který ani nemohl po-

jmouti všechny účastníky. Na shromáždění promluvil belgický kardinál - primas, který přečetl též blahopřejný dopis kardinála - státního sekretáře Pacelliho.

Nuncijs Micara, působivší po 3 léta též v Praze, dosáhl »rekordu« mezi vatikánskými diplomaty, neboť již po 15 let je pověřen v Brusellu, kam v r. 1923 odešel z Prahy.

Dánsko. **Konvertita a žurnalista Niels Hansen**, redaktor katolického týdeníku »Nordisk Ugeblad« zemřel v červenci t. r. Býval dříve protestantským farářem a r. 1897 konvertoval.

Francie. **Sociální týden francouzský**, v pořadí již 30., konal se v Rouenu koncem července. Na kongresu mluvila řada významných osobností. Kardinál, státní sekretář Pacelli z příkazu Sv. Otce zaslal kongresistům obšírný dopis, vytyčující zásadní stanovisko ku kongresovému tématu, kterým bylo: Svoboda ve společenském životě.

Příští světový kongres eucharistický je určen na r. 1940 do Nizzy. Bylo již také stanoveno přibližné datum kongresu na dny 4.—9. září. Kongresový oltář bude postaven na mořském pobřeží, kam bude vybudována nová třída. Též se projektuje pro ulehčení komunikace o dnech kongresových stavba nového mostu. Hosté ze zámoří budou ubytováni na parnicích v přístavu. Již nyní počítá se s účastí 1 milionu kongresistů.

Sto let Karmelu v Lisieux. 13. září oslavoval klášter Karmelit-ek v Lisieux stoleté výročí založení. K jubileu zaslal blahopřání též státní sekretář kardinál Pacelli.

20. výročí zavraždění carské rodiny ruské bylo v pařížském pravoslavném chrámu vzpomenu to zasazením pamětního kříže. V Jugoslávii pravoslavná církev zadala již zavražděného cara Mikoláše II. do počtu blahoslavených. V pravoslavné katedrále bělohorské visí mezi obrazy světců Mikoláše a Simeona obraz carův se svatozářmi kol hlavy.

Letos je tomu 200 let co vznikla proslulá dílna porculánu v Sévres.

Holandsko 14. sociální týden, jehož vedoucí myšlenkou bylo: Katolicismus ve veřejné činnosti, konal se v Limburgu ve dnech 7. a 8. srpna.

Itálie. V římském Kolloseu konají se od 24. července letošního roku o nedělích a svátcích Bohoslužby po 78leté přestávce. Konají je v malé kapli otcové z řádu kapucínského.

Kapli na vojenském letišti Ponderine vysvětil nedávno armádní biskup Msgr. Bartolomei. Je určena jediné duchovním potřebám vojáků. Duchovní správu kaple vedou Salesiáni.

Maďarsko. Oltář budapeštského kongresu eucharistického dostane nový chrám sv. Ducha, který staví Svaz katolických Maďarů. V kostele budou na paměť kongresu umístěny též vlajky a znaky států, zúčastnivších se budapeštského kongresu.

Věž sv. Štěpána v upomínku na svatoštěpánský jubilejní rok bude postavena na pahorku Somlo v hrabství ostříhomském.

Německo. **Společný pastýřský list** německého episkopátu předčítal se ve všech kostelích v neděli 28. srpna. V sobotu odpoledne dostalo četnictvo rozhlásem příkaz, aby na farách byly vykonány prohlídky a pastýřský list zabaven, což se také stalo. Správcové far obdrželi však dva exempláře, takže bylo možno, i když jeden exemplář byl četnictvem zabaven, list v neděli s kazatelnou přečísti. Ve většině míst stalo se tak bez jakýchkoliv překážek. Účast věřících byla té neděle v kostelích četnější než kdy jindy a list působil mohutným dojmem na všechny.

Řeholníci a řeholnice, kteří zrušením náboženských škol ztratili existenci, odjíždějí ponejvíce do misíí v jižní Americe.

Evangelický chrám sv. Matouše v Mnichově byl sbořen, ježto prý překážel frekvenci. Protesty o zachování zůstaly bezvýsledné. Při poslední bohoslužbě na rozloučenou byla neobyčejná účast věřících. Na 1000 jich bylo u stolu Páně. Evangeličtí duchovní z Mnichova dostavili se do jednoho. »Naposled zhášíme svíce...« bylo téma kázání na rozloučenou. Dnes na místě, kde kostel stával, parkují již auta.

Španělsko. **Biskup teruelský** se stále ještě zajatcem rudých milicionářů. Generál Franco, dotázán barcelonskou vládou, zda by vyměnil milicionáře zajaté Italy za Angličany a Američany zajaté jeho vojskem, odpověděl, že je ochoten vyměnit 6 Angličanů a Američanů za teruelského biskupa.

Švýcarsko. **Zaměstnavatel modlí se za svoje dělníky.** Ve Švýcařích je co nejlépe známa firma Honegger. Jejím oborem jest bourání starých budov. Nedávno prováděla nebezpečnou práci: boření hudební síně v Münsterhofu a budovy bazaru v Curychu. Šťastně, bez nejménšího úrazu byla práce dokonána, načež z podnětu zaměstnavatele byla knězem vykonána děkovaná pobožnost. »Modlíme se denně za naše dělníky«, prohlásil majitel firmy, »neboť jen Boží pomoci lze děkovati, že práce tak nebezpečná skončila bez nejménšího úrazu.« Jistě vážný případ smýšlení zaměstnavatele.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Asie. V Šanghaji vysvětil tamní apoštolský vikář o mariánském svátku 15. srpna 23 nových domorodých kněží. Je to největší počet v posledních 30 letech.

Amerika. **Kapli Panny Marie** v Muivaku, v polárním pásmu, postavil jesuita P. Hubbard. O svátku sv. Ignáce z Loyoly byla v kapli sloužena mše svatá.

Proti předvádění filmu »Blokáda« protestovali v Americe Kolumbovi rytíři, označivše tento film za jeden z prostředků živé propagandy.

Kříže na nových brasílských autostrádách budou postaveny z podnětu svazu katolických dělníků. Mají připomínati Brasilčanům i cizincům, že Brazílie jest katolickou zemí, kde se lidé za víru nestydí.

Úsilí o katolické divadlo ve Spojených státech je soustředěno v »Blackfriars Guild«, organizaci to, která nedávno měla výroční shromáždění ve Washingtoně. Pomýšlí se utvořiti několik cestovních společností, které by projížděly Amerikou od Kanady k Mexiku a předváděly dobré hry. Má to býti reakce na podobné snahy levicové propagandy, která ku svým cílům s úspěchem používá i divadla.

Austrálie. **Nejmladším katolickým knězem světa** je nedávno ve stáří 22½ roku vysvěcený Jean Leonard ze semináře v Sydney. Aby mohl býti v tak mladém věku vysvěcen, musila býti vyžádána dispens od Sv. Otce.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Pokroky katolictví v misiích, podřízených Posv. kongregaci pro šíření víry.

Přednosta statistického úřadu Agencie Fides Msgr. Caselli napsal do časopisu pro národní ředitele Dřla šíření víry články o postupu katolictví v misijních zemích. Tím je umožněn přátelům misíí přehled o výsledcích činnosti. Podle úsudku Msgr. Caselli neznamena pokrok v roce 1936—1937 pouze potěšitelnou výjimku, nýbrž další vzestupný krok na cestě, kterou misijní činnost kráčí již několik let. K porovnání používá se dat z r. 1927, aby rozdíl správně byl ohodnocen.

Z pěti světadílů pojednává se nejdříve o Asii, kde bylo r. 1937 napačeno 7,911.370 katolíků; v r. 1936 jich bylo 7,699.227 a 1927 6,029.029. Jeví se tedy přírůstek za 10 let, 1,882.341 věřících, neboli ročně 188.000. Obtíže, se kterými se misijní apoštolát v Asii potkává, jsou známy; nutno je uvážiti, aby namáhavá činnost pracovníků byla spravedlivě oceněna a aby bylo výsledkům správně porozuměno.

Afrika mnohem menší než Asie a především též méně obydlena — všeho obyvatelstva je sotva 150,000,000 — představuje nám mnohem plodnější misijní pole než Asii. Počet katolíků se tam rychle blíží číslu Asie a brzy ji převyší. Bylo tam roku 1937 6,794.951 věřících (r. 1936 — 6,354.997) zatím co r. 1927 jich bylo jen 3,202.993. To, že v 10 letech se počet víc jak zdvojnásobil, ukazuje nám tempo pokřesťanění. Zvláště vyvolenými dítkami božského učení jsou misie v Belgickém Kongu, Ruanda-Urundi, Tanganyika, Uganda a Madagaskar.

Oceánii (Australie a tichomořské ostrovy) bylo r. 1937 2,557.803 katolíků, r. 1936 jich bylo 2,506.358 a r. 1927 jen 1,911.717. Z toho se podává roční přírůstek 65,000 během posledních let. Roztroušené ostrůvky v širém moři Tichého oceánu, obtíže dopravní a silné rozšíření islamu jsou jen částí všech obtíží, které brzdi činnost v těchto končinách.

Jen malá část Ameriky je dnes ještě misijním územím a při tom mají tyto misie docela zvláštní charakter, který plně vysvětluje menší úspěchy v porovnání s jinými misiiemi.

V uplynulém roce bylo v amerických misiích 2,931.024 katolíků proti 2,853.511 r. 1936 a 2,415.323 r. 1927. Roční přírůstek v tomto desítiletí činí tedy 50,000 osob, což nikterak není přírůstek, na něž by se mohlo pohlížeti pohrdavě, při zvláštnosti amerických misíí.

Evropa přichází na konec, neboť v tomto světadílu jsou nejménší misie a i nejménší pokroky. Tyto evropské misie mají spíše za účel udržeti na živu katolíky, žijící mezi protestanty, rozkolníky nebo jako je tomu v jihovýchodní Evropě, mezi mohamedány, nežli šířiti pravou víru Kristovu. V evropských misiích žilo r. 1937 948.180 katolíků proti 931.163 r. 1936 a 771.567 r. 1927. Roční přírůstek činil tedy pouze 17,000 osob.

Celkově vzrostl počet katolíků v misiích v posledních 10 letech ze 14,330.629 na 21,143.328. Zdá se to jako maličkost proti miliardě duší, žijících ještě v temnotě pohanství. Přesto, kdo má ještě pochopení pro »poesii číslíc«, jak o ní mluvil jednou papež Pius XI., a vezme zřetel k nedostatku prostředků i osob, poděkuje vroucně Pánu Bohu za podivuhodné skutky, které On činí skrze nedostatečné lidi. (Podle Fides.)

Slovo pro sociální a kulturní povznesení domorodců v Jižní Africe.

Lydenburg (Transvaal, Jižní Afrika.)

Při položení základního kamene nemocnice pro domorodce v Severním Transvaalu zjistil administrátor Bekker s politováním, že nová nemocnice, pro jejíž stavbu bude vydána jen částka L 20.000.— namísto L 50.000.—, bude pro potřebu čtného černého obyvatelstva úplně nedostačující.

Nemůžeme neustále počítati s pracovními silami domorodců (tak nutnými), když je neopatříme nejnnutnějšími životními potřebami, jako jsou ku př. nemocnice a školy, pokud naše finanční prostředky stačí.

Naše národní humanitní činnost spočívá na základě zdravého, spokojeného a stále ku předu krácejícího domorodého obyvatelstva.

Ačkoliv skoro všichni domorodci žijí ve velkém nedostatku, jsou poměrně zatíženi většími daňovými břemeny, než ostatní obyvatelstvo Unie.

K tomu jest ještě domorodec vysazen daleko více nemocem, než běloši, jednak pro velkou bídu, jednak proto, že chybí zábranné a léčivé prostředky.

Nemocnice nejsou tedy jen humanitním zařízením, nýbrž také současně moudré a ekonomické uložení kapitálu, jelikož zdravé a spokojené domorodé obyvatelstvo má pro hospodářský pokrok

země veliký význam. Nemocný, zbedačený a potlačený proletariát jest naproti tomu ohrožením pro každý stát...«
K tomu buď dovolena poznámka: Katolická církev již od začátku se starala ze všech sil o sociální blaho potlačených černošských kmenů v Jižní Africe. Školy, nemocnice, lékárny pro chudé, především však také humanitní zařízení misionářů z Marian-Hillu, mluví zde jasnou řečí. »Fides«.

Japonský protestantský pastor přestoupil ke katolické církvi. Osaka (Japan). Jak je známo, jsou přestupy ke katolické církvi v Japonsku ojedinělejší, než jinde. Misionář musí býti ozbrojen trpělivostí, velkou trpělivostí, aby mohl vyčkávat příležitosti chvíle. Tak činil též 80letý P. Relave z Pařížských zahraničních misí, který v Miyanu, stanici diecése Osaka, pracoval a postupně založil hospodářskou školu a dětskou školkou.

V prosinci r 1937 byla mu ohlášena návštěva protestantského pastora Sei-Ichi-Hagihara, který již po osm let působil v Mikeyama, osm mil vzdáleného od Miyanu.

Četba katolických knih vzbudila v něm pochybnosti o jeho víře. Chtěl se proto poraditi o této věci s knězem. Po následujících rozmluvách odpřisáhl svůj blud o svatodušních svátcích i se svojí chotí, dětmi a jistým počtem svých křesťanů.

Druhá skupina protestantů, daleko početnější první, je právě v přítomné době vyučována v Miyanu, aby potom uskutečnila též svůj přístup. »Fides«.

Hold Kristu Králi a oslavy sv. Vojtěcha v Praze.

I. V neděli dne 25. září:

Na Strahově o 19. hodině večer k počtě sv. Vojtěcha s tímto programem: Svatováclavský chorál. Svatý Vojtěch, hra o 4 obrazech od Jaroslava Vrchlického. Píseň k sv. Vojtěchu od J. B. Foerstera. Svatý Vojtěch, závěr hry Jaroslava Durycha. Smrt sv. Vojtěcha od Bruna Querfurtského. Píseň Svatovojtěžská. Předprodej vstupenek: Ed. Císař, papírnickví, Praha IV., Pohořelec. Telefon 460-37.

II. V úterý 27. září:

Pobožnost u hrobů svatých českých patronů, jež začne o 18. hod. na hrobě sv. Ludmily v basilice sv. Jiří. Od 21. do 23. hod. v opatském chrámu na Strahově noční adorace za mír a pokoj v naší vlasti.

III. Ve středu dne 28. září:

O 7. hod. ranní mše sv. za mír a pokoj v naší vlasti v kapli sv. Václava se společným sv. přijímáním členů Svatováclavské Ligy. Pak vystavení ostatků sv. Václava na původním hrobě sv. Vojtěcha, vyzvednutí ostatků sv. Vojtěcha a přenesení jich do chrámu Karmelitek na Hradčanském náměstí, kde budou vystaveny k veřejnému uctění až do 13. hod.; o 9¹/₂ hod. pontifikální mše sv. Jeho Eminence ndp. kardinála. O 11. hod. pontifikální staroslovanská mše sv. O 15. hod. hlavní prosebný průvod s ostatky sv. Vojtěcha po Hradčanském náměstí, odkud budou odneseny do velechrámu sv. Víta. Pobožnost bude ukončena pontifikálním požehnáním.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

GYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí čis. 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. - Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo pošt. spořitelny Praha 208.401, čis. telefonu 617-70. Řídí redakční kruh. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno feditelstvím pošt a telegrafů pod čis. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. Dohlédací pošt. úřad Praha 11. Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovačn 14.

KATOLÍK

List Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) V Praze 1. října 1938 č.

15

JAROSLAV VRCHLICKÝ:

Ballada psaná sv. Václavu, dědici české země.

Ve zlatém poli s černou orlicí
Tvůj prapor posud nad námi se chvěje,
jak míru zástava v bouř dunící,
jak maják spásy v moře beznaděje.
Ó, slyš ten zpěv, jež duše má Ti pěje!
Jak starých štítů třesk, ať hřmí můj rým
na ráje portál, jenž se v hvězdách skvěje:
Nám nedej zhynout ani budoucím!

Ty's v našich losů smutné vichřici,
z jichž mračen stálý stín se na nás leje,
byl otcům pevný tyn. Svou pravici
Ty's divem zasáh' často v naše děje
a zvrátil kolo lidské epopeje.
Což nejsme, kníže, posud lidem Tvým?
Ó, pohleď, co se v dědictví Tvém děje!
Nám nedej zhynout ani budoucím!

Moh's zapomenout v světců směsici
tu lásku k Tobě, jež nás posud hřeje?
Svůj vínek drahokamy zářící,
Svůj meč, Svůj štít, jež pavučina kreje?
Ó, rozpomeň se vlastní na trofeje!
Na bělouši zas zjev se! Spáčem mdlým,
Svým lidem zatřes! Vhodná doba zde jest!
Nám nedej zhynout ani budoucím!

Poslání.

Viz, lid Tvůj pláče, co se barbar směje,
val Blaníku teď otevř mečem Svým!
Tvůj národ čeká! Vítr zory věje! —
Nám nedej zhynout ani budoucím!

Psáno 1893.

Devět staletí jest tělo sv. Vojtěcha v naší vlasti.

Věčný je zápas této země o její bytí! Horami a lesy ohraničil ji Bůh, avšak člověk — nepřítel nepřestal usilovati o její hranice! — V těchto dnech, kdy stojíme před hroznou skutečností spojeného náporu na naše mezníky, náporu, který oběti bez předchůdců, zalétá naše mysl v dávnou minulost, kdy ze změtí slovanských kmenů křesťanství vytvořilo jednotný národ.

Konec prvního tisíciletí po Kristově narození! Před očima se vynořuje zápas dvou rodů o vládu nad »sudetským kotlem«, ukončený ohněm a mečem; vynořuje se i ušlechtilá postava oběti tohoto boje, svatého biskupa Vojtěcha a její tragický osud! Životní úsilí o vymýcení pohanství a všech jeho zbytků končí se pro český lid jeho rozchodem se sv. biskupem a pro sv. Vojtěcha slavnou mučednickou smrtí uprostřed misionářské činnosti.

Zlý osud v podobě neschopného Boleslava III., zlý osud v podobě občanské války těžce stihl lid, jenž neuznal dílo Vojtěchovo, lid, jenž krví jeho sourozenců rouhavě zneuctil svátek sv. vévody Václava, volaje na osazenstvo libické: »Vaším svatým jest Václav, naším — Boleslav!« Ti, kteří se rouhali před libickými hradbami, brzy, velmi brzy pocítili trestající ruku Boží na sobě v okamžicích, kdy dobyvatel (byť ze spřízněné krve) podrobil si jejich vlast. A tenkrát se ukázalo, že země tato nebyla Boleslavům v moc Prozřetelností svěřena... Komu jinému než Tobě děkujeme za zachování svérázné národní individuality, svatý Václave, který jsi vypudil lid cizí z Prahy...!

Nedopustila Boží Prozřetelnost, aby český lid pozbyl svého »já«. Po letech bolestí, utrpení a zoufalství svitlo zase v Čechách, když hrdinný Břetislav se ujal vlády. A je tomu v těchto dnech pozdního léta 900 let, co tento mladistvý hrdina navrátil rodné zemi tělo jejího velkého světce a mučedníka. Jak nevzpo-

mínati tohoto krásného výročí, jež jest v strašlivých dnech, které prožíváme, nejlepším důkazem, že Ten, který dopouští, nakonec nás přece neopustí...! Že po hodinách a létech potupy a ponížení, kdy postavení jsme na posměch Evropy, přijde den jasný a krásný...!

Svatý Vojtěše! I Tebe dnes volá český lid! Učiň nás podobnými našim dědům, kteří dovedli napravovati svá pochybení i své hříchy a dovedli najít cestu k Tobě... Naši předkové zhřešili, když s posměchem vyháněli Tebe z rodné země. I my jsme zhřešili, když v oktávě svátku svého osvobození před 20 lety skácením pomníku Pomocnice křesťanů jsme začali stavěti svůj dům.

Svatý Vojtěše, učiň naše srdce pokornými a lidu, jenž v nápravě hledá cestu k lepším zítřkům, neodepři svého požehnání...!

Christianus:

Silou své víry.

Ještě stále čteme v novinách útoky a polemiky a všelijaká zlá slova, jimiž se doprovází a odbývá chování rakouských katolíků po připojení Rakouska k německé říši a postup německých katolíků v Československu, vyvolaný tímže anšlusem. Řekli jsme již jednou v »Katolíku«, že všechno toto mluvení je plané a dočista zbytečné, poněvadž (obvykle vědomě a z politických důvodů) varuje se sestoupiti až ke kořenům věci, pohleděti na současné německé zkušenosti v celé jejich skutečnosti. Kdybychom chtěli tu pravou skutečnost uzříti, musili bychom postupovati asi takto: Baroko bylo posledním obdobím náboženského řádu. Nikoliv proto, že by tehdy všichni lidé žili z plnosti své víry, ale proto, že trvala neotřesitelnost té víry, že existence Boží (o níž se nepochybo-

Pierre l'Ermitte:

Pozor, krátká mše!

Malý, kulatý, nevypadající příliš inteligentně, bez vyhlídky státi se jednou kanovníkem... Ale v jádru vyrovnanější, než by se kdo domníval. To je můj přítel. Po 15 let jest již farářem v zastrčené vesničce, jejíž domečky kupí se kol starého, rozkošného kostelíka. Přítel sám obývá přímo ideální faru, zastrčenou v zahradě. Vstupuje se do ní po malém schodišti, jehož stupně upomínají mne pokaždé na staré náhrobní kameny. Dům, obklopený hájem růžových stromků a v něm hospodaří s přítelem pes a kočka, tato z druhu oněch starých domácích, tak přítulných... To je celý inventář fary

Ale i venkovský farář potřebuje samozřejmě něco víc... V prsou tohoto člověka míru bydlí duše dobyvatele a jeho hlavou víří plány nejmodernějšího apoštola... Zda je to důsledek četby anglických novin, které mu jeho patron denně půjčuje a které denně opakují vedoucí myšlenku »Reklama! Reklama!??«

Jednoho dubnového rána se můj přítel rozhodl. Ve vzdálenosti 800 metrů od jeho fary vede nová, široká státní autostráda. S pomocí farníka truhláře postavil můj přítel u cesty velkou tabuli. Klidně mohli by-

chom ji nazvati vítězným obloukem. A na tabuli velkým písmem provedený nápis: Každou neděli v 8 a v 9 hodin krátké mše, ne dlouhé!

A výsledek tohoto nápadu s tabulí? Od letošních velikonočních každou neděli plný kostel výletníků. Otcové, matky a děti, opouštějí brzy ráno Paříž, aniž vykonali svoji katolickou povinnost. To byla vždy kapka pelyňku do číše radosti z nedělního výletu. A teď najeďnou tady, uprostřed poli, nabízí se jim malá, a co hlavního, jak tabule hlásá: krátká, docela krátká mše. Toť přece jako na zavalanou, abychom upokojili svědomí každou neděli tak neodbytně vyčítající. A jaká další výhoda: není třeba rušiti nedělní cestovní program. Půjdeme? Ale ano, honem, jde se! Ať nezmeškáme!

A Pařížané jdou... a modlí se... a při kolektě dávají štědře, jen aby svědomí dalo pokoj... a blahopřejí farářovi k jeho skvělému nápadu. A příští neděle jsou tu zase a přivádějí i jiné.. A Pařížanů přichází stále víc a víc, neboť znáte sami dobře jak mnoho je těch, kteří utíkají z doupěte velkoměsta jakmile se v neděli ráno rozběskne. »No a pro ně musím přece něco dělati, abych je zachránil před pekelným doupětem«, praví můj přítel farář. »A věříte, že můj kostelík začíná být malým?«

Říkám si v duchu: Kéž by u všech našich silnic byly takové tabule!

Přeložil Kk.

valo), byla základem všech věcí. Pak nastal rozklad křesťanské společnosti. Byl způsoben francouzským encyklopedismem (Voltaire, Rousseau), racionalismem, osvícenstvím a končil liberalismem XIX. století. Vrcholil v rozmanitých politických a třídních útvarech, kde se teprve v našich dnech vyžívají. Všechny tyto myšlenkové směry a proudy a politické útvary byly ostře protikřesťanské či přímo protikatolické. A tehdy katolíci, kteří se ovšem musili bránit, učinili to nejnešťastnější, co mohli učinit: přijali či spíše přejali plně způsob myšlení i zbraně svých odpůrců. Znamenalo-li osvícenství až k liberalismu štěpení, rozkouskování lidské společnosti, dopustili katolíci, aby byli vtlačeni do postavení jednoho takového odštěpku, jednoho takového kousku jako mnozí jiní. Na místo vědomí křesťanské universality, řekněme jiným slovem totality, nastoupil v jejich myšlení a odtud i jednání duch sektářský. Zatím co na př. v Čechách katolíci doby předbělohorské a baroka, i když byli menšinou, nikdy se touto menšinou necítili a vždycky myslili a jednali za celý národ (proto se jim dnes tolik podivujeme), katolíci osvícenští a liberalističtí vědomě přijali znamení a postavení sekty. Co horšího: napodobující své odpůrce, přestávali čím dále, tím více doufat v Boha jako v jedinou svou sílu, přestali neomezene věřit v milost Boží a kladli nakonec většinu svých nadějí v pozemské prostředky, ve všelijaké smlouvání a úmluvy, ve svou pozemskou sílu, nikoliv v sílu své víry. A tak se mnohým z nich i náboženství stávalo vývojem událostí spíše prostředkem k pozemským účelům nežli odpovědí na otázku po smyslu lidské existence.

Takový byl vývoj zejména v zemích po výtce německých, to jest v zemích říše německé a v zemích bývalého Rakousko-Uherska. Jen pochopíme-li tyto věci, pochopíme-li toto zesvětštění náboženství, pochopíme i nešťastný postup katolíků německých v Říši po světové válce, pochopíme všechny jejich nesnáze, které částečně i z tohoto postupu vyplynuly, pochopíme i situaci katolíků v bývalém Rakousku a situaci německých katolíků v ČSR. Naučili se příliš málo spoléhat na milost Boží a příliš mnoho na prostředky pozemské

Tyto věci neříkáme jen tak do větru. Říkáme je proto, že z těchto zkušeností se musíme také něčemu naučit. Nežijeme již přece ve století devatenáctém, ale ve století dvacátém, nežijeme ve století liberalismu, ale ve století nacionalismu, nežijeme ve století sekt politických a sociálních, ale ve století — chtějme nebo nechťějme — totality. Takovým výrazem katolické totality (což není, jak jsme již naznačili, nic jiného, než nové slovo pro starou křesťanskou universalitu), je Katolická akce, toto obrovité dílo Pia XI., za něž mu nebudeme moci býti nikdy dost vděční.

Katolická akce je tedy mimo jiné a především objevem této křesťanské universality, to jest všeobecnosti a odtud i celistvosti, celkovosti. Ponechávajíc proto stranou všechny pozemské cíle, snahy a účely, obrací se k tomu, co jest v křesťanu (a tudíž ve všech křesťanech) podstatné, hlavní, jediné potřebné. A to jest jejich víra. Proto také zůstává tu stranou všechno ostatní, vedlejší, příležitostné, všechno, co Katolickou akci minulého století znešvafovalo, porušovalo, zdržovalo. Život z víry a podle víry, to jest jediný úkol důstojný křesťana.

K řádnému rozvíjení a rozmachu Katolické akce je ovšem třeba některých předpokladů, které tu dosud nejsou. Je především třeba, aby byl zmežděn duch,

onen sektářský duch minulého století, který se v mnohých z nás zahnízdil trvaleji, než je zdrávo. Budeme se musit především zbavovat určité úzkoprsosti, oné úzkoprsosti, která neviděla v každém nekatolíku pobludilého bratra, jehož je nutno získat, ale protivníka, odpůrce, nepřítele. Nejsme přece muži tohoto světa, jimž jde o moc světskou, jsme křesťané, kterým jde o spásu duší, své i svých bližních. Nejsme útočníci, nejsme úderníci, jsme záchranné mužstvo, jsme nositelé Krista.

Tato duchovní reforma bude musit nastat i v katolických spolcích, jež velmi brzo budou nemyslitelným i pro Katolickou akci. Představa katolického spolku jako opěvněné tvrze, tato představa, jež nám byla často v řečích i časopisech vštěpována, bude musit ustoupit představě jiné, to jest představě misijní stanice. Katolický spolek celou svou podstatou nebude moci býti útvarem výbojným, útočným, úderním v pozemském slova smyslu. Nikoliv útočit, nikoliv dobývat, nýbrž ziskávat bude jeho úkolem. Ty katolické útvary, které celým svým společenským založením nemohou se vzdátí tohoto útočného charakteru, budou rozhodně nuceny vzdátí se svého přídomeku »katolický« anebo zanechatí vzbuzování dojmu, jako by šlo o útvary katolické.

Není snad nutno připomínat, že ona »útočnost«, kterou jsme tu potírali, neznamená útočnost, to jest odpor proti bludu, jež je ovšem nutno mít v ošklivosti a potírat jej. Jde nám tu pouze o metodu, způsob získávání, tak, aby bylo zřejmo, že jest popírán blud, ale milován bloudící.

Španělský dopis.

(Hrst úryvků z něho.)

Předrahý Otče!

Obdržel jsem Váš poslední dopis i lístek. Píšete mi v nich jasně o vážných otázkách, které se Vás dotýkají. Vidíme to dobře, že Vaši drahé vlasti nadešly temné dni a husté mraky zastiňují nebe míru. Hle, Otče, jak ta neštěstí, zmatky, nesváry, naplňující hrůzou vlast, a jež jsou jaksi předzvěstí války, váží těsněji pouta naší vzájemné lásky. Vy jste se vždycky snažil, drahý Otče, zjemnit a vyhojiti otevřené rány našich srdcí, jež nám byly zasazeny a podařilo se Vám balsámem útěchy a modlitbami dodat nám odvahy v utrpení a něžné lásky ve všech neštěstích. Radoval jste se s námi v našich vítězstvích, plakal jste s námi ve smutku. Vaše srdce tlouklo po dvě léta ve spojení s naším. A nyní . . . když neštěstí postihlo Vás a nástrahy všude na Vás číhají, jest spravedlivě, abychom se obrátili k Vám, našim utěšitelům, kteří zas nyní potřebujete útěchy. Vaše dopisy nás nutí mysliti na hroznou skutečnost příhod, jež se dějí ve Vaší zemi. Den ze dne sledujeme se živým zájmem vše, co se děje u Vás. Ale musíme to říci bez oklik, scházejí nám přímé informace, prosté zaujatosti a vášně ohledně Vašich záležitostí v našich novinách. Nemáme u nás žádnou informační agenturu přímo z Československa. Všechny informace nám docházejí z ciziny, z prostředí a z kanceláří, kterým se nemusí věřiti.

Třebaže nemám na srdci tajemství, jež bych Vám chtěl odhaliti, přece by mi bylo velikým potěšením, kdybych Vás mohl spatřiti, Vás osobně poznati, s Vámi si pohovořiti tváří v tvář o tomto předmětu politicko-katolickém a o vztazích Vaší země k naší a k Německu. Ale hranice jsou příliš nedostupné a vzdálenost veliká; válka uzavírá celní úřady a spoje. A jsou věci, o kterých opatrnost radí mlčeti

Cicero pra-

vil, nevím právě ve kterém dopise: »Litterae non erubescunt«. Nicméně Vám pravím, že je třeba býti opatrným ve vítězném postupu naší křížové výpravy.

»Španělsko«, řekl několikrát Franco, »je a bude vždy pro Španěly«. Budeme samostatni, ať se jen nikdo nebojí. V cizině nechápou, co znamená pro nás samostatnost. Je to naše historie; pro ni jsme bojovali a bojujeme stále. Je to naše veliká vlastnost i naše . . . chyba.

Měl bych rád krátký obsah dějin Československa, ale francouzsky, bude-li Vám to možné. Čítám často dějiny Vaší země v nádherné encyklopedii španělské, která se jmenuje »Espasa«.

P. M., o němž jsem Vám psal, byl dlouho ve Francii, aby udržoval spojení mezi námi a našimi bratřími z území rudých. Přijel odtamtud se samými balíky a zavazadly, plnými předmětů a rouch bohoslužebných a posvátných nádob pro naše zchudlé kostely. Řekl mi, že dostal krásný dopis s objemným šekem od jedné české dámy na zakoupení bohoslužebných rouch.

Chtěl bych, Otče, znáti adresu Svatováclavské Ligy, od níž jsem dostal krásný dopis v dokonalé španělštině, když nám posílala obrázky a růžence. Stydím se, že jsem dosud neodpověděl a umínuji si, že to učiním co nejdříve. Ale napište mi adresu a vysvětlíte mi účel této společnosti a mám-li odpovědět francouzsky nebo španělsky. Kdybych jen znal Váš jazyk

Drahý Otče, modleme se stále jedni za druhé . . . »Nisi Dominus . . .« Jen Bůh nám může popřáti vítězství ve válce a po ní svatý katolický mír pod něžnou vládou Božského Srdece. Dej Bůh, aby se urychlovalo vyplnění božského slibu učiněného Španělsku, že totiž bude u nás vládnouti zvláštním způsobem. Modlím se za totéž pro Vaši drahou vlast. Račte i na mne vzpomenout před dvířky božského Vězně!

Pozdravujte a poděkujte všem, kteří se za nás modlí; vld. P. rektorovi, celé komunitě a dobrým novicům, (ať se modlí za povolání našich, kteří bojují), katolické mládeži a všem hodným katolíkům.

I Vás, drahý Otče, srdečně pozdravuji a poroučíte se do Vašich modliteb zůstávám v J. M. J. A. T.

Váš oddaný

P. Rabanal, C. Ss. R.

Řád o povinnostech katolických mužů.

Svatováclavská Liga jako Svaz katolických mužů včleněný do Katolické akce vydala pro nábor členstva do svých řad zvláštní životní řád, obsahující povinnosti katolických mužů jako členů tohoto Svazu. Každý přihlášený muž obdrží tyto pokyny. Jsou velmi zhuštěné, a jistě mnohému při povrchním čtení ujde pravá podstata věci. Proto chceme v našem orgánu rozebrati podrobněji jednotlivá ustanovení řádu, aby jasně vynikl jeho význam a smysl, aby naše čtenářská obec se seznámila s pravou podstatou věci a zatoužila po tomto duchovním společenství.

Co praví všeobecně náš »Řád« o povinnostech katolických mužů?

Ukládá jim především, aby si osvojili důsledně všechny zásady katolické víry, a to nikoliv pro vnější projev a vyznání, nýbrž především pro naplnění vlastního života v skutku a pravdě duchem křesťanským. Z těchto několika slov vidíme, že jedním z hlavních úkolů katolického muže je sebevýchova a cvičení v křesťanských cnostech.

Jak se budeme cvičiti v těchto cnostech?

K tomu nám odpovídá »Řád« v ustanoveních, jednajících o povinnostech vnitřního života. Je to především m o d l i t b a, která bude prvním a také jed-

ním z nejlepších výchovných prostředků na cestě k plně křesťanskému životu.

V modlitbě rozmlouváme se svým Stvořitelem, se svým Bohem a Svatými Božími. Je proto třeba, abychom na tuto rozmluvu byli dříve náležitě připraveni. Má-li naše modlitba býti účinnou a platnou, nesmíme ji jen odříkávati, ale s plným vědomím, s celou oddaností myslí povznést se v duchu k Božímu trůnu, nebo k Jeho Svatým a vyvoleným. Rozmlouváme-li s Bohem, nepřipravujeme k této rozmluvě jen svou duši, ale i tělo. Můžeme-li, rozmlouvejme s Všemohoucím naším nebeským Otcem na kolenou, anebo aspoň v plném klidu svého těla, vzdalme se ruchu denního života, spoutejme všechny své smysly a potlačme každou jinou myšlenku. V tomto klidu duše i těla uvědomme si co nejdříve a nejlépe Boží přítomnost s námi a a v sobě, když jinak ne, aspoň v podobě Spasitele na potupném dřevě kříže, nebo Spasitele náruč nám otvírajícího, obejměme jeho svatá kolena, zlíbejme přesvaté Jeho rány a nyní začněme naší rozmluvu — modlitbu s Ním. Jak jinak budou volat naše ústa: Otče náš, jenž jsi na nebesích . . . To nebude odříkávání naučené modlitby. Naše duše dobře k rozmluvě připravená, v těle pokorně skloněném, bude jásati vstříc svému Pánu, bude dlíti v Jeho náručí a dojde již v takovéto rozmluvě pravého a neskonaleho štěstí. Varujme se proto pouhého odříkávání naučených modliteb a nejsme-li zvyklí delší rozmluvě s Bohem, začněme raději s kratšími povzdechy, čiňme je však co nejdříve ve svém denním životě, neboť tak se nejlépe naučíme pamatovati stále na všudypřítomného Boha, a tak také vyvarujeme se snadněji hříchu. Otevřeme-li oči na lůžku, buď první naše myšlenka na Nejsvětější Trojici, již děkujeme za noční stráž, usedáme-li k jídlu prosme o požehnání chleba, který požívati budeme, jdeme-li od jídla, vzdějme chválu za dary, jimiž nás Bůh obdariti ráčil. Svou práci začínejme i končeme s Bohem a než ulehne, poděkujme Bohu za všechna dobrodiní a milosrdenství, která nám během dne prokázal. Platná a účinná modlitba je klíčem k naší svatosti, klíčem k věčné slávě, neboť ona nás chrání před žádostmi těla, před vášní, uchraňuje od hříchu a vychovává nás v pravé a oddané děti Boží. Jak dobře jest se zvláště modliti: »Milosrdný, svatý, mocný Bože, smiluj se nad námi hříšnými a zachovej nám Svoji lásku a milosrdenství, jež jsi nám až dosud tolik prokazoval a dej, abychom statečně a trpělivě snášeli všechny útrapy a svíce, kterými nás svatá vůle Tvá navštíví, a ve víře, naději a lásce dočkali se šťastné hodiny smrti.«

Ze života věřících v SSSR.

V Jugoslavii letos v druhé polovici srpna konal se sněm pravoslavné církve v zahraničí. Ve schůzi 20. srpna přednášel protoierej Michal Polskij, který byv dlouho vězněn v různých sovětských žalářích, zachránil se v r. 1930 útekem do Persie. Ve své přednášce popisoval duchovní stav ruského lidu podle vlastních zkušeností a vypravování jiných osob, odjevších z SSSR později. Uvádíme zde z této přednášky několik výňatků.

Když o. Michal byl ve vyhnanství v městě Ust-Sysolsk, umíral tam na tuberkulosu mladý komсомолец. Jeho příbuzní i on sám si přál smířiti se před smrtí s Bohem, ale báli se jeho bratra komunisty, který měl právě přijeti, aby se s ním rozloučil. Když tento bratr přijel, umírající požádal ho o souhlas, aby dovolil zavolati kněze, a tu bratr komunistu mu odpověděl: »Přijmi sv. přijímání, bratře, vždyť je to pro

život věčný a když zemřeš, my zde budeme mysliti, že žiješ». Komsomolec se pak vyzpovídal a přijal Tělo Páně, kněz, vykonal pak nad ním potom tajně i pohřební obřady.

Nějaký čas o. Michal ztrávil v koncentračním táboru v Kemi u Bílého moře. Do tábora přijela loď z pověstných Soloveckých ostrovů. Cestu konala v silné bouři a tak tak že se dostala do přístavu. S ní přijel též jeden kněz, který vypravoval, jak komunisté i čekisté ve chvílích nebezpečí se křížovali a modlili o záchranu.

Podobných případů, kdy i komunisté se obraceli k Bohu, o. Michal pozoroval mnoho a je přesvědčen, že v duších většiny ruského lidu žije víra, která se ukáže v plné síle, jakmile přijde čas. Snad pro některé tento čas již přišel, když se ukázalo, že bolševici viru zdolati nemohou a že duchovním pomáhají konati jejich povinnost nejen věřící, ale často i samotní komunističtí úředníci.

Víra však žije nejen v srdcích starších lidí, ale zdánlivě samočinně vzniká i u dětí, které často podstupují těžké tresty, aniž by se zřekly své víry. O. Michal několikrát zpovídal děti, které rodiče vzali na chvíli domů ze sovětských útulků a dětských domovů, a tyto děti mu vypravovaly o své víře a víře svých druhů. »Nikdy jsem nepocítil takového duševního uspokojení — pravil o. Michal —, jak tehdy, když jsem viděl a slyšel vypravovati tyto děti. Mohl jsem spatřit velmi málo, dá Pán Bůh, že budoucnost nám poskytne možnost, abychom se dověděli podrobně o nejdůležitějších dějinách víry a utrpení těchto maličkých křesťanů pro tuto. Tajná modlitba večer s hlavou skrytou pod dekou, líbání křížku anebo sv. obrázku pečlivě ukryvaného před cizíma očima, nebezpečné tajné cesty z útulku do nejbližšího chrámu, ostré surové tresty v případě prozrazení, každodenní nucené naslouchání rouhavých vyprávění o náboženství, neustálá protináboženská propaganda a při všem tom zachování víry — toť jsou věci, o kterých budou vypravovati jednou dějiny.«

Ačkoliv vyskytuje se mnoho zjevů, které přinášejí důkaz o nezlomné víře ruského lidu, přece podle slov o. Michala je nepochybné, že bezbožecká propaganda působí často velmi zhoubně a vytváří někdy prostě zvířata v lidské podobě. Kdyby byla aspoň ta nejmenší svoboda pro šíření náboženských myšlenek, tu bezbožecká propaganda rychle by jistě ztroskotala, ale této svobody není ani v nejmenším... E. Kalikin.

Film.

(Hlídka katolické kinematografické centrály. - Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Třída A. Filmy pro dospělé bez závad.

Klapzubova XI. Reiter. Česká sportovní veselohra, líčící starosti a radosti fotbalových fanoušků. Rozličné komické zápletky. Nenáročná zábava. Verse česká. II.

Lucerna. Terrafilm. Zfilmovaná známá hra Aloise Jiráska. Verse česká. II.

Bílá vrána. Elekta. Zábavná česká veselohra o zkrachovaném velkostatkáři a o dívce, která se dovede poctivě probíjeti životem a svojí energií zachráni s ostatními situaci. Verse česká. II.

Blokáda. United Artists. Znázornění hrůz občanské války ve Španělsku, jež má podle promítnutých titulků vzbuditi odpor proti osnovatelům, kteří nesou za ně odpovědnost, ať jsou již na kterékoli straně. Verse anglická. I.

Equadorští lovci lebek. Koza a Brychta. Reportážní němý film s dodatečně natočeným zvukem. Po stránce vědecké a cestopisné zajímavý. Pro slabé nervy skoro odporný.

On po 3000 letech. Paramount. Veselohra s Haroldem Lloydem, který v úloze asistenta velkého musea zasvětí svůj život rozluštění staré povídky o Neferovi a Anebi. Jeho »vědecká«

činnost je tak zábavná, že vyvolává bouře smíchu. Verse anglická. II.

Pažba ze slonoviny. Universal. Cowboyský dobrodružný námět s obvyklými rvačkami a přestřelkami mezi zločinci a zastánci primitivní spravedlnosti divokého západu. Verse anglická. II.

Třída B. Filmy s určitými závadami.

Hraběnka Walewská. MGM. Americký film, dávající Gretě Garbo možnost uplatnit se jako tragédka. Jedině její umění činí film aspoň trochu hodnotným. Nesprávné pojetí manželství. Verse anglická. II.

Žena v zrcadle. Universal. Autor libreta vytvořil svým dílem pokus o řešení otázky: zda státní návladní smí obžalovati muže, jenž zastřelil svoji ženu v prudkém návalu žárlivosti, pro úkladnou vraždu či pro pouhé zabití. Verse angl. II. Domov. Ufa. Rodinné drama z r. 1885 ze života umělkyně podle stejnojmenného románu H. Sudermanna. Verse něm. I. Tarakanova. Slavia. Romantická událost ze života carevny Kateřiny a její sokyně Tarakanovy. Verse francouzská. I.

Ideál septimy. National. Veselohra podle románu Dr. Jaromily Hüttlové. Verse česká. III.

Ty a já. Paramount. Gangsterské prostředí. Pokus o propagaci myšlenky, že lupičské řemeslo se nevyplácí a že řádné povolání je daleko výhodnější. Verse anglická. III.

Vězení bez mříží. Merkur. Sociální hra z ovzduší dívčí polepšovny, v níž nastoupí místo nová ředitelka, která se snaží odstranit staré hrubé výchovné metody a získává důvěru chovanek láskou a starostlivou přičylností. Cynické dialogy chovanek jsou velmi neslušné. Verse francouzská. I.

Třída C. Filmy s určitými velkými závadami, pro které nelze je doporučit:

Baltičtí námořníci. Praha-Paříž. Film předvádí sovětské občany a vojsko jako vzory všech přirozených ctností; má i tendenci bezbožeckou. Režie námořních bitev i vítězství jest dosti naivní. II.

Třída D. Filmy pro katolíky a katolická kina zakázaná:

Pepé-le Moko. Elekta. Filmové dílo, které idealisuje prohnatého zločince a dobrodruha, jenž rozhoduje o životě a smrti, krade, je obáván, milován a líčen jako sympatický hrdina. Film je pro nezkušenou mládež přímo nebezpečný, neboť závadný dojem nevyvází ani konečné polapení zločince policií. Verse francouzská. II.

Stříbrná oblaka. Espo. Film je útokem na nerozlučitelnost manželství. Pokus vraždy a sebevraždy prostoduše přijatá.

Filmy v této rubrice neoznačené se katolíkům k návštěvě nedoporučují.

Zajímavý přehled vývoje kinematografie předvádí londýnské »Palace Theatre«. Program představení zahajují obrázky, promítané laternou-magicou, vynalezenou r. 1838. Pak následují již první pohyblivé obrázky, pojmenované podle vynálezce z roku 1885 Friese Greene. R. 1896 přinesl již skutečné filmové programy. Je promítán proslulý tehdy film, předvádějící příjezd vlaku do stanice. Když byl promítán na venkově, polekali se diváci a utíkali k východům ze sálu. Promítají se též první filmy, které dnes zoveme aktualitami, tak na příklad panovnícké jubileum královny Viktorie anglické a její pohřeb, setkání krále Eduarda VIII. s francouzským prezidentem Loubetem, návrat lorda Robertse z burské války a pobyt císaře Viléma II. a cara ruského Mikuláše v Anglii při spuštění parniku Imperator. Promítají se též první filmové veselohry.

Rozhlas.

(Hlídka katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

»Stále více a lépe!« Tak pravil Sv. Otec k předsedovi katolické organizace rozhlasové v Belgii, Msgru Picardovi, který jej informoval o organizaci katolického rozhlasu ve své domovině. »Rozhlas« — pravil Sv. Otec — »šíří pravdu a dobro; organizace posluchačů rozhlasu skýtá pak možnost domáhati se jejím prostřednictvím vlivu i na jiná rozhlasová vysílání.« Sv. Otec zmínil se i o finanční otázce při budování katolického rozhlasu. Je to sice, jak pravil, jen prostředek k dosažení cíle, ale nutný předpoklad pro vyšší úroveň rozhlasu v oboru uměleckém, vědeckém, duchovním i náboženském. Těm, kdož v katolickém rozhlasu, tomto novém apoštolátě, jsou činní, platila výzva náměstka Kristova: »Stále více a lépe!« což Sv. Otec doplnil ještě příslovím: »Nic nebylo vykonáno, zbývá-li ještě něco vykonati!«

Nástupcem † P. Perquina, zakladatele a předsedy mezinárodní katolické organizace rozhlasové, stal se jeho dlouholetý spolupracovník P. Dito, rovněž Dominikán.

Novou rozhlasovou stanicí podle návrhu profesora Pniewského budou stavěti ve Varšavě. V budově bude 24 studií, z nichž největší pojme orchestr 100 hudebníků, sbor 100 zpěváků a 500 posluchačů.

Naše práce.

V této hlídce budeme uveřejňovati zvláště zprávy týkající se činnosti Svazu katolických mužů (Svatováclavské Ligy), proto prosíme, aby čtenáři zprávy zde uveřejňované bedlivě sledovali.

Adorace mužů v Příbrami konala se 2. září. Konferenční přednáška měl dp. P. Jahoda na téma »Křesťan a válka.«

Svatováclavská akademie v Plzni bude se konati v neděli dne 2. října t. r. ve prospěch postavení misijního biskupského kostela sv. Václava v Equadoru. Přednášeti bude dp. P. Jahoda.

Slavnosti sv. Václava a sv. Vojtěcha.

Byly by bývaly letošního roku velmi okázalé a slavné, než mimořádné události způsobily, že slavnosti ty se omezily toliko na pobožnosti v chrámech. Na hradě pražském v předvečer svátku sv. Václava byla tradiční pobožnost u hrobů sv. českých patronů, s hlubokým a vlasteneckým kázáním vdp. P. Dr. Schuberta na slova 129 Žalmu: Z hlubin volám k Tobě Hospodine. Na svátek sv. Václava sloužili v kapli světcové o 7. hodině ranní mše sv. za mír a pokoj našeho národa metropol. kanovník Dr. Švec a P. Dr. Urban, při nichž členové S. L. a četní věřící přistoupili ku Stolu Páně. Po ukončení mše sv. byly vystaveny lebka a památky sv. Václava, u nichž pak po celý den shromažďovali se věřící a vroucně prosili sv. Václava o přímlovu v těchto tak těžkých dobách. O půl desáté sloužil pontifikální mši sv. Jeho Eminence nejd. kardinál, o 11. hodině u oltáře s vystavenou lebkou sv. Václava pontifikální staroslovanskou mši sv. generální vikář ndp. Dr. Opatrný. Odpolední průvod pro mimořádné události odpadl. Po nešporách bylo v katedrále kázání Dr. Kulače, metropol. kanovníka, litanie k sv. patronům českým a svátostné požehnání. Mohutně nesl se prostorami katedrály chorál svatováclavský a píseň svatovojtěšská, tlumočící prosby věřících, naplnivších velmi četně katedrálu.

Z domova.

První čl. letec-kněz, P. B. Přerovský ze Zlína, odletěl do Říma, kde se zúčastnil konference pilotů-kněží. Konference jednala zejména o používání létadel při misijní činnosti.

LITERATURA.

Bratr Theophil: Blah. Anna Marie Taigi, vzor křesťanské matky. Olomouc, Vítězové, roč. V., číslo 7., stran 60, cena Kč 3.—.

Nové publikace hlučínské:

Dr. Jos. Jančík: »Apoštol dobrého tisku Šebestian Kubínek.« Životem č. 301, cena 50 hal.

Dr. S. I. Fuchsová: »Katolická matka.« Životem č. 302, cena 50 hal.

»Z moudrosti Boží.« Životem č. 303, cena 50 hal.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

Kardinál Laurenti, prefekt Posvatné kongregace ritů, zemřel 6. září. Kardinálem byl od r. 1935.

Rumunská legace u Svaté Stolice byla povýšena na vyslanectví.

Ve všech kostelích a kaplích věčného města konaly se ve dnech bezbožnického kongresu londýnského smírné pobožnosti.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Polsko. Katolický studijní týden konal se v Katovicích za předsednictví kardinála Hlonda. Účelem jeho bylo seznámiti katolickou veřejnost polskou s usneseními loňské plenární synody.

14. září slavil kardinál arcibiskup varšavský, Msgr. Kakowski, stříbrné biskupské jubileum. Za jeho 25letého biskupského působení bylo ve varšavské diecési vybudováno 288 nových ko-

stelů a kaplí. Z jeho popudu byl vybudován ve Varšavě i nádherný katolický dům, v němž mají svoje středisko všechny svazy Katolické akce. V domě jet též moderní kino a pensionát pro kněze zavítavší do hlavního města. Na oslavu biskupského jubilea kardinála bylo ve Varšavě za přítomnosti presidenta republiky otevřeno museum církevního umění.

Rusko. Velký proces proti 36 duchovním různých vyznání bude 16. října zahájen v Pemze. Jsou obviněni z protibezbožecké fronty, špionáže, sabotáže a jiných »zločinů«. Mezi obžalovanými je 5 katolických kněží a 3 řeholnice. Laskavého čtenáře odkazujeme na článek »Boj s náboženstvím v SSSR. trvá« v 11. čísle »Katolika«, který je potvrzením naší dnešní zprávy.

Bezbožectví bude od r. 1939 povinným předmětem vyučování na ruských školách.

Bezbožecké obrázkové knížky pro děti od 6—10 let vydá moskevský svaz bezbožníků. Bude to sbírka karikatur Boha Otce, Krista, Mohameda a Budhy.

Nyní je na řadě vdova po Leninovi. Četné zprávy o paní Krupskajové souhlasně potvrzují, že upadla v nemilost. Jest nyní v sanatoriu poblíže Moskvy. Jest obviňována ze sympatií ke trockismu.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. První ústav Katolické akce byl zřízen v Liverpoolu. Jeho úkolem, jak při otevření prohlásil tamní arcibiskup — jest nejen napomáhati k duchovním výbrojím katolíků, ale pěstovati též ducha občestvosti a kázně. Přednášeti se bude o sociálních otázkách, křesťanství, jeho učení a dějinách, hospodářské a právní vědě, liturgii, církevní hudbě a misiích.

Mezinárodní bezbožnický kongres v Londýně konal se skorem za zavřenými dveřmi a přísné kontroly. I na ohlášený veřejný projev byl přístup toliko na zvláštní vstupenky. Sovětská delegace nedostala svolení anglické vlády k návštěvě kongresu. Předseda kongresu Dr. Terwagne doporučil, aby podle příkladu Československa připojily se socialistické bezvěrecké organizace ke spolkům Volné myšlenky. Zdůraznil také, že po Rusku má Československo nejvíce organizovaných bezvěrců.

50.000 osob čítal průvod katolíků londýnských, pořádaný 18. září jako protest proti kongresu bezbožníků. Holandský svaz »Pro Deo« zaslal westminsterskému kardinálu-arcibiskupovi projev souhlasu nizozemských katolíků k této tiché, ale výmluvné manifestaci.

Belgie. Belgičtí katolíčtí žurnalisté pořádají každoročně pouť do Říma, při které odevzdávají Sv. Otci petryrský haléf, věnovaný čtenáři jejich listů. Při audienci promlouval k nim Sv. Otec o Katolické akci. Právil jim toto: »Život bez činnosti jest spánek. Ten však nestačí k životu, neboť život je pro činnost. Musí se proto život projevovati prací. Proto katolický život a Katolická akce jsou stejného významu. Tato souvislost vysvětluje tudíž, proč Vám je Katolická akce tak drahou jako zřítelnice Našeho oka. Katolická akce, toť Církev sama, neboť Církev není nic jiného, než společenství duší žijících katolickým životem.«

Francie. Pavel Claudel, význačný katolický básník a spisovatel francouzský, dožil se počátkem září t. r. 70 let. Před světovou válkou býval francouzským konsulem v Praze a posledně vyslancem ve Spojených Státech.

Nová radnice města Chateaubourgu u Remeše byla po přání starostově vysvěcena a současně zavěšeny do místností 3 velké krucifixy. Starosta, ač sám nekatolík, prohlásil farář, že cítí se ve svědomí vázán tak učiniti, ježto většina obyvatel města jsou katolíci.

Francouzský lid chrání kříže. Opakem svého kolegy v Chateaubourgu je starosta obce Corèze, který nedávno z »dopravně-technických« důvodů nařídil odstranění kříže, stojícího u cesty který v prosebných dnech byl jedním ze 4 zastavení průvodu. Farář obce, podporován občany, podal protest proti odstranění kříže, a naříděný úřad starostovo nařízení zrušil. Rozhodnutí toto bude nyní směrodatným i pro jiná místa, kde podobným svévolným rozhodováním starostů došlo k odstranění křížů, soch i kaplí, kterých v polích a u cest je ve Francii, zvláště na západě a východě, velmi mnoho.

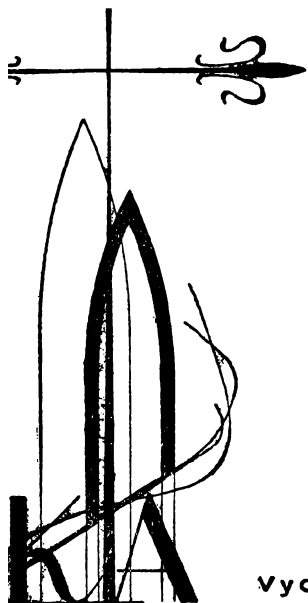
Msgr. Neveux, světitel biskup remešský, nedávno zemědělcem, byl Lotrinčan a po celou válku neohroženě vytrval v Remeši po boku kardinála Lucona. Když Němci bombardovali katedrálu remešskou, byl to Msgr. Neveux, který zachránil chrámový poklad a bohoslužebné nádoby a byl těšitelem těch, kdož zůstali v Remeši. Po smrti kardinála Lucona měl se státi jeho nástupcem, ale pro vysoké stáří odmítl. Pochován byl 12. září v kryptě katedrály, o jejíž znovuvybudování se horlivě staral.

Vzhledem k mimořádným poměrům je toto číslo „Katolika“ jen 6ti stránkové.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

GYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí čís. 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. - Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovním zásilkou 6 Kč. - Číslo pošt. spojitelných Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. Řídí redakční kruh. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelství pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohlédací pošt. úřad Praha 11. - Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovačn 14.

KATOLÍK

List Svazu katolických mužů a Katolické akce

16

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) - V Praze 15. října 1938 č.

Ruka Páně dotkla se nás.

Poslední události jako lavina těžce dolehly na náš národ. Byli jsme zrazeni a pokořeni jako národ, který byl vojensky na hlavu poražen. Pro ty, kdož zakládali naši existenci jen na přátelství a pomoci tohoto světa, bylo to ohromující a zdrcující probuzení z 20tiletého sladkého snu. Slyšeli jsme dokonce o případech zoufalství, končícího až smrtí. Nám, věřícím katolíkům, poslední těžké dny a snad i ještě daleko horší budoucnost, nejsou beznadějnou katastrofou. Pro nás platí vždy a všude Kristova slova: Bez vůle Boží člověku ani vlas s hlavy nepadne. Ruka Páně dotkla se nás, ne však proto, aby nás zničila, ale aby nás vzpamatovala ze světské pýchy, která nás zaslepovala tak, že jsme zapomněli, že jediným a spravedlivým vládcem světa a jedinou věrnou oporou je všemohoucí Bůh. Náš národ v posledních 20 letech oddal se životu podobnému životu národa vyvoleného v starozákonních dobách, kdy místo pravému Bohu klaněl se zlatému teleti, kdy u něho panovala ohavnost zpuštění. Byli jsme sice v poslední době ukolébáváni svůdnou písničkou mírumilovného nápevu, že u nás jako katolíci můžeme svobodně žít a své přesvědčení vyznávat, nikdo však nezapře, že národ ve své většině šel za těmi, kdo sice s hladkou tváří skláněli se před autoritou církve, zatím však nejen že neznali Boha, ale vymýšleli a prováděli skrytě i veřejně pomocí svých věrných šiků vyslovený boj proti Němu. Začali jsme Mariánským sloupem na Staroměstském náměstí, vyhodili kříže ze škol, káceli sochy, uzákonili rozluky manželskou. Našeho sv. patrona, sv. Jana Nepomuckého, jenž v těžkých dobách naší národní poroby svými slavnými poutěmi pražskými pozvedl národní uvědomění, div jsme znovu neshodili s kamenného mostu do vody, demolovali jsme jeho sochy. Tohoto světece, jenž šířil naši slávu po celém světě, jsme zhanobili a potupili tak, že ze statisíců jeho ctitelů, kteří každým rokem zavítali do Prahy, zbyly jen nepatrné hloučky. Kde jsme mohli, ostouzeli jsme služebníky Boží, ba i u nich došlo k neblahému odpadu od mateřské církve. Celá armáda učitelská až do dnešní doby pracovala v duších dětských proti církvi, na venkově i ve městě divadlo, film, i tisk pomalu ničily stud a mravnost. V hlavním městě zasedaly protibožské ústředny, které šířily zhoubný jed nevěry

nejen u nás, ale i za hranicemi. I u věrných katolíků byla láska k Bohu a bližnímu otupována, pěstovány často nekřesťanské způsoby boje, zamlčována pravda, vychvalována lež a pěstována přetvářka a nenávisť. Hus ve svém záporu a boji proti autoritě byl většinou národa vzorem, sv. Václav byl jen knížetem Václavem Svatým, jenž došel milosti potud, pokud jsme se jím mohli chlubit jako zakladatelem tisíciletého státu. Na jeho svátek, podobně jako o jiných svátcích a zvláště o nedělích, jsme vesele pracovali, kleli a brali jméno Boží nadarmo. Nebylo přikázání, kterého bychom ve své většině hrubě nebyli porušili. Naši nejlepší přátelé, na něž jsme se spoléhali, byli buď svobodnými zednáři, nebo vyslovenými bezbožníky. Na to vše díval se Otec nebeský shovívavě po 20 roků a když míra byla dovršena, přišel zaslužený trest. Jaký, víme dnes všichni dobře. Přes to však nejvyšší milosrdný Hospodin nás ušetřil úplné záhuby, neboť byla od nás odvrácena litice válečná a s ní i hrozící nebezpečí, že propadneme úplné zkáze. Tento Boží trest jest však zároveň velikou výstrahou pro budoucí náš národní život. Jeho velikost byla jistě zmírněna na přímluvu Matky Boží, když jsme Ji vzývali v chrámu Týnském, a na přímluvu sv. Václava, když jsme k němu v poslední době tolik o pomoc volali, ba chtěli pod jeho ochranu postavit i též svoji armádu. Od úplné zkázy ochránil nás jistě i život těch spravedlivých duší našeho národa, které, třeba v menšině, tím úsilovněji se kály za hříchy svých spoluobčanů a tím úpěnlivěji volaly o milosrdenství Boží. Těžká zkouška, které Bůh náš národ podrobil, podobá se bolestné operaci, ze které můžeme, budeme-li dbáti rad a pokynů církve — vyjíti zdrávi na duši i těle. Pamatujme si jako lid Boží, že nejde o hranice, o to nebo ono území, ale o království Boží mezi námi a na celém světě. Jaké z toho plyne pro nás poučení? Jsme ve svém svědomí zavázáni nejméně zdvojnásobiti své modlitby a pokání a do dnešní skleslosti národa, do jeho pokořených srdcí vlítí jas poznání, že osud jeho jest jen v rukou Božích a že jen úplný a dobrovolný návrat k Bohu, rovný návratu marnotratného syna z podobenství Kristova, může obnoviti slávu našeho státu. K tomu kéž nám dopomůže Boží mučedník sv. Václav.

K ř i š t a n .

Duchovní mobilisace.

V článku »Ruka Páně dotkla se nás« naznačili jsme příčiny dnešní naší pohromy národní a všeobecné směr, kterým nutno se brátí, abychom z této pohromy se zotavili.

Žádáme proto čtenáře našeho listu a zvláště všechny katolické muže, aby s obsahem tohoto článku seznámili nejširší naši veřejnost. Učiní tak buď tím, že zapůjčí toto číslo našeho časopisu, nebo opíše článek a dájí jej aspoň pěti svým známým, kteří časopis nečtou, se žádostí, aby článek ten v okruhu svých známých podobným způsobem rozšířili. Je třeba v této informační činnosti vyvinouti co největší úsilí, aby obyvatelstvo tohoto státu seznalo pravou podstatu dnešní bídy a uvědomilo si jedinou cestu, která vede k ozdravení zdeptané mysli a k nové slávě našeho státu.

Všichni funkcionáři Katolické akce musí považovati za svou svatou povinnost dáti se hned do práce ve smyslu shora uvedeném, aby všechny občany našeho státu proniklo vědomí vlastní viny na dnešním zbedovaném stavu a aby z tohoto vědomí probudilo se pevně předsevzetí nového duchovního života, v němž všemohoucí Bůh bude jediným středem, z něhož budeme čerpati posilu pro budoucí postup svého národního a státního bytí.

Všechny občany tohoto státu musí proniknouti snaha vrátiti se k jedinému věrnému spojenci, všemohoucímu Tvůrci všehomíra, jenž naši věrnost odmění nejen slávou věčnou, ale i spokojeným a šťastným životem na tomto světě.

Nyní nadešla Katolické akci doba, aby se chopila činu a povzněla duchovní skleslost národní. Žádný katolík nesmí dnes oddati se zahálce. Nesmí pěstovati jen sladkou zahálku svého vlastního duchovního vzrůstu. Jeho místo je v prvých řadách těch, kdož chtějí vzkříšení slávy našeho státu.

Učinme ze svého státu pevnou tvrz, o kterou se rozbije všechen nápor jak novopohanů, tak bezbožníků.

Odvrzme všechny tradice, které rozvracely, ale vraťme se k těm našim národním tradicím, které měly kladné hodnoty. Přičiňme se o to, aby všichni naši spoluobčané šli po cestách sv. Václava a Karla, Otce vlasti, podle zásad papežských sociálních encyklik! Vyhlašujeme proto mobilisaci všech duchovních sil. Vytvořme jednotnou armádu, která se bude úpěnlivě modliti za pomoc našich svatých patronů v čele se sv. Václavem, bude kázati, přednáseti, rozmlouvatí a působiti ve smyslu právě naznačeném.

Nechť Boží napomenutí a trest, který nás stihl, učiní z nás pravé moderní křižáky, kteří, usmířivše nejvyššího spravedlivého Boha, dosáhli plného odpuštění svých dřívějších vin a nyní s Jeho požehnáním vytrhnou do boje proti všem nepřátelům.

Katolíci! Čtěte, uvažujte a jedněte! Všichni pod prapor Svatováclavský!

Praktická připomínka k tomu, co bylo právě řečeno. Abychom usnadnili úkoly na vás vznesené, postarali jsme se o zvláštní vydání článku »Ruka Páně dotkla se nás« i článku »Duchovní mobilisace«. Za náhradu hotových výloh zašleme vám libovolné množství těchto článků ve formě letáků, jestliže do 14 dnů je závazně objednáte. Pošleme k vám i řečníky a referenty, kteří na temata právě uvedená promluví. Prosíme jen, jedněte rychle a rozhodně! Všechny dotazy a objednávky řiďte na Svatováclavskou Ligu v Praze IV., Hradčanské náměstí č. 8, jež si vzala za úkol provésti tuto duchovní mobilisaci.

Na den Božího Narození svoláváme do Prahy všechny katolické pracovníky ducha, abychom se poradili o dalších krocích, které nutno učiniti za nových poměrů. Program bude čistě pracovní.

Kníže vojska nebeského.

Podzim, nastupující svoji vládu v době, kdy příroda chystá se ke spánku a vydává poslední svoje plody, jest vyznačen svátkem sv. Michaela. 29. září býval kdysi církevní připomínkou svěcení kostela, ale během staletí původní význam tohoto dne ustoupil účtě a oslavě sv. Michaela.

Je pozoruhodné, že všude tam, kde nastala obnova náboženského života, rozmohla se i úcta k sv. Michaeli. Jako v počátcích rozkvětu křesťanství, tak i v pozdějších stoletích, viděli křesťané ve sv. Michaeli především ochránce a symbol mužnosti a neohroženého přiznání se ke Kristu a jeho vykupitelskému dílu. Viděli v něm mocného knížete nebes, který pomáhá získávati duše Kristu a jest proto i ochráncem Církve sv. v její snaze o splnění božského příkazu. Proto také denně se modlí Církev sv. ústy kněží po mši svaté z příkazu velikého papeže Lva XIII. všem známou modlitbu: Sv. Michaeli, archanděli, chraň nás v boji...

Úcta k sv. Michaeli je prastará. Poutní místo na hoře Gargano v Itálii, tomuto knížeti vojsk nebeských zasvěcené, bylo již za časů sv. Bonifáce cílem nesčetných poutníků, stejně jako hora sv. Michaela na roz-

hraní Bretoňska a Normandie. Když do Itálie vtrhli Longobardové, našli tam rozvětvený kult svatomiCHAELSKÝ, který pak sami šířili, kamkoliv přišli. Obraz tohoto světce razili na mincích, malovali na vojenské prapory, stavěli kostely k jeho počtě a pojmenovali četné míst a hor jeho jménem. Kde v Itálii se setkáme se jménem tohoto světce, je to obvykle připomínka vzniku osídlení z doby longobardské.

Se jménem sv. archanděla jest spojen i Andělský hrad v Římě, pohřebiště papeže Hadriana. V roce 590, za doby velikého moru, papež Řehoř Veliký nařídil třídní prosebný průvod. Když se procesí bralo k chrámu sv. Petra, vznášel se podle staré legendy nad hrobkou Hadrianovou anděl, a lid kráčeující v průvodu viděl, jak zastrkuje do pochvy plamenný meč na znamení, že Bůh se smiloval a stáhl trestající ruku. Od těch dob nazývá se Hadrianův hrob Andělským hradem. Na vrcholku jeho stojí pak ještě dnes bronzová socha knížete vojsk nebeských.

Volejme proto i my vroucně s knězem po mši svaté: Svatý Michaeli archanděli, chraň nás v boji, proti zlosti a úkladům ďablovým budiž nám záštitou! Kk.

Dopis poslední carevny.

V noci ze 16. na 17. července roku 1918 byla vyvražděna carská rodina ruská. Zachoval se dopis poslední ruské carevny, psaný krátce před smrtí a končící starým velikonočním pozdravem ruským: Kristus vstal! Zde výňatek z něho:

»Prožili jsme všichni velmi mnoho, ale Bůh ve Svě milosti nedá jistě zahynouti Svým ovečkám. Proto přece přišel na svět, aby Svoje připojil k Svému stádu a proto Sám bude nás střežiti. Boží Prozřetelnost je lidskému rozumu nepochopitelnou. Kéž bychom byli naplněni pravou moudrostí a tato ovládala cele naše srdce a trvale v něm zůstala. Cítíme přítomnost Boha. Svatí Boží zdají se nám tak blízcí; ač našim očím neviditelní, připravují naše duše na příchod Vykupitele. Ženich přichází; připravme se přijmouti Ho. Nechte, ať můžeme odložit všednost, ať můžeme setřásti se sebe prach světa a očistiti duši. Na tomto světě vše je marnost. Otevřme brány svých duší, aby Ženich mohl vejíti. Prosme svaté, aby nám pomáhali, neboť my sami nemůžeme šat našich duší očistiti. Vrhněme se na zem před obrazem Božím. Popřejte nám, ať můžeme se Mu kořiti, a prositi jej, aby odpustil nám i celému světu, i těm, kdož zapomněli už modliti se.

Vizte, tu již přichází, On, Král slávy! Modleme se před Jeho křížem, nesme jej s Ním. Neboť náš kříž je toliko stínem Jeho kříže. Jak ráda bych Ti vypsalá, co se děje v mé duši! Naplňuje mne nepopsatelná, nevysvětlitelná radost! Nenechá se to vůbec vypovědět. Nemohu jinak, než chválit, děkovat, modlit se! Moje duše jest u Boha! O můj Bože, jak Ti mám děkovati! Necitím se vůbec hodnou takové milosti! Můj Bože, pomoz mi, abych neztratila, co Jsi mi daroval. Moje duše jáásá; cítí Ženichovu přítomnost. Přišel! Již brzy budeme Jej oslavovati a volati: Kristus vstal!

Něco o Portugalsku.

Tento stát patří dnes mezi ony země, kde přestalo pronásledování církve a kde stát náboženství podporuje a je mu přízniv. Přes to však stále ještě jsou patrné následky dřívějších smutných dob náboženského pronásledování.

Po celou dobu vlády Karla I., který roku 1889 zasedl na trůn, vládli Portugalskem neomezeně zednáři. Když se konečně král rozhodl zakročiti a povolal v čelo vlády schopného politika Joao Franca, odpověděli na to zednáři vražedným atentátem, jehož obětí stal se král se svým synem. Druhý syn králův unikl smrti skoro zázrakem. Zasednuv potom na otcovský trůn, dopustil se též osudné chyby, že nechal Franca jako předsedu vlády padnouti. V nově utvořené vládě byli všichni ministři zednáři, načež roku 1910 vypukla revoluce, která způsobila církvi nesmírných škod hmotných i morálních.

V čele revoluční vlády stáli nejzuřivější nepřátelé církve: Manuk Teixeira de Souza, Bernardino Machado, Braga, Costa a jiní nejintimnější přátelé těchto. Prvým činem vlády bylo vyhnání řádů a kongregací, zabavení církevního jmění, zákaz náboženské výuky na školách, rozluka církve od státu, zrušení přísahy, církevních svátků a podobné činy. Docházelo často k pokusům o převrat, ale pokaždé v čele nových vlád byli stejní nepřátelé církve. Výjimku tvořila vláda Sidonia Paese, která chtěla provést smír mezi státem a církví. Tento úmysl zaplatil však Paes životem, byv z podnětu lože zavražděn.

Změnu poměrů přivodila teprve vítězná revoluce generála Carmony. Vůdčí hlava nového Portugalska, geniální a energický Salazar, předsevzal si vybudovati nové Portugalsko, na vysloveně křesťansko-katolické základně. Hlavní jeho snahou je obnova veřejného života a politického zřízení v duchu křesťanském. Avšak rány, které církve od svých nepřátel v předcházejících letech utrpěla, jsou příliš hluboké, než aby již nyní mohly býti zhojeny. Široké vrstvy národa byly za dob pronásledování nábožensky zcela zanedbány. Naprostá nevědomost nejzákladnějších pravd náboženských přivodila současně stejně naprostou netečnost a lhostejnost vůči církvi. Ostatek dokonal katastrofální nedostatek kněžstva. Náboženství upadlo v zapomenutí a neváznost.

Portugalské poměry osvětluje nejlépe pastýřský list lisabonského kardinála - patriarchy z prosince roku 1935. Podle posledního sčítání lidu měla jeho diecése asi 1 a půl milionů duší a toliko 320 kněží, z nichž plně tři čtvrtiny ve stáří přes 50 let, takže v příštích 20—25 letech budou tito většinou vyřazeni z činnosti. Mnozí z kněží této arcidiecése spravují 3, 4, někteří dokonce 7 farností. Každá farnost mívala dříve několik kněží. Dnes je kněz, který spravuje toliko jednu farnost, vzácností. Z 318 farností arcidiecése jest skoro polovina neobsazena. Ve mnoha farních kostelích neslouží se mše svatá ani v neděli a ve svátky. Aby zavládl opět náboženský život ve farnostech, je právě třeba, aby se všude pravidelně konaly bohoslužby a kázání. Za nynějších poměrů bude to ovšem sotva možno, neboť teprve na 4415 duší připadá 1 kněz. »Arcidiecése lisabonská«, končí patriarcha, »je vlastně velkým duchovním hřbitovem, a já sám jsem biskupem velikého množství duchovních mrtvol.«

Údaje Msgra Cerejeira nejsou nijak přehnány. Farnost Sv. Sebastian da Podreira má asi 60 tisíc duší a toliko dva kněze. V Lisabonu samém a v jeho předměstích žijí lidé, kteří dosud vůbec neslyšeli o Bohu. Při návštěvě lisabonské věznice mluvil kardinál s mladíkem, který doznal, že v životě dosud nebyl v kostele. Ve farnosti Loures již po desetiletí nebylo průvodu Božího Těla a o křížových dnech. Mnoho katolíků nedává svých dětí křtítí. Při visitaci farnosti v jedné čtvrti Lisabonu bylo zjištěno, že je tam 419 nepokřtěných osob. Rovněž není církevních sňatků. Při visitaci jedné venkovské farnosti bylo sanováno 96 sňatků. V mnoha farnostech, odkud byli kněží vyhnáni, nebyla ani jedna osoba od prohlášení republiky zaopatřena.

»Kdybych neměl důvěry v Boží pomoc, musil bych si zoufati«, dodává patriarcha. »Ale důvěřuji, že Bůh svoji církev právě v naší zemi, která svoje síly postavila kdysi do služeb víry a nyní tak hluboko, jako snad žádná jiná země, klesla, vzkřísí a vysvobodí ji z náruče hrozcí smrti.«

Řád o povinnostech katolických mužů.

II. úvaha o mši svaté.

V prvé svojí úvaze naznačili jsme všeobecně povinnosti katolického muže a pojednali jsme o modlitbě jako klíči k posvěcení života. Tuto úvahu věnujeme ustanovení našeho řádu, jež nám ukládá, abychom byli každé neděle a zasvěceného svátku přítomni celé mši svaté, při níž se musíme příkladně chovati, státi při evangeliu a klečeti od Sanctus do sv. přijímání. Pokud je tu vysloven příkaz obcovati mši svaté o nedělích a zasvěcených svátcích, je to jen opakování druhého přikázání církevního, tedy povinnost ve skutečnosti nejmenší. Řád nevylučuje však častější při-

tomnost při mši svaté, a my bychom, máme-li k tomu příležitost, ať na vesnici, kde je kostel v místě, nebo ve městě, měli využití tohoto vzácného dobrodíní Církve, která dává obětovati mši sv. každý den. Navštěva chrámu i ve všední dny není určena jen pro staré osoby, jest příkazem dnešní doby pro každého, kdo chce žít opravdovým duchovním životem a kdo nechce utonouti v dnešním shonu po hmotářském životě.

Nebudeme se v této úvaze zabývatí podrobně jednotlivými částmi mše sv., ani jejím významem pro vzrůst našeho duchovního života, neboť nejen katechismus, ale i řada jiných, nám lehce dostupných publikací, poučuje nás o tom dostatečně. Chceme však říci několik slov o účasti na Nejsvětější Oběti, neboť vpravdě zbožná účast přináší nám hojných milostí Božích pro všechny naše prosby, které s knězem vznášíme ke trůnu Otce nebeského.

Již při vstupu do Božího domu máme si uvědomiti co nejživěji přítomnost svátostného Spasitele, máme v plné pokoře skloniti svá kolena a s celou vroucností se pokloniti Nejsvětější Svátosti Oltářní. Pak s plnou usebraností myslí uvědomme si pokaždé význam Nejsvětější Oběti a očekávejme vstup kněze k Oltáři Páně. Zpívá-li se při mši svaté, zpívejme ssebou. Zpěv náš nesmí však býti jen mechanické opakování slov a nápěvu. Musí to býti pravá modlitba. Proto učme se zpívati s duchem plně soustředěným na obsah a význam zpívaných slov. Na př. zpíváme-li píseň: »Tvůrce mocný nebes země«, představme si živě našeho nebeského Otce v celé slávě a velebnosti, vmysleme se ve stav, že stojíme se zástupy andělů a svatých před tváří Boha všemohoucího, a pak jistě nebudeme zpívat mechanicky a bez zanícení. Takovýto zpěv pronikne nebesa a v něm Bůh jistě najde zalíbení. Při přestávkách ve zpěvu neustávejme v modlitbě a pozorném sledování všech částí mše sv. a hledme aspoň při hlavních částkách mše sv. s knězem spojití své modlitby a prosby. Nejvíce milostí dostane se nám, když od hříchů čisti ponoříme se do tajů mše sv. Je proto nutno, abychom na počátku mše svaté dokonalou lítostí dosáhli odpuštění hříchů. Nezapomeňme tedy na pokornou modlitbu »Vyznání — Confiteor«, kterou se vždy pomodleme s knězem při stupňových modlitbách. Modleme se dále modlitbu: »Pane, smiluj se nad námi!« — »Kyrie eleison«, zpívejme »Sláva na výsostech Bohu« — když do mše svaté je zařazeno »Gloria«, uvědomme si obsah epištoly a evangelia, které jsou na ten který den předepsány, modleme se Vyznání víry — »Credo« — když je předepsáno, a pak co nejlépe a nejvroucněji prosme všemohoucího Pána, aby způsobil, by Obět, kterou kněz přinese, byla Jemu přijemnou a nám ke spáse. Od této chvíle upněme se jak nejlépe umíme, na to, co se děje na oltáři, vzývejme na kolenu Pána zástupů slovy: »Svatý, svatý, svatý, Pán Bůh zástupů« a když kněz pozvedne proměněné Tělo a Krev, v nehlubší pokoře pokloňme se svému Spasiteli a prosme Jež k nejvroucněji o smilování a milost, abychom v další části mše svaté, při sv. přijímání aspoň duchovně mohli se s Ním spojití co nejúžeji. Od proměnění — pozdvihování — do sv. přijímání — opět na kolenu — připravujeme se na duchovní hostinu; nezapomeňme nikdy se modlití s knězem modlitbu Páně »Otče náš«, bijme se s ním kajicně v prsa, vzývajíc Božího Beránka, aby se nad námi smiloval a udělil nám pokoje, opakujeme znovu vyznání-Confiteor — a pak přistupme pokorně se slovy: »Pane, nejsem hoden« k nebeské hostině. Buď tak učiníme jen v duchu — když kněz nám nemůže Tělo

Páně podati — anebo skutečně. Tehdy s plnou touhou po Manně nebes, se srdcem láskou planoucím, v pevné víře ve skutečnou přítomnost Ježíše Krista, jděme k oltáři a odnesme si odtud nový Život. V tomto stavu pak prosme ve jménu Pána a Spasitele našeho za všechny naše potřeby. Nikdy však při tom neprosme za věci marné a pomíjející, majíce vždy v prvě řadě na mysli spásu své duše a spásu duší svých příbuzných, známých i nepřátel. Ke konci mše sv. nezapomeňme plátně přijmouti požehnání knězovo, které udílí, nežli čte poslední evangelium a modleme se co nejvroucněji všechny modlitby, které kněz říká opět na stupních oltáře. Při mši sv. poklekňme vždy od doby, kdy se zvoní k Sanctus a zůstaňme tak až do doby, kdy kněz přijme Nejsvětější Krev Páně. Učiníme však ještě lépe, jestliže skloníme svá kolena po dobu celé mše sv. Když takto budeme přítomni mši sv. a pak opět v plné pokoře opustíme chrám, buďme ujištěni, že požehnání Boha všemohoucího bude nás provázeti po celý den.

Film.

(Hlídká katolické kinematografické centrály. - Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Filmy posledních premiér:

Třída Ad.) Filmy vhodné i pro mládež:

Sněhurka a sedm trpaslíků. RKO. První celovečerní, kreslený, barevný a zvukový film Walt Disneye podle známé pohádky. Pozoruhodné umělecké dílo, které pobaví i potěší malé i velké. Verse anglická. I.

Ztracený obzor. Moldavia. Utopistické a fanatické drama, vyjadřující touhu člověka po místě lásky, míru a štěstí. Verse anglická. I.

Třída C. Filmy s určitými velkými závadami, pro které je nelze doporučit.

Patriot. Kinofilm. Drama, zdůrazňující až příliš špatnou stránku života cara Pavla I. Kromě hereckého výkonu hlavního představitele, nelze se vůbec o nějaké jiné hodnotě filmu zmiňovati. Verse francouzská. II.

Cech panen kutnohorských. Půjčovna A.B. Český film, představující život 16. století na dolech v Kutné Hoře. Pro svůj vlastenecký ráz se líbí, vadí však vulgárnost některých scén, jak tomu, bohužel, v některých českých filmech bývá. U řeholic a mnicha zdůrazněny nepěkné stránky jejich života. Verse česká. II.

Třída D.) Filmy pro katolíky a katolická kina zakázané:

Poslední car. Excelsior. Naturalistické líčení života a činnosti známého Rasputina. Film zanechává v diváku dojem, že celá nezřízená a prostopášná činnost Rasputinova byla správná. Na diváky charakterově méně pevné může film tento mlíti neblahý morální vliv. Verse francouzská. II.

Filmy v této rubrice neoznačené se katolíkům k navštěvě nedoporučují.

Potěšitelnou zprávu podal arcibiskup města Los Angeles, Msgr Cantwell zástupcům tisku, které přijal při svém zájezdu do rodného Irska. Do jeho diecése patří totiž i známé filmové město Hollywood, kde podle sdělení tohoto církevního hodnostáře žije mezi filmovými umělci mnoho dobrých katolíků. Monsignore uvedl některé jména: Spencer Tracey, Bing Crosby, manželka herec Johna Farrowa, Madeline Carroll. A ještě jedno zajímavé prohlášení učinil tento církevní hodnostář. Právě totiž: Problém dobrých nebo špatných filmů je ponejvíce odvislý od obecnstva; kdyby obecnstvo nechodilo na špatné filmy, filmové společnosti by je přestaly natáčet.

Z domova.

LITERATURA.

»Jádro katolického náboženství.« Výklad katol. náboženství pro národní školy. (Otisk podle prvního vydání »Misijního katechismu« prof. Dr. Jos. Hronka.) Vydal Kropáč a Kucharský, Praha. Učebnice při levné ceně Kč 2.80 splní své poslání nejen na našich školách, ale i v duchovní správě při katechismu snoubenců, zejména však též v rukou novokřtěnců.

kandidoval při volbách a byl, jsa zvolen, potvrzen. Ministr kolonií Mac Donald při nedávné návštěvě ostrova prohlásil, že forma nové ústavy není definitivní, takže lze doufat, že i kněžstvu dostane se stejného práva.

V upomínku na světový eucharistický kongres, konaný na Maltě před 25 lety (r. 1913), budou uspořádány náboženské slavnosti, které vyvrcholí o svátku Krista Krále, kdy bude konán eucharistický průvod dětí z La Valetty, hlavního města Malty, na předměstí Floriana, kde na zvlášť upraveném náměstí bude sloužena pontifikální mše svatá a 20 tisíc dětí půjde ke sv. přijímání. 140 ciborií jest již pro tuto hostinu připraveno.

N ě m e c k o. 30 roků trvá již exerciční dům františkánů ve Werl (Vestfálsko). Do 1. července r. 1938 hostil 69.422 exercitanty, z nichž bylo: 1424 kněží, 19.600 mužů, 24.777 mladíků, 10.917 žen, 12.466 dívek a 233 hochů a dívek vyšlých ze školy.

Pastor Niemöller jest stále ve vězení a jeho zdraví je silně oťeseno. Ze zahraničí, i z Německa, došlo úřadům mnoho prosebných dopisů, žádajících alespoň o zmírnění vazby anebo převezení nemocného kněze do nemocnice.

Kolpingův dům v Berlíně byl státní policií zabaven a tamní jednota katolických tovaryšů rozpuštěna.

Před 300 léty byl na Mariánském náměstí v Mnichově postaven Mariánský sloup. Kovová socha Rodičky Boží, silně pozlacená, je 2.15 m vysoká, sloup pak přes 11 metrů. Od roku 1680 konají se u sloupu mariánské pobožnosti. Také v roce 1854, kdy zuřila v Mnichově cholera, shromažďovali se tam věřící k modlitbám. Při průvodu Božího Těla stojí tam první oltář.

Kardinál Bertram, předseda biskupských konferencí, slavil letos 79. narozeniny a 30leté biskupské jubileum. Kardinálem jest od roku 1919.

Rakev s tělem zavražděného kancléře Dollfuse, odpočívající ve votivním chrámu Seipelově, byla převezena do rodné obce kancléřovy a tam pohřbena.

ZE ZÁMORÍ.

Čtenáři katolického listu v Brooklynu věnovali na vybavení španělských, válkou zničených kostelů, tolik kalichů, misálů, alb a ornátů, že mohlo jim býti poděleno přes 100 kostelů.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Náš krajan, salesiánský bratr Vincenc Janda, poslal nám opět dopis, který zde našim čtenářům tlumočíme:

Quayaquil, 19. června 1938.

Veleváženým členům Svatováclavské Ligy!

Laskavostí vdp. P. Michala Jahody C. Ss. R., zvěděl jsem adresu Vaší Ligy, v níž spojení poutem lásky, horlivě pracujete na obrození československého národa v duchu našeho národního svěťce knížete sv. Václava.

Obdivuji Vaši horlivost na poli tak vznešeného apoštolátu a prosím Boha, aby Vám všem a Vaším ušlechtilým snahám co

nejvíce žehnal a rozmnožil Vaše šiky, Ligu Svatováclavskou. Dozvěděl jsem se též, že jste si umínili pomáhati nám postavit kostel svatého Václava v Mendezu, v sídle našeho ndp. apoštolského vikáře Msgre. Dominika Comina. Tato zpráva nejen mne, ale i J. Excellence velice potěšila. Jsme Vám všichni za tento čin ze srdce vděční, a ndp. biskup všem Vám ze srdce žehná. A pak pět misionářů v misii v Mendezu se svými 40 chovanci Kivary-křesťany a s ostatními Kivary, kteří tuto misii navštěvují, denně svolávají milost a požehnání Nejvyššího na každého z Vás a na celé Československo. To dělají již přes rok z rozkazu J. Excellence Msgre Comina.

Nedávno mi řekl ndp. apošt. vikář, že až bude postaven kostel sv. Václava, že zasvěťtí slavnostně celou misii Mendez téměř svěťci, kterou již nyní nazývá »La mission de San Venceslao Mendez.« On sám je velikým ctitelem tohoto svěťce a je rád, že svou katedrálu bude jemu moci zasvětit. Tím dal najevo, jak velice si váží Čechoslováků, ačkoli sám je Ital.

Posíláme Vám fotografii projektu nového kostela, s jehož stavbou jsme již započali.

Peníze doposud došlé na tento účel, byly již vydány na stavební materiál. Proto prosím, máte-li opět něco na darech, raďte nám to poslati, abychom nebyli nuceni práce přerušiti.

Přál bych si, aby tento kostelík byl dostavěn ještě v tomto jubilejním roce naší samostatnosti. Bude to skvělý pomník tohoto jubilea uprostřed equadorských pralesů, který postaví Českoslováci z vděčnosti Bohu za svou samostatnost. Tímto činem pak takřka přinutí Boží Prozřetelnost, aby i nadále bděla nad naším národem, jehož svoboda a bytí více než kdy jindy jest v nebezpečí.

S krajanským pozdravem zůstává v Kristu oddaný

Váš vděčný krajan Vincenc M. Janda S. S.

Japonským bombardováním byla neobyčejně poškozena katolická katedrála v Hongkongu. Všechna okna popraskala a vnitřek chrámu je doslova pokryt rozbitým sklem. Z vnitřního zařízení jsou hromady trosek; jakoby zázrakem uchoval se toliko hlavní oltář a kaple Panny Marie.

Nejmladším katolickým biskupem na světě je Msgre Octav Terrienne, tit. biskup menelaitský, apoštolský vikář Gilbertových ostrovů. Je členem misionářské kongregace Nejsv. Srdce a studoval ve Freiburgu. Je stár 36 roků; před 9 lety byl vysvěcen na kněze. 24. července vysvětil na kněze 9 spolubratří téže kongregace, kteří rovněž studovali ve Freiburgu.

»STUDIUM CATHOLICUM.«

Zahájení studijního roku je dne 16. října mší svatou v kapli sv. Michaela u Františkánů v 7 hodin ráno.

Přednášky začaly dnem 12. října. Letos jest o několik přednáškových řad více. Jako nová řada vstupuje v život nauka o duchovním životě, kterou koná P. Dr. Jan Ev. Urban. Ostatní přednášky začínají letos opět od začátku. Jen katechese convertitů pokračuje.

Protože Studium po dvouleté zkušenosti mohlo již mnohé přednášky značně zdokonaliti, podává každého roku posluchačům hlubší poznání katolické nauky a poskytuje dokonalejší poznání především v různých vědních oborech.

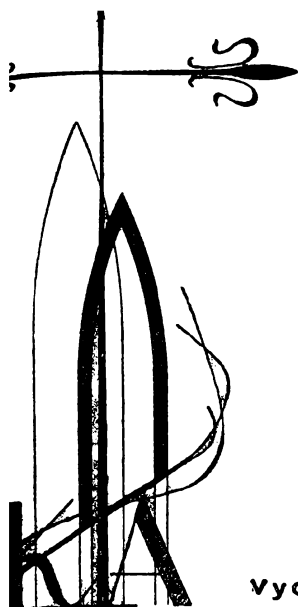
Veškeré informace podá a zápis do 29. října provede sekretariát ústavu v Praze II.-753, Jungmannovo náměstí čis. 20, u Františkánů, telefon 375-75.

Vzhledem k mimořádným poměrům je toto číslo „Katolika“ jen 6ti stránkové.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárci výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí čis. 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. - Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo pošt. spojitelný Praha 208.401, čis. telefonu 617-70. - Řídí redakční kruh. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čis. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohlédací pošt. úřad Praha 11. - Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovačn. 14.

KATOLÍK

List Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) V Praze 1. listopadu, 1938

č. 17

Výzva ke katolíkům v novém státě.

Nový stát musí mítí nového ducha, který by vytvořil nový lid. Jádrem nového ducha musí býti přesvědčení, že Bůh jest začátkem i koncem všeho. Proto jest především nutno, aby se stát přiznal k zásadám úcty Boha a návratu k Jeho příkazům.

Z příkazu Božích plynou nutně a závazně zásady sociálního, hospodářského, rodinného i soukromého života, stojící na základě upřímné a nedotknutelné spravedlnosti, vnitřní důvěry, pravdomluvnosti a lásky.

Protože pak jsou myslí občanů nyní jednak volné, jednak ochotné přijímatí pomoc křesťanské pravdy a lásky, stanoví si katolíci jako svou povinnost a jako svůj program a vůli, snažiti se ze všech sil a z celého srdce, aby

se obyvatelstvo i vláda tohoto státu přiznali jasně a bezvýhradně k zásadám křesťanským,

aby Bůh nebyl rouháním urážen a aby bylo tedy rouhání energicky zamezováno,

aby byla čest Boží jak ve veřejném tak i soukromém životě chráněna,

aby byly zrušeny tajné společnosti a všechny spolky bezvěrců a zednářů, jakož aby se účinně a upřímně zamezovalo šíření bezbožnického hnutí,

aby byla zcela zamezena a vymýcena veřejná nemravnost, šířící se tiskem, obrazy, reklamou, kinem neb jinými prostředky, aby bylo chráněno manželství a jeho posvátnost přísnými zákony, které by znemožnily lehkovážnou rozluku a zánik společného života,

aby byla chráněna rodina všemi prostředky státní moci, především,

aby byla účinně podpořena populace a znemožněno zabíjení nenarozených, jakož i přísně trestány zločiny na životech dětí, aby se k tomu účelu zákonně upravovaly mzdy tak, aby každý občan mohl mítí tolik dětí, kolik Boží Prozřetelnost mu svěří, a aby měl dostatek volného času pro jejich výchovu,

aby byly zavřeny všechny zábavní podniky pochybné ceny a zamezována hýřivost a neskromnost ve způsobu života,

aby se dbalo křesťanské skromnosti a úspornosti ve veřejné správě.

Vzhledem k společenskému životu budou katolíci právě tak upřímně a úsilně šířiti snahu, aby vládla naprostá spravedlnost mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem,

aby byl odstraněn veškerý útisk sociálně slabších,

aby se přísně trestalo zneužívání žen a dětí k těžké práci, aby se přísně trestalo využívání tísně k pracem přes čas, aby se dbalo nedělního a svátečního klidu vzhledem jak k příkázáním Božím, tak i k zvýšení zaměstnanosti,

aby se stal náš stát vzorem poctivého křesťanského státu, pevností proti bezbožectví a novopohanství podle vzoru sv. Václava a Otce vlasti Karla IV.,

abychom dbali přátelského a křesťanského poměru ke všem svým sousedům bez falše a nenávisti.

O to se budou katolíci snažiti všude, kamkoli může jen sobeméně vniknouti jejich vliv a to jest jejich vyznání a přiznání a program a vůle. Sami pak přidají k tomu nejčistší příklad plně katolického života. Odstraní dokonale vše, co odporuje duchu Ježíše Krista, vzdají se všech hříchů, které jsou zhoubou národů i rodin i jednotlivců, budou přijímatí co nejčastěji Tělo Kristovo, aby žili sami stále v milosti Boží a tím svolávali požehnání na náš národ, lid a stát i jeho vládu. A jako synové jednoho Otce a jedné Matky, Církve Kristovy, svatosvatě zachovají katolickou jednotu v myslí, slově i činu mezi jednotlivci i všelikými sdruženími a tato jednota, vše překlenující, bude jim velkým zákonem Kristovy pravdy a lásky.

K tomu nám na přímluvu nebes Královny, sv. Václava, sv. Cyrila a Methoda, sv. Jana Nepomuckého, sv. Vojtěcha, sv. Ludmily a všech našich nebeských ochránců dopomáhej milosrdný, spravedlivý a dobrotivý Bůh!

Katolická akce v Praze.

Katolík dnes a zítra...

Co teď?

Povstat a neztratit příležitost! Nepřijít pozdě!

Pravá láska k Bohu a Kristu Pánu jest živá. Nespí! Touží vždy s největším napjetím, využít všeho pro milovaného Spasitele!

Vše nás opustilo. Jen Bůh ne, ačkoliv my jsme ho jako národ opustili a ještě se nevrátili!

Jest tedy nutno nyní povstat a hlásat návrat k Bohu!

Nyní jest třeba ukazovat, že bez Boha musí vše špatně skončit, a že jen návratem k Bohu lze něčeho dosáhnout a upevnit. Jen Bůh jest věčnou zárukou, všechny jiné záruky bez Boha jsou klamné a nejisté. Vše jsme měli: Majetek, zdraví, spojení, pořádek, — jen Boha jsme neměli. A to vše nás nezachránilo a to jediné, co nás zachránilo mohlo, jsme neměli!

Že tomu tak není? Že nás zradili spojenci? — Ne tak! Kdybychom spoléhali na spojence, kteří se bojí Boha, nemohli by nás zradit, protože sice lze nesplnit smlouvu lidskou, ale nelze zrušit slib, protože strážcem slibu jest Bůh. Na tyto záruky mravní jsme nepočítali.

Proto jest nutno nyní ukazovati a šířiti přesvědčení, že jest nutný návrat k Bohu a jeho zákonům, a to jak u jednotlivých lidí, tak i ve veřejném životě. V obojím!

Neboť mnozí tvrdí, že jest nutno žít podle Boha, ale sami také žijí ve hříchu a jen tak mluví, když se jim to hodí pro jejich výpočty. Každý hřích svolává kletbu na druhé, každý hřích musí zmizeti, i hřích jednotlivců!

Je nutný návrat k Bohu ve veřejném životě! Stát nesmí trpěti, aby kdokoli urážel nejvyšší Pravdu a Dobro a nejvyššího Zákonnodárce.

K tomu cíli jest povinností každého katolíka dnes,

aby poznal dobře a dokonale onu »Výzvu« ke katolíkům, kterou přinášejí všechny časopisy,

aby ji celým srdcem přijal,

aby se jí naučil z paměti,

aby si připravil příklady, které by ukazovaly, jak jest pravdivá a kam vede, když se nezachovávaly tyto Boží příkazy.

A proto jest nutno, aby se každý snažil šířiti tuto Výzvu, získávati pro ni kohokoliv, jak v rodině, tak i mezi známými, v zaměstnání, v obchodě, všude, kamkoli přijde.

Tak musí jednati katolík dneška.

A katolík zítřka?

Nevíme, co bude. Ale několik věcí jest jistých nebo aspoň pravděpodobných:

Buď budou katolíci v budoucích poměrech lidmi bezvýraznými, bez statečnosti a bez silného duchovního života. Pak se o ně nebude nikdo starat, ale také se bude tvořiti veřejný a soukromý život bez zásad svaté víry, ano, proti nim!

Povstanou-li katolíci a stanou-li se duchovně silnými jak jedinci tak i duchovně silnou skupinou a částí státu, pak nebude možno, aby si jich jakákoli vláda nevšímala.

A tu buď bude potřebovati jejich pomoci a bude se o ně částečně opírat, nebo bude proti nim.

V každém případě jest však jasno, že nade vše jest nutno, aby se katolíci — vzmožili? vzrostli jejich počet? — ne, především, aby se prohloubili a zanechali marných snah po počtu, dokud se nestanou katolíky v duchu a v pravdě! A v duchu a pravdě znamená, že musí se jim státi Pravda Kristova a jeho přikázání a duch nejvyšším cílem i cestou! Nic jiného! Ne pozemská moc, počet, vliv . . . Především toto! Jinak zase budou hájit pravdu Kristovu a sami jí nebudou ani mít, ani podle ní žít!

Proto katolík dneška i zítřka jest katolíkem vroucně věřícím, spoléhajícím na modlitbu, toužícím po vládě Páně v duších a ne jen na papírech a výnosech.

V tom musí nastati zřetelný obrat.

Nebude možno cenit katolíka podle jeho vnější příslušnosti!

A konečně: O to šlo vždy jedině Pánu Bohu a o to mu také půjde. Ne o naše pozemské společnické cíle a naše cesty.

Proto není třeba se bát, že se nám mnohé cesty a způsoby zboří. Církev svatá, když se jí zamezí učít ve škole, bude učít venku, když nebude míti vliv na zákonodárství, bude působit zevnitř na mravní názory, když jí vezmou majetek, bude se šířiti bez hmotných pomůcek v prostředí cizím,

když jí vezmou veřejnou povahu, bude se šířiti jako skrytá hnutí, když nebude moci žíti organisovaně, bude žít soukromě,

když nebude moci kázati veřejně, bude získávati lidi osobně.

Nebojme se o Církev, když se bojíme o své posice a o své způsoby. Bůh nepotřebuje našich způsobů a našich posic, může míti ke svému cíli zcela nové cesty. Jen když vedou k cíli!

A tak jest katolík dneška odhodlán šířiti vsude katolické mínění, ale jest i katolíkem zítřka, který se přizpůsobí, nevisí na přítomných formách, ale pln jistoty, že věc Boží jest jistá, čeká na nové cesty a nové možnosti, aby se podle nich zařídil.

Nové výhledy.

Katolíci v čsl. státě stojí po 21. září 1938 tvář v tvář skutečnosti, jež není sice ničím novým, avšak teprve nyní je ji vidět v plné její podobě . . . Odtržením krajů německých, převážně katolických (na př. největší procento katolíků bylo v zemi České v německých polit. okresech tepelském a kaplickém), poklesá citelně i celkové procento občanstva katolického vyznání v úhrnném počtu veškerého obyvatelstva. Dále jest třeba si uvědomiti, že nové Slovensko bude si své věci kulturně-náboženské spravovati vlastním nejvyšším úřadem a upravovati vlastním zákonodárstvím. Je tudíž možno, že někdo přijde na nápad, že na Slovensko není již třeba bráti ohledy při upravování kulturně-náboženských záležitostí v zemích české a moravské. Při rostoucí převaze konsolidované krajiny slovenské mohl by ovšem míti tento názor důsledky velmi málo příjemné třeba i pro celistvost nového Československa . . .

Nový stav náboženského složení našeho státu nemusí nás však nikterak uváděti v obavy. Vždyť právě proces, za něhož se Nové Československo rodilo, zřetel-

ně ukázal všechny slabiny a omyly starého režimu, který do poslední chvíle nedovedl naléztí jediné možné kladné stanovisko k nejstarší národní tradici české, k tradici katolické: Ti, kdož v rozhodujících hodinách na svátek sv. Václava klečeli před jeho hrobem, pocítovali až příliš citelně, že ani v této chvíli ti, kdož starý režim reprezentovali, nedospěli k poznání a uznání svých povinností vůči Dědici České země... Neznali sv. Václava... a přišlo 30. září 1938! Těžko je nevzpomínati na Tábority a kalvíny, kteří na svou neúctu k těmž světcům rovněž doplatili na polích lipanských a pláni bělohorské!

Stojíme-li dnes tváří v tvář torsu Koruny Svatováclavské, torsu dědictví, jež dosud dovedli uhájit i ti nejhroší z našich vládařů, přece nejví se kulturní situace horší o rší doby dřívější. Naopak. Právě dnes musí býti všem až příliš jasno, že trestu nikdy neujdou ti, kdož se klanějí modlám. A vidíme též i pravou tvář těchto model, dosud zastíranou závojem z různých půvabných slovíček. Zhřešili jsme! Avšak již toto poznání je počátkem nápravy. Právě nyní přišla doba, kdy tato náprava musí býti provedena za každou cenu, neboť na každé váhání by těžce, přetěžce doplatil národ i tím, co mu ještě zbylo. Přišel den, kdy katolíci, ti z katolíků, kteří tak těžce nesli teror bezbožecké menšiny v životě veřejném (teror často velmi obratně zakrývaný) musí říci konečně své slovo

Všelijaké koncepce propadly se tam, kam již dávno patřily: všem, kdož nechtějí hloubku svého pádu pochopiti, budíž jednou pro vždy jasno, že tato země se konečně vrací do rukou tisíciletého svého ochránce. A přičiní-li se ti věrní, kteří nikdy neklekli před modlou a neklaněli se jí, přičiní-li se ze všech svých sil, aby co nejdříve byly odčiněny všechny škody, jež utrpělo katolictví v českém národě v době předválečné i poválečné, nebude již překážek, aby skutečně v době nepřilíš vzdálené bylo i to, co je naším dávným přáním a touhou: Československo Svatováclavské! V. Ryneš.

Řád o povinnostech katol. mužů.

III. úvaha o slyšení slova Božího.

Náš Řád v § 7. stanoví, že katoličtí mužové budou podle možnosti poslouchati kázání slova Božího.

Tuto povinnost bylo třeba zvlášť uložit, neboť dnešní doba, shánějící se jen po časových požitcích, kázání velmi zanedbává. Toto zesvětačení katolíků, kteří vynalézají nejrůznější důvody pro zanedbávání slova Božího, se tak rozšířilo, že bude potřebí mnoha úsilí, aby nastal obrat k lepšímu. Nás nesmí od slyšení slova Božího odraditi ani osoba duchovního, ani způsob a obsah řeči. Musíme si vždy uvědomiti, že kněz s kazatelny mluví na místě Božím a byť byl jakýkoli, přec jen v okamžiku, kdy stojí na kazatelně, je při něm Duch sv., aby jej osvětlil, by hlásal Boží pravdu a Jeho přikázání. Naší povinností je, abychom s knězem při hlásání slova Božího co nejvíce spolupůsobili. Bude to především první naše prosba při tom, co kněz se připravuje na duchovní promluvu. Hleďme co nejvroucněji volati k Duchu Svatému, aby svého sluhu plně osvětlil, naplnil jej svými dary, a zvlášť rozvázal ústa duchovního tak, aby byl skutečným vyslancem Božím, aby jeho srdce vzplálo velikou láskou k Pánu nebes a země, a tuto lásku vyzařovalo i na věřící lid, k němuž duchovní bude promlouvat. Po modlitbě odmysleme si úplně osobu kazatele a vtírá-li se nám v srdce naše určitý odpor k němu z příčin nejrůznějších, přemáhejme statečně tento odpor. Bude-li nejhůře, vyzvejme svatého Michaela archanděla a pak otevřeme zcela své srdce tomu, co z úst duchovního slyšíme. Vzpomeňme si vždy na podobnosti o rozsévání a umiňme si pevně, že budeme onou půdou úrodnou, na které sémě slova Božího padne a vzroste a přinese užitek stonásobný. Byť podání slova Božího stalo se co nejprostším způsobem, byť forma i obsah promluvy neuspokojovaly často naše nároky a požadavky, přece jen vždy v každé duchovní řeči najdeme pravé jádérko, jež vyloupeno z hrubé skořápky, přinese nám duchovní užitek.

Duchovní náš vzrůst potřebuje stále nové a nové po-

Před devatenácti stoletími a dnes...

Písmo svaté není beletrie ani historie. Je to zákon. Děje vyličené v Evangelii, které se odehrály po prvé skutečně a symbolicky kolem osobnosti Ježíše Krista, se odehrávají se železnou zákonitostí dál kolem mystického Těla Kristova, jimž je Církev. Do konce světa se bude Kristus rodit ve chlévě, byv odehnán od hospod, domů a paláců; bude navštěvovat hřištníky, spát pod širým nebem, vyhánět zlé duchy, uzdravovat a nasycovat hladové, bude pokoušen ďáblem a nenáviděn fariseji, zákoníky, slovíčkaři, zrazován bankéři, politiky, velekněžími, zapírán křesťany, bude voděn od Anáše ke Kaifášovi, který dal radu, že je užitečno, aby jeden člověk umřel za lid. Do konce světa se budou ptát Piláti s cynickou neapností: »Co je pravda?« A budou si mýt před vzbouřeným davem své ruce. A propuštěný Barabáš, loť, bude triumfovat v očích tohoto světa. Kristus bude bičován, trním korunován, budou na něho plivat a Židé s pohany se budou přit o to, kdo má Krista ukřižovat. Ale ten, kdo Krista vydal, bude mít větší hřích. Podle theorie židovské bude Kristus ukřižován mocí pohanů. A Kristus bude čniti v agonii sám. Nad jeho hlavou bude tabulka: Král židovský, i když Židé budou chtít, aby se napsalo, že Kristus jen řekl, že je král židovský. Skutečnost a theorie, pravda a fikce se budou

přít při agonii Kristově. A tak do poslední písmeny se vyplní Písmo, i když nebe a země pomínou.

Může být Písmo mythem? Mohl evangelista I. století po Kristu vědět, že za 1900 let po smrti Kristově se najdou noví Židé, noví pohané, nový dav, noví Jidášové, noví velekněží, zákoníci a fariseové, noví císařové a Piláti, kteří Krista budou svorně křižovat i když budou ve vzájemném nepřátelství a že pohané Krista usmrtí, i když na něm žádné viny nenaleznou? Písmo je věčně aktuální, chceme-li užít tohoto běžného žurnalistického slova. Farisejské pokrytectví, jidášská posedlost po Království Božím na zemi cestou peněz, slovíčkaření a chytristika židovských zákoníků, zmatek prázdňných theoretiků, pohanská surovost, neúcta k pravdě, fanatická honba za slávou a zdánlivou ctí, touha po pozemských počtech, násilnictví a otupělost ducha, zarputilá pýcha, to všechno jsou vlastnosti, jimiž je zaplaven dnešní svět křižující Krista.

Ale nezapomeňme, že Kristus vstal z mrtvých, že jeho krev přišla na Židy a na jejich syny a že byl rozvrácen Jerusálém, že po zkáze Jerusáléma přišla na řadu prohnílá společnost pohanská a že budoucnost patřila těm, kdož vyšli očištěni z katakomb a byli prodchnuti duchem pravé lásky a statečnosti.

Dr. Ctibor Mařan.

sily a té se nám hlavně dostane, když s otevřeným srdcem nasloucháme duchovním promluvám a čtením. Stává se zhusta, že nemáme opravdu příležitost slyšet slovo Boží. Opatřme si aspoň určitou duchovní četbu, nebo sbírku vhodných duchovních promluv, čtème si je sami, nebo ve své rodině hlasitě, abychom aspoň tímto způsobem nahradili slyšení Božího slova. Máme-li v místě obec katolických mužů, pěstujme v ní každou neděli a svátek takovéto čtení. Jaké to bude pro nás krásné posvěcení dne Páně, jestliže se naše obec katolických mužů sejde v bytě některého člena a zde věnuje půlhodinku své duši.

(Ku př. Tihamér Toth: — Věřím, Desatero, Vítězství Mariino, - zašle na objednávku Svatováclavská Liga.)

Bezbožnický kongres v Londýně.

Není tomu tak dlouho, kdy byli Angličané nejen velmi »snáseliví« oproti katolíkům své země, ale též bez naprostého zájmu o oprávněné požadavky irské katolické menšiny v hrabství ulsterském. Překvapila proto nyní nápadná ochota, se kterou bylo poskytnuto pohostinství zahraničním rozvratníkům, označujícím náboženství za opium národů a Boha veřejným nepřítelem č. 1. Necht' nás to však neudivuje, neboť »volnost projevu« jest jedním ze základních kamenů liberalismu.

Když všechny státy, jimž mělo se dostatí »cti«, býti hostiteli mezinárodních svazů bezbožníků, odmítly tuto pozornost, rozhodli se bezbožníci pro Londýn. Anglická vláda zachovala se příslověčně anglicky: mlčela. Tak zvané veřejné mínění bylo rozděleno ve dva tábory. Anglikánský primas canteburský na př. prohlásil, že nesouhlasí s tím, aby kongres byl úřady zakázán; také necht' od něho nikdo nečeká veřejný projev kongres odsuzující. Tradice anglické politiky připouští projevy různých mínění a názorů. Prohlásil však současně, že lepší než zákaz je slavnostní a veřejné přiznání se ku křesťanství, pročť také že pro dobu kongresu takovéto projevy nařídí. Druhý tábor volal po vytvoření »společné fronty«, aby tak bylo možno vynutiti zákaz kongresu se strany vlády. Úřední list t. zv. »Vysoké církve« vyslovil se však proti; označuje za špatnou taktiku umlčovati nepřátele násilím. Lépe je umožniti nepříteli, aby ukázal veřejnosti neudržitelnost a prázdnotu svých názorů a tak sám se odhalil.

To všechno byly hlasy anglikánské. A co dělali katolíci? Nezaháleli a vyburcovali veřejnost všech světadílů k energickým protestům, adresovaným anglické vládě, aby kongres zakázala. Měli jen poloviční úspěch; vláda odepřela povolení delegaci ruských bezbožníků k návštěvě Londýna a konání kongresu povolila teprve tehdy, když na místě bezbožníků byl sjezd označen jako kongres volných myslitelů. Tak pro veřejnost byl popřen bezbožnický ráz sjezdu, ač kongresové řeči vyústily v nepřítelny útoky proti církvi. Předseda kongresu, belgický volnomyšlenkář Dr. Terwage, oslavoval španělskou delegaci, označuje ji za průkopníka svobody světa. Nikde není tak příkladných bezbožníků jako ve Španělsku! Druhý řečník, rovněž prý Belgičan, jménem Braun, nevybíravými slovy napadal všechny křesťanské církve, označuje je za nesmiřitelné nepřátele křesťanské demokracie. Pověstný »Švýcar« Lorulot, nedávno z tohoto státu vykazovaný, sprostými výrazy urážel Sv. Otce. Také trochu statistiky bylo na kongrese sděleno. Týká se to především nás. Po sovětském Rusku je prý u nás nejvíce bezbožníků. Na 15 milionů obyvatel připadá prý jich skorem milion. Pěkná čest! To by

ovšem bylo v rozporu se steskem, tlumočeným našimi letošními srpnovými kongresy našich volných myslitelů, kde si předsedající stěžoval na nezáměr ma o bezbožnické hnutí, ač je prý podnikáno vše možno a byla zejména zesílena propaganda mezi mladými Křesťanský svět nespokojil se však jenom protesty. Všude konaly se smírné pobožnosti, zejména v Anglii. Konali je nejen katolíci, ale i anglikáni. O průvodu katolických mužů v počtu 50.000, konaném v Londýně, jehož se zejména četně zúčastnili bývalí bojovníci světové války, psali jsme již v 15. čísle »Katolika«. V naprostém mlčení, s odkrytými hlavami, bral se průvod z Westminsteru do katedrál v Southwark. Teprve po svátostném požehnání za pěli všichni »Věřím v Boha«.

Současně s tímto katolickým průvodem pořádala protestní shromáždění i anglikánská organizace »křesťanských vlastenců«. Předsedal mu lord glasgowský. Svůj projev zahájil holdem kardinálu Hinsleyovi, »jehož mužný příklad podnítil i nás, křesťanské vlastence abychom na potupu Boha kongresem bezbožníků odvětili vyznáním víry. Proto jsme se zde shromáždili abychom veřejně osvědčili svoji víru a prohlásili naši věrnost k jejím zásadám a pravdám. Naše shromáždění chce však projevit i politování nad tím, že bylo bezbožníkům dovoleno konati v Londýně jejich kongres. Stalo se tak, jak se domýšlíme, jen ze slabosti a slepoty některých vůdců naší země.«

Mohutné projevy křesťanské Anglie, katolíků i anglikánů, srovnávány veřejností s pustým řečněním kongresovým, docílily toho, že ztroskotal úmysl poštvat nekatolické vrstvy anglické proti katolické církvi.

Kk.

Film.

(Hlídky katolické kinematografické centrály. - Dotazy řídte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Filmy posledních premiér:

Třída Ad.) Filmy vhodné i pro mládež:

Pán a sluha. Půjčovna A—B. Nenáročná česká veselohra Verse česká. II.

Lovci goril. Patria. Výprava do střední Afriky na lov goril. Film zachycuje přímo v Africe život divokých domorodců v džungli. Verse anglická. II.

Třída A. Filmy pro dospělé bez závad.

Rozmarná žena. Radio. Film líčí osudy mladého profesora a dívky, dříve tanečnice, od jejich náhodného setkání až do doby, kdy se jim podařilo přesvědčiti profesorovy rodiče, že manželství, které mladí lidé z lásky k sobě uzavřeli, nelze zničití k vůli zájmům otcovým. Verse anglická. II.

Buldog Drummond v pasti. Arco. Napíná detektivní hra. Buldog Drummond vypátrá a překazí zneužití leteckého vynálezu tajemnou a podvodnou společností. Verse anglická. II. Celý svět zpívá. MGM. Hudební veselohra z rodinného ovzduší umělců, kde nejmladší dceruška svým odvážným pěveckým vystoupením zachrání rodinu od hmotné tísně. Hojně komické scény. Verse anglická. III.

Texasští jezdci. Americký — Paramount. Děj z války mezi americkým Severem a Jihem. Všední život lidí za velmi těžkých podmínek je zpestřen milostným příběhem. Verse anglická. I.

Španělská vyzvědačka. Americký — MGM. Špionážní film z doby Napoleonské. Verse anglická a španělská. II.

Třída B. Filmy s určitými závadami.

Co se šeptá. Lloyd. Příběh z doby dávno minulé. Dívka klesnuvší v bohémském prostředí, jest i v manželství obtěžována svůdcem z mládí, jemuž dítě vypálí Kainovo znamení a tím matku osvobodí. Verse česká. II.

Mra Mota hra se smrtí. Fox. Mister Moto řeší jako profesor detektivní školy případ vraždy jedem, která se stala během boxerského zápasu. Verse anglická. II.

Stage Door. Radiofilm. Americký film. Cílem hezké dívky je dle představovaného děje jedině herecká kariéra. Verse anglická. II.

Druhé mládí. Arko. Manželská historie, kde manžel se v padesáti letech dopouští nevěry, ale poučen životem, vrací se opět k své manželce. Verse česká. III.

Zběsilá smrt. Fox. Boj malé autodopravní společnosti proti automobilovému trustu, plný úskoků a hrubosti. Verse anglická. III.

Morálka na dovolené. MGM. Hra z amerického rodinného prostředí o nebezpečných známostech dospívající mládeže. Verse anglická. III.

Chicago hoří. Fox. Tragedie i štěstí osadnické rodiny. Vzestup i pád jejich synů. Obdivuhodná režie a technika umělého požáru velkoměsta a zoufalých scén. Verse anglická. I.

Manželka něco tuší. Excelsior. Trampská veselohra. Časté urážky jména Božího a jiné závady. Verse česká. III.

Pilot číslo 7. MGM. Hrdinské a nebezpečné výkony letců, kteří denně přináší odvážné oběti pro vývoj letectví, a stinné stránky jejich rodinného života. Verse anglická. II.

Pod jednou střechou. Český — Reiter. Zfilmovaná povídka Ign. Hermannova. Krásné snímky staré Prahy. Malým sestřihem by se hodnota filmu zvýšila. Verse česká. II.

Zijeme jen jednou. Americký — Radio. Oblíbená revuální umělkyně je v této rozmarňané americké komedii osvobozena od vlivu příživníků a přibuzenstva a stane se chotí vytrvalého nápadníka. Verse anglická. II.

Koufčíci revolver. Americký — Universal. Napínavé drama z divokého západu, v němž hlavní hrdina filmu je obviněn z vraždy, ale odvážně vypátrá pravého vinníka. Zavadou jest sebevražda ze zoufalství. Verse anglická. III.

Josetta. Americký — Fox. Film umožňuje uplatnění pěveckých a hereckých vloh mladé S. Simonové. Zdůrazňuje se v něm, že manželství a láska má hodnotu vyšší, než okamžité vzplanutí vášně. Závady jsou v textu a částečně i v provedení. Verse anglická. II.

Třída C. Filmy s určitými velkými závadami, pro které nelze je doporučit:

Noc v Kahýře. MGM. Dramatický děj, založený na lsti, pokrytectví a věrolomnosti. Verse anglická. III.

Ponorka M—9 volá. Americký — Moldavia. Kamarádký poměr dvou námořníků je porušen, když mezi ně vstoupí záletná žena. Nakonec přece však zvítězí přátelství a jeden druhému hrdinně zachrání život. Verse anglická. III.

Rozhlas.

(Hlídky katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Mezinárodní katolický svaz rozhlasový konal svoje výroční zasedání ve dnech 9. a 10. října v Amsterodamu. Nástupcem zemřelého předsedy P. Perquina byl zvolen P. Dito. Týž měl 10. října významný projev, ve kterém objasnil úkoly katolické činnosti v oboru rozhlasu. Jde především o to, aby byly v rozhlasu znemožněny nebo alespoň omezeny ony projevy, které se přičítají katolické nauce a morálce. Dalším důležitým úkolem katolického rozhlasu je upevňovat i posilovat myšlenku míru tím, že bude rozhlasem hlášána pravda a voláno po spravedlnosti. Ředitel svazové kanceláře Spoot mluvil o vlivu katolíků v rozhlasu. Do předsednictva svazu byli zvoleni: ředitel K. a. italské Vignoli, abbé Sturm, Paříž, P. Marlowski, Krakov, a Dr. Hankard, Brusel. Sídlem svazu zůstává i nadále Amsterodam.

Vatikánský rozhlas vysílá nyní každého pátku přednášky o situaci katolické církve v jednotlivých zemích. Prvá z přednášek tohoto cyklu obírala se Irskem.

Z domova.

LITERATURA.

Marie Štechová: **Sv. Terezie od Ježíše.** Vítězové, r. V., čís. 8. Cena Kč 3.—.

Modlitební kniha a duchovním vůdcem katolického muže je kniha »K BOHU«, od P. Dr. Jana Ev. Urbana, duch. řádce katolických mužů v Čechách, kterou v plátěné (za Kč 25.—) neb kožené (Kč 50.—) vazbě Vám zašle Svatováclavská Liga, Praha IV., Hradčanské nám. 8.

VÝHODNÉ KNIHOVNÍ KOLEKCE PRO KATOLICKÉ KNIHOVNY A SPOLKY.

I. Svatováclavská Liga ve snaze opatřit katolíkům levnou vzdělávací a hodnotnou katolickou četbu, sestavila z knih, které má k dispozici, zvláštní výhodný soubor (37 až 39 knih), mezi

nimi jsou na př. Vondruškovy »Životopisy Svatých« (5 dílů), Fáberův Betlém (2 díly), Bittnarův Průvodce Prahou Svatováclavskou (2 díly) náboženské a vzdělávací četby a připojila k tomu 50 různých pohlednic velechrámu sv. Víta, ze Staré Boleslavi a různých námětů Svatováclavských, vše za cenu Kč 315.—, mimo poštovních výloh s dopravou knih spojených. Seznam bude zaslán na požádání proti náhradě Kč 1.— v pošt. známkách. Knihy se zasílají buď na dobírku, nebo po zaslání shora uvedeného obnosu předem. Kolekcí je velmi omezený počet. Je proto třeba se ihned přihlásiti.

II. Vedle těchto kolekcí možno obdržeti »Životopisy Svatých« za cenu Kč 75.— mimo poštovního, Bittnarova Průvodce Prahou Svatováclavskou za Kč 10.— a brožury o sv. Václavu od Dvorníka za Kč 5.—. Objednávky a přihlášky řiďte na Svatováclavskou Ligu v Praze IV., Hradčanské náměstí 8.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

Svatému Otci dostalo se za Jeho mírový projev nesčetně děkovních projevů z řad pracovníků Katolické akce, učenců i vysoce postavených osobností. I naši katolíci krajané v Americe, kteří o svátku sv. Václava konali svůj kongres, jsou mezi nimi.

Svatý Otec o Sobě. V Římě konal se počátkem října mezinárodní kongres geometrů, jehož účastníky v počtu 300 osob přijal v Castel Gandolfo v audienci i Sv. Otec. Při promluvě se zmínil Náměstek Kristův, jak se kdysi v mládí zabýval myšlenkou, státi se geometrem. Ale Boží Prozřetelnost určila Mu jinou životní cestu a předurčila Jej jiným úkolům.

V měsíci září, jak vykazuje statistika italských drah, přijelo do Říma 3229 párů novomanželů, které potom byly přijaty v audienci Sv. Otcem. Tyto papežské audience novomanželů těší se, zvláště v lidových vrstvách, veliké oblibě.

Největšími z církevních řádů katolické církve jsou dnes jesuité a františkáni. První mají 25.460, františkáni 23.644 členů. V misích působí 3484 jesuité a 2116 františkánů.

Světovou výstavu budou mít v Římě r. 1942. Sv. Otec přijal nedávno generálního komisaře výstavy, senátora Cini a jeho spolupracovníky, kteří mu předložili plány a sádrový model chrámu sv. Petra a Pavla, který má býti na výstavišti vybudován. Kostel bude 70 m vysoký, s ohromnou kopulí a o stavební ploše 5000 m².

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Polsko. Sjezd polské katol. mládeže v Czenstochové, jehož se měla účastniti i naše katol. mládež, konal se koncem září t. r. za účasti 100.000 osob. »Przewodnik katolicki« v čís. 41. přináší obrázky účastníků před basilikou P. Marie, z něhož je viděti ohromné množství mladých lidí, mužského pohlaví.

Prelát Josef Klos zemřel náhle z 15. na 16. října v Poznani ve stáří 68 roků, když se byl právě vrátil od hrobu svých rodičů. Dp. P. Klos byl jeden z vynikajících polských redaktorů katolických, kteří vedli i katolickou tiskovou kancelář polskou »Polska Agencja Prasowa«. Byl to muž neobyčejně činný a vytrvalý, který snad nezmařil jedné minuty. 40 roků pracoval na poli katolického tisku, jmenovitě jako redaktor časopisu »Przewodnik katolicki«, jehož byl i zakladatelem. Nechť všemohoucí je mu štědrým odplatitelem za práci, kterou pro katolickou věc vykonal!

Studium Catholicum v Katovicích. Ve dnech 5. až 11. září konal se v Katovicích zvláštní katolický týden na základní téma: Právní a morální význam usnesení první polské plenární synody. Účast se pohybovala mezi 400—500 osobami. Na odpovědných přednáškách bylo dokonce i 700 osob. První den byly 3 přednášky na téma: Význam a podstata církve, druhý den 5 přednášek, týkajících se povinností duchovního správce, třetí den 4 přednášky o životě politickém a rodinném a o úkolech školy v Polsku, čtvrtý den 5 přednášek o spolupráci laiků v církvi, a pátý den 4 přednášky o úkolech katolíků v životě kulturním.

Sjezd vedoucích Katolické akce konal se 10. září v Katovicích. Byli tu zastoupeni krajiští a diecéšní ředitelé Katolické akce. Sjezdu předsedal předseda »Naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej« K. Dziembowski. Byla podána obsírná zpráva o dosažené práci v roce 1937, o rozvoji a stavu Katolické akce i jejich sdružení v celém Polsku a podán také programový a organizační referát.

Beatifikace královny Jadwigy dostala nyní po svatořečení sv. Ondřeje Boboly živější tempo. Sbírají se nyní pilně všechny doklady, týkající se života královnina. Z celého Polska zasílají se postulátoru P. Vojtěchu Topoliňskému prosebné listy o svatořečení, a věřící jsou vyzýváni, aby se hodně modlili

na tento úmysl. Zvláštní mobilisaci modliteb o svatoččením vyhlásil »apoštolát nemocných«, který vede P. Michal Řekas ze Lvova.

Tak katolíci psátí nemá! Ve 42. čísle časopisu »Przewodnik katolicki« píše pan Witold Sluchmiński o záboru Těšínska Polskem ve stati nadepsané »Nezapomenutelné hodiny«. Autor popisuje nadšení obyvatelstva, s jakým vítalo okupační polskou armádu, při čemž si neodpustil některé poznámky o čechisaci polských dětí a polského obyvatelstva a p., které nemá psátí katolíci, který v jednom odpůldní projíždí okupovaným územím. Poznámky ty budí na jedné straně nenávisť a na druhé straně roztrpčení.

Katolická lidová universita byla posvěcena a otevřena v Probošovicích v diecézi Plocké dne 23. října t. r. Universita bude mít každoročně dva kursy. V zimním kursu od října do března bude navštěvovati přednášky mládež mužská, v letním od dubna do září mládež ženská. Podmínkou přijetí je absolvování nejméně 4 tříd obecné školy, a stáří nejméně u mužů 18 let, u žen 17 roků.

Rusko. Slabost sovětského Ruska. Tak nadepsal svůj článek běloruský katolický časopis »Chryščijanskaja Dumka«, v němž líčí chování tohoto státu v posledních historických událostech. Slabost Ruska byla patrna z toho, že nejen nepomohlo Československu, jak se zavázalo, ale po celou dobu ve prospěch našeho státu ani nehleslo, halíc se jen v mlčení.

Za posledních 9 měsíců bylo v Rusku pro »špionáž a sabotáž« popraveno 238 kněží.

Sčítání duchovních, kostelů a náboženských budov bude provedeno v Rusku a skončí dnem 31. března příštího roku. Je to opět jeden z úseků bezbožnických plánů, jak zjistiti poslední zbytky náboženských středisek a tyto pak nějakým »nařízením« rozehnatí.

Další pravoslavná katedrála, tentokrát v Krasnojarsku, byla sbořena na podnět tamních bezbožníků. Na jejím místě bude státi palác bezbožníků.

Žactvo a učitelstvo moskevských škol musí povinně, a sice jednou za čtvrt roku, navštívit tamní ústřední bezbožnické museum.

18 let vězení dostal 29letý Rus Tichomirov za to, že pravidelně naslouchal církevní hudbě zahraničních rozhlasových stanic.

Povstání v sovětské Ukrajině a Bílé Rusi. V poslední době začalo nové veliké povstání v těchto částech Ruska. V Kijevě se vzbouřili letci a z letadel házeli letáky protibolševického obsahu. V Minsku bylo odhaleno spiknutí celého štábu důstojníků běloruské garnisony.

Maršál Blücher byl zatčen a s ním 45 jiných generálů.

A další oběti Stalina. Teprve nyní se sděluje z Moskvy úředně, že velitel sovětské námořní flotily Dušenov byl zbaven této hodnosti a nahrazen kapitánem Drosdem.

Zajímavé chování Sovětského Ruska ve věci Podkarpatské Rusi. »Chryščijanskaja Dumka« v čís. 29. ze dne 30. října t. r. přináší tuto zprávu: SSSR bez protestů souhlasil s rozdělením Československa. Nyní již všechno svoje úsilí vyvíjí k tomu, aby nedošlo k utvoření autonomní Podkarpatské Rusi. Kominternu uložila komunistům na Podkarpatské Rusi, aby se domáhali připojení této země k Maďarsku a aby nijak nesouhlasili s autonomií, jakou chce ČSR. dáti Podkarpatské Rusi. Časopis nazývá Podkarpatskou Rus Podkarpatskou Ukrajinou.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Pro plynové masky katolických kněží bylo kardinálem Hinsleyem schváleno zvláštní označení. Je to malý, kulatý štítek s křížem a písmeny R. C. (Roman Catholic) a výzvou: »V případě potřeby volejte katolického kněze!« Druhé označení je stejný štítek se slovy: katolický kněz.

Belgie. Obecní volby belgické. Poslední dějinné události měly zřejmý vliv i na výsledek obecních voleb, konaných 16. října. Katolíci na mnoha místech utvořili společnou protimarxistickou frontu s vlámskými nacionalisty a rexisty.

Dánsko. Největší varhany v Dánsku bude mít kodaňský rozhlas. Varhany budou o 84 rejstřících a 6100 píšťalách. Cena nástroje odhaduje se na více než 100.000 dánských korun.

Francie. Musí přestatí všechny pokusy omezovati naši náboženskou svobodu a útoky proti naší tradici. Již nikdy nesmí přijíti Herriot nebo Blum s návrhy laických zákonů a dekretů. Něco takového si Elsasané nezasloužili. Francie nám r. 1918 zaručila plný respekt našich práv. Je nyní na parlamentu, vládě a správních úřadech, aby ani veřejně, ani postranně nepokoušely se naše náboženské a školní zákony převraceti. Ti, kdož z naší země v pohnutých dnech narukovali, volají tak důrazně k Paříži. Nejsme sudečtí Němci, ani Rakušané a nemyslíme na žádnou irendentu, ježto jsme věřící občané. Dejte nám však už jednou pokoj s vašimi návrhy laických zákonů! Tak píše »Lotrinský denník«.

Z vědcnosti za uzdravení vykonal vrchní velitel italského letectva generál Penna děkovnou pout do Lurd.

Holandsko. 15 let holandské katolické univerity císaře Karla bylo oslaveno 17. října v Nijmegen. V ústavním kostele celebraval pontifikální mši sv. arcibiskup utrechtický Monsignore Dr. De Jong. Odpoledne byla slavnostní schůze za účasti vysokých hodnostářů církevních a 5 mi istrů.

Den pokání a modliteb měli 30. září po celém Holandsku, kdy ve všech kostelích a kaplích se konaly modlitby před vystavenou Nejsvětější Svátostí.

Protestní shromáždění nad posledními událostmi ve Vídni pořádali holandsťi katolíci v Amsterdamu.

Holandský katolický denník »Ons Norden« slaví letos stříbrné jubileum. Začal vycházeti původně jako týdeník v roce 1880. Jeho odběrateli jsou ponejvíce katolíci, roztroušení v protestantských krajích Holandska. Význačným spolupracovníkem listu je i bývalý ministr umění a věd, P. Marchant.

Irsko. Katolické Irsko mělo nedávno slavný den. Za ohromné účasti duchovenstva i věřících byl položen základní kámen k misijní koleji, kde bude soustředěna nyní misijní činnost z celé země. Slavnosti byl přítomen ministerský předseda De Valera, jeho zástupce O'Kelly, zástupci státních úřadů a na 300 kněží. I vůdce irské opoalice Cosgrave bral podíl na slavnosti. Byl to katolicko-národní svátek Irska.

Italie. Četnými přestupy židů ke katolické církvi zabýval se italský episkopát a upozornil faráře, aby přísně zkoumali pohnutky těchto, ježto je podezření, že neděje se tak z duchovních zájmů. Faráři mohou tyto konvertity pokřtiti až po několikaměsíční čekatelské lhůtě a teprve tehdy, když dotyční veřejně odpřisáhli svoje bludy. Každý jednotlivý případ přestupu musí podle kanonického práva býti předem oznámen příslušnému biskupovi. Farářům se ukládá za povinnost informovati se přesně o důvodech přestupu a rodinných poměrech židovských konvertitů. Nelze připustiti, aby byly pokřtěny osoby, které tímto krokem hledají svoji záchranu, nepomýšlejí však nikterak zřící se dosavadního způsobu života.

Maďarsko. Mírové triduum konaly katolické ženy maďarské ve dnech 29. září až 1. října.

Spiritistické spolky zakázala městská rada budapeštská. Zákaz odůvodnila poukazem na podvoody t. zv. medií, které v poslední době rozrostly se v Budapešti do velkých rozměrů.

Německo. »Reichspost«, kdysi význačný denník rakouských katolíků, založený r. 1893 P. Opitzem, přestal 1. říjnem t. r. vycházeti.

Také něco radostného z Německa. Biskup würzburgský vysvětil nedávno nový kostel benediktinského opatství v Münsterschwarzachu. Chrám svým slohem upomíná na dómy 11. a 12. století, je však moderním výtvorem stavitelského umění. Vnitřek chrámu zdobí mohutná socha Krista, dílo bývalého profesora mnichovské akademie umění Krause, který před několika roky vstoupil do řádu a žije nyní v Münsterschwarzachu jako bratr Maurus.

Farář Niemöller, nacházející se již po 15 měsících ve vězení, odmítl návrh vzdáti se úřadu faráře v bývalé své farnosti Berlíně-Dahlemu a dosáhnouti tak propuštění z vazby. Niemöller zaslal svým farníkům dopis, v němž prosí, aby vytrvali ve víře, tak jako on zůstává jí věren.

Španělsko. Pocta knězi-učenci v národním Španělsku. Vláda gen. Franca jmenovala svým oficiálním zástupcem na mezinárodní konferenci pro elektřinu dp. P. Pereze del Pujaz. Zmíněný kněz demonstroval na konferenci nový aparát pro výzkum elektrické energie.

UVěznění kněze-učence v rudém Španělsku. Znamý astronom P. Rhodes T. J. nejen že musil opustiti astronomickou observatoř v Tolose, ale byl odvezen do Barcelony, kde byl vsazen do vězení.

ZE ZÁMOŘÍ.

Úřední orgán arcidiecése chicagské »New World« bude přeměněn od 1. ledna příštího roku na katolický denní časopis. Katolického denního tisku v našem smyslu v Americe není. Jediným katolickým anglickým denníkem je »Catholic Daily Tribune«, má však malý náklad. Za to jsou v Americe četně rozšířeny týdeníky a měsíčníky; prvých udává statistika 120, měsíčníků 115, dále 13 dvouměsíčníků a 31 časopisů, vycházejících čtvrtletně.

Mexiko. Náboženské poměry se lepší. V městě Camargo ve státě Chihuahua konal se za účasti mnoha věřících eucharistický kongres. Byla to prvá veřejná manifestace náboženská v Mexiku po 12 letech.

Létající ošetřovatelkou nazývají v Australii miss Nancy Birdovou. Když jí bylo 17 let vstoupila do ošetřovatelské školy. Zajímalo ji však i letectví a proto se stala i žačkou známého letece Smitha. Ve dvaceti letech dosáhla dvou diplomů: ošetřovatelky a pilotky. Chtěla se státi pilotem z povolání, ale letecké společnosti měly málo důvěry v pilota-ženu. Miss Birdová, nemohouc dosáhnouti jinak svého cíle, šetřila tak vy-

trvale, až si mohla zakoupiti vlastní letadlo. Teprve nyní nastala její doba. Rázem stala se známou po celé Australii. Kdo potřeboval její pomoci, prostě zatelegrafoval neb zatelefonoval Nancy vsedla do letadla a vypomohla všem, kdož jí žádali o pomoc. Procetavala tak celou Australii křížem krážem. Často naložila nemocného do letadla a dovezla do nemocnice. Anděl strážný jistě je jí vždy ochráncem, neboť obětavé letkyni-ošetřovatelce se dosud nepříhoda ani nejmenší nehoda.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Misie v Číně. Z Říma: Stav misii v Číně jest odlišný v každé provincii; v jedné zemi, která je větší než Evropa, mohou jedni pracovati v míru, zatím co druzí jsou trápeni bouřlivými poměry. Jedni bojují s místními těžkostmi, jako na př. P. Nussbaum, který spravuje jediný okres, podrobený lamaistické vládě, kde jsou křesťané zbavováni svého majetku a donucováni podepsati prohlášení, že přerušují všechny styky se svým duchovním pastýřem a zároveň si musí vykoupiti peníze právo choditi do kostela. Jiní misionáři vidí všecku svou práci ohroženou nebo i zničenou válkou.

Z provincie Hupeh sděluje apoštolský prefekt ze Suih-sien, Msgr. Connaughton, že jeho misionáři mohou pravidelně navštěvovati své stanice; naproti tomu v Sensi, kam pronikli komunismus, mohou tři zahraniční a tři domorodí kněží pokračovati v práci jen na severu a na jihu, zatím co musili opustiti celý střed. V území obsazeném Japonci (1,429.000 km² se 130 miliony obyvatel) omezuje se obsazení jen na strategicky důležité místa a komunikace.

Lupičství opět se vzrývá a nedostatek jakékoliv autority v menších městech připravuje příznivou půdu komunismu. Za takovýchto okolností se misionáři sotva udržují je k tomu třeba nepředstavitelného hrdinství. Drobná válka v Hopei způsobuje misionářům velké těžkosti; v apošt. vikariátu Tien-cin, kde se ještě pocítují škody ze záplav v roce 1937, očekává se nyní dobrá úroda, ale sedláci musí si svou bezpečnost vykupovati u lupičů. Parník, který obstarával denně spojení Tien-cinu a Sien-Sui-Kou, byl zabaven piráty a mohl teprve pod ochranou japonského vojska opět převzít dopravu. Nicméně bezpečnostní opatření jsou nedostatečná a cestující musí platiti příplatky, které se odvádějí lupičům.

V apošt. vikariátu Še-foo v Šantungu jsou misijní stanice zřejmě šetřeny při leteckých útocích; sídliště na pobřeží však velmi trpí ostřelováním z letadel a z lodí. Za těchto poměrů je cestování velmi nebezpečné a jen málo osob se odváží, aby mohly býti přítomny vysvěcení nového biskupa Msgr. Duranda. (Fides.)

Sto let Díla šíření víry v Indii. V posledních 15 letech učilo Dilo v Indii velké pokroky. Příjmy, které v roce 1923 činily 10.000 rupií, stouply v roce 1937 na 50.000 rupií. Nutno připomenouti, že první členové Díla šíření víry dali se zapsati již r. 1839 — před sto lety — a to v Pondišery, později v Madrase a v Kalkutě. (Fides.)

Velká frekvence na katol. universitě v Pekingu. Pro letošní školní rok přihlásilo se na katol. universitu v Pekingu 722 posluchačů, z toho 277 studentek. Universita otevírá letos zvláštní oddělení pro ženy, které bude umístěno v bývalém paláci prince Kunga. Bylo přijato dalších 46 studentů pro případ, že se uvolní místo. Školní výbor pekingský povolil opětně otevření chlapecké a dívčí střední školy při universitě. Uzavření těchto škol bylo nařízeno v červnu, poněvadž se žactvo neúčastnilo oslavy pádu Hsuchova. (Fides.)

Provolání k misijní neděli vydal sekretář posv. Kongregace pro šíření víry Msgr. Constantini. Právě v něm: Je třeba pracovníkům evangelia podati chleba a udržeti jejich mnohonásobně různá díla. V celém světě je nyní 14.239 zahraničních a 6.973 domorodých kněží-misionářů. Seminaristů je v misiích 15.977. Řeholních bratří (cizích i domorodých) je 10.035, zatím co řeholních sester (obojích) je 55.349 a počet katechetistů a učitelů stoupl na 163.430. To tedy znamená vojsko 266.025 pionýrů víry. — Nikdo nesmí při této výzvě chyběti, v tom je tajemství úspěchu. Mnohé farnosti odevzdaly více jak 1 liru (= 1.50 Kč) na hlavu. Kéž si celý katolický svět vezme příklad. — Do sídla Kongregace v Římě docházejí denně misijní biskupové a kněží a prosí o pomoc pro svá díla. Ujišťuji Vás, že cítím bodnutí v srdci vždy, když nemohu vyhověti těmto velkomyslným věrozvěstům. V mnohých zemích bije nyní hodina Boží. Celé masy národů obracejí se na misionáře. K tomu je třeba prostředků, mnohých prostředků. (Podle Fides.)

Katoličtí misionáři ve válce čínsko-japonské. List našich katolických krajanů amerických »Národ« přinesl dopis českého benediktina-misionáře P. Kacha, působícího v Kaifeng, v provincii Honau. Zajímavý dopis je psán v červnu a osvětluje všestranné poměry válečné. Přinášíme jej proto v plném znění: Od té doby co jsem posledně psal, bylo sem do Kaifeng dopraveno vlaky mnoho raněných vojáků. Celkem jich bylo ošetřeno

42.000. Je to ohromný počet na tak malý hlouček misionářů a ctih. sester-misionářek, avšak musíme pomáhati těm ubohým trpícím. »Cožkoli jste učinili nejmenším z mých . . . Mně jste učinili«, pravil Pán Ježíš. Tato slova našeho Božského Spasitele nám takřka stále zní v uších, a nabádají nás, abychom ulevili ubohým raněným, ač mnohý z nás je únavou vyčerpán, zvláště ctih. sestry.

Práce tato vyžaduje mnoho trpělivosti a sebezapření. Někdy raněný neměl rány ošetřeny po 5 dní a následek toho je, že červí hlodali na jeho ranách. Nikdo si nedoveďe představit, co je to, za práci čistit a obavovat tyto chudáky. Jsou naloženi do nákladních železničních vozů a leží tak blízko sebe, že musíme dáti pozor, abychom nestoupili na stělený obličej, anebo prostřelené tělo.

Nedávno byla zřízena ve vojenském táboře nemocnice, kam jsou dopravováni těžce ranění, kteří nemohou již pokračovati v cestě do Hankow, 300 mil jižně odtud. V této nemocnici byla hrozná podivnání! Záněné postele, vojáci leželi na podlaze, některý byl tak »šťastný«, že za podušku mu sloužila cihla, ostatní neměli pod hlavou nic. Museli jsme obstarat lůžka a jídlo.

Dne 6. června na svato-dušní neděli, když jsme se probudili, shledali jsme, že Japonci dobyli Kaifeng. Všude bylo viděti japonské vojáky. Kolem 8. hod. ranní přišli do našeho obydlí dva vojáci, a když spatřili bratra Ildefonsa a moji malíčkovost, řekli pouze »ah, ah«, a spatřivše americkou vlajku na našich dveřích, usmáli se a odešli. Kolem 9. hod. ráno přišlo 7 vojáků; pouze jeden vešel do našeho stavení, trochu se poohlédl a brzy se svými spolčníky odešel.

Do 6. hod. téhož dne pochodovalo městem nějakých 50.000—60.000 japonských vojáků, mezi nimi byly dělostřelecké pluky a nákladní auta, naplněná stělivem a životními potřebami.

V Kaifengu je zřízeno 10 táborů pro uprchlíky, mezi nimiž většina jsou ženy a děti. Náš pater Frant. Clougherty, který je předsedou Červeného kříže, má největší starost o tyto ubohé lidi.

Bohu díky, nejhorší máme již za sebou. Staráme se dosud o 13.000 uprchlíků, z nichž většina jsou ženy a děti, které přispěchaly do našich »táborů« pro pomoc. Problém poskytnouti jim potravu a lékařské ošetřování úplně zaměstnává 60 misionářů a ctih. sester misionářek, kteří zůstali v tomto městě.

Obchody jsou vyprázdněny a bída očekává všechno obyvatelstvo. Noví úředníci nás ujistili, že zásoby lze očekávati v několika týdnech. Jsme vegetariány ne z naší vůle, ale z nutnosti. Leč i zelenina je zde vzácností a maso je luxusem, který si nemůžeme dovoliti. Peníze nemají cenu, neb v přítomné době nelze koupiti ani sirky, nemluvě o nejdůležitějších životních potřebách. Nepřijdou-li zásoby, nelze očekávati nic jiného než zmatek a zkázu mezi obyvatelstvem v tomto městě. Na štěstí máme slíbeno, že nastanou lepší časy a že nová vláda splní své sliby, že bude hojnost jídla pro všechny obyvatele. Jsme ve skutečnosti odříznuti od celého světa. Dráha byla na několika místech vyhozena do povětří a nelze očekávati, že komunikace budou do jednoho nebo dvou měsíců obnoveny. Odeslání tohoto dopisu, jakož i jiných zásilek — bylo umožněno laskavostí plukovníka Hiraoka, z tiskového odboru japonského vyslanectví v Pekingu, který právě navštívil Kaifeng a nabídl se, že dopraví naše dopisy letadlem do Pekingu na poštu. Je to velkoudušné jednání od plukovníka, uvážíme-li, že není povinen tak učiniti. Žádnému z našich misionářů nebylo ublíženo a nyní se jediné staráme, jak bychom pomohli domorodcům, kteří, jak se zdá, přišli o veškerý majetek.

Vojenské autority projevily nám veškerou úctu a jsme jim zvláště vděčni za tento projev přátelství a spolupráce. Mnozí důstojníci mluví zcela dobře anglicky. Toto přirozeně pomáhá k lepšímu porozumění mezi cizím obyvatelstvem a nynější vládou.

Dne 10. června silně přšelo, což značně přitížilo uprchlíkům, kteří táboří na pozemku u naší školy. Budova pojme 600 lidí a kolem budovy je dalších 600, kteří bydlí ve slamených boudách. Silným a dlouhotrvajícím deštěm promokly boudy, takže nebylo možno v nich přebývati. Lid se tlačil do školní budovy, která byla již uprchlíky naplněna. Jelikož dešť ani večer neustal, byla práce s dodáváním jídla obtížná. Za pěkného počasí se jídlo rozdává venku, avšak pro špatné počasí nebylo to možno. Trvalo to tři hodiny než jsme všech 1.200 osob nasýtili. Jídlo pozůstává z rýže a krupice.

Dne 11. června jsem poprvé navštívil italské řeholnice. Jejich budova se nalézá u severní brány. Když Japonci začali bombardovati město, byla jejich budova v dosahu střelby. Sestra představená nám ukázala místo na svém vlastním lůžku, které zasáhla koule. Ačkoliv kusy šrapnelu udělaly velký otvor ve střeše jejich budovy, žádná řeholnice neb chovanka nebyla raněna.

Na to jsme navštívili školu Ching I, kde ctih. sestry z Indiany (Sisters of Providence) starají se o 1.600 uprchlíků. Sestra představená nám sdělila, že po celou dobu bitvy kule a šrapnel padaly kolem jejich budov, avšak nikdo nebyl poraněn

Farní věstník.

Farnost Purkarec pod ochranou sv. Jiří.

Milí farníci! Váš známý a milý farní Věstník přichází k Vám v nové podobě a s novým jménem »Katolík«. Tento název Vašeho nového farního Věstníku naznačuje, že Vás bude informovat o katolických pravdách, zásadách a náhledech, o současných katolických potřebách a otázkách. Zkrátka: »Katolík« katolíkům katolicky. A právě tím předčí bývalou formu našeho farního Věstníku, jenž měl dosti nedostatků: předně vycházel jen jednou měsíčně, vycházel se značným až 3 týdny trvajícím zpožděním pro nepříhodné poštovní spojení mezi vydavatelem v Týně a tiskárnou v Táboře, toto opoždění se prodlužovalo o 4 dny rozesíláním do příslušných farností, nebylo možno naléztí stálého a schopného redaktora, škodil nám i censor okr. úřadu v Táboře zabavováním F. V. pro zmínky o židech, zednářích a bolševicích (tentýž censor však »přehlédl« všechny nehorázné útoky novinářské na kлокotské řeholníky). Za to přednosti »Katolíka« jsou tyto: vychází dvakrát měsíčně, má poukaz d e 8 stran, roční předplatné p o u z e 6 Kč (nezměněné), vychází pravidelně a včas, má zprávy z celého katolického světa: z Vatikánu, ze slovanských zemí, z republiky, z ostatních evropských a zaoceánských zemí. A k těmto zprávám přidružujeme zprávy z naší farnosti a diecése. Proto náš nynější farní Věstník má vhodný název »Katolík«.

N a r o z e n i n y a k ř t i n y : 4. září byl pokřtěn Václav, narozený 23. srpna Václavu Sedláčkovi, dělníku v Purkarcích, a Růženě roz. Ciglbauerové; kmotrem byl Jan Ciglbauer, truhlář v Mydlovarech. - 15. října byla pokřtěna Jana, dcera Jana Kumpfmüllera, šoféra v Budějovicích, a Marie roz. Krbcové. Kmotrou byla Jana Kumpfmüllerová z Rudolfova. - 16. října byl pokřtěn František, narozený 1. října Františku Štumbauerovi, okres. cestáři v Nové Vsi, a Anně roz. Příbylové. Kmotrou byla Kateřina Křížová z Kočina.

O d d a v k y : 15. října ve farním kostele v Purkarcích byl oddán František Minařík, strojník v továrně »Aero« v Praze, svobodný, narozený ve Štipoklasech, s Růženou Tomkovou z Purkarec, svobodnou, narozenou v Hostí.

Ú m r t í : 10. září zemřel v Jeznici Jaroslav Domín, tříměsíční dítě Růženy Domínové z Jeznice. - 23. září zemřela Marie Nováková, vdova výměnkářka ve Chlumci, ve stáří 72 let. Odpočívajte v pokoji!

Příští číslo »Katolíka« obdržíte za 14 dní!

CHCETE VYDÁVATI FARNÍ VĚSTNÍK?

Usnadníme Vám to tím, že polovinu (nebo čtvrtinu) poslední stránky našeho časopisu vyhradíme místním zprávám Vaší farnosti. Za to nám zaplatíte, ať odeberete jakýkoliv počet, paušální částku Kč 25.— (nebo Kč 18.—) za každý farní věstník. Odeberete-li na př. 250 kusů »Katolíka«, přijde Vás »Katolík« se zvláštním farním věstníkem na 40 haléřů za kus.

Připojujeme k celému nákladu jen dnešního čísla tento farní věstník, abyste mohli shlédnouti, jak bude věc zařízena. Přirozeně farní věstník bude tištěn jen pro příslušnou farnost. Do ostatního nákladu nepřijde.

Ctih. sestra Wibora stála několik stop od místa, kde dopadl kus šrapnelu, který vážil skoro půl libry. »Schovaly jsme se«, pravila představená, »za pytle naplněné moukou a obilím a při tom jsme se vroucně modlily k Pánu Bohu a sv. Michaele, abychom byly uchráněny střelby, a Pán Bůh vyslyšel naše modlitby«. Na to nám ukázala velkou bednu, naplněnou kulemi a kusy šrapnelů, které chovanky nasbíraly po bitvě.

Na Japonce si nemůžeme stěžovat; k nám chovali se úslužně a to jak důstojníci tak i vojáci.

Všichni jsme v bezpečí, což přičítáme modlitbám našich dobrých přátel v Americe, zvláště školním dítkám a jejich učitelkám, ctih. sestřím, které za současnou ochranu vysílaly modlitby k nebi.

Pozdravuji své milé rodiče a sourozence v Clevelandě, jakož i všechny naše dobrodince po celé Americe usazené. Bůh Vám všem žehnej!

Svatý Otec žehná rodině Lo Pa Hong. Dne 15. října přijal Sv. Otec ve zvláštní audienci 21 sester řádu Srdce Ježíšova, s nimiž přišlo 8 čínských čekatelek jejich kongregace a několik čínských dam. Mezi těmito byla i slečna Kateřina Lo Cheng Tso, dcera známého, počátkem letošního roku zavražděného presidenta čínské Katolické akce Lo Pa Honga, a paní Anna Zeng. Tato dáma, když dům řeholnic v Šanghaji vyhořel, poskytovala uvedeným sestřím po 6 měsíců přístřeší a pohostinství. Když slečna Lo Cheng Tso byla představena Sv. Otci, našel týž slova nejvyššího uznání pro činnost jejího zesnulého otce, který dle slov Náměťka Kristova, osvědčil se pravým služebníkem Církve. Na památku daroval jí Sv. Otec obraz Sedmi-bolestné Panny Marie. Zvláštního požehnání dostalo se i paní Zeng za její podporu, poskytovanou tak obětavě řeholnicím. Také řeholnicím dostalo se požehnání Sv. Otce, »tak velkého jako Čína, ba ještě většího; velikého, jako je Boží milosrdenství a dobrota, neznající hranic.«

Spavá nemoc, tato metla tropických krajů, šíří se i tam, kde o ní dosud nevěděli. Jmenovitě se rozmohla nyní v Senegalu a její oběti se stal i ředitel misijní stanice P. Esvan.

Každoročně v říjnu je pořádána t. zv. misijní neděle, aby katolíci byli na důležitost misijního díla upozorněni a tomuto modlitbou a dary pomáhali. Z toho důvodu je i naše rubrika »Z misijních krajů« v tomto čísle obsáhlejší, aby i naši čtenáři byli misiónářů a jejich hrdinské práce pamětlivi.

Naše práce.

Nové memorandum ve věci katolického rozhlasu. Ve středu dne 19. října t. r. přijal předseda vlády arm. gen. Syrový dp. P. Dr. Miklíka a Dr. Jandu, kteří mu jménem Jeho Eminence nřdp. kardinála Dra K. Kašpara přednesli požadavky katolíků pro čl. rozhlas.

Články »Ruka Páně dotkla se nás« a »Duchovní mobilisace« v minulém čísle vzbudily u našich čtenářů veliký ohlas. Dnešní úvodní článek jest jejich doplněním a znamená počátek nové akce, která, bude-li důsledně prováděna, může přinést katolíkům ve státě značné úspěchy. Rozšiřujte proto č. 16. a 17. »Katolíka«, ať není domu, kam by tato akce nepronikla.

Článek »Výzva katolíkům v novém státě« můžete objednat samostatně jako zvláštní leták. Nahradíte nám jenom hotové výlohy.

Na vydávání »Katolíka« dobrotivě přispěli: Dr. Benda Kč 50.—, Zbytečný Kč 20.—, Lisický Kč 34.—. Zaplať Pán Bůh!

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí č. 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. - Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovním zásilkou 6 Kč. - Číslo pošt. spořitelny Praha 208.401, č. s. telefonů 617-70. - Řídí redakční kruh.

Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohlédací pošt. úřad Praha 11. Vtiskla kniht. J. Bartl. Praha VII. Korunovačn 14.

KATOLÍK

List Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) - V Praze 15. listopadu, 1938 č. 18

Budme na stráži!

Dnešní doba kvasu, v němž se ocitlo obyvatelstvo našeho státu v důsledku katastrofální porážky těch, kteří po 20 roků řídili jeho osudy, nutí i nás, abychom v tomto víření nejrůznějších zájmů a hledisek zaujímali jasné stanovisko. Nesmíme dopustiti, aby katolíci při hledání nových ředitelů, nových zásad, podle kterých bude uspořádán další život státu, byli zavedeni na cesty, které mohly by se státi v budoucnosti hroblem veškerého náboženského života.

Sledujeme-li s pozorností dnešní tisk a snahy o příští uspořádání nových poměrů, zjišťujeme především, že nikdo není na pochybách o tom, že pro budoucí společenský život v našem státě je nutno ohlédnouti se po jiných zásadách a jiných ředitelích, kteří podle těchto zásad uspořádají nový život. Přes to jsme však svědky toho, že pro uspokojení této živelní touhy národa hledají se cesty a prostředky zcela nesprávné a nepravé. Obrazně řečeno: staří ředitelé oblékají se do nových kabátů, aby se starým nářadím, opravným podle požadavků nových poměrů usměrňovali budoucí národní život. Mají-li k vedení našich osudů přijíti noví lidé, musí býti opravdu noví, nikde a nikdy z dosavadního režimu neexponovaní, ať byli vedoucími, nebo jen jeho podporovateli tím, že se s tímto režimem ve svých projevech stotožňovali. Není zdravým a také ani křesťanským potíratí jednu výstřednost výstředností druhou, jako je na př. dnešní heslo: mladým moc, starým jen odpočinek, oproti staré nesprávnosti; starým sluší vláda, mladým jen služba a poslušnost. Katolík nemá ani jeden, ani dru-

hý směr podporovati, neboť ví, že před Bohem jsou sobě všichni rovni, a že musí podporovati jen ty, kteří naplnění a proniknutí Bohem a plně schopni zaručují, že z této plnosti budou štědře rozdávatí svým bližním. Katolíci, chtějí-li opravdu posloužiti národu, musí býti na stráži a žádat rozhodně, aby v čelo státu a k vedení jeho záležitostí byli postaveni ne svobodní zednáři, ne totalisté, ne rasisté, ani autoritativní demokrati, ani osoby s velkými programy na papíře, ale skuteční Bohem a Jeho příkazy proniknutí lidé bez rozdílu stáří, kteří svým dosavadním vzorným životem opravňují k naději, že z lásky k Bohu budou dobrými služebníky svých spoluobčanů. Náš národ nepotřebuje dnes velikášství, ale ducha pokory a služby. Až budeme vybírat ředitele svých osudů, udělejme to jako naši předkové, vyberme si nové »Přemysly Oráče«, o jejichž dobrých vlastnostech jsme se přesvědčili a, přímo od pluhu, od jejich zemědělní postavy je v čelo našeho státu. Nedejme nic na plané námitky, že při volbě musíme hledět na osobu, která by měla určitou státnickou zkoušku a školu za sebou, neboť zvolíme-li dobře vzdělaného člověka, s kterým je Kristus v ustavičném a živém spojení, On jej naučí všemu, co bude k službě národa doma i za hranicemi potřebovati. Myslí-li to dnešní noví reformátoři — ať jsou jakéhokoli směru — opravdu a dobře s národem, udělají nejlépe, když sebe z volby vyloučí a vyvolí podle zásad právě naznačených ty, kteří nejméně o ředitelské funkce v národě usilují.

Křišťan.

Tři výzvy ku třem činům.

Vše kolem nás nutí, abychom se co nejpevněji a nejtěsněji sbližovali. Jednota víry musí býti mezi námi vždy víc a více nejvyšším poutem, které převyší všechny, ale zcela všechny rozdíly. Tato jednota však není jen vnější, ujednaná, z potřeby okolností. Katolická jednota jest především zdůvodněná vnitřně a vnitřně založena na jiné, nadlidské jednotě. Touto jednotou nadlidskou se právě lišíme podstatně a nejvíce ode všech jiných dohod a jednot, které všechny jsou jen napodobeninou této nejvyšší jed-

noty, jakou dává nám, katolíkům, s p o j e n í s K r i s t e m J e ž í š e m ! Právě dnes jako karikatury vznikají i jiné nadlidské jednoty, jako jsou jednota krve, rasy a půdy, jednota pozemského cíle, jednota v bohorovném státě. To jsou však napodobeniny, jsou to přímo úšklebky zloduchovy, jako je jeho sjednocení proti říši Kristově, jako jeho ztělesnění v lidstvu, spojení hmotné proti duchovnímu, spojení pozemské proti božskému, spojení uboze přechodné proti věčnému spojení ztročeného člověka proti svobodě

synů Božích. Jak dnes teprve cítíme, jak my katolíci jsme svobodní, jak dnes víme, kam vede otroctví zla, když se jen poohlédneme po okolních společenských útvarech! — Spojení naše v Kristu Spasiteli není jen spojení k témuž cíli, nebo spojení mravní, jest to hlavně spojení, které jest uskutečněno Tělem Kristovým! Všichni jíme Tělo téhož Krista Ježíše, všichni pijeme Jeho Krev. Když tedy ve všech nás to též živé Tělo vtěleného Boha a táž živá Krev Jeho žije a proudí, všichni jsme tímto spojením v Něm jeho údy a dohromady Jeho tělem, On jest skutečně naší Hlavou a majitelem, nositelem tohoto velikého těla, Církve své.

A to jest ona nejvyšší a nejskutečnější jednota, která může vůbec mezi lidmi existovat, jednota božská, jednota božského Života, který z Nejsvětější Svátosti do nás všech vtéká, v nás všech žije a působí!

Jest tedy na nás, abychom si tuto jednotu vždy důrazněji uvědomovali! Běda, zapomeneme-li na ni! — Tato jednota musí tak dokonale pronikat naše myšlení, že musíme stále cítit, že kdykoli a kdekoli se potkáme na světě třeba s neznámým katolíkem, ale katolíkem, který žije v milosti Kristově a miluje Krista, že jsme s ním hned nejdůvěrnější a nejpřímější bratři. Toto nové, silné, svaté bratrství se musí postavit proti dohodě zla, která stojí dnes ve světě a jejíž jednotu a spojitost můžeme pozorovat všude: ve veřejném životě, v umění, v tisku, v rozhlase. — To jest první, důrazné, nutné heslo dnešního dne, které chceme hlásat po své celé vlasti: katolíci, Kristu věrní mužové, odhoďte vše, co vás dělí, spojte se statečně a pevně nade všechny politické, stavovské, názorové, společenské a jakékoli jiné rozdíly v jednotě života Kristova v nás!

Ale sami již vidíte, že předpokládám něco, co musí dříve a nutně býti v nás, má-li taková jednota nastati. Sami vidíte, že ono staré, zvykové katolictví, kdy jsme se za katolíky měli i vyznávali, ale kdy jsme žili velice lhostejně ke Kristu, kdy jsme pouze o Kristu věděli, o něm mluvili, k němu se i modlili, ale kdy jsme to hlavní nekonali: Nebyli jsme v Něm a On nebyl v nás! I zloduch, i nepřítel Páně ví o Kristu a proto ještě není spasen a není Jeho! Ani my jsme jimi často nebyli, jestliže jsme žili odděleni od Něho. Proto nezůstal mezi námi v podobě pokrmu, — proto jest mezi námi, aby vcházel do nás! Jest tedy prvním a nutným předpokladem katolické jednoty především spojení s Kristem, které nespočívá jen ve vyznávání, ani jen v hlásání, ani jen v práci pro Něho, neboť to vše může být jen a jen velikým klamem, jestliže především není Kristus v nás!

Mužové, vše jest marné, ale opravdu vše, nebude-li Kristus Ježíš v nás trvale a stále! To jest nové slovo! Pochopte je! To jest již nové katolictví, nové ne proto, že by bylo novou pravdou, ale jest novým požadavkem! Bývalí katolíci, kteří se spokojovali prostředním životem, dnes již naprosto nestačí! Nutno pochopiti, že svět jest stále napětí, stálá váha!

Jestliže na jedné straně jest více zla, rouhání, nelásky, útoků, — musí býti zcela nutně na druhé straně více lásky, více dobra, více chvály Boha, ale i více posily proti nebezpečí a pokušení: Sami uvažte: svět a zlý duch volá všemi otvory do světa: Pojďte za mnou! Dám vám vše: Požitky, volnost, můžete dělati, co chcete! Já nemluvím do vašeho svědomí, já nemluvím do vašeho manželství nebo nemanželství, já nemluvím do vašeho počtu dětí, já vás nevolám

každé neděle brzo ráno z lůžka, já nemluvím do výchovy vašich dětí, já vám nezakazuji čísti a viděti, co se vám chce! Vše smíte a můžete podle vůle, podle vášní a chuti! —

A teď si položte proti tomu, co témuž lidstvu řekne kněz Kristův: Ty nesmíš jednat, jak kdy chceš! Ty musíš býti ke svému dělníku spravedlivý, a to docela a plně! Ty musíš v manželství zachovati neporušeně svaté a veliké zákony Boží, ty musíš žít v manželství jedním, věrně, trpělivě. Ty musíš své děti vychovávat i proti teroru světa podle Boha, ty musíš se postít, víru vyznávat, kříž trpělivě nésti... Cítíte to, vidíte ten rozdíl? Jak můžeme myslet, že dnešní člověk, mladý člověk, půjde za hlasem, hlásajícím pravý opak toho, po čem touží tělo a svět? Čím vyvážíme onu temnou, obrovskou sílu vášní?!, které svět dovoluje, abychom přitáhli člověka ke Kristu? Bude to vůbec možné? — Mužové, jest klamem myslet, že proti tomuto náporu a svodu světa stačíme také jen organisací, tiskem, projevy... Proti jedné pudové síle musí býti jiná, větší síla! Jinak jest konec! A tato síla proti pudům a vášním jest jediné a pouze Kristus Pán sám! Nic jiného! Žádné pouhé spolky, tisk, schůze, podniky! To vše je málo! Jedině Kristus v nás přemůže pýchu, smyslnost, sobectví, hněvivost, skleslost, malomyslnost, slabost! Jen On!

ON TEDY MUSÍ DO NÁS!!

A to znamená druhé veliké heslo dnešní doby! Mužové, Vy musíte co nejčastěji přijímati Tělo svého Pána a Spasitele!

Časté svaté přijímání mužů musí býti heslem a příkazem doby přede vším a nade vše jiné. Pak teprve nabude to ostatní síly, účinku! Pak teprve je to druhé na svém místě, — to jsou spolky, schůze, podniky kulturní, politické, hospodářské, sociální... Pak teprve, ale ne před tím! Ale potom také skutečně nabudou úžasné průbojné síly!! Chcete-li tedy, mužové, opravdu svým životem a snahou bojovati za svaté pravdy a příkazy Boží, tedy jim dodáte vítězství tím, že před nimi a mezi nimi a současně s nimi stále budete přijímati Krista Ježíše, že On bude je prováděti s Vámi!

Není pomoci, než jasně říci: Všechny naše snahy mají jen a jen tuto dvojí možnost a třetí není: Bud s Kristem v sobě jistě zvítězíme, nebo bez Krista při vši své snaze jistě podlehneme!

Jak jest vše v Církvi Kristově připravováno Božskou Prozřetelností! Když před třiceti roky svatý Otec Pius X. zvolal do světa, že nutno často, ba denně přijímati Tělo Páně, bylo to jako nové zjevení po dlouhé, dlouhé době odloučení od Krista, kterého přijímali věřící jen jaksi slavnostně a z povinnosti velice zřídka! A toto zvolání svatého papeže bylo zatím jen dalekou a netušenou přípravou na veliké a vůbec ani nečekané boje dnešních dnů! Kdyby totiž již dnes miliony denně nepřijímali Krista Pána, kolik by lidí vydrželo dnes bez Jeho síly při něm? Ale věci Boží se jen těžko prodírají lidskou liknavostí! Jen nadšené a pohotové duše se rychle přizpůsobují volání Božímu, většina jen pomalu a po létech. Nuže, dnes teprve jasně a silně voláme i k Vám, mužové: Ne jen někdy, ne jen činnost, ne jen sami, ale často a stále s Kristem v srdci nutno žít a bojovat a vytrvat a trpět a pracovat!!!

Vzpomeňme, jak to mnozí naši významní a prozíraví mužové pochopili již dávno: Ministr Dr. Nosek, poslanec Myslivec, profesor Svoboda, — nekladli jádro své činnosti slepě do své práce a do svých podniků.

Ty byly jen druhotné v jejich životě! Vždy a denně přijímali především Krista Pána. Na schůzích, na sjezdech, na konferencích a zájezdech, při řečích pro mládež, — vždy a vždy přijímali Tělo Páně. Jak často ministr Nosek, — mohu říci, že každé neděle, když časné odjížděl na schůze a přednášky pro mládež jako apoštol a misionář, již před pátou hodinou ráno byl u sv. přijímání u františkánů v Praze a hned po mši svaté rychle odjížděl, když jiní teprve docházeli na nádraží přímo z bytů a pak teprve byli na mši svaté venku. To jsou vzory, ale vzory nehmotné a pozemské činnosti, to jsou vzory plně katolické, protože v Kristu Pánu a s ním žité a prováděné činnosti!!

P. Dr. Jan Ev. Urban OFM.

(Pokračování.)

Řád o povinnostech katol. mužů.

IV. úvaha o sv. zpovědi a sv. přijímání.

§ 9. »Řádu« zní: Budou očišťovati svou duši od hříchů nejméně třikrát do roka a přijímati Tělo Páně, z kteréhožto počtu jedna sv. zpověď vykoná se a sv. přijímání přijme v čas velikonoční; toto sv. přijímání pak připadá podle možnosti ve vlastním farním kostele.

Toto ustanovení našeho »Řádu« je jednou ze základních povinností katolického muže. Je to nezbytný předpoklad vlastního posvěcení, vlastní bezúhonnosti, jež jediná nás opravňuje k veřejnému působení. Neplníme-li svědomitě ustanovení o sv. zpovědi a o sv. přijímání, nevydávajme se za katolického muže a nechodme mezi své spoluobčany, abychom jim přednášeli a jejich chyby napravovali. Veřejně činný muž musí býti pravým vzorem bezúhonného života a k tomu nejvíce síly se mu dostane ve sv. zpovědi a sv. přijímání. Bezúhonným býti a trvale prospívati v křesťanských cnostech nelze dnes bez pevného spojení se Spasitelem, proto je třeba, abychom dnešní úvahu věnovali ustanovení, které nás k tomu sponení nabádá

a vede. Ustanovení o sv. zpovědi a sv. přijímání obsahuje v sobě především povinnost uloženou nám církví, jež zní: aspoň jednou do roka zřízenému knězi se vyzpovídati a v čas velikonoční Nejsvětější Svátost oltářní přijímati.

Sv. přijímání vykonajme pokud možno ve svém farním chrámu. Je to i pro povzbuzení našich spoluobratřích, kteří snad chrám Páně navštěvují, jimž však schází často statečnost k tomu, aby před spoluvěřícími veřejně vyznali Krista Pána i přijetím Jeho Těla. Náš »Řád« předpisuje sv. zpověď a sv. přijímání ještě dvakrát. Nepraví kdy, ale na nás, katolických mužích, náležejících do Svazu (Svatováclavské Ligy), jehož duchovním vůdcem je sv. Václav, jest, abychom jednu sv. zpověď a sv. přijímání vykonali na svátek sv. Václava. Třetí pak vykonajme o duchovních cvičeních, o nichž »Řád« sice nemluví, které však všem katolickým mužům co nejvíce doporučujeme. Tyto nejmenší povinnosti, které nám »Řád« o sv. zpovědi a sv. přijímání ukládá, nevylučují ovšem, abychom se častěji zpovídali a častěji přistupovali ke stolu Páně. Hledme proto růsti duchovně tak, abychom z povinnosti přistoupili k dobrovolnému častějšímu sv. přijímání a neustávajme v této horlivosti dotud, dokud Svátostný Spasitel nebude denním naším hostem, denním chlebem, pro pravý a čistý křesťanský život.

Duchovní růst v tomto směru předpokládá hodné přijetí uvedených svátostí. Máme řadu vhodných pomůcek, které nás vedou k hodné sv. zpovědi a sv. přijímání, nebudeme proto zase podrobně rozebírat přípravu k těmto svátostem. Podíváme se však na tuto přípravu s hlediska určité zkušenosti. Především nechodme k těmto svátostem jedině proto, abychom chodili, varujme se povrchního přijímání, zvláště rychlé přípravy. Naše duše musí přijmouti především stav duše marnotratného syna, musí býti naplněna opravdovou ošklivostí nad vlastními nepravostmi a hříchy. Musí si uvědomit nekonečnou svatost a spra-

SOBECTVÍ?

»Když pozoruji katolíky, tak vidím u nich sobectví jiného sice druhu než u nás nevěrců, ale sobci jsou stejně jako my. My chceme se mít dobře, žít a využít se dokud je čas, neboť po smrti je těžký vandr, ale vy, protože věříte v život posmrtný, zařizujete se na později. Pořád myslíte na zásluhy které máte, tím budete se mít dobře potom, proto si mnohé nyní odpíráte. Musím doznat, že se snažíte i o jiný život, než jaký vedeme my nevěrci, ale pohnutkou k tomu je, jak jsem již řekl, sobectví. Znáte přece moji matku a víte, jak je mi jí líto a zlobím se také na ni, když vidím, která večer klečí na tvrdé podlaze a modlí se. Je stará, udřená, uběhaná a vydrží tak dlouho klečct. Nechci ji následovat; ačkoliv svoje názory skrývám, vím že se trápí pro mne, ale já nechci shromažďovat nějaké zásluhy na později, chci bráti hned!«

»To je mi vás pane doktore velice líto, že tak málo rozumíte křesťanství a jste tak vzdálen názoru své matky. Či myslíte, že příprava křesťana na život věčný jest totéž jako když si někdo koupí vepřička, celý rok pro něho shání, krmí ho a těší se, že v zimě bude se mít dobře?«

»No skoro tak« — směje se pan doktor.

»Pane doktore vy nevíte co jest láska. Usmíváte se, a tím mi ukazujete, že ji neznáte. Pohleďte na vaši maminku — nevidíte její lásku? Ne — neboť jste příliš ponořen do zájmů tohoto světa, než abyste ji mohl rozuměti, jejímu tichému bolu a její obětavosti se

kteřou vám slouží. Proč to dělá? Vždyť vy si můžete zaplatit a ona by z pense, kteřou dostává žila mnohem klidněji.

A přece vás neopouští, ani vám nevyčítá — kde vidíte sobectví? My tomu říkáme oběť. Obětuje se pro vás a za vás, na sebe nemyslí.

Náš poměr k Bohu usměřňuje naše činy. Protože ve všem, co nás obklopuje, vidíme dílo Boží a z této krásy, účelnosti a harmonie stvoření rozumem poznáváme jaký asi Bůh jest a snažíme se k Němu se přibližovati a v modlitbě Ho poznati. A protože poznáváme, že Bůh jest absolutní Dobro a Láska, tedy i my milujeme Toho, který nás od věčnosti miluje. Proto veškeré naše konání a sebezapírání, jest pro Toho, jehož milujeme. Tedy duše milující svého Stvořitele myslí na něho a na sebe zapomíná.

Tak je tomu i v řádu přirozeném. Vaše maminka pro vás zapomíná na sebe. Ano to je láska, když na sebe zapomínáme a říkáme se sebe pro toho, jehož milujeme. V tom je právě neštěstí dnešní doby, a neštěstí dnešních rodin. Muž nezřiká se sebe, ani žena nechce si ničeho odepřít pro muže a proto tolik rozvrácených rodin. Což to nevidíte v úřadě i ve společnosti?«

»Musím se přiznati, že jste mne dokonale přivedl z konceptu. Zdá se vše tak samozřejmé, ale věřte mi, že jsem nikdy takto neuvažoval a vidím, že vlastně z náboženství, nic neznám. — Prosim vás, jestli vás rozmluva se mnou neunavuje, počkejte zítra na mne, půjdeme opět spolu.«

Tx.

vednost Boží. Z tohoto poznání vzejde poznání velikosti vlastní viny, a s ním nutno vzbuditi opravdovou lítost nade všemi poklesky, kterými jsme tuto Spravedlnost a Svatost urazili. Bůh je ovšem i nekonečně dobrý, laskavý a milosrdný, je naším Otcem a proto nejlépe uděláme, vmyslíme-li se do stavu milujícího a zbožného dítěte před milujícím Otcem a budeme-li volati v duchu: Milovaný Otče nebeský, víš předobře, že srdce mé hoří láskou k Tobě; ač jsem Tě miloval a miluji nadevše, přec nade mnou zvítězilo mé tělo, zlé náklonnosti, oddal jsem se hříchu; jak bídné a mrzké to bylo jednání vůči Tvé nekonečné lásce a dobrotě. Nejsem za to hoden býti Tvým dítětem. Vidím jasně, jak jsem Tě urážel a hněval a hořce oplakávám tuto svoji slabost a provinění v pevném úmyslu, že všechno vynaložím, abych se všeho hříchu, všech urážek Tvé svatosti a spravedlnosti varoval. Věřím pevně, že Tvá láska, dobrota a milosrdenství skloní se nade mnou, proto volám z hlubin svého srdce: Odpusť Pane, odpusť svému dítěti, jež s pláčem v nejhlubší pokoře sklání se před Tvou velebností.

K hodné sv. zpovědi je třeba, abychom co nejlépe své viny poznali, dobře si je uvědomili, proto zpytujeme co nejčastěji vždy při večerní modlitbě své svědomí. Vykonejme svědomitě uložené pokání a hned po něm začněme s přípravou na přijetí Svátostného Spasitele. Hleďme se vši vůlí soustřediti svou mysl na Ježíše, vzbudme krátce víru v božskou přítomnost Spasitele pod způsoby chleba, naději v Jeho veliké milosrdenství a Jeho nekonečnou lásku oplatme vyznáním své nedokonalé lásky. Vzývejme při tom na pomoc svého patrona, P. Marii a všechny svaté a světice Boží, aby Bůh nám dal té milosti, abychom živě a jasně věřili, že podoba božského chleba, který nám kněz podává, je živý a pravý Bůh sám. Bezprostředně před sv. přijímáním upněme — s touhou hladového po nasycení — svůj zrak na svatostánek a hleďme stav své duše připravit tak, aby s radostí a plesáním, v nejhlubší však pokoře vítala svého Pána Spasitele a s Ním spojila se tak, že od oltáře odejde jeho pravý obraz a podobenství Boží.

Film.

(Hlídkka katolické kinematografické centrály. - Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Filmy posledních premiér:

Třída Ad.) Filmy vhodné i pro mládež:

Neporažená armáda. Český — půjčovna A—B. Film dobře vystihuje život ideálního vojáka v kasárnách i mimo ně. Vyzvedá úkoly armády a dobře řeší otázku její nutnosti. Film pěkně předvádí děje z občanského života a vhodně při tom poučuje o účelu jednotlivých druhů zbraní. Verse česká. I.

Třída A. Filmy pro dospělé bez závad.

Svatební cesta. Český — Slavia. Řada veselých událostí podávaných celkem ve slušné formě, udržuje napětí, zaviněné neobratností naivních novomanželů, kteří před svými přibuznými se nesměli k sobě znáti. Verse česká. II.

Snídáně ve dvou. Americký — Radio. Veselohra, dle níž se sympatické dívky podaří změnit zhyčkaného a lehkomyšlného boháče v řádného člověka. Verse anglická. II.

Arsen Lupin. Americký — MGM. Detektivka o posledním mistrné krádeži známého Arsen Lupina před jeho definitivním odchodem do řádného života. Verse anglická. II.

Záhada čínského démantu. Americký — Radio. Vtipná a napínavá detektivka o pátrání po ukradeném démantu. Verse anglická. II.

Hoši z Pavelské ulice. Americký — Moldavia. Dovedná režie vytvořila zde věrný obraz »válečného stavu«, vzniklého ze sporu o hřiště mezi kluky dvou sousedních ulic. Vyzdvižení některých dobrých povahových vlastností: Odvahy a věrnosti, snahy o zachování dobrého jména, klíčící odpovědnosti, činí děj sympatickým a v přítomné době pro mnohé i poučným,

neboť zrada a podlost jsou postaveny do nespříznivého světla. Film byl dříve úzkoprse považován za militaristický a proto byl teprve nyní připuštěn k předvádění. Verse anglická. I.

Třída B. Filmy s určitými závadami.

Syn prokleté země. Americký — Kino. Veselohra z divokého západu. Boj farmářů s lichvářskou společností, který vede poslanec cowboyů. Časté vtipné scény. Vítězství spravedlnosti. Verse anglická. II.

Třída D). Filmy pro katolíky a katolická kina zakázané:

Manekýnka. Americký — MGM. Autor filmu sleduje ospravedlnění rozvodové neplechty. Rodinný život jest líčen hnusně. Verse anglická. III.

Okolo filmu »Svět, kde se žebřá.«

Reagujeme na článek »Filmového kurýra« v čísle 44., kde se vytýká Dr. Baťovi, že svým vystoupením proti filmu »Svět, kde se žebřá« poškodil v Praze již 15 kin, která s ohledem na stávající okolnosti nemohla zmíněný film předváděti. »Filmový kurýř« si stěžuje dále na nejasnost a polovičitost úředního zásahu, který sice film nezakázal, ale doporučil jej prozatím nepředváděti. S názorem »Filmového kurýra« na polovičitost nutno nejen souhlasiti, neboť tato byla hlavním znakem neplošné minulosti a bylo proto povinností filmové censury, film, který mravní úroveň národa poškozuj, k předvádění ani nepřipustiti. Hmotná škoda, o níž se »Filmový kurýř« zmiňuje, nemůže daleko převážiti škodu morální, která promítáním tohoto filmu, který vidělo též mnoho mladých, byla již napáchána. Ostatně Dr. Baťa nebyl první, který na závadnost tohoto filmu upozornil. Co viděli jiní, mohli viděti páni ředitelé biografů, kteří přes to, že film »Svět, kde se žebřá« viděli, přece si ho objednali, vzdor jeho zřetelným morálním závadám. Nechtě se proto nyní zlobí sami na sebe, neboť, prodělá-li obchodník na zkaženém zboží, žádný filmový podnikatel se nad tím nepozastaví. Podle F. K. chystá se na Dr. Baťu další kanonáda. Je-li tato výhrůžka míněna vážně, nutno ji považovati za velmi neprozřetelnou, neboť mínění veřejnosti nebude jistě na straně těch, kteří ve filmu vidí jen obchod, bez ohledu na jeho morální účinek. Nechceme se zastávati pana Dr. Baťi, protože je Baťou, ale proto, že měl první odvalu pichnout do vosího hnízda našeho neschopné filmové produkce, která se domnívá, že může návštěvníkům našich českých biografů stále předkládati mláto.

Rozhlas.

(Hlídkka katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Na adresu našeho Radiojournalu. V poslední době jsme svědky neustálých stížností na vedení čl. rozhlasu. Katolíci mají nejvíce takových stížností a často marně volají po nápravě. Čsl. rozhlas při uplatňování katolických požadavků Katolickou akci odkazuje na zásadní rozhodnutí, podle kterého s katolíky prostřednictvím této instituce mluvit nemůže. Zajímavé však je, že na toto rozhodnutí odvolává se obyčejně jen přednáškový odbor čl. rozhlasu, kdežto odbor hudební katolické programy nejen přijímá, ale mnohdy i zařazuje. A tu se nemohou katolíci ubrániti dojmům, že čl. rozhlas brání se katolickému zásahu jen tam, kde by katolíci systematicky a pravidelně mohli slovem působiti na mysl posluchačů rozhlasu a zařazuje do svého programu hudební a zpěvní produkce, o nichž je přesvědčen, že jsou s hlediska poučování neškodné. Čsl. rozhlas, aby ulomil hrot těmto výtkám, občas připustí projevy některých církevních hodnostářů, nebo ojedinelé přednášky — ovšem řádně upravené — katolických osobností. To však jsou ústupky nahodilé, zatím co soustava přednáškového oddělení čl. rozhlasu jest vedena duchem svobodného zednářství, zahroceným velmi často proti učení církve. Katolíci již dvakráte se pokusili o nápravu v té věci, dosud však jejich zákroky byly bez jakéhokoliv výsledku. V poslední době stal se dokonce případ, kde čl. rozhlas popřel zaslání veřejného projevu předsedkyně Svazu katolických žen a dívek, ač před tím jeho dojití potvrdil a slíbil zařazení. Bude-li s katolíky nadále tak nakládáno, může se státi, že se katolíci ani k náhodnému účinkování v rozhlase nepropůjčí, koncise odhlásí a budou se domáhati zřízení vlastní vysílací stanice po způsobu jiných evropských států. I v tomto směru musíme ustoupiti starý režim a nastati nové poměry.

To by se u nás jistě nestalo. Rozhlasová stanice bostonská přerušila ihned vysílání známého »badatele bible« Rutherforda, když též v přednášce chystal se citovati štvavé výroky odpadlého kněze.

Katolický rozhlas v Kanadě má ve stanici Ontario vyhrazeno v neděli t. av. katolickou hodinu. Vysílá se máše svatá s lido-

vým zpěvem, kázáním a přehled událostí z katolického světa. Nyní byla katolíkům a protestantům pro neděli vyhrazena ještě zvláštní půlhodina hudebního programu a proslovů oblíbených řečníků. — Jen v našem čl. rozhlase to ze »zásadních důvodů« nejde.

Z domova.

Prvý ministr Karpatorus. Tak nadepsal svůj článek podkarpatoruský časopis Russkij Narodnij Golos (Ruský Národní Hlas) v době, kdy do vlády generála Syrového byl povolán Dr. Ivan Parkányi. V první části líčí se úřední dráha Dra Parkányi-ho a pak vypočítávají se jeho vlastnosti a zásluhy o Podkarpatskou Rus. Časopis mimo jiné píše: Začav zde — v kanceláři presidenta republiky — s organizační prací, náš jediný úřední představitel v ústředních úřadech, utvořil při kanceláři presidenta republiky podkarpatoruské oddělení a stal se jeho hlavou. Choval se tak, že při vši naší podkarpatoruské stranické rozdrobenosti a svárivosti — nikoho nenapadlo se ptáti, ku které straně Dr. Parkányi náleží. — Dr. Parkányi podporoval, kde bylo potřeba, uváděl delegace, přijímal je, a přiznáme se, byl našim neveřejným ministrem v Praze už tehdy, kdy ještě o jmenování ministra za Podkarpatskou Rus nebylo ani řeči. Pokud se v Praze organizovala studentská nebo dělnická mládež z Podkarpatské Rusi, věc neobešla se bez Dra Parkányi-ho a v tomto roce studentsvo jednohlasně bylo pro to, aby v čele karpatoruského studentského svazu, vzdor nacionálně-politickým sporům byl postaven Dr. Parkányi. Znalost vyšších úřadů v Praze, znalost karpatoruského života, znalost administrativy, umění rozeznávat možné od nemožného, znalost diplomatického taktu, vše to ve výsledku přispělo k tomu, že se stal neschopnějším kandidátem na ministerské křeslo v těchto těžkých dobách. Tolik napsal o Dr. Parkányim nestranný podkarpatoruský časopis bez jakéhokoliv ovlivnění a tak vítala Podkarpatská Rus svého prvního ministra, ovšem ne na dlouho, neboť za několik málo dnů zvíťazilo politické stranictví, byla dána přednost politikům a osoba nadstranická, třebaš vysokých kvalit a mravních hodnot, byla prostě odsunuta. Podotýkáme, že Dr. Parkányi je hluboce věřícím katolíkem řeckého ritu.

LITERATURA.

Giuseppe Ledit, S. J.: **Náboženství a komunismus.** Vydal »Velehrad«, nakladatelství dobré knihy, Olomouc. Cena brož. Kč 7.—.

Papicův útržkový kalendář mnozí naši čtenáři znají. Je to kalendář velmi potřebný pro každého činného katolíka. Všimněte si ukázky, kterou vám podává příloha k tomuto číslu. Jistě se rozhodnete, že se též o něj přihlásíte. Upřímně Vám jej doporučujeme jako původní české a katolické dílo!

Vedoucí salesiánského chlapeckého domova v Praze VIII.-Kobylisích, Čimická 640, obrací se s prosbou k přátelům a příznivcům sv. Don Boska, aby darovali přečtené knihy nezávadného obsahu pro chlapce ústavní knihovně.

Za snížené ceny dodá knihkupec G. Franci, Praha I., Na Perštýně č. 14, tyto knihy: Dr. Zavoral, Křesťanská charita (Kč —.25), Vírou ku štěstí (Kč —.50), Bazin: Obilí, které vzchází (Kč 1.—), Hronek: Sv. Augustin (Kč 1.—), Bazin: Přehráda (Kč 1.—), Hronek: Pius XI. (Kč 1.50), Wibbelta: Kniha o čtyřech pramenech (Kč 2.—), Wibbelta: Kniha útěchy o smrti (Kč 2.—), Lutislav: Život dítek Božích (Kč 2.50), Dr. Řehák: Ježíš Kristus Král (Kč 2.50), P. Rybák: Vademecum (Kč 2.50), P. Rybák: Jak žít? (Kč 3.—), Klug: Boží Slovo (Kč 3.20), P. Rybák: Sursum corda (Kč 4.—), Mäder: Živ buď Ježíš Král (Kč 4.50), Dr. Hejčl: Eucharistická četba bible (Kč 5.—).

VÝHODNÉ KNIHOVNÍ KOLEKCE PRO KATOLICKÉ KNIHOVNY A SPOLKY.

I. Svatováclavská Liga ve snaze opatřiti katolíkům levnou vzdělávací a hodnotnou katolickou četbu, sestavila z knih, které má k dispozici, zvláštní výhodný soubor (37 až 39 knih, mezi nimi jsou na př. Vondruškovy »Životopisy Svatých« (5 dílů), Fáberův Betlém (2 díly), Bittnarův Průvodce Prahou Svatováclavskou (2 díly) náboženské a vzdělávací četby a připojila k tomu 50 různých pohlednic Svatováclavských, vše za **cenu Kč 315.—**, mimo poštovních výloh s dopravou knih spojených. Seznam bude zaslán na požádání proti náhradě 1.— Kč v pošt. známkách. Knihy se zasílají buď na dobírku, nebo po zaslání shora uvedeného obnosu předem. Kolekcí je velmi omezený počet. Je proto třeba se ihned přihlásiti.

II. Vedle těchto kolekcí možno obdržeti »Životopisy svatých« za cenu Kč 75.— mimo poštovního, Bittnarova Průvodce Prahou Svatováclavskou za 10.— Kč a brožury o sv. Václavu od Dvorníka za Kč 5.—. Objednávky a přihlášky řiďte na Svatováclavskou Ligu v Praze IV., Hradčanské nám. 18.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

Účastníci 4. mezinárodního sjezdu křesťanské archeologie byli přijati Sv. Otcem ve zvláštní audienci. V audiencním proslovu srovnával Sv. Otec antické dějiny s přítomnými událostmi a pronesl důrazná napomenutí pro dnešní dobu.

Filippo de Fillipi, proslulý cestovatel a člen papežské vědecké akademie, zemřel nedávno v Římě. R. 1887 zúčastnil se vědecké výpravy na Aljašku a v letech 1913—1914 vedl stejnou expedici do Himalají a Turkestanu. Členem papežské akademie byl od r. 1936.

Osobním přítelem Sv. Otce Pia XI. je generální ředitel pruských státních archivů a pruského historického ústavu, tajný rada prof. Dr. Pavel Kehr, protestant. Meškal nedávno v Římě. Se Sv. Otcem zná se ještě z doby kdy Achilles Ratti byl prefektem milánské Ambrosiany. Dr. Kehr, jemuž bylo letos 78 roků, každoročně zajíždí do Říma na návštěvu k svému vzácnému příteli. **Také Uruguay** bude míti v nejbližší době diplomatického zástupce u Sv. Stolice. Tamní parlament schválil již příslušnou předlohu zákona.

»**Illustrazione Vaticana**« bude vycházeti dále. Vynořily se totiž mylné zprávy o tom, že tato obrazová publikace přestane vycházeti, ale holandský »Maasbode« označuje je za mylné. Změnila se toliko osoba vydavatele.

»**Osservatore romano**« má výstižnou zprávu o světovém zednářství. Zakázáno je v Rusku, Maďarsku, Itálii, Portugalsku, Německu a Rakousku. Bez výslovného zákazu byly potlačeny lože v Turecku a Rumunsku. Omezeny jsou ve Finsku, Španělsku a Brazílii. Na celém světě je asi 4½ milionů zednářů. Zákazem a rozpuštěním loží je prý postiženo na 150 tisíc ložových bratří. U nás, jak známo, se zednáři »dobrovolně rozešli«.

Bohoslovci německé národnosti, kteří dosud studovali v Nepomucenu, budou ve svých studiích pokračovati na německé koleji »Germanicum« v Římě.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Děti našich krajanů v Americe nebudou pomalu umět česky. Vysvítá to z článku chicagského katolického časopisu »Národ«, jenž vytýká českým rodičům, že s dětmi mluví doma jen anglicky a žádají jen na rádoých školách, aby děti česky naučily. Zde však učební program státem nařízený dovoluje učiti česky denně sotva půl hodiny.

Dp. převor K. Veselý zemřel. Byl jedním z českých amerických Benediktinů, kteří před 2 roky odjeli na misie do Číny, aby zde založili novou českou kolej, jež by šířila slovo Boží mezi čínskými pohany. Dp. P. Veselý narodil se r. 1887 ve Studené na Moravě v diecézi brněnské. Japonsko-čínská válka vyhnala české misionáře z jejich působitě. Museli utíkat 600 mil dále na jih do Honkongu a odtud po velkých obtížích přišli opět do Ameriky. Dp.P. převor Veselý zápasil se smrtí od měsíce května, až dne 2. října podlehl nemoci, kterou si přivezl z Číny jako následek dlouhých tropických dešťů.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslavie. Msgr Grivec šedesátníkem. V měsíci srpnu t. r. oslavil své 60týny Msgr Grivec, známý slovanský apoštol a vědec. Nebylo slovanského katolického podniku, jehož by se nebyl aktivně zúčastnil. Zvláště pro unionistické kongresy vykonal práci nedocenitelnou. Byl nejen jejich plným návštěvníkem, ale i hlavním spolupracovníkem a tvůrcem programu. Minulého roku kongres »Slavica catholica« v Lublani, zvolil jej za čestného protektora tohoto sdružení. Přejeme panu prelátovi do dalšího života hojnost Božího požehnání.

Polsko. Katolická akce v Polsku v číslicích. Podle 12. čísla čas. Katol. akce »Ruch katolicki« má Katolická akce v Polsku 19. diecesních a 2.460 farních výborů. Sdružení katol. mládeže mužské má 3.000 skupin a 125.000 členů, Sdružení katol. mládeže ženské má 3.153 skupin s 171.980 členkami. Svaz katolických žen má 5.762 odboček a 167.556 členů, Svaz katolických mužů 4.853 odboček a 127.746 členů.

Mausoleum zřídila H. Sienkiewiczowi, svému rodákovi, obec Okrzea. Zádušní Bohoslužbě byl přítomen ministr vyučování, dva biskupové a zástupci spisovatelských kruhů.

Výbor pro »Zimní pomoc« budou míti i v Polsku. Za účasti presidenta Moščického, jeho choti, vdovy po maršálovi Pilsudskim členů vlády a zástupců kleru, mezi nimiž byl katovický biskup Msgr Adamski, ustavil se ve Varšavě zvláštní výbor, který bude organizovati dílo »Zimní pomoci 1938/39«. Vedoucí osobou byl zvolen ministr práce Koścalkowski.

Rusko. Stalínova kritika londýnského sjezdu bezbožníků nedopadla nijak příznivě. Ostrými slovy odsoudil záporný výsledek londýnského sněmování volných myslitelů. Svůj díl dostali zejména angličtí přátelé. Kongres podle Stalínova vyjádření nebyl ani revolučním ani komunistickým činem a ukázal jen

ubohost a slabost komunistů a jejich hnutí v Anglii. Zahraniční bezbožníci musí se ještě velmi mnoho učiti od ruských soudruhů. Tito musí nyní především míti péči o to, aby Moskva stala se Mekkou mezinárodního bezbožectví.

Co jinde odhazují. V letech 1917—1937 bylo v Rusku rozšířeno 328 tisíc exemplářů Darwinových spisů; pro období 1938—42 počítá se s prodejem dalších 120 tisíc knih téhož autora. Za léta 1918—1937 navštívilo Darwinovo museum v Moskvě asi půl milionu osob.

Mexičtí bezbožníci, kteří od r. 1937 konali v Moskvě svoje »atheistická studia« vracejí se do své vlasti. Každý dostal »bezbožnický diplom«. Při rozdělení těchto řečnil mexický soudruh Fernandez. Vyzývá svoje krajany, aby nekompromisně a bude-li třeba bezohledně a násilně bojovali proti víře. Absolventi složili potom přísahu věrnosti sovětům a bezbožnickým ideálům.

Specialistku bezbožnictví mají nyní v Rusku. Je jí vůdkyně komunistických žen Čerbašová. Nedávno vydala velké dílo o »Mezinárodním církevním tisku a jeho boji proti bezbožectví.«

Jak se vykládá v Rusku zkratka SSSR. Jedni praví, že smysl zkratky je ten: Strana Sljuz, Ssylika a Razstřelov — země slz, vyhnanství a střelení, druhí dávají této zkratce tento význam: Skoro Samoga Stalina Razstrelajut — brzy samého Stalina zastřelí.

Jak vzrostl v Rusku úřednický aparát ukazují tato data: v r. 1914 mělo carské Rusko 800.000 úředníků, v r. 1930 měli bolševici již 5.000.000 úředníků a v r. 1936 8.000.000.

»Populárta« komunistických pionýrů. Mladí komunističtí agitátoři zvaní pionýři chodí v červených kravátách jen na schůzích. Jakmile jdou ze schůze, musí kravatu strčit do kapsy, neboť je velmi nebezpečno po ulici s takovouto kravatou chodit; při nejmenším kamenují je děti.

Z EVROPY.

Kardinál Bourne a Balfourova deklarace. V r. 1919 dlel, dnes již zesnulý, kardinál Bourne na úřední cestě v Orientu a navštívil v Jerusalemě i velkému muftího. Když v rozhovoru došlo i na židovské přístěhovače, prohlásil mufti kardinálovi: S Židy, kteří s námi stále žijí, se sneseme, ale jakmile nám sem budou posílají Židy odjinud, uřežeme všem hlavy. Když se kardinál vrátil do Londýna, zpravil o tomto výroku Mr. Balfoura, anglický premiér však odvětil: »Musíme opatřiti židovstvu útlek a Palestina zdá se nám býti k tomu nejvhodnější zemí.«

Paní Dollfussová se svými dětmi žije nyní v Illandrindod Wells (provincie Wales) v osamělém zámku, vyčkávajíc svolení k odjezdu do Ameriky.

Belgie. Otázkou belgických kolonií zabývá se katolický tisk belgický. Nejvíce zájmu jeví se o mandátové území Ruanda-Urundi. »Kdybychom toto území měli odstoupiti, znamená to vydati 700 tisíc křesťanů na pospas pohanství. Stejně tak platí o celé naší kolonii« píše l'Avenir. »Bude se zase mluvíti o dohodě a zárukách. Vzpomeňme jen osudu rakouských katolíků. Církev v Rakousku i sudetskí katolíčtí Němci jsou s to sami se vzepřítí pronásledování, nikoliv však církev v Africe.«

První sv. přijímání korunního prince. Dne 3. listopadu, o narozeninách svého královského otce, přistoupil mladý následník trůnu princ Boudewijn v kapli královského paláce v Bruselu poprvé ku stolu Páně. Při mši svaté zpíval chlapecký sbor koleje St. Roubouts.

Dán s ko. Průměrně 7 dětí má každá rodina na dánských ostrovech Färöerských. Rodiny s 10 dětmi nejsou tam nijakou vzácností a i rodiny až se 17 dětmi možno tam najíti. Statistické pokládají tamní rodiny za první v Evropě pokud jde o počet dětí.

Francie. Francis Jammes, katolický básník »veselé zbožnosti« zemřel o svátku Všech Svatých v Bayoně. Narozen v 1868 v Tournay, konvertoval v r. 1905. Jeho přítel, Francois Mauriac, zvěděv o úmrtí spoludruha vyjádřil se k svým přátelům: »My, kteří nevěříme v náhody, radujeme se z milosti, kterou nebeský Otec prokázal svému pěvci tím, že přijal jej do sboru svých vyvolenců v den, kdy na nebesích zní nekonečný zpěv chvály Jeho Svatých«. A ještě jedna událost víže se k odchodu básníka. Téhož dne, kdy pěvec odevzdával svoji duši Bohu, přijímala jeho nejmladší dcera v klášteře Naší Milé Paní ve Fourvières řeholní závoj.

V Lyonu posvětil kardinál Gerlier pomník postavený na hrobě lyonského novináře Gonina, který — pravil kardinál — »nechť je vzorem všem pracovníkům Katolické akce. Doufáme, že Církev jednou dá svoje svolení, abychom zesnulého mohli vyzývati jako svého patrona«.

Potřebujeme nových způsobů apoštolátu, tak volá v časopisu »L'Ami du Clergé« prorektor pařížského katolického institutu Msgr de la Serre. »Je nutno, abychom se přizpůsobili potřebám moderní doby. Tato přináší s sebou nesčetné nových spolků a svazů. Mnozí kněží si stěžují, že tyto spolky a organizace škodí duchovnímu životu farnosti. Do duchovní správy vniká duch racionalisace, specialisace, byrokratismu a přemíry organizací.

Na druhé straně musíme obdivovati naši mládež. Ale staré pracovní způsoby není možno udržeti. Stojíme dnes před těžkou a významnou úlohou: obnoviti křesťanský život činností, která by zaujala duše více než kdy jindy. Touto cestou budoucnosti jsou: katechisace, exercicie, duchovní život, studijní a apoštolská kroužky. Musíme se vrátiti k duchu křesťanství, k jeho původnímu pojetí života. Jde o to, vytvořiti na západě nového křesťanského ducha. Proto se musí i pastorační případy působiti nynějším zpořádaným poměrům. Situace katolicismu ve Francii je dnes tatáž jako na začátku jejího pokřesťanění. Musíme proto především pečovati o vytvoření malých skupin, buněk, které naplněny živým duchem víry, jsou ochotny dáti vše — i život — pro vítězství Ježíše Krista!

Skorem 100 roků již stavi se v Lille nová katedrála Notre Dame de la Treille (Panna Maria za mříží). Je rozsáhlejší než katedrála amienská a z evropských chrámů, proslulých velikostí, o něco jen ji převyšuje svatopetrský chrám v Římě a dóm v Kolíně nad Rýnem. Jméno dostala basilika od mariánského obrazu, věnovaného kterýmsi císařem cařihradským vévodům flanderským a ohrazeného ozdobnou mříží, která byla ve 13. století dána k jeho ochraně před poškozením se strany věřících a poutníků.

Mučedníci komuny. Mrtvoly pěti Dominikanů a jejich 7 druhů, zavražděných v Paříži 22. května r. 1871 byly v parku bývalého dominikánského kláštera v Arcueil nalezeny na témže místě, kdo onoho dne byly od přátel pohřbeny ve společném hrobě. Po lékařské prohlídce byly kostry vloženy do připravených rakví a uloženy do hrobky na hřbitově Cachau. Při exhumaci byli vyslechnuti též svědci; byla mezi nimi i dcera bývalého hřbitovního hlídače, která jako 18leté děvče pomáhala zabíté pochovávat.

Holandsko. Zvláštní modlitbu za pronásledované věřící modlí se nyní v Holandsku. Její autorem je jesuita P. Jansen-Janse a má církevní schválení. Zní takto: Všemohoucí Bože, tolik dítek Tvých je dnes pronásledováno pro víru v Tebe. — Všemohoucí Bože, prostředníci pokladů Tvých milosti, naši biskupové a kněží, jsou tupeni a vyháněni. — Všemohoucí Bože, dokonce Tvůj Náměstek zde na zemi, náš Svatý Otec, je nepřátely tupen a zneuznáván. — Pane, tak mnohým z nás znemožňuje se vyznávatí Tvoji víru. — Pane, zbraňují rodičům vychovávatí dítky ve Tvé víře. — Pane, vlna bezbožectví a novopohanství zaplavila svět! — Pokorně a plni důvěry prosíme Tě, ó Pane, vzdal tuto zemi náboženského pronásledování. — Otevři oči těch, které nenávisť proti Tobě zaslepuje. — Ó Ježíši, osvět Svou milostí všechny ty, kdož žijí mimo Tvoji církev. — Ó Ježíši, jedině Ty můžeš zachrániti svět v jeho bidě. — Ó Pane, my Tě prosíme, přijď nám na pomoc v těchto těžkých dobách. — Maria, Matko Lásky, Královo míru, buď naší přímlyvkyní u Svého Božského Syna. Amen.

Irsko: De Valera děkuje sv. Teresii. Psali jsme již o pouti irského premiéra do Lisieux, k hrobu sv. Teresie. K představené tamního kláštera prohlásil irský státník: »Když jsem začal jednání s anglickými státníky, daroval mi přítel-kněz vzácnou relikvii sv. Teresie. Tuto relikvii nosil jsem po celou dobu jednání při sobě, takže svěťice nikdy při nich nescházel. Když porady skončily, příznivě pro náš národ, učinil jsem slib, že připutuji do Lisieux, abych osobně sv. Teresii poděkoval.«

Italie: Nejvyšší kostelní věž světa bude věž milánského dómu, jejíž projekt vypracovaný milánským architektem Viganem schválil nedávno Mussolini. Věž bude, podobně jako dóm, celá z bílého mramoru a vysoká 164 metrů. Bude tudíž převyšovati dóm o 60 metrů a věž kolínského dómu o 8 metrů. Věž změní i vzhled milánského dómu. Již nyní je její projekt předmetem zájmu, zejména stavitelských kruhů.

V misijní činnosti je Itálie na druhém místě. V téměř 50ti zemích všech světadílů působí nyní na 9000 Italů misionářů, z nichž je 3260 mužů a 5633 žen. Za poslední rok přibýlo nových 735 pracovníků. O výchovu misionářského dorostu stará se v Italii 150 ústavů.

Laponsko: Hořící země. Zvláštní přírodní zjev, vzbudivší děs obyvatelstva, byl nedávno pozorován v Laponsku. Za velikého lijáku a bouře, doprovázené elektrickými výboji, viděli vesničané slehati ze země modré plameny do výše dvou metrů. Zdálo se, že celé pole je v plamenech. I když ustal liják plameny vyšlehovaly dále. Poděšení vesničané spěchali k místu požáru a pokoušeli se oheň uhasiti tím, že zahazovali místo hlínou, leč marně. Komise techniků, která případ vyšetřuje zjistila, že požáříště tvoří olejtem prosáklé vrstvy břídlíce, které blesk zapálil. Znalcí jsou názoru, že potrvá dlouhou dobu než bohaté tyto vrstvy vyhoří.

Lotyšsko: Nová fakulta řížské státní university, katolické theologie, zřízena byla po dohodě lotyšské vlády se Svatou Stolicí. První semestr započal letos v říjnu. Zahájení studia předcházel otevření fakulty slavností v arcibiskupském semináři v Rize za přítomnosti lotyšského ministra vyučování, rektora

ra university, všech děkanů a významných osobností státních i církevních kruhů. Proslov měl rektor university prof. Dr. Primanis. Vylíčil snahu o zřízení nové fakulty, zmínil se o výtečných vztazích Lotyšska ke Sv. Stolici a projevil radost nad tím, že státní univerzita dostává se »nové sestry«, kterou z upřímného srdce a s pocitů radosti vítá do universitní rodiny. — Vzpomeneme-li snah, aby u nás theologická fakulta byla z naší staroslavné Karlovy university vyloučena, je nám — čteme-li projev rektora lotyšské university — velmi hořko.

Nová katolická diecéze Liepaja, čítající 3 děkanáty a 52 farností uvítala nedávno prvního biskupa Msgra Urbesa. Slavnosti zúčastnili se 3 ministři, státní i městské úřady a věřící z širého okolí. Nová diecéze čítá na 100 tisíc katolíků.

N ě m e c k o : Přes to, že protikatolické projevy jsou ve Vídni zakázány, protikatolický směr neustává. 30. října poprvé nebyly katolické Bohoslužby vysílány rozhlasem. Za to poprvé po dlouhé době vysílal rozhlas protestantské Bohoslužby. Kdy a zda bude přenos katolických Bohoslužeb opět zahájen, nelze určit. Pozoruhodnou je okolnost, že Rakousko má 6³/₄ miliónu katolíků a toliko necelých 300 tisíc protestantů.

Pravoslavný biskupský koncil v Srémských Karlovicích určil biskupa Serafima pro pravoslavný stolec v Berlíně. Říšské církevní ministerstvo tuto volbu již schválilo. Nový biskup narodil se r. 1883 v Lipsku a je německým státním občanem.

Hrob sv. Severina nalezén. Nejstarším pohřebištem kolínských biskupů je chrám sv. Severina, v jižní části města. Byl vybudován za římské doby vně městských hradeb při vojenské silnici, spojující město Kolín a Bonn. Při silnici měli kolínští boháči svoje hrobky a později vznikl tam i křesťanský hřbitov. Nedávno byly provedeny v kostele, který na tomto pohřebišti kdysi byl postaven, vykopávky, při čemž byl nalezén hrob sv. Severina.

R e c k o : Nejstarší stenogram nalezén. Na úbočí Parnassu našli nedávno při vykopávkách mramor. tabuli se záhadnými značkami písma, načež se zjistilo, že je to nejstarší stenogram. Jde o dosud zcela neznámý druh značek neznámého notáře, které si týž pro svoji potřebu sestavil. Také v římských dějinách máme stopy po těsnopisu. Již v r. 65. před Kristem propuštěnec jménem Tiro, sekretář Cicerův, vypracoval soustavu značek, takže postačil zapisovati řeči svého pána. Potom je diktoval pisářům-otrokům, kteří je psali obyčejným písmem. Tak se nám zachovaly politické řeči Catovy a Cicerovy. Tomuto »těsnopisu« říkalo se »Tironovy značky« a bohaté rodiny posílaly svoje otroky a otrokyně do zvláštní školy Tironem zřízené, aby se naučili »těsnopisu« a byli potom k dispozici svým pánům jako »domácí stenografové.« Tironův »těsnopis« udržel se až do 11. století.

Š v ý c a r y : Mezi uprchlíky ve Švýcarsku je též asi 1000 katolíků. Nejvíce — 400 — pochází z Rakouska. Skorem celá třetina z celkového počtu katolických emigrantů jsou pokřtění Židé. O uprchlíky pečuje švýcarský svaz charity, který podporuje na 400 osob. Ostatní žijí z vlastních prostředků. Od r. 1934 vydal Katolický svaz charity ve Švýcarsku na podporu uprchlíků na 100 tisíc švýc. franků.

Z OSTATNÍCH DÍLŮ SVĚTA.

K událostem ve Svaté Zemi. Když vzbouřivší se Arabové obsadili t. zv. starou část Jerusálema, musily býti uzavřeny všechny křesťanské svatyně. Řeholníci nesměli vycházeti. Značné znepokojení mezi křesťanskými obcemi palestinskými vyvolaly příznivé projevy křesťan. kruhů v Americe pro Židy. Kněžstvo těchto obcí zaslalo premiéru Chamberlainovi telegram, v němž jej ve jménu křesťanství a spravedlnosti žádají, aby nepřipustil ovládnutí Svaté Země těmi, kdož ukřivovali Spasitele světa. — Přáli bychom křesťanům ve Svaté Zemi splnění jejich přání, ale po smutných vlastních zkušenostech pochybujeme předem. **A ještě jedna katolická universita,** tentokráte »Aurora« v Šanghai. I ona zahájila již studium při zvýšeném počtu posluchačů, jak v zahajovací řeči uvedl P. rektor. Podmínky přijetí jsou velmi přísné, a letos bylo na příkl. odmítnuto 40% z celkového počtu uchazečů. Počet studujících dosáhl letos čísla 875, z nichž je 325 řádných posluchačů a 550 navštěvuje přípravné kurzy. Zvýšil se i počet přednášejících profesorů. — A tak radujeme se upřímně z toho, že alespoň v cizině katolické školství se utěšeně rozvíjí.

Národní eucharistický kongres americký konal se ve dnech 18., 19. a 20. října v New Orleans za účasti kardinála Mundelaina jako papežského legáta. Sv. Otec udělil rozhlasem papežské požehnání z Castel Candolfo 18. října.

Katolický plán na osídlení Australie. Tento pátý díl světa je skorem liduprázdný. Angličané jsou buď syti nebo znaveni osídlovací činností a vláda australská vítá proto každou snahu po osídlení liduprázdné země. Nyní v Anglii vyskytl se velký plán, aby do Australie byli jako kolonisté vysláni katolíci s irotiči. Pro kolonizační úkoly musí býti ovšem předem vyčkováni. Tuto práci vzal si na starost svaz »Katolických bratří«, který shromažďuje chlapce od 12—20 let a vychovává je

pro uvedený úkol. Vedle náboženské výchovy, dostává se jim řemeslného a odborného vzdělání. Vítání jsou zejména řemeslníci a rolníci. »Křesťanství bratří« mají v Anglii pozemky o rozloze 17 tisíc hektarů, kde budoucím kolonistům dostává se odborné rolnické výchovy; rozvrh vyučování obsahuje i dějiny, počty, odbornou literaturu, aby budoucí farmář stál plně na výšší době. Nedávno za vedení kněze, odjela první skupina 37 mladíků do Australie, kde je uvítali vládní i církevní kruhy. Na místa nového působiště byli odvezeni auty, která dali k dispozici australští katolíci. Druhou skupinu po příjezdu do Australie vítal dokonce australský ministerský předseda. »Nepřicházíte mezi cizí, ale ku krajanům«, pravil. »Vzdělání, kterého se vám před tím dostalo, je nám zárukou, že stanou se z vás užiteční občané a velicí Australčané«. A ministr spravedlnosti, který rovněž se k uvítání dostavil, pravil: »Výchovy, které vám bylo před tím poskytnuto, a v níž seznámili jste se s úkoly denního života, dala vám však i základy vnitřního života, které jsou neméně důležité pro vás, nastávající kolonisty. Pro nás, vládu i státní úřady je radostí, můžeme-li podporovati dílo »Křesťanských bratří«, kteří slouží lidstvu a státu.« S výpravou přijelo i několik řeholnic »Paní z Nazaretu«, které budou se starati o stravování, zdravotnictví a domácnost mladých kolonistů. Pomýšlí se později i na zřízení kláštera.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Starosti předního misijního pracovníka. O misijní neděli 22. X. t. r. promluvil do rozhlasu sekretář posv. kongregace pro šíření víry Msgr Constantini. Jeho řeč byla tlumočena do šesti jazyků, mezi jinými i do polštiny. Ve svém proslovu poukázal na dvě největší své starosti: situaci misii v Číně a situaci t. zv. Nedotknutelných, pariů v Indii.

V Číně je nyní 135 stanic s 2.574 zahran. misionáři, 1921 čínskými kněžskými, 959 bohoslovci, 5.975 studujícími malých seminářů. S misionáři spolupracuje 2224 zahraničních a 3.769 čínských řeholnic, 23.051 učitelů a katechetů. 23 misijních obvodů je svěřeno čínským biskupům. Celková pracovní armáda čítá kolem 50.000 osob. Ročně se dosáhne 100.000 obrácení. Je zde 3.018.338 katolíků v moři 450—500 miliónů lidí.

Japonsko-čínská válka zatáhla mnoho našich misii do spolupetrění. Tvzení, že by Japonsko chtělo úmyslně postihnouti misie, bylo by nespravedlivé a to tím více, že pravý opak je jistý. Ale válka je válka a naše misie byly vtaženy právě do všeho zpusťování, bídy a utrpení, které všude válečná vichřice s sebou přináší.

Misionáři zůstali všude na svých místech a dávali zářící příklad co těšitelé, ošetřovatelé nemocných a organisátoři všech pomocných akcí. Byla to láska k bližnímu v nejvyšším stupni, poněvadž nerozeznávala mezi křesťany a pohany, Čiňany a Japonce; všem bez rozdílu doštávalo se dobrodiní z jich obětavosti. Dokonce misijní universita Aurora byla na určitou dobu proměněna na nemocnici. — Misionáři stojí válce, jako takové, úplně vzdáleni, ale lidskou bolest a bídu považují za druh dědictví, jež jim právě připadá. Tak spotřebovali všechny své zásoby, když byli obklopeni masami uprchlíků. Stali se sami žebráky, aby mohli zachrániti tolik raněných a hladovících. Chování misionářů bylo všude přijato s obdivujícím uznáním. Čínské japonské ženské organizace zaslaly jim pochvalné adresy.

Mnoho dal svět již misionářům v Číně, ale mnoho musí jim býti ještě dáno, aby se zřícení mohl povstatí nový život.

Bezútesná situace **Nedotknutelných** v Indii je další palčivou starostí. Kromě přednostních tříd Hindů a Mohamedánů žije v Indii asi 60 miliónů chudých vyděděnců, kteří náležejí nejnižším kastám a jsou označeni jménem pariů a nedotknutelných. Podle všeho byli v minulých dobách hlavními obyvateli země, ale byli stlačeni na pouhé otroky. Kromě toho leží na nich ještě jakýsi druh náboženského prokletí: jsou považováni za bytosti obtížené vinou za hříchy, za které musí pykati.

Skutečnost jest ta, že v zemi, kde se lidé klaní hadům a vzdává se božská pocta kravám, jsou pariové vyloučeni z občanského života a zachází se s nimi huře než s nečistou zvěří. Nejnepatrnější dotek s nimi poskvruje. Nesmí čerpati žádnou vodu ze studny, nesmí vstoupiti do chrámu. Potkají-li na cestě Hinda z vyšší kasty, zahaluje se tento pevněji do svého pláště, aby se neposkvřil od paria. Po nejmenším dotknutí musí by se podrobiti celé řadě náboženských obřadů očišťovacích. Je dosti takových nešťastníků, kteří raději ve dne zůstávají v jeskyních a vycházejí jen v noci.

Je jisté, že snahu anglické vlády a ovzduší vycházející z křesťanství vzbudilo sebedůvěru chudých a dalo jim pocit lidské důstojnosti, která i jim je dosažitelná. Jsou dokonce Hindové, kteří tento stav pokládají za hanbu jejich kultury.

Nedotknutelní se hýbají a zamýšlí přijmouti buď křesťanství neb mohamedánství, aby se tak dostali z nynějšího ponížení. Takovým způsobem mohli by se státi rovnými členy lidské rodiny. Tato masa 60 miliónů lidí prodělává tedy nyní náboženskou a sociální krizi. Je to jako rozvodněná řeka, která si hledá koryto.

Velký ohlas. Články »Ruka Páně dotkla se nás« a »Duchovní mobilisace« vzbudily radostný ohlas mezi čtenářstvem a katolíky, jak dosvědčují nejen souhlasné projevy, ale i hojně objednané zvláštních výtisků těchto. Neméně příznivě byla přijata i »Výzva ku katolíkům v novém státě«. Terciářský Serafínský prapor nazývá »Výzvu« katolickým prohlášením a programem pro budoucnost, kterou každý věřící musí dobře znát a z celého srdce přijmout! Všem, kteří »Výzvu« objednali, děkujeme za jejich pochopení a prosíme, aby i dále byla šířena a uváděna ve známost. Pošleme Vám na požádání, jen za náhradu skutečných výloh, jakýkoliv počet. Rovněž i zvláštní otisky článků »Ruka Páně« a »Duchovní mobilisace« jsou v libovolném množství k dostání. Znovu opakujeme: Mluvte stále a všude o nich, rozšiřujte mezi známými a především snažte se »Výzvu« sami pochopit, promyslet a uskutečňovat!

Bije hodina Božího milosrdenství pro tyto nešťastníky. Katolické misie otvírají dokořán své brány. Mnoho parů stává se katolíky. Je však třeba misionáře, katechety, bohaté prostředky, aby tyto zástupy mohly být vyučeny.

Mnohá volání indických misí zní jako volání o pomoc v nejvyšší nouzi a nebezpečí. Bude-li tato tak mnohoslibná hodina promeškána, pak bude mnoho a na dlouho ztraceno. Dnes ponese Vaše láska, milosrdně pomáhající, stoprocentní ovoce. Zítřka, stanou-li se pariové zatím mohamedány, zúročí se tatáž oběť jen velmi málo. Je třeba ještě dalších slov ke vzbuzení misijní dobročinnosti? (Podle Fides.)

Za 2000 let teprve třetina lidstva přijala křesťanství. Oproti 375 milionům katolíků stojí armáda jedné miliardy a 230 milionů pohanů. Na dálném východě, počínaje Indií, přes Indočínu, Čínu, Japonsko a Koreu, připadá na jednu miliardu obyvatel pouze 9,195.000 katolíků. V Africe je 150 milionů pohanů a toliko necelých 9 milionů katolíků.

Kolik misionářů působí v misích? Podle sdělení Msgr. Constantiniho, sekretáře Propagandy, je čínno 266.025 misionářů. Jsou velmi dobře zapojeni do celé organizace misijní činnosti. **Kříž nad Papuaní.** Před 25 lety byla tam zřízena v Onoghe první misijní stanice. Na památku tohoto výročí byl letos 24. července na pohoří Albertově ve výši 4.027 metrů vztyčen 5 metrů vysoký železný kříž. Trvalo to celý týden, než výprava z misijní stanice dosáhla vrcholu, kde u paty kříže byly potom slouženy dvě mše sv.

K čertným výročím zřízení misijních stanic druží se 50leté trvání misie Maristů na Fidžijských ostrovech. První misionáři přišli tam v r. 1888 a jeden z nich ještě žije. Školství za řízení řádových bratří je tam v plném rozkvětu. Loni měli 390 žáků a 340 žákyň. Mají ve své správě také vyšší školu, asi jako naše měšťanka a učitelský ústav.

Naše práce.

Místopředseda Svatováclavské Ligy, universitní profesor MUDr. Viktor Reinsberg, přednosta dermatologické kliniky a bývalý rektor bratislavské university Komenského, zemřel neočekávaně dne 5. listopadu ve věku 63 roků. Po převozu z Bratislavi byl zesnulý pohřben ve čtvrtek 10. listopadu do rodinného hrobu v Praze na Olšanech. Ještě o vítězném průvodu Palladia staroboleslavského Prahou kráčel s námi za votivní vlajkou Svatováclavskou, zpívaje nadšeně ku počtě Královny Nebes. Netušili jsme, že toho dne vidíme jej v našem kruhu naposledy. Po životním boji odpočívaj, bojovně věrný, v pokoji!

Článek »Ruka Páně« a »Výzva« nalezl ohlas i v Jugoslavii. Farní úřad Nejsvětější Trojice v Daruvaru objednal 200 exemplářů zvláštního vydání »Katolika« č. 16 s tímto článkem. — Polský »Przewodnik Katolicki« v č. 46 z 13. listopadu ze zvláštním článku pod nadpisem »Reka Boža dotkla nas!« rozvádí pod značkou W. Ch. celý náš úvodní článek z č. 16. »Katolika«.

Modlitební knihou katolického muže je kniha

»K BOHU«

od P. Dr. Jena Urbana.

Objednávky vyřídí Svatováclavská Liga, Praha IV

Hradčanské náměstí č. 8.

Cena: v plátně Kč 25.—, možno dostati i vázanou v kůži za Kč 50.—.

CHCETE VYDÁVATI FARNÍ VĚSTNÍK?

Usnadníme Vám to tím, že polovinu (nebo čtvrtinu) poslední stránky našeho časopisu vyhradíme místním zprávám Vaší farnosti. Za to nám zaplatíte, ať odeběřete jakýkoliv počet, paušální částku Kč 25.— (neb Kč 18.—) za každý farní věstník. Odeběřete-li na př. 250 kusů »Katolika«, přijde Vás »Katolík« se zvláštním farním věstníkem na 40 haléřů za kus.

Na vydávání »Katolika« přispěl p. Řezníček z Prahy Kč 50.—. Zaplat Pán Bůh!

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vřány a budou, pokud si to dárci výslovně nezakáží, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí č. 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. - Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo pošt. spojitelný Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí redakční kruh. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohlédací pošt. úřad Praha 11. Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovační 14.

KATOLÍK

Líst Svazu katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně Ročník III. (XX.) V Praze 1. prosince 1938

č. 19

K čemu nás zavazuje dnešní doba?

Vývoj posledních událostí v našem státě ukazuje, že jsme si málo vzali poučení z posledních těžkých ran a že nemáme dobré vůle opustiti staré chyby a omyly ve správě veřejných věcí. Katolíci velmi zhusta ukojovali své kulturní a náboženské potřeby v organisacích politického rázu a tato skutečnost ve většině případů brzdila plný rozvoj Katolické akce. Dnes není tu již takových katolických politických útvarů a teprve nyní mnohým otevřely se oči. Uznávají oprávněnost samostatné nábožensko-kulturní práce, kterou po léta zanedbávali, nebo ji s politickou prací úzce spojovali. Snad dnes bude uznána prozíravost kulturních pracovníků a jejich snaha po odloučení práce náboženské a kulturní od práce politické.

Je ovšem nutno, aby katolíci veřejní pracovníci, účastnivší se činnosti v životě politickém, nepropadli novým omylům a snahám tvořiti, anebo v život vyvolávatí organizační jednotky, které by byly jen náhražkou jednotek politických. V této době myšlenkového přelomu je třeba se vším důrazem upozorniti všechny katolíky a zejména veřejně působící, že pro dnešní dobu katolíkům prospěje, budou-li slyšeti hlasu papeže Katolické akce, Sv. Otce Pia XI. a budou-li Katolickou akci skutečně a nikoliv jen na papíře prováděti podle směrnic jím vydaných.

V zemích Koruny Svatováclavské je nutno organisovati jednotlivé stavy Katolické akce — muže, ženy, mládež a studentstvo — každý odděleně a nikoliv v organisacích smíšených — s výjimkou organisací

tělovýchovných, pokud budou ještě trvati. Všem katolickým mužům třeba oznámiti, že mají již zvláštní svůj Svaz — Svatováclavskou Ligu —, schválený všemi biskupy zemí Koruny Svatováclavské. Z toho plyne pro ně závazek, aby se včlenili co nejrychleji do tohoto Svazu a tvořili tam, kde tomu tak dosud není, zvláštní obce katolických mužů. Tyto obce musí se pak státi pilířem práce v místní Katolické akci a oporou ostatním stavům Katolické akce. Svazy Katolické akce jsou v prvé řadě jednotkami pro výchovu vlastního duchovního života a charakteru členů a tím podhoubím pro činnost členstva ve veřejném životě. Dnešní doba zavazuje členstvo těchto Svazů k zesílení a prohloubení tohoto poslání.

Bída lidské společnosti i našeho národa byla zaviněna z největší části tím, že upadl duchovní život a charakter v národě. Je třeba jíti na kořeny národního bytí, které jsou zasaženy rakovinou náboženské vlnosti, nemravnosti, sobectví a pýchy. Kořeny ty musí býti pečlivě ošetřeny a ozdraveny, neboť jen tak mohou dávatí mízu chorému stromu národního bytí. Jim také musí býti opatřena dobrá živná půda v živé víře Svatováclavské. Jen ona je s to vlíti zdravou mízu, jež způsobí, že život národní rozkvetne a vydá požehnané plody pro život časný i věčný.

Je smutný podzim. Kéž činnost našich Svazů v době zimního spánku přírody se připraví tak, aby s nastalým jarem vzešlo i nové duchovní jaro zdeptanému národu.

Křišťan.

(Dokončent.)

Tři výzvy ku třem činům.

Muži, katolíci muži, rozhodněte se, že budete ode dneška v s u d e ve vesnicích b u d i t i h n u t í pro časté, aspoň měsíční neb i týdenní svaté přijímání především mužů, ale pak i celých rodin!! Jestliže se rozhodne několik mužů k sv. přijímání, mnozí také půjdou, kteří by jinak rádi šli, kdyby se nestyděli, že je jich málo a že to je nezvyklé! Začnete-li, uvidíte, kolik jich již tím příkladem přivedete ke Kristu Pánu. Nuže, drazí mužové, rozhodněte se: To bude veliký a důležitý krok v našem celém národním a katolickém životě a hnutí, jestliže se hned

teď, v tomto čase, dohodnete vy, každý ve své vesnici a místě, že utvoříte malou dohodu k častému svatému přijímání, že budete společně k němu přistupovati! Začněte tento rázný čin!!

Než ještě další důležitá věc: Svatý Otec náš, když se onehdy rozcházel s pařížským kardinálem, důrazně mu pravil: Jdi, synu, hlásej l á s k u, l á s k u, l á s k u!!

Přátelé moji, v této věci se bolestně mnozí mýlíme! My myslíme, že dnes boj o Krista Pána jest právě hlásáním ponížení a přemožení druhých: Myslíme,

že nutno hlásati nenávist k nepřátelům Kristovým! Myslíme, že nutno se bránit, jako oni do nás bijí! Myslíme, že máme v boji odpůrce Páně přemoci! Ne tak, ne tak! Vždyť to vše by bylo zapřením Krista a celého jeho poslání a jeho Srdce a vůle!! Co je Kristus Pán, to jest láska! My tedy chceme zvítězit nad nepřáteli, ale to neznamená je zničit neb ponížít! Špatné vítězství, když nepřítel jest ponížen, ale pln nenávisti! Naše vítězství znamená, že nepřítel získáme! —

A nezískáme jej dnes slovy, nýbrž jen a jen láskou! Přece musíme dobře prohlédnouti, oč dnes jde! Kolik lidí, i katolíků, vidí špatně. Myslí, že jde o věci politické, sociální, mocenské. Ano, jde o ně, ale jakožto o důsledek. Ale pod nimi a nad nimi jde o rozdělení světa na dvoje lidstvo: lidstvo podle Boha a lidstvo bez Boha a proti Bohu. To jest vlastní smysl dnešní doby a jejího obrovského zápasu. A v tomto zápase musíme si uvědomiti, jaké máme místo! Jestliže budeme zápasiti jen o sebe, jen abychom se ubránili, budeme to dělat týmž způsobem, jako odpůrci Boží. Ale o to nejde! My musíme svět zachrániti a získati, ne jej zničiti týmž, na co on umírá!! Na co umírá svět a lidstvo? Hladem, nemocí? Naprosto ne! Či slyšeli jste, že je někde taková neúroda, že by lidé neměli co jíst? Neumíráme hladu proto, že Bůh nedává, nýbrž, že si lidé nedávají! Umírá se ne hladem, ale umírá se střelami a vraždami! Umírá se nenávistí! Té tedy má svět dost! A i my bychom ji měli rozmnožovat bojem? Ne, my musíme světu dáti právě to, co nemá! A nedáme-li to my, katolíci, nedá to nikdo! Ale my pak také tím zcela ztrácíme smysl, jaký jsme měli v této době mít! My tedy musíme vnášet do světa lásku!!

Tedy, mužové Kristovi, buďte vpravdě ducha svého Pána! Všude, ve spolicích, v sousedství, v dílnách, obchodech, peněžních ústavech, v politice, v tisku, ve školách, v rodinách, — všude vnášejte dohodu, pokoj, klid a lásku! Lásku odpouštějící, trpělivou, sebezapíravou, silnou, vyrovnávající a získávající!

Všude jednat s láskou, hlavně proti nepřátelům, bude druhý veliký čin katolického muže a tím dá světu to, co svět právě nemá! Konečně třetí čin! A to již ten čin, který se i z úst Svatého Otce nazývá akcí, nikoli však jakožto čin jednotlivý, nýbrž jakožto soustava činů, čili činnost! Mužové, jste-li a pokud jste opravdu muži, museli byste se stydět, kdybyste neměli a nechťeli také mužně pracovati pro záchranu lidstva! A tato záchrana jest právě jen v katolictví, v jeho duchu a pravdě, nebo není již nikde. A tuto pravdu a život máte Vy. Máte-li je tedy, musíte Vy zachraňovati lidstvo! Jestli nebudete chtít, nebudete muži katolickými, nýbrž slabými, nedůtklivými a bázlivými muži, muži nevěrnými nejsvětějšímu Pánu a Vůdci lidstva, Ježíši Kristu. Potom nejste hodni býti muži, nejste hodni žítí ve veliké době, kdy Bůh nám dává milost, že můžeme a smíme a máme pro něho bojovat proti zloduchu a proti jeho vyslancům. Slyšíte, muži, nutno vyjít z dosavadní katolické nečinnosti k činnosti! Jak? Kde jest to lidstvo, kde máte začít pracovat pro jeho záchranu?

Jest všude kolem Vás. To není lidstvo někde daleko, někde v celku. To jest lidstvo ve Vaší rodině, ve Vašem sousedství, ve Vaší dílně, obchodě, příbuzenstvu, škole, — to je lidstvo, kde se již usídlil nepřítel Kristův a kde sami víte, jak již vládne. Či platí ještě

opravdu a nade vše ve Vaší rodině příkazy Boží, Kristova mravnost? Modlí se Vaše rodina? Nemluví se u Vás necudně, nejsou u Vás hádky, neposloucháte protikatolický rozhlas, nečtete nevěrecké nebo vlažné noviny, čtete katolický tisk, nemají Vaše děti nedovolené známosti?? A kolik by ještě bylo takových otázek. Ale ještě dále: Zastanete se Krista Pána mezi sousedy, chodíte veřejně a klidně k svatému přijímání, víte, jak se rozmáhá svatá víra v celém světě a nestydíte se za ni? Kdybyste jen trochu věděli, jak mohutní víra a církev Kristova, jak se rozmohly misie, že jen za posledních 16 let vlády nynějšího Sv. Otce vzrostly misie o jednu tolik, jako dříve za celých tři sta let.

Jsem přesvědčen, že z nesčetných výzev, které dnes zaznívají ze všech katolických úst a novin, jste již pochopili, a chcete býti katolíky činnými, nikoliv jen trpnými a přijímajícími pravdu Boží. A proto nechci Vás jen všeobecně vyzývat, nýbrž spíše v této činnosti upozornit na dvě nutnosti, k nimž musíme zaměřiti nejdříve svou práci.

Především snažme se o jasné pojmy. Kdybychom si jasně vyhranili, v čem jest ku př. jádro katolického boje, nedělali bychom tolik chyb neláskou a nekřesťanskou taktikou, která působí spíše odpor než zisk. Kdybychom si jasně vymezili hranice mezi jednotlivými katolickými spolky, mezi různými křesťanskými společnostmi, mezi činnostmi náboženskou a politickou, kdybychom přesně poznali, co jest Katolická akce a co není, kdybychom jasně rozlišili činnost kněžskou a laickou, kdybychom jasně viděli, co jest kněz a co jest katolík, který mu pomáhá, kdybychom hluboce poznali rozdíl mezi katolíkem vyznáním a katolíkem v milosti, kdybychom důsledně poznávali, že v katolictví jde o vnitřní pravdivost a jakost, a nikoliv jen o počet, — kdybychom o tom všem měli jasné, vymezené pojmy, — kolik roztržek a trpkostí, kolik nedorozumění, kolik zbytečné námahy a pokažené práce, kolik škod na katolické věci by nebylo a kolik by jich do budoucnosti zmizelo!

Nepovažujte tedy tuto výzvu za nepatrnou, neboť vychází ze stálého pozorování a studia našich potřeb a našich nedostatků!

Míti o všem jasné pojmy znamená učit se a myslet. To jest třetí důležitá výzva Vám, katolíci mužové, která jest rozkazem přítomné doby. Neboť protichůdné směry, levé i pravé, vyžadují drasticky a bezohledně opak: věřit všemu, poslouchat a nemyslet. Snažte se tedy nabývat co největšího vzdělání a porozumění náboženského! Neříkejte, že jste již starší, neříkejte, že nemáte čas, neříkejte, že nemáte peněz. Katolický boj je boj víry. A víra jest především milost a poznání. Poznání se musí hledat a čerpat. Katolická pravda zvítězí tím, že ji poznáme sami a dáme poznati jiným. Nepoznáme-li ji sami, nemůžeme býti jejími apoštoly. Nemůžeme tedy býti pro ni činnými. — Především tedy čtěte důkladně katolické knihy. Máme je. Tažte se svých kněží, hledejte je v doporučeních našich časopisů. — Čtěte ne všechny, ale příslušné své katolické časopisy a čtěte je celé, nikoliv jen co Vás baví a zajímá. Čtěte v nich vše, hlavně články poučné a zprávy, abyste věděli nejnovější náboženské poznatky, rozšíření radosti, naděje i bolesti a nebezpečí Církve Kristovy. K tomu je třeba sebekázně a tu musí katolický muž mít.

Katolická činnost, která má jasné pojmy, mezi všemi potřebami, — a jest jich mnoho: jsou to naše po-

žadavky ve škole, v rozhlase, v divadle, v tisku, v sociálních potřebách, v zákonodárství, — mezi všemi potřebami dnešní doby u nás ať zamíří svou snahu především k jednomu cíli: chceme svobodu! Nechceme větší práva než druzí, nechceme jiné utlačovat, nechceme jiné přemáhat a jim překážet, nechceme výhody, ano, nechceme ochranu od nikoho, nechceme co nám nenáleží, — ale chceme, co patří každému:

Chceme svobodu, aby nikdo nevnucoval našim dětem, co my nechceme, aby nás nikdo nenutil poslouchati co nechceme, abychom mohli žítí bez nebezpečí pro svou víru, která je podřívána nemravnou reklamou, literaturou, nedbáním veřejné mravnosti a pod. O tuto svobodu a ve jménu svobody usilujeme ve svých obcích energicky, třebaš křesťansky, mírně, ale pevně, pravdivě a vytrvale.

Mužové Kristovi, spojme svá srdce a své vůle v souhlasný tlukot se Srdcem našeho Pána a Spasitele, k jehož slávě jsme se sdružili. Spojme se v upřímné, srdečné a silné modlitbě, abychom vpravdě se stali muži toho Krista Ježíše, který jest Králem věků a národů, ale který jsa Bohem, žádá, abychom ho sami nastolili na královský trůn. To jest náš úkol, a jsem jist, draží mužové, že to je i naše přání a naše vůle.

K tomuto království však vedou ony činy, které jsem Vám jak podle nauky bohovědy, tak podle dnešních potřeb vybral a postavil před oči: nadevšecko jednotu mezi věřícími, časté svaté přijímání a katolickou práci, která se především ukáže ve snaze po jasných pojmech a po katolické svobodě.

Zaneste tyto tři výzvy k těmto třem činům — jed-

notě, Eucharistii a práci pro Krista — ve svých srdcích a ve svých vůlích do svých domovů a obcí, provádějte je do důsledků a věrně a věřte, že tím stavíte opravdu v naší vlasti, — i pro časy zlé i dobré, i pro dobu, bude-li pokoj, i pro dobu, bude-li boj o bytí a nebytí, — že stavíte království Kristovo!

P. Dr. Jan Ev. Urban OFM.

Na paměť P. Boh. Balbína S. J.

1688 — 28. XI. — 1938.

Čtvrttisíciletí uplynulo dne 28. XI. 1938 od těch okamžiků, kdy ve středu řádových bratří v Klemetinu zemřel veliký český historik P. Bohuslav Balbín S. J. Zatím co jeho tělesné pozůstatky byly pochovány v klášterním kostele sv. Salvátora, poznala jistě jeho čistá duše, zanícená vroucí láskou k české vlasti — jak krásné je dvorstvo nebeské a jak blaze je tomu, kdo tam dojde, v život věčný, oheň jasný Svatého Ducha.

Národu však zůstalo jeho obrovské životní dílo. Vedle jiných obsáhlých vědeckých spisů jsou to obzvláště jeho spisy: »Epitomae rerum bohemicarum — Výtah českých dějin« a »Obrana jazyka slovanského«, jež co do svého významu přetrvaly dva a půl století a dodnes jsou svědky nejen badatelské píle Balbínovy, nýbrž i jeho vroucího poměru k českému národu a jeho slavné katolické minulosti. Doba, v níž ne jeden nevěrný syn České země pomáhal jejím nepřítelům při stírání jejího slovanského charakteru, vzbuzovala v P. Balbínovi chmurné myšlenky, že píše milované zemi »nápís náhrobní«. Nebylo však tomu

Misijní kraje v srdci Francie.

Známý francouzský jezuita P. Lhande vydal nedávno knihu: »Kristus na předměstí«. Vypravuje v ní, jak se svými spolupracovníky, kněžskými a laiky, hned po válce odešli pracovati do misí. Ovšem nikoliv do zámoří, ale do pařížských předměstí, kde ve stínu továrních komínů žili komunismem zpracovaní dělníci. Tato dělnická předměstí obkličují Paříž jako červené pásmo. Po válce vyrostlo tam 135 kostelů a kaplí. Četné katolické školy navštěvuje tisíce dětí. Kristus slavil svůj vjezd i sem.

Zatím co sta kněží a sester dále tam pracuje, vyhlídl si P. Lhande nové pole činnosti. Za červeným pásem dělnických čtvrtí je mnohem širší zelený pás, kde rolníci žijí životem naprostých pohanů. Neúnavné apoštolské snaživosti P. Lhande kyne tu nová žeň. Vypracoval již také plány, jak i tuto zelenou misijní oblast získati pro Krista. Těší se nadějí, že do 10 let bude tu státi 100 kostelů.

Toto »zelené pásmo« obklopující Paříž, je nazýváno kolébkou Francie. Kdysi byli i tam křesťané. Ale asi před 100 roky počalo odkřesťanění a bylo dokonáno počátkem r. 1900. Začalo nedostatkem kněží po francouzské revoluci. »Vezměte osadě kněze« — říkával sv. farář Arský — »a za jednu generaci propadne osada pohanství«. Ostatní dodělali zednáři a světská beznáboženská škola. Stojí tam sice ještě staré kostely, ale jsou úplně opuštěny. Po celá desítiletí nepřekročila lidská noha jejich prahu.

Po celá desítiletí nebylo také v mnoha vesnicích jediného křtu. Mnoho kostelů je opuštěných a mnoho se jich i sřítilo. Lhostejnost lidí k věcem náboženským je tak úžasná, že v troskách kostelů nechají bez povšimnutí propadatí zkáze i chrámové zařízení a bohoslužebné předměty. Jen sem tam žije ještě některá

babička, která občas vzpomíná, jak kdysi chodila do kostela a že v mládí bývala členkou náboženské kongregace. Co to ta kongregace je, neumí však vnoučatům už vysvětliti. Pontoise jest jediným místem, kde ještě uctívají Pannu Marii. Jinak stará víra udržuje se jen, řekli bychom, v uzavřených ostrůvcích. Jsou to ponejvíce jednotlivé rodiny příšle sem odjinud nebo dokonce z ciziny, aby se ujaly koupeného nebo zděděného statku.

Jak tito po staletí křesťanští sedláci mohli tak brzy ztratiti víru? P. Lhande říká to jasně a výstižně: »Zmizely svobodné katolické školy, které tu dříve byly. Za ně do každé osady usadili zednáři svoje důvěrníky. Často byly to ženy, které se staly nástrojem ďábovým. Ty byly nejčinnějšími členy loží. Jejich skupiny řídil zvláštní důvěrník. Tedy organisovaná protikatolická akce v plném slova smyslu. Dokud byla na vesnici katolická škola, »mírnil« se i učitel státní školy. Jakmile ale katolická škola zmizela, přišel na místo »umírněného« učitele »řízny« zednář.

Přítomnost je dosud velmi smutná, nicméně P. Lhande důvěřuje v budoucnost. Je dosud málo kněží a někteří spravují 10—12 farností. Jsou to však horliví pracovníci Kristovi, žijící v naprostém odříkání a chudobě. Vypomáhají jim studenti pařížských vysokých škol, osvědčení to a zkušeni pomocníci z dělnických předměstí. Neděli co neděli zajíždějí sem v autech a vykládají katechismus a bibli. Velmi napomáhá též rozhlas. I ti nejhorší z nevěrců znají P. Lhandeho z jeho rozhlasových promluv. Třeba že i ve Francii ovládají rozhlas zednáři, vníká jeho hlas i do nejdlehlších koutů a připravuje knězi cestu do zeleného pásma, srdce Francie, kde je dosud naprostý úhor, ale v budoucnu, jak P. Lhande doufá — pole, slibující požehnanou úrodu. Kk.

tak: veliký jesuita s okruhem svých přátel připravovali svým vědeckým snažením podklad pro generace, které přišly později a kterým se podařilo obnoviti tradiční slovanský ráz této země.

Nejen svým vlastenectvím, nýbrž i svým vroucím katolicismem, láskou k Matce Boží a českým patronům je Balbín velikým vzorem i době současné. Balbínovy čtyři spisy o význačných mariánských místech (St. Boleslav, Varta, Tuřany, Svatá Hora), jeho edice Kříšťanovy legendy, jeho Svatojanská legenda, spis o arcibiskupu Arnoštovi z Pardubic, jsou viditelnými důkazy zanícení a píle Balbínovy, věnované oslavě těch období české minulosti, která úzkým spojením katolického s národním vedla zemi od úspěchu k úspěchu.

Všechny překážky, stavějící se v cestu jeho snahám o obnovu české slávy, překonával skromný učelec s neobyčejnou trpělivostí: ani exily ani jiné ústrky nezměnily ničeho na jeho úsilí obrazem slavné minulosti vésti národ k slavné budoucnosti. Snaha Balbínova byla požehnána. Národ katolicismem sjednocený vzal posléze i vládu věcí svých do svých rukou. V těchto dnech, kdy bylo okleštěno tisícileté svatováclavské dědictví, kdy národ tak těžce doplácí na své minulé chyby, stupňuje se pro nás i význam Balbínova díla. Vycitujeme jako nikdy před tím naléhavost jeho proseb o zachování českého národa a ohromení katastrofou na nás dolejší, připojujeme se k nim.

Tím nejlépe oslavíme památku velkého Čecha, památku, jež připadá do dnů největšího národního smutku, kdy je trhán kraj nejryzejšího češství — Chodsko.

V. Ryneš.

Řád o povinnostech katol. mužů

IV. Úvaha o některých zvláštních povinnostech.

§ 10. našeho »Řádu« zní: (Katoličtí mužové) budou se varovati všech řečí, které se nesrovnávají s duchem křesťanským, především klení, zneužívání jména Božího a dvojsmyslných rozprav a žertů. Rovněž se vystříhají sudičství, veřejné a nápadné lakoty, tvrdosti vůči sociálně slabším, zneužívání svého společenského postavení.

Ustanovení toto pamatuje na největší naše slabosti, kterým se poddáváme skoro na každém kroku denního svého života. V rozhovorech se známými otvírají se naše ústa často k nespravedlivé kritice našich bližních, jsme této slabosti tak oddáni, že ve mnohých případech bezděky své přátele i nepřátele pomlouváme, nespravedlivě a bez příčiny křivě posuzujeme, Boha se dovoláváme zbytečně a z malicherných příčin. Jeho jméno visí stále na našich rtech, nikoli, abychom v úctě a lásce se k Němu skláněli, s Ním rozmlouvali, a jiné k úctě a lásce nabádali, ale proto, aby nám byl svědkem našich všedností a našich tužeb, aby nám jen pomáhal k hmotnému blahobytu, tedy ošetřoval a opatroval naše tělo, zatím co duchovní potřeby macešsky odstrkujeme. Dnešní materialistická doba tolik svádí, naši hmotářští známí v úřadech, dílnách a pod. hovoří a žertují dvojsmyslně a nemravně a my jim ze studu — snad aby se nám nevysmáli — přiukyvujeme, nebo beze známky odporu nasloucháme. Samoláska, samolibost, nedůtklivost a pýcha svádí nás ke zbytečným hádkám, jsme umínění někdy více než malá děcka a, těmto nectností poddání, často pro malichernost se hněváme, přeme se a vedeme i dlouholeté spory, které budí pohoršení a rozbroje i mezi osobami na sporu nezúčastněnými. Jaká to hanba a výsměch křesťanské

lásce, když dva sousedé pro bezcennou hmotu, nebo pro několik slov stojí proti sobě jako dva nepřátelské tábory, škodí si kde mohou a ztrpčují vzájemně život sobě i svým rodinám.

Odháníme od svých dveří nuzné a chudé obyčejně s výmluvou, že si almužny nezaslouží. Při tom zapomináme, že často bez milosrdenství odeženeme od svého prahu i ty, kdož naší lásky a péče co nejvíce potřebují. Jsme někdy tak tvrdí a lakotní, že vědomě odpíráme svým přátelům, svému bližnímu pomoc a s tímto hříchem spojujeme nové další hříchy, lež a přetvářku, neboť odepření takové doprovázíme nejruznějšími výmluvami. Bratři v Kristu jakoby pro nás ani nebyli. Naše já pěstujeme, hýčkáme, máme-li trochu lepší chleba, pohrdáme tím, komu se hůře vede, jeho nouze využíváme tím, že jemu zadržujeme spravedlivou mzdu, svého vyššího společenského postavení neužíváme ku blahu našich spolubratří, ale jen k svému vlastnímu prospěchu. Jsme někdy oddáni mamonu tak, že bychom raději viděli smrt svého bratra, nebo i ztrátu svého zdraví, než ztratili hříšné peníze. Lpíme na nich s takovou chtivostí a touhou, že tyto necnosti přehlušují hlas našeho svědomí. To vše a jiné a jiné projevy našich lidských slabostí měli jsme na mysli, když jsme do svého Řádu: zařadili shora uvedené ustanovení. Opakujeme si je hodně často, naučme se je nazpaměť a ostříhejme věrně vše to, co se nám v něm ukládá. Řekl bych jedno: dávejme ustavičně pozor ne na chyby svého bližního, ale na své chyby vlastní, stopujme je krok za krokem, cvičme se v důstojné, skromné a láskyplné řeči, Boha se dovolávejme jen ve vážných věcech, pamatujme na Jeho nejvyšší svatost, na svaté světce a zástupy andělů, kteří neustále volají: svatý, svatý, svatý Pán Bůh zástupů, plna jsou nebesa i země slávy Jeho, Hosanna na výsostech. Jestliže si to uvědomíme, nebudeme nikdy více klít a brát jméno Boží nadarmo, nýbrž budeme je vyslovovati jen proto, abychom šířili větší čest a slávu Boží. Při nemravných a dvojsmyslných řečech nebudeme tichými svědky, nebudeme je ani poslouchati, ani schvalovati, a když jinak nebude možné, opustíme aspoň společnost, jež takovéto řeči vede. Budeme mírnými, tichými sousedy, odpouštějícími bezpráví na nás páchané, za nelásku odplatíme láskou, přidržující se staročeského přísloví: kdo do tebe kamenem, ty do něho chlebem. Učme se vůbec v tomto směru od našich zbožných předků, kteří štědře rozdávali, s láskou k ubohým a slabým se skláněli a kde mohli, každému rádi a nezištně pomáhali. Náš svatý patron sv. Václav budiž nám v tom vzorem nejkrásnějším.

Bolševismus nesnese očitých svědků.

Bolševici jsou rozhořčeni na celý svět, který prý je nechce chápati a jen zbytečně kritisuje a mluví do jejich poměrů. Tomu ovšem je těžko zabrániti. Lidé obyčejně rádi sledují to, co se děje u sousedů, a zvláště, když se tento soused stále chlubí, že buduje nový, nádherný svět. Tak i sovětským budováním nového života svět se nesporně zajímal a dosti o něm psal. Při tom ovšem pisatelé se neomezovali jen na ty zprávy, které se uráčilo bolševikům sdělití světu, nýbrž hledali i jiné prameny informací.

To bylo bolševikům nanejvýš nepřijemné. Bránili se tomu různými způsoby a konečně se rozhodli rázně, »po bolševicku«, učiniti tomu přítrž. Domnívajíce se, že škodlivými škůdci Sovětského svazu, kteří dodávají do ciziny bolševiky nevídané zprávy, jsou cizinci usedlí v SSSR., rozhodli proto, že je všechny vy-

hostí, a to co nejdříve. S prováděním tohoto rozhodnutí se ihned začalo. Nejvíce jsou postiženy jižní krajiny Ruska, kde odedávna sídlilo mnoho Řeků, Turků, Čechů atd. Je také postižen Dálný východ, odkud se vyhošťují Japonci a Číňané.

Mluvil jsem s jednou obětí této bolševické ráznosti. Je to Čech, který prožil v Rusku více než 20 let. Vždy prý se snažil nemíchat se do politiky a vyjít s každým po dobrém. Avšak nebylo mu to nic platné. Právil, že na schůzích v SSSR bolševici prohlašují, že do půl roku zavrou všechny cizozemské konsuláty a ponechají jen vyslanectví, jelikož tyto konsuláty jsou prý jenom semeníštěm špionáže. Tu jest nutno říci, že za špionáž bolševici pokládají jakékoliv dodávání zpráv do ciziny o vnitřních sovětských poměrech. Co se týče jednotlivých cizinců, ti mají být co nejdříve posláni do svých rodných zemí, i když se stali sovětskými příslušníky. Jenom v některých případech je prý ponechají v SSSR, ale budou přeloženi na nová působiště. Bolševici se domnívají, že cizina tak naprosto nic nezví o tom, co se ve skutečnosti v SSSR děje a bude odkázána jen na úřední bolševické zprávy, a tak nebude překážeti sovětskému vývoji. Je to ovšem velmi naivní myšlenka a svědčí jen o další snaze ztroskotavšího komunistického režimu vnutit lidem domněnku, že za chaos, který v SSSR panuje, nesou odpovědnost kontrarevolucionáři, podporovaní cizinou, nikoliv bolševické vedení.

Bolševici vyhošťují z SSSR zcela neočekávaně. Zavolají dotyčného do GPU a zde mu dají pas a určí krátkou lhůtu na přípravu k odjezdu. Na dotaz, čím se provinil, že ho vyhošťují, následuje významná odpověď: »Kdybyste byl něčím vinen, tak bychom vás neposílali do ciziny, nýbrž do koncentračního tábora.« Další vysvětlení se neposkytuje...

Vyhošťuje se z SSSR bez ohledu na to, je-li dotyčný komunističtí nebo nikoliv. Není dosud známo, co je vlastně směrodatným pro tuto čistku. Snad jen nálada anebo »náhlada« vlivných činitelů. Bude postiženo i mnoho upřímných obdivovatelů SSSR, kteří takto na své kůži poznají opravdovou »slast« sovětského režimu, při kterém všechno závisí od libovůle jednotlivců.

Jen příslušníci židovského národa zůstávají celkem ušetřeni sovětského tažení proti cizincům. Jest jim dokonce umožněno, aby se mohli do Ruska nastěhovat. Takto se provádí do jisté míry »výměna« obyvatelstva...
E. Kalikin.

Katolická akce.

Arcidiecése pražská:

Vikariátní konference Katolické akce vikariátu hořovického koná se ve čtvrtek 8. prosince 1938 o 14. hod. v Hořovicích v klášteře.

Zprávy arcidiecésního studijního ústavu »STUDIUM CATHOLICUM.«

»Studium Catholicum«. Velice hustě se vyskytují případy, že katoličtí pracovníci ve svých proslovech a katolické časopisy na svých stránkách dopouštějí se více méně hrubých srážek s katolickou věroukou a mravoukou. A také tam, kde rozpor přesně nevyniká, jest často cítiti nejistotu a neznalost i základních nauk sv. víry. Někdy jest i celé stanovisko pisatelovo pochybené a že nedojde kritiky katolické veřejnosti, jest jen následkem toho, že ani tato veřejnost nemá katolické jistoty v nauce nebo že jest těchto případů takové množství, že by bylo k nim potřebí zvláštního dozorcího sboru a literatury. Nad tímto základním nedostatkem našeho náboženského života, který jest i pramenem mnohých duchovních i veřejných škod, je nutno se zamyslet. A zamyslíme-li se vážně, uznáme, že jest naprosto nutno, aby každý, kdo jakkoliv nábožensky

pracuje, především znal důkladně svou víru, a to nikoliv pouze co učí, nýbrž i proč tak učí.

Upozorňujeme všechny náboženské pracovníky na arcibiskupský ústav »Studium Catholicum« v Praze II. a jeho dvouletá studia.

Každý, kdo chápe, že bez základů jest každá práce plytká a velice často i ke škodě, nemůže leč tento požadavek studia na tomto ústavě uplatňovati a šfítiti.

Studium Catholicum je základním ústavem katolického života. Proto naň upozorňujeme i naše čtenáře.

Film.

(Hlídká katolické kinematografické centrály. - Dotazy řídte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

O francouzském filmu. Některé odborné kruhy filmové nelibě nesou odpor veřejnosti proti francouzskému filmu a radí, aby tiskové zprávy o tom byly pod zásadou přátelského spoluzití se všemi státy všestranně uváženy. Ačkoliv máme oprávněné důvody se domnívati, že nejde tak o ono »přátelské spoluzití«, jako spíše o obyčejný obchod, pokládáme za důležité předhosené výtky náležitě objasniti.

Pochybujeme, že odpor veřejnosti proti francouzskému filmu má souvislost s posledními událostmi, ale jsme přesvědčeni, že tyto důvody vyplývají spíše ze změněných poměrů, v nichž si zdravé jádro návštěvníků biografi počíná všimati více stránky morální, která je jedním z hlavních pilířů, na němž spočívá existence rodiny, společnosti, národa i každého státu.

O většině francouzských filmů k nám v poslední době dovážených, nemožno říci, že by byly mravně, ba ještě méně, že by byly slušné.

Obecenstvo přestalo mítí prostě zájem na filmech, v nichž se jako umění předvádí postelové scény, zbytečné převlékání spodního prádla, oplzlé popěvky, v nichž často se činí otřepané vtipy na účet nutné společenské, rodinné, často i státní autority. Časté předvádění života v barech, velkoměstského bahna, neustálé obírání se manželskou nevěrou jako něčím samozřejmým, přestává býti zábavou i poučením pro každého spořádaného člověka.

Tak zvaní umělci namítají, že předvádějí jen skutečný život. My však vidíme, že se nám ukazuje jen hanebný život, který by neobstál ani v zoologii.

Chápeme, že žádný člověk nemůže ze sebe vydati více, než co je v jeho duchu obsaženo. Proto hájí-li někteří autoři podobné zvrhlé umění, mimoděk a nevědomky se k podobnému životu sami přiznávají. Možná, že ani jinak žítí nedovedou. My však máme k takovému životu odpor. A proto se nám může stokrát namítati, že přátelské spoluzití s jinými státy nás zavazuje k ohleduplnosti k filmům — my jsme podobných filmů již syti a každá trpělivost má své meze.

Nebudeme nadále mlčky přihlížeti k znemravňování našeho lidu neschopnou filmovou produkcí a dopláceti tak na zisky cizích filmových společností, které mívají často s naším a francouzským národem jen to společné, že inkasují peníze za filmy pochybné ceny.

Poslání filmu v novém státě je mnohem vyšší, než jak tomu bylo doposud. Dodnes se mluvilo o kultuře a umění a dělaly se jen »kšefty«.

Film musí vedle slušné zábavy ukazovati též vzory občanských a lidských cností a zobrazovati život i z jeho zdravé a jasné stránky. Finanční úspěch přijde též na svůj účet, neboť je mlyným názor, že se dá vydělávati jen na lehkém zboží.

Budeme si dobře všimati vývoje filmových otázek v obnoveném státě. Dobré filmy budeme doporučovati a předšpatnými varovati. Ze zkušenosti a styku s filmovými odborníky je nám známo, že právě mravně bezvadné a dobře dělané filmy se nejlépe vyplácí oběhřavati. V poslední době jsme měli dojem, že se k nám z Francie dováží jen nejhorší filmový brak. Nebudeme litovati námahy, abychom získali od svých přátel ve Francii informace, zda i ostatní filmy, ve Francii vyráběné, jsou tak pochybné ceny jako ty, k nám doposud dovážené.

Nechceme věřiti, že většina francouzských filmů je podobné úrovně, na něž si však obecenstvo právem stěžuje. Pakliže ano, nezbyvá než francouzský národ litovati, neboť podobné umění přispělo nepochybně k dovršení neblahého stavu dnešních jeho neutěšených poměrů.

Doufáme, že nám nikdo nebude zazlívati, že chceme náš národ po tolika trpkých zkušenostech od podobných důsledků chrániti.
Písecký.

Očistné snahy ve filmu mají krásný výsledek. Americká liga slušnosti podala nedávno filmovému odboru katolického episkopátu zprávu o své činnosti. V době od listopadu 1937 do října 1938 zcensurovalo 580 filmů, z nichž toliko 7 bylo vyřazeno. Kdo znal dřívější úroveň amerických filmů, musí uznati, že

bylo Ligou slušnosti vykonáno veliké dílo. Je to povzbuzením i pro nás, abychom v podobné snaze ani my neustávali a snažili se též o zlepšení úrovně našich filmů.

Filmy posledních premiér:

Třída A.) Filmy pro dospělé bez závad:

Šťastné přistání. Americký — Fox. Krasobruslařské umění Sonji Henie je vsazeno do rámce milostného románu, v němž impresario se zamiluje do mladé dívky. II.

Škola základ života. Český — Ufa. Děj ze života studentů a jejich představených. Mnoho veselých příhod mezi školními lavicemi. Zdůrazňuje též mnohé stíny školní výchovy. Vítězství spravedlnosti jisté. Verse česká. II.

Milionářem do odvolání. Americký — MGM. Veselohra ze života vtipných podvodníků, které si oblíbí bohatý lord a vezme si je za společnyky. Mezi tím milostná historie. Verse anglická. III.

Třída B.) Filmy s určitými závadami:

Vzpouza v Maroku. Americký — Moldavia. Americký detektivní film, líčí soupeření dvou reportérů, muže a ženy. Při tom uplatňuje se odvaha a síla muže, na druhé straně hrdość a lstivost ženy. Verse anglická. II.

Bláhové děvče. Český — Elekta. Skladatel se pokusí po neúspěchu na povzbuzení své spolužačky z konservatoře o novou operu, která mu zajistí úspěch. Shodou okolností nedojde však k jejich zasnoubení, nýbrž k manželství s venkovskou dívkou, do skladatele zamilovanou. III.

Třída C. Filmy s určitými velkými závadami, pro které je nelze doporučit:

Dívoká Teodora. Americký — Moldavia. Veselohra s obsahem pravdě nepodobným. Autorka se snaží tepati tak zvanou falešnou morálku, ale ve svém románu se jí sama dopouští. Verse anglická. III.

Rozhlas.

(Hlídka katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Uplatňování zájmů katolíků v čsl. rozhlasu v Čechách a na Moravě budiž prováděno od uveřejnění této výzvy jen prostřednictvím Poradního sboru pro věci katolického rozhlasu při Katolické akci v Praze IV., Hradčanské n. č. 8. Jemu se hlásí informace o církevních a kulturně-náboženských událostech přesahujících místní význam. Budeme uveřejňovati pravidelně program, jehož poslouchání katolíkům zvlášť doporučujeme. Na dotazy se odpovídá jen tehdy, budou-li adresátem hrazeny hotové výlohy s odpovědí spojené.

Vatikánská vysílací stanice zdokonaluje svůj program. Bylo rozšířeno zpravodajství v angličtině a zahájeno vysílání zpráv v arabštině, toto poslední vzhledem k událostem palestinským. Vatikánský rozhlas vysílá pro Severní Ameriku řeč kardinála Mundeleina, pronesenou při svatořečením ct. matky Gabrini-ové.

Naše práce.

Dnešní doba je nevhodnější pro založení Obce katol. mužů. Je naprosto nutným požadavkem, aby v každé farnosti byla taková obec katolických mužů založena. Vyžádejte si ihned informace, případně referenta, který by založení obce provedl. Nezakládejte nové spolky a neoživujte starých, které po léta nečinně přihlížely k veřejným událostem. Zvolte si farní obec katolických mužů, která je pro dnešní dobu organizační jednotou co nejpružnější a svými úkoly nejlépe odpovídá potřebě katolíků. Informace podá Svatováclavská Liga v Praze IV., Hradčanské nám. 8.

Ženy a katolická mládež se organizují ve Svazu katolických žen a dívek, v S. K. M. a Katolické Omladině.

Pro muže, ženy a mládež v Čechách platí toto ujednání mezi Svazem katolických mužů (Svatovácl. Ligou), žen, Sdružením katolické mládeže a Ústředím katolického studentstva: Za mládež, jež se může organizovati v S. K. M. a v Ústředí katol. studentstva čítají se jinoši a dívky do 30 roků. Ostatní povinně náleží do Svazu katol. mužů a žen. Dobrovolná účast ve Svazu katol. mužů a žen před 30 rokem se nevyklučuje. Katoličtí mužové a ženy ve funkci rodičů jsou povinni nabádati své děti k tomu, aby od 14 roku svého věku byly ve skupinách Sdružení katolické mládeže nebo v Sociálních studentských sdruženích, resp. v akademických katolic. spolcích. Katoličtí mužové a ženy, kteří pracovali dříve v S. K. M. a Sociálních stud. sdruženích nebo v akademických spolcích, hlase se: muži: ve Svatováclavské Lize v Praze IV., Hradčanské nám. 8, ženy: ve Svazu katolických žen a dívek v Praze II., Jungmannovo nám. 20.

Z domova.

Nový klášter Karmelitek chystají se vybudovati v Brně. Byl by to druhý dům této řehole v naší vlasti.

Evangelické školy v obsazeném sudetském území církevní úřady evangelické samy rozpustí, ježto nyní po včlenění sudetského území k říši, je splněn i úkol těchto škol býti udržovatelem ducha německé pospolitosti. Švýcarská katolická kancelář tisková, která tuto zprávu přinesla, dodává, že se tak dostává potvrzení těm hlasům, které dokazovaly, že činnost protestantů sleduje v Čechách mezi Němci hlavně politicko-národní cíle a zájmy církevní že jsou druhořadé.

Příští kongres Pax Romany bude konán napřesrok ve dnech 26. srpna — 6. září v budově Fordhamovy university v Novém Yorku. V této světové studentské katolické organizaci je sdruženo 45 národů.

Zvony nad hrobem sv. Ludmily v kostele sv. Jiří na Hradě pražském poprvé zahlaholí na II. neděli adventní dne 4. prosince t. r. Tomuto památnému kostelu dostane se té ctí, že nové zvony »Ludmila« a »Milada« posvětil sám J. Em. nejdůst. pan kardinál Dr. Karel Kašpar a sice o 11. hod. dopolední. Odpoledne o 5. hodině bude kázání a slavné pontifikální požehnání, při němž poprvé bude novými zvony vyzváněno. Vzdávající vřelé díky všem předešlým dárcům, kteří přispěli na naši zvonovou akci zvláště pomocí složenek rozšířených letos v měsíci květnu a červnu časopisy »Katolická žena« a »Katolík«, sdělujeme, že na tyto složenky se sešlo Kč 15.350.—, z čehož bylo čistého výnosu 8.604.80 Kč, kdežto náklad na pořizené zvonů a tesařskou práci bude činiti na 22.000 Kč. Kdo ještě neposlal svůj dar, prosíme za jeho příspěvek. Zveme současně všechny dobrodince basiliky sv. Jiří k významné slavnosti svěcení nových zvonů. Správa kostela sv. Jiří na Hradě pražském Dr. O. Švec, rektor kostela.

LITERATURA.

»Lisbetka«. Ušlechtilá, velice zajímavá a poučná povídka ze života amerických dětí. Jest vhodným dárkem k Mikuláši nebo k Vánočím zvláště pro dívky, jež se připravují k prvním sv. přijímání. Cena brož. Kč 10.—, váz. Kč 16.—. Vydaly Školské sestry O. S. F., Praha XII., Korunní tř. č. 4.

Cesta radosti, vianočná divadelná hra od P. L. Mattošku, OFM. Hra je v štyroch dejstvách so spevmi. Vyšla nákladem Serafinského sveta v Kremnici. Prevádzacie právo udelí nakladateľstvo po zakúpení 12 exemplárov hry.

Dr. Josef Hronek: Náměty branné výchovy ve vyučování náboženství na národních školách. Vydala Čsl. grafická Unie, Praha. Cena Brož. Kč 4.80.

VÝHODNÉ KNIHOVNÍ KOLEKCE PRO KATOLICKÉ KNIHOVNY A SPOLKY.

I. Svatováclavská Liga ve snaze opatřiti katolíkům levnou vzdělávací a hodnotnou katolickou četbu, sestavila z knih, které má k dispozici, zvláštní výhodný soubor (37 až 39 knih, mezi nimi jsou na př. Vondruškovy »Životopisy Svatých« (5 dílů), Fáberův Bellém (2 díly), Bittnarův Průvodce Prahou Svatováclavskou (2 díly)] náboženské a vzdělávací četby a připojila k tomu 50 různých pohlednic velechrám sv. Víta, ze Staré Boleslavi a různých námětů Svatováclavských, vše za cenu Kč 315.—, mimo poštovních výloh s dopravou knih spojených. Seznam bude zaslán na požádání proti náhradě Kč 1.— v pošt. známkách. Knihy se zasílají buď na dobírku, nebo po zaslání shora uvedeného obnosu předem. Kolekcí je velmi omezený počet. Je proto třeba se ihned přihlásiti.

II. Vedle těchto kolekcí možno obdržeti »Životopisy Svatých« za cenu Kč 75.— mimo poštovního, Bittnarova Průvodce Prahou Svatováclavskou za Kč 10.— a brožury o sv. Václavu od Dvorníka za Kč 5.—. Objednávky a přihlášky řiďte na Svatováclavskou Ligu v Praze IV., Hradčanské náměstí 8.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

V sobotu 5. listopadu sloužil v sixtinské kapli kardinál-státní sekretář Pacelli za přítomnosti Sv. Otce, kardinálů a vysokých hodnostářů rekviem za kardinály zemřelé v tomto roce.

Zahájení studijního roku na papežské universitě Gregoriana stalo se 8. listopadu. Ze statistiky tohoto ústavu se dovidáme, že loni bylo uděleno 161 doktorátů: 89 teologie, 39 církevního práva, 25 filosofie, 5 církevních dějin a 3 misijní vědy.

Posvátná kongregace obřadů jednala o dvou zázracích uplatňovaných v procesu bl. Gwemy Galgani.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslavia. 25 let spisovatelské činnosti dovršil 14. listopadu t. r. náš milý přítel Dr. Andrič ze Záhřebu. Před 25ti roky

vydal totiž svoji prvou literární práci »Srijemské elegie«. Bog živi!

Polsko. Církevní správa býv. čl. Těšínska svěřena byla Svato Stolicí biskupovi St. Adamskému. Dříve náležela do cír. správy arcibiskupství vratislavského.

Obsazením Těšínska připadlo Polsku na 30 katolických farností, 9 farností evangelických a několik farností t. zv. církve československé, které dle posledních zpráv budou rozpuštěny.

Ze zvolených poslanců do polského sněmu je 6 kněží. Dále bude ve sněmu 20 Ukrajinců, 5 židů, 9 piastovců a 9 lidovců nepiastovských. Ostatní patří ke straně národního sjednocení (vládní). Voleb se zúčastnilo 67% voličů. Největší účast byla ve Slezsku a kraji tarnopolském (80%), nejmenší účast ve Varšavě (53%), Poznani (50%) a na Krakovsku (47%).

O účt Matky Boží v Polsku svědčí 373 (podle P. Waclava z Sulgostowa dokonce 1111) záračných obrazů rozsetých po celé Polsce, hlavně v západní části. Z toho je 65 korunovaných. Největším poutním místem mariánským je Czenstochowa. Dále jsou tu Kalvarie Zebrzydowska, Piekary ve Slezsku, Stanislawow a Kodeň nad Bugem. »Przewodnik Katolický« v čísle z 13. listopadu 1938 přináší o tom podrobnou zprávu a doprovází ji krásnou přehlednou mapou míst, kde se obrazy nalézají.

I polští učitelé proti církvi. »Przewodnik Katolický« v 46. čísle z 13. listopadu 1938 sděluje, že ústřední orgán polského učitelstva »Glos Nanczycki« přinesl zprávu, podle které sjezd delegátů říšského učitelského Svazu vyzývá představenstvo Svazu, aby se postaralo o odstranění organizace zv. »Krucjata« ze škol proto, že se přiči cílům a úkolům vlády. Poněvadž organizace »Krucjata« je sdrúžením výlučně náboženským a pracuje se svolením vlády za dozoru biskupů, je z této zprávy patrné, že polští učitelé zcela se vyrovnají našim učitelům pokrokovým.

Rusko. Jak slavili 950té výročí pokřestění Rusí. Oslava měla být provedena slavnými službami Božími a přečtením pastýřského listu metropolitou Sergia. Na zákrok Svazu bojujících bezbožníků však vláda tyto oslavy zakázala, takže z oslav zůstaly věřícím jen tiché modlitby.

Na paměť londýnského kongresu bezbožníků chtěli ruští neznanobi vydati pamětní známku, z čehož však pro naprostý nezdár kongresu sešlo. Jako hlavní příčina nezdaru uvádí se okolnost, že nebylo Rusům dovoleno přijeti na kongres, jemuž prý levicový tisk anglický dělal také malou reklamu. Na programu kongresu byly prý jen akademické otázky a jednání nebylo nijak »revoluční«.

Ve Vologdě byli popraveni dva kněží. Provinili se tím, že přijali dary na sloužení mše svatě za oběti ruské revoluce.

Cennou knihovnu mělo město Celjabinsk. Čítala na 400 tisíc svazků, mezi nimi četná prvotisky. Knihovna byla »uskładněna« na hromadách ve sklepích. Díky tomuto »uskładnění« knihy shnilý; co pak neshnilo, sežraly myši.

Středem bezbožnické propagandy je nyní střední Asie. Nedávno vyšlo v Taškentu první číslo nového časopisu bezbožnického. »Islam«, první se v úvodním článku, »je předbojníkem kapitalismu. Musíme jej proto potíratí a jeho vedoucí bez milosrdenství vyhladiti.«

Pro porušení stranické kázně bylo letos za prvních 6 měsíců vyloučeno 4436 členů komunistické strany, přesně: 1290 mužů a 3146 žen. Mezi vyloučenými je i Kubik-Smarski, několikrát pro zasluby o stranu »vyznamenáný«. Byl jejím členem od r. 1917. Provinil se tím, že se zúčastnil církevního pohřbu své matky. Když se odvolal k Stalinovi, nedostal odpověď.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Katedrála Krista Krále v Liverpoolu, s jejíž stavbou bylo před několika roky započato, bude podle sdělení opata Vouniera, budovatele opatství Buckfast, dohotovena do 25 let. Má to být největší křesťanský chrám světa. Náklady jsou rozpočteny na 3 miliony liber šterl. Na darech sešlo se dosud 258 tisíc liber šterl.

Jediná pomoc — modlitba. O svátku Krista Krále konali katolíci z Birminghamu náboženskou manifestaci, na které ujal se slova i tamní světitel biskup Msgr. Griffin. V řeči zmínil se i o svém pobytu v Římě a audienci u Sv. Otce. »Zprávy« — pravil Sv. Otec, »které nás docházejí z Německa, jsou — pokud se týkají církve — denně horší a horší a nevím, co vše se stane. Jediné, co můžeme za těchto okolností činiti, je — modliti se!

Belgie. V Boma, belgickém Kongu, zemřel bývalý apoštolský vikář této belgické kolonie, Msgr. Rouslé. Byl to první tamní biskup, který si získal zejména nesporných zásluh o potření obchodu s otroky. Ovládal četná nářečí domorodců a byl výtěným znalcem koloniálních poměrů.

V kostele sv. Walburgy v Bruggách slouží se od 10. listopadu r. 1790 každodenně zádušní mše svatá za padlé katolické vojáky celého světa. Každoročně pak, v druhém týdnu měsíce listopadu, koná se v tomto kostele zvláštní týden modliteb s kázáním a požehnáním.

Francie. Kardinál Tissérant, jediný člen kardinálského kolegia východního obřadu, byl 34 ze 37 hlasů zvolen členem »Institut de France«, jehož členem je i kardinál Baudrillart.

Národní eucharistický kongres bude konán ve dnech 3.—7. května příštího roku v Alžíru.

Abbé Duropt z Luneville je jedním z mála osob, kterým bylo v životě dopřáno přijmouti všech 7 svátostí. Duchovní byl důstojníkem a získal četná vyznamenání ve světové válce. Jednou byl tak těžce raněn, že se nechal zaopatřiti. Po smrti své manželky vzdal se vojenské hodnosti, vstoupil do semináře a byl vysvěcen na kněze. Nyní působí v Luneville.

Konference Vincenciánů ve Francii rozšířily nyní svoji činnost i na vězně, které navštěvují ve vězení a podporují jejich rodiny. Vězeňské úřady tuto činnost Vincenciánů všemožně podporují. Za loňský rok vykonali členové pařížských konferencí více než 2000 návštěv vězňů.

Ve vyhnanství v kartouse Farnetta v Italii zemřel ve stáří 83 let Don Mayaud, v letech 1911—1918 generální představený kartusiánů. Když zednářská vláda Combesova v r. 1903 vyhnala církevní řády z Francie, musili i Kartusiáni opustiti mateřský klášter v Grand Chartreuse, který až dodnes zůstal opuštěn, ježto dovolení k návratu nebylo jim dosud uděleno.

Irsko. Smírná pobožnost v arcidiecési dublinské byla tamním arcibiskupem nařízena na usmíření svatokrádeže spáchané v jedné farnosti arcidiecése, při které byla uloupena 2 ciboria plná posvěcených hostií. Ciboria velmi poškozená, byla již nalezena, avšak prázdná. Irské hlavní město nevidělo od dnů mezinárodního eucharistického kongresu takového projevu zbožnosti jako při této smírné pobožnosti.

Italie. Studijní rok katolické university Božského Srdce Páně v Miláně byl zahájen 15. listopadu. Úkoly katolických universit v přítomné době a jejich význam pro církev a stát zdůraznil v zahajovací řeči rektor P. Gemelli.

Mezinárodní sjezd katolických spolků ženských připravuje se v Římě na duben příštího roku. V Koloseu bude společná křížová cesta, kterou se budou modlití účastníci sjezdu ve 14 jazycích. Tolik národnosti je totiž na sjezd již přihlášeno.

Americký kardinál Mundelein, jehož římská návštěva vzbudila pozornost celého světa a tisku, přijel do Neapole na italském parníku »Rex«. V přístavu byl uvítán zástupci nejvyšších státních úřadů a s vojenskými poctami. V Neapoli kotví americký válečný křižník »Omaha«, jehož velitel pozval kardinála k obědu. Posádka křižníku vzdala mu vojenskou poctu. Cestu z Neapole do Říma vykonal kardinál ve zvláštním vlaku daném mu k dispozici ministerským předsedou Mussolinim. Časopisy zmiňují se při této návštěvě o přátelství kardinálově s prezidentem Rooseveltem a důvěře, které se kardinál u něho těší a jeho nesmířitelným stanovisku vůči národnímu socialismu německému. Při vztazích osy Řím — Berlín je neobyčejná pozornost italské vlády vůči osobnosti kardinálově předmětem různých úvah.

Nejsme na ulici, ale v kostele! Dne 29. října měl snátek Mussoliniho syn Bruno. Po svatebním obřadu navštívili novomanželé, doprovázeni Ducem a jeho chotí, svatopetrský dóm. Když lidé, přítomní náhodně v dómě, Duceho poznali, začali provolávat »Ať žije Duce!« Mussolini obrátiv se, pravil, »Ticho! Nejsme na ulici, ale v kostele!«

Maďarsko. Maďarská národní pout do Říma konala se za vedení kardinála-primase Serédiho ve dnech 21. listopadu až 2. prosince. Pout je výrazem díky Sv. Otci, který svolil, aby mezinárodní eucharistický kongres konal se v roce svatoštěpánského jubilea v Maďarsku. Pořadatelkou pouti byla katolická akce.

Německo. Po tříleté přípravě započali v Berlíně svoji činnost laičtí pracovníci, kteří se k svému úkolu připravovali v domě Krista Krále. Po tři léta třikrát týdně navštěvovali přednášky apologetiky, dogmatiky, o křesťanské morálce, biblické dějepisy, liturgiky a katechese. Při tom vpomáhali již v duchovní správě. Nyní se stali trvale pomocníky duchovních správ katolických farností berlínských. — Náš Apoštolát III. řádu sv. Františka může se pochlubiti již několikaletou vzornou činností. Doufáme, že činnost berlínských pracovníků přinese dobré ovoce.

Klavírní virtuoska — Klariskou. Frieda Dierolf, známá interpretka Bacha, vstoupila ve Fiesole u Florencie jako novicka do tamního kláštera Klarisek. Umělkyně, která byla dříve protestantkou, byla před léty ve Fiesole přijata do katolické církve. **Časový insert.** »Pro východní Prusko hledá se schopná osobnost, národně-sociálního světového názoru, s přiměřeným vzděláním a způsobilostí k výpomoci při pořádání bohoslužeb. Příležitost k založení náboženské obce. Pánové, schopní k podobné činnosti, pokud možno dobří stylisté, nechť podají svoje žádosti pod značkou Nd. 1754 na administraci listu.«

Při oslavách 300letého výročí vztyčení mariánského sloupu v Mnichově došlo, jak anglické listy sdělují, k vážným nepokojům. Oslavy započaly slavnou mší svatou v chrámu sv. Petra. Kardinál Faulhaber nebyl přítomen. Po mši sv. shromáždilo se u sloupu na 5 tisíc katolíků, kde zpívali mariánské písně,

rušení řevem a pískáním skupiny mladých lidí. Policie zakročila a rozehnala — shromážděné katolíky. Výtržníci dostali se potom až k sloupu, s něhož strhali květinovou výzdobu. Přítomní dva kněží byli hrubým způsobem insultováni.

Norsko. P. W. A. Fillinger, jediný Nor v řádu jesuitském, zemřel nedávno v americkém New Orleansu. Studoval ve Francii, kde v Lurdech byl svědkem zázračného pozdravení dítěte. Konvertoval a vstoupil k jezuitům; když byl vysvěcen na kněze, konvertovala i jeho matka.

Skotsko. Sociální obnova pomocí mše svaté jest heslem katolické mládeže ve Skotsku. Členové se zavazují býti přítomní i všedního dne nejsvětější Oběti, upozorňovatí na její význam a nesmírnou cenu a čerpatí z ní sílu k potírání podvratných snah v lidské společnosti.

Španělsko. Duch španělských škol. Národní vláda vydala zákon o reformě vyššího školství španělského. Práví se v něm mimo jiné: »Katolicismus je duší španělských dějin. Proto naše školy nemohou postrádati důkladné výchovy, vycházející z katechismu, evangelia a křesťanské mravnosti, liturgie, církevních dějin a apologetiky. Španělsko, hlásící se k svému starému kulturnímu poslání a vědomé si významu tohoto, bude se moci spolehnouti na svoji mládež jen tenkrát, bude-li tato vychovávána v zásadách na počátku uvedených. Tento způsob výchovy musí naplniti všechny Španěly duchem cnoti našich vojenských a politických vůdců »zlatého století Španělska«, kteří tohoto ducha čerpali ze směrnic tridentského koncilu, humanismu a z úspěchů při hájení a šíření španělské kultury.« Je třeba zmíniti se ještě o úmyslu Národní vlády zříditi v Salamance, starém středisku katolické kultury, katolickou universitu.

Z OSTATNÍCH SVĚTADÍLŮ.

Cesta amerického kardinála Mundeleina do Říma vyvoluje vzpomínky na minulé vztahy Spojených států s Římem, které se datují již od roku 1848, kdy byl jmenován první přední zástupce Ameriky u Svaté Stolice. V roce 1854 poslal americká Unie do Říma zvláštního ministra. Po zániku církevního státu násilným zánětem v roce 1870 byl americký zástupce z papežského Říma odvolán a přerušení diplomatických styků trvalo až do roku 1893, kdy velikým papežem Lvem XIII. byla ve Washingtoně zřízena apoštolská delegace. »Chceme tím projevit, že Amerika zaujímá u nás stejné místo a stejná práva, jako ostatní mocnosti«, tak odůvodňoval Náměstek Kristův svoje rozhodnutí. Není, jak doufáme, příliš vzdálena doba, kdy i Amerika bude mít zase svého úředního zástupce ve věčném Římě.

A ještě něco k cestě kardinála Mundeleina. »Catholic Herald« má zajímavou zprávu, tvrdě, že kardinál je prvním církevním hodnostářem v dějinách církve, který se zúčastnil svatořečení osoby, kterou osobně pochovával. Dne 13. listopadu 1938 ko-

nalo se svatořečení ct. matky Frant. Gabrini, zemřelé v Chicagu v roce 1917.

Rozruch a nevoli mezi americkými katolíky vzbudila zpráva, že židovský velkobankéř Baruch věnoval veliký obnos na zpětnou dopravu amerických dobrovolníků, bojujících v rudé armádě ve Španělsku. Prvá část těchto dobrovolníků se již vrátila domů a při přistání lodi je vezoucí došlo k velkým demonstracím pro rudou vládu španělskou. Na zpětnou dopravu ostatních konají se v Americe sbírky.

Všichni katolíci v Chicagu modlí se za 3leté děvčátko Mary Reardonovou, stíženou spavou nemocí, trápící ji nepřetržitě po 200 dní. Lékaři vzdávají se sice naděje na uzdravení, matka dítěte spoléhá však pevně na moc modlitby a důvějuje, že její dítě, stížené tak zvláštní nemocí (spí totiž s otevřenými očima), se opět uzdraví.

Lékař Eskymáků. Jest jím Dr. Urquhart. Po 10 let působil v Aklaviku, ležícím 150 km nad polárním kruhem. Nyní změnil Dr. Urquhart místo své působitě a přesídlil do Forth Smith, vzdáleného od Aklaviku »jen« 1300 km. Je to tedy pořádný lékařský obvod a Dr. Urquhart odhaduje, že za 10 let své činnosti při návštěvách pacientů urazil celkem na 60 tisíc km. Z toho připadá na jízdu v saních v zimních měsících 15 tisíc km. V létě používá člunu, v němž urazil na 30 tisíc km. Ve velmi nutných případech používá i létadla, v němž vykonal cest rovněž na 15 tisíc km. Všechno jistě pořádné rekordy.

S anglickou politikou ve Svaté Zemi nejsou američtí katolíci valně spokojeni. Ostře je kritisováno zejména vyslání dalších vojenských oddílů do Palestiny. Poukazuje se zejména na okolnost, že mezi Araby je velmi mnoho křesťanů a že náměstkem presidenta arabského kongresu v roce 1927 byl zvolen biskup z Hamy (Syrie). Americká katolická veřejnost staví se příznivě ke snahám arabských národovců, aby palestinská otázka byla řešena podle demokratických zásad národního sebeurčení.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Tibetské křesťany, roztroušené po obrovském území, spravuje J. E. Giraudeau, apoštolský vikář v Tatsienlu. Jest už 89 roků stár a 10. září přijal svátost posledního pomazání, neboť vážně onemocněl. Tibetské misii stojí v čele od roku 1897. Tato čítá nyní na 5000 věřících. Domorodých kněží je 7. Misionářky Františkanky P. Marie vedou dva hospitály a ústav malomocných. (Fides.)

Breviář zachránil mu život. Japonské oddíly, obsazující jednu osadu v severní Číně, byly prudce ostřelovány z budovy, ležící mimo obvod osady. Misionář, který po ukončení střelby vyšel ven, byl jako podezřelý z účasti na přepadu zatčen a odsouzen k smrti. Poukaz na to, že je misionářem, nic nepomohl. Poklekl proto, aby se ještě před smrtí pomodlil. Tu si vzpomněl, že má u sebe přece průkaz totožnosti — breviář se svým jménem. Ukázal jej veliteli oddílu, který teprve nyní uvěřil, že má před sebou skutečného misionáře a propustil jej na svobodu. (Fides.)

Svěcení biskupa v Shantungu. 16. října prožil Shantung slavnostní den. V katedrále sv. Michaela byl vysvěcen na biskupa nově jmenovaný prvý apoštolský vikář okresu Jehovf — J. E. Weber, člen společnosti Božího Slova. Obřadu bylo přítomno 6 biskupů a 40 kněží. Světitel byl J. E. Weig, apoštolský vikář z Shantungu. Věřících sešlo se veliké množství. Provincie Shantung měla roku 1880 jednoho biskupa. Po 58 letech je tam 7 biskupů a 4 apoštolští prefekti. Nyní byl od Shantungu oddělen Jehovf a vytvořena samostatná církevní provincie. Misionáři Společnosti Božího Slova, kteří přišli do Shantungu v roce 1882, měli toliko 150 domorodých katolíků. Nyní má Shantung 4 vikariáty, 1 prefekturu a 151,050 věřících, celá provincie pak na 260 tisíc katolíků. (Fides.)

K článku předcházejícího čísla »Katolika« ohledně počtu misionářů doplňujeme, že z uvedeného počtu 266.000 misionářů jest asi 15 tisíc kněží, ostatní jsou bratři a řeholnice.

Starší čísla »Katolika« na propagaci zašleme Vám milerádi zdarma, napíšete-li si o ně. Objednejte na adresu: Svatováclavská Liga, Praha IV., Hradčanské nám. 8.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy, v Praze IV., Hradčanské náměstí č. 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. - Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo pošt. spojitelný Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí redakční kruh. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. Dohlédá pošt. úřad Praha 11. Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovačn. 14.

KATOLÍK

List Svazů katolických mužů a Katolické akce

Vychází čtrnáctidenně - Ročník III. (XX.) - V. Praze 15. prosince 1938

č. 20

ROSU DEJTE NEBESA

voláme v době adventní k svému všemohoucímu Pánu a Stvořiteli. Prosíme o nebeskou rosu pro svá vyprahlá srdce na počátku nového církevního roku. Již devatenáct set roků zní tento prosebný zpěv po celém křesťanském světě. Naši zbožní předkové vynikali vždy v této teskné touze po Vykupiteli světa. Projevovali ji překrásnými zpěvy rorátními. Zvláště v dobách národního pokoření a smutku jejich rorátní zpěvy vroucněly. Stránky našich dějin střídavě vykazují radost a smutek. Naše doba obrátila stránku smutnou. Proto dnešní advent vybízí nás k vroucnějším zpěvům rorátním. Budeme-li s celou vroucností a v neochvějně důvěře v nekonečnou dobrotu Boží volati bez přestání: Rosu dejte nebesa, vyslyší nás Otec nebeský a sešle rosu Svoji na vyprahlou a zarmoucenou českou zem. Pošle Syna svého, abychom s Ním jedno byli v Nejsvětější Eucharistii, z Něho čerpali naději v lepší budoucnost a nabyli síly lvi k přemožení nepřitele ducha i těla.

Drazí a milí naši přátelé! Prosíme vás z celé svojí duše: Padněte na kolena a denně při Nejsvětější Oběti volejte s námi: Rosu dejte nebesa s hůry a oblakové dštěte spravedlivého! Chodte dům od domu, od přítele k příteli a prostě úpěnlivě, aby se s vámi modlili a zpívali o seslání Spravedlnosti Boží na dnešní mravně rozvrácený svět. K odvrácení Božího hněvu a k návratu Jeho plného požehnání nestačí jen zevní projev. Je třeba pravého, skutečného obrácení nejen ve vedení, ale i ve všech duších našeho národa. V poslední době byli jsme svědky slibného začátku nového obrození našeho národa, projevu dobré vůle, vrátiti se k tradici svatováclavské. Kéž tento projev dobré vůle promění se v nejbližší době v opravdové obrácení!

Do dnů smutku a pokoření zasvitlo však také již světlo Boží Milosti. K uvedenému projevu druží se čin, poskytnutí možnosti, aby kladné hodnoty Církve mohly působiti v duši českého člověka a vrátiti jí jejímu pravému určení. Vy všichni, kteří jste s ná-

mi věrně stáli v požadavcích hodnotného rozhlasového vysílání, sledujte pozorně náš rozhlas. Až zazní na Štědrý den z kaple svatého Václava: Ejhle, Hospodin přijde a ostatní zbožné zpěvy rorátní z doby Karla, Otce vlasti, až odpoledne uslyšíte Chvály Panenské Matky od sv. Bernarda, o Půlnoční jásavé zpěvy Vánoční mše sv. z chrámu Panny Marie před Týnem, až ráno na Boží Narození probudí vás ze sna hlas ranního klekání, modlitba Páně Otče náš, čtení Slova Božího a Radostný vánoční hymnus Narodil se Kristus Pán, přesvědčíte se sami, že začíná nová doba života našeho národa. Je na vás, milí naši přátelé, kteří máte rozhlasové přijímače, abyste k nim pozvali co nejvíce svých přátel a je od té doby prostřednictvím rozhlasu vedli po cestě k rozkvětu duchovního života. Na Boží Narození uslyšíte dále hlas našeho arcipastýře a Bohoslužby, budete jistě slzeti pohnutím, až odpoledne zazní z vašich přijímačů vroucí hlasy mrzáčků z Vincentina, kteří přijdou se poklonit k starobylým Jesličkám v chrámu Kapucínském na Hradčanech a budou odtud zpívat naše krásné české koledy. Na sv. Štěpána zahřmí do vašich duší Strahovské varhany, bude vám hlásána láska k bližnímu a od té doby počínaje, budete mítí příležitost slyšeti nejen Bohoslužby, ale i dobré náboženské promluvy našich známých kazatelů a přednášky. Je jen nutno, abyste se hodně modlili za osvícení Duchem Svatým všech, kdož se o toto vysílání budou starati a kteří k vám budou mluvit, nebo chváliti Boha svým zpěvem. Modlitby své musíte provázeti usilovnou prací k tomu, aby promluvy, kázání, přednášky, Bohoslužby a ostatní podnikům naslouchalo co nejvíce českých duší. Povstaňte duše křesťanské! Probuďte se z dosavadní své pohodlnosti a svého duchovního sobectví, voďte duše svých pobloudivých spolubratří k tomu, aby je otevřely vstříc tomuto novému apoštolátu. Budete-li na této cestě bdělí a vytrvalí, prospějete svému ná-

rodu co nejlépe. Vaše píle bude jistě hojně odměněna. Když ne vy, jistě vaše děti dočkají se jednou takových Vánoc, že nad svobodným českým krajem, v zemi Svatého Václava, radostně se ponese andělský zpěv: Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle! Tomu zpěvu pak ve zbožném zánícení, po příkladu svých předků, bude naslouchati obrácený český lid, který cestou utrpení navrátil se do domu Otce svého a získal opět svoji slávu.

Křišťan.

Obnova Mariánského sloupu.

(Odpověď »Kostnickým Jiskrák«.)

Neuplynulo mnoho hodin od stržení Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí dne 3. XI. 1918 a již se katolíci, pro něž je otázka obnovy sloupu otázkou cti, snažili o jeho znovuvztyčení. Nemohlo tudíž nikoho překvapiti, jestliže v den 20. výročí rouhavého činu zažádala Česká liga akademická o úřední povolení k obnově pomníku Té, která se ukázala českému národu Matkou v hodinách, kdy jej všecek svět zrádně opustil.

Avšak někdo přece překvapen byl. Je to orgán českých evangeliků »Kostnické Jiskry«, které v čís. 47. ze 17. XI. vytykají, že »lidovci« žádají o obnovu sloupu v době,

»kdy je náš národ sklíčen pohromou nemnoho menší, než byla bělohorská. Nemohli by si navrhovatelé obnovy vybrati jinou dobu? Či snad reakce katolická musí vždy spadati do údobí politického smutku a zlomení národa? Má i ten znovuzřízený pomník připomínat naše hluboké pokoření a ideovou a politickou porážku dnešní?«

Na konci článku vidí pak autor v obnově pomníku »urážení národa« a poukazuje na to, že prý máme »důležitějších starostí až až.«

Je sice pro nás jako křesťany velmi bolestné, že čeští evangelici jsou stále, víc než čím jiným, ovládnáni zřetely a argumenty politickými a chtějí viděti politickou stranu i tam, kde jde o věc obecně katolickou, avšak musíme na druhé straně konstatovati určitý pokrok i u nich. Právě shora uvedený citát mezi řádky přiznává, že je to katolictví, jež české duši nejlépe odpovídá, kterážto skutečnost se nejjasněji projevuje vždy tehdy, když národ opuštěný od svých svůdců zdá se býti »zlomen« a »poražen«, což platí stejně pro 17. jako pro 20. století. »Kostnické Jiskry« hovoří též o »ideové porážce« národa. Je sice pravda, že se skutečně podařilo ideologii těch, kdož v sobě viděli pokračovatele myšlenkové linie započaté Husem, Chelčickým a Komenským, ovládnouti na čas rozhodující část národa. Že jejich éra končí krachem a porážkou mohlo však překvapiti jen toho, kdo pranic neví o tom, že Táborité přivedli národ — k Lipanům a hlasatelé »reformace« — na Bílou Horu. »Kostnické Jiskry« nesmějí se zlobiti na český národ, že se ve své převážně většině vrací k otcovské víře katolické kdykoliv sezná hloubku svého pokoření, připraveného mu »reformátory«, ať zní jejich jméno jakkoli. A nesmějí se také zlobiti a útočiti na katolíky, jestliže tito v údobí pokoření a hanby, do něhož národ přivedli hlasatelé »ženevského světového pořádku«, obnovením Mariánského sloupu snaží se odčiniti čin, jež samy nazývají »vnitřně nanicovatým«. A je třeba, aby čeští protestanté vzali též na vědomí, že český národ, který ani v době popřevratové »se neodvážil podniknout vnitřní rozlučku s katolicismem«, Mariánský sloup na Staroměstském náměstí obnoví. Budou-li se čeští protestanté pokládati v prvé řadě za křesťany, uznají jistě, že nemůže býti »urážkou českého národa« pomník Té, která dala světu Pána Našeho Ježíše Krista. Avšak i v tom případě, že jim bude »humanitní demokracie« přednější než křesťanství a že budou chtít i v obrozeném národě hráti úlohu »posledních mohykánů«, nezabrání tomu, aby národ český šel cestami, od jejich odlišnými... Dr. Václav Buláček.

Mladí dělníci a Církev.

Mnoho se mluví o politice. Vnitřní i zahraniční. Co si o tom má myslet katolík? Katolíci, jakmile se začnou zabývat otázkami, které v praxi nesouvisí přímo se základy sv. víry, rozdělí se často na několik názorových skupin. Ale rozdělení v práci pro časné blaho, nemohou být rozdělení jako katolíci. Právě naopak, musí dbáti toho, aby byli tím jednotnější na poli duchovním — na poli Katolické akce. Akce katolíků se musí projevovati všude. I v životě sociálním.

I když víme o bídě hmotné, která dnes tíží malého pracujícího člověka, jsme pevně přesvědčeni, že daleko horší než bída hmotná jest bída duchovní, kterou je zžírána dělnická třída. »Jest velkou ostudou XIX. století« — řekl Sv. Otec Pius XI. — »že Církev ztratila dělnickou třídu.«

Ale týž geniální papež napsal ve svém okružním listě *Quadragesimo anno*: »Apoštolové budou dělníci.« Nestáčí, aby katolická nauka byla hlášána s vysokou a z daleka. V Belgii to byl mladý kněz Cardijn, který pochopil, že Církev musí vniknouti do pracovních prostředí, do dílen, továren, kanceláří, do rodinného života pracujícího lidu, aby dělnická třída byla získána pro Krista a aby mezi mladými dělníky vyrostli noví apoštolové.

V roce 1923 vyložil mladý kaplan Cardijn, nyní kanovník, svůj program na sjezdu belgických duchovních. Posluchači byli nadšeni. Byla vytvořena organizace *Dělnické křesťanské mládeže* (J. O. C.) Záhy byly zřizovány sekce v celé zemi. Postupně byly organizovány pomocné služby: pro nezaměstnané, pro nemocné, pro vojáky, prázdninové kolonie, zprostředkovatelny práce a pod. J. O. C. vydává nyní 4 časopisy; všech tiskovin se rozletí po celé zemi z jocičské centrály na 4 miliony ročně.

Organisovaných mladých katolických dělníků v J. O. C. jest nyní v Belgii na 100.000.

V roce 1923 mladý pařížský kněz, abbé Guérin, syn dělníkův, jako abbé Cardijn, vyložil výsledky belgického hnutí několika málo nadšeným mladým dělníkům. Tak začalo francouzské hnutí křesťanské dělnické mládeže. Její týdeník se nyní tiskne ve 125 tisících výtiscích. Kdyby nebylo organizovaných mladých katolických dělníků, už dávno by Francie podlehla revolučnímu bezvládní.

Číslice, které jsme uvedli, by nic neznamenal, kdyby nebyly svědectvím o duchovním hladu, který pociťuje dělnická třída, zbavená Boha. Žijeme v době, kdy krachují hospodářské řády, které oddělily plody práce lidských rukou od posledního cíle člověka, jímž zůstává a zůstane do konce světa spása duše. Hynou a v budoucnosti zahynou společenské řády, které ne-

Řád o povinnostech katol. mužů.

V. úvaha: O tisku a obrazech.

»Katoličtí mužové nebudou ani čísti ani kupovati knih, časopisů a novin, odporujících zásadám víry a mravnosti křesťanské. Nebudou rovněž míti ve svém bytě neslušných obrazů.«

Toto ustanovení zařadili jsme do »Řádu« proto, že téměř denně se proti němu prohřešujeme. V dnešní záplavě různých časopisů sháníme se jen po nejnovějších zprávách, líbí se nám list, který vypočítavým způsobem ukojuje naši zvědavost palcovými tituly a záměrně upravenými články. V tomto čistě tělesném shonu zapomínáme na vlastní duši, jež se pomalu a bezděky otravuje touto stravou tištěného slova. Neuvědomujeme si, že propadáme víc a více hmotářství, duchovně klesáme a že svým duchem plujeme ve vodách Božích nepřátel. Jsme sice zevními křesťany, myslíme však a jednáme často hůř než vyslovení nevěrci. Bezbarvý, nevěrecký tisk nás hlavně zpracovává po stránce mravní. Slovní narážky, hrubé žerty, spílání, neslušné obrázky a inserty jsou nám již tak běžnou věcí, že za cenu čerstvých, v mnoha případech i vymyšlených zpráv, tyto špatnosti blahovolně přecházíme. Kupujeme takové časopisy, nebo je se zálibou pročítáme a dáváme čísti jiným. Proto nechť naše řádové ustanovení hřmí do srdcí všech mužů: nekupujte, nečtěte takové časopisy a noviny! Nejen to, varujte každého před čtením jich a rozšiřujte jen takové, o nichž jste přesvědčeni, že ani nelhou, ani nespílají, ani nešíří nevěru, nemravnost, pýchu, zášť a jiné necnosti.

Zjistíte-li v katolickém časopise nepravdu nebo náznaky jiných necností, vytkněte je a žádejte nápravu. S četbou časopisů rádi spojujeme četbu knih. Chodíme do veřejných knihoven a čítáren a odtud nosíme domů knihy, kde mezi řádky vášně se na nás usmívá

uznávají věčnou a božskou hodnotu lidské osobnosti, řády, které člověka znásilňují a vnucují mu za poslední cíl obět za třídu nebo národ.

Záleží na vládách, politických stranách, stavech a syndikátech, aby se zabývaly technickým rozřešením otázky nového hospodářského řádu. Na Cirkvi pak jest, aby připravila »klima« pro obnovu, aby přetvořila prostředí, jehož osud má býti zlepšen.

Abbé Cardijn našel krásné heslo pro moderní Katolickou akci: »Církev neodkládá své věřící stranou, aby je ochraňovala, ani je »nekonserduje«, Církev je voj průkopníků, kteří chtějí bojovat.«

Po vzoru dělnické mládeže vzniká hnutí mládeže zemědělské, námořní, živnostenské, studentské.

Pravda, aby mohla slavit triumfy, musí býti prožívána. Kanovník Cardijn vykládal v jednom ze svých posledních projevů, kolik rodičů-komunistů bylo vráceno víře jejich dětmi. Kristus vstoupil do rodin i do pracovního prostředí.

Belgický příklad ukazuje, že dělnická třída, která ztratila víru, opět ji nachází. Tento div ovšem není dílem politické strany. Namítne se, že sto tisíc mladých dělníků není ještě celá země. Ale nezapomeňme, že tito mladí lidé, zvláště průkopníci hnutí, jsou »kvasem v těstě«. Všude; v továrnách, v politických stranách, v syndikátech, v rodinách bojují za svůj ideál, který není o nic menší než rozšíření království Božího na zemi.

— dr. cm. —

Světiteli zvonů basiliky sv. Jiří.

Na starobylém prahu svatých stanů,
kde na nás dýše dávných dějů duch,
kde svatá Ludmila a Mlada v Pánu
své čeká vzkříšení, Vám žehnej Bůh.

Ty bílé věže u svatého Jiří
až dosud tiše k Bohu zvaly nás.
K jich modlitbě, jež bez slov k nebi míří,
dnes má se přidružit zvonů hlas.

Co našich kněží láska vyvolala,
kéž naší zbožnosti je svědectvím.
Ať zvonů hra je našich duší chvála,
již Bohu vzdáváme a světcům svým.

Až nad vltavským údolem a Prahou
hlas našich zvonů slavně bude znít,
to bude prosba za vlast naši drahou,
v ní srdce věrných Čechů bude bít.

My věříme: dá Bůh své požehnání,
svých věrných neopustí, jež má rád.
A prosíme: to dílo, Bůh jež chrání,
rač Vaše Eminence v Bohu požehnat.

Jan Sajíc.

zlý duch a jeho dílo. Krásná forma, skvělá výprava zaslepuje naše oči, vzletný sloh a vybraná slova uspávají naši bdělost, a my si sotva uvědomujeme, jak se pozvolna otravuje naše duše a duše našich dětí. A tu je třeba znovu a znovu napomínati a takové napomenutí nám dává náš Řád, když zakazuje kupovati nevěrecké a nemravné knihy, časopisy a noviny. V ustanovení, o němž dnes uvažujeme, je ještě jedno velmi důležité napomenutí. Jak je ho třeba, dokazují moderní české domácnosti, kde posvátné obrazy a jiné památky krčí se někde zastrčeny na druhořadém místě, nebo jsou vůbec vymýceny. Zato do očí nám bije »umění«, které holduje necudnosti a jiným lidským vášním. Nahotiny nevidíme již jen ve výkladních skříních různých obchodníků, ale přešly do mnohých českých domácností, aby tu pomáhaly k ničení studu a křesťanské mravnosti. Tato rozleptávající žiravina, zavlečená k nám různými institucemi z ciziny pod rouškou umění, rozrostla se do takových rozměrů, že nemáme dosti slov, abychom vás varovali před tímto nebezpečím. Katoličtí mužové nesmějí ve svých domácnostech trpěti necudných obrazů, soch, reliefů, plastik a pod. I za cenu výsměchu nutno chrániti posvátnost a svatost křesťanské rodiny před touto hlízou, neboť ona jest první a ne poslední příčinou dnešní bídy našeho národa. Buďme důslední na každém kroku svého života. Zaveďme do svých rodin dobrý tisk, který nás povede k Bohu blíž. Volme obrazy, jež budou buditi jen zbožnost v našich srdcích a pomáhati k rozkvětu všech ostatních křesťanských cností.

Ústředí Katolické akce v Římě.

26. března t. r., jak jsme již oznámili, bylo utvořeno v Římě zvláštní ústředí Katolické akce, v jehož čelo byl postaven J. E. arcibiskup Pizzardo. Jaké má tento ústav úkoly je patrné z dopisu kardinála Pacelliho kardinálu Hlondovi, který otiskujeme v doslovném znění:

»Úkolem nového ústavu, přičleněného k jiným úřadům římské kurie, je informování, studování a dozor nad dílem a jednotkami laiků, povoláními k spolupůsobení v hierarchickém apoštolátu, nazvanými »Katolickou akcí«.

Do Říma přicházejí biskupové, asistenti a vedoucí Katolické akce ze všech národů, aby poznali úmysly a pokyny Svaté Stolice pokud jde o zásadní problémy apoštolátu. Nyní mohou dostat v novém ústavu potřebné informace a obracet se o ně, kdykoliv toho bude potřeba.

V tomtéž ústavu mohou zájemci dostat hojný původní materiál, ať jde o směrnice samého Sv. Otce (listy a promluvy Sv. Otce atd.) anebo zprávy a programy o činnosti nejrozmanitějších organizací Katolické akce, zemských i mezinárodních, či směrnice zvláštní činnosti apoštolské (tisku, kina, radia atd.). K tomu účelu, se sbírkou statutů a pravidel organizace a díla v jednotlivých zemích, bude uskutečněna malá výstava periodického tisku hlavních organizací Katolické akce v celém světě, rovněž knihovna, ve které budou sebrány všechny vážnější knihy a brožury v různých jazycích, objasňující různorodé formy apoštolátu.

Úkolem nového ústavu bude studovat za pomocí kompetentních osob současné problémy rozmanitých oborů, ve kterých se rozvíjí světský apoštolát, jako tisk, radio, otázky mravnostní, kultura, dobročinnost atd. Jeho úkolem bude též dozírat na instituce mezinárodního charakteru, které sledují tyto úkoly. Přirozeně, že římský institut bude se zajímat i o takové problémy, pokud se dotýkají mravnosti a apoštolátu, aniž by zkracoval práva v oboru a úkoly čistě technické.

Z toho všeho jasně plyne, že zdejší ústav, utvořený Sv. Otcem za účelem podpory rozvoje Katolické akce v ničem nijak neomezuje pravomoc, jakou episkopát vždy měl a mít musí v této činnosti náležející k jeho pastýřskému úřadu, i ke křesťanskému životu. Naopak, jest on ustanovený shodně s vůlí Sv. Otce ku pomoci episkopátu, který dnes vízí tak veliké povinnosti i tak delikátní odpovědnosti.

Úkolem toho nového ústavu při Sv. Stoličce není vedení, ale udržování přímých styků s vedoucími kruhy Katolické akce v jednotlivých zemích. Podléhají a musí podléhati bezprostředně diecéznímu biskupovi a podle země patří pod episkopát toho kterého národa. Konečná stolice nad diecézní, vedoucí Katolickou akcí na celém území každé země, jest nutná k upevnění vhodného pořádku a tím i větší výkonnosti apoštolátu laiků. Jest věcí nevyhnutelnou, aby taková stolice byla v každém národě, kde Katolická akce dosáhla již pevného stupně svého rozvoje.«

Katolická akce.

Zprávy arcidiecézního studijního ústavu
»STUDIUM CATHOLICUM«.

V letošním zimním semestru, který byl zahájen jako každoročně v polovině října, byl rozšířen studijní program o přednáškovou řadu P. Dr. J. Ev. Urbana:

»Základy a cesty duchovního života.« V těchto přednáškách se posluchač dovídá, co je podstatným a nejdůležitějším pro správnou cestu k Bohu, pro zdokonalování v duchovním životě, a tak doplňují tyto přednášky vědomosti, získané v rozpravách o jistotě víry a o tajemstvích Boha, Krista a světa.

V odboru přírodovědeckém pojednává Dr. A. Pavelka o pohybu se stanoviska fyzikální definice Aristotelovy a porovnává s názorem fyziky moderní. Každá přednáška této souvislé řady nese svůj zvláštní název, a tak dosavadní téma byla: »Vše v pohybu?«, »Je cesta z Théb do Athén totožná s cestou z Athén do Théb?«, »Přispívá nekonečno exaktních věd k objasnění nekonečnosti boží?« a téma přednášky, která se konala 12. prosince, bylo: »V kolika rozměrech poznává Bůh přírodu?«.

V odboru filosofickém přednáší univ. prof. Dr. J. K. Vyskočil o vývoji františkánské filosofie a v odboru historickém o vlivu této filosofie na náboženský život v Čechách.

Dr. Alfréd Fuchs uvádí v odboru právnickém význačné postavy a život věřících katolíků - politiků z různých států a různých dob.

Pro lékaře přednáší opět velmi důležité stati P. Dr. J. Ev. Urban v přednáškách: »Lékařství a zákony boží.«

V odboru pedagogickém jest souvislá řada přednášek pro katolíka nejvyššího důležitého obsahu: »Katolík a nová doba«, a dále přednášky prof. O. A. Pavelky »Výchova dívčího srdce.«

Film.

(Hlídka katolické kinematografické centrály. - Dotazy říďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Filmy posledních premiér:

Třída Ad.) Filmy vhodné i pro mládež:

Vždy věrni vlasti. Americký — Kino. Dojímavý příběh ze života amerických námořníků o věrném přátelství, hrdinství a vlastenectví. Veselohra. Mládeži přístupné. Verse angl. II. Na divokém západě. Americký — MGM. Veselá taškařice s Laurelem a Hardym, kteří jsou pověřeni předati důležitý dědický úpis osiřelé dívky, zaměstnané u chamtivých lidí. Provedení úkolu skýtá mnoho veselých zápletek a hodně smíchu. Verse anglická. Mládeži přístupno. II.

Třída A. Filmy pro dospělé bez závad.

Ramona. Americký — Fox. Dávný dramatický příběh v novém nádherném barevném rouše, s pestrými snímky kalifornské přírody, která tvoří pozadí lásky i utrpení dívky z indiánské krve, vychované podle zvyků starého španělského rodu. Děj je položen do doby, kdy Američané bezohledně zabrali indiánské pozemky. Verse anglická. I.

Lovci severu. Paramount. Román přátelství dvou lovců lososů na Aljašce s tragickým koncem. Jeden z nich zahyne, avšak jeho pomstychtivost změní se v přátelství. Verse anglická. II.

Žena motýlek. MGM. Americký film řešící vážný problém dobré manželky a matky, výchovy dítěte a vzájemného porozumění mezi manžely. Vůdčí myšlenkou filmu je, že manželství v zájmu výchovy dětí nutno sebezáporem chránit proti všem rušivým vlivům. Verse anglická. II.

Andula vyhrála. Český — Moldavia. Román chudé, pracovitě a veselé dívky Anduly, která se vsadí s tak zv. »nobl« slečnami, že dostane nedobytného továrníka. Mnoho dobrých komických scén. Verse česká. II.

Bílá stráž. Americký — PDC. Bílá stráž, dobrovolníci z divokého západu chrání obětavě kraj proti banditům. Zastupuje světskou spravedlnost (úřady), která je bezmocná. Verse anglická. III.

Boo loo. Americký — Paramount. Dobrodružný děj z malajské džungle. Příhody odvážného kapitána mezi divokým a nebezpečným kmenem domorodců. Hojně přírodních snímků. Verse anglická. III.

Ultimatum. Francouzský — Merkurfilm. Napínavé drama z doby ultimata a vypovězení války r. 1914 Srbsku. Odehrává

se na hranicích srbskorakouských. Hra o přátelství, manželské lásce a hrdinství srbských důstojníků. Verse francouzská. II.

Třída B. Filmy s určitými závadami.

P o m s t a v T e x a s u. Americký — Universal. Honák dobytky Bob chce pomstít vraždu svého otce. Vraha však zabije Bobův přítel, který při potyčce též zahyne a zanechá Bobovi svoji dívku. Verse anglická. III.

K d y b y c h b y l k r á l e m. Americký — Paramount. Romantická komedie z doby obléhání Paříže za Ludvíka XI. Verse anglická. II.

J a r k a a V ě r a. Český — půjčovna A-B. Český film bez tendence a velkého děje. Úloha školáka propadajícího ale za to sportovně vzdělaného dělána pro představitele Peška. Film pobaví obecnost, ale jiných hodnot v něm není. Verse česká. III.

D ě v č e z e v ě r e j š í n o c i. Německý — Ufa. Německá veselohra, sestavená z řady nemožných náhod a choulostivých situací, v nichž se ocitnou dvě dcerky z bohatých rodin. Verse německá. III.

Ž e n y z a m ě ř ě z e m i. Americký — Radiofilm. Příběh z americké ženské věznice. Verse anglická. II.

Třída C. Filmy s určitými velkými závadami, pro které je nelze doporučit:

O s t r o v z t r o s k o t a n ý c h. Americký — Universal. Příhody trosečnicků letadla na pustém ostrově v Tichém oceánu, kde význačnou roli hraje lékař, uprchlý před policií pro vraždu a žena která opustila svého manžela. Verse anglická. III.

D r u h é l í b á n k y. Fox — Americký. Autor má pokažený názor na život a manželství. Není starostí vyššího řádu. Továrnický si představuje jen opilé a na tanečním parketu. Verse anglická. II.

S t e l l a D a l l a s (Tajemství matky). Americký — United Artists. Autor filmu se snaží ukázat důsledky vzniklé z nerovného sňatku mezi synem milionáře a krásnou, ale neukázněnou dívkou z dělnické rodiny. Láska mateřská, schopná každé, bohužel i nesprávné oběti, vyniká nade všemi veselými i smutnými příhodami, které se udály kolem jejich rozbité rodiny. Verse anglická. I.

A l í b i. Francouzský — Beda Heller. Francouzská detektivka. Hnusné prostředí. Sebevražda a cynismus vraha. III.

Třída D. Filmy pro katolíky a katolická kina zakázané:

T o u l a v ý n á r o d. Francouzský — Slavia. Plochý děj, potácející se mezi brutalitou a utajenou zločinností. Verse francouzská. II.

C o p a k j e t o z a v o j á k a. Francouzský — Koruna. Laciné kalendářní příběhy z prostředí zkažených vrstev. Důstojníci jsou líčeni jako záletní bibečkové. Kluzké popěvky a zvrácený humor hodící se spíše do pokoutních francouzských výčepů než do slušného českého biografu. Verse francouzská. III.

F i l m p o d n á z v e m »Rudý moře« byl před uzavřenou společností předveden nedávno v Paříži. Film, který je protikomunistický, natočila Švýcarská národní akce.

J i ž n í A m e r i k a j a k o f i l m o v ý v ý r o b e. Latinská Amerika, stejně jako Mexiko, snaží se všemožně o nezávislost ve filmové výrobě. Minulého roku Argentina natočila 30, letos dokonce již 40 filmů, Kuba loni jeden, letos šest, Venezuela letos 2, Mexiko pak loni 52, letos 50 filmů. Tím byla kryta skorem polovice potřeby. Ostatek dováží se ze Spojených států, Německa, Francie a Španělska.

Rozhlas.

(Hlídka katolické rozhlasové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Poznámka k programu katolického vysílání. Jak patrně ze zpráv katolického tisku, které se dostaly do veřejnosti bez vědomí a proti vůli Katolické akce, docílili katolíci jednak svojí sčítací akcí, jednak prostřednictvím 2 memorand čsl. episkopátu zařazení katolického vysílání. Budeme od nynějška počínaje označovat rozhlasový program, vysílaný péčí Poradního sboru pro věci katolického rozhlasu a žádáme, aby naši posluchači tento program bedlivě poslouchali a zvali do svých rodin i známé, kteří nemají přijímačů. Při tom výslovně upozorňujeme, že poslouchání mše sv. v rozhlasu nenahrazuje skutečnou přítomnost na ní a neosvobozuje tudíž od církevního příkázání: v neděli a ve svátek celé mši sv. býti přítomen. Veškeré dotazy, stížnosti a návrhy týkající se katolického programu nutno zasílati jen prostřednictvím poradního sboru pro věci katolického rozhlasu (Svatováclavská Liga) v Praze IV., Hradčanské nám. 8. Eventuelní změny budou patrně z oficiálního programu čsl. rozhlasu. V našem programu nejsou uvedeny relace, jež čsl. rozhlas vysílá z vlastního podnětu, zejména vánoční program a každonedělní a sváteční začátek dne, o němž se zmíníme v úvodním článku.

Program katolického vysílání pořádaného péčí Katolické akce.

Důležité upozornění: Zkratky v závorkách P.(raha), B.(rno), M.(oravská) O(strava) značí jména stanic, které budou program vysílati.

V sobotu dne 24. prosince 1938, P. I., B., M. O.: od 6 do 6.55 hod. ráno staročeské roráty z kaple sv. Václava ve velechrámu svatovítském, od 16.05 do 16.20 recitace z homilie sv. Bernarda: Chvály Panenské Matky.

O Boží Hod Vánoční dne 25. prosince 1938 (P. I., B. M. O.): od 8.45 do 9 hod. dopol. vánoční projev J. Em. kardinála Dra Karla Kašpara, pontifikální mše sv. z katedrálního chrámu v Olomouci, od 11. do 11.15 dop. vánoční promluva J. M. opata Dra Metoda Zavorala, od 16 do 16.25 české koledy u starobylých jesliček u Kapucínů na Hradčanech. Zpívá pěvecký sbor chovanců Vincentina.

V pondělí na sv. Štěpána dne 26. prosince 1938 (P. II., B., M. O.): od 9.30 do 10.30 slavná mše sv. z opatského chrámu na Strahově. (P. I., B. M. O.): od 21.15 do 21.30 přednáška Msgra Dra O. Stanovského na téma: Láska k bližnímu

Ve středu dne 28. prosince 1938 (P. I.): od 17.40 do 17.55 hod. přednáška dp. P. Olivy na téma: Malým o Ježíškovi, od 17.55 do 18 hod. zprávy z katolického světa.

V pátek dne 30. prosince 1939 (P. I.): od 17.40 do 17.50: Výchovné rozhovory dp. P. Dra Urbana a od 17.50 do 18. zprávy z katolického světa.

V neděli (Nový rok) dne 1. ledna 1939 (P. II., B., M. O.): od 8.45 do 9 hod. dop. Přednáška z křesťanské nauky Msgra Dra Berana na téma: Cíl člověka na zemi.

od 9.30 do 11. hod. pontifikální mše sv. z velechrámu sv. Víta, od 11. do 11.15 duchovní promluva na den dp. P. Dra Konstantina Miklíka

V pondělí dne 2. ledna 1939 (P. I.): od 20.30 do 20.45 přednáška Dra J. Sajice na téma: Jak pohlížíme na divadlo.

Ve středu dne 4. ledna 1939 (P. I.): od 17.40 do 17.55 přednáška na téma: Jak pohlíží katolíci na literaturu, učitel Albert Vyskočil, od 17.55 do 18 hod. zprávy z katolického světa.

V pátek dne 6. ledna (Sv. Tří Králů) 1939 (P. II., B., M. O.): od 8.45 do 9 hod přednáška z křesťanské nauky dp. P. Kolářka T. J., na téma: Tvorstvo a člověk, od 10.45 do 11. duchovní promluva na den dp. P. Jaloveckého C. S. R.,

od 11. do 12. hod. slavná mše sv. z chrámu sv. Jakuba v Praze I. (U Minoritů),

od 16. do 16.30 pout dětí k pražskému Jezulátku (písně a recitace dětí před Milostnou soškou Pražského Jezulátka v chrámu Panny Marie Vítězné v Praze III.),

(P. I.) od 17.40 do 17.50 výchovné rozhovory dp. P. Dra Urbana, od 17.50 do 18 zprávy z katolického světa,

V neděli dne 8. ledna 1939 (P. II., B., M. O.): od 8. hod. do 8.45 tichá mše sv. s lidovým zpěvem (koledy) z chrámu Panny Marie Ustavičné Pomoci v Praze III. (Kajetánů),

od 8.45 do 9. přednáška z křesťanské nauky dp. P. Dvořáka O. P. na téma: Víra a milost,

od 11. do 11.15 duchovní promluva na den Msgra Reba.

Z domova.

Posvěcení nových zvonů u sv. Jiří na Hradě pražském.

V neděli dne 4. prosince posvětil nové zvony u sv. Jiří J. Em. nejdůst. pan kardinál Dr. Karel Kašpar, za četné assistence alumnů arcibisk. semináře a místního duchovenstva, jakož i za četné účasti pražské veřejnosti. Jeho Eminence byl na počátku obřadu uvítán žákyní V. Jandovou, která vzorně přednesla uvítací báseň, složenou k této příležitosti panem Drem Sajcem, jakož i rektorem kostela vsdp. kanovníkem Drem O. Švecem. Obřad byl konán za řízení arcibiskupského ceremoniáře vldp. J. Boukala, jenž ve stínu památného kostela se narodil a své dětství i mládí prožil. J. Em. měl ku konci krásné kázání, v němž vyložil význam zvonů pro život katolíka a ke konci se s přítomnými pomodlil Anděl Páně. Slavnosti, přes nevlídné počasí a déšť, přihlížel veliký zástup obecnosti. Zvláštního lesku se dostalo slavnosti účastí zástupců ministerstva vnitra, p. sekč. šéfa presidia Dra Ptáčníka a vrch. rady Dra Mareše, komandéra řádu sv. Řehoře, zástupce zemského úřadu a vedoucího vrch. rady ve správě náboženské matice, patrona a majitele kostela sv. Jiří, pana Emila Smitka, četné deputace hradní stráže za vedení p. majora Jiříčka a deputací s prapory mariánských družin od sv. Ignáce, Sdružení katolické mládeže dívčího a O. S. K. M. Velké

Praha a Svazu skautů katolíků, kteří měli pořádkovou službu. Odpoledne v 5 hod. měl vdp ředitel L. Mrázek vzletné kázání, a J. M. kanovník Dr. Svec pontifik. požehnaní s Te Deum na poděkování za pořízené zvony přes všechny četné překážky a obtíže doby. Po polední byly zvony vytaženy na věž a tam zavěšeny, takže po požehnaní bylo možno již vyzvánění. První hrany zněly na památku všech četníků, celníků, strážníků, železničářů a vojáků, kteří padli, konajíce těžkou službu při ochraně hranic naší republiky za nedávných dnů krise naší vlasti. Ku konci rektor kostela všem poděkoval a vyzval přítomné, aby v tiché modlitbě vzpomněli za vyzvánění těchto našich drahých obětí. Celý obřad svěcení zvonů byl filmován a jest již předváděn v pražských biografech, a v neděli dne 11. prosince byly naše zvony vyslány o polednách pražskou stanicí. Zvláštních díky zaslouží si naše žurnalistika, jež naší slavnosti věnovala velkou pozornost.

LITERATURA.

Nejtěžšími hodinami v lidském životě jsou jistě hodiny, kdy se o nás pokouší beznadějnost. Kolik otázek v těch chvílích napadá, a odpovědi nikde. Ale Bůh bdí nad námi! Toto vědomí dodává nám klidu i v nejtrudnějších chvílích života soukromého i veřejného. Vědomí a souhlas s vůlí Boží, jak se nám jeví právě v přítomném okamžiku. Přilíš spoléháme na sebe, proto nenacházíme východiska z těžkostí a nesnází. Jen ruka Boží nás může z nich uvést. Svěťme se jí s naprostou důvěrou! Cena knihy **Ano, Otče!** od P. R. G r ä f a. C. Ss. R., Kč 14.—. P. Dr. M. H a b á ň O P.: **Sexuální problém.** Edice Akordu, Brno, 1938. Str. 96., cena Kč 14.—, při hromadných objednávkách Kč 11.—.

VÝHODNÉ KNIHOVNÍ KOLEKCE PRO KATOLICKÉ KNIHOVNY A SPOLKY.

I. Svatováclavská Liga ve snaze opatřiti katolíkům levnou vzdělávací a hodnotnou katolickou četbu, sestavila z knih, které má k dispozici, zvláštní výhodný soubor (**37 až 39 knih**, mezi nimi jsou na př. Vondruškovy »Životopisy Svatých (5 dílů), Fábervův Betlém (2 díly), Bittnarův Průvodce Prahou Svatováclavskou (2 díly) náboženské a vzdělávací četby a připojila k tomu 50 různých pohlednic velechrámu sv. Víta, ze Staré Boleslavi a různých námětů Svatováclavských, vše **za cenu Kč 315.—**, mimo poštovních výloh s dopravou knih spojených. Seznam bude zaslán na požádání proti náhradě 1.— Kč v pošt. známkách. Knihy se zasílají buď na dobírku, nebo po zaslání shora uvedeného obnosu předem. Kolekce je velmi omezený počet. Je proto třeba se ihned přihlásiti.

II. Vedle těchto kolekcí možno obdržeti »Životopisy svatých« za cenu Kč 75.— mimo poštovního, Bittnarova Průvodce Prahou svatováclavskou za 10.— Kč a brožuru o sv. Václavu od Dvorníka za Kč 5.—. Obědnávky a přihlášky řiďte na Svatováclavskou Ligu v Praze IV., Hradčanské nám. 18.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

Nově jmenovaný apoštolský delegát pro Anglii, Msgr. Godfrey, bude 21. prosince ve svatopetrském dómě posvěcen na biskupa.

Redaktor římského listu »Civiltà Cattolica« P. Rosa, S. J. zemřel 26. listopadu. Byl vynikajícím apologetou a novinářem. Zasáhl zejména činně v boji proti modernismu.

Církev a zednáři. Je příznačné, že v době plné myšlenkových převratů, které právě prožíváme, i zednáři uvažují, zda i jejich idee při tom obstájí. Většina jich doznává, že nastal úplný krach a nepopírají ani, že ideál humanity a víra v neustálý pokrok lidstva ztroskotaly. Někteří, zejména francouzští, dospívají při tom k názoru, zda nebylo by možno sblížení se s náboženstvím, nebo dokonce s katolickou církví. Jeden z mluvčích tohoto názoru, Albert Lantoine, dopsal dokonce již Svatému Otci a v dopise svém snaží se dokazovati, že mezi Církví a zednářstvím nemusilo by býti rozporů.

Osservatore Romano označuje tyto snahy, o kterých se mínění mezi zednáři rozchází, za zbytečné. Církev odsoudivši zednářství již před dvěma stoletími, promluvila přece jasně. Dosud ještě platí článek 2335 církevního zákoníku, který příslušnost k zednářství zakazuje pod trestem exkomunikace. Je to ostatně jediný článek církevního zákoníku, v němž výslovně je sekta jmenována. Osservatore Romano uzavírá svůj článek slovy: Spolupráce se zednářstvím byla by možná toliko pod jednou podmínkou: aby zednářství přestalo být zednářstvím.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslaviie. Stálý výbor kongresů Krista Krále měl nedávno pracovní schůzi v Lublani. Projednávaly se podrobnosti příštího kongresu Krista Krále, který bude napřesrok v srpnu konán v Lublani. Po přání Sv. Otce budou kongresy Krista Krále míti ráz porad o nových cestách a prostředcích katolické práce na rozdíl od eucharistických kongresů, které jsou oslavou svátostného Krista.

Polsko. Arménsko-katolický arcibiskup Theodorovicz zemřel ve Lvově ve věku 74 let. Sepsal četná theologická díla. Před válkou býval členem panské sněmovny a v novém Polsku senátorem a v poslední době poslancem.

Obraz Katolické akce v Polsku podává těchto několik čísel: Katolická akce polská má 19 diecézních a 2460 far. skupin. Spolky přidružené ke Katol. akci mají 16.768 skupin s 592.282 členy. Z těchto skupin jsou 3000 mužských se 125 tisíci členů, 3153 ženských s 171.980 členy. Mládež mužská má 4853 skupin a 127.746 členů, ženská 5762 skupin a 167.556 členek.

Katolická universita polská v Lublíně slaví letos 20 let trvání. Když po bolševickém převratu bylo zrušena církevní akademie petrohradská, pojal její rektor farář Radziszewski plán, zříditi vysokou katolickou školu v Polsku. Plán byl schválen konferencí polských biskupů, které předsedal tehdejší varšavský nuncius Msgr. Raffi — nynější Svätý Otec. Ministerstvo kultu udělilo ústavu státní schválení a přiznalo mu právo udíleti akademické hodnosti. Náklady ústavu hradí se ze sbírek věřčích a nadací polské šlechty. Státní university varšavská, krakovská, lvovská a vilenská mají též theologické fakulty, varšavská mimo to ještě pravoslavnou a protestantskou fakultu theologickou.

Unionistické konference ve Vilně pořádají se již po několik roků za účasti katolického i pravoslavného duchovenstva i laiků. Ku poznání ovzduší těchto jistě ne bezvýznamných porad uvádíme zásady, stanovené pro další spolupráci: »K rozkołu církevnímu« — praví se v nich — »došlo proto, že srdce křesťanská ztratila pocit jednoty a vzájemné lásky. Rozdvojení křesťanského světa je v rozporu s vůlí Krista, našeho Pána, neboť je to nepřirozený stav. Ty, kdož nejsou křesťany pohoršuje a ztěžuje jim sblížení se s Kristem. Sjedenení církví je tudíž dílem lásky bliženské, na němž může a má spolupracovati každý křesťan. Proto se musíme navzájem poznávati a odstraňovati staletí staré předsudky. Je nutno, abychom z minulosti brali poučení a neopakovali chyby, vyvěrající ze vzájemné církevní nevraživosti. Nechceme se však toliko poučiti o všem, co nás rozděluje, ale máme úmysl poznati to, co nás spojuje, při čemž budeme hleděti více na obsah a ducha víry než na zevnější formy, které nejsou tím hlavním.«

Rusko. Po čistce v armádě došlo na Komsomolce. Kosarev i jiní vedoucí činitelé byli vyloučeni z důvodu, že připustili a trpěli v organisaci protirevoluční živly. Ze zatčení a likvidace nenechají na sebe dlouho čekati, jest při nynějším stavu věcí v Rusku jisté.

Městem bez kostela a hřbitova je r. 1932 v amurské oblasti vybudovaný Komsomolsk. Osadě, čítající 10 tisíc obyvatel, bylo úřady při schválení stavebního plánu přísně zakázáno stavěti někdy na území osady kostel nebo zříditi hřbitov. Kromě toho bylo kněžím zakázáno vstoupiti do města. 32 procent všech obyvatel Komsomolu jsou bezbožníci.

Bytová nouze v Rusku je nejlépe zřejma z těchto insertů »Večerní Moskvy«: »Dáma, doktorka medicíny, hledá celou světnici nebo její část«. — »Inženýr hledá část světnice«. — »Bezdětná rodina hledá část světnice«. — »Učitel hledá kousek světnice«. — Oznámení jistě příznačná.

Názu »Čestný člen« svazu bezbožníků pozbyli pro velezáradné prý rejdy Blücher, Smirnov, Alkanis a dalších 36 kdysi významných veličin. Šapiro, hlava bezbožníků na Ukrajině a Melzer, vůdčí osobnost neznabožců v republice Volžské, dále propagátoři bezbožníků Skvorčov z Moskvy a Pastuchov v Petrohradě byli zatčeni a zastřeleni pro velezáradu a špionáž. Při čistce mezi bezbožníky bylo letos od 1. ledna do konce října »vyřizeno« 245 vůdčích hlav.

Středisko bezbožecké propagandy v Americe pomýšlejí zříditi ruští bezbožníci. Napadají také katolické kněze a rabíny ve Spojených Státech tvrdíce, že se spojili k boji proti bezbožectví.

Svatyně poutního místa Černikov na Ukrajině, sahající původem do 11. a 12. století, byly přeměněny v tržnice a skladiště.

Trestním činem je v Rusku četba z bible. Nedávno byl v Petrohradě pro tento »zločin« odsouzen mladý rolník z Dědovič. Přitěžující okolností bylo, že s četbou byly spojeny nedovolené »diskuse«, které způsobily, jak obžaloba dovozovala, že jistý mladík z těžé vsi zpečoval se nastoupiti vojenskou službu, zatím co jiný zase vystoupil z kolchozu a odmítal platiti daně. Šest obžalovaných dostalo po 10 a jeden 8 roků žaláře. »Krasnaja Gazeta« ze které tuto zprávu vyjímáme, upozorňuje, že čísti bibli je dovoleno jen v úředně povolených kostelích a toliko při bohoslužbách. Patrně takových »neoprávněných« předčítatelů bible je v Rusku asi více.

Sovětským hrdinou byl prohlášen 14letý Pavlík Morosov a bude mu na Rudém náměstí v Moskvě postaven pomník. Čím se proslavil? Nechal zastřelití svoji matku, což ovšem se podaří málokterému dítěti jeho stáří. Aby on a jeho sourozenci měli co jíst, prodala matka, chudá vesničanka, tajně pytel obilí a sice z onoho, které měla odvésti místnímu sovětu. Ježto bolševická nauka učí, že nutno postupovati bezohledně vůči všem »záškodníkům«, i kdyby to byli třeba rodiče, udal nadějný synáček, když se dřive najedl chleba z obilí »uloupeného« státu, matku úřadům. Tato byla potom zatčena, odsouzena a zastřelena. Pavlíkova babička chtěla pomstítí smrt své dcery a v návalu bolesti rozsekla podanému vnukovi seberou lebku. . . »Pionirská Pravda«, list bezbožnické mládeže, píše doslovně: Každý z nás pionýrů, až půjde kolem jeho (Pavlíkova) pomníku, vzpomene si jeho hrdinného činu a řekne sám u sebe: Kdo se chce zavátí pravým pionýrem, musí býtí jako Pavlík. I já chci býtí takovým a musím jím býtí, jako jím byl on.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Zřízení apoštolské delegace v Anglii vyvolává vzpomínky na dřívější styky Svaté Stolice s Anglií po reformaci. Prvým diplomatickým zástupcem Říma v léech 1685—1688 byl arcibiskup Fernando d'Ada za krále Jakuba II. R. 1793 přišel do Angue ve zvláštním posláni Msgre Erckine, kde pobyl do r. 1801. Nyní jmenovaný Msgre Godfrey bude třetím zástupcem Svaté Stolice u anglické vlády.

Protestní projev proti náboženskému a rasovému pronásledování v Německu konal se 1. prosince v Albert Hall v Londýně. Za katolíky mluvil na projevu kardinál-arcibiskup westminsterský.

Katolíků má Anglie, Wales a Skotsko 2,975.525 duší. S katolíky v dominiích a koloniích je jich přes 16 milionů. — Svatá Stolice je u britské říše zastoupena v Kanadě, Jižní Africe, v Monbasa v Africe, v Austrálii a Indii.

Petici proti náboženskému pronásledování chtěli zaslati angličtí katolíci kancléři Hitlerovi. Petice, kterou podepsaly již 82 tisíce osob, byla nyní položena na mariánský oltář poutního místa ve Wolsinghamu a připojena k ní tato prosba: »Prosíme Tě, Největší Matko, přimlouvej se u svého Božského Syna, našeho Pána Ježíše Krista za naše ubohé trpící bratry, aby byli vysvobozeni ze svého ponižení a mohli mu opět svobodně sloužit.«

Dražební síň »Clearing House« v Londýně, v níž se konají dražby ztracených věcí, slavila nedávno 125tí výročí svého trvání. Londýnské časopisy, vzpomínajíce tohoto jubilea, uvádějí také zajímavou statistiku co všechno se v Londýně ztrácí. Prvé místo zaujímají deštníky, zapomenuté ponejvíce v podzemní dráze a autobusech. Ročně se jich v »Clearing House« vydraží přes 60tisíc.

Belgie. Slavností 50tého výročí svatořečení sv. Jana Berchmanse, patrona mládeže, zakončeny byly posvěcením nového oltáře v katedrále malínské, který ku cti světčové postavila katolická mládež belgická.

Francie. Stálý výbor mezinárodních eucharistických kongresů konal 21. listopadu v Paříži výroční sezení, jehož se zúčastnil i J. M. njdp. Dr. M. Zavoral, opat strahovský. Příští, v pořadí již 35. mezinárodní eucharistický kongres je stanoven na rok 1940 do Nizzy.

Po francouzské stávce. Křesťanský odborový svaz dělníků nezúčastnil se stávky 30. listopadu. Z pařížských listů vyšly v den stávky toliko »La Croix« (Kříž) a »Action française«.

Pasteurův pařížský léčebný ústav slaví letos 50tí výročí založení. Byl slavnostně otevřen 14. listopadu r. 1888, vyučovatí se na něm začalo 15. března r. 1889. Jeho zakladatel, veliký učenek a hluboce věřící katolík, Pasteur zabýval se tehda ponejvíce studiem vztekliny. Ještě v r. 1886 končilo 25 případů pokousání lidí vzteklym zvířetem smrtí. Za rok na to zmenšilo se číslo těchto nešťastníků na 14 a následujícího roku na 9. Od r. 1925, kdy na ústavu je ročně ošetřeno průměrně 500 osob, nebyl zaznamenán ani jeden případ úmrtí.

Rídkou primiční slavnost měli nedávno v Lanney u Lille. V tamním kostele sv. Lukáše sloužil první mši svatou 60letý Dominikán, před několika roky do řádu vstoupivší. Asistovali mu jeho syn a synovec, oba kněží. Primiči byly přítomny i primičiantovy dvě sestry, obě představené řeholnic-benediktinek. **K čemu vybízí kardinál-arcibiskup lyonský** pracovníky v Katolické akci. Předně k práci a to u každé z nich práci, neboť dnešní krize je jen důsledkem úpadku autority v rodině, továrnách a státu. Dále k práci charitativní, aby zmizela třídní nenávisť a posléze k důvěře ve zdat práce. Potřebuje-li ministr tři léta k tomu, aby uvedl do pořádku finance státu, troufám si říci, že opětne pokřesťanění Francie vyžádá si trochu delší doby.

Svaz křesťanského dělnictva ve Francii utěšeně roste. Osservatore Romano přinesl nedávno o něm výstižný článek, který bude jistě zajímaví i naše čtenáře. Svaz má nyní na půl milionu členů, kteří jsou rozděleni v 2366 místních skupinách (r. 1936 bylo těchto místních skupin toliko 850). V posledních dvou le-

tech podařilo se sdružití kolem svazu dělníky všech oborů práce. Křesťanské dělnictvo je pak svými členy zastoupeno ve všech důležitých institucích veřejného života. Tak 175 členů zastupuje svoje druhy v sociálních výborech jednotlivých departementů (krajů), 224 členů je činní ve správě obcí a přes 3000 členů je důvěrníky v závodech. Při volbách do korporací dělnických a zřizeneckých soustředil Svaz na sebe 427.625 hlasů a docílil, že bylo zvoleno 17.105 jeho zástupců. Za součinnosti svazu bylo sjednáno 1221 kolektivních smluv. Krásnou je i vzdělávací činnost Svazu. Za r. 1937 a 1938 bylo uspořádáno 700 pokračovacích kursů pro jednotlivá povolání, jež navštěvovalo na 11 tisíc osob. Byly uspořádány i mistrovské kursy, jež navštěvovalo 700 osob.

Pro vzdělání dělnic má Svaz 5 škol (my bychom je nazvali pokračovací) a vydává pro dělnice i zvláštní zprávy, mimo které jeho nákladem vychází 73 krajevých odborných listů a časopis »Syndicalisme« v pateré úpravě.

Křesťanský Svaz dělnický odmítá úplně myšlenku třídního boje. Prohlásil: »Sociální požadavky dělníků jsou plně oprávněny a také křesťanské dělnictvo je hájí. Avšak zavrhuje násilí.« A dále: »Křesťanské dělnictvo zavrhuje jakýkoliv kolektivismus a žádá uznání právoplatné autority a ochranu soukromého majetku. Zavrhuje také násilné obsazování továren dělnictvem. Před dvěma léty navázána byla spolupráce se svazem křesťanských zaměstnavatelů, od níž si Svaz velmi slibuje pro myšlenku sociálního míru. Byl utvořen společný pracovní výbor a zřízen stálý rozhodčí soud pro řešení případných sporů.« V této spolupráci praví se v svolání Svazu, »spatřujeme možnost upravití vztahy mezi kapitálem a prací.«

Holandsko. Tříletka dělnického svazu holandských katolíků zahájena byla velikým projevem v Amsterdamě, za účasti církevních i státních kruhů. Poslanec A. C. de Bruga, předseda dělnického svazu vyložil způsob a cíle tříletky. V tomto období mají býtí prováděny prakticky zásady encykliky »Quadragesimo Anno«. V Holandsku je možno pozorovati snahy po novém uspořádání života, kterýchžto snah chtějí býtí katolíci průkopníky, neboť jde o vytvoření nové, lepší a spravedlivé společnosti lidské. Třídní boj či rasová otázka, stávky, výluky, osobní zájmy ani touha po zisku nemají tu místa. Sociální spravedlnost a sociální láska budou sloupy budoucí společnosti lidské. — Kéž snahám holandských bratří v Kristu žehná Bůh!

Výstavu umění, uspořádanou v Rotterdamě na počest 40letého vládařského jubilea královny Vilémíny, navštívilo 65 tisíc osob. Největšímu zájmu těšily se obrazy Kristus v Emazích od Vermeerse a Rembrandtův »Muž s červenou čapkou«.

Irsko. Jen upřímně. Zednářská lože v Belfastu požádala nedávno městskou radu, aby byly zakázány v neděli všechny slavnosti a veřejné podniky. Návrh jistě velmi sympatický, jenže neupřímný. Je totiž namířen proti lidovým slavnostem a hrám katolického svazu, pracujícího na vzkrášení lidové národní kultury, kterážto činnost je zednářům trnem v oku.

Italie. Nejstarší italskou universitu má město Bologna, kde letos koncem listopadu byl zahájen již 850. studijní běh. Tato universita měla již ve 14. století první stolici lékařské anatomie. Milánský kardinál Schuster měl nedávno v domě velmi ostré kázání o rasismu. Německé časopisy označují kázání za jeden z pokusů popuditi italský lid proti politice osy a proti Němcům. Kardinál je označován za mluvčího skupiny usilující o rozklad politické spolupráce Říma s Berlínem.

Lucembursko. Stoleté výročí Lucemburska bude oslaveno 19. dubna 1939.

Německo. 30. listopadu byl v Inšpruku posvěcen biskup nové diecese Inšpruk-Feidkirch Msgre Rusch, dosud ředitel kněžského semináře inšpruckého.

8. prosince letošního roku uplynulo 125 let od narození Adolfa Kolpinga, zakladatele jednot katolických tovaryšů. Jedná se již o jeho svatořečení. Je pochován v Kolíně nad Rýnem v kostele u Minoritů. Kolping — povoláním obuvnický tovaryš, vystudoval gymnasium a dokončiv studia v semináři, byl r. 1845 vysvěcen na kněze. Od oné chvíle počíná jeho činnost, vrcholící zakládáním jednot tovaryšských. Bezbožectví bylo tehdy mezi touto třídou pracujících hodně rozšířené a platilo za pokrok. Kolping postavil svými jednotami hráz sociální anarchii a ti z tovaryšů, kteří prošli jeho jednotami, stali se pevnými křesťany a dobrými občany. I u nás vykonaly jednoty katolických tovaryšů veliký kus práce v počátcích katolického obrození.

Portugalsko. Lisabonský kardinál Cerejeira pronesl nedávno varovný projev proti ideám falešného a nekřesťanského nacionalismu, pronikajícímu do Portugalska ze sousedství. Tyto, pravil, snaží se učiniti z Církve služku přepjatého vlastenectví. Jsou tím nebezpečnější, ježto na veřejnost budí zdání svrchovanosti Církve, zatím co se snaží zneužítí Církve k politickým účelům, neuznávajíce nad sebou a světem vládu Krista, majíce pro Církve mnohdy jen pohrdlivý úsměv. Projev lisabonského patriarchy svědčí o tom, že církevní kruhy zaujímají kritický postoj i k Národnímu Španělsku.

Rumunsko. Poutním místem katolíků v Rumunsku je Maria-radna v Sedmihradsku. Nedávno meškalo tam na 30 tisíc poutníků, k nimž biskup Fiedler promluvil v jejich mateřštině: maďarsky, slovensky, rumunsky a německy.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

25 roků »Jochi Daigaku« — katolické university v Tokiu.

Dnešní doba je plna protikladů. Každý by se domníval, že mysle a jednání obyvatel dálného východu jsou nyní zaměstnány toliko válkou. To by však byl omyl. Čína, kde křesťanská charita slaví pravé triumfy, nezůstává nikterak za Japonskem, kde uprostřed válečného třeskotu bylo za nejživější účasti oslavováno stříbrné jubileum katolické university.

Dne 1. listopadu letošního roku bylo tomu 25 let, co v hlavním městě ostrovní říše byla založena katolická universita. Stalo se tak na přímé přání Svatého Otce Pia X. Již r. 1908 pověřil Svatý Otec členy Tovaryšstva Ježíšova provedením přípravných prací, avšak nesčetné potíže odsunuly uskutečnění plánu na rok 1913.

Průkopníky myšlenky vybudovati v Japonsku katolickou universitu byli otcové z řádu Tovaryšstva: Rockiff, Dohlman a Boucher. Dále byl to vlastní zakladatel a prvý rektor university P. Hoffmann, za něhož v r. 1913 byly v provisorní budově zahájeny přednášky. Nová universita neměla ovšem stejná práva, jakým se těšily university císařské. Ale získala je hned po světové válce, když byl složen požadovaný obnos základní nadace. Zrovnoprávněný ústav měl r. 1928 tyto stolice: filosoficko-literární a obchodní hospodářství. Dále byly při ústavě zřízeny zvláštní kursy jazykové a zvláštní kursy letní. Počet posluchačů přesahuje číslici 1.000.

Tato nejdůležitější data z dějin ústavu nevystihují ovšem zdaleka všechny potíže a překážky, ba můžeme dodat i zkoušky, jimiž ústav byl postižen. Sotvaže universita započala činnost, přišla světová válka. Dary, které v Německu byly pro ni sebrány, nesměly se ve válce odeslati; v době inflace pak rozplynuly se ve víru milionů a miliard papírových bankovek zaplavivších Německo. Také profesorský sbor měl potíže, zvláště když byl omezen příchod cizinců do Japonska.

R. 1923 přišlo pak zemětřesení; krásná budova university byla zničena a vyučování musilo býti z nouze přeneseno do najatých, nevyhovujících místností. Teprve r. 1932 byla dostavěna nová budova university a letos, o svátku Všech Svatých, slavil ústav stříbrné jubileum, tiše sice, s ohledem na vážnost doby, ale důstojně.

Slavnosti byl přítomen zástupce ministerstva vyučování, diplomatičtí zástupci Německa, Itálie, Polska a Belgie, rektori státních universit a ředitelé středních škol, bývalí žáci a rodiče posluchačů. Rektor university P. Heuvers, S. J., všechny pozdravil a kancléř university P. Tsuchihashi vylíčil stručně historii ústavu. Profesor Sakeada vzpomněl zemřelých učitelů, jmenovitě prvního rektora P. Hoffmanna, jemuž bývalí studenti na dvoře university zřídili pomník. Zástupce ministerstva vyučování přečetl blahopřejný dopis a německý vyslanec vše ocenil činností bývalého rektora P. Hoffmanna. Čtyřem profesorům, činným na ústavě od jeho vzniku, byl udělen čestný dar a diplom.

Universita vydává i vlastní vědecké publikace, zejména z dějin Japonska, a pořádá časté výstavy knih a umění. Universita zřídila též nedávno v předměstí Kobe střední školu, na níž se o přijetí ucházelo 700 žáků, z nichž však mohlo býti přijato toliko vybraných 140. Také tento ústav prošel již utrpením. Dne 5. července při průtrži mračen zřítila se, podemleta proudem vod, jedna stěna budovy a špinavý proud zaplnil přizemí školy a velmi je poškodil. O život na štěstí nepřišel nikdo. Vyučování musilo být ovšem přerušeno a dodnes opravují se škody vodou způsobené, které znalci ocenili na více než tři čtvrti milionu našich korun.

Velikým příznivcem university je nynější Svatý Otec Pius XI. Veliký zájem projevil zejména o vydání velké encyklopedie japonské. Blahopřejný telegram tohoto papeže misií, poslaný ústavu k jeho jubileu, byl projevem radosti z vykonané práce.

(Podle »Fides«.)

JAK PRACUJE KATOLICKÁ AKCE V ZIMĚ?

LIDÉ VELICE RÁDI NAVŠTĚVUJÍ V ZIMNÍCH VEČERECH PŘEDNÁŠKY. PROTO, KDO MÁ DOBRÉ PŘEDNÁŠKY, ZÍSKÁ VELIKÝ VLIV NA DUŠEVNÍ ŽIVOT CELÉ VESNICE. OPATŘTE SI ŘEČNÍKY, SJEDNEJTE VE VÝBORU KATOLICKÉ AKCE ŘADU PŘEDNÁŠEK — NA PŘ. ČTRNÁCTIDENNĚ — NEJLÉPE SE SVĚTELNÝMI OBRAZY. VOLTE OVŠEM THEMATA ÚČELNĚ A NÁBOŽENSKY VÝCHOVNĚ — JAKOŽ I ZAJÍMAVĚ. NA PŘ. Z MISIÍ, ZE ŽIVOTA SVATÝCH, Z DĚJIN CÍRKVE, Z DĚJIN KŘESŤANSKÉHO UMĚNÍ A POD. KATOLICKÁ AKCE VÁM PORADÍ.
PRAHA IV., HRADČANSKÉ NÁMĚSTÍ ČÍSLO 8.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

• VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí č. 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce kromě července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. - Cena jednotlivého čísla 30 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí redakční kruh. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohládací pošt. úřad Praha 11. - Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovační 14. - Telefon 714-19.